

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE LIBRARY OF THE
CALCUTTA SANSKRIT COLLEGE.

Prepared under the orders of the Government of Bengal.

BY
HRISHIKESHA SĀSTRĪ,
SECOND GRAMHAR PANDIT, SANSKRIT COLLEGIATE SCHOOL,

AND
NILAMANI CAKRAVARTTI, M.A.,
LATE PRSEACH SCHOLAR

VOLUME X JAINA MANUSCRIPTS

CALCUTTA
PRINTED BY J N BANERJEE & SON BANERJEE PRESS,
59 PATALDANGA STREET,

1909.

INDEX

rō

JAINA MANUSCRIPTS.

The figures against the names of the Manuscripts in this index are their serial numbers in the Catalogue.

A

- Abayantīsumumīlacaupāī, 83.
 Ādijīnastavanam, 39.
 Āgarasārah, 87.
 Āhāravidhī, 77.
 Ajītaśāntistavanam, 25.
 Anāgatīrīpā, 21.
 (Dasāvīkālīkaśāntīrīkā)
 Annapūrpāstutī, 22.
 Antagadadaśū, 3.
 Ārādhanaīprakaraṇam, 75.
 Āratī, 74.
 Āryarākṣītakathā, 55.
 Asahyaśīvidhī, 70.
 Aśāhikamahotsava, 73.
 ————vyākhyā, 71.
 Aśīpdaśameśāhikarastavanam, 29.
 Āthakarmapī, 72.

B

- Bālārabodhah, 147.
 Bāsathīyābala, 149.
 Bhagavattīrīpā, 2.
 Bhaktīmarastotratīrīpā, 43.
 ————stotram, 42.
 Brahmācāryyaśīpāyāinasavādi, 149.

C

- Caturdaśagūpāvarṇanam, 104.
 ————avapnīdhīkrah, 105.
 Caturgatīrīpā, 103.
 Caturvīṃśatīdāśakastavanam, 39.
 Catubhāraprakīrakam, 109.

- Catubhāsthīndrasthāpanam, 107.
 Causarāna, 102.
 Caurisadapḍakasutram, 106.
 Citrasambhōtacaupāī, 109.
 Citrasenapadmāvatīkatha, 58.

D

- Dapḍakasūtra, 122.
 Daśadīpīśāntakathīnakam, 123.
 Daśārāna, 125.
 Daśavīkālīkasūtra, 20, 124.
 Derarājavarāccharājacaupāī, 126.
 Dhālsagara, 130.
 Dharmabuddhīcaupāī, 127.

E

- Ekabāśambhānā, 23.

G

- Gaochācāraprakīrakam, 97.
 Gautamapīrīcā, 100.
 ————atomah, 101.
 Gayasukumālasandhī, 93.
 Guṇasthīnasavardīpam, 99.

H

- Hemayogopāñant, 151.

J

- Jainagranthah, 116.
 ————(Paṭī, vall).
 Jainaśāstram, (Ratanādīmanīcaupāī,
 Mṛgīkratī, Laghuśāstīghayaī, Śaś-
 atārakavīdhī, Vīdīha atīcrah,
 Śrīstutī, Śrīpāśāraśāsthanamāśī-
 rah), 118.
 Jalagīlanavīdhī, 111.
 Jayasenaupāī, 110.

Śimindharastavanam, 199.
 Sindūraprakāśalākrabodhaḥ, 196.
 ———prakāśaḥ Saṭṭikāḥ, 195, 197.
 Ślokābali Saṭṭikā, 175.
 Śrāvakākhyānam, 89.
 Śrāvakāticāra, 89.
 Śrāvaka-śrāvikālocana, 90.
 Śrāvakāticāraḥ, 170.
 Śrīcandrarājacopāl, 172.
 Śrīmahāvīrastavanam, 44.
 Śrīmanāsthāṣṭastavanam, 174.
 Śrīpālakathā, 63, 66.
 ———narendrakathā, 64.
 ———nripatīśaḥ, 172.
 ———vinatī, 171.
 Śrīpārśvanāthalaghnastavanam, 41.
 ———stavanam, 40.
 Śūmbhanakapārśvastotram, 54.
 Stutiḥ, 202.
 Sthānāṅgam, 1.
 Subhāṣitam, 200.
 Sūrajyōtīloka, 201.

T

Trailokyadīpikā, 121.
 Triśaṣṭhīśaḥkāpuruṣacaritam, 62.

U

Upadeśamālā, 84, 91, 92.
 Upādhanvidhiḥ, 78.
 Utpāvanīvidhiḥ, 78.
 Uttarādhyayanagītāni, 12.
 Uttarāṣṭubayanam, 12.
 (Uttarādhyayanam).

V

Vārahahāvanā, 158.
 Vāstradānakathā, 63.
 Vicāramāñjarī, 160.
 ———vītarīśōtrārthaḥ, 161.
 Vikrama-śparacāritam, 69, 70.
 Virāṣṇastavanam, 49.
 Vitarāgastotram, 48.
 Vīrekavilāsaḥ, 162.
 Vṛiddha-aticāraḥ, 118 (see under Jaina-
 śāstra).

SMRITIS

- Ācāranirnayah, 2, p. 550
 Āhnikacāratattvarasistam, 9, p. 415
 Āhnikatattvam, 8, p. 415.
 Arasrogaprayāscittavyavasthā, 1, p. 550
 Aśaucanirnayah, 2, p. 409
 Bhojyadanasaṁksepavyavasthā, 1, p. 408
 Dolayātraprayogaḥ, 11, p. 420
 Nirṇayasamgrahaḥ, 4, p. 552
 Prāyaścittanirnayah, 3, p. 409
 Prayogatattvam, 5, p. 554
 Sāmavedīya Pārvaṇasraddhaprayogaḥ,
 6, p. 412
 Sapiṇḍikarānavidhāḥ, 4, p. 410
 Sraddhamantravyākhyā, 7, p. 414
 ———— nirṇayah, 6, p. 554.
 Smṛtisāraḥ, 5, p. 411
 Tattvacūṭamamḥ, 3, p. 551
 Vyavasthāśārasamgrahaḥ, 10, p. 417

SCIENCE OF MUSIC

- Gitavallī, 2, p. 530
 Saṁgītadāmodaraḥ, 1, p. 420

EPICS AND PURĀNAS

- Akrurakṛtastotram, 15, p. 435
 Bhagavadgītā Saṁkatsaḥśyaśhitā, 6,
 p. 426.
 Brahmakṛtastotram, 23, p. 589
 Durgāstotram, 17, p. 436
 Gaṅgāstotram, 19, p. 436.
 Guptaratī, 22, p. 588
 Kālikāpurāṇam, 7, p. 426.
 Kālikāhṛdāṁ Saṁskṛtam, 10, p. 427
 Līlāgarasacandrikā, 13, p. 432
 Mahābhārataṁ Dvāparā, 1, p. 421
 ———— Gadāparva, 4, p. 425
 ———— Karmāparva, 2, p. 424
 ———— Sālyāparva, 3, p. 425
 ———— Strīparva, 5, p. 425
 Markaṇḍeya Capāḍī, 8, p. 427.

- Padmapurāṇīya Śoṇānaprayogaḥ, 21
 p. 431.
 Rudrākṣamāhātmyam, 20, p. 437
 Saṁatīśarastotram, 18, p. 436
 Saṁatīśāṭīyam Saṁskṛtam, 24, p. 589
 Sapta utīśāraḥ, 26, p. 589
 Saṁskṛta Candī, 25, p. 589
 Śrīkrishṇastotrarasatanāṁstotram, 14,
 p. 435
 Soryyāstakam, 21, p. 437
 Uṭṭalakhandaṁ Puruṣottamamahā
 tmyam, 9, p. 427
 Vāseṭhacandrikā, 11, p. 428
 Vīṇarītapratyaṅgīrā Nārāyaṇastotra
 viṣṇustotrāṁ, 16, p. 430

TANTRAS

- Āparājitāstutī, 24, p. 450.
 Āryyaastotram, 19, p. 449.
 Avadhautagītā, 31, p. 453
 Cintamāntantram, 37, p. 457
 Dakṣiṇakālikastavarājaḥ, 46, p. 462
 Dakṣiṇāmūrtipāñjaraḥ, 47, p. 463
 Dipanvitadīpikā, 48, p. 464
 Durgāgītā, 49, p. 465.
 ———— kavacam, 54, p. 470
 ———— māntarā, 17, 18, p. 448.
 ———— pāñjāraṁ, 50, p. 465
 ———— pūddhātī, 51, p. 467.
 ———— pravāgaḥ, 52, p. 468.
 ———— tatāṇāṁstotram, 15, p. 446
 16, p. 447.
 ———— starāḥ, 53, p. 469
 ———— stotram, 55, 56, p. 470
 Jagaddhāstriptīpāddhātī, 40, p. 459
 Jagaddhāstriptīpraprayogaḥ, 21, p. 449.
 39, 29, p. 459
 Japarāhasyam, 41, p. 459
 Jūṇavailāvatāntarasamgrahaḥ, 13,
 p. 443.
 Kālikāvācam, 22, p. 444
 Kālitantram, 2, 439, 34, p. 454

Īśāvāsyaprasnamuṇḍaka-Taittirīya-Chā-
 ndogyopaniṣadāḥ, 4, p. 525.
 Kenopaniṣadbhāṣyam, 5, p. 526.
 Māṇḍūkyopaniṣad-Brahmopaniṣad, 8,
 p. 529.
 Nyāyanirṇayavyākhyā, 7, p. 528.
 Sabhāṣyefāvāsyopaniṣat, 13, p. 532.
 Śrībhagavadgītādīpikā, 11, p. 531.
 Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat, 12, p. 531.
 Vedāntasāraṭīkāsubodhinī, 10, p. 530.
 Vṛihadāranyakopaniṣad, 9, p. 530.

NYĀYA.

Bhāṣyapariśeḍaḥ, 2, p. 534 ; 6, p. 535.
 Bhāvārthādīpikā, 1, p. 533.
 Nāṇvādaḥ, 5, p. 535.
 Tarkaprakāśaḥ, 4, p. 535.
 Vādsārthadarpaṇam, 3, p. 534.

SĀṆKHYA.

Sāṅkhyakārikābhāṣyam, 1, p. 535.

YOGA.

Gorakṣasāmbhitā, 1, p. 536.
 Pātañjalabhāṣyam, 2, p. 537.
 Rājamārtapadaḥ, 3, p. 538.

STOTRAS or HYMNS.

Āditvāhridayam, 2, p. 540.
 Abhayaṭīkṛitastotram, 1, p. 539.
 Durgāstotram, 6, 7, p. 543.
 Gaṅgāstavaḥ, 4, p. 541.
 ————stotram, 5, p. 542.
 Kṛṣṇastotram, 3, p. 541.
 Maṅgalāṣṭakam, 10, p. 545.
 Nīlakaṇṭhastavarāja, 8, p. 544.
 Prajñāvarddhanastotram, 9, p. 544.
 Saṇaiścaraṣṭotram, 12, p. 546.

Sīvastotram, 13, p. 547.
 Śrūtipādaṣṭotram, 17, p. 549.
 Sūryyagapēṣastotra, 14, p. 548.
 ————stavaḥ, 15, p. 548 ; 16, p.
 549.

LITURGICAL MANUSCRIPTS.

Balīkarmabaiśvadevakarmāṇi, 12, p.
 563 ; 13, 14, p. 564.
 Candanayātrī, 2, p. 556.
 Caityaṭīkṛityam, 3, p. 557.
 Devyāsahasranāmākathānam, 9, p. 562.
 Dārvāṣṭamīvratakathā, 8, p. 561.
 Gāyatrī-āpoddhāranyāsastavakavīcīnī,
 29, p. 592.
 Guṇḍikāyātrī, 29, p. 593.
 Manvantarādī, 15, p. 564.
 Nārāyaṇasāmanantrādī, 11, p. 563.
 Navarātrivratam, 10, p. 562.
 Prakīrṇakakriyāsamuccayah, 30, p. 593.
 Rathayātrīprayogaḥ, 16, p. 565.
 Rīgvedīyāhomapaddhatiḥ, 1, p. 553.
 Sāmavedīyasandhyāprayogaḥ Saṭīkaḥ,
 25, p. 571.
 Sāmavedīyasandhyāvidhiḥ, Saṭīkaḥ, 25,
 p. 572.
 Saṅkalpacandrikā, 22, p. 569.
 Sandhyāprayogaḥ, 23, p. 569.
 ————vidhiḥ, 24, p. 571.
 Sivarātrivratākathā, 19, p. 567.
 ————vratam, 18, p. 568.
 Snānayātrīprayogaḥ, 27, p. 572.
 Śrāddhamantraḥ saṭīkaḥ, 20, p. 567.
 Śrīkṛṣṇajānamāṣṭamīvratam, 21, p. 569.
 Tarpanam, 4, p. 558.
 Tīrthayātrī, 3, p. 559.
 Tulāpurāṣāḍīnamokṣāḍgabhūtabomā-
 diḥ, 7, p. 560.
 Tulāpurāṣāḍīnamokṣakīrmavi-
 dhiḥ, 6, p. 559.
 Vaiśākhaṭīkṛitya, 17, p. 594.
 Vratakālavivēkaḥ, 31, p. 594.

VAIDYAKA.

- Cikitsāratnamālā, 1, p. 573.
 Jvaranidānam, 2, 3, p. 574.
 Nāḍījñānam, 4, p. 574.
 Rājavalabbhadravyaḡaṇaḡ, 5, p. 575.
 Sandigdhabhārtihaprakāśikā, 6, p. 576.

JYOTIṢA.

- Akṣaracūḍāmaṇiḡ, 1, p. 577.
 Aḡkaprastāraḡ, 2, p. 577.
 Jyotiḡsāraḡ, 3, p. 578.
 Prasṇasārakeraliḡ, 4, p. 579.
 Svapṇādhyāyaḡ, 5, p. 579.

VEDAS.

- Chāndogyamantrabhāṡyam, 1, p. 580.
 Devīsūktam, 2, p. 581 ; 3, p. 582.
 Rudrādhyāyaṡikā, 4, p. 582.
 —————bhāṡyam, 5, p. 583.

PROSODY.

- Śrutabodhaḡ, 1, p. 584.

JAINA MANUSCRIPTS.

ANGAS.

This belongs to the Aṅga works of the Jainas and is third of them. According to Dr. A. Weber it is divided into ten sthāvas or chapter such as (1) ekasthānam, (2) dvisthānam, (3) tisthānam, (4) causthānam, (5) pañcsthānam, (6) chasthānam, (7) sātsthānam, (8) ātasthānam, (9) navasthānam, (10) daśasthānam. Of these our MSS. has upto the end of the causthānam only, with an anonymous commentary in bhāṣā in margins. Described by Dr. A. Weber in No. 1779. Dr. Weber has mentioned a ṭabā in bhāṣā but he has not given extract of any part of it. His extracts from the texts also slightly differ from ours in many parts. His MSS. begins—

While the beginning of our M^o. reads—

१८०। श्री नमः । मुखं मे चातसं मे तेज भवन्वा एवमरकार्य एव
चाण ।

The extracts at the end of causthānam in Dr. Weber's description entirely agree with ours except the word पोसावा which he reads as पोसा.

Beginning of the Commentary. १५० । श्री नमः ।

ओशीरं जिननाथं नत्वा श्यामाङ्कतिपयपदाभाम् ।

प्राचीनशास्त्रद्वयं करीम्यह विवरण किञ्चित् ।

पुस्तकेऽपि नृ प्यानाङ्गं नाम तृतीयो जैनाङ्गनिबन्धः सटीको वर्णते ।

No. 2. भगवतीसूत्रम् । Bhagavatīśūtram. Substance, country-made white paper, 12×7 inches. Folia, 875. Lines, 3-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1871, Śaka, 1737. Appearance, very old, worn out, torn and worm eaten in most parts. Prose. Generally correct. Complete.

This belongs to the Aṅga work and stands fifth in order. It has also the following names—

Such as Bhagvatīvivāha, Viyāha Paṇnatti, Vyākhyāprajñāpti and is complete in 41 Sayā (Śata). Described by Dr. A. Weber in No 1787 of his Catalogue. The text is accompanied by explanatory notes in bhāṣā and agrees with that of Dr. Weber.

पुस्तकेऽस्मिन् भगवतीसूत्रं नाम पञ्चमी जैनार्हनिबन्धी वर्तते ।

No. 3. अन्तगङ्गदशाष्ट । Antagaṅgadaśāṣṭ Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 54. Lines, 15-21 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

Antagaṅgadaśāṣṭ belongs to the Aṅga works of the Jainas and is the eighth of them, complete in eight Vargas of which the first varga has 10 Ajjhayanas or chapters. The second 11, the third 13, the fourth 10, the fifth 10, the sixth 16, the seventh 1 and 11, the 8th 10 ajjhayanas. The codex under notice has upto a small portion of the eighth Varga. As our reading agrees with that of Weber's in No. 1806 we need not describe it. It has been so much worn out that cannot bear even a soft touch of a finger.

पुस्तकेऽस्मिन्नन्तगङ्गदशाष्ट नाम कीदृशी जैनार्हनिबन्धीऽसम्पूर्णा वर्तते । पुस्तकमिदमतिजीर्णं न स्पष्टं वर्तते ।

UPĀNGAS.

No. 4. राजप्रज्ञसूत्रसिद्धान्तः । Rājaprajñasūtrasiddhāntaḥ. Substance, country-made white paper, 9×4 inches. Folia, 271. Lines,

7-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1844. Appearance, old, and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete,

This work has been described by Dr. A. Weber under the name of Rājaprasaṅgiyām in his Cat. No. 1829. It is the second Upāṅga work of the Jainas and consists of questions by a king called Pradeśi and their answers by his Guru. The codex under our notice is also embodied with a commentary or Vārttika in Bhāṣā, under the name of Rājaprasaṅgi Sūtrasiddhānta, by Samaracandra Sūra. The readings of the text as extracted by Dr. Weber differ from ours in some places for example our text begins—

નમો અરિહંતાય, નમો સિદ્ધાર્થે નમો આચરિયે નમો ઉવજ્ઞાયાય નમો
ભોજ સત્ત્વ સાદ્ગર્થે એમી વચ નમીજારી તેર્થ કાર્ત્તિય તેર્થ સમર્થે આમલકપ્યા
આમ અવરો હોત્યા રિહત્યમિદસમિદા જાવયા સાદયા દરિમિદિયા
અમિદયા પહિદયા, તોસેવ આમલકપ્યા અવરોએ દહિયા સત્તર
પરિહત્યે દિસોમાએ અંતમૈસવર્થે આમ ચંતિર હોત્યા વીરાયે જાવ
પહિદયે અમોયવરપાયવે પુદવિસિદા પુત્રવલ્લખ્યા સવવાય સમર્થ
તેયાસિસિલ રાયા ધારિયો દેવો સમીસમો મૂડો પરિસાનિગ્ધા રાયા
જાવો વદુશસતિ ।

Extract from Weber. ઓ નમો ચીતરાગાય । નમો અરિહંતાય નમો સિદ્ધાર્થે અમો
આચરિયાઅમ, નમો ઉવજ્ઞાયાય નમો ભોજ સવસાદ્ગર્થે ॥ ૧ ॥ તેર્થ
કાર્ત્તિય તેર્થ સમર્થે આમલકપ્યા અવરો હોત્યા.., તોસેવ આમલકપ્યા
અવરોએ અમલસાલવર્થે આમ ચંતિતે હોત્યા.....૧૫ વર્થા ઉવવાલિય
મર્મર્થે તેયા સેવો રાયા ધરિયો દેવો સમી સમોસદે પરિસા અવયા આવ
પજ્જાસતિ ।

Look at the end also.

Our codex reads—

ઉચ્ચસનીમાસેદિ સિદ્ધિહિતિ વુદ્ધિ હિતિ મુચિહિતિ મુપરિ તિજ્ઞાપ્ત્યન્તિ
મત્ત્વદુષ્ટાઅમંત કરેમિ અ સેવં ધતે સેવ મનોતિ ગોધમાસમર્થે મર્મર્થે મદ્દા-
વોરં વદદ્ધ અમંસદ વંદિતા અસિત્તા સંજમેર્થે તવસા અપાર્થે માસેમાર્થે
વિદ્ધરતિ અમો જિષ્ણેર્થે જિયમયાર્થે અમો મુવદેવયાએ મગવર્દેએ અમો પતોએ
મગવર્દેએ અમો મગવક અરદ્ધક પાસસા પાસસ્થા સુપામર્મસવર્થે અમો
રાયપસેવ રય સમર્થે ॥

Colophon. इति श्रीराजप्रद्योतसूत्रसिद्धान्तमन्त्रः ॥ संवत् १८४४ मिति माघ शुद्धि
१० रविवार लिखित श्रीश्री देवराज वाराणसी मध्ये संवत् १८४४ ॥ श्री ॥

Extracts quoted by Weber—

अमसासनीसादेहि सिञ्जति, वृञ्जति, मृञ्जति परिनिवाहति नव
दुःखाणम् अतः करमि । अ सेवम् अने सेवम् अने ति भगवम् गीयमा
समयम् भगवम् महावीरम् वन्दे अमसद वन्दिता, अमसिता संजन्त
तवसा अथायं भाविमानं विद्वदः ॥ अ ॥ अमी जिवायं जिघमयानं अमी
सुयदेववाय + + + पसुं सुपम् से पसुमवनी नमी ॥ अ ॥ राय
पसेषीयम् सम्प्रतम् । सम्प्रति इदं सूत्रम् । अथायं १०८८ ॥ अम्
भवतु ॥ अ ॥

The commentary or Vārttika in our codex is entitled Rājaprasāni-
sūtrasiddhānta by Samaracandra Sūri, pupil of Pārsvacandra.
But that described by Dr. Weber in No. 1830, is of Malayagiri
consequently a different one from ours.

The commentary in our codex begins—

॥ १० ॥ श्रीवैतराणाय नमः ॥

देवदेवं जिघमन्ता युतदेवीं विजिघतः ।

राजप्रद्योतसूत्रस्य वार्तिकं विदधाम्यहम् ॥ १ ॥

राजप्रद्योत उपानते स्पष्टव्याप्ते कहीये प्रदेशी नाम राहं जीवना अनेक
प्रत्यक्षीधा केशीगुरु ते प्रत्यक्षा उत्तर दीक्षा । प्रदेशी राजाहं सत्यक्
प्रकारे ते प्रत्यक्षीया धर्मोपायासी धर्मो देवलोकरं मूरिया भगवत्पायुं
भगवन्त आगल आगे नाटक देवाय्य एवमी सकल वक्तव्य तावदं सद्ये
विषे तिणे कारण राजप्रद्योत उपान कहीये वे मूय गङ्गास मूय ते इनस
एव उपान राजप्रद्योत जिम हसपादादिक अंग अंगलीने उपान तिश्य
कारणहं मूयगङ्गास मूय नह विषे स्वसमय परसमय नौ वक्तव्यता वे तेमाटे
परसमय मे विषे एकसलअसी (१८०) क्रियावादीनाम मत ८४ अक्रिया
वादीनामत मतसठि (८०) अज्ञानवादीनामत वतीस (३५) विनयवादीना
मत ए पारह मत मिली १६६ भेद यथा तेमाहि राजा प्रदेशी अक्रिया
वादीमाहि लिखतच मूयगङ्गास मूयने विषे जि क्रियावादीना मत कक्षा
तेदम्मा भाव राजप्रद्योत मूयने विषे राजा प्रदेशीना अधिकारह तेणे कारणह
मूयगङ्गासमूयनस एव उपान कहीहं ॥ १ ॥

End. रघोऽ भवन्तं भद्रवसवि इद्र नद्र पूजतो कलशोवतो वद्रं उपजावतो
वच्च तेदमसौ नमस्कार याउ शोषार्चंदमूर्पतासंकार शोषमरचंदमूर्पि-
तन्पद्मो चयौतकर ।

Colophon. इति शोषावपशोसूचिहोव शोषमरचंदमूर्पकृत संपूर्णम् यंदायं यमं
भवतु ॥

No. 5. जीवाभिगमसूत्रम् । *Jivābhigamasūtram*. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 216. Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete.

This is the third Upāṅga work of the Jainas described by Dr. A. Weber in his Cat. No. 1833. As the readings in our codex agree with the extracts quoted by Weber we need not describe it in detail.

Colophon. जोराभिगमं सूत्रं समाप्तं ॥ ४ ॥ यम भवतु अदि शोकाया दीदे वा ।
बाध्या यो १ मनकांशो बाध्या यो १ कलुर्वांशो तव प्रथमो बाध्या अदि
जवाहरी प्रति ।

पुस्तकालिङ्ग जीवाभिगमसूत्रं नाम पञ्चमीपाठनिबन्धो वर्तते ।

CHEDASŪTRA.

No. 6. कल्पसूत्रं सटीकम् । *Kalpasūtram Saṭīkam*. Substance, country-made white paper, 9×4 inches. Folia, 149 (of which fol. 144-148 both including are wanting). Lines, 1-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1818. Appearance, very old, and writings injured in most parts. Prose. Not correct. Complete (except the folia mentioned in above).

Next to Upāṅgas the Jain literature has been classified under the head of the Chedasūtra which includes in it the following works—

(1) Nisīha, (2) Mahānisīha, (3) Vavahāra, (4) Daśa, (5) Kalpasūtram and (6) Jainakalpa. The Kalpasūtra is complete in eight

Ajjhayanas or chapters. The word Kalpa means Sadācāra which, according to Jaina's are ten in number. Kalpasūtra was first spoken by Bhagavan Mahāvīra the last Tirthankāra of the Jaina's in Rājagrihanagari under the shade of the Gupāsila Caitya in a vast gathering and afterwards it was compiled in its present form by Śrībhadravāhu Svāmi and has good many commentaries such as Avacurni, Kalpāntaravācyāni &c. Our codex contains a version of the Kalpāntaravācyāni as described by Weber in No. 1892, in Bhāsā, under the name of Kalpaṭṭikā with an introductory chapter entitled the Nāgaketukathā, after which the text commences with the commentary following the text line after line. The Kalpasūtra has been translated by Prof. H. Jacobi in the sacred books of the east series, Vol. 22.

The introductory portion of the commentary begins thus—

॥ ६० ॥ श्रीसारदाय नमः ॥ मुदभ्यो नमः ॥

कल्याणानो (वि) समुद्रधंती (ति) विश्वसूनु (मु) रामभाम्यालया
सा संपन्नद्विजा वी (वि) नासवङ्गनाः खेदीश्वला इत्यते ।

ताति, शान्तिमुपेती (ति) भीतिवृत्तिभिः साकं न किं वि भवेद्

यदा नङ्गलभुञ्जन्ते सुविपुले यस्यानुभावाद्द्वि ॥ १ ॥

श्रीमती दय्य शान्तिध्यादवर्तुसंपदी भवति

श्रीदा + + + पुत्रने + दायको ॥ १ ॥

नत्वा मुहं च दामदेवो भवता परमया सुदा ।

श्रीशंसकुसुलापाय लिप्यते (लिप्यते) कल्पवृक्षम् ॥ २ ॥

श्रीकल्प श्रीश्रीतत्त्वानुकुलो सा (सा) सन्ते श्रीसर्वज्ञान कल्प प्रमाद्य तिवारे
सर्वज्ञानी चभाव न होय तिवारे तेद्वनो भाव्यो सास्वतेहि ज प्रमाद्य करवी
एव श्रीकल्पसूत्र एव विना मिमोषे सास्व श्रीधर्मरूप राजा नेद्वनिदेवसुवानी
राज्यधानो समानत्वि सा (सा) च लोकार्थ उपगारी होषि जिह्वा धर्म तिह्वा
यथा सर्वं वलीति । दामवली + + परीयदादीक धर्म धर्मार्थ कीया च
पाठव श्रीराम वी (वि) कलादीक शीगल + + + जेद्वनी कीरत कमलिनी
चाजलते जलमाहि परीमल कसूरीकराजो वि । + + + तेद्व धर्ममा
दीवस + + + मासीं रद्यावाशनि श्रीमादपदमास चावे मंगलौक
निम्नाय पल्लुसुचना पाप दीवस तावि नवे वधाचे करी श्रीकल्पसूत्र प्रते
वा + दावकधर्मार्थ सते । कल्पसु साभाचारते दश सा (सा) धनुं

आचार दश प्रकार्ये । संख्या (१) अर्धलक्ष (२) षट्शोडश (३) सितायर
 (४) रायपिण्ड (५) कटकर्म (६) वय (७) जिहो (८) पटोकम (९) नाम
 (१०) पथोमथाकप्यो १ प्रथम अर्धलक्ष, २ बीजो छट्शोडशकल्प, ३ बीजो
 सेषायर (श्यान्तर) कल्प, ४ बीजो रायपिण्डकल्प, ५ पंचमो कृत कर्म,
 ६ दश, ७ छट्ठी इतकल्प, ८ सप्तमी ओष्ठ कल्प ८ आठमी पटो कर्मथा कल्प
 ९ नवमी मास कल्प, १० दशमी पञ्चसूत्रा कल्प दश कल्प नागा लार्थ वा
 इतिथ संए उपगार जिन धर्मराजाने दशमानी नाम सास्त्रने धर्मधिकी दीव
 पाठय विक्रम दल इन्द्र प्रमुख (प्रमुख) राजानी कीर्त्त आश्रमने जगमाहिं
 मोलारे जिन इष्ट (स) माहिं कल्पव (स), राजामाहिं श्रीराम रूपवत माहिं
 काम देवमाहिं इन्द्र जीतिथोमाहिं चंद्र वाग्रीएमाहिं त्रासं स्त्रीमाहिं रभा
 साहस्रीकमाहिं विक्रमादित्य यदमणमाहिं आदित्य धनुर्दरमाहिं अर्जुन
 वनमाहिं नंदन रतनमाहिं चित्तमणि आभरवमाहिं चूडामणि
 धातुमाहिं कीचन सोमाहिं कामधेनु रसमाहिं हृत लक्षमाहिं अमृत
 सक्त्य पदार्थमाहिं धर्म जेमुदी एह भवो महापुरुषमुखे एहिं धर्म दायवी
 बीजा पदार्थने धर्म + + सचलाइ पदार्थसौम यम धर्मशिष्यो धुव
 शिषि युवप्रयुषयोरिह सुखभा सपदिधि सपिंडु (धर्मसौधयो निधर)
 सर्वशिषि जिन द्रव्य सोभति सर्वधाममुख (छ) सीमेट जू दुध याव्याउ
 दही सरतनी वाग्री महिजइ सीमेट जू सीटी डाकार सेवतनु परीवार सर्व
 शिष्य जोइ इन्द्र आराध्याउ सर्वदेव आराध्या मय देवतानि आराधवि
 मणिमोक्षाफल दण्ड्यावर्तमय (दविचारतं मय) चिन्नकवली सुवर्णदप
 द्रव्यादि सर्व आराध्या इम ओजिमधर्मनि आराधवर मणिमोक्षाफल सर्व
 मति सर्ववमो सीधदोइ ते धर्म महाभाग्यवत पुण्यवमो उत्तमधर्मक
 + + + पांचर + + भवति भूरिभिभावे धर्मकर्ममनोरथा फनेति ।

End of the introductory portion of the Commentary एह होनाम दोवउ
 नागहेतु जीवन वगैर आवे मने नवय (विषय) विकार नावि जिन पूजा
 साधुसेवा पोमइ पड़िकमर्थो वत पालि सर्वदोषटालि एकदा कीर्त्तक
 मज्जम जीनुं राजाइ धीर कर्त्तक दीइ हथा व्योले आरत ध्यानमाहिं
 मरीयत रदनुं अवधि ज्ञानि पूर्वमवि देखी (खो) राजा उपरि योसर भरउ
 राजानी सभामाहिं सिंहासन यी सीटो छटो नाथो राजा अपेठि हथो
 सुव (छ) सीटो वस । तेछो वेषाइ समानुलीक सर्वभय या मनु हविते
 अंतर नामरजे बढीसिद्धा चिबुंछो । + + + उपरि गाववा सज यथा

एवमुक्त्वा नाम केतु सर्वलोकानां दीप्ता निवारणा प्रसादा उपरि चङ्गी सुकती
गङ्गा दारिद्र्यरो पंच परमोष्टि समरो नरं धर्म प्रभवचो संतुष्ट इति यज्ञ
+ + + भरद्वाजो नाम केतु वेदान्तं चोत्तरं तप पुर्जासना करि । एकदा
जिन पुजा करतो + + पुत्राप्तादि श्रीसर्पकेशवयो धम ध्यानं केवल
ज्ञानया मौनीय ययो । इति नाम केतुनो कथा ।

After this the text commences It chiefly treats of the Mahāvīrakathā or the adventure of Mahāvīra, the last Tīrthāṅkara of the Jains. Before him 23 Tīrthāṅkaras made their appearance successively of whom Rishabha Deva was the first. Mahāvīra after undergoing 26 births was born at last in the womb of a Brāhmaṇi named Sunandā. His father was a Bhikhārī or one living on alms but he was versed in all branches of Sanskrit Śāstra in an early age and thereby displayed an uncommon divine power in him. The text begins thus—

॥ श्री नमः ॥ नमो श्रीरुद्राय नमो विद्वाथ नमो आदिरियाच नमो
उदङ्गभावाय नमो खीए सखसाद्वय एयो पंचो नमो खारी सख पाव्य-
वासयो मयलाने च सवेस पठमं इवर्ग मगल १ तेषं कावियं तेषं समएचं
समथं भगवत मदावीरे पंच इत्युत्तरे होत्या तंजडा इत्युत्तरादिं पुप
नरला नवमभर्ग कते १ इत्युत्तरादिं नवभानुगवर्ग दीहरिए २ इत्युत्तरादि
जाए ३ इत्युत्तरादि मुंजे भवीता आगाराठ आगारिच पच्छइए ४ इत्यु
त्तरादि अचते अचुत्तरे निष्वाघारी निरावरणे कसिथे पकिपुत्ते केवल
वरणाण दंसचं संमुख(व्या) ने ॥ + साइया परिनिलुए भयव ॥१॥

The writing of the codex being injured in most parts we could not quote extracts in extenso. So we are obliged to finish it after quoting a few lines only from the end.

एवं भासइ एवं पचनेइ एवं पच वेइ पजोसवथाकूपी नाम अइम अइ
संस्तुत अकारण सखमं सखयं सवावरण कतो उ वदसे इति केनो
६० अइमं भवथं दशावधखं वस पजोसवथाकूपी समता श्रीमद्राज
खानोति नवम पूर्वा सुभ ॥ श्रीकल्पसुख सपूर्णं सं १८८८ वैशाख(ख)
सदी दार सोम खबोतं मुनीकतोखालजी खबोतं श्रीहरविजयजा
विख्यात ।

विबरचम्—पुस्तकेऽभिन् सटोके जेनकल्पपूर्णं वर्तत ।

No. 7. कल्पसूत्रं मटीकम् । Kalpasūtram Sūtikam. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches. Folia, 117. Lines, 16-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1807. Appearance, old. Prose. Not correct Complete.

This codex contains also the complete text of the Kalpasūtra with a Sanskrit version of the Antarvācyāni described by Weber in No. 1886, entitled Kalpakalpalatā, which is one of the Antarvācyāni but not described any where else, by Upādhyāya Śrīgūṇavijaya Gauṛi having also an introductory chapter like the foregoing one by name of Prathamāpīṭhikā which commences thus—

॥ १० ॥ श्रीसारदाय नमः ॥

नमो श्रीमन्महावीरं कृत्वा (श्री)श्रीतमं गुहम् ।

कल्पकल्पतानां कल्पटीका प्रत्यये ॥ १ ॥

नूतनानि पुराणानि प्राकृतानि च यावतः ।

संस्कृतानि विद्यायां परीपकृतिरित्ये ॥ १ ॥

श्रीमत्पुष्पं च पञ्च मुख्याख्यानां च ।

अन्येषां च लिख्य(त्वा)न्ते शिष्यप्राप्तयेनया मया ॥ १ ॥

तत्र तावन् सर्वेष्वप्युक्तकरणीय रमणीयं विविधविधानपुष्पं एव अमोद
विशिष्टप्रदानफलदायि भवति पठितैः विधिः अवधार्यः

कल्याणानि समुन्नयति विलसन् प्रोदामभाष्यान्तया

या संपन्नमहिमा विलासवत्त्वा श्रीश्रीश्रृंगला इत्युते ।

तातिः कतिमुपैति भोतितविभिः साकं न किं किं मवे-

दयता मङ्गलमुज्ज्वलं सुविपुलं यस्यानुभाषादुवि ॥ १ ॥

वासावसारा परमार्ययत्ना न दुर्लभायितकथा मनुष्या ।

ते दुर्लभा ये लभतो हिताय च नो ह्येता चान्तेमुदाहरणि ॥ १ ॥

यथा चतुर्भिः कनकं परीत्यते

निघर्षण्येदतापताङ्गैः ।

मयेव चर्मा विदुषा परीत्यते

शुभेन शीलेन तपोदयानुचैः ॥ १ ॥

अहिंसा सत्यमस्तेयं त्यागो मेतुनवर्जन ।

पञ्चस्येतेषु चर्मा सर्वे चर्मा प्रविष्टिताः ॥ १ ॥

श्रुयतां धर्मं सर्व्वं नृणां चैवावधार्य्यताम् ।

आत्मनः प्रतिकूलानि परेषां न समाचरेत् ॥ ८ ॥

कामधेनुधरादीनां दातारः सुलभा भवेत् (भुवि) ।

दुर्लभः पुद्गलो लोके यः प्राणोः अभयः प्रदः (प्राणिनामभयप्रदः) ॥ ९ ॥

सर्व्वे वेदा न तत् कुर्य्युः सर्व्वे यन्त्राय भारत ।

सर्व्वे तीर्थाभिषेकाय यत् कुर्यात् प्राणिनां दया ॥ १० ॥

कपिलानां सदृशानु यो हिजेय प्रवृत्तिः ।

एकस्य जीवितं दद्यात् (एक जीवितदानस्य) कला नाहति षोडशोम् ॥ ११ ॥

एकतः कृतं, सर्व्वं समग्रवरदक्षिणाः ।

एकतो भयभीतस्य 'एकतोऽभयदानस्य' न च तुल्य बुधितिर ॥ १२ ॥

ददातु दान विदधातु भोगं वेदादिकं चापि विदां करीतु ।

द्वेषादिकं ध्यायतु सन्ततं वा न चेदद्या निष्फलमेव सर्व्वम् ॥ १३ ॥

सकलसर्व्वमग्रे वासवं भावदत्तात्

अमृतममरवज्रात् साधुवाद विषादात् ।

रुग्णपद्ममजोर्वात् जीवितं कालकृष्टात्

अभिलषति वधाऽयः प्राणिनां धर्ममिच्छेत् ॥ १४ ॥

नष्टनामपि दानार्तां कश्चिन् शीयन् फलम् ।

भीताभयप्रदानस्य स्वयमेव न विद्यते ॥ १५ ॥

ब्रह्मचर्य्येण पुद्गल सर्व्वभूतहितस्य च ।

पदे २ यन्त्रफलं न च तुल्य बुधितिर ॥ १६ ॥

किं ताए पंडियाए पलाल भूयाइ पशापकीड़ीए ।

अहन्तिमे न मारं परस्य घौड़ा न कायव्या ॥

पयो मेनवली सुतः सविनयो भाता गुणालदूतः ।

दिग्धी बन्धुजनः सत्वातिचतुरो भक्तुज्ज्वल सेवकः ।

मिदुःखं चित्तिनायकत्वममल प्रौढप्रतापोद्ध्यो

विश्वव्यापि यश्च सत्फलमिदं धर्मोद्गमोत्य न तु ॥ १७ ॥

चेतः सार्द्धं त्वरं (१) वचनं त्वरं (२) दृष्टिः प्रसन्नोज्ज्वला (३) ।

शक्तिः चातिशुद्धा (४) मतिः श्रितमया (५) और्दीनदेन्वापद्धा (६)

रूपं प्रौढदुल (७) युत मत्तमदं (८) स्वात्मत्वमुच्छेकता-

निर्मुक्त (९) प्रकटान्वही नवसुषुप्तकण्ठात्मसूत्रमनेः ॥ १८ ॥

इति धर्मश्रवणफलम् ।

Kalpa and its varieties are thus explained—

अनेन अष्टयोरविधिना मनोवचनकायविशुद्धाः च श्रीकल्पयोगवाहिना
साधवः सकल्पसंयोगकारिणि श्रीमध्वरूपपर्यधि समाधाते अवश्यं मङ्ग-
लाथै श्रीकल्पसूत्रं पञ्चदिनानि वाचयति । तत्र कल्पग्रन्थेन साध्नाधारः
स दशपकारः आचेलकं (१), उद्देशिय (२), सिध्याघर (३), रायपिठ (४),
किङ्ककर्म (५), वय (६), जिह्व (७), पङ्क्तिमणे (८) मास (९) पन्थी
सवणा कथो ॥ १० ॥ इति श्रीकल्पग्रन्थाः ॥ न विद्यते चैर्ल वक्ष्यं
यस्य स अयं अचेलक अस्यायं. अतुविश्रुतितीर्थकराणां वामम्बुधे टीव-
राजिन स्थापितः देवदृष्ट्यवन्तस्य वामम्बुधतः पतमान् अचेलका एव भवन्त्येव
साधूनां श्रीगौडस्य अधमचरमतीर्थहरसाधूनां कैवल्यवल्लभमानप्रमाये
पौतवस्त्राणां खंडितत्वेन और्ध्वप्रायचेलानां सद्भावेपि अचेलो एव साधव
उच्यन्ते अजितादिशक्तिश्रुतितीर्थकराणां तु तीर्थे साधवः पंचवर्षपङ्क्तिमुक्तादि-
वस्त्रधारितत्वेन केचित् सचेलोः केचित् श्वेतमानप्रमाये पौतवस्त्रधारितत्वेन
अचेलो अपि इति प्रथमः अचेलक कल्पः । साधून् उद्दिश्य श्रीगौडस्य यत् क्रियते
स आहारः सर्वेषां साधूनां न कल्पते अजितादि शक्तिश्रुतितीर्थकराणां यस्य
नेत्रमात्रं तस्यैव अकल्पं शेषाणां साधूनाम्बु कल्पं इति उद्देश्योक्त कल्पः ।
यस्य आहृत्य ग्रन्थांतरं क्रियते तस्य पिंडो अग्रम १ पाग १ खादिम ३
स्वादिम ३ वस्त्र ५ पात्र ६ कंबल ७ रजोहरण ८ सूची ९ चिप्युक १०
गह्विर्चिका ११ चाटुटो १२ प्रमुख हादमविधोपि पिंडः सर्वेषां तीर्थकराणां
तीर्थेन कथिते तत् आहारादि सदृशं हि मिष्टान्नपानादिलोभपाः एते
मुनयः सर्वेषां भृङ्गे रचय्य अयोध्याः इति आदि अनेक दीर्घोत्पत्ति-
भवति इति तीर्थकाङ्क्षिर्निषिद्धः तत् आहारादिपरित्यागेतु अहो एते साधवः
मिष्टान्नआहारादिषु निरुद्धा एव अतः कारणात् वसतिदानेन पूज्या एव
इति श्रव्यांतरस्य श्रद्धावृद्धिः जिनमासुनयेति अनेकश्रुतीत्पत्तिर्भवेत्
अथवा श्रव्यांतरे कृते श्रव्यांतररुद्धा किं अपि आनीतं कल्पितं न वा इति
आहृत्य तस्य १ उग्रम २ भय ३ मलय ४ घोठ ५ डलक श्रव्यांतरे कृते ७
दर्भादिसहारक ८ लेप ९ प्रमुख तदाविध वस्त्राणां सदृशे सोपचिकिश्रिय
दोषादृष्टेऽपि श्रव्यांतरो न भवति इति श्रव्यांतर तृतीय कल्पः । राजा १
अकथर्भो २ वासुदेव ३ बलदेव ४ महाभक्त्येवरादिः तस्य पिंडो अग्रम १
पाग १ खादिम ३ स्वादिम ३ वस्त्र ५ पात्र ६ कंबल ७ रजोहरण ८ प्रमुखाट-
विधोपि यो राजपिंडोऽस्य प्रथमचरमतीर्थकरतीर्थयोः सर्वेषां साधूनां न
कल्पितः अजितादि शक्तिश्रुतितीर्थेऽपि साधूनां अप्रमादितत्वात् कल्पितः ।

यतः प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं राजपिण्डं यद्वत् हि आभविताधना संयमविता-
 धना त्रिनशामनहेलना चेति अथ च वदन्तो दीवा भवति तत्परिणामे तु
 अनेक गुणाः स्युः तथा अजितादिशक्तिजिनतोर्ध्वं अश्रुपञ्चत्वान् च
 चरमादित्वान् एवं दाया पुष्पोक्तान् भवति । इति राजपिण्डकल्पपुरुषः ।
 इति कर्मशब्देन अष्टात्वनप्यं वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन्
 मपि सर्वलोकेकरतोर्ध्वं समस्तसाधुभिः स्वपण्यादानुमायेण कर्तव्य
 माप्नोभिन्तु सर्वोभिरपि पुरुषप्रभवो धर्म इति कृत्वा सर्वे साधवो वदन्तोऽपि
 पुनः तत्र पर्यायविधारणा न कथं व्याप्ता वरिसस्यदिक्रियाए
 अत्रापि अथ दिक्रिउत्त साङ्ग अभिगमयवद्वनसंयुते विष एष मनुष्यो
 धर्मो पुरिसस्यप्रभवो पुरिसवरदस्योऽपि पुरिसजिह्वो लोएवि पद पुरिषो किं
 पुण्य लोगतमं चमे ॥ लोच वदन् वदन् दीवा भवति इह नमावद्व्योपि
 भवति ततो पुरुषस्य पराभव कुर्वति लोकमध्ये 'च निन्दा प्रवर्तते यत्
 एतस्य स्त्रियोऽपि वयते एतेषां विनयो नास्ति इत्यादि कौलानां स्त्रियो च
 लोकेर्ध्वं वदन् वदन् संसारद्विदेति वदन्तो दीवा भवतीति इति कर्मकल्पः
 पञ्चमः ॥ इतानि पञ्च महाप्रतानि अथवा अत्रापि इतानि एव स च
 प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं पञ्च महाप्रतलक्षणं शिवाणां शक्तिजिति
 जिनाणां तु परिसद्व्रते गृह्यते स्त्रीरपि समागता एव । इति प्रत वद-
 कल्पः ॥ ग्रेही इहलव्यवहारः स च प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं सर्व
 व्यापनान् आभयशिवाणां तु शक्तिजितिजिनाणां निरतोचारत्वान् प्रथमदीवा
 एव ते अथ पितापुत्रादोना इयोः सप्तकाल उपस्थापने उपस्थिते कर्म
 ज्येष्ठव्यवहारी विधीयते इत्याह सुख्य इत्याह तु पितादयोपि इहा विधीयते
 ते पितादयः पञ्चनपाचनवीनोवाइनादि कर्तुं न शक्नुवन्ति इहलान्
 तदा पितादोनां अनुमति आदाय पुत्रादयोपि ज्येष्ठा विधीयते एवं
 राजाभात्य १ श्रेष्ठ २ वाचोत्तर ३ मातृपुत्रादयोपि श्रेष्ठ इति सप्तमः
 कल्पः । इति क्रमं बहुविधावश्यकरणं तत् प्रतिक्रमं प्रथमचरम-
 तोर्ध्वरतोर्ध्वं साधुभिन्तु सप्तमकाय आवश्यकं आवश्यकं कर्तव्य पापं
 भवतु मा भवतु शिवाणां तु तौर्ध्वरतोर्ध्वं इति प्रतिक्रमं आनयता । इति
 प्रतिक्रमकथोऽटलः । प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं आसकल्पस्थिति एक
 कल्पने प्रतिबंधादिदीवप्रवाय एकस्यानवाधिमो हि साधवः प्रतिष्ठा न
 प्राप्नुवति लोकेपि सत्र स्त्री योइरनरसासरे संजमीवा सद्य वा एतां स्त्री
 अथवा नृपां लो मकर चिरवाय ॥ १ ॥ एतएव शक्तिजितिजिनासाधु-
 नोपि दीवसहाय माय अपि एकम स्थाने न तिष्ठति शिवाभाविधि साधवः

एतन्न स्थाने बहुधाश्वमपि न विहितं ते उत्कृष्टाः । इति नवमं कल्पः ।
 जघन्या उत्कृष्टा पूर्ववत्वा इति पर्गुषण्या द्विपकाराः जघन्या गृह्ये
 रज्जाता पंचामृतं दिनमानाः उत्कृष्टा तु गृह्यमिच्छांता सवति ७० दिन-
 मानाः पूर्णिमायां स्थिताः साधवः श्रावणकृतपक्षस्यां वर्षे अथ स्थिताः स्य
 इति स्वं अभिष्टहोतं कृत्स्निं दृष्ट १ जगत्सप्तमुखवद्वान् गृहीत्वा भंगल-
 निमित्तं पंचदिनानि कल्पसूत्रं वाचयति क्वचित् सांस्कृतिकपर्वदिवसे
 ऽपि अथग्नं शीतयित्वात् अथ शोकश्रीपि शीतयित्वा कल्पोभिधीयते स च
 पर्वदिनः शोकानिबन्धूरिरर्वाक् भाट्टायां यदि चतुर्था इति बोद्धव्यं । तत्र
 पूर्वपक्ष एव कल्पः इति दशमं पर्गुषण्या कल्पः । एते दशमपि कल्पाः प्रथम-
 चरमजिनतीर्थे नियता एव अजितादिजिनानां तीर्थे केचित् नियता एव
 केचित् अनियता एव । यतः अथेक्ष १ सृष्टेशिख २ पतिक्रमत्वं १ राज-
 पिच्छ ३ शास्त्रकल्प ४ पर्गुषण्या कल्पाः ५ एते पट्कल्पा अनियता एव शिष्याः
 तु ये कल्पाः गण्यांतरकल्प १, अतकल्प २ ज्येष्ठ ३ कति कर्मसूत्रकल्पा ४ एते
 चतुःकल्पा नियता एव प्रथमचरमतीर्थयोः दीवाभावेऽपि एतेषां अथग्नमिव
 कर्तव्यम् ॥

The compiler of the Kalpasūtra and its usefulness.

कल्पसूत्रकर्ता श्रीश्रीरात् वरपरधरः सर्वेशान्निप्रुचः युगप्रधान, चतुर्दश
 पूर्वधारी श्रीभट्टाहसामी दशभूतकर्तृवत् अटमाज्ययनप्रत्याख्यानप्रवादाभि-
 चाननक्षमपूर्वात् कल्पसूत्रं रचयामास पूर्वापि च प्रथमं एकैव १ द्वितीयं
 द्वयोः २ तृतीयं अष्टभिः ३ चतुर्थे अष्टभिः, ८ पञ्चमे बीडशभिः १६ षष्ठं
 द्वाविंशतभिः ३२ सप्तमं चतुःषष्टिभिः ६४ अष्टमं अष्टाविंशतिषष्टिकशतैव
 १२८ नवमं पूर्वं २५६ द्वाविंशतमां ८ दशमं पूर्वं ५१२ द्वाविंशतमां, एका
 दशपूर्वं एवसप्तसप्तचतुर्विंशति १०२४ द्वाविंशतमां द्वादशपूर्वं द्वादश
 अटलान् २०४८ द्वाविंशतमां त्रयोदशपूर्वं अष्टसप्तसप्तषट् ४०९६ द्वाविं-
 शतमां चतुर्दशपूर्वं अष्टसप्तसप्तषट् ८१९२ द्वाविंशतमां एतानि द्वाविं-
 शतमां मसीपुत्रैर्लेख्यानि सर्वैर्ध्वज्या चतुर्दशपूर्वापि १६३८२ द्वाविंशतमां
 मसीपुत्रैर्लेख्यानि न केनापि लिखितानि परं वाच्यबोधाय द्वाविंशतमां
 कथितं अती महापुरुषप्रणीतत्वात् इदं श्रीकल्पसूत्रं चनेतांशुपुरितं पूर्वं तु
 माधुमाध्वीभिः शीतयित्वा अमृतं साधतं तु श्रीश्रीरत्नैर्वाचात् नवमतप्रणीतवर्षान्ते
 पुत्रमरणपीडितस्य परमश्रेष्ठस्य भुवसेनश्रवणं श्रीकनियारणाय श्रीचानद-
 पुरे चतुर्विधमंघ्रमसं समीत्सुव वाचयितुं प्रारब्धः अतएव अतः शीतयित्वा
 द्वापर्वणि समाधाने श्रीकल्पसूत्रवर्षं च चेत्यपरिपाटी १ साधवन्दनं २

संवत्सरिकवृत्तिक्रमस्य ३ मियः सावर्गिकक्रमास्य ४ अष्टमं तपयेति ।
 क्रतुपंचके 'सर्वस्य' तत्र अष्टमं तपः नामकेतुवत् विधेयम् ।

The story of Nāgaketu.

तत्कथानकम्—चन्द्रकालायां नगरीं वशीकृतानेकराजो राजा विजय-
 सेनो राज्यं करोति तत्र नगरे सर्वश्रेष्ठिमुखाः श्रेष्ठतः श्रीकान्तश्रेष्ठो परि-
 वसति तस्य श्रौतश्रीव 'भात्यां निःसंताना स्यात्' गृहे अननद्रव्यमस्ति परं
 पुत्रं विना सर्वं शून्यं सन्तानार्थं देवगुरुमीवज्याराधनं करोति दान-
 पुण्यादनेकोपायान् कृतवतो ब्रह्मावस्थायां पर्युषचारधनान् अष्टमतपः
 करणात् पुत्रो जातः । एकदा तन्माता प्रत्यामद्रपर्युषचारधनसमापनं
 स्वजनेः शङ्कं प्रवृत्तिं करोति वयं अष्टमं तपः करिष्याम इति कृष्टवभाषितं
 मुखा संजातजातिं श्रुत्वा तेन बालकेन अष्टम तपः चक्रे । तदग्रे सत्य-
 पालादिकमकुर्वन् बालः ज्ञात्वा सानुनेष्वध्यायेदित्या सुतस्य वयं पशुरस्ये
 निदधितं तेन श्रेष्ठिनाऽस्यतमपि सतप्राय ज्ञात्वा वृद्धिष्या निधिरिव निधिमः
 स्वजनेः इतथाष्टमतपःप्रभावात् प्रकटितासनी धरेन्द्रोपि प्रारम्भवादारभ्य
 बालकस्य व्यतिकरं सभासमच्चतुष्टयं यत् अर्थं बालः पूर्वमेव बाल्येपि सत-
 मादिको वसिष्ठपुरो विमाताऽन्वेष्टिषि आगमि मुदीभूयः परामुयमानस्यपत्नेन
 सीनमनसा स्थितः एकदा रात्रिसन्धे प्रत्यामद्रे पर्युषचारधनं चिन्तितं
 तेनाहं अष्टमं तपः करिष्यामि इति यत्नध्यानपरायणः रजत्या द्रव्यद्वैतं
 सुतः । अवसरं प्राप्य विमाता पुत्रस्य गृहे अग्निकथा निधिरा स बालकः
 तपोध्यानपरायणस्य सख्यो सत्ता अपुत्रस्य श्रीकान्तश्रेष्ठिनो गृहे सन्तुष्टं
 पुत्रत्वेन तदनुजातजातिं श्रुत्वा अष्टमं तपश्चक्रे चवाहसूक्तः सतधिया सज्ज-
 र्गः मूनी निधिमः । अथ यावत् स्थिते तावत् तं बालं सजीवदामि
 इति ध्यात्वा धरेन्द्रेण सरदितः । श्रीकान्तश्रेष्ठो च पुत्रस्युद्यमं क्रीट-
 कदयः सन् अचमामादेव सन्तुमवाप । ततः अग्निसिन्धु श्रेष्ठिनो गृहे वनादि
 बान्धव्या समागतान् राजपुत्रान् धरेन्द्रोपि व्यवहारयत् । ततो राज्ञापि
 स्वयमागत्य धरणीन्द्र सवाच किं निवेद्यमस्ति ततो राज्ञो वचनं श्रुत्वा धर-
 णीन्द्रोपिवाच हे राजन् त्वं अपि अत्र श्रेष्ठिनो धने कथं गृह्णासि तदा राजा
 वादीन् इयं राजनीतिः अस्माभिर्मयं अग्निसिन्धु धनं गृह्णाते तदा धरणीन्द्रो
 वभाष भो राजन् अग्न्य पुत्रो जीवमेवास्ति क्कामोति राज्ञोक्ते धरणीन्द्रस्य
 वार्थं निष्कण्ठं सर्वसमस्तं स्वयमर्पयिष्ये । ततो धरणीन्द्रोपि स्वरूपं तस्य
 च पुर्यभावादितृणान् राज्ञे निवेद्य वान्धाव्यं दारं दत्त्वा आकामे गतः राजा
 च तदुत्तमान् श्रुत्वा भो जनाः अयं बालकः यत्नेन परिपालनोद्य इति आदिश

स्वरूपं जगत् । त्रिशोर्मासकेतुरिति श्लाघाति संजये । ततः स न.य.केतुः
चटमोचतुर्दशदिनेषु चतुर्थे चतुर्मासके चट पशुपतायां चटक कुम्भायां
योर्वर्गपि जिहन्निषो जिहपूजा साधुसेवापरायणः तपस्येव लोभमानस एव
तिष्ठति ।

Thus a full description of Nāgaketu's adventures has been given in the Prathamā Pīṭhikā after which the text begins with the commentary of Vijayagani. We have already quoted extracts from the beginning of the text. Now we quote only some colophons of the commentary that our readers may make some idea of the subject matter.

(१) इति शोषामुद्रिकव्यसनतिष्ठकादिवचनानि सम्पूर्णानि ।

(२) इति चटादमवुराचनानि ।

(३) इति चटादमव्याकरणानि ।

(४) इति कार्तिहेशेष्टिहयानके सम्पूर्णम् ।

(५) इति प्रथमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(६) इति द्वितीयव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(७) इति त्रोलप्रमासविचारः ।

(८) इति श्रीविश्वाम्नीकः ।

(९) इति श्रीविश्वाम्नीकः सम्पूर्णः ।

(१०) इति चतुर्थव्याख्यानं महाश्वोरजय ।

(११) इति दीक्षामणीकः ।

(१२) इति कल्पकल्पतानायायी टीकायां पञ्चमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(१३) इति श्रीश्वोर उपसर्गः ।

(१४) इति श्रीश्वोरवचनम् । सम्पूर्णम् ।

(१५) पार्श्वनायक्युति २१० वर्षपर श्रीमहाश्वोर इत्या इति चतुर्विंशति तीर्थहर आभारा
सम्पूर्णम् । (१) श्रीश्वरविजयविदिरचिते सप्तमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(१६) इति श्रीश्वरवचनम् सम्पूर्णम् ।

(१७) इति श्रीश्वरावली सम्पूर्णा ।

End. यादृश पुस्तकं दृष्ट तादृशं निश्चितं भवति ।

यदि शुद्धमप्यर्थं वा मम दोषो न दोषते ।

Colophon of the Commentary. इति श्रीश्वरसूत्रनाथं सम्पूर्णः शुभं भवतु सर्वम्

१८०० वर्षे चैव सुदी २ दिने लिखितं महारक्त श्रीश्रीश्री १८० श्रीश्रीश्री-

दिज्ञवसूरीश्वर तच्छिष्य श्रीश्रीशुभविज्ञयतच्छिष्य श्रीश्रीमाधविज्ञय तच्छिष्य
श्रीश्रीशुभविज्ञय तच्छिष्य श्रीशुभशुभविज्ञयशिष्य श्रीपं विदुषविज्ञय
तच्छिष्यपं भाषविज्ञयनिवृत्तं पृथ्वसंख्याः ६० भाषकोटि वरस ५१ हजार
कोटि वरस एव पृथ्वपाठः एवमागः ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् प्रथमशीटिकासहितं सटीकं मूल वर्णितं ।

No. 8. कल्पसूत्रम् । Kalpasūtram. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 192. Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgarī. Date, ? Appearance, old, writing effaced in parts. Prose. Not correct. Complete

This codex contains the text of the Kalpasūtra with a commentary in Bhāṣā, different from that already described.

Beginning of the Commentary.

एह वो पथ परमंष्टि नमस्कार
अ वेदं पूज्यं श्री सारीहार
जिनशासन श्री सतावीसगुणे सहितमोचनार्णवहार
शिखिरमथो उरुहार, संसारमो पारदेहमो उद्धार
नर हे पापलिना साधक जिन कसोबनार
कृपे जेन वकारने सुखल हेऽपार
कीद नले पै तेहनीकार विडे अशीरोपमादे तेहनर नमस्कार सकल-
जीवने बाधार जे अपे नरनादि ते पासे केकार उद्धार ।

End of the Commentary. नास्ति ।

Colophon of the Commentary. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् भाषाटीकासहितं कल्पसूत्रं वर्णितं ।

No. 9. कल्पसूत्रटीका । Kalpasūtratīkā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 144 (of which fol 143 is want-

ing). Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1843. Appearance, very old, worn out and torn in parts. Prose. Not correct. Complete.

This codex contains a Bhāṣā commentary on the Kalpasūtra, entitled Bālabodha. The preliminary portion of the commentary is finished in fol. 6 afterwards the commentary thus commences,

अथ कल्पसूत्रो टीका लिख्यते । तेषं कालिषं तेष समर्थ । तिवे काले
 तिवे समये ने निषद ग्रमण भगवंत श्रीमहावीरने पांच कल्याणक उत्तरा
 फाल्गुनी नचवडं यथा । तं किम् । उत्तराफाल्गुनी नचवडं श्रीमहावीरने
 अवनकल्याणक यथा । उत्तराफाल्गुनीनचवडं भर्गोपहार यथु । उत्तरा-
 फाल्गुनीनचवडं श्रीमहावीरनु जन्मकल्याणक यथी । उत्तराफाल्गुनीनचवडं
 दीक्षाकल्याणक यथु । आभार कहीड वरयकी अपागरकहीडं साधु यथा ।
 उत्तराफाल्गुनीनचवडं श्रीपरमेश्वरवे अन्नल कहीडं । ओह नौ पार न यां
 मीयड । तेइवी अण्णतर कइता । ओह यी आगुवीरु जुकाइ न मिले ।
 ते माटे सज्जितम । निज्वाथा एहकहीड निज्वाघातवत्तनरहित । एके
 दिवसने आखी जाइ नही । निरावरवे केइमडं केणें टाकी जाइ नही ।
 किसने कहीडं । जत्तुस परिपूर्ण । एइवुं केवल ज्ञानदमत उपनु ।
 ते केवल कल्याण पांचमी यथु । अने स्वातिनचवडं अरमतीवडरचवडं
 निज्वाण कल्याण घोयी । भोच याया । एहटं कल्याण जाण्यु । श्रीमहा-
 वीरने कल्याणकथा । भर्गोपहार कल्याण यथु ते अधिक अठेरीका
 अनी रीजा तेनीस २३ तीवरेकरवे पांच कल्याण जानवा । ए मत्तेव
 वाचना श्रीसंघने संबलीकने अथे श्रीमहावीरने कल्याणक बोल्या ।
 हि वे विचार वाचनाथे । कल्याणक बोली येहे । ते इमां प्रदम-
 चवनकल्याण बोलीहे । ते काख मां ग्रमण भगवंत श्रीमहावीर षोडश
 कालतने चौथे पसवाडे आठमां पसवाडे आसठ मासतणे अजु आलेपव-
 वाडे महाविजयपुणीतर प्रवरपुंडरीक । एइ वे नामें जे महाविमान
 तिहायकी भगवंतचव्या तिहा बीस सायरीपमनी आसथानी गियति
 भोगवोकरो दंवतणु आयुष्य अथ यथी दंवतणी भवकहीड अवतारचय
 यथी दंवतानी स्थिति आहार वैक्रियगरीर तेइ नौ चय यथी । तिवारनी
 श्रीजमदादनी अवन यथी वचवानडं किणें स्थान के अवतण्या ते कहे १६
 एइज अश्वीपनामां होपने विवे भरतचेन येन ते माहिं दक्षिण पासे अहं
 भरत चेन माहिं एइ न उत्तरापांणी पडती काल चेमाहिं काइली आरी

सुसम सुसमा एदुं नाम सुवमा सुप(रु)ऊपजे । थार कीडाकीडि
सागरीपमनु रमाच तिहा जुगलीया जोउलर एकली एकपुरुष जगुल
कहीइ' ने सघातजये । तेमाचे जुगलीया मनुष्य जो पजे तेइनु शरीर
पण्णाऊ ऊजुं लाचवुं एष पण्णीपम तेजुनु आऊपु विण दिरमपु
वेभुवलासे गुंघरिनी कष केवहुं आहार । माता पिता सगण पचास दिवस
खालक नइ' थालइ । परइ' कन्यउच मनोरम पुरवे । शरीरने विसे छपन
पासली ऊइ' । इम पहिली थारी लाणवी ।

The other Kalyāṇas are also described in the same manner. Afterwards the 27 previous births of Mahāvīra have been thus described.

इम सतावीस भव करया पहिलइ' भव रयकार । बीजे भवे देवता ।
घीजेभवे शरीरय जीवे भवे देवता पळे ऊभर तापस यया । एकैदस
भव यया पळे पांच भव देवता यया । इम १५ भव यया । सोलमे
राजपुत्र यया । सतरे भवे देवता यया । अठारमे भवे वामुदेव यया ।
सगणोस मे भवे गरुडगति यया । बीसमे भवे सीङ्गने चवतार । एक
बीसमे भव गरुड लायया । बावोसमा भवे राजा । बीसमे वज्रवर्ती यया ।
बीसमे भुवि देवता यया । पचबीसमे भवानन्द राजा ययल । ऊबी-
समे तव देवता यया । सतावीसमे भवे दीवानदा आठवीनी कूपे चवतार
यया । ओमडाहीरने चवनकल्याण कययुं ।

Afterwards his adventures are described. At the end of the codex we find the following lines—

तेकालने विधे ते समयने विधे जसच भववत सदावीर भाभीयर्थ साधु
साध्वीयण आसक आविकायण देवदेवागनाचे आये ओराजयइजगरने विधे
गुणमिळालान चेत्य रछो । एके एइवी सभा मां वेसाने एदनु कइइ
ओदमायुतसूक्ष्मनामा आठमो अण्वयण ओकल्यमूचते प्रकासकरी सछित्त
सकारण सूत्र सछित्त अईसछित्त व्याकरणसछित्त बली उपदेश करे ।
ओपद्यावणी कल्प संपूर्ण थयुं ओसंधने कल्याणकारी सगलकारी यावो ।

Colophon.

ओकल्यमूचबालवीधसम्पूर्णम् । द्विविध ओकल्यमूच लिखांते अधिका उही
जि काइ अखरपदमानाभंगइ वी जोइडे मिच्छामि दुखइ । अपराध समा
वृत्तम् । सवत् १८३२ वर्ष भागीपनमहासे आर्यण शुक्लपक्षादश्या भगवासर
शुभ्राविकारुण्यमावकाओलिनाश्रमतिमालिका ओओवीवीओ ओकल-

कुराजी अवाचनावै लिपिचक्रे निखळ प हेंचंटेणालेपि । शीमळ्मुकावादे-
 शीमृद्धिनापुरमये भावीरघीतटे इद पुनर्कं लिदिदि । शीवाचकानां गुभ
 म्यात् । शीरस्तु ॥ ० ॥ श्री कल्याणमस्तु श्री गुभं भवतु ॥ श्रीः ॥ । हः ।
 ॥ श्रीः ॥ हः श्री क ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कल्पसूत्रस्य बालवोधामिथभाषाटीका वर्तते ।

No. 10. कल्पसूत्रटीका । *Kalpasūtratīkā* Substance, country-made colourless paper, 13 × 5 inches. Folia, 138. Lines, 10-15 in a page. Character, Nāgri. Date, Samvat 1762. Appearance, very old. Prose Not correct. Complete.

Another commentary on the *Kalpasūtra*, entitled *Mangalika-mālā*, by Jinacandrasūri. Which begins—

॥ १० ॥ नमः श्री अर्चम् ॥ अर्चनं भगवत गुणलदिग्यविमलकेशव-
 ज्ञानदिवाकरग्रामनाथीश्वरश्रीवीरवर्मानाम्नामीय च मित्रतिगामी ते भग-
 वत भयद शान्तिं विजयपालञ्चं विदुहारे कष्टी जह एकलोकी + +
 पर्वशीजालीकीत्तर परयावि श्रीनी यद काष्ठठानादिकरी श्रीरी की जह
 कौट्टीया कथोश्वर मदिववावागा दिनार कोजे मुखिपञ्च कष्टीजे मूर्ध्ने
 ए पञ्च अक्षरकंदप मित्यात्मसदप ज्ञातिव । श्रीजालीकीत्तरपञ्च अष्टमो-
 चतुर्दशोत्तरमासव्यापुर्णिमाफाल्गुणचतुर्मासिकथायः दत्ततुर्मासिककार्तिकचतु-
 र्मासिक जेहे पञ्च अर्चम् ते श्रीलत्रतपाली यद सत्यचनवीली जह मूर्ध्ने
 लोवारी रिप्या की जह तव तपोजह दान दीजह भावना भावी जह इत्यादि
 कथना धर्मकर्तव्य कीजह एषितोयी समस्तलोकीत्तरपञ्चमादि शोपत्रसच-
 पर्वमाटी राजाधिराजपञ्चजातिर्वा । त्रिषे कारणे शास्त्रमादि इमकष्टी
 के नैतत्पञ्चसम पञ्च न च कल्पसुत्र युत लघाम्भिकसमः सवधिरवीय
 जगत्तयम् ।

Colophon of the Commentary. मुरुनकाधीश्वरविधिवत्पालयपूजनाम शीजिनर्दव
 तत्पदादुक्तमशोधवर्षिष्यद्वारमद्वारकश्रीशीजिनमूरितत्पदे मुनीया साध
 यद्वारश्रीजिनरत्नमूरि तत्पदे वर्तमानमुदभारकश्रीजिनवन्दमूरि

ततो आत्ता चर श्रीमयमे मंगलोक्तमाला प्रवर्तौ ॥ संवत् १७११ वर्ष
यावत् नदि ३ ततोयाया ॥ श्रीमय्योपपुरे ॥ यं ॥ माणिक्यमूर्तिनयि
निहितं ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकं इति नूतनम् मङ्गलिकमालाभिधा ठोका वर्तते ।

No. 11. कल्पसूत्रं सटीकं । Kalpasūtram Satīkam. Substance, country-made white paper, 13×5 inches. Folia, 259. Lines, 9-16 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1781. Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten and writing injured in most parts especially the last fol has become entirely useless. Prose. Not correct. Complete

A complete copy of the Kalpasūtra with a bhāṣā commentary, entitled Bālabodha by Vijayabudha, but not the same as the one described in our No. 9. It has been originally written in Samvat 1707 in Ahammadabad city, and begins—

॥ ६ ॥ श्रीमयेष्टाय नमः ॥

प्रथमं श्रीमदाशीर्षं केवलज्ञानभास्करं ।

कल्पसूत्रं सहास्रवर्षीयं किञ्चिदुच्यते ॥ १ ॥

इदं किञ्चिद् देवे इदं खेवर श्रीमान्मुरझा जयति मंगलौकिकं चरिं दीप
दिवस श्रीकल्पसूत्र वाच्यं कल्पपते यतिगो आचार ते ह्ये प्रकाशं ते किञ्चा
अथलुक् १ देवि २ विज्ञापर ३ रायपिड ४ किञ्च कथं ५ वय ६ जिह ७
पठिहमथी ८ मास ९ पञ्चोदसच कथं १० ॥

End of the Commentary. इति अहं ह्येति श्रीमद्व्याख्यामो यो ताना शिष्य नह इम
कह इति य पञ्चोदसचकथो दशा युक्तकल्पसूत्रं अहं अहं अहं ।

Colophon. इति पञ्चोदसच कथं देवायुतकेचन आठम् अथपन आठम् । इति
श्रीकल्पसूत्रवाच्यसम्पूर्णं ॥ अथ पयतिः ।

श्रीतपमयमगर्भमदिनमय

प्राप्त कुमतिमिरमराश्रीकवचपुण्या ।

श्रीविजय सूरविजयसूरयोऽमुवन् । तत पदे गुणनिधयोऽमुवन् श्रीविजय-
सूत्रसूरीन्द्राः श्रीविजयविलकगुरवन्तपहमदीविपन् दश ॥ २ ॥

ततपदे विजयते श्रीविजयमंदसंप्रभिरा मुवराज विजयराजभिधमूरि-
प्रभति मुनि मदिताः ॥ ३ ॥ तेषां विजयिनि राज्ये प्रभुत प्रभुत मुगुण

रवरीहृषणुत्या बुद्धिजितदेवगुरवो देवविजयकोविदा आसन् ॥ ४ ॥
 तेषां श्रिया विख्यातकोषंघः शान्तरमयद्वयश्रितः श्रीमान्निविजयसंघा
 समभूवन् वाचकश्रेताः ॥ ५ ॥ तच्छिष्यः श्रीमद्विजयबुध इत्यं लोका-
 भाषां व्यभिचुत् श्रीकन्यमूवर्धार्थिकमहाध्यायकोषज्ञः ॥ ६ ॥ वर्षे मुनि-
 गमनमिरिचमामिते । राधमासि मितपक्षे गुरुपुत्रराजि पछा
 माहृष्यादवादहरमगरे ॥ ७ ॥ श्रीजयतिश्रयगारदश्रियाः श्रीमद्विजय
 संश्रयधा युनायुक्तचिषेधनमिह वक्तुमदिदां श्रेता ॥ ८ ॥ किषाव कन्य-
 धार्थिकलिखनप्रयत्ने हि न्यूनमधिकं वा यत् भवति तदिह सर्वे विप्रोपनीष्टं
 समानाद्यैः ॥ ९ ॥

संगले पाठकानां च वाचकानां तथैव च ॥

मृत्पकानां भवतु वा कर्ता तस्य सुसंगमम् ॥ १० ॥

सकलभट्टारकपुरन्दरभट्टारकश्री १०८ श्रीश्रीरविजयपुरिप्रिय सकलपण्डित
 सभा गङ्गारभरिक जीवप्रतिबोधक १०८ श्रीसुभविजयगणित-तच्छिष्य-सकल
 पण्डितमुकुटमणिभासतिनृकसमान श्री ११ भावविजयगणित-तच्छिष्य समस्त
 पण्डितश्रीरुद्रि-श्री १२ श्रीसिद्धविजयगणित-तच्छिष्य-साधुमुद्रागुणवर्धन सर्व-
 कलाधरोपश्री १३ श्रीपविजयगणित-तच्छिष्यसकलचारिवर्तमानमणिश्री १४ सुमति-
 विजयगणित-तच्छिष्यशान्तरमरेणुममानमेवकसदासोक प मोहनविजयवर्धन
 (लिखितं) पौराणुगुणमये । संवत् (१) १८८१ मा मास वैशाख (ख)
 सुदि ८ गुरुवासरे पुण्यनक्षत्रे ।

विवरणम्—पुलकेशिन् मूलं कल्पम्, वाचावबोधभाष्यटीकानिबन्धेन श्रीविजयबुध
 कृतेन वर्तते ।

There is a large appendix attached to the end containing a long list of Jaina Ācāryas with a short description against each name. We quote below a few instances for illustration—

॥ ६० ॥ श्रीवर्द्धमानवोर्ध्वर वर्ष ६० मृदम्यपथाय वर्ष ३० श्रीश्रीश्रीरसेवा
 श्रीश्रीरमोचनया पकोस वर्ष १ तत्पदि श्रीसुधर्माध्यामो १२ सप्तम्या

(1) This is the date of copying indeed for another date is given in the above extract such as “गुनिहसनमिरिचमामिते” १००० which appears to be the date of original composition

पर्याय वर्षे ८ केवली पर्याय सर्वे आयु वर्षे १०० पार्यु श्रीवीरकेवली गया
 पक्षी १४ वर्षे ८ कुमालीमामा प्रथम निजव १ वर्षे ११ गृहपण्यांश्वरि
 शिथ्युतनामा द्वि निजव २ तत्पदे अंशुस्वामीरागृहपण्यांश्वरि १४ वर्षम-
 दससेव तेनी भार्या धारणी तदनी पुन पंचमा देवलीक धी पयो धारणीनी
 ऋषभ नृपनी जग्य पयो । जवुनाम अगुक्तिं यौवनपाथी एहवि श्रीसुधर्मा
 स्वामीनि पामिं चर्यं संमलीप्रवत चक्रु पिता चरिं आयुद्धं करो पाठ-
 कना परणा वीराशि कण्यामिं प्रति प्रतिवीधी प्रभातिं सुधर्मागणवरनिं
 पामि पाठकना पाठकनानामा ठाए । जंहुनि अंशुनामा ठाए पांष
 मिसा विं प्रभवी सर्वामनो पौसुसुदमता सत्तावोस २० गवांशुं कीटि
 सुवर्णे काको अंशुस्वामीर दीचा लीयो तपतपी केवलज्ञान पार्यु । जंम्बू-
 स्वामीधरे सोल वरस कुठमवस्था वण्णाइ वीसवस रविर्लयानीसवरस केवली
 सर्व्यइ असीवरस ८० नु आयुषुं पाली प्रभर्ति पाठ आयी मोच पीडतां
 श्रीवीर मोच गया पक्षी वारे वरसे रीतम मोचइ गया । वीर मोच गया
 पक्षी बोसे वरसे सुधर्मास्वामी मोच गया वीर मोच गया पक्षी वीसठि वरसे
 अंशुस्वामी मोच गया तिवारे दमवानां लिता गया मनः पर्याय १ परमा-
 वधि २ पुलाकलभि ३ अहारिक शरीर ४ सेपकशेषि ५ उपसमशेषि ६
 जिनकल्प ७ सद्यम जिविषपरिहारविपयहिक सूक्ष्मसंपरीय ८ यथाप्यात-
 'वरिज' ८ केवल ज्ञान ९ यज्ञध्यान १० यथा सौभाग्य तो धनी जवस्वामी
 जिनाटिं मोचइपणी स्त्री । श्रीजंबूनइ परयो बीजा कीइ भटतदेवना
 पुरुषनी बाढा करतो नयो इति जंबूस्वामी कथा । तत् पदे श्रीप्रभवस्वामी
 वर्षे ३० गृहपण्याय वर्षे ४४ तत्पण्याय वर्षे ११ पुनप्रध्यानपण्याय सवायायु
 ८५ पाली श्रीवीरात् ०५ वर्षे श्रीप्रभवस्वामी स्वर्णि पीडता ।

In this way names of 64 Jainācāryas are described of whom
 Śrī Mahāvīra stands at the head, and Śrī Vijayakṣemasūri at the
 bottom.

No. 12. उत्तराज्जयणं (उत्तराज्जयनं) । Uttarajjhayanam (Uttarā-
 dhyayanam) Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches.
 Folia, 122. Lines, 5-7 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1625.
 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in parts. Prose.
 Generally correct. Not complete.

After Chedasūtra the Jaina literature comes under the head of Nāndisūtra which includes Anuyogasūtra in it. Then comes Mūlasūtra in which Uttarajjhayana, Āvāśyakaṃ, Pratikramana-sūtraṃ are included. Nāndisūtra is not found in the list of our MSS. so we take Mūlasūtra after the Chedasūtras. Uttarajjhayana is the first work under this head. It has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1901. The text is complete in 36 Ajjhayaṇas or chapters. This work consists of several short sentences having no connection with one another, instructing the Bhikkus in useful subjects. Thus the first Ajjhayaṇa contains 48 sentences the second 46, the third 20, the fourth 13 and so on. Each Ajjhayaṇa has a separate name for it, such as, the first is named Vinājjhayanaṃ, the third Caurāṅgi-jjhayaṇam, the fourth Asāṅkhayaṇaṃ ajjhayaṇaṃ, the fifth Akāma-maraṇaṃ ajjhayaṇaṃ, the sixth Suddhammivāṇa (सुद्धकाम्यवण ?) etc.

॥ ६० ॥ योऽस्मिन्नायं जगः ॥

स जीवा विषमृज्यन्त्य अपागारण्य निरुद्धं ।

विषयवत् करिष्यामि आद्युपस्थिं सुखं हि मे ॥ १ ॥

आद्यानिहेसकरो सुखं उच्यते कारणं' नियागारमंयदो वीविनीयेति
सुखं ॥ १ ॥ आद्यानिहेसकरो सुखं 'अद्युपायकारणं पक्षिणोयं अमंयुद्धो
मे अविनीयेति सुखं ॥ १ ॥ लडा सुनी पूर कंनो निजमिच्छा सख्यी
एव दुष्मील पक्षिणोय । सुद्धि योऽस्मिच्छा ॥ ४ ॥ का कृत्तमं अरणा-
यनं । विद्धं भृज्ज । मूयरी एव शोले अरताय । दुष्मीनि रमर
निद्र ॥ ४ ॥ दुष्मिणा भावनामन् । मूयरन्म नरन्म विषये ढविष्म
अप्यायं । अत्यन्ती हि सनययो ॥ ६ ॥ दुष्मा विषयो मगिजा । शोले
पक्षि सनयय ॥ सुद्धपुणे विषयमथीन् निजमिच्छा अद्यु ॥ ७ ॥

End.

अद्युवद रोमपमरी तद्धर निमितीमि कीर पक्षिमे । एतेहि कारणहि
लीमुरिरी भावकं लुद्ध । सुद्ध सद्धी विषयमथीन अमंयं लमयमिनी ।
आगावार मंयसीवी विद्या मरआनिमथेति । इति पाठकार सुनी भावप
परिमिच्छु' । अतोमं उच्यतेययं अमंयिनी मगमति योमि ॥ ६०॥१६६ ॥

Colophon.

इतोमं उच्यते अययं अमंय । योमन् अयय १६११ ययं आवाद सुदि १
दिने श्री ।

विवरणम्—पुस्तकविष्णुनयययं नाम अविमं सुवमिनी जेनमिनी अमंय ।

No. 13. उत्तराध्ययनगौतानि । Uttarādhyaṇagītāni. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 37. Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 (1) Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Songs based on the Uttarādhyaṇa, written under the request of Kaṇaka Sīmha and Mātī Sīmha, by Mahīma Sīmha.

Beginning. ॥ १० ॥

श्रीनिम्बर पदयुग नमो । श्रीसुसति गुरु पाय ।
 उत्तराध्ययन कथीसुगुण गार सुमिरमल भाय ॥ १ ॥
 श्रीशिवनिधान वाचक चरण प्रथमिय मन सज्जासि ।
 रिपभासित गुण जाइयइ । अनुमति छदि गुरु पासि ॥ २ ॥
 गद्य चरण गाइइ कवण । कृप सोलइ गिरिराय ।
 सूर्यजलधिजल कृपमिबइ । सुग अरयनि बखार ॥ ३ ॥
 गुरुबंधव पंडितचर । कनकसिंह मतिसिंह ।
 तिथि आवइ कोषइ बखार । भावइ महिना सिंध ॥ ४ ॥
 मूल गहन अति सुखमति । गुण किस कह आ जाय ।
 त सद्यसि स गुरुपसाद छदि मान बढइ चित लाय ॥ ५ ॥
 टाल-पहिनी भावन भावीय इजि
 एहनी श्रीनिम्बर निज मुदि कहइ जो ।
 पहिलउ विनय प्रकार ।
 जिन सासनतइमूल एओ
 सयल भविक सुखकार ॥ ६ ॥
 अनुदर विनय बडेउ संसार ।
 विनय करलउ जीव बहइ जो दामइ भवन उपार ॥
 अचरनर ॥ आकथी । अनुपम जाण विनय लहइ जो दरमण चारित
 होइ । विनय रहित सपजव षण्णो साधु न भावइ कोइ ॥ ७ ॥

(1) Although at the end of the work the date of composition is thus mentioned "सोलहस पचहसर आवच बदि रविवार आठमदिने अध्ययनगुणगाथा सुविचार" but whether this is Śaka or Samvat cannot be ascertained.

End.

राग धन्यासी ।

दातु—जीव सद्य विचारत आगम हित भयो एवनी ।

जीव अजीवसरूप वयावह जिन वहरि केवल नाथ प्रमाथि ।

शोक अशोक करामलनी परिजैउन इति चित्त मुदसदप जायो ॥ १ ॥

भावधरी—भविक जणहि वस हो संभल छोटी तनमन थाको वाम ।

सरस सुधारसमधुरी जिणवर देसनाइर भवसादरविशाम ।

सुकुत असुकस बिहु' विधि जीव वयाणौर इठर ।

सुकुत कछा मिड जीव पनइर भेदि करुमय

पाइ आपणारि तिरभय सुख सदावः ॥ २ ॥

भावधरी—जीव तथइ अपवासी फिरि आवइ गटोरि

असय अज्यावाध । जननरथदुप छोडोडुप

संसार गारि अविहउ शिवसुखजाय ॥ ३ ॥

भा—बीजा जीव अमुकसंसारौ जिन कहरि

एस दावर बिहु' भेय दावर पावि एकैन्द्रा

भवि मरहइ हरि जीवजिहिंद कहरि ॥ ४ ॥

भा—नमु आरुपी आगति गति बहुविधि अहइरि

सास लसास विचार कायम्यति भवस्यति आकार वरथ विहइरि

मूनइ ते विसार ॥ ५ ॥

भा—बिहइ तिरा अतरिंद्रा एस जाधि

आरुपा परिमाय आगति गति बहुविध हरि ।

बिगलिंद्रा बहुपाथि ॥ ६ ॥

भा—नाथ, अनाथ सनाथ सरीरसंघटाथ गारि

अवगाइन पाथ डेइ सप्राति संकपाय दंडकचउ-

बीस ईरि निजमति अवधारिइ ॥ ७ ॥

भा—पंचेदा सुरनरतिविनायकविहइरि हरि

निज निज करमपमाय मुष दुष भोग

असबीसे दंडकोरि यथ कोति जाधि ॥ ८ ॥

भा—हिवइ अजीवसरूपा रुपरहित अहि सरि ।

तेहना दोइ प्रकार । बंदिस परदेस

अनिद्र परमाथुय जरि ।

पुद्गलसदपी पारि ॥ ९ ॥

भा—धर्म अथर्व आकाश त्रिद्वं भेदे विधि छरि ।

यंभर देस प्रदेस एव न दममत्त काव

तिहो मिथियर देस हरिसजीव सद्य कटिम ॥ १० ॥

भा—अरणादिक परिणाम इहो बहुविधि अथ इति

विचार किम कहवाय । भूमिक बादर भेद

यथा होवइ ओव नाहि यंवि सकल समभाय ॥ ११ ॥

भा—जि हिंसक परनिंदा परवचन कर इरि ।

दुरलभ बोधो संसार ।

परगुणयाहो जिनभाषित धर्म आदर इरि

ते पासइ भय पार ॥ १२ ॥

भा—इणि परिविधि रहुँछ अगति इहति सूरि

कृत्तौसय अज्भयस केवल भाषइ लायइ समूखी

केवलोहि कहवा यहन विवरण ॥ १३ ॥

भा—आगम अरथ विचार गुणनि विद्यानिष्ठ छरि ।

वाचकवाग्निविधान तामु खीस महिमसिंह

करजोडा कर इरि रिधिभाषितगुण गाथी ॥ १४ ॥

भा—कनकसिंह सुगुह्यधर गुणीरि ।

तेहनी आसइ लावि । माणखंदर कर जोहो

गुण अध्ययनगारि खीबी मुखलितभाषि ॥ १५ ॥

भावधरी ।

Colophon.

इति उत्तराध्ययन खंतीसम अध्ययन गार्न ॥ १६ ॥

राम धन्यासी ।

ठाल रूपक भाषानी ॥ श्रीउत्तराध्ययनर कछा ।

कृत्तौसइ अग्रयण ।

गुणमंभीर अरथ अस्या सरस सुधाविष वषण ॥ १ ॥

सवेगी गाथी नांतछरि । इह परभवि हित लाणि ।

इम भाषइ श्रीजिनवाणि । संवेगी ॥ आ ॥

धन २ श्रीजिनवर अग्रउ । धन २ श्रीवचधर ।

अविषय जण तारण तथो एह अरथ उपगार ॥ २ ॥ सवेगी ॥

जे भवि सिद्धा पाणिया । जेह अलप संसार ।

अन्य एह अध्ययनर भाषइ गुणइ अधिकार ॥ ३ ॥ सं ।

गुरु मुनिर्द्वय वाचना । विविक्तमिदं लक्षणम् ।
 जोग सद्धिता किरिया करद ते पानइ युत्तमान् ॥ ४ ॥ सं ।
 सोल्लह सय पणदत्तरइ । यावत्त नदि रविवार ।
 चाटमि दिनि अण्ययन गुणगाया सुविचार ॥ ५ ॥ सं ।
 श्रीस्वरत्तरगण्य राजा चउः सुविद्धित साधुसिंहार ।
 जिनसिद्ध मूरि पाटो धरुण कठिनं क्रिया आचार ॥ ६ ॥ सं ।
 लुगप्रधान साधु जन । श्रीजिन राजमूर्ति दाप ।
 ताम् विजय राजा सदा । संघ सकल आणंद ॥ ७ ॥ सं ।
 श्रीद्वयसारसद्ध गुरुगुणद । सीम बहुल परिवार ।
 वाचना बारिज पिर जयइ । श्रीशिवनिधान अण्णागर ॥ ८ ॥ सं ।
 ताम् सोम अल्लवचना । आतम सति अनुसारि ।
 मद्धिमसिद्ध विनयजरी गुणगाइ मनीहारि ॥ ९ ॥ सं ।
 पंडित, गुरु वंध्यगुणो अविद्धलक्षिम सहाय ॥
 लनकसिद्ध मतिमिद्ध मद्र वचन विनोद कहार ॥ १० ॥ सं ।
 भवइ गुणइ जे संभलइ । तिनि घरि लील विलास ।
 मानचंदर कर लोडिनइ भजइ बंद्धि आस ॥ ११ ॥
 सवेमनी, प्राचो चिंतिधरे ॥

इति श्रीउत्तराध्ययनगीतानि समाप्तानि ॥ क ॥

विवरणम्—पुस्तकैः अष्टादशराध्ययनानुवादद्वयाणि भाषागीतानि सन्ति ।

No. 14. पाक्षिकसूत्रं । Pakṣikasūtraṃ. Substance, country-made white paper, 11×5 inches. Folia, 13. Lines, 4–11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1862. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

This work is included also in the Mūlasūtra class and contains instructions on the Mahāvratas, which are four in number. It has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1926. But the extracts quoted by him do not entirely agree with our readings. We quote below passages from both, as illustrations.

Our codex begins—

॥ १ ॥ तित्यकरेय तित्ये अतित्यसिद्धे, तित्यसिद्धे, य
सिद्धे जित्ये य रिस्सो महरिस्सोयनाथं च रंदासि ॥ १ ॥
जि अरुमं गुणरयणसायरमविराड्ढण भिच्छंसार
ते मंगल करिणा अरुमवि आराधणामिमुद्धी ॥ २ ॥
मम मंगलमरिद्धता सिद्धा साह्य सुधट धर्माध
खंभी, गुभी, मुभी, अरुविद्या मद्धं येव ॥ ३ ॥
सोयी मियं जयाज कथंति परमरिस्सो द्दिस्सियमुधारं
अरुमवि उरुविद्धं मद्धय उचारण कटं ॥ ४ ॥

हे किते मद्धय उचारणा मद्धय उचारणा पंचविद्धा पञ्चता राह्य
भीषण वैरमण्य कडा त जडा सन्ना उपायाय वायाड वैरमणं सन्नाउ
मुखावायाड वैरमण सन्नाउचदिना दायाउ वैरमण सन्नाउ निज्जाड
वैरमणं सन्नाउ राडभीयणाड वैरमणं तय खलु पदमे भने मद्धय
पायाय वायाउ वैरमण सन्ना भने पायाड वायं पचकामि से मुद्धमं वा
वायरं वा तस वा यावरं वा नीव सयं पाये अरुवा इच्छाने वनेद्धिं पाय-
अड वाया विद्या पायंयड वा इते वि अनेन समणु जायामि जावज्जीवाए
तिविद्ध तिदिद्धेयं मयेण वायाए कायेण न करेमि न कारवैमि करंतं वि
अरुम समणु जायामि तस्य भंते एउकमासि निंदामि गरिहामि अपाथं
भीसरामि ॥ ११ ॥

Extracts quoted by Dr. Weber.

महाव्रतोधारणं तित्यकरे अतित्ये अतित्यसिद्धे तित्यसिद्धे य सिद्धे य जित्ये
रिद्धि महरिस्सि चू नाथ च वन्दामि ॥ १ ॥ जेय इमम् गुणरयणसाय-
रमिण राह्य ण्य भिच्छंसार । ते मणं करिणा अवि आराधामिमुद्धी ॥ २ ॥
मम मङ्गलम् अरिद्धता सिद्धा साधू मुञ्च च धर्मी य । खंति वृत्ति मुत्ति
अरुवया मद्धं येव ॥ ३ ॥ सोयीयि सज्जयाभं करम्मि परमरिस्सि द्दिस्सियम्
उधारं । अरु अवि उरुविद्धं तं मद्धय उचारणं काउम् ॥ ४ ॥ सेकिं
तं मद्धय उचारण मणवा पचविद्धा पञ्चता, राडभीयणवैरमण कडा
तं जडा सन्नाओ पायाड वायाओ वैरमण सः मुखावयाओवे सः अदन्ना
दायाओवे सः वीज्जाओवे सः परिणहओवे, स, राड भीयणाओवे तय
पदमे भने मद्धय पायाड वायाओ वे, सन्ना भंते पायाड वाय पचकामि
से मुद्धमं वा वायरं वा तस वा यावर वा अदावर दोळे मद्धय सुया

वायाची वे, यम्, सर्वं भते सुसा वायं पञ्चछामि से कोडा वा सोडा वा
अहारे तसे महाभ्रम अदिहा दायाची वे, मन्त्र अदिद्विदार्थ प. से गाने
वा नगरे वा अहारे वज्रहे म. मीलनाची वे, सर्वं भः मीलनं प. से
दिनं वा मायुषं वा तिरकजोयाचियं वा ।

End.

ममी ते सि समामनयाचं जिहं इमं वाह्यं दुवाल समं गणितं पठि
भगवंतं त लक्षास्यं कामयं कासंति पातंती पूरंती पूरंती, तीरंती किञ्चंती
समं आयाप अनुपास्यतीति आराधति अहि च नाराईमि तस्य निव्यामि
दुक्तं ॥ १ ॥

सुय देवया भगवई नांवा चरचोय कम्म संघाय

ते मन्त्र वेत्त सद्धियं ओसंनु असावरे भति ॥ १ ॥

Colophon.

इति श्रीपाची (पालिक) मूत्र सम्पूर्णम् ॥ पयचंदगच्छरा श्रीचंदनरी लिपत
प्रमाण ऊपर लिखीं ये श्रीपाटसीपुरमध्ये लिपतं पं अनरचंद व्यपठनायें
श्रीरत्न दिने दिने श्रीकन्याचमनु संवत् १८६९ मितौ वैशाख शुद्धि १४
वासरे श्री ।

Extracts quoted by Dr. Weber.

ममी तेमिं खमा समयाच जिहं इमं वाह्यं दुवालसमं गणितं तं अहा
आदारी मृगशडा ठाव भगवाची विवाहपत्नीति नायाधमकडाची उवाचन-
दनाची अतगड दनाची अणुत्तर ववाह (४) दनाची पण्डा वागरचार्य
विवाहसंघचो दिष्टिवासी सन्वेहिं पि एयमिहि दुवालसंने गणितं तं भगवते
समुद्धे तमम् इच्छामि दुक्तं सुय देवया भगवई नांवावरायि य कम्म
संघाय तेसिन्नु खवेची सययं जिहं सुयसावरे भति । इति श्रीपाचिकसूत्रं
समाप्तम् ॥

विवरणम्—युलकेसिन्नु पालिकमूत्रामिचो महाव्रतविषयक. कश्चित्तेनविषयो वसंते ।

No. 15. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtram. Substance,
country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 16. Lines, 10 in a page.
Character, Nāgara. Date, Samvat 1872 Appearance, not fresh Prose.
Generally Correct. Complete

Pratikramanasūtra is included in the series, *Mūlasūtra*, and has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1911. It is a guide to perform religious rites and consists of seven Prakaranas such as, (1) *Sāmayikavidhi*, (2) *Barāhavratavidhi*, (3) *Ksamīpanavidhi*, (4) *Pāraṇavidhi*, (5) *Ālocanavidhi*, (6) *Pārīvanāthastavanam*, (7) *Rārabhadevastavanam*.

Beginning. શ્રીચીતરાગાય નમઃ ।

અથ સામયિકપ્રતિક્રમણનિધિર્લિખ્યતે । નમો અરિહંતાય નમો સિદ્ધાય
નમો આદરિયાય નમો સ્વચ્છાયાય નમો સ્ત્રીયે સ્વચ્છાદાય પદો પંચ
નમુકારો સ્વપાપપણામુખો મંગલાય ચ સચ્ચેનં પદમં હૃદયં મંગલં ।
વંદનાવિધિ રૂપામિ હ્રમાસમથો વદોત્તં જાવણિજાપે નિસ્સહીષાપ
મત્યેય વંદામિ પૂજ્યજી રૂપાકાર મંગલમ્ શ્રીહરાઈ સુહૃદૈવમી સુવતપ-
મરોરનિરાવાહ સુવર્ચસ્ય જાતરા મુખે નિરમય રૂપેતી પૂજ્યજી આતા
પ્રથમસામાયિક લેવા સમયે સુહૃદપતી શ્રીતી સપકરણ પૂજ્યો પદ્મિનિહ
કાથો ધીરો સખા હોયને રૂપિયા રૂપો પદ્મિકમતી રૂપાકારેય સંદિગ્ધ
મંગલમ્ રૂપિયાવિધિયં પદ્મિકમામિ રૂપં રૂપામિ પદ્મિકમિતુ રૂપિયાવિ
યાપ રૂપિયાપાપ મમયાગમયે પાપક્રમયે રૂપિયક્રમણ સમા સત્તુગ પચ-
મદમદમદીનક સમા સંતાણા સંક્રમણે ક્રિતે કીર્તિ નિરેદિયા પદ્મિકિયા
વિદિદિયા નિદિદિયા શ્રીગિદિયા પદ્મિકિયા અભિયા રતિયા લેહીયા સંવિદિયા
પરાભિયા કિલાધીયા સ્વલિયા ઠાકલિયાસંક્રમણે કીર્તિયા સ્વલિયા
મત્ય મિષ્ટામિ રૂપક' । તથા સત્તરોકરણેય પારશ્વતકરણેય વિમીલી-
કરણેય વિસમીકરણેય પાવાય કમ્પાયા નિગ્ધાપે નિદાપે ઠામિકાસરણ
અત્તલ્લ કસરણેય નિસરણેય ધાસરણેય ચીરણેય જમાપચ સહૃદેય વાદનિસુમણેય
મમલોપિકમિષ્ટાપે સુહૃદમેદિ અમસચાનેદિ સુહૃદમેદિ પેલસચાલેદિ
સુહૃદમેદિ દિદ્ધચાલેદિ આગારેદિ અવગી અરિરાજીયો ક્રૂરમેકાસમી
જાવ અરિહંતાય મંગલંતાયં મમકારેય ન પારેમિ માવ કાર્ય ઠાપેય
મૂલિય કાલેય અપ્યાય શ્રીસરામિ ।

Extracts from Barāhavrata :—

પ્રથમ મયકાર પોષ્ઠે સોમસુષ પોષ્ઠે જમોત્યુષ પોષ્ઠે ગુરુનેવાદવા પોષ્ઠે
કાષમુદકિકે એ કહણા રૂપામિ હ્રમાસમથો વદિતું જાવણિજાપે
નિસ્સહીષાપે અથ જાવણિજાપે સગાઈ નિસ્સહીષહી કાય કાય

संकायं कायं समन्विजोयं त्रिलासो अपाकिंलतायं वज्रसमपमे दिवसो
 वेङ्गतो जलामं जलवाणे जंघ मे पाममि यमाममयो इङ्गावै उमा हीयके
 कङ्कपा देवमोयं देकण्डं आवमोयाए पङ्किकमामि यमाममयायं देवमो
 याए आसाययाए तिनीसंनिशराए तं किंविमिच्छाए दुक्कडाए वयदुक्कडाए
 कायदुक्कडाए कीडाए मायाए मायाए लीमाए मय्वकालियाए मय्व
 मित्योवयाराए मय्वयमयाए कमयाए आसाए याए तिनीजो भेदे वमियो
 आङ्गारको तस्य यमाममये पङ्किकमामि निदामि मरिहामि अपाए
 वीमरामि १ जै आयणके पङ्किकमये वीवमोयो केङ्गारको १ रातिके
 राहयो चरेयारको १ पसोके पसोयो चरेयारको १ चौमामे चउत्यालो
 चरेयारको ४ मवच्छरोये मवच्छरोयो चरेयारको १ ए दाव पङ्किकमये
 अविच कङ्कपा १ ।

Extracts from Kṣamāpapaṇḍi :—

वीरे हीयके कङ्कपा जोमे पवरकायं यमाययमायारागदीसविमएणं अवयव-
 कयंतं निदे अयमोपविषकयं सय्वं १ जन्मभवे अङ्गियरणं कुल्लमवी जण
 म्मिमे अयोत अङ्गियरणं निदे अप्पायं वो मरामोति १ अतथा पराडा उम-
 ययथा ली आरंभो कयकारिया अयमोए तं निदे तव गिरहामि १ लोवा
 कम्मवसुसाड ममंति संसारसावरे घोरे यमाल्लकामकेड अविद्या दुय्यंति तं
 निदे ४ आश्रयानिमज्ज लज्जाभयदासकोहमार्गं भविषं अरिहं तव
 मवि नत्थि अविहंदिही जव मए विवरोयं अङ्गवाहोय अङ्गिरत १ सद्-
 ङ्गिउ उवङ्गिउं कम्मविमेष उङ्गु मय्पणे मिच्छामि दुक्कङ्गितु ति करण-
 सुहेण भावेण ७ जेमे आरंति जिवा अवरदासेनु जेसु ठावेसु तं तव
 आलीयमि उवङ्गियो सय्वभावेण ८ अरिहंतसमयसंधे देवमण्डितिरिय
 नेरहणं जेहेड अवरया अङ्गिया पाममि ने सय्वे ९ वट्ठित सुववरयामो
 मम चित्तभावमुद्धसय्यमो नाण तव विषाये पम्मे अरिहं समये तहामिधे
 १० इति पङ्किकमया मूत्रहेसोच मन्वलायो हीय वचन यथा हीय काया
 चलो हीरे चागलो पाठ धोरे धोक्कलो पाठ आये कथो हीय अवरमाय
 पदसातमरहीन कङ्का हीय वीतरामदेववीउ तुम्हारी सावि गुब्दवजी
 तुम्हारी सावि तम्समिच्छामि दुक्ककं १ इङ्गा वेठके दादनादेवा धोके
 मय्व मय्व, आलीचनं वंदनं पङ्किकमनां पयोयं मय्यामि, वीमामे
 वीमामो मय्यामि संवच्छरो मय्यामि इति यमाययविधिः ।

Extracts from Ālocanavidhi :—

अथ आलोचनविधिः । इत्याकारेण मुद्रिमुद्र भगवन् आभीषया आसी-
 रसि इत्यं नाथके विषे दंशणके विषे चारुके विषे वीर्यके विषे अतीकर्म
 वतीकर्म अतीचार अनाचार भग्न करि वचन करि काया करि दीप छाती
 होइ ती मिच्छामि दुक्कडं १ एक असंयम सेव्यी होइ ती मिच्छामि
 दुक्कडं १ दोहप्रकार रामदेव कीयाहीव ती मिच्छामि दुक्कडं १ तीनदंड
 मगदंड वचनदंड कायदंड अतीग दंडामाहिं कीई दंड कीयी होइ ती
 मिच्छामि दुक्कडं १ तीन गुप्ति मगगुप्ति वचनगु कायगुप्ति तीन गुप्तां
 के विषे होइ मगका अण्यवसाय भला न प्रवर्त्ता होइ तेमिच्छामि दुक्कडं
 १ तीन सत्य भावासत्य निवासासत्य मित्यादंसत्य तीन सत्य कीया
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं १ तीन राग द्विदराग खेदराग कामराग
 कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं १ तीन विराधयं भावविराधना दंसय-
 विराधना चारिमविगधना कीया होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं १ आर
 कथाय कीधमानमायासोभ कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ आर
 सदा आहारसंज्ञा भयसज्ञा मेघुसंज्ञा परघसंज्ञा ए आरसज्ञा माहिं काइ
 संज्ञा कीयी होइ तीमिच्छामि दुक्कडं ४ आर कथा कीकथा भक्तिकथा
 दंसकथा राजकथा आई वि कथा कीयी होइ तीमिच्छामि दुक्कडं ४
 आर ध्यान चारतध्यान रीइध्यान धर्मध्यान एकध्यान कीइ पाइत ध्यान
 धापी होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ सब्बे पान सब्बे भूया सब्बे सत्ता सब्बे
 जीवा एइय्या होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ दौषप्रसाद अइनिसयकसाया
 निंदाविगहाय संवणी भविषा ए पांच पमाया जीव पाडंति ससारीए
 माहिं कीई प्रसादकीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांचप्रकार
 समकित दुषण धरसका कथा विगत्यापर पासंडी प्रसंसापर पासंडी संदुवी
 कीइ दुषण खाना होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच किरिया पाइकी
 अइगरकीया पाछसीया पारभावनो किरिया पापायचारंभीया परीगहीया
 मायदुद्धिया ए पांचकिरीया सेवो होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच
 कामुकागुण शब्दरूपरसग्राहकरस पांच इद्रोकेते विष विषेने काइ मोकल्या
 भेल्या होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच अनुव्रत मायानुपातमयावाद-
 अदशादाभेदुमपरिचय इनके विषे दोष लगा होइ तस्स ५ पांच
 मुमति ईर्ष्यामुमति मायासुमति एषणामुमति उच्चरपासवत्तल
 जल्लभघाथपरिहानवीधामुमति सामयिकपडिकमत्ता एसा माहिं विरोधि

होय तैमिच्छामि दुक्कडं ३ छ लीया कण्णनीलतेजपतनकापीत छले-
 यामाहि पाठवो लेखाव्वाइ होई भलोलेखा न ध्याई होई तस्स मिच्छामि
 दुक्कडं ६ षट्द्रव्य चर्यासिकाय अधर्मासिकाय आकाशासिकाय पुद्ग-
 लासिकाय जीवासिकाय कालासिकाय ए षट्द्रव्यभो भावभेद न जाण्णी होय
 तस्स मिच्छामि दुक्कडं ६ सातभय इहलीकपरलोकभादानचकछान्-
 मरणचत्तोक्कजीवचभय ए सात भय माहि कीइ कोया होइ तस्स
 मिच्छामि दुक्कडं ७ सात कुविसन द्यूतमांसभववीसददानकरिवीपरनारि-
 वेग्गामनपातकधीरी ए सात कुविसन सेव्या होइ तस्स मिच्छामि
 दुक्कडं ७ आठमद जातिमद कुलमद वलदपसपयुतऐश्वर्यलाममद ए
 आठमदो माहि मद अईकार कोयी होइ तछ मिच्छामि दुक्कडं ८
 आठकर्म ग्याणावरणी दर्शनावरणी वेदनो मोहणी आयुनामगीचपतराय
 ए आठकर्म कीव कसीचठावम प्रजातिवधन होय ते मिच्छामि दुक्कडं
 ८ आठप्रकार ना अतीचार कर्म बिबि बहुमाणि सबइणे तट्ठाय निज्जवणे
 रंजण्णुं पठे तइभयं पठे वयदाणमायाउ पढता गुणतो नाण्णे बिबि अतीचार
 लगा होए तरस मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ समकितता अतीचार निज्जकिय
 निज्जपिय निज्जनिगात्थ अमुटदिहीय अववीइ दिरीकरणे बल्लवभावणे
 अइ १ एक अतिचार समकितकी जे लगा होय तस्स मिच्छामि दुक्कडं
 ८ आठ अतीचार चारिए विराधना पांच सुमति तीन गुणतिकी विराधना
 कीधी होय तस्स मिच्छामि दुक्कडं ८ मववाइ ज्ञानचर्यकी बिबे दूवण
 लगा होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ९ नवतत्त्व जीवतत्त्व अजीवपुण्यपाप
 आश्रव भूवर नीर्जर बंध मोच ए नव पदार्थ मूर्धारजाण्णा न होय तस्स
 मिच्छामि दुक्कडं ९ नव जोयाथा वृषधणनारीनरसुरचण्णरौषचण्णवीया
 रणं सठत्तं दरिदत्तं वइ जेन नव नियाणा ए नव नियाणानाइ कीई कोयी
 तस्स मिच्छामि ९ दस प्रकारकी मिथ्यात्व असंगी भगवत्ता संगी असंग
 सत्ता अक्षमं यक्षसत्ता धम्मे अक्षमसत्ता अजीवे जीवसत्ता असाहसाज्जसत्ता
 साहसाज्जसत्ता अद्वि देवसत्ता देवे कुदेवसत्ता दसप्रकार मिथ्यात्व सेव्हे
 होइ तस्स मि. १०

इगारै अग आचारंगि भूषणठाइ ठाण्णि, समवायं भगवतो ज्ञाता उपा-
 सकदम्या अंतगड अणतरो राईप्रश्रव्याकरण विपाकसूत्र इगारै अग भाई के
 अग सईयो प्रकथी न होई तस्य मि. ११ इगारै प्रतिमा श्रावकको
 दंसवरयसामाद्वयोसहपठमायु' अत्थमसंघिते आरंभ पेसठ दिइ वजए

સમયમ્ એવ દ્યારદ્વ પ્રતિમા મુખી ન સરદહી હોય તમ્સ, ૧૧ વારદ્વત
 યાવકતા પાંચ અનુવ્રત યુક્તાઃ યાયાત વેરમર્થ યુક્તાઃ મૂલાવાયાત
 વેરમર્થ ૧ યુક્તાઃ અદનાદાયાત વેરમર્થ ૨ યુક્તાઃ મેહયાત વેરમર્થ ૩
 યુક્તાઃ પરિયાત વેરમર્થપાંચ અનુવ્રત । ત્રીન ગુણવ્રત દિમવિદિસપરિમાષ ૧
 મીચ્છે એ મીગપરિમાષ ૨ અનર્મદંડપરિહાર ૩ ઇતીન ગુણવ્રત । ઇમદ્વ
 વ્રત ૧, દેમાવગામિવ્રત ૨ સીમદ્વવ્રત અતીતર્થવિભાગવ્રત અચાર મિષા
 વ્રત એવ ૧૨ વારદ્વવ્રતકે વિવે દૂષણ લક્ષ્ય હોદ્દ તમ્સમિઃ ૨૨ તેરદ્વ કાઠીયા
 ખાલમ્સ સીક વત્તા યંભા કીદા પમાય કિષ્ણતા મયસીમ અત્તાવાવિવે
 પત્તુદ્વલા રમયા તેરદ્વ કાઠીયા કોદ્ કાઠીયા કોયો હોય તમ્સ મિચ્છામિ
 દુક્કઠ ૧૩ અવદે નિયમ સચિત્તદિદ્વિગ્ન પાલકિત મીલ વત્ત કુમુમેસુ
 વાદ્વ સયણ વિવેવથ અર્ચન દિનિ જાણ મત્તેસુ એવવદ નિયમ સેદ્દ વીતમ્સ્યા
 છાન હોય તમ્સ મિચ્છામિ, ૧૪ પનરદ્વ કર્મોદાન । ઇંગાલકર્મ ૧
 વલકકર્મ સાર્કો । માર્કો । કીકો । દત્તવાણિજ્ય । જાવવાણિજ્ય । રસ-
 વાણિજ્ય । કૈશવાણિજ્ય । વિવવાણિજ્ય । યંમ્મોલકકર્મ । નિલેવન ।
 દવદાણ । સરોવર । અસતીપોષકર્મ ૧૫ । પનરદ્વ કર્મોદાનમે કોદે
 કર્મોદાન લગાદોદે તમ્સ મિ, ૧૬ સીલદ્વ કવાય કૌ ધીલતો આર કીલક
 આર માનકો આર માયાકો આર સીમકો સીલકવાય સીલદ્વ કવાય
 કૌ ધીલતોમે વથ પચા હોદે તમ્સ મિ' ૧૭ સતરે વવદારજાનાં વસી
 કલ્યા મેલ્યા હોદ્દ તમ્સ મિચ્છામિ દુક્કઠ ૧૭ અટારે પાપછાન પ્રવાદ-
 વાદદ્વવાપાદઅદત્તાદાનમેયુનપરિવદ્દકીયમાનમાયાલોભરાગદેવકલ્લદ્વઅભ્યા-
 વાણેસુનરતિ-અરતીપરપ્રવાદમાયામોદમિધ્યાદંસનસલ્ય એ અટારદ્વ પાપ-
 છાન સેન્યા હોદ્દ સેવાયા હોદે સેવતાનુમોયા હોદે તે મન કરિ વચન
 કરિ કાયા કરિ દૂષણ લાયા હોય તમ્સ મિચ્છામિ દુક્કઠ ૧૮ । રતિ
 આશીયણા મંપૂષે ।

These extracts will give some light about the nature of work. It is followed by Pārāyanavidhigīthās which are five in number and the text is finished with them રતિ પદ્ધિજ્ઞમ્સ્યાસુષ સમાપ્ત । After wards the Nāgaris' recitations of the text are appended અથ નાગોરોજ્જ્ઞાનો પદ્ધતિર્લિખ્યતે ।

This is followed by Pārāvanāthajistavanam, Śrīṣaṁbhajistavanam, and Samvacchari Śikṣā. Of these the last mentioned text consists of five lines only so we quote it in full.

अथ संवत्सरो मियाय ।

अधोर्नगजकुञ्जं चार्द्धमा संजमो तयो देवानितं नमं संति जग्य धन्ये
सयाम्पे १ जडा अन्त्य पुद्केसु भमरो चावरेय नवपुष्प कलामर मोय
दोषेह अप्पयै २ एमिए समचक्रता जे शोए संति साङ्गो विहगमार
पुद्केसु दावमने सवसरयान् वयं विग ज्ञमंमो नयकोई अहमई अडा-
गडेसु परेयंते पुद्केसु भमरो जडा ३ सङ्कारमना वृडा जे भवति
अवम्विशा मायाविंदरो यादता तेच बुद्धनि साङ्गोति वेनि ४ इति
श्रीवह्निमयममं संपूर्णम् ॥ संवत् १८०२ रा मिति चासोठ सुदि १
दिने शोपतं श्रीनगराज । श्रीवचारमनवरमये । श्रीवार्द्धनापनी ०मा
दान् ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरणम्—शिवश्रीयं प्रतिक्रमणसूत्रानिधनैवसंयम्यविशेषः ।

No. 16. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtraṁ Substance,
country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 8 Lines, 10-11 in a
page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Appearance, not fresh
Prose. Not correct. Complete.

The codex contains a part of the Pratikramanasūtra, entitled
Thuti(Thuti)maṅgla and includes six Āraṇyakasūtras as indicated
by the colophon इति श्रीवह्निमयमं संपूर्णम् ए नृकोठ यावदवा चावग्यामोविशं मावगोठो.
Sāḍvāraṇyakasūtram has been described by Dr. Weber in his Catalogue
No. 1911 but his extracts do not agree with ours. Our text begins—

श्रीश्रीनारायण नमः ॥ वंदामि । नमंयामि । आरेमि । समाचेमि ।
जलायं । नमस्ते वय । वेहवं । पञ्चबासाणि । ए वादवामो वाव भनवनी
ममममममये जे इवइ चावग्यामो सुवने ॥ अन्त्यमना नृपाठ अममम-
चरी कहीपकर ॥

नमो अरिहताय । नमो सिद्धाय । नमो आरिहताय । नमो सवभादाय ।
नमो शोए मन्मसाय । एमो एव नमोकारो । सवधारदवामो ।
मंगलायं अंमयेमि परमं इवइ मंदमं ॥ १ ॥ पाद १ । अपर ११ ।
इत्यामी पद्विमित्रं । इतिवा वदिवार । विग्यावाव । नमवादनये ।
वावजमये । श्रीवजमये । इतिवदये । नममात्रं । पञ्चरदा ।

महीमकड़ा। मंताया। मंजमने जेमे ओया। बिराहिया। एमिदिवा।
 मेदिवा। मेदिवा। अउरिदिवा। एविदिवा। अमिहिया। वतिया।
 सिमिया। मंघाहया। मघहिया परिवाविया। किलासिया। उद-
 विया। ठायाउठाअमंकाभिया। जोवियाउ। विहरीविया। तिस-
 मिसिअ दुककडं। तिस उतनीकरणेचं विसीहीकरणेचं। विसली-
 करणेन यावाचं निग्धाए निग्धाए। ठामि काउरुमं पद ११
 कावसुगाना भागार सद्धमि जाणवा। आधत्तक समिअणं। नीसुसेणं।
 खासिएणं वीणण। भुछाएण। ३। उदुएणं। वायनमिगणं। भग्निए।
 ८ पित्तमुअए ८ सुद्धमेहिं। अंग मसालिहिं। १०। सुद्धमेहिं खेस-
 धालिहिं। ११। सुद्धमेहिं दिहसुअानेहिं मय काहएहिं आगरेहिं अमगी
 अवरदिउ। ह्ममकाउ सकगी। जागूअरिहंताणं। भगवताणं। भमी-
 कारेणं। न पारेमि। तावकायं पद १४।

End.

पदि १६ छट्ठु आवग्नक कहि छह। वंदना निरागारी पचछाण। एम
 करवा दिव सचरमं पचछामि। अउविह विहारं। अचण। पाणं।
 आदिम। सादिम ४। अनत्तण भीगेण वो मिरामि १ उनी सूरि नम-
 छार सद्धि। पचछामि अउविहंदि। आहारं। अचणं। पाणं।
 वाइनं। साइनं। सहसहार। अचण। पाण। वाइन ४ अनत्तण
 भीगेण १ सहसमानारेणं २ बीमिरामि ३ इत्यादि क दम। एचउवीण भाहिं
 सगारी तथा निरासी। यथा सगति पचछान करह ३ एहट्ठु आवग्नक
 सम्भूये ३ बेसी करीमं। भमीतणुण। अरिहंताणं। भगवताणं। अह
 मराय। तित्थवराण। सयमवज्ञाण पुरिसुत्तमाण। पुरसनीहाण।
 पुरिसवरपुडरीयाण। पुरसेवर मंधवीणं खोगत्तमाण खोगसीहाण।
 खोग होयाणं ओवदवाण। खोग ईवाणं। खोगवहुं सराणं अमवदवाणं।
 धममावहोणं। धमवर वावरत अकवहोणम्। दीवोताणं सरवर
 पइठठा। अपविहवरवाचं सचधरणं वि अट्ठ छउमाणं। जिनाणं।
 साधयाणं। तिग्गाणं। मारयाणं। बुद्धाणं। रीहियाणं। सुत्ताणं।
 मो अमाणं। सबउणं। सबद्विसीयाणं। मिममयल मरु अमर्यत।
 मखयमख दाहयासुपुमरावति। सिद्धमर नामधेयं ठाय सम्पत्ताण। १।

Colophon.

इति श्रीसुद्धमिभट्टले सम्पूर्णं १ सूचीक आवकला आवग्नकानो विह
 जाणवी इति श्रीपट्टिकमणी सम्भूये सं १७०२ लिखतं आध्यात्मलि ॥

वक्ष्यते वा इदं कुर्वन्ना मुम भवतु कल्याणमस्तु निष्कपाडकयोः ज्ञानाग्रम सुप्र-
जयणा करो वंचयो ॥ श्रीः ॥ वः ॥

विवरणम्—यह (वर्णन) सूत्रसहितं पठिक्रमसूत्रमत्र वर्णितं ।

No. 17. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtram. Substance, country-made white paper, 12×4 inches. Folio, 9. Lines, 11-12 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, and writing injured in many places Prose. Not correct. Complete (without lophon).

This text though entitled Pratikramanasūtram yet its readings do not agree with those of the previously described ones ; besides several stutis, such as, Annapūrnāstuti, Pañcamīstuti, Tīrthajastuti, Maunakāda-istuti, Ādijīnastuti, Setunjayastuti, etc. have been appended to it.

beginning. श्रीजिनाय नमः यमो अरिहताय, यमो सिद्धाय यमो चाक्षरियाय यमो
उवन्नायाय यमो लोए सत्त्वसाहयं एवो पंच नमुक्कारा सत्त्व पावयवायवो
संगदाय य सत्त्वैति पदमं इह १ मंगलं १ गुरु ३ लघु ११ अक्षर सत्त्व १८
पद ८ संपदा ८ लघु सत्त्वो २ रिसहस्रेण जिउजित पदमैति जिउ
लघु वीर सत्त्वैर मङ्गल तद् अय्यहि सुवि सुवय मङ्गल पाठ दुह
दुहिय खमलं अक्षर विद्विजित तित्यअर विह्वं दिवि विद्विजित जिउवि
तीवायागय संपदं वहुं जिउ सत्त्वैति १ ।

End. विमलाम्बुजमङ्गलजिनवर आदिजिनैर्द निम्नं निरमोदो केवल ज्ञानदिशद
जं पूर्व निवाण् कारयरा आचंदसेतुं निगिरिमिषरेण मो सम्राट्पदं
१ इष चउवीमो मां अयमादिकजिनराय लोकाय अतीते अनत चोवीमो
याय ते सुविदण निरिवर आयो अरयो ज्ञाय इममायो काले आचर्यं
सवि मुनि राय २ श्रीसुभना गणधरपुंडरीक गुणवत हाविम अंगरचना
कीधो जेष मङ्गल सवि आनममाहि सेतु जुमहिम मङ्गले भावो जिउमणधर
सेवो अरियि चित्त २ अक्केसरियोमङ्गल इवमुह सुरदार जण् सेवा-
कारण चाये इह उदार देवचद्रवणिमये सवि अमने आचार सवितीरय
माहि सिद्धाचण् निरदार ४ इति सेतुचयन्तुतिः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कतिपयान्तुतिनिधये. मङ्गल प्रतिक्रमणसूत्रमपरं वर्णितं ।

No. 18. प्रत्याख्यानभाष्यम् । *Pratyākhyānabhāṣyam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn in parts. * Prose. Generally correct. Complete.

An explanation of the *Pratyākhyānaś* which according to the Jainas are ten in number. An abacuri or commentary on this work has been described by Dr. Weber in his catalogue No. 1916.

Beginning. ॥ ६० ॥ दसपञ्चाश १ अत्रविंश १ आहार ६ दुर्बोसगारय दुरता ॥
दमयितुं ५ सोम विग्रहं यय ६ दुष्टभंगा ० हस्तुति ८ फले ८ । अवागय १
मदक्कत १ कोटोसुद्धि ३ निर्दष्टि ३ अष्टमार् १ सानार ५ निरवसेलं
परिमावकक' ८ साकय ८ वा ३० ।

End. पञ्चाश १ मित्रं सेविकुचः । भाष्ये जिगृह्यद्विह' पता अर्पत जीवा ।
सासय सुखं अथवाहं ॥ ३८ ॥

Colophon. इति प्रत्याख्यानभाष्यं समाप्तमिति भद्रं ॥ ३८ ॥ कल्याणमस्तु यमं भवतु
शमयमंश्वर ॥

विवरणम्—प्रत्याख्यानभाष्याभिधीयतेनित्यश्वोऽयम् ॥

No. 19. प्रतिक्रमणसूत्रं । *Pratikramapasūtram.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Appearance, not fresh. Prose. Not correct. Complete.

The codex contains a part of the *Pratikramapasūtra*, entitled *Thuiti Mangala* and includes six *Āvaśyakasūtras*, as indicated by colophon इति यौगुहतिमद्रूपं सम्पूत्रे ए सूत्रोक्त आशक्तानां श्री आशक्तानां विधजायकीटी *Saḍāvaśyakasūtram* has been described by Dr. Weber in his catalogue No. 1911 but the extracts quoted by him do not agree with our text. Our text begins.

श्रीश्रीतरावाय नमः । वंदामि । नमंसामि । स्तारमि । समासेमि ।
कलाचं । भंगलदेवधं । वेदधः । पञ्चुवासाति । ए वादवानो पाष
भगवदीपमुपसूत्रमध्ये कै हवह आशक्तकनी सूत्रना ६ अष्टयलना मूषवाठ
अनुक्रमकरी कहीयकह ॥

नमो अरिहताय । नमो सिद्धाय । नमो चायतियाय । नमो सव-
 भाय । नमो लोए सव्व साहूय । एमी पंच नमोकारो । सव्वपाव
 पपासणी । मंगलाय च सव्वेमिं पदमं इवइ मंगलं ॥ १ ॥ पाद ५
 अचर ३५ । इच्छामि पट्टिकमित्रं । इरिया वट्ठिपाए । विराट्ठिपाए
 गमवागमणे । पायकमणे । वीयकमणे । इरेयकमणे । उम्माउत्तुंग
 पयगदगा । महीमकडा । सुंताया । संकमने जमे जीवा । विराट्ठिया
 एगदिया । वेदिया । तंदिया । अउरिदिया । पट्ठिदिया । अमि-
 द्या । वट्ठिया । खेमिया । सुंघाडया । सुंघट्टिया परिपाविपा ।
 किलामिपा । उदविया । उआउठाचं संकामिपा । औवियाउ ।
 विहरोविया । तिसु मिय्यामि दुक्क । तिसु उज्जयोरुणयं । पाय
 वय करयेयं । विसीहोकरयेय । विसुत्तीकरयेयं । पावायं कमायं
 निग्घाण निहाए । ठामि काउमूसमं पद २१ ।
 अंतमं चानेहिं सुद्धमेहिं पैलसं चानेहिं सुद्धमेहिं दिहसं चानेहिं एवमाहं
 एहिं आमारिहिं अमो अविरोधी इद्धमेकाउमो जाव अरिहतायं
 भगवताय नमोक्कारेय न पारेमि भावक्यायं ठामेयं मृगिणं जालिणं
 अण्णायं धी मरामि ।

Extracts from Varāhavrata—

प्रथम नवकार दोष्टे सीमय्य दोष्टे नमोत्तुयं दोष्टे सुद्धमे वादवा दोष्टे
 जवानु इविके ए कडवा इच्छामि यमाममणी वेदितुं ज्ञावियजाए दिग्घो-
 चाए अणु ज्ञावडमीमि उगयं नियहोचही कायं कायसकायं कायं यमयि
 ओहं किलामी अयकिलतायं वल्लसमेय मे दिवसी वैकुण्ठी जतामे जन्मायं
 जव मे यामेसि यमाममणी इहमे जमा हीयके कडवा दिवसीय वैकुण्ठ
 आवमीचाए परिक्कमामि यमाममणीयं दिवसीचाए आमादवाए,
 तितीसं नियराए अ किंचि मिय्याए दुक्कडाए अदुक्कडाए काय
 दुक्कडाए कोडाए मायाए मायाए छीमाए सव्वकामिदाए सव्व-
 मित्थीवयाराए सव्वधमाए कमणाए आमाए आण तितीओ भेट्ठे वसिणी
 आइयारको तय यमाममणि परिक्कमामि दिदामि मरिदामि अण्णायं धीम-
 रामि २ ओ आदयके पट्टिकमणे दोवसीयो अइयारको १ रामिके राइही
 अइयारको २ पचीके पचीयो अइयारको ३ आमामे उयामी अइयारको ४
 सुंघट्टीयो सुंघट्टीयो अइयारको ५ ए पंच पट्टिकमणे अविध कडवा ५ ।

Extracts from Kramāpaṇavidhiḥ—

दोष्टे जवा हीयके कडवा ओमे वरकायं अमाचपमावरामदीमविमणं

अथयथार्थं तं निन्दे अथमीएवियकथं सर्व्वं १ जगन्भवे अदिगणं मुदभवे
 जगत्ति मे अथीतं अदिगणं निन्दे अथ्याण वीसरासीति २ अतश्च परश्च
 उभययथा जी पारंती कथकारिया गमीए तं निन्दे तं च गिरहामि ३
 जीवा कम्पवत्ताउ भवति मसारमागरे घोरे धमत्तकामहेष्ठ अविद्या
 दृष्टमि तं निन्दे ४ आनिवानिमत्तं मत्ताभयदासकीदमाईयं भणियं अरिहं
 तद्ध सवि नत्तिअत्तिमंदिदी ज्ञं च कए विवरीयं अहता होण अदिहं ५
 मुदह्वित उवट्टित कम्पविसेण उदय भव अने मिच्छामि दुक्कडितुंति
 करणमुत्तेण भावेण ६ जमे जाणंति जिणा अवरहामि मुत्तेमु ठाणेसु तं तद्ध
 आलोयमि उवट्टियो मव्यभावेण ७ अरिहंत समणंसे द्वेमणसतिरिय
 नेरइये जे ईइ अवरया अहिया घामोमि जे सव्वे ८ बुद्धित मुदपरणामो
 मम चित्तमावमुदसम्मतो नाव तव विघाणे धम्मे अरिहं समणे तद्वा मिथे
 ९ इति पडिकमआमत्तके बीच मज्ज न लायी होय वचन अथ्या होय
 काया अतो होई आगली पाठ पीछे पीछली पाठ आगे कथी होय अथर
 माच ५६ अवर होन कत्ता होय बीतरामदेवजोड तुम्हारी सावि मुददेवजी
 तुम्हारी सावि तखमिच्छामि दुक्कड' १ इ'डा देठके बादया देया पीछे
 सज्ज सज्ज, आलोयता बंदना पडिकमणा पदीयं भवामि, बीमणे तीमासी
 भवामि सब्बखरी भवामि इति समापणविधिः ।

Extracts from Ālocanavāḍḍhi—

अथ आलोयणविधिः । इत्याकारेण सदिसाह भगवन् आलोयणा आलो
 णमि इत्यं नाथके विषे दंसणकेविषे चारतके विषे बीर्य्यके बीषे अतीकथं वती
 कथं अनीवार अनाचार मज्जकरि वचनकरि कायाकरि दोष लागो होइतो
 मिच्छामि दुक्कड' १ एक अमंथम सेल्यो होइ तो मिच्छामि दुक्कड' १
 दोइ प्रकार रामदेव कीया होय तो मिच्छामि दुक्कड' १ तीन दंड मनदंड
 वचनदंड कायदंड ए तीन दंडासाहि कोइ दंडकोयो होइ मिच्छामि
 दुक्कड' २ तीन गुणि मज्ज गुणि वचन गुणि कायगुणि तीन गुणा के विषे
 कोइ मतका अथ्यवसाय थला न प्रवर्त्ता होइ ते मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन
 सल्ल मायासल्ल निवासासल्ल मित्यादणसल्ल तीन सल्ल कीया होइ
 तस्य मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन राग दट्टिराग खेड्डराग कामराग कीया
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन विराधणा नाथविराधणा दंसणविराधणा
 आरितविराधणा कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ४ चार कथाय त्रीध-
 मानमाथालीम कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ४ चार मत्ता आहार-
 मंथा भयसंज्ञा भेदमसंज्ञा परिणहसंज्ञा ए चार मंथा भादिं काइ संज्ञा

कोषी होइ तोमिच्छामि दुक्कटं ४ प्यार कदा सोकदा भक्तिकदा देसकदा
 राजकदा कारवि कदा कोषी होय तोमिच्छामि दुक्कटं ४ प्यार ध्यान
 पारतध्यान रौद्रध्यान धर्मध्यान पुत्रध्यान कोइ पादउ ध्यान ध्यायी होइ
 तस्य मिच्छामि दुक्कटं ४ मन्त्रे पाण मन्त्रे म्या मन्त्रे मत्ता मन्त्रे जीवा एइया
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कटं ४ पंच प्रसाद भद्रं विसय वसाया निंदा
 विगहाय पंचमी मषिवा ए पांचपमाया जीवें पाईति संसारीए माहि
 कोइ प्रसाद कोषा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कटं ४ पांच प्रकार समकित
 दूषण परमंका कंथा विगत्या पर पासही प्रमंसापर मामडी मुंयुवो कोइ
 दूषण लावा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कटं ५ पंच किरौया आइको बइगर-
 पोया पाउसीया पारतावयो किरौया पाणाय बारभीया परीगहीया माय
 हुतिया ए पांचकिरीया सेवो होय, तस्यमिच्छामि दुक्कटं ५ पांच कामुकागुण
 मन्दपरमप्रायसरस पांच इटोके ती विस विषे मै काई सोकल्या कल्या
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कटं ५ पांच अमुन्नत प्राणादुपात सवावाद चदता-
 दान मैथुन परिषद इतके विषे दीय लाग्य होइ तस्य ५ पांच समिति ईपां
 समिति भाया समिति पयसा समिति चहार पासवय पैत्र जलसंचायपारश
 वणीया समिति सामाधिक पढिकमया पीसा माहि विराधि होय ते
 मिच्छामि दुक्कटं ५ इ निशा कुणगोसतिप्रपतनकायोत च सिस्सामाहि
 पाउवीडिया ध्याइ होइ भयो क्लेया न ध्याई होई तस्यमिच्छामि दुक्कटं ६
 बद्धव्य बर्णान्तिकाय चषणाम्तिकाय आकाशास्तिकाय पुद्गलास्तिकाय
 जीवास्तिकाय कालास्तिकाय ए षट्द्रव्ययो भावरुद न जाण्यो होय तस्य
 मिच्छामि दुक्कटं ६ सातभय इइलीक परलीक आदान अकल्यान्तरच
 अष्टीकजीवचभय ए सात भय माहि कोई भय कोषा होई तस्य मिच्छामि
 दुक्कटं ७ कुविसन युत्तमसि भयवो मद पान करिवो परनारि वेग्यामन-
 पातक थोरी ए सात कुविसन सेव्या होइ तस्यमिच्छामि दुक्कटं ७ आठ
 मद जातिमद कुलमद बलपतपदुतपेइयलाभमद ए आठमदो माहि मद
 अंधकार वीयो होइ तस्य मिच्छामि दुक्कटं ८ आठ कर्म ग्यानावरणी
 दर्मानावणी वेदनी सीद्धनी आयुनामनी अंतराय ए आठ कर्म कोए कसो
 अठावन प्रकृतिबंधन होय ते मिच्छामि दुक्कटं ८ आठप्रकारना अतोपार
 कावि हिलि बहुभाये उबइये तइवनिउपणे ईजण पडे तइ भयं अडे बरणाच
 मायाउ पदता गुचता नाणके विषे अतोपार लाग्य होय तस्य मिच्छामि
 दुक्कटं ८ आठ समकितका अतोपार निसकिय निकंदिय निवंतियात्या
 अमुददिहीव अवबोडसिरीकरणे ऊबइवभावे. अइ १ अतिपार मुन

कितके जे खागा होय तथ मिच्छामि दुक्कडं ८ पाठ अतीचार चारि
अविराधना पांच समिति तीन गुप्तिकी विराधना कीधी होय तथ मिच्छामि
दुक्कडं ८ नवराठ ब्रह्मचर्यके विषे दूषण खागा होई तस मिच्छामि
दुक्कडं ९ नवतल जीवतल अजीवपुण्यपापपापबसवरभोजरंधमोच
ए नवपदार्थ मूलायनाख्या न होय तथ मिच्छामि दुक्कडं ९ मवनीयाणा
नवधण भारी नर सुर अपवीय अपवीयारत्त सट्ठं दरिदरं बई जैन भव
नियाणा ए नव निवाणा माई कीई कीयी होई तथ मिच्छामि ९ दस
प्रकारकी मिथ्यात्व अमग्गे अमग्गता मग्गे अमग्गसत्ता अमग्गे अमग्गसत्ता
अग्गे अमग्गसत्ता अजीवे जीवसत्ता जीवे अजीवसत्ता असडु साङ्गसत्ता
साङ्गसाङ्गसत्ता अदेवे देवसत्ता देवे कुदेवसत्ता तदन्यमकार मिथ्यात्वसेये
होई तथ मि १० ।

इग्यारे अग आचारानि मूयमडाइ ठाणानि, समवायंग भगवती ज्ञाता
उपासकदशा अंतगड अणुत्तरी बाई प्रश्रव्याकरणविपाकसूत्र इग्यारे अंग
माई कीई अम सदंखी प्रदण्णी न होई तथ मि, ११ इग्यारे प्रतिमा
आरककी दसववयसानाइय वीसइ पडमायु अथ भ सचित्ते आरंभ पेशउ
दिइवजए समवभुए ये इग्यारइ प्रतिमासु धी न सरदकी होय तस, ११
बारइव्रत आवलका पांच अणुव्रत छुलाउ पाणाववायाउ वैरमणं १ छुलाउ
मूसावादाउ वैरमण २ छुलाउ अदत्तादायाउ वैरमणं ३ छुलाउ मीहुवाउ
वैरमण ४ छुलाउ परिमाउ वैरमणं ए पांच अणुव्रत । तीन गुणव्रत दिस
विदिउ परिमाण १ भीमो २ भीम परिमाण २ अनर्ददउ परिहार ३
ए तीन गुणव्रत । समइक वत १, ईशावगामिकव्रत २ पोसव्रत अतोत
सदिभाशव्रत ए प्यार शिवाव्रत एव १२ बारइ व्रतके विषे दूषण लागा
होई तथमि: १२ तिरइ काठोया आलस सोइवता अभा कोइा पमाय
किवचता भवधोग अताया विषे पकुवूछा रसणा तिरइ काठोया कीई
काठोया कीयी होय तथ मिच्छामि दुक्कडं १२ अवदे नियम सचित
दिइविगए पाणहित बील वल कुसुमेसु वाइय समवविनिवण अथभदिउ
प्राणभत्तेसु ए अवद नियम मिडवी तस्याख्या न होय तथ मिच्छामि, १४
पनरइ कर्मादान । इंवाणकर्म्म १ वनक कर्म्म । साठो । भाठो । फोठो ।
दन्तवाणिज्य । सापवाणिज्य । रसवाणिज्य । केशवाणिज्य । विषवाणिज्य ।
यंभपोलणकर्म्म । निखेवण । दवदाण । धरोवर । असतीपोवकर्म्म १५
पनरइ कर्मादानमें कीई कर्मादान खागा होई तथ मि । धोलइ कवायकी
कवायकीधी कठो प्यार क्रीधकी प्यार गानकी प्यार नायाकी प्यार

लोभकी पील कषाय सोखइ कषाय कोपी कडीमे बंध पया होइ
तस मि, १६ सतरै अबहारकानां वे सीकल्या मेल्या होइ तस
मिच्छामि दुक्कडं १० अठारै पापखान प्रयाववाद भयावाद अदता-
दानमेधुनपरिहइ कोषमानभायालीभरागदेवकलइअभापापपैसुनरविचरतो
परधवादमायामीसमिध्यालमस्य ए अठारइ पापखान मेव्या होइ सेवाया
होइ सेवतानुमीया होइ ते मनकरि वचनकरि कायाकरि दुषण्डागा
होइ तस मिच्छामि दुक्कडं । इति आलीवषा संपूर्ण. (१) ।

This extract will give some light regarding the whole work. It is followed by Pāranavidhigāthās which are five in number and the text is finished there.

इति पडिकमया दूधं समाप्तम् ।

Afterwards the Nāgoris' recitations of the text are appended
अथ नागरीलुब्धानी पडतिस्त्रिंशत् ।

Then follow Pārśvanāthajistavanam, Śrīsaiyambhavajistavanam and Sāmbacchariśikāya. Of these the last consists of five lines only ; so we quote it fully.

अथ संवच्छरी सिद्धाय ॥ धर्मोर्मंगलमुक्कडं अहिंसा संजमी तवी देवा
वि तं नमस्सति जस्य धर्मो सयामणे १ जहा धर्मस्य पुप्फेसु भमरी आव
हरयं नवपुप्फे कलामरंसीय पीवेइ अण्यं २ एमेइ समणकुता जे लोए संति
साइयो विईगमाइ पुप्फेसु दाबभते सबधारयान् वयं च विपं खवर्ममी नय-
कोइं अइकरीं अहागडेइ । रियते पुप्फेसु भमरी जहा ३ सइकारवना
मुडा जे भवति अण्णिया मायापिकरीया दता तेच बुद्धिनि साइयोति
वेमि ५ इति औपडिकमचमयम् संपुणंम् ॥ संवत् १८०२ रा मिति
आसीज सुदि २ दिने लीपतं श्रीनगराज । श्रीवधारमनगर मध्ये । श्रीपार्श्व-
नाथजीवसादान् ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरणम्—निबन्धोऽयं प्रतिक्रमणमूलाभिधः ।

No. 20. दग्गविकालिकरूचम् । Daṣavikalikasūtram. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 46 Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1663. Appearance, very old, and writing slightly injured in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

An original Jain work on religious instructions under the name *Daśavikālīkaśrutaskandha*, by Śāyambhava suri. According to *Anaṅgatīsthā* a commentary on it, the text is complete in eleven chapters, such as (1) *Drumapūṣpikādhyaṇam*, (2) *Śrāmanyapūrvakam*, (3) *Kṣullikācārakathādhyaṇam*, (4) *Satjīvanikādhyaṇam*, (5) *Pinḍesaṇādhyaṇam* with two sections (a) *Prathamoddeśaka*, (b) *Dvītiyoddeśaka*, (6) *Pinḍavi-uddhi*, (7) *Mahācārakathādhyaṇam*, (8) *Vākyaśuddhyadhyaṇam*, (9) *Ācārapranīdhyaṇam*, (10) *Vinayasamādhyaṇam*, with four sections (a) *Prathmoddeśaka*, (b) *Dvītiyoddeśaka*, (c) *Tṛtīyoddeśaka*, (d) *Caturthoddeśaka*, and (11) *Bhikṣādhyaṇam*. Our codex contains ten chapters only. The seventh or *Mahācārakathādhyaṇam* is not to be found here and the 6th chapter under the name of *Pinḍavi-uddhi* has been called here *Dharmārthakāmādhyaṇam*.

Beginning. ५ ६० श्री नमो सर्वज्ञाय ।

धर्मो मंगलमुक्कटं अर्चिषा नमसो नरी ।

देवादि ते नमसति जल धर्मो सदानयो ॥ १ ॥

जहा दम्भस्स पुप्फेस्स भमरी आविषय बभूव पुप्फं किलासेर । सीयपीचा
इत्यप्ये । २ । एमे ए समया मुत्ता । ओ लोए संति साहूयो । विहंगमा
व पुप्फेषु दाणभतेसुचे रया ॥ ३ ॥ वधं च विजि लभामी नय कीर उप
दम्भर । आदागडेस्स लोपते पुप्फेषु भमरा जहा ॥ सङ्कारसमा बुद्धा जी
भवति अविच्छया । नानाविंटरया दत्ता तेव बुद्धति साहूयो । ति वेमि
दुम्भपुप्फिविषयस्य पटमं सप्तमं ।

End.

निष्कमसाया अ ये बुद्धवये निचं चित्तं समाविट्ठ विद्या इत्थीयं वरं
न यावि गच्छे संत नो पटिआवई जी स भिखू १ पुटविं अत्थकवे मखवा
वएसो उट्ठं नपिए न पिदावए अंगवि सत्थ जहा सुमितीय त न जले न
जलावए जेम्स भिखू २ अनिलेण न वोए न बोदावए इरियावि नक्किं
न किंदावए बोयावि अयावि वज्जयंती सविर्त्तं न हारए स भिखू । ३ ।
वहूते त सघावरयां होइ पुळवीइ तथकइ गिसियायं तहा उट्ठेसियं न
मुक्के नो विपए न पयावए ओ स भिखू ४ अचारि वसेसया कसाए धुव
जीसीवइ विज्जवुद्धिवये । अहणे निम्माय इवरयए निहिजीमं परि
वदाए ओ स भिखू । ५ । सप्पादिहोसया अमुट्ठे अत्थिइमाणे ।
तवे संजर्मए तव साधुअइ पुण्यपापम मणवयकाव सुमंहुळे ओ स भिखू । ६
तद्विष असाण पाण्णे वा विविहं आइस माइमं अभिमा होटी अही सुए

एवोततमिदं न निहोषे ज्ञे स भिक्षू ८ तदेव अस्य पाषाणं वा विविधं
 ग्राह्यम सारमं चमिता इदिए साधमियाण भुजे भुवा सभाधरण ये स
 भिक्षू ९ भयवु ग्राह्यं कर्ह कहेजा नां कुपे नञ् इदिए एमते सज्जम
 भुवजोगइसे उवमते अवहिइए ज्ञे स भिक्षू १० श्री सद्धर दुग्गमकंटण
 अक्कोसपहार तच्चवाउ अभय भेरव सट्ठणइया से सममुदइय्कसइ
 य जे स भिक्षू ११ रेडिमं पठिविज्जा समापे लोभीयए भय भेरव इदि-
 यम्स विविहगुणभवारए निच्च न सरोरं चाभिकखइ जे स भिक्षू १२
 असयं वो सट्ठवत्तदेहे अक्केडे वइए कनुत्तिर वा पुटविमसे मुषोइ विद्या
 अनियाणे अक्कोइजे य जे स भिक्षू १३ अभिमूष काएय परोमहार
 सचवरे जाइ पहाउ अपय विहनुजाइ मरण सद्धमय । तवै रए सामि-
 थिए जे स भिक्षू १४ इत्यमंजए पायसजए वायमजए मंजय इदियस्स
 अवपरए मुससाहिअपासु उत्थ च विद्याए जे स भिक्षू १५ सवईसिअ
 उत्थिए अमिडे अत्राय संखं पुत्तनिप्पुत्ताए । कयविक्ष्कयसंतिहिअ विरए
 + + वगए य जे स भिक्षू १६ अलीनु भिक्षू तरते मुनिडे उत्थं धरे
 लोविय नाभि कंथो इदि च सक्कारयं पुययं च अएहि अप्पायं ई जे स
 भिक्षू १७ न पर वइज्जासि अयं कुलीने जिय नैर कुप्पिज्जमत वण्णया
 जाविय पंतेय पुत्त पायं अताअ सप्तकुक्कसे जे स भिक्षू १८ न ग्राह्यमते
 नय दवमते न लाभमते न मूषमते एवापि सज्जापि विवज्जयतो धम्म
 भाधरण अ जे स भिक्षू १९ एवै यव अज्जवय सदासुमी धम्मे वि उवाएइई
 परपि निज्जमजिज्ज कुलीननिगतया विद्यास कुइये जे स भिक्षू २० तं
 दिइवायं अमूइं असासय स याअए निअं दिअइि यप्पा इदिजि जाई
 मरअस्स ईधयं उखइ भिक्षू अप्पणा सम यणव ।

Colophons are added to the end of all the foregoing chapters except this one. Such as—

अन्यत्थकामज्जभययं वइं सद्धमं सुवक्कमुद्धि अज्जभययं सत्तमं सद्धत, अथा-
 रथिहो अज्जभययं अद्धमे सद्धमे, विअवसमाहो अउत्थो उदेसो मरमे
 अज्जभययं सद्धते ।

विहरणम्—दशविकालिकमूत्र नाम जैनधर्मग्रन्थविशेषः सम्पूर्णः इव वर्तते ।

No. 21. अनङ्गतिष्ठा (दशविकालिकसूत्रटीका) । Anaṅgatiṭṭhā
 (Daśavikālikasūtratīkā). Substance, country-made colourless paper,

11×6 inches. Folia, 30. Lines, 3-24 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1304.* Appearance, old. Prose. Not correct. Complete.

A Sanskrit commentary on the foregoing work under the name of Anangatiṣṭhū, by Śrītilakācāryya, composed in Śaṃvat 1304.

Beginning. ॥ ६० ॥ नमः श्रीपद्मपरमेश्वर्यः ।

अहंन प्रथयन् सङ्गलमभौ + + यतः

पादाभोजरजःकृषेः चित्तवधू काशीरविशैरिष,

तत्त्वार्थकविदा मुक्तरंरचनामाकर्ण्य देवा गृह्यान्

तत्तद्भावनया तथा च लभते कल्याणकीर्तिं जनः ॥ १ ॥

देवः केवलमुपदे भवन् वः श्रीगामिराजस्तम्-

जित्वा योव जगत्तदीव्रजयिनं श्रीकामराजेश्वरम् ।

आदत्तातपवारणमयमिदं यत् केन नाधार्थ्यत-

स्तन्मूर्तेरपि मूर्द्धि सर्व्वविशित निर्मायतेऽद्यापि तम् ॥ २ ॥

यज्जगत्तन्मात्रकालिःसन्तलपटलेष्वासनान् पतन्सु

मर्चाद्विद्योगनास्त्रोष्णकलमसुखाग्नितेजोवतीत्य' ।

भामिनाशिशु शुभाभकमृदुकगती दीप्यमान' + + +

स आमी वीरनामा वितरतुतमां लभितां मगलानि ॥ ३ ॥

अगानी क्रमतः स्थिति गृह्यतया विज्ञाय तिष्ठन्मृदया

दृष्टायाः दुतमपदोऽनुसमय यात्या प्रभीराजया ।

यावन्नु प्रसभाभिधं गृह्यतमी हलावत्तन्वं ददौ

य कला दशकालिकं मुनिपतिः अर्घ्यभर' सोधतान् ॥ ४ ॥

श्व'भवत्थ दुतरवतिधो

सर्व्वस्वभूतं दशकालिक यम् ।

श्रीभट्टराहु. प्रमुवर्णकोषं

तद्व्यमुवाहमर्हं करोमि ॥ ५ ॥

१६ सर्व्वेपि आप्त्काराः सुविदितमुक्तेष्वसमस्तसाधाराः श्री + + +

प्रद + + + दि बलप्रबलधनूद्भूद्वापहारसमुचितेष्टदेवतानमस्काराभिधेय

सर्व्वधपयोअनील्लेखं निर्मापितानेकसंगलगतसहस्राग्रेवं अमितुष्टीकृतसकल

श्रीवलीकं श्रीक लिखति। परं क्रियमाणेष्वपि मत्कृत + + +

मंगलेषु यदि कर्त्ता न + + + अशमितकर्मोपक्रमः सुदो धर्मः कृतः स्यात्,

तदा तन्मनीर्यायसाथ प + + + बोधधरीकृतिः । धर्मस्तेव निखिल
मंदसाधुदयैतुनान् । अतएव धुज्यश्रीश्रद्धाभवप्रतिष्ठा अपि दम्भिका-
लिकद्रुतर्ध्वधपारंभे अभिद्वयसर्वधमयोजनानुमं मंदसाधौ धर्मस्तेवीपद्मीक
येति । तयाहि धर्मोर्मगच्छमुक्कटं अहिमा मेज्जमी तयोः । देवावि ते
नर्मर्तति जस्य सद्ये मया मये । १ ।

End.

एव प्रवचने खलु शब्द एवार्थः, स चायं मन्दकृष्णदोषः । भी इत्यामंत्रं
मन्त्रजितेन साधुना उत्पन्नदुःखेन सन्नातकामभीमायनातिरूपमानसदुःखेन ।
संदमे बर्षितध्वपं अरतिरुभापदचितेन छद्दिष्टमनसा मंदमो निखिन्ध-
भाव इत्यर्थः । अवधानोन्मेषिण्या अवधानं संशमादपसरय । तदुन्-
मेषितुं मीक्षमय्य स तदा तेन उत्पन्नजितुकामेन अनुवधारितेनैव अनुवध-
जितेनैवाभूनि वस्यमायानि अटादमप्यागानि मन्दमवैवमप्यदीनः मन्दनेन
संम्रेण्यपेक्षितप्यानि सुष्ठु दृष्टप्यानि भवन्ति किं किमिष्टानि इत्यग्निदग्नादुक्ष-
पीतपट्टाकाणां अपि अथखलिनमजां दुग्धवद्व्यमितपट्टान्यानि । यदा ह्या-
दीनामुन्मार्गपट्टानिचामाना रज्यादयो निरुत्तिष्ठितवः । तदैवैतावपि-
मयमादुन्मार्गेचामाना सर्वसत्त्वानां कानि तानि । तदयथा । इंदो दुःख-
मया दुःखप्रजोविनः प्राविन इति वक्ष्यते । राजादीनामप्युदारभीन
प्राप्ती विपक्षकालकादीन्देशालराधाधि हस्यन्ते । ततः किं उदारभीन-
रहितेन विडंबनायादियं कुमतिहेतुना गृह्णादमेवेति प्रमुपेक्षितार्थं इति
प्रथमं प्याने ११ । तदा मधवः इत्यत्र गृह्णितां कामभीमा दुःखमया
इति सर्व्ववानुवर्तते । संतीपि अनुवन्मुप्याः प्रकृतौ अनुवन्मुटिवदपारा
अन्धकायाः दुःखमयापुधीन्यवान् गृह्णप्याना कामभीमाः प्रप्यादयो
विषया विषाककटवः । प्रमुतान्तरायाव किं गृह्णादमेवेति द्वितीयम् ।
तथा भयं धुनः आतिवह्मना मनुष्याः सुखेनात्यन्ते संशाराभनि मयतेः न-
श्रति उद्यादित्वादिह्मप्यन्ते आतिमांसा लोपादिभ्योऽस्यवधिका यदा उपा-
स्मिततीर्षकृत्कर्त्तव्यं मज्जिभीवः म्योनः प्रापितः । ततश्च आतिवह्मना
मायापचुरा मनुष्या न कदादिन् परम्परं विश्रमहेतवः तद्गृहितानो च
कोटजं मुखं भीमाये निधयादुषणनेय दाहपतरो मायावधः । तन् किं
गृह्णादमेवेति । ततोर्ध्वः १२ । तदा इदं मे दुःखं प्रारोरे मानस च न
विरकापीपम्याधि भविष्यति आदुयोऽन्यत्वात् । इदं च कोटं मंदमानति-
अरये अमामर्थः । मया च ए निखिद्धिद्विदया । हिटि दुष्टाद मरचमूय
वंचनः । सुदेहि निहृष्ट अनुचामस गृह्णं मयति चेति । तं दृष्टवार्थः ।
अपर्वि गृह्णोचितोद्भववान् अमायतं प्रतिषर्षं मदनपदयोपमंभवान् मया

व्यजति समस्तव्याघ्रेण निवृद्धिं मीचसाधने । मय्यद् दर्शनादौ स्थिताया
मुप्यतः । स्थिता जातिमरचनभनकर्मजाले उपैति भिन्नरपुनरागमा
जन्मादिरहितो नति सिद्धिर्नति नत इति ममीमौति पूर्ववत् ॥ ११ ॥

Colophon.

समिप्ययनटोका समाप्ता ॥ १ ॥ समुसमाप्ती समाप्ता श्रीश्रीतिष्ठकाचार्य-
विरचिता दशविकालिकश्रुतस्कन्धटोका । अधुना निर्दुक्तिकारः श्रीमान्
भट्टबाहुवादी दशविकालिकश्रुतस्कन्धमहाभास्त्रकारिणः चतुर्दशपूर्वधारिणः
श्रीशर्माभक्तमूरेः गुणसंस्तवमेव आविर्भावयामास ।

धित्वभव गणधर गणपदसंकेत पङ्क्तिदम् ।

मण्यपिपयर् दसकालियम् निवृद्धगर्वदं ॥ १ ॥

मण्यभव शर्माभधान युगप्रधानं गणधर । अश्रुतरज्ञानदर्शनादिगुण-
मणः यण धारयतीति गणधरश्च । जिनप्रतिमादर्शनेन प्रतिपुङ्ग । तत्र
रागदेवकषायेन्द्रियवशोयङ्गीपसगादिजिह्वत्वात् जिनः । तस्य प्रतिमा
सद्भावस्यापमानत्वा । तस्या दर्शनं तेन हेतुभूतेन प्रतिपुङ्ग निव्यात्वाज्ञान-
निद्रादयमेव । सत्यग्निकाश प्राप्त । मनकपितरं मनकाव्यापन्नजनकं ।
दशकालिकमहाश्रुतस्कन्धस्य निर्वृद्धकं पूर्वगतोद्धताद्यैरिचनकत्तारं वदे
मीमि । इति

माध्या भावार्थः पुनः कथानकादशसेवसाधेदम् ॥

श्रीमान्मुमुक्षुशरीरपटुविशो जिनेश्वरः ।

जिता बाह्यान्तरादीन् यन्त्रिणीक्या, शिरसि स्थितः ॥ १ ॥

श्रीमुधर्मा सुधर्माश्रुतदीपमण्यवत् ।

विपस्येपदद्योऽपि चित्रप्रतिभयान्वितः ॥ २ ॥

अम्बू कम्बूज्वलशुक्लस्य शिष्योऽभवत्ततः ।

तां काचनविधं विमन् सुकलतोऽपि केवली ॥ ३ ॥

आश्रयतुर्दशपूर्वार्थं यः श्रुतः श्रुतकेवली ॥ ४ ॥

तदासनमलचक्रे तदनुप्रभवः प्रभुः ।

श्रुतोपयोगमन्त्रेद्युर्भगवान् स प्रदत्तवान् ।

जिनप्रवचनाधारः को भावो मदनुभारम् ॥ ५ ॥

स्वर्ग्येनेस्थितः कोपि कल्पवृक्षः कलाविधः ।

परमस्थोपि नादर्शं कोपि पद्मनिवाहरे ॥ ६ ॥

एते षट् श्रीका मूलतो ज्ञातव्या मूलश्रुतकथा पद्धती । इहा शय्यन्त
पुल्लभद्रकथा जाननी । वली केजिला श्रीकर्मच आरि लिखि दृष्ट ॥

एतां सोऽहं विषमदशविकालिकसंयटोकां
 तत्पादाजखरचमहसा सुगंधोरण्यकार्यम् ।
 तदयत्किञ्चिदमस्यगतो दृष्टमणामपहं
 तत् संयोज्यं मधि कृतकपै. सूरिमिल्लविद्धिः ॥ १ ॥
 टीकां रचयता चैतां यन्मया सुकृतं कृतम् ।
 भवे भवेऽहं तेन स्या युताराधनतत्पर ॥ २ ॥
 विक्रमदृषात्तयोदशगतमितमवत्सरेषु यातेषु
 टीका निर्गमेऽसौ गच्छति चतुदशरे षष्ठे ॥ ३ ॥
 शिष्यास्तु श्रुत्वाचारिणः सर्वशस्त्राभिपारगाः ।
 अस्यां साहायकं चक्रुः शीघ्रप्रममत्सुरयः ॥ ४ ॥
 शिष्योऽप्याकमिमां टीकां यशस्विलकमंशितः ।
 अलिखत् पद्यसादृशं शोधयन्त्यतस्त्रयित् ॥ ५ ॥
 दशकाखिखटीकाऽसौ सकलाप्यामूलमूलमेकादयैः ।
 शीबालचन्द्रसूरिभिरप्यष्टयैरासीत्यतां सुधीभिः ॥ ६ ॥
 इह द्वीकसदृशायां सप्तक संख्याया पुनः
 प्रत्यक्षरेण संख्याय निधिकाय कविः स्वयम् ॥ ७ ॥
 यादद्विजयने तोषं श्रीमदीरत्रिनेत्रिणुः ।
 तादद्वेषा भरालोव खिलतां कृतिमागमे ॥ ८ ॥

मन्त्रल मन्त्रायो. ॥ क. ॥

विवरणम्—श्रीतिष्ठकाचार्यविरवितादशविकालिकटीका पुस्तकंऽखिन् वचने ।

२९

No. 22. **अन्नपूर्णस्तुतिः** । Annapūrnāstuti Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 10 (of which fol 2, 7 and 8 are wanting). Lines, 11-13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing slightly injured in parts. Prose. Not correct Complete (except the above mentioned folia)

The codex though labelled Annapūrnāstuti yet contains the text of the Pratikramana-sūtra already described. We quote below the stuti portion of it but we could not find out the cause of naming so.

शिवमनु सर्वत्रगतः परहितनिरता भवंतु भूतगणाः ।

दीपाः प्रयान्तु मार्गं सर्वेषु सुखोभवतु श्रीकः ॥ ४ ॥

चिन्तामणिः कल्पतरुर्वराक्षी

कुर्वन्तु भव्याः किंतु कामगम्याः ।

प्रसीदतु श्रीजिनदत्तमूर्तिः

सर्वे पदा वृत्तिपदप्रविष्टाः ॥ ५ ॥

सर्वारिष्टप्रमादाय सर्वभीष्टार्थकारिणे ।

सर्वलक्ष्मीनिधानाय सौतमन्वामिने नमः ॥ १ ॥

द्वयं भारती नाम द्वितीयं च सरस्वती ।

तृतीयं सारदा देवी चतुर्थं संसामिनी ॥ २ ॥

पञ्चमं विद्वद्विद्याया पठ बागेश्वरी तथा ।

कुमारी सप्तमं श्रीकमलं नन्दारिणी ॥ ३ ॥

नवमं विदुषा जाता दशमं नन्दनः सुता ।

एकादशं भुवं वायो द्वादशं परदायिनी ॥ ४ ॥

नारी द्वादशनामानि प्राप्तवत्याश्च यः पठेत् ।

भद्रसिद्धिकरो तस्य प्रबोद परमेश्वरी ॥ ५ ॥

या कुन्देन्दुवारहारधरला या श्रेतपदासना

या वीणावरदत्तमण्डितकरा या दधनस्त्राजिता ।

या नन्दाश्रुतमङ्गरप्रभतिभिर्देवैः सदा वन्दिता

सा मां पातु सरस्वती भगवती शिश्नपिपासापदा ॥

कवचदरसदृशसिन्धिले भुवनतले यत्प्रसादतः श्रवणं

पश्यन्ति सूर्जमतयः सा जयति सरस्वती देवी ॥ १ ॥

इति सरस्वतीस्तुतिः ।

श्रीश्री चन्दनमालिका भगवतो राजोमतो द्रौपदी

श्रीमत्या च गंगावती च सुलभा सोता सुभद्रा शिवा ।

कुन्ती श्रीसुवती नक्षत्र दयिता चूला प्रभावत्यपि

प्रभावत्यपि सुन्दरी दिवस्तुले कुर्वन्तु वी भोगलम् ॥

इति सतीनामानि ।

त्रयमस्य च पारण्यं दक्षपुत्री हासिलोगनादस्य

श्रीसाय परमं च मिश्रसरस्वतीभक्तं चामि ॥ १ ॥

ब्रह्म च अक्षी दाथं दध्याश्वि च आङ्ग्याणि तूराणि ।

देव्याणि सतिष्वह चामुदा शेषेण बुद्धाय ॥ २ ॥

भरथं यथेयं भुवमात्रमेव भयं वसेयं पट्टिहत्वा
 यथा निरुवेम मुक्तेर्त्वं सुपतदायं महाप्रविष्ट ॥ ३ ॥
 अतिस्वमं गुणकलितं सुवचोर्त्वं सुयथादुर्मदम्
 वोस्मत् पदमसीम गोपमसामि नमसांगि ॥ ४ ॥
 अकृष्यमहाप्रसीदति मग्नं जयत गोपमो भयव
 अस्मत् प्रयाणं जनि भरद्वाज न सीर्यति ॥ ५ ॥

इति अष्टपुण्यानुतिः ॥ क. ३

विवरणम्—अष्टपुण्यानुतिनामव्यापिनव्यखिन् पुस्तके कतिपयभुतिमार्कित पूर्वोद्दिष्टत
 प्रतिपन्नमसूत्रं विद्यते ।

No. 23. एकवीसवाणा । Ekabīsambāni Substance, country
 made white paper, 12×5 inches Folia, 5 Lines, 6-15 in a page.
 Character, Nāgari Date, 1 Appearance, old, slightly worm eaten in
 parts. Prose Not correct. Complete

Though the codex has been labelled Anuṣṭupūruistuti, yet its last
 colophon has been written as इति श्रीवृक्षवीरवाचसमज्ञः. The meaning
 of the colophon is obscure. The text appears to be a work giving
 brief accounts of Tirthankaras, mentioning the places from which
 as well as those upon which they descended, the names of their
 fathers etc. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीवृक्षवामाय नमः ॥ अथ विव्याह १ जयरो १ जयवाचा १
 अथयेष्ट ४ रिष्टे ५ रासाग ६ तंष्ट ७ प्रसाह ८ आग ९ जयवत् १० दिवा
 ११ पमिवा १२ नाचता १३ जयहर १४ सुवि १५ अजयवत् १६
 जये १७ दिवा १८ सिद्धता १९ अजयवत् २० साष्टे भोजनवरदाय श्रीवादि-
 नाथ १ सवाचसमज्ञ आवा, वीजा तोर्यकर २ वजे विमानयका अवा १
 तोर्यकर सातमा निवेग यका अवा ३ जयति विमान यका अवा ५ जयति
 रजविमान यका अवा ६ तोर्यकर ७ मी मावाविम न यका अवा ८ सातमा
 तोर्यकर कटा निवेगयका अवा ९ तोर्यकर वाजिनिम.न यका अवा १० तोर्य-
 कर आविदिवलीक यका अवा १० मी अवाविदिवलीकयका अवा ११ मी
 अवाविदिवलीकयकी १२ पाविदेवलीकयका अवा १३ तोर्यकर सेष्ट
 मारदेवलीकयका अवा १४ तोर्यकर पाविदेवलीकयका अवा १५ अवाविमान
 या अवा १६ तोर्यकर सवाचसमज्ञया अवा १७ तोर्यकर जयति विमान

યા અથા ૨૦ તીર્થંકર અપરાજિતયા અથા ૨૧ તીર્થંકર પાશ્વિદિવ
લોકયા અથા ૧૧ અપરાજિતયા અથા ૧૨ તીર્થંકરપાશ્વ દેવલોકયા
અથા ૧૪ તીર્થંકર પાશ્વ દેવલોકયા અથા ૬૫ તીર્થંકરયા
નગરના નામ કહે છે—

શ્રીઆદિનાથનો ધનોતા નગરી ૧ શ્રીજા તીર્થંકરનો અધીધ્યાનનગરી ૧ તીર્થ-
ંકરનો સાવત્યોનગરી ૧ તીર્થંકરનો ધનોતા નગરી (અપરસોનગરી) ૪ તીર્થ-
ંકરનો કોસલાપુરી ૪ તીર્થંકરનો કોસલોનગરી ૬ તીર્થંકરનો અપારસી-
નગરી ૭ તીર્થંકરનો ચંદ્રપુરીનગરી, ૮ તીર્થંકરનો કીકટીનગરી ૧૦ તીર્થ-
ંકરનો મગલપુરીનગરી ૧૧ તીર્થંકરનો સાંઘાપુરીનગરી ૧૨ તીર્થંકરનો
ચંદાપુરીનગરી ૧૩ તીર્થંકરનો અધીધ્યાનનગરી ૧૪ તીર્થંકરનો રતનપુરી
નગરી ૧૫ તીર્થંકરનો હાસિનાપુરીનગરી ૧૬ તીર્થંકરનો નાગપુરીનગરી ૧૮
તીર્થંકરનો ગજપુરીનગરી ૧૭ તીર્થંકરનો મધુલાનગરી ૧૮ તીર્થંકરનો
રાજગૃહીનગરી ૧૮ તીર્થંકરનો મધુલાનગરી ૧૯ તીર્થંકરનો મુરુપુર ૨૨
તીર્થંકરનો અપારસીનગરી ૨૧ તીર્થંકરનો અધીકુલ ધામ ।

In this way names of the fathers, mothers, the astorisms and
constillations etc. of each of the Tirthankaras are enumerated in this
work

શિવરવન્—પુલકેડકિન્ તીર્થંકરયા અવનળાનાદોનૈ યથાવર્થ સમુજ્ઞેષો વર્તન્તે ।

No 24. અષ્ટાપદમમેતશિવરસ્તવનમઃ । Astāpadametaśīvaraastava
nam Substance, country-made yellowish paper, 11 × 5 inches Folia, 4
Lines, 8-15 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1856 Ap-
pearance, old Verse Not correct Complete

This work consists of verses in bhāṣā praising the adventures of
the Tirthankaras Anonymous.

Beginning. ॥ ૧૦ ॥ અગરો આનંદિય જગજાદર । પાશ્વ લાગે તે યંજિત યાપ ।
લોધાગામિ નર મનુજ્ઞ માર્કે । તેતો પુરુષોત્તમ પુરુષ નાજ યાપ ॥ ૧ ॥
સમેત શિવર હવર આયા । શીસ તીર્થંકર વેનુંડ પાયા । પગલ્યા યાધે
તે તોરય કોયા । આર તીર્થંકરચિત્ત ઠામે કોયા ॥ ૨ ॥ અષ્ટાપદ હવર
આદિ મરનાંબો । અથા યાષ ધૂનવારનો વચાઓ । તિરનાર તોડે ને
તીધર યાંબો । યા યા પુરો પાવતો વીરે કોસયાંબો ॥ ૩ ॥ ૫ આર્' હીર

પછી ક ખારાં રહ્યો । યાસતી તોરવ સેતુની જાહ્યો । અનંત
 ખોલોયો ખાગલ ભાધો । ચોરનો શાળો મુખ્યો સાધો ॥ ૪ ॥ અટાપદ
 ગીતમ જાણ્યાયા । આપા આરાગા અવ્ય પાયા । અટતો ખોલોયો
 કતરે દિન યાધો । તિથ માંદે તોયેદર કલ ૨ જાહ્યાયો ॥ ૫ ॥
 ખોરમો સદસ વરસ આ રુંહો આરા । તિથ માંદે તોય જાધો કરારા ।
 દોષ માં દિ કાં રક પુણ્ય યાધો । તે સવ જનાર વરસ અમારક
 જાધો ॥ ૬ ॥ ત્યાં પહે મોજોખારો મહા છો વરસ કોઢાકોઢ
 માતરીપમ જાધો । વેદજી તોયેદર ખોયા મે યાધો । વલતા દસ લોજવ
 દેદ જાધો ॥ ૭ ॥ કેવળ જમોને પુતવગ્યાન । વરમોજ લવખોને પુજાક
 લવધિ અ હારક સુરોર યેયક ઉચ । જૈન કવ્યોને ખારિય તિથ ॥ ૮ ॥
 વેસડ સખાકા પુરવ જાહે વારે । લોજવ લોજદોર ઘાટવારે । વેદજા
 તોયેદર સધાને જાણ । પદિકાં યો પાયા પ્રસદ યાણ ॥ ૯ ॥ ગીતમગુણ
 ખાગલિ જાણ જોજો રહિયો ચોરે આગાધોરવ જાહ્યો । અતરતાનીતો
 મુલિયો અવદાત । દિ જે સામલખી ચટતાનો વાત ॥ ૧૦ ॥ સાઠા તોગ
 વરસ દોષ પચરાજા । અતરાજા સીમિય ખાવાના દોહાખા । ચેષિજનો
 જોય અવતાર જાહ્યો । વગનામ પદિકાં તોયેદર જોયો ॥ ૧૧ ॥
 માતજાણ જો છ લવયો જોયો । વિદ્યોતર વરસ વેકુંડ જાધો । અટોયો
 વરસ અતર જાધો । વિજેતો માસલ લોજાનો જાહ્યો ॥ ૧૨ ॥ મુપાસ-
 સામીનીકુંતી ધોતરીયો । અટતો ખોલોયો જિન વર અવતરીયો । શુર
 દેવનામસાવિજે દોષ્યો । અંખોગજાણ સોરમેં સોધ્યો ॥ ૧૩ ॥ પૂજ
 ખોરાધો સદસ વરસ અતર જાધો । અદાજ કોયોનો મુપારવ યાધો દસ
 સેતુવ અંખવય જાહ્યો । અજ જનાર વરસ આજધો રહ્યો ॥ ૧૪ ॥ પવ
 જાણ વરસ અતર જાધો । પેદાલ મહાનોર જો પેલો મુગમયાધો । વગર
 અટવ અંખ પાચ જાહ્યો । દસ જાનાર વરસ આજધો રહ્યો ॥ ૧૫ ॥

In this way short descriptions of the Tirthankaras are given in this work. Afterwards it has been said at the end—

સદજી ખોલોયો જુલ રોતેં જાધો । સર્વજ્ઞાન વચન જનમાંદે ખાધો ।
 આયોપાકપદ જુલમાંદે કોર દેવે । સાસ્રધોધમેં જાહ્યો જોતિય
 યેવે ॥ ૧૬ ॥ પૂરવ વચ્ચોવમ આચરનેંકોજિ । જોરક કદિયો કુણ
 જોજે । ચોરનો વાનો જન જાધો જોજિ । આરામેં મંજિ અજલ જોજિ ॥ ૧૭ ॥
 પુરો પંચિત તે વિચારિ જોવે । જનો જાસ્રધો અંખો જોવ । મુરના

वधन धी वाचोने जाचो । ते माटे भवणमेहे मे जाच्यो ॥ ५४ ॥ श्रीविजय-
रघनूरि नरुमायकवारि धोमनमे पाटे गोपुनतारे । जहे वीनतो
विमल करनीहो । एह भवता जावे सपति दोहो ॥ ५५ ॥

Colophon. इति दोषटापदममृतशिवरत्नममृतसंपूर्णम् ॥ सवत् १८५६ वर्षे मास कार्तिक
वदी ११ ।

विवरणम्—निबन्धोऽयमष्टापदममृतशिवरत्नममृतसंपूर्णमिति निबन्धविशेषः ।

No. 25. अजितशान्तिस्तवनम् । *Ajitasāntistavanam Substance,*
country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folio, 5 Lines, 9-10 in a
page. Character, Nāgarī Date, ? Appearance, old, slightly worm-
eaten, and writing effaced in parts Verse Not correct. Complete

This small work consists of prayer to Ajitasāntinātha in Bhāsā
verses. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ अजितं जितं मन्त्रमय । संति च पद्मं सुखमय पारं । जय
गुरुर्दतिगुरुवरदीपि + + + + + ॥ गाथा ॥ विवशय मन्त्र-
भावे । ते हत च विहृत निभल सुहावे । + + + + + शोभाति
मुदिह सुभात ॥ २ ॥ गाथा । सर्वदुःख पदतोषं सुखदावपहंतिथे ॥
+ + + + + सतोष । नमो अजित सतोषं ॥ ३ ॥ विखीनी ॥
अजितजितसुहृदमय । तव परितुलनामकितव । तव यजित वरं
पदमय । तव अजितजितसु + + + + + ॥ मनादिषा ॥
किरिषा वरिह सविश्रुता किलेसविश्रुतव । अजितं निमित्त च गुहेर्हि
मनामनि मित्तमय अजितमयसति मनामनिचो विष सतिपर । भयव
मम तिष्ठत मरुतय च नम सुखय ॥ ४ ॥

End. ॥ गाथा ॥ पद्मकिय अउमागे ॥ सवच्छर ए चरच्छ भविष्यो । सीयलो
सर्वेहि वि । उवमेक निवारचो एसो ॥ ७८ ॥ जोपट जोयनि सुख ॥
ममयकाव पि अजित सतिधोयमह । न दुति तच्छरीगा पुण्यपना
विनामति ॥ २२ ॥ जड इच्छसि परमपदं अहदा कितिय सुवित्ताहा
भुवने । ता तनुक उदरये । जित वरये आवरकुणह ॥ ४० ॥ विवश-
ययकुल कलसाव । विवशयनिहद वागदोषाणे । विवशय पथभूतवाण ॥
नमोत्यु देवावहि देवाव ॥ ४१ ॥ सर्वं पदमह पारं । पदं वरुह नम-
समानय ॥ संपन्न चंद वयाव कितये अजितसतिनाह ॥ ४२ ॥

श्रीमते शान्तिनाथाय नमः शान्तिविधायिने । पैलोक्के सामराधोय
मुकटाययताङ्गो ॥ ४१ ॥ शिवमन्त्रं सर्वजगतः परहितनिरता ॥ भवति
प्रलयणः । द्रोपा याति मातं सर्वं मुखो भवति लोक ॥ ४४ ॥

Colophon. इति शौचज्ञितशान्तिस्तवन समाप्तम् ॥ ६ ॥ अपासाधो पठनाय ॥ ० ॥

विररथम्—पुस्तकेश्चिन् शान्तिशान्तिस्तवनमभिध कश्चित्पुस्तकानिबन्धो वर्तते ।

No. 26. ऋषभदेवस्तवनम् । *Risabhadevastavanam* Substance, country-made white paper, 13x6 inches Folio, 3 Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgari Date, Samvat 1723 (1) Appearance, old Verse. Not correct. Complete

Risabhadevastavana or a prayer to *Ri-abhadeva* in *bhāsā* verse by *Saubhāgya Ratana Sūri*.

Beginning. ॥ ६० ॥ दान चीपरमो । सकल सुरासुरसहितत्वाति ते आदिनाथनि
करो मणाम् कष्टं कोनतीवि कर जाहि । यम नाम् मनवन्धित कोउ ॥ १ ॥
कालि आदि अन्तमव वन्यउ विष मन्तिकते आनि गीगम्यउ । उभ
बाव उल्लपो मविसुखउ । तथिलोक आगलि यम तिम वल्लउ ॥ २ ॥
लहउ साधुआकपण, बहुवार लेखि मायउ वरैक विष लवार । कथा
वरपटलीक द्वावक काज । त कहिता आनि बहुलाज ॥ ३ ॥ इवि
तुम्ह साशिन अनुभव ययउ । सिध्यात तिमर मवि दूरि मयउ ॥ तुम्ह
वरण दु आयउ जिमराज । इवि पुरउ तुम्ह मनवन्धित काज ॥ ४ ॥
परमाधरम् ही आणउ विचार । ते तुम्ह आगमनउ उपगार । गुण
मालक प्रभु जाय्या विना । न करि पवम्काव मोचणो साधना ॥ ५ ॥
अमथ अनत काह लुटालोइ निरमल पचल्लावउ पावोइ । प्रथम कहुं
जमणउ विचार ॥ ऊँ आलि ते आनि निरधार ॥ ६ ॥

End. तुम्ह अमलगुण नविलभि पार । ते एक मुखि किमक उवार । पुन्य योग्य
उ वहा तूं तुम्ह मन्थउ तुम्ह विचकाल अणु रलयउ ॥ १६ ॥ इवि
प्रभु तुम्ह रीनती अवधारोइ । भवसमुद्र छला तारोइ । तुम्ह विष कृष
करि तुम्ह समान । तूं मनमोहन दोनदयाल ॥ २० ॥ संतजमंडव

श्रीरमदेव कर्षी ईं मुक्त दरमण पाभेस । आभिरावा मभू देवो महारे ।
 नुं प्रभु श्रीवि वीज दातार ॥ २८ ॥ राश्रीरुद्रन विमांग नगार न विमान्
 चरदगर मयार । भविभवि मांगु मुम पाइ मेव इह सेशकव दोज
 जिनदेव ॥ २९ ॥ संवत मतर श्रीरामदेव वेदाधि दृष्टि पुण्यम प्रमो
 वार । कुलट आश्रीकाश्रीवागाम मभार । श्रीविप वीजती जायरा
 विचार ॥ ३० ॥ श्रीविधि पचमस्तुतु मिथगार । श्रीकीरतिरतनमूरि
 पटीधार । कटि सीमावरजमूरि नेह तनुदीप्त । ईं प्रभु पाइ प्रभु
 जिनदेव ॥ ३१ ॥

Colophon. इति श्रीरामदेवस्तवनं समाप्तम् ॥ शुभ भवतु । कल्याणम् ॥ निमित्त
 श्रीविमलहरदेव । साधकारान्कु श्रीभक्तानामर्क इदं निरमलम् ॥ ३२ ॥

विवरणम्—श्रीरामदेवस्तुतिनामकजैनस्तुतिनिबन्धोऽयम् ।

No. 27. *रूपमण्डलस्तोत्रं* । *Risamandālastotrām*. Substance
 country-made white paper, 11 x 5 inches Folia, 9. Lines, 9-12 in a page
 Character, Nāgara Date, ? Appearance, old Verse. Not correct.
 Complete

A prayer to *Risamandāla* (incorrectly for) *Risimandāla* or the
 group of *Risī* or *Jaina Tirthankaras*, by *Tirthanātha* Though a *Jaina*
 work yet it is in form of a *Tāntrika* compilation The mystic syllables
 etc. peculiar to *Tāntrism* have been used in it.

“आद्यं पदं शिरीरसेत् पर रचतु मलकम् ।

ततोऽयं रचतु मेहे ईं नृत्तं रचतु नासिकाम् ॥ १ ॥ etc, again.

देवदेवस्य ययक तथ ययक या विभा तयाच्छादित सर्वाङ्ग समाहिंसतु
 पद्मगाः ॥ २२ ॥ देवः समाहिंसतु नागिनो ॥ २३ ॥ देव समाहिंसतु
 गोनसा ॥ २४ ॥ देव समाहिंसतु उडिका ॥ २५ ॥ देव समाहिंसतु
 वाकिनो ॥ २६ ॥ देव समाहिंसतु राकिनो ॥ २७ ॥ etc.

Beginning.

॥ १० ॥ श्रीं आद्यनाचरसविष्णुमचर व्याप्य सत्स्थितम् ।

अपिन्वाला समं नादविदुरेपा(श्वा) समन्वितम् ॥ १ ॥

अपिन्वालासमाकृत मनीमलविमोचनम् ।

इदोप्यमानं हृत्पत्रं तत्पदं गोमि निर्मलम् ॥ २ ॥

अर्चमित्यपर ब्रह्मवाचकं परमैष्टिना ।

सिद्धिचक्रादिवीजं सर्वतः प्रसिद्धायाम् ॥ ३ ॥

ચો ભાગ્યેયઃ ચો કૃષ્ણઃ ચો મિહિધો ભમીભમઃ
 ચો ભમઃ મર્મમૂર્ધન્યઃ ચો સ્વાધ્યાયેભો ભમઃ ॥ ૪ ॥
 ચો ભમઃ મર્મમૂર્ધન્ય ચો જ્ઞાનેભો ભમીભમઃ ।
 ચો ભમઃ મત્તદ્વિભવારિભેભો ભમીભમ્ ॥ ૫ ॥
 યેયભેભુ નિયતેભદર્શદાઘટક મમ્ ॥
 ય્યાનેષ્ટમુ વિચ્છેદ પુદ્ગલોજ મમનિતમ્ ॥ ૬ ॥
 આયં પદં શિરોરથેન પર રથમ્ મમકમ્ ॥
 તતોયં રથમ્ જેભે જે મુખે રથમ્ માધિકામ્ ॥ ૭ ॥
 પદમં મુ દુષ્ટં રથેન્ન જઠ રસેદ્ ઘટિકામ્ (!) ।
 માધ્યમ મમમં રસેન્ પદાતે રસેદ્દત્તમ્ ॥ ૮ ॥
 ચો કો કો કુ કુ કે કે કો ક. ચો અમિ ।
 વાપુષા જ્ઞાનદર્શનવારિભેભો કો ભમ. ॥ ૯ ॥
 પુષ્પે પ્રથમભત. માતિ મર્મકોદિવિવચનામ્ ।
 મમાદાદમ મુખં કાન્ વિતીવિમ્બમ્ પુદ્ગલ્ ॥ ૧૦ ॥
 પુલ્કામાસવા આવાઃ ધષેતે જ્ઞાનદર્શને ।
 વારિભેભો ભમીભમે કો જ્ઞાનભમન્નતઃ ॥ ૧૧ ॥
 કુપ્તવચરાશીરવોદોદિભમાજ્ઞત. ।
 અર્ધદાઘટકેરભવાતિદેભકુત ॥ ૧૨ ॥
 તામ્બો મંજીમંદઃ કુટલદેભકુત ।
 કુદેદ્યેભાવધારામજ્ઞમજ્ઞિત. ॥ ૧૩ ॥
 તથાપિ મજ્ઞારામં મોજમજ્ઞમજ્ઞમં ॥
 મમામિ વિચ્છેદનં ભમાટલ્ય નિરજનમ્ ॥ ૧૪ ॥
 અવગ્નિ નિર્મલે માતિ મદુભ જાદદ્દત્તમ્ ।
 નિરોદં નિરદ્યતારં મારં યાતતવ અમ્ ॥ ૧૫ ॥
 અદુદ્ધં દુધં યોતે માનિકં વાતમં મતમ્ ।
 તામમ વિચ્છેદનં ભમાટલ્ય નિરજનમ્ ॥ ૧૬ ॥
 માતારં અ નિરાતારં મમમ વિચ્છેદનમ્ ।
 પદાવ પદાતોતં પદાવપદાવમ્ ॥ ૧૭ ॥
 પદાવયે દિવયે અ વિવયે મુદ્ગવર્ચસમ્ ।
 પદાવયે મદાવયે મુદ્ગવં પદાવમ્ ॥ ૧૮ ॥
 ચો કો અદે ભમઃ મુનમમ ૧૦૮ જાદં ॥

End.

श्री श्री श्री भूतिलक्ष्मीर्गौरीशङ्खीसरस्वती ।

अथा च विजया क्षिप्रं जिता भित्ता मर्दं तिका ॥ ६१ ॥

कामना कामवाचा च मानन्दानन्ददायिनी ।

माया मायाविनी रौद्री कला कालौकल्यिमिदा ॥ ६२ ॥

एता मर्त्या मर्दादेव्यौ वर्त्तते या लग्नप्रथे ।

मत्त सख्यां प्रवक्ष्याम्यु कानिं लक्ष्मीं भूतिमती ॥ ६३ ॥

दुर्गैताम्रतवेतालपिशाचामुदगन्नाम्नया ।

ते मुख्यं चपशाख्यन्तु नवदेवप्रभागत, ॥ ६४ ॥

दिश्वं शीघ्रं मुदुष्याथ शीघ्रममण्डलबन्धम् ।

भाषितं तोषमायेव जगन्नाथकृते, नचम् ॥ ६५ ॥

रणे राजकुले बह्वौ लभ्ये दुर्गे वर्जं करी ।

यज्ञशान्तिदिने धीरे कर्तं रजसु मानवम् ॥ ६६ ॥

राश्वभटा मित्रं वाज्य पदभटा मित्रं पदम्

लक्ष्मीभटा मित्रा लक्ष्मीं प्राप्नुवंति न ममथ ॥ ६७ ॥

स्वर्णे हव्य पटे काये लिखित्वा यन् पुनयेत् ।

तस्यैवात्मकमिदं गृहे क्वं वसति शान्ति ॥ ६८ ॥

भाष्यार्थी लभ्य भाया सुतार्थी लभ्य सुतान् ।

विचारार्थी लभ्य विज्ञं शरं करणमभित, ॥ ६९ ॥

भूषणवने लिखित्वेष्ट गन्तुं मुक्तिं वा भुजे ।

भाषितं मर्त्या दिव्य मर्दाभौतिविनाशकम् ॥ ७० ॥

मृते मृतेयैर्दिव्ये पिशाचैर्मुद्गलेर्मले ।

शान्तिपितृकक्षेत्रे केमुंष्यन् मानं समथ ॥ ७१ ॥

श्रीं मुर्मुव ध्वज्योषीठवर्तिनं, शान्तिता मिना ।

ते श्रुतेर्वन्तिर्दुष्टैर्गन्तुं तत्फलं धृतै, ॥ ७२ ॥

एतदीय मर्दाभौति न देव यस्य कल्पित ।

मिथ्यात्वमस्मिन् दत्तं वाक्चरन्त्या पदं पदं ॥ ७३ ॥

आचारादितप कृत्वा पुत्रयित्वा जिमान्मोम् ।

अन्नामायावर्धि यावत् य पठेत्त दिने दिने ॥ ७४ ॥

लोचर्मतस्याहा ज्ज अर्चयिष्य स पश्यति ॥ ७५ ॥

हृष्टे सत्यार्चने विष्टे भवे सप्तमके पुत्रम् ।

वर्द्धं प्राप्नोति विद्यया, परमानन्दसम्पदः ॥ ७६ ॥

पदचरपदधटं मरव्यमनवर्जितं।

तत्सुखे चय्यतां देव प्रसीद परमेश्वरः ॥ ७८ ॥

इदं श्रीमं महाश्रीमं दुर्लभासुत्तम परम् ।

पठनात् चरणात् आपात् लभ्यते पदमन्यदम् ॥ ८० ॥

Colophon. इति श्रीसुखमनससुत्तमं संपूर्णम् ॥ मद्रम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अक्षरमण्डलसोपानमिधःकथित्येनमिधश्चो वर्तते ।

No. 28. कर्मस्तवः । Karmastavaḥ. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, and writing injured throughout. Verse. Not correct. Complete.

Although the codex is labelled with the name of Karmastava but after perusal it appears that this is the name of the second chapter of an work by Devendra sūri, the first being named karmavipāka. The writing being injured we can not read the text throughout so we quote below only the colophons of both.

Colophon of the first. इयं कर्मविपाकाद्यै विहित देविद सुतीर्षि ६० इति कर्मविपाक.

प्रथम समाप्तः परमम उपवाचनार्थे सातो दुर्लभमो धीर्ष ।

Colophon of the second. देविदं मदिसे ममद तं नोरे १३ इति श्रीकर्मस्तव

द्वितीयसमाप्तः १ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् देविदसुविहितो कर्मविपाककर्मस्तवयो हो इत्यन् निबन्धः। प्रथमः कर्मविपाक निबन्धः इत्युक्तं वर्तते ।

No. 29. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Substance, country-made redish paper, 10 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh. Verso and prose. Not correct. Complete.

This codex contains the text of Kumudacandra's Kalyāṇamandira

जिननयनकुमुदचन्द्रप्रभासराः स्वर्णसंपदो

मुञ्जा ते विगलितमलिनचया अचिरात्मीचं प्रपद्यते ॥ ४४ ॥

End of the Commentary. व्याख्या—हे जितेन्द्र अहो जिनसामान्य केवली तेइना इन्द्र
स्वामी के जिके भन्दा भव्यजनमविकलीक भविकलीक इत्यं इय परिकरी
नइ समाहितविषय समाधिर्वैतथका तवना हरत संक्षय क्षुब्ध छे विभी
षहो स्वामी स्वयंति स्वयं छे जिननयनकुमुदचन्द्र जिनलीक तेइनानयन-
पदीया के कुमुद कहतां चंद्रविकासी कमल तेइनतं विकाशि बाभचो
चंद्रमासमान प्रभासरा कहतां दीपता यका स्वर्णसंपदो मुञ्जा स्वर्णसंपदा-
भीतवीतर तेके अचिरात् घोड़ा काल साइइ मीचं प्रपद्यते मीचपक्ष
पानइ विधिवत् विधिसमातइ केइना वइ भव्य सांद्रोन्नत्पुलकककुकितांग-
भावा छद्रि कहतां निषङ्क सङ्गसतत जे पुलक कहतां रीमाच तिचइ
करीनई कह्युक्ति वे अइभाग मरीररतु अवयव जीवना बली कहवा
वइ भव्य लखिन् ताइरो छे प्रतिमा तेइन सजे निर्मलपुच्छरूपीयक कमल-
तेइने विवर वउ कहतां बांधी स्वावी वइ दृष्टि जीए बली केइना वे भव्य-
जनविगलित मलिनचया विगलत दूरि कोथउ मल पाव तेइ नउ निषय
कहोइइ समूहकुमुदचंद्र ए भव्यंत श्रीवार्धनायनउ विशिष्य अनइविह
मिन दिवाकरनउ दीवानउ नाम पणि कुमुदचंद्र जाविषउ दुगलएकल्याच-
मन्दिरलीक छे भवइ गुणइ समितइ अयंनइ सुखइ तेइनइ चरिमान
श्रिकासी श्रेणि बिसरे सत्यं उपद्रवविनाशइइ रिदि सिद्धि संपनै ॥ ४४

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरलीकं समाप्तम् श्रीरत्न ॥

विवरणम्—कल्याणमन्दिरलीकनामकी जैननिबन्धोऽयम् ॥

No. 30. कल्याणमन्दिरस्तोत्रं । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, foolscap paper, 11×5 inches. Folia, 3. Lines, 6-13 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1. Appearance, very old, with a redish
spot throughout, writing injured in most parts. Verse Correct.
Complete

A translation in bhāṣā-verse of the preceding work by Bāṇarasi.

stotra or prayer to Jina the store-house of all good, in Sanskrit, with an explanatory commentary in bhīṣṭ, by Siddhasena Divākara

Beginning of the Text. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

कल्याणमन्दिरमुदारमवधर्मेदि

भीताभयप्रदमनिन्दितमभिपद्यम् ।

संसारसागरनिमज्जदग्नेवजन्तु,

पीतायमानमभिनम्य जिनेश्वरस्य ॥ १ ॥

यस्य स्वयं सुरशुभैरिमांश्चराभिः

शोभं सुविस्तृतमतिर्गं विभुर्विधातुम् ।

तीर्थेश्वरस्य कमलस्यरधुमकेतो-

सत्याहर्षय किल संसवन करिष्ये ॥ २ ॥ युगम् ।

Beginning of the Commentary.

इहवादी आचार्यो लघु शिष्य सितसिम दिवाकर कदम्बै चर्च एव ह एतस्य
कदम्बो ए ओपार्श्वनायकः किल निचर दम्बश्च प्रकारः संसवनं करिष्ये
सवनं शीघ्रं करिष्ये किमुत्करोमह अङ्गिपद्मं अभिनम्य चरणकमलं वदीमह
किंसावे ते चरणकमलं त्वामीना कल्याणकद्वीपद मागस्थिक तिष्ठना मदि
कद्वीपद चर वद वली किमा वै तेचरण कमलसामीना चरधर्मेदि अनेक
भक्त्या संवित पाप तिष्ठना भेदक विद्यासण्णहार वली किस विद ते चरण
कमलसामीना भीताभयप्रदं जनमजरामरणादिक दुःखिकरी नह चषच
संसार खड्गवोदना जे भव्य शीघ्र तिष्ठ ना दायकददण हार वै वली किंसावे
ते चरणकमलं भगवतना अनिन्दित निर्दारहितवै वली किमा वै ते चरण
कमलं संसारसागरनिमज्जदग्नेवजन्तुपीतायमानं संसारकपी या सागरसमुद्र-
माहे निमज्जन् कदम्बो वृद्धता अशिवचणा जे जंतु प्राणो तिष्ठनह समुद्ररथ
पथाहुंती पीतायमान कद्वीपे प्रवक्ष्यसमान ठह इसाचरणकमलजिनेश्वरस्य
जिन कद्वीपे सामान्य केवलीमाहे ईश्वरनायक ओपार्श्वनाय तिष्ठना चरण
कमलसामीनहर्षं शीघ्रं सवनं करिष्ये एतने प्रथमकाव्य लघु अर्थे जावि
वच ॥ १ ॥

End.

इत्थं समाहितधियो विविधजिनेन्द्र

सान्दीप्यन्तु गुलककचुकितान्भामाः ।

तस्मिन्निर्धुतसुखान्मुनवदलया

ये सख्यं तव विभीरयति भव्याः ॥ ७१ ॥

जननयनकुमुदचन्द्रप्रभासराः स्वर्गसंपदी

मुक्ता ते विमलितमलिनचया अचिराग्नीचं प्रपद्यते । ४४ ।

End of the Commentary. व्याख्या—हे जिनैन्द्र चण्डी जिनसामान्य केवली तेइना इन्द्र स्त्रीको के जिके मज्जा भव्यजनमविकलीक भविकलीक इत्यं इय परिकारी मद्र समाहितधिय समाधिर्वैतयका सवना करत संज्ञक कृपण छे बिभी चण्डी स्त्रीको रचयति रचय छे जिननयनकुमुदचन्द्र जिनलीक तेइनामयन-रूपीया के कुमुद कंदता चंद्रविकासी कमल तेइनचं विचार्य वामको चंद्रमासमान प्रभासरा कहता दीपता यका स्वर्गसंपदी मुक्ता स्वर्गसंपदा-भोगवीतइ तेके अचिरात् छोटा काळ साइइ मीचं प्रपद्यते मोक्षपत्र पामइ विधिवत् विधिसंवातइ केइना वइ भय सांक्षीकसत्पुलककक्षुकितांग-भागा साइ कहता निवड सज्जसतछ जे पुलक कहता रीमाच तिचइ करीनइ कक्षुकिता वै चण्डभाग दरीररु अचयव जोयाना वली केइना वइ भव्य लहिन ताइरी के प्रतिमा तेइन छजे निर्मलमुखरूपीयछ कमल-मंजुने विवर वइ कहता बायो स्त्रीको वइ छटि जीए वली केइना वै भव्य जनविमलित मलिनचया विमलत दूरि कोषछ मल पाप तइ मछ निचय कहोदइ समुद्रकुमुदचंद्र ए भगवंत योपार्थनायनछ विदीवव अनरसिद्ध दीन दिवाकरनछ दीवानत नाम पण कुमुदचंद्र जाविबड पुमलएकस्याच-मन्दिरसीच के भयइ गुणइ समलइ चयनइ सुखइ तेइनइ चरिमाण-जिकासी श्रेणि विस्तरे सभं उपद्रवविनामइव रिद्धि सिद्धि संपने । ४४

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरकीर्ति सभासम् श्रीरत्न ।

विशेषम्—कल्याणमन्दिरकीर्तिनामकी जैननिबन्धोऽयम् ।

No. 30. कल्याणमन्दिरस्तोत्रं । *Kalyāṇamandirastotrām.* Sub-
stance, foolscap paper, 11×5 inches. Folia, 3 Lines, 6-13 in a page.
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, with a redish
spot throughout, writing injured in most parts Verse Correct.
Complete

A translation in bhāṣā-verse of the preceeding work by Bhaṇṇasi.

Beginning. श्रीलोकेश्वर जमः ।

परमदीति परमात्मा परमशक्ति परमेश्वर ।

चर्चद परमानन्दमय घट घट चरलोलम् ॥ १ ॥

श्रीपरः ।

निरभयकरश्च करम परधान, भवसमुद्रतारण शिवजान ।

शिरसद्विर जगद्गुरु आनन्द तां उपास्य चरन् चरविन्द ॥ २ ॥

End.

कल्याणमन्दिर कछी कुमुदप्रदकीं बुधि भावा कछत वधारसो कारव
ममकित सुधि ॥ ३३ ॥

Colophon.

रति श्रीकल्याणमन्दिरभावा समाप्ता । गुप्तं भवाम् श्रीकल्याणमन्त्र
श्रीरम्भ श्रीः ।

विवरणम्—कल्याणमन्दिरश्रीमस्य भावापद्यानुवादकपीठय निबन्धः ।

No. 31. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotra Sub-
stance, country-made colourless paper, 11 x 5 inches. Folia, 21. Lines,
11-13 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1751 Appearance,
old Prose and verse Generally correct. Complete

This codex contains the text of the Kalyāṇamandirastotra along
with the Vyākhyā or commentary, entitled Bilābhībodha, like the
codex described in our notice No. . Besides this it also contains
an introductory portion in bhāṣā in which the origin of the text is
thus described—

There was a king called Vikramāditya in Ujjayini. He had
priests Angasena and Siddhasena Divākara, the son of the former.
Once Siddhasena was defeated in a discussion by a Jaina Guru, where-
upon he asked the Guru a suitable penance to purify himself. On
which the Guru told him to wander throughout the world for twelve
years in the garb of an Avadhūta. Siddhasena obeyed his command
and after finishing the tour came back to Ujjayini and placed his
feet over the Śivalinga Mahākāla. This news spread throughout the
city and people from all sides assembled there to see this The king
Vikramāditya also came. The king told Oh Svāmin you have dis-

honoured the deity ; appease him. Siddhasena replied ; "it does not deserve my prayer". The king said ; 'you must pray'. On which Siddhasena began to pray and as soon as he uttered the eleventh verse of his prayer the image of the Mahākāla broke down in pieces and the image of the Pāravanātha appeared in its place. The prayer of course was to Pāravanātha and has been celebrated by the name of Kalyānamandirastotra. This codex also contains a few lines before the colophon relating that the king Vikramāditya on hearing the prayer was converted to Jainism and explained the text in Bhāṣā. Kumudacandra was a name given to the king by Siddhasena.

We quote below the introductory portion in full

॥ १ ॥ पश्चिमतोलावच्छरणावर्तिगुह्यो नमः ॥ श्रीकल्याणमन्दिर-
नगरतः चरं कहीरह । तिहा प्रथम कल्याणमन्दिर सीधनी उद्भवति
कहीरह । उज्जैनी नगरीरह श्रीविष्णुमादिक वात्रा । मेहनत
परीक्षित अनन्यमेव नामिह । मेहुव सिद्धमेव दिवाकर दाहीरह ।
श्रीहनुमादि गुह्य सिद्ध बाद करिषो ह । ग ककि पुष्पुष्ट । हनुमादी गुह्य
नगरवाहिरि मिल्या । श्रीवाभीया समथ । बाद करिषा माहिर ।
पश्चिर्मु सिद्धमेव सम्भूत बील्या । श्रीवाभीया माभनी कटह । ई मुर्ध
करि भयकह । एवर श्रीहनुमादि नद । एव वटि वाभी नद । नवेता
मुनि इम भयह । न विमाभीरह विचारिह । एवदायामनमविचारी
नज दीवा दीर्घ दाहिर । उटममय सरदिह काहिर । ॥ कानुकी वन
चरषी मर । नामि भरिष्ठ दहिरह ह । अथ बहु एहिर नीनि वाहि ।
अवर कनिष्ठ वर सरद दुवारि ॥ २ ॥ जेवह कर्मवर्षि तीष्ठ । र्विदि
अधिष्ठदुष्ट । न विवमथ अनविसे चंहर । ननुव अदहर कष्ट । ॥
कार सुमुदिहिर मरह । मर भूमाभीवात्रि । अमुनीनममदहवहिर ।
एवरवि अहलिकलि ॥ ३ ॥ इमगुणी श्रीवाभाए कटिष्ठ एवतो दमप्रदवित
वात्राकथ मुर्ध दीमह वर । इमगुणीवात्रावमर । हनुमादि नरि अता ।
सिद्धमेव दिवाकर दाया । मयन आदित्य बादमाहीना चरे मर ।
ननुदधदह नाम दीधर । अमुत्रमिह नरि दहिर । सिद्धमेव दिवाकर
नामई मनिह वृथा । एवरदा वलावि गुह्यवति इमकहिर पुलानी वात्रा
वाहिर गुह्यमेव सम्भूत कानुवथ कद वमप्र नरे इमवहिर । इवि एवमव
माहिर दावविन आरु । एवर मुहमे एदेवासी । सिद्धमेवदिवाकर

પ્રાચીનપ્રતાપદઃ । ગુરુ કહરુ વાર વરણ અવધૂતવેવર મમિ । કોઈ નિધ્યા
 ધોરજા પ્રતિબોધિ । મધુ સોયંશાલિત પ્રાચીન વૂટર । તે વચન અહો
 કરોઃ વાર વરણ પુષ્પો માદિ અવધૂતવેવર મમી । ઇર્જીયો નગરોઈ ।
 મહાકાલનર પ્રાસાદિ । શિવલિંગકવરિ પગદેઈ । સિદ્ધસેનમ્ના અષ્ટ
 લોકે સવાયાઃ । પશ્ચિમ કહરુ । રૂઢિ રાજા વિજ્ઞાનાદિત્ય આપ્યા ।
 પ્રણિપત્યકરો સવાયા । રાજા કહરુ અહીં મામી એવંશ અવજ્ઞા નકો
 જર । એવંશો મુતિ કહરુ । સિદ્ધસેનદિવાકર કહરુ । એમાહરો મુતિ
 સદા ન ચકરુ । સહરુ રાજા કહરુ મુતિ કર । તિહારદ સિદ્ધસેન
 દિવાકર નરેશ્વરનર આદેશ સહોનર મુતિ કરરુ । પ્રથમ મહાવોરનો
 વમોસો કોધો । એવર શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનો પંચાષિત, તિહનર
 અગ્નિમુ કલિલમયતા શિવલિંગકોટ કુર । શ્રીપાર્શ્વનાથનોપ્રતિમા પ્રગટ
 હુઈ । તે દેવો વિક્રમાદિત્ય પૂજર । નમો કહરુ એકસિત વરણ । અવલં
 ગુરુ કહરુ એશીપાર્શ્વનાથનુવિવ । પુર્વેઈ અન મદા ન સચેટર । અવતો
 સુકુમાલ । શ્રીસુદક્ષિ સુરિને વચનપ્રતિબોધ પામિત । જાતિ અરવિ
 પુર્ણમવર જલથી ગુણવિમાનાં સુવર્ણ મળ્યાં । તિહાં જાણા સજ્જ કથયુ ।
 સ્ત્રી વસોસનાં સુવ મુંઝી ગુરુસમીપે આરિય પદ્મજી । રૂપમાન નર વિવર
 કાઠ સજિ રહિત । તિહાં પ્રમાણિતોક્ત સવર્ણમિઈ । કાલકરોનલની
 ગુણવિમાન નર વિવર । દેવતાનો વદનો પામિત । પુર્વેઈ એકસી સાધ-
 નનુ કોહતોઃ તેઓર પ્રુવ પ્રસવિત । મહાકાલ નામિર તેવર વેટર ।
 વિતામી ચિતાનર સ્થાનકિ પ્રાસાદ કરાવિત । આશીપાર્શ્વનાથનોપ્રતિમા
 ઘાવો કાલિ નિધ્યાટ્ટીએ લિંગસ્થાપન કોધો । કુવદાંમાહરો મુતિર કરો ।
 શ્રીપાર્શ્વનાથ પ્રગટ હવા । કુવરુ શ્રીવિક્રમાદિત્યરાજા । સાવર દેવદેવો
 સમ્યજ્ઞ મૂલ શાદમમત પદ્મ જગા । શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનો ઉત્પતિ ।

End.

શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવ શ્રીપાર્શ્વનાથનો મુતિ મહા સ પ્રમાર ।
 રાજા શ્રીવિક્રમાદિત્ય સાંભલો । મલ્લપ મદિમા દેવો । રાજા વિશ્વ-
 વંશ યજ્ઞ । શ્રીગુરુસિદ્ધસેન દિવાકરને વમે લગા । ગુરુ મોલ્યા ।
 અહો રાજેર । એ દેવને અરવે નમિ । પુષ્પોમાદિ દેવતે ગુરુતે સુધાયુ ।
 વટુકાચપ્રતિપાલક । અનર કિલ્લો પ્રયોત કોવ દયા મૂલ । શ્રીજિનપદ્મ ।
 એક વચન સામણી । શ્રીવિક્રમાદિત્ય રાજા ગુરુવચને પ્રતિબોધ પામ્યા ।
 પદ્મશાલક હવા । શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનુ માદિમા વિહારિત । એ
 અધિકાર અસીરવિષિત ચિહ્નુર । સતિરિસ વરસે જાણવર ।

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरस्तोत्रम् वाचामित्रीः सम्पूर्णः । श्रीरत्न । मरणम्
 १०११ वर्षे श्रीमयुनतदेजे श्रीविमातुःग्याहपुरि लिखितमिदं पण्डित
 श्रीविद्यारवादिहृदयपण्डितश्रीमाधवरावादि हृदयपण्डितश्रीदीर्घ-
 रवादि हृदयपण्डितराजदेन लिखितं द्रुमं मयम् । श्रीः । ३० । श्रीमंमम् ।
 इत्यादि श्रीकल्याणम् । १२० पत्रम् ।

विवरणम्—मटीसं दीपक्रमविषय कल्याणमन्दिरस्तोत्रं पुस्तकेऽस्ति नृपते ।

No. 32. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
 stance, country-made white paper, 11 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 7-13
 in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, not fresh
 Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the above mentioned work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 23. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
 stance, country-made colourless paper, 11 × 4 inches. Folia, 14. Lines,
 5 in a page. Character, Nāgara. Date, Śmṛvat 1853. Appearance, old,
 slightly torn, worm-eaten and writing injured in parts. Verse. Not
 correct. Complete.

Same work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 34. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
 stance, country made white paper, 11 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 11-12
 in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, nearly fresh.
 Verse. Generally correct. Complete.

Same work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 35. कल्याणमन्दिरस्तोत्रकीभाषा । Kalyāṇamandirastotrakī, bhāṣā. Substance, country-made white paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 10-12 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the same translation of the Kalyāṇamandirastotra in Bhāṣā verse, which has been already described in No. 30.

विवरणान्तर्गतम् ।

No. 36. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 13. Lines, 7-9 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

The work appears to be a different one from the Kalyāṇamandirastotra, but on account of its incompleteness we can not ascertain the real name of the work. But from the following contents

इति श्रीपार्श्वनाथसुखवर्णम्, इति चेलकन्दम्, इति चमणमण्डलम्, इति पोरसी वाद पोरसी पुरमठ अथ पञ्चाङ्गाद्यर्थपूर्णम्, इति दशावयवसिद्धि पञ्चाङ्गाद्यर्थ इति प्रत्याख्यानानि, इति सामयिकमूत्रम्, इति पौष उच्चार सुदम् etc.

the codex appears to have contained several small Jaina works.

No. 37. नेमिजिनगीतम् । Nemijinagītam Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

Although from the label the name of the whole text contained in the codex is to be known as Nemijinagītam but really the case is otherwise. There are two little poems, first the Pārśvanātha Bāramāsa, the second the Nemijinagītam, the former is complete in 13 verses while the latter consists of seven only. We need not quote any extracts from the either of them.

N. B. There is another small poem of eleven verses with the following colophon.

इति श्रीमहिमादेवीसौम्यस्य सकाश संयुक्तं ॥ कः ॥

No. 38. चतुर्विंशतिदण्डकस्तवनम् । *Caturvīṣatidṇḍakastavanam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1843. Appearance, old, and writing slightly injured with a black spot in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer composed in twenty-four Dṇḍaka metre in Bhāṣā, by Śrī Jinahamsa Munīśvara.

No. 39. आदिजिनस्तवनम् । *Ādijinastavanam* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1. Lines, 13-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Not correct. Complete.

The codex contains the following small prayers, viz., (1) Śrī-ṛisabhajinastavanam complete in 5 verses, (2) Śrīajitanāthastavanam in 4 verses, (3) Sambhāvajinastavanam in 7 verses, (4) Abhinandana-jinastavanam in 7 verses, (5) Śrīsumatināthastavanam complete in 7 verses, (6) Padmaprībhastavanam in 5 verses, (7) Śrīsupārva-stavanam in 5 verses, (8) Candraprībhastavanam in 5 verses, (9) Śrī subidhināthastavanam etc., by Jñānasāgara pupil of Vidyāsāgara Sūri. It is useless to quote extracts from these.

No. 40. श्रीपार्वतीस्तवनम् । *Śrīpārvatīstavanam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1671. Appearance, very old, worn out and worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Pārāvanātha in Bhāṣā, complete in 30 verses, by
Abhayadeva Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥

जयति जयजय-जयदत्तक । जय जयजयस्रि ।

जय त्रिभुवन जगत्ताप कोष । दुरिय अरिकिस्रि ।

त्रिभुवनजयजयस्रि-विद्याय भुवनजय सामिद ।

कृप सुसुहाई जियेस पास येमवय पुरहिद ॥ १ ॥

श्री । जयवंत प्रवर्ति निवजगतिमानाद बान्धितदिव्यहार तिहा
कल्पवय । दीतनाम, देवदेवविशेष जयवंत दात । विभुवचनादि मन-
नोक्तवत् भवहार । पापदवनाद्यायो तिरुनर विदारवा केशरोखोह विभु-
वमना लोकायते अर्थवित्त आच । विवजगत्तनत्र सामी । करिहोव ।
जिय । पार्श्वनाथ । लंभावतनगरि सस्थित रहत ॥ १ ॥

End.

जगता हरत दपदं कुनर एवद मेमकरी हरिदत्त वयत ।

तीरु इर आचर चन्द्रेन ममवदद-अमीकरीदपदेवा छत ।

एव भयो नाहरत बांछत लेहोइति मुदमदं लाघव आपनोकीर्ति ।

रावर्तनाइ मुदमदं आवरवत् कोर्तिर पुनती अवगयना ॥ ११ ॥

एव नद्वारिच जुतदेव इयन्दवय मद्रुमव । ज अचसीचगुणनदव पुन
सुविजयवयमिदुत । ए नवसि अनुपासनाइ । संभवय पुरहिद । इव
सुविदर सिरि अमयदेव कोनवर अर्थदिव ॥ १० ॥

ए अद्वारी याताए समानप मकीच्छव जे सावत ।

जेगुव वदव मुन्दारी अयोवरनदं कहर वद ।

एव वद वदर मद्रुम यात पार्श्वनाथ वंभायतनगरि रहत ।

रमीरदवद श्रीचमयदेवसूरि कोनवर आचद यत ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीपार्श्वनाथवचन समाप्तम् । इति सं १६०१ वर्षे मागश्रव वदि १९
दिने श्रीगुह्यराजपुरनरः । श्रीललितप्रभसूरिविजयराजो पारिलिगम्
तत्पुन पारिलि श्रीवत् पठनाथे ॥ शुभे भवतु । कल्याणमस्तु । ॥
श्रीरम् ॥ ॥

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथवचनस्यपीठेय निवन्धः श्रीचमयदेवसूरिविरचितः ॥

No. 41. श्रीपार्श्वनाथस्तवस्तवनम् । Śrīpārśvanāthastavanam. Substance, country-made redish paper, 12×5 inches Folia, 1. Lines, 10-13 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old, worn out, and writing slightly injured. Verse Not correct Complete.

A small poem on the prayer of Pārśvanātha in Bhāṣā verses Anonymous.

श्रीपार्श्वनाथस्तवस्तवनस्तवोऽर्थं निबन्धः ।

No. 42. भक्तामरस्तोत्रम् । Bhaktāmarastotram. Substance, country-made white paper, 12×4 inches. Folia, 13. Lines, 13-16 in a page. Character, Nāgara Date, Śamvat 1357. Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout Verse and prose. Generally correct. Complete.

This codex contains a prayer to Jina in Sanskrit, entitled Bhaktāmarastotra with a short commentary in Bhāṣā. Anonymous.

Beginning. श्रीगुरुभ्यो नमः ।

भक्तामरस्तोत्रमौलिमणिं प्रभावा-
 त्तुष्टोतकं दक्षितपावतमौ वितानम् ।
 सत्यम् प्रणव्य जिनपादपुष्पं युगादा-
 वाद्यमनं भवजसि पततां जगन्नाम् ॥ १ ॥
 यः संयुतः सुखलवाद्यवतस्तपोधा-
 द्दुष्टतद्द्विष्टमि. गुरुर्योक्तमायेः ।
 मोक्षैर्जगत्तपचित्तपदरेऽदार्-
 त्तोप्ये किलाहमपि तं प्रथमं जिनेन्दुम् ॥ २ ॥
 मुदरा विनापि विमुखासिं तपादपौठं
 स्तीर्तुं मुमुक्षुमभिर्विमतपयोऽहम् ।
 पार्थ विद्याय जलसंस्थितमिन्दुविन्द-
 मस्यः का इच्छति जगः सद्यसा यदौतुम् ॥ ३ ॥
 यत्तुं शुभान् शुभसमुद्रमयाह्वानान्
 कथे यनः सुखमुत्पत्तिमोऽपि पुरा ।
 अस्यान्तकालपवनीदतमकचर्तं
 को वा तरोतुमसमनुमिर्षिं मुग्धाभ्याम् ॥ ४ ॥

सोऽहं तद्यापि तव भक्तिवशान्मुनीम्
 कर्तुं क्षतं विगतशक्तिरपि व्रजतः ।
 ग्रीष्मावशीत्येवमविचार्य स्वगो रुमेन्दं
 माभ्येत्य किं निजशिशोः परिपालनार्थम् ॥ १ ॥
 अत्यन्तं श्रुतवतां परिहासधाम
 तद्वक्तिरेव सुखरीकुरुत मलाम्बाम् ।
 यत् कीकिलः किल मधो मधुरं विरोति
 तच्छाकूतकलिकानिकरैकहेतुः ॥ २ ॥
 लत्तुसंस्तवेन भवसुखतिसंनिवर्द्धं
 पापं खलान् व्ययमुपैति शरीरभाजाम् ।
 आकाशलोकोमलिनोल्लसश्रेयभाद्य
 मूर्ध्यांशुभिन्नमिव शाल्वैरमन्धकारम् ॥ ३ ॥
 तद्वृत्तिनाय भवतस्तवम मर्यद-
 भारभ्यते क्षतुधियापि तव प्रभावात् ।
 चित्तो ह्वरिष्यति सती नलिनीहनेषु
 सुक्ताफलद्युतिसुपैति मन्ददिशुः ॥ ४ ॥
 आस्तां तवस्तवममलसमस्तदोष
 लत्तुसंस्तयापि जगतां दुरितानि हन्ति ।
 दूरे यद्वसकिरणः कुरुते प्रभेयं
 पदाकरेषु जलजानि विकासभाञ्जि ॥ ५ ॥
 मात्यहुतं सुवनभुवणभूतनाय
 भूतैर्गुणैर्भुवि भवन्ममभिष्टवन्तः ।
 तुल्या भवन्ति भवतो जनु तेन किम्वा
 मूल्याश्रितं य इह नात्मसम करोति ॥ ६ ॥
 कुन्त्यायभिन्नमजशोषितवारिवाह-
 र्गंगावतारतन्त्रातुरयोधभोगे ।
 युद्धे जयं विजितदुर्जयशियपथा
 सन्पादपङ्कजवनाश्रयिणी स्वभगे ॥ ७ ॥
 अमीनिषी शुभितभीषणनक्षत्रक
 पाठीनपीठमयदीप्तवक्त्रवाश्री ।
 रङ्गरङ्गरश्मिहरस्त्रियानपावा-
 स्तारं विहाय भवतः अरणाद्वज्रजनि ॥ ८ ॥

End.

उक्तंभीषणसौदरमारुघ
 शीर्षा दशमपदतायुतश्रीवितायाः ।
 मनुपादपदत्रयश्रीयतद्विषदंका
 मन्त्रा मन्त्रिण मन्त्राभ्यन्तगुणदयाः ॥ ४१ ॥
 आपादकचतुर्मुखश्चवेदिताया
 नादं इहद्विषयश्रीटिलिपुटजडाः ।
 तत्राममन्त्रमन्त्रिणं मनुजा. अरन्धः
 मयः मये विमतवन्मया मन्त्रिण ॥ ४२ ॥
 मन्त्रिणेषु मन्त्राजदवागमनादि-
 र्दशमवारिविषयश्रीदरवन्मयेभ्यः ।
 तन्नायु नाशमनुपयति मधं मियेव
 यन्नाशक लवमिधं गतिमागधीन ॥ ४३ ॥
 श्रीमन्मन्त्र तत्र जिनमनुमूर्ध्वैर्मन्त्र
 मन्त्रा मया विचित्रार्थविचित्रपुण्याः ।
 शनो जमी य इह कृतमन्त्राजय
 तं मानुजमन्त्रा मनुपैति मन्त्रोः ॥ ४४ ॥

Colophon. इति श्रीभक्तामरलीच मन्त्रंम् । संवत् १८१० वर्षे वैशाख वदि १० याविका
 चवतद्विषयश्रीयतंम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽङ्किन् भक्तामरलीच नाम जिनलीच वर्तते ।

No. 43. भक्तामरस्तोत्रभाषाया । Bhaktāmara-stotrabhāṣā. Substance
 country-made white paper, 10 x 4 inches. Folio, 5. Lines, 9 in a page.
 Character, Nāgari. Date, ? Appearance, old, worn out, torn and
 worm-eaten throughout. Verso. Not correct. Complete.

A translation in Bhāṣā verses of the above mentioned work.
 Anonymous.

पुस्तकेऽङ्किन् भक्तामरलीच भाषाययानुवादी वर्तते ।

No. 44. श्रीमहावीरस्तवनम् । *Śrīmahāvīrastavanam*, Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1521 Samvat (1) Appearance, old worn out, torn and slightly worm eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Mahāvīra in Bhāsā verses by Lakṣmana.

Beginning. १६० ॥ श्रीगीतमाय नमः ॥

पञ्चलक्षं धुरि सुमरत्त चरिदंत ।

अश्वकर्णं न सञ्चाधि सञ्चत ।

वामवादिधुच मज्जातणो ।

सुमरत्तं सुसुति हं सामिणी ॥ १ ॥

मुह मुदवचन एवमे सामिणी ।

पमधि सुवोरचरिज्जमनिदंली ।

चत्तवीस मत्तजिणेसर राव ।

गाय मुसंयत एव सुपसाय ॥ २ ॥

जंशुदीवह भरतए ठाम् ।

ते माहि वंभवकुट एव गाम ।

वसत्त ज्वमभदतविदारंत ।

माहच दीवार्थ दाकत ॥ ३ ॥

जिसि भरि पुटोते मज्जातणो

ते सुर्वरी वद्दी अतिवचो ।

राति दुपद्धर इथा जेतवह ।

अत्तदस पुमत्ता भन तवह ॥ ४ ॥

आविच मवत्तलधुरिमन पंत ।

दीठत्त हवम मत्तावत्तंत ।

पिठत्त सुपुनत्त वीजत्त केसरी ।

खण्णी सागर खंभरी ॥ ५ ॥

दामगोमाथा संपूरत्त चद

दीठत्त सत्तसकिरच मयणद ।

एव जह वजा सुपनिच ठमर ।

मरिज कल्लसज्ज श्रीवत्तमद ॥ ६ ॥

पदम सरीसर द्वैविभाष
 रण्य रेणु शरवर उभाष ।
 पुषि वनमलि सुपन अछदसह ।
 बाहो सुपचंतर जागोतिमह ॥ ७ ॥
 ते सुन्दरि फाठी विवि वारि
 पुष्प भ्यान मनि भरह अपार ।
 अरुभदन मनि हर्ष अपार ।
 सुपमं तरुण कङ्कित विचार ॥ ८ ॥
 भयह विमसुषि सुन्दरि कावि ।
 कसिह पुत्र पुषि मेहसमान ।
 जाति गर्भ जन्मभारि करह ।
 तिस कर्मिह दीपकुलि अवतरह ॥ ९ ॥
 माहिणि छदरि वीर अवतरह ।
 इद्रतचच आसन सर हरह ।
 कासर आसन गद्दी भस्मान ।
 मनि अदलोकी ओहठ गान ॥ १० ॥
 मङ्गावीरना चरण अचसरउ
 दपत्रपतनुसकति वीर करउ
 पाँचर ईद्रो आचउ ठाम ।
 परमसर पूजउ भुविदावि ॥ १० ॥
 विलहं जिनवर आगलि रवि ;
 श्रीजावर तस चरि मकिरंवि ।
 जिनर जिन आगलि गार्ह ।
 नव निशह सिवपुरि जार्ह ॥ ११ ॥
 रतन वङ्कित चिंतामणि आन ।
 सूरी सर वंदउ सुनिराज ।
 सेवक लक्ष्मणगुह उपदेउ सुनी
 किछ अपर जनाल स ॥ १२ ॥
 घनर एकवौसर वन्दर सार
 फाशुगुह नदि मातमि सीमवार ।
 कीछं नवन मनिघरी आणह ।
 नयवंता जमिहर इति वीर मिर्षह ॥ १२ ॥

End.

जी अविचलमण्डलगतचर्च ।
 जी निमि तारा दीपक चचर्च ।
 जी पृथ्वीमंडल विर वाह ।
 तपते जिह्वं जी अग्निदिग्गज ॥ ८४ ॥
 शीर जिघीषरतन्त्रु चरित ।
 भयतां गुह्यतां जनमपवित्र ।
 एक मतां जेगर सभिसह
 तेह चरि निघहं अफलां फलह ॥ ८५ ॥

Colophon. इति श्रीमहावीरस्तवन सम्पूर्णम् ॥ श्रीः ॥ ० ॥
 विवरचम्—श्रीमहावीरस्तवने नाम सप्तचक्रतभावापदानिर्वर्णाऽयम् ।

No. 45. मुहपत्तीपड़िलेहणविचारस्तवनम् । Muhapattīpaḍilehaṇa-
 vicārastavanam

Although the codex is labelled Muhapattīpaḍilehaṇavicāra-
 stavanam but really it contains two works (1) Poṣahagrahanavidhī.
 (2) Muhapattīpaḍilehanavidhī, both are finished within two
 folia of country-made white paper, 12×5 inches. Lines, 13-19 in a
 page. Character, Nāgara. Date of the original composition of the
 former is Samvat 1627 The latter bears no date at all.

(1) Poṣahagrahanavidhī in Bhāsā verse treating of rules for
 observing Poṣadhā, a Jaina festival, by Samayasundara, pupil of Jina
 Simhasūri. Composed in 1627 Samvat in Murut (मुरत मरोट) ।

Beginning. ॥ १० ॥

जेसबमर नगर भट्ठी जिह्वा श्रीपासजिपद
 प्रवक्त दीक्षित प्रथमता आयो परमापद ॥ १ ॥
 तासचरचप्रथमो करो पोषधविधिविधसार ।
 पमविधि यावज हितमनो आयमने अनुसार ॥ २ ॥
 पोषो पोषो सज्ज कइइ पोषो करे सव कोइ ।
 दिख पोषाविधि साधको जिम निशारो होइ ॥ ३ ॥

डाढ—पदपंक्तरे प्रथमो वीर जिघंक्षता एहनी माति । १
 पङ्क्ति दिनेर सान्नि समे उपपद्य सह
 पङ्क्तिदीरे रुक्मी परिरापर बह
 पाङ्क्ति रातेरे साधसमीप आसीदरी रात्रे
 मायक्षितरे प्रथम करे मग संवरी
 संवरी शायक करे पोसी अह पङ्क्ति युवसुखे
 सचरर दंष्टक तीग वेला साजाराक विष तिष २५
 पङ्क्ति करे पङ्क्तिमयी आंतरयो साध वदे
 दिङ्गादिये कम्पभूमो अह एमे ससम मगलीककथा मये । १ ॥

End.

पाङ्क्तो राते कटिबेहो शायक होइ सावधान ।
 रात्रे मायक्षित काउ सगकरर हो देव हाँटे सुविधान । संवेगो
 शायकयोहानी विधि एह
 मिलती मूलसिद्धा आतिगह ही
 मति मगि करण्यो मंदह
 जेकर नुरबोखर नहीहो
 कोष काज्य मगभंत
 मलिसामादकते वहेहो पङ्क्तिमयी करर तत सं । २ ।
 पङ्क्तिद्विषि किरिया करे ही
 मगली पूरव रोनि सङ्ग विद्याय कोषो पङ्क्ति
 गुह्यदर वरि भोति संत
 पङ्क्ति पोसी पारि न हही सामादक विष पारि
 पङ्क्तिमे अद्यपारि नहहो अति सभागविचार सं । ३ ।
 विषसीतो पोसी कर हही बहुकलदायक होइ
 अवधि संघातर कोज ताँहो काज सरर नही कोइ सं । ४ ।
 विधि विधि नीयव कोज ताँहो अवधि होषे जे काइ
 मिच्छामि दृढ सं कोज ताँहो फूटक वारी पाय सं । ५ ।
 पोसीउ सोकर मनीहो डाँचे दुरणति दृक्क
 अद्युम करम मौवव करे हो आये साधता सुख सं । ६ ।
 अतलट पोसातयो हो एविधि कही उपगार
 जेसल मीरो संघनर हो आषड कोरी सुविचार सं । ७ ।
 सोलेसर सतसवि समरहो नगर मरोट मन्हार

મનસિર મુદિ પક્ષ દિને હો મુખદિન મદગુલવાર મં । ૮
શ્રીજિનચંદ્રમૂરો સદહો શ્રીજિનસિંધ મૂરોસ
મકલ ચંદ મુપ સાજ હેહો સમય સુંદર મળે સોસ મં । ૧૦

Colophon. રતિ શ્રીપીસદ્દ વદવ્યવિધિ: સમ્પૂર્ણ: સમાપ્ત: ।

વિવરણમ્—પુસ્તકેઽધિનૂ આપાપચવિરચિત: પીયથવદવ્યવિધિ: સમ્પૂર્ણી વર્તેતે ।

(2) Muhapattipadīlchanavidhi complete in 16 Bhāṣā verses, on some injunctions to be strictly observed by the Jainas, by Laksmivallabha Gani. We quote below the whole text.

૧૬૦। વરપનાનજિનવરતપાજીવરવનનુ ચિતજ્ઞાય ।
વ્યાનકિયા જિવિ સપદિસોજી શિવમુવતવજ સપાય ॥ ૧ ॥
અવિકં જન ધરિ શ્રીજિન સપદેશ જૂટજી કરમ જિનેશ ॥ ૨ ॥
જાકનો પદ્ધિજિણિ મુદ્ધપતિતપોજી માલો વદ પચસીસ ।
તિહાં એમાવચિચારવદજી આવજ જન જનદોશ ॥ ૩ ॥
મયમ ક્યોસિ વિલીકોયદજો સૂમ અવયનો દ્વિટિ ।
એ પદ્ધિજિણિ દ્વિટિ જોજી કાજ વરમનો પુટિ ॥ ૪ ॥
સમકિતમિષ્ટામિષ્ટનોજી સોદ્ધનો તોજ નજત્યાગ ।
કામરાગ નેહરાગ નરજી તજિ ચલિતિન દ્વિષ્ટરાગ ॥ ૫ ॥
સોધિ વધુટકગુરુચકોજી વામદાદ કરિ નાહ ।
નવ અવજીજી આદરસજીનવવલ્લોજી ગમાહ ॥ ૬ ॥
દેવતત્ત્વ ગુરુતત્ત્વ જુજી ધરમતત્ત્વ યદ્ધિસાર ।
ગુરુ કુદેવ કુચર્મ નજજી તોજ તથાસ પરિહાર ॥ ૭ ॥
નાવજસથ ચારિતનાજી સંપદિ તોજ આચાર ।
તજસ વિરંચના તોજસોજી એદ અરથ અવધાર ॥ ૮ ॥
મનવચકાયાનો સદા જો ગુપતિ પદ્ધિ નહ મુદ્ધ ।
પરિદરિ વદ ચલિ આચિ નહજી તોમે દંડ વિરદ્ધ ॥ ૯ ॥
પદ્ધિજિણિ પચોસપનો મુદ્ધવનો સાર ।
વદ્ધિ પદ્ધિજિણિ અમનોજી તેપણિ ચહર વિચાર ॥ ૧૦ ॥
દાસ અરતિ રતિ ધોર નહજી સુદ કરસ વામવાજ ।
ચલિ ચલિ ઓજ દુર્ગ જગા જો દ્વિષ્ટ પાચિ કરિ સાજ ॥ ૧૧ ॥

धुल्लो लेखा तीन लेखी लेखि रघो करि दूरि ।
 रघिरस सातादारवत्तजो करमुपयो चकमूर ॥ १२॥
 काटि गाल तीन छरघकीजो भावा निवाच मिथ्यात ।
 पारि कषायके हसनयोजो कोधादिके करि घात ॥ १३॥
 तनि धट्काय निराधनाजी चरण चिह्ने मुख जोइ
 हम पट्टिनेहवि भंगनोजी पचयोसित'जोइ ॥ १४॥
 हम पट्टिनेहवि करदजो धरिमनिया न विवेक ।
 सकल करम दूरइ करदयो पामर मुख अनेक ॥ १५॥
 कलस हम कीर जिघ करतया सुंघयो
 चरण गणधर संभली कछइ नूव जायो मधि सुहायो
 सुहर भविष्य मजिरयो छवभाय गर मिरि गच्छि कोरति सुप बकोइ
 संघयो सुहपतो पडिदेहवि तपविधि खच्छि व्रजम गवि कयो ॥ १६॥

Colophon. इति श्रीसुहपतीपट्टिलेखविचारसप्तमम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सुहपतीपट्टिलेखविधिर्नाम काव्यजैनधर्मनिबन्धो वर्तते ।

No. 46. राजर्षिस्तवः । *Rajarṣistavaḥ*. Substance, country-made white paper, 12 x 4 inches Folia, 16. Lines, 12-13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and writing slightly injured in most part with black spots. Verse. Not correct Complete.

A Bhāṣā poem on the adventures of Nami Rājarsi, by Samaya, sundara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ।

मूलमिव समक्षं सदा जिह्वावर पत्रपरमिह ।
 वाचन अक्षर मांदि तसु निष्कण्ठ गद मिरि दिह ॥ १ ॥
 इति श्रीगोर्धन नमि तपउ जोइय जागो बुद्धि ।
 विग विग पाया पहि पात्र मिलइ ती सुद्धि ॥ २ ॥
 साधुतया गुणवर्धवत् कटिठा निरमल देह ।
 गंगा मांदि कोलता नरहितन गीवेह ॥ ३ ॥
 साधु कथा सहजइ मखी अधिक ठाव रस पद ।
 निधि १ ॥ रामचरकर अवर मोवार तेह ॥ ४ ॥

સાધુચરિત મુચતાં ચકાસિ ગતિતપાં પન કીર ।
તરવન આગદ માં ઠિનહતિણ મુચથી સરુ કીર ॥

End.

માદલ જી રૂપફેરાથી આપ મગઠ થયો રંદુ
અનકુંડન આમલયકો પ્રથમદ પાય અરિવિંદ ॥ ૮૧ ॥

૪૮૨' મર્મસા જન કરક અથ અગત' રિધિરાય ।
અથિ પ્રદલપ દેહકરી પ્રથમદ' વારંવાર પાય ॥ ૮૦ ॥

૪૮૩' અહીં તદ્દ' લીધ દૂરદ કીર
અહીં તદ્દ' લીધ અભિમાન
અહીં તદ્દ' માયા મમતા તજિ
અહીં ની લીધ તથો અસમાન ॥ ૮૮ ॥

૪૮૪' અહીં સમ આર્જવ અતિમલી અહીં સમ માર્દવ સાર ।
અહીં સમ સાધુચના મલી અહીં સમ સૂતિ સદાર ॥ ૮૯ ॥

૪૮૫' અથિ મહિં ઉ તિમ, પૂજ્યં દરમહિં કીર સમાધિ ।
પાં મીસ સાધુ તુ સુક્તિના ગાથતાં મુષસમહિં ॥ ૯૦ ॥

૪૮૬' અથ કાશી તીર સાધુઓ અથ વિતા કુલધન ।
અથા માતા કિથ રૂ જનથી ઉ એક વ જ પ્રદરતન ॥ ૯૧ ॥

૪૮૭' રૂ અલિધારી તાદારી રૂમ સમ અરર ન કીર ।
અલિધિ પ્રથમદ અથો સીમિ સીમિ ન કીર ॥ ૯૨ ॥

૪૮૮' અથ ઉ કુતારવ અથો સફલ કીર અવતાર
રાગરનથિ સવિ પરિદર લીધો સંજિમ માર ॥ ૯૩ ॥

૪૮૯' જન મર્મસા કરતો અકર દેહ પ્રદલિયા અથિ ।
વારવાર કરો અદન આવગતિ કરો અતિ લીન ॥ ૯૪ ॥

૪૯૦' સુમલસવ અદ સાધુનાં પ્રથમો પ્રત સલાસ ।
વિમલ કુંડલ સિરિ સેફરા રંદુ ગયો આજાસિ ॥ ૯૫ ॥
સીલનો ઢાલ સીજાં મથિ રંદુ પરીયા જાથિ ।
સમય સુંદર કહદ સીમલી લીધત લગ્ન પ્રમાણ ॥ ૯૬ ॥

કાલ ૧૦ રાગ અઆસી ॥ વાંધી વાજિય અઆસી ॥ એદી ॥
નિમિ રાજા સંજિમલીસ અલિધિ મનિ પરિધામ ।
અલિધિ વંડ વિજ સાધનાનુષ ગારૂંસ અભિરામ ॥ ૯૭ ॥

सुनि वर पाय नमं इदं प्रसंसा इम सुचो

कोषध नदी चर्कार मुनिं

श्री जलं प्रत्येक बुध ६८ मुनिं

विमलनाथ प्रसादयो श्रीउद्योग पुरमाहि मुनि ।

गिरुत्तं गणधरत रतन उ दिन २ अधिक छ बाहि मुनि । ८८ ।

युगप्रधान गुरुराजीवा श्रीजिन सिंध मुनिंद मुनिं ।

सकल चंद सुए सात्तल रुम्ह मणि परमापदः १०० । मुनिं

श्रीजीर्णपूरोद्ययो नमि राजा अधिकार ।

सतलढाल सीहामची समय सुंदर मुयकारः १०१ । मुनिं

Colophon. इति श्रीश्रीश्री प्रत्येक बुधि नमि राजारिधि चरित संपूर्णः । १ ।

विबरचम्—नमिराजपिचरिद्वयोऽहं जैनविश्वविशेषः ।

No. 47. लघुगान्तिस्तवनम् । *Laghuśāntistavanam*. Substance, country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 6. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, some what old. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains two works (1) *Ajitasāntistavanam* and (2) *Laghuśāntistavanam*. The former is composed in Bhāsā verses, while the latter in most parts consists of Sanskrit verses.

Beginning of the first Text. श्रीजिनाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अजितं जिय सख भयं संतिथं सखंत सखगय पारं ।

जय गुरु संतिगुणकरे दोनि जिअवरे पयवयामि । १ ।

गाथाहा नवरय संजलभावे नेहि विरुल नव निमल सहावे ।

निरुलम महुपभावे घोसगमि सुदिहसम्भावे । २ ।

गाहा सखदुखकपसंतीथ सखपावपसंतिथं ।

सवाम् अजिअ संतीथं नमो अजिअ संतिथं । ३ ।

सिखीगो अजिअ जिनमुहुपकतथं

तवपुरिसुत्तननाम किण्ठं ।

तहय पिय मर पवतथं

तव अजिअतम संति किण्ठं । ४ ।

मातृशिक्षा किरिया विह संनिय ज्ञानकिरीशविमुखय
 अजिअं निचियं च गुणे हि मयामुचि सिद्धिगर्भः ।
 अजिय सय संति मद्यामुचिचोवि असेति अरं

- स ययं मम निम्बु कारणयं च नमं सययं च ॥ ५ ॥

वाचवाचिथा ते तयेथ युय सव्यवा वया
 सव्यलीन द्विय मूख पावया ।
 संयुथा अजिय संति पावया
 इं समि गिव सुद्वय दायया ॥ २७ ॥

अपरातिक्ता एवं तव कल विष्कलं
 दुष्टमए अजिअ सतिजिअ कुचलं ।
 ववगय कयारयमल
 गायं सयं सानयं विचल ॥ २५ ॥

गाहा तं वसुगुण्यसायं
 कुण्ठ अय्यरिसाविष्यसायं ॥ २६ ॥

गाहा - तं मोए उ अलिदिं
 पावेठ अर्नदिसेअमभिनिदिं
 परि साविअ सुद्धनिदिं
 समय दिअउ संजमे नं दियं ॥ २७ ॥

गाहा पकिउअ चाउगासे
 सबअर राए अदि अदेय
 सोव्थो सव्वेहि
 सबसगा निवारयो एसो ॥ २८ ॥
 ओम पढइ ओअन सुचइ
 समउ कालपि अजिअसंति सुचं
 मऊ हुंति सव्य योना
 पुण्ठ पुचा विनासंति ॥ २९ ॥

Colophon. इति अजितमातिलिखितवचन समाप्तम् ॥

Beginning of the second Text. ओ नम. वक्ष्यामि लिख्यते ।

ओ भी भग्याः श्रुत वचन प्रसूत सर्वमेतत्
 ये यात्रायां विभुवनगुरोरर्हता भक्तिमानः ।
 तेषां यान्तिर्भवतु भवतामर्हदार्द्रभावा-
 दापोन्यदोदतिमिहारी ह्येवमिच्छतेतुः ॥ १ ॥

भी भी भव्यलीला इह हि भरतेरावतविदेहसंभवानां समस्ततीर्थज्ञता जल-
सम्रासनाक्षय्यामन्तरवर्षिणाविश्राय मौच्योधिपतिः सुधीया वष्टा
बालनामनारं सकलसुधासुरैः सह समागत्य सविनयमर्चद्भारकं गङ्गीला
गता कनकाद्रिग्रहे विहितजन्माभिषेकः शान्तिमुद्योषयति यथा ततीऽहं
ज्जातानुकारमिति कृत्वा भद्राजनो येन गतः स यथा इति भव्यजनैः सह
समेत्य खात्यात् पीठे स्थानं विधाय शान्तिमुदघोषयामि ततः पूजा याथा
स्थानादिमन्त्रोत्सवान्तारमिति कथं दत्ता निमग्नतां निमग्नतां स्नात्वाः ।

End.

अथ एष एष मुनिर्वं कुरु कुरु शान्तिं च कुरु कुरु खदितिं पुष्टिं कुरु कुरु
पुष्टिं कुरु कुरु स्वस्ति च कुरु त्वं च ११ भगवतो गृह्यतो मिथयानि पुष्टिं
पुष्टिं सखीह कुरु कुरु जनानां श्रीमिति नमो नमो श्रीं श्रीं श्रीं श्रीं
ययः श्रीं फट् फट् स्वाहा १४ एवं जिननामाचरपुरःसरं संयुता जया देवी
कुहने शान्तिनिमिषं नमो नमः शान्तये तथै १५ इति पूर्वगुरि दर्भितः
मन्त्रपदविदर्भितः श्रवः शान्तेः सन्निष्ठादिभयविनाशिनो शान्तादिकरच
भक्तिमतां १६ यथैव पठति सदा प्रसीति भावयति यथा योगे ।

स हि शान्तिपदं याथातु सूरौ श्रीमानदेवय ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णशान्तिस्तवनं संपूर्णम् श्रीरघु कल्याणमन्दु यमं भवतु इत्यादीनां
नित्यं पठित्वा मगधोक्त वर्त्तते । श्लोकः

सूर्यनिर्हन्तूरस्य सूरमाशान्तिशायिणाम् ।

निश्चान्न कुर्वताथ नृपनिन्त्याचकारणम् ।

सुदूरं यो युवशोच स्वयं भवनिर्धयम् ॥ १ ॥

अक्सिचय पवन्त्यथै विरया विरयाच एव खलु जतो

संसारय यथु करणो दण्ड एवञ्च दिष्टं तो ॥ २ ॥

विबरचम्—पुस्तकैऽष्टिन् अजितजिनशान्तिस्तवनं शत्रुशान्तिस्तवनयेति पुस्तकद्वयं वर्त्तते ।

No. 48. - वीतरागस्तोत्रम् । Vitarāgastotram. Substance, country-
made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 10. Lines, 13 in a page. Character,
Nāgara. Date, Samvat 1882. Appearance, very old, worn out, torn
and writing injured in most parts. Prose. Not correct. Complete.

A prayer to Vitarāga in Sanskrit verses complete in 20 Prakāśas,
by Hemacandra.

Beginning. श्री नीतरामाय नमः ।

यं वराणां परं श्रुतिः परमः परमेश्वरी ।
 आदित्यस्य तमसः पुराणाश्चमन्ति यम् ॥ १ ॥
 सर्वं येनोदमूल्यान् समूलाः क्रोशपादपाः ।
 मूर्ध्ना यच्चै नमस्तस्मिन् मुदासुवनरेवराः ॥ २ ॥
 प्राचरेत यतो विद्याः पुत्रधर्मप्रसाधिकाः ।
 यस्य ज्ञानं भवहाविभूतमावाभमसक्तम् ॥ ३ ॥
 यस्मिन् विद्याममानन्दं जज्ञा चैकात्म्यं मतम् ।
 स श्रेष्ठः स च श्रेष्ठः प्रपद्ये श्वरं च तम् ॥ ४ ॥
 तेन स्यान्नालवांसस्यै स्वश्रेष्ठ समाहितः ।
 ततः कृतार्थो भूयास भवेत्तं तस्य किञ्चरः ॥ ५ ॥
 तस्य स्तीवेष्ट कुर्वन् च परिवर्त्ता स्त्री सरस्वतीम् ।
 इदं हि भवकालादरे जगिन्मो जगन्मनः फलम् ॥ ६ ॥
 छात्रं पशोरपि पश्यन्नीतरामस्तव जगत् ।
 उत्तिरीर्षुररण्यान् पद्मं पङ्कुरिवाक्यतः ॥ ७ ॥
 तथापि यद्वा सुखीऽहं नीपालभ्यः स्वर्गलभपि ।
 विद्यकृत्वापि वाग्वृत्तिः यद्वा नमस्तु श्रीभते ॥ ८ ॥

इति नीतरामश्लोके प्रस्तावनास्तवः पद्यमः प्रकाशः ॥

End.

बादपोडमुदमूर्द्धि मयि बादरजस्तव ।
 चिरं विलसतां पुण्यं परमादुक्तथीपमम् ॥ १ ॥
 मद्भूयो त्वन्मुखासस्यै हर्षवाचजनीमिनिः ।
 संप्रत्य मेवमोभूतं यथात् चालयतां मत्तम् ॥ २ ॥
 त्वत्पुरी मुठमेभ्योवाग्वाहस्तस्य तपस्विनः ।
 कृतार्थोऽप्यप्यामस्य प्रायश्चित्तं कियारतिः ॥ ३ ॥
 मम त्वद्दर्शनोद्भूताश्चिरं रोमाञ्चकष्टकाः ।
 मुदंतां चिरञ्जीवीनामसद्दर्शनवासनाम् ॥ ४ ॥
 तवज्ञानान्तिन्मीतृष्टासु निधीतासु सुधास्त्रिषु ।
 मदीयेष्वेवनाम्नोक्तैः प्राप्यतां निमिषेषताम् ॥ ५ ॥
 त्वदास्य स्वात्मिन्ने मेवे त्वदुपासि करो करो ।
 त्वदगुणश्रीरूपी श्रीवे मयाज्ञां सर्वदा मम ॥ ६ ॥
 कुण्डलिपि यदि नीतृकृष्टा त्वदगुणपदपदं प्रति ।
 नमोवा भारती तदिह स्वस्यै लक्ष्ये किमन्यदा ॥ ७ ॥

તથ મેયોઽપિ દામોઽપિ ધિવશોઽપિ ચિદરઃ ।

આમિતિ પ્રતિપદ્યમ નાથ નાથ-વરં કુરે ॥ ૮ ॥

Colophon. इति श्रीशैलराजकोणे श्रीमोःसहो विंशः प्रवचनः ॥ १० ॥
 श्रीदेवमन्त्रप्रभवश्रीशैलराजस्योदितः ॥
 कुमारपालमुखात् प्राप्तिं तु कृतमौचितम् ॥ ११ ॥
 मं १८२१ मिति आषाढ वदि १० दिने त्रिपलं इदं पुस्तकम् ॥
 १११८७—पुलकेशिन् श्रीदेवमन्त्रप्रभवम् श्रीशैलराजकोणं वचनं ॥

No. 49. યૌરજિનસ્તવનમ્ । Virajinashtavanam. Substance, country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 7 (of which fol. 6 is wanting). Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1730*, Appearance, old. Verse. Not correct. Complete (except the fol. 6).

A prayer to Virajina in Bhāṣā verse*, by Vinaya, pupil of Vijaya-sūri.

Beginning. શ્રીશૈલરાજાવ નમઃ ॥

સકલલિહિદાયક સદા શ્રીશૈવજ્ઞિનરાય ।

મદગુરુ માનિનિ સરસતી દેવદં પ્રવક્તુ વાય ॥ ૧ ॥

વિમુક્તવતિ વિસલા તથો મંદનગુણર્ભોર ।

માવનનાયકભગવો પદ્મનાભ વદુ ચોર ॥ ૨ ॥

દુઃખદિન શીર ત્રિર્થ ત્રિમે અર્યે કરો વચાન ।

મરિક ઓવર્ષા હિતમત્રો પુશ્કર મોતમલાનિ ॥ ૩ ॥

મુચિતિમાર્ગ આરાપદં કહો કિંચિ પરિ અરિહંત ।

મુખાસરસમદ્વરચરસ નાથર્ ઔમગર્વેત ॥ ૪ ॥

અતીચાર આસોઈદ્વ દત્ત ચરિત્રે ગુરુ સૌર્ગ ।

ઔવવમાશૈવજ મજી યોનિ ચોરાસો આશ ॥ ૫ ॥

વિધિ સુંદરો શૈલિયા શૈર્વાણાસ્પાન અઢાર

આર સરજ નિત્ય અનુસતો નિતો દુરિત આચાર ॥ ૬ ॥

* This is the date of original composition of the work. See the extracts from the end.

End.

७. आज मनोरथ मुझ पायाए लाय दुखईदी
 लती तूटो जिनचीसोस मोए मगया पुण्यकलोस ॥ १ ॥
 ८. भवि भवि विनय तुम्हार तोए भाव भगति
 तुम्ह पायती दीवदयाकर दोजोई कीजि योग सुपसाय ॥ ६ ॥
 ९. कलम । इतरपतारण सुगतिकारण दुपनिवारण जगजथी
 श्रीहोरजिनवरचरण सुखता अधिक तजि छल्लट दयी
 श्रीविजयदे सुदिदपटोचर तोरदजैदमदधि जगई
 तप गच्छ पति श्रीविजयप्रभु सुदि तेजई जगम गइ ॥ २ ॥
 श्रीहोरविजयशूर सोस वाचक कीर्तिविजयसुरगुरुसमी
 तससोसवाचकविजयई पुण्यो जिन चीवीसमी ॥ १ ॥
 सर सतर संवत स गय सोसई रहोरामर
 श्री सासए विजया दगमी विजय कारण कोउ मुख बयासए ॥ १ ॥
 नर भव चारधनसिद्धिसाधन सुकतलोसबिलासए
 निर्जराई तईतवन रचिछ जानई पुण्यपकासए ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीहोरजिनस्तवन सण्खम् । श्रीह श्री श्री श्री श्री श्री ।

विवरणम्—श्रीहोरजिनस्तवन रूपोऽयं निबन्धः ।

- No. 50. सेतुंजयस्वामिस्तवनम् । *Settunājayaśvāmistavanam*
 Substance, country-made white paper, 12 x 5½ inches. Folia, 2. Lines,
 5-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse,
 Not correct. Complete.

A prayer to Jina in Bhāsā poetry under the title of *Settunājaya*
stavana. We have already described a codex of the same name
 by Devacandra Gani, but the text does not agree with this. There
 are two other codices also of the same name, described below; the
 readings of these too do not agree with the above mentioned two
 texts, nor do they agree with each other. All of them appear to be
 different works bearing the same name only.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्री गमः सिद्धेभ्यः ॥

आदि जियंद जुहारिये समधरि अधिक उद्दासी जो ।

मगधकाया मुझसी कीजे निज चरहासी जो ॥ १ ॥

प्रभुनरकतया दुष्टदीहिमाने सदा काल अनन्ती जी
 शोकहो कष्टो सोसके एक दिना भगवन्तो जी ॥ १ ॥ प्रभु
 करम कठोरमय यकै साधित नरकनिरासी जी ।
 देदन तीन अहीया सतां सहे दुष्टरासि निरासी जी ॥ २ ॥ प्रभु
 सीपौ जीनि कुपवी बलतो भूमि बसतो जी ।
 तातीगोषण्चिका तापरि पाव ठनतो जी ॥ ३ ॥ प्रभु

End.

बंस इत्यागे मंडलीरे नाभि गरिदं मल्हार ।
 येनुके गिर गौराजी घेरे सेवकजनसाधार ॥ ११ ॥ हो,
 कलस । एथी आदि जिनवर सवलमुन करनरयदुष्टनिरारिये ।
 समकित दीजे दया कोजे मवमहीदधि तारिये ।
 प्रभु पतितपावन करमपपावन गीगुलसार भाइये ।
 इत्येक सुव परलोक शिवपदस्त्री सुमिरन पाइये ॥ १४ ॥

Colophon. इतो श्रीसेतुंजयस्वामिस्तवनं सम्पूर्णम् । शेषतः दनसर्वत बीजे । श्रीश्री ।

दिवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सेतुंजयस्वामिस्तवनं नाम जैननिबन्धो वर्तते ।

No. 51. *शत्रुञ्जयस्वामिस्तवनम् ।* *Śatruñjayaśvāmistavanam.*

Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 31. Lines 6 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old; slightly worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

Although this work bears the same name as the preceeding one but its contents are different from those of the preceeding work and it is also a bigger one. Hence it might be inferred to be a different work.

Beginning. ॥ १० ॥ नमिस्तु गरिदं वारि ।

हेरु मवनी गादवाय पसेय सुनारवाय बुध
 नरतिरिवाचं निवा भवचं ॥ १ ॥
 उववाय अरवतिरुचं सुख इम सुमहेचं गमागमये ।
 दस वास सदयादं मवचवईचं जष्टप्रदिष्टं ॥ २ ॥
 अमरवलि सारमहिच सहेतोचं तिप्रि अवारि ।
 पलिवाइं सुदाइं सेव्य संगवनि कायाचं ॥ ३ ॥

End. . नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् मनुस्मृत्यामिषावर्गं नाम कोऽपि पूर्वखादयः क्षरणनिर्भी
वर्तते ।

No. 52. सेतुञ्जयस्तवनम् । Settuñjayastavanam. Substance, country-made colourless paper, 11×5 inches. Folia, 3. Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and slightly worm-eaten. Verso Not correct. Complete.

This is also a prayer to Settuñjaya in Bhāṣā poetry, by Prema-vijaya.

Beginning.

प्रथमीय सुशय निषद पाप । मनवञ्जित कामो
सकलतीरघनो राजी सप । प्रथम् विरनामो ।
जसदरस्य दुरवति टले । नासे सवि रीम ।
सजन कुटुम्बसङ्ग मिले मन वञ्जित भोग ॥ १ ॥
नाभिजुं सर जम लायो एहे रुक् द्वीवीर्नदवदनकमल
दीरेवे चति भवीए ।

जायइ पुनिमर्दसेजुं जाकेरीरानीधोए ।
धोवन मयकाया ज्ञापयेसे मनुषवाचसेए प्रथमे सुर राया ॥ १ ॥

End.

आदी पुरीरलि आनयोए दीठा पापज नासे ।
सेतुजीतलीनदो नैदए । सेतुजगिरि पासे ।
ईद्रपुरीसमो वहेसए पांतीतायो एयर
सभंग प्रासाद जिज सथोए दीठा नासे दयर ॥ १८ ॥
नामसरोवरसमो वहेएल्लता सरधोहि
बनवाङ्गी आराम ठाम द्वादिह भोहे ।
सेतुजे सिवपुरसमो वङ्ग ए नानी इम बोसे ।
विशुवनकी तीरम नदीए सेतुंजासमतोले ॥ १८ ॥
संघट विण्ट रुवि उपसमइए सेतुजगिरि नामे ।
जे नरनारी मरुद गुच ते सिवपुरं पामे ।

તપગચ્છ નાથક મુચ્છગીલોષ ફોરજો મુદ રાયા ।
 મનમોહનવિજયસેન વ્ર વંદ્ય નેહના પાયા ॥ ૨૦ ॥
 શ્રોતિમજ્જરમિથ્ય શ્રેતવિજય કદિ લુચિત દેવ ।
 મતિ મતિ શ્રેતુજામિરિ તથોવ દે જ્યો સુખ શ્રેવ ॥ ૨૧ ॥
 કલ્પવ । રમદુષ્ટી સમો । મુમતિ ગામો । આદિ જિવંદ લુગદેવ ।
 નિતિ ગમર સુરગર, અસુર રંતર, કરે અદનિસિ સેવ ।
 જી અચર મમતિ, મલો જુમતિ, તસ ચરિ જય જય કારવ ।
 રમ કદે કવિયથ । મુલો અવિયથ । જિનવામો મય પારવ ॥ ૨૨ ॥

Colophon. રતિ શ્રોતુજો શવનમ્ ॥

વિવરણમ્—પુષ્પકેશિન્ શ્રેતુજાસત્ત્વનં નામ કવિદત્તઃ શાશનિવન્તો વર્તતે ॥

No. 53. શાન્તિજિનસ્તવનમ્ । . Śāntijīnastavanam. Substance, country-made white paper, 12×6 inches. Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Śāntijīna in Bhāṣā poetry, complete in five verses, by Vijayamānasūri. We quote below the whole text.

૧ ૪૦ ॥ પુત્રજી કાજલધારે રાજિય દેશો ॥
 થાતિ જિનેસર શિવનામો રાજ
 રૂં અરજવશં શિરનામો રાજ ।
 અવધારીરે અંતર થામો
 મુતો પ્રાચલ્લભ સમોરજ ॥
 આં આકલો । પર સવગારો પ્રમુમલોધા રાજ
 સુખ વંદિત સહસા કલોધા રાજ ॥ ૪૦ ॥ ૧ ॥
 આસધરીજી આલો પાસે રાજ
 તે જિમકરો નિરાસ રાજ ॥ ૪૦ ॥
 દેર દિસાસા દિલમરસા રૂંરાજ
 કાપા સેવકવ સુવદાર્ક રાજ ॥ ૪૦ ॥ ૨ ॥
 મોહનામરી મૂલતો તેરો રાજ
 મનમદિર રાધું ધેરો રાજ ॥ ૪૦ ॥

शुभ वदन श्रीराम तानी को राज ।
 मुंगी विष्णु लवके रोटीकी राज ॥ अ० ३ ३ ॥
 अस सरिषा सेवक तुमकीद्वाराज ।
 एसी भवति करें कर जोड़ि राज ॥ अ० ४ ॥
 यधि अंयोक्त नड पालेवो राज
 सप्तमनीते रड़े वो राज ॥ अ० ५ ॥
 शुभ शिववति आपो सूषकीराज
 जिन सुभ भाजें सूषकी राज ॥ अ० ६ ॥
 श्रीविजयमानसूरिनिर साज राज
 महिमाना सरासवि काज राज ॥ अ० ७ ॥

Colophon. इति श्रीशान्तिजिनसप्तमम् ॥

विवरणम्—पुस्तकके अन्तिम पानिजिनसप्तम नाम स्तोत्रनिबन्धो वर्तते ।

No. 54. स्तम्भपकपार्वस्तोत्रम् । Stambhanakapārvastotram.
 Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14 (of which
 fol 4 is wanting). Lines, 8-11 in a page Character, Nāgara. Date, ' f
 Appearance, old, slightly worm-eaten throughout. Verse and prose. Not
 correct. Complete

Although from label the name of the work appears to be
 Stambhanakapārvastotra but there are several other stutis in it.

इति अन्नपूर्वास्तुति, इति अश्विंशति जिनस्तुति, इति वारणादिने श्रीवोरजिनस्तुति, इति
 ज्ञानदक्षमोस्तुति, इति सौर्यराजस्तुति, इति पल्लिकापर्वस्तुति, इति होलिकापर्वस्तुति, इति
 मीन एकादशोस्तुति, इति बर्हमानजिनस्तुति, इति आदि जिनस्तुति, इति पार्श्वजिनसप्तमम्,
 इति सीतलरसामिस्तुति, इति आदि जिनस्तुति, इति वीरधंस्थानिकस्तुति, इति श्रीमौतुजय
 स्तुति, इति आदिस्तुति, इति पार्श्वजिनस्तुति, इति श्रीशैलुशायोद्युद्ध इति इति स्तुति, then
 follows साधुप्रतिक्रमणसूत्रम्

In fact this work is the Pratikramanasūtra and the stutis
 abovementioned are included in it, as has been found in the
 case of other Pratikramanasūtras described before, having at the

end Stambhanaka Pārśvastotra by Abhayadeva, complete in thirty Bhāṣā verses of which the first is—

अथ तिष्ठन्नप्यवरकप्यद्वन्द्वजिह्वचन्दनरि
जयति हृष्यन्नद्रापकीन दुरिषककरिभिरि ।
तिष्ठन्नप्य अथ अवरंवि आथ मुनयमथ मामिथ
कथं मुमुक्षुहृद जिह्वेस पाद दंभयय पुरहिष ॥ १ ॥

And the last is.

एव महारिभ जतुदेवद अथ वचनमुत्त ।
ले अथन्विथ मुनयद्वन्द्व मुनि मुनिजिह्वचय सिद्धे ।
एवमेव पमीय मुपासनाय र्थमथय पुरहिष ।
इय मुनिवरसिद्धि अमयदेव विद्वद्द अर्चिदिष ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीसंभवकपादंकीयम् ॥ १ ॥
कासी मधे लिखतंराय अडेन ॥

विवरणम्—पुस्तकं कश्चिन् नामानुतिमन्वितं प्रतिक्षणमनुसंहितं श्रीसंभवकपादंकीयम्
विद्यते ।

STORIES RELATING TO JAINA SĀDHUS.

No. 55. आर्य्यरक्षितकथा । Āryyarakṣitakathā. Substance,
country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6 (of which fol. 1 is
wanting). Lines, 15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1. Appearance,
very old. Prose. Not correct. Incomplete.

Although from the label the name of the work appears to be Āryyarakṣitakathā or the story of Āryyarakṣita, but after careful perusal we come to know that the story of Āryyarakṣita is not the main one. It has been mentioned only in the course of another story. The work begins with the story of Sthūlabhadra Svāmin at the end of which an important classification of the ranks of some Jain Sādhus has been given in the following culikā—

"यतः दिवसी चरमो जन्मः स्वात्मस्य ममत्तः प्रभुः

मय्यमरो दमो भद्रः संभृतिर्विजयलया ।

भद्रबाहुः सुखभद्रः अताः किंलिनी हि वद्

महाभिरिः सुहृत्तायाः वयसा दम पुमिषः ॥"

The story of the *Śhūlabhadra Svāmin* is followed by a short account of his two followers *Āryyanahāgiri* and *Āryyanahastin* as a part of which the story of *Āryyarakṣita* is thus given.

In the city of *Dāśapura* there resided a priest, called *Somadeva* and his wife, *Kūḍhasomā*. *Āryyarakṣita* was born of them. He went to foreign countries and became versed in various branches of the Sanskrit learning. Then he met with a king and obtained honour from him. The king awarded him an elephant to convey him to his house. On returning home he bowed down first to his father and then to his mother, but the mother did not turn her face towards him. Then *Āryyarakṣita* asked, "O mother what fault have you seen in me ? Is it a fault that I have learned fourteen branches of knowledge and returned home with valuable presents from the king ?" On this his mother replied, "The *sāstras* you have learned, are entirely useless and lead one to the hell, what benefit shall you get from them ? you should get that kind of knowledge which does not obstruct the sight." Then the son asked, "Who will teach me that ?" then the mother replied, "You must go to a *Jainācāryya* who will teach you this." *Āryyarakṣita* went to *Bhadrāguptasūri* and became his pupil. This is a short sketch of the story.

पुस्तकनिर्देश आद्यरचितकथानामाहितमपि नात्र सा कथा प्रचलितया वर्त्तते, किन्तु प्रसङ्गस्य सत्यापितैः ; तथाहि प्रारम्भेऽथ सुखभद्रस्याभिकथा वर्त्तिता, ततस्तस्मिन्प्रसङ्गेऽनन्तरादिर्बुद्धिस्तथा, ततस्तन्मसङ्गेनागत आद्यरचित कथा वर्त्तते ।

No. 56. कथाकोषः । *Kathākoṣaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 14 x 5 inches. Folia, 90 Lines, 15-17 in a page. Character, *Nāgara*. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

Kathākoṣa or a store of tales containing some twenty-seven tales illustrating the usual fruits of different actions of men such as—

- (१) श्रीशैलराजपूजायां चन्द्रकथानकम्, (२) देवपूजाविषये देवान् कथानकम्, (३) कीर्तिविषये कुशाग्र्यायां अविजयकथानकम्, (४) कीर्तिविषये सत्वरमुनिकथानकम्, (५) लोभविषये शोकदेविकथानकम्, (६) प्रतापोऽथ पुण्डरीकचण्डरीकश्रीमद्रक्तकथानकम्, (७) श्रीलक्ष्मणे मदनेष्टाकथानकम्, (८) अष्टाङ्गिकाविषये आगदकथानकम्, (९) लघोविषये सप्तसुप्तार कथानकम्, (१०) भावनायां असुरनन्दकथानकम्, (११) अद्यतपूजायां यक्षकथानकम्, (१२) मत्स्यपूजायां मदनावलीकथानकम्, (१३) नेत्रेण विषये दालिककथानकम्, (१४) दोषपूजायां दोषप्रियाकथानकम्, (१५) दाते धनकथानकम्, (१६) पूजायां आरामश्रीमाकथानकम्, (१७) शीलविषये अविदयाकथानकम्, (१८) जीवदवायां मत्तान् कथानकम्, (१९) नमस्कारविषये वरप्रियाकथानकम्, (२०) कथाविषये अमरदत्तमिश्रानन्दकथानकम्, (२१) अमरमेनकाकथानकम्, (२२) अश्विनायककथानकम्, (२३) जीवदवायां दासकथानकम्, (२४) गृहविद्यायां कृष्णकथानकम्, (२५) मुद्राकथानकम्, (२६) आने वातुविकथानकम्, (२७) दूते नवराज-कथानकम्।

These twenty-seven tales are the subject matter of the work of which we quote below the first tale only, in order to make our readers acquainted with the nature of the work. The first tale runs thus—

॥ ६० ॥ श्रीं नमो श्रीशैलराजाय नमः ॥

यानि सुष्ठु दृष्टवानि हरेतः

कुर्वन्ति भवन्ति मन्दः वदन् ।

सुखयानि सुखयानि कीर्तय.

पूजायां विहितया जगद्गुरोः ॥ १ ॥

पूर्वे श्रीशैलराजपूजा कथा—पुरा ऋतुपुरे नन्दे श्रीमदो नाम राजा, तत्र धनदलानां देहो भवति, स अतीव जनशान्, अन्धः पुत्राः, अन्धः सौम्यवर्णः सौम्यः विद्वान् श्रीशैलराजपूजायाः कारितः, तत्र विम-
मतिष्टा कारितः सदा जगद्गुरोः अन्धः पुत्रं सौम्यवर्णं सौम्यं
निर्दोषं सदा अतिनिष्ठं सौम्यं सौम्यं सौम्यं सौम्यं सौम्यं सौम्यं
परिवर्तयति नन्दे दानादानं सुतायायाजीविताः विद्वन्मते आनन्द-

वाहितवान्, अथान्यस्मिन्नवसरे आयाते चतुर्मासकपर्श्वेषु तत्र यायिभिः सुतेः
 समं च धनदः शङ्खपुरं प्राप्य निजं प्राप्तादसौदानमधिकरोहन् निजारात्मनालि-
 कया उपायभोक्तव्यपुष्पचतुःसरिकः तामिच्छिन्नेन्द्रमभ्यर्च्य राशौ गुरुणां पुरज-
 नैव मन्त्रमाराधयतस्तत्र पुरः कपर्दिष्वथः प्रत्यक्षोऽभूत्, सक्तश्च भी धनदः चतु-
 र्मासिकावसरे श्रीबीतरामस्य पुष्पचतुःसरपूजा-पुष्पफलं ग ददत्ति, तेन कथितं
 एकस्यापि पूजाकुमुमस्य सर्वत्र विना दातुं न समर्थः इति कारणात् तस्य
 साधर्मिकत्वात् कपर्दिष्वेव तदगृहं चतुर्षु गृहकोणकेषु सुवर्णपूर्णान्
 चतुरः कलसामिधौक्यं चदृश्यतां भिज्जि, धनदः प्रभाते अगृह गतः धर्म-
 निन्दापरेषु मन्त्रेषु तदगृह्य समर्पयामास, तेषु अथादरात् पितुः मार्गं
 सहस्रस्रलाभहेतुमपृच्छत्, तेषां हृदि धर्मप्रमावादिभिर्वाजिनपूजामभावतः
 परितुष्टेन कपर्दिष्वेव प्रसादीकृतां तां सम्पदं निवेदयामास, तेषु सम्पन्न-
 सम्पत्तयः तदैव जिननगरं समाश्रित्य जिनधर्मज्ञानसमारचनापराः जिन-
 मासुप्रभावनां कुर्यान्ती वैधर्मिकाणामपि मनःसु धर्मं निश्चलीकृतवन्तः ।
 इति श्रीबीतरामपूजाया धनदकथानकम् ।

Colophon. इति कथाकोषः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् कथाकोषनामकः भागकथाविषयकः कश्चित्मनोनिबन्धो वर्णितः ।

No. 57. कालकाचार्यकथा । Kālakācāryyakathā. Substance, country-made colourless paper, 12 x 4 inches Folia, 13 Lines, 13-14 in a page. Character, Nagara. Date, ? Appearance, old, worn out, and writing injured in most parts Prose Not correct Complete.

A tale relating to the character of Kālakācāryya, a Jaina Sthavira, by Samayasundara, a pupil of Sakalacandra.

Beginning. ॥ ६० ॥ प्रथमं श्रीगुरुं गद्यपद्यवाधाभिरद्भुतम् ।

कालकाचार्यसम्बन्धं यत्स्येष्टं ग्रन्थइति ॥

अथ पूर्व्यं स्वविराज्यो व्याख्यायते । श्रीकालकाचार्यापि महाप्रभावकः
 म्भविरो बभूव । तेन तस्यापि सम्बन्धः कथ्यते, तत्र कालकाचार्याख्यः
 स्वविरा जातास्तत्राप्ये एकः श्रीकालकाचार्यः श्रीमन्महाशिवदेवमित्रा-
 यान् संभूत् २०३ वर्षे अग्र्यमाचार्यनामा । अग्र्यादनामूचकोर्त्तुं पूर्व्य-
 विदां वधे श्रीमुचर्मस्त्रामिन आरभ्य अयोविशतितमः पुरुषो जातः । इति-

यन्तु श्रीवीरनिर्वाणान् संवत् ४३३ वर्षे सरस्वतीधाता गर्दभिलोच्छेदकः ।
 हतोद्यः श्रीकालकाचार्यः श्रीवीरनिर्वाणान् संवत् ४८३ वर्षे जातः,
 श्रीविष्णुसहस्रनाम्नः ३२३ वर्षे जातः येन श्रीवीरवाक्यान् श्रीपद्मव्यास्यं
 भाद्रपदमुदि पञ्चमोत्पत्त्युत्पन्नोत्तमम् । पुनर्येन ब्राह्मणभूतसीधस्येन्द्राये
 निगदधिवारः कथितः । एव श्रीकालकाचार्येण प्रथम् प्रथम् जातः ।
 परं नामसादृश्ये सति हरीरयेतयोः कालकाचार्यवीरकौमुदेव संलघा
 कथा कथ्यते । अथ पूर्वं गर्दभिलोच्छेदकश्रीकालकाचार्यसम्बन्धी
 वाच्यते ।

End.

ततः श्रीकालकाचार्यधरे निर्मलचारिण प्रतिपाद्य प्रातः अन्त्येन विधाय
 समाधिना देवलीलं प्रातः । एवविधा एतेऽपि श्रीकालकाचार्या महा-
 प्रभावकाः स्युर्विरा बभूवुः । तेना सुवन्धुः सन्तः । अथ प्रभाते साधुसमा-
 चारी बह्यते स वर्षमानयोगेन एव एके दानं ददति । एके शील पादयति ।
 एके तपस्तपति । एके भावनां भावयति । स श्रीविधिवैवालयपूज्यमान
 श्रीगान्धिनारायणनाथीश्वरश्रीवीरवर्द्धमानसामो तत्पदादुक्तमेव श्रीसुधर्म
 स्वानो तावत् यावत् पुनःप्रधानाजिनचन्द्रमूर्तिजीनसिंहसूरीणां तत्
 पट्टे पूर्वाङ्के श्रीसंघसाजया प्रवर्ततां इहत्तरतरनके पुनःप्रधानसूरयः
 जिनचन्द्राजिनसिंहाय विजयति गणाधिपता । तच्छिष्यः सकलचन्द्रः
 शिष्यः समयसुन्दरः कथा कालकसूरीणां चक्रे बालावबोधिका ॥ १ ॥
 एनाए ४३३ ॥

विवरणेन—कालकाचार्यकथाविषयकाऽर्थ जैनविषयः ।

No. 58. चित्रसेनपद्मावतीकथा । Citrasenapadmāvatīkathā Sub-
 stance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 5-13
 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1763.* Appearance, old.
 Verse. Generally correct. Complete

A fable relating to Citrasena and Padmāvatī, by Rājavallabha
 Pāṭhaka, a pupil of Malacandra Suri. Citrasena and Padmāvatī

* This is of course the date of copying the codex. But the date of
 original composition of the work is to be reckoned from the sloka "इति च
 युग्मे अरवाणचन्द्रे" &c at end indicating Samvat 1524.

were a pair of swans in their previous birth and dwelt in a lake in a Campakavana on the boundary of Campā. Once upon a time in mid-day, a merchant came up to the bank of the lake and put up there with his caravan. The merchant bathed in the lake, worshipped Jina and after having prepared food, waited for a guest, when a sage fasting for more than a month happened to pass by him. The merchant was exceedingly glad to meet with such a guest, and took him to his place and supplied him with the best food sufficient to satisfy his hunger. The pair praised this action of the merchant with all hearts and in consequence of that virtue they were born as prince Citrasena and princess Padmāvatī in their next birth and became husband and wife. This is a short sketch of the story.

Beginning. । श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

नमः । जिनपतिं साय पुण्डरीकं गुणाधिपम् ।
 श्रीलालहारसंयुक्तां सायकीं सत्कथां वृत्ते ॥ १ ॥
 इडेव भरतसेवे देशे गाम्ना कलिद्रुते ।
 धनधान्यसमाकीर्णे वसनपुरपतनम् ॥ २ ॥
 वासादमन्दिराकीर्णे सरचारामशीभितम् ।
 श्रेष्ठिनी वृद्धी यय वसन्ति धनदीपनाः ॥ ३ ॥
 अजावा. पालने दधी दाता गुरो दशपरः ।
 सङ्गुचे. वितिविख्यातो वीरसेनी जगधिपः ॥ ४ ॥
 उपवीवनसम्पन्ना श्रीभाण्यादिगुणान्विता ।
 तत्प्रिया रजमालाऽभुन् सतीजनमतप्रिका ॥ ५ ॥
 मन्मथोऽस्ति गुणाचार सदावीरश्रीमन्निधिः ।
 दानवीरो गुणो वाचः कुमारश्चिन्मतेनकः ॥ ६ ॥
 बुद्धिसारोऽभिधी मन्वी बुद्धिमान् विनयो मयी ।
 चतुरयावमुर्ध्वस्तु राजकार्यधुरन्धरः ॥ ७ ॥
 इवसारसुतस्तस्य इवकान्तिरिवाहुतः ।
 निपुणः सर्वशस्त्रेषु सुश्रील सत्यसङ्गरः ॥ ८ ॥
 मन्विमूनीः कुमारस्य प्रीतिर्जाता परस्परम् ।
 अपराधस्य न्यायिव गङ्गे साऽधिकाधिकम् ॥ ९ ॥

एकदा स समासीनी वीरसेनी नरेन्द्रः ।

समस्तनगरीक्षीकैः समाश्रित्य नमस्कृतः ॥ १० ॥

कुशलं जनमापुन्य मानसमानपूर्वकम् ।

पृथ्वीमधराधीशः समाश्रित्य नमस्कृतम् ॥ ११ ॥

नेशमर्का वभाषि च स्वामिन्नेषा तत्र प्रजा ।

पालिता पुत्रवद्विष्य किञ्चिद्विजयतेऽधुना ॥ १२ ॥

तत्र एव सुतः स्वामिन् सदात् कन्दर्पसीदरः ।

भमते स दिशारात्रं रत्न रत्नेन युज्यते ॥ १३ ॥

यस्मिन् कुले यः पुत्रयः प्रधानः

स एव यत्नेन हि रक्षणीयः ।

तस्मिन् विनष्टे सकलं विनष्टम्

न नाभिसंगे शरका वदन्ति ॥ १४ ॥

इति युत्वा महीनाययिताचक्षितमानसः ।

धीवनादय सन्नादासोऽय न्नादैर्हि लीयते ॥ १५ ॥

प्रजामुद्धेजते यत् तदा किं तेन सुगुणः ।

कथं बीटयते यत् तत् स्वयं किं प्रदीपनम् ॥ १६ ॥

भुङ्कतीभीषणी राजा यावदस्ति समाश्रितः ।

नमस्कृतं समाश्रितः कुमारस्तातसन्निधौ ॥ १७ ॥

पिता पराभुङ्को हृष्टो यावत्तिष्ठति विहितः ।

तावत् एवमथ तस्य बीटक प्रददौ धृपः ॥ १८ ॥

अथ तान् वयपातीऽपि विचिन्तयति मानसे ।

नरेन्दो विधिवन् घुंसा करीति च यथाशक्तम् ॥ १९ ॥

नमस्कृत्य धिनुः पादौ मातापि हि नमस्कृता ।

पुत्रसीतादददौ सनरवौः समस्तकृतये ॥ २० ॥

करवासे समादाय तत्वा च जननीं निजाम् ।

मुह्यन्तिपुत्रकायेन यत्नसारष्टके गतः ॥ २१ ॥

अविद्यविषं दद्यात् तं निर्वि निजमष्टद्वयतम् ।

विद्यदाहुस्तचित्तेन पुण्याने च मुह्यन्तिः ॥ २२ ॥

कथं दामाश्रिते दामि त्वमीशान्वत कुमधिन् ।

अथयित्वा निजं वार्यो नि ज्ञान्य कुर्व मानसम् ॥ २३ ॥

मुह्यद्दि नामरं चित्ते कुचयति धम्मे विद्यामु जारोपु ।

स्वामिनि लीकदचित्ते निवेद्य दुःखं मुच्यो भवति ॥ २४ ॥

समस्तमपि वृत्तान्तं मित्राय कथितं मित्रं ।
 राज्यक्षिप्त्वा स्वदायका विदेशं गम्यते मया ॥ २६ ॥
 वदते वयसरोऽपि मित्रदुःखेन दुःखितः ।
 जीवितव्यं विना कायः कियत्कालं हि धार्यते ॥ २७ ॥
 एकी जीवी हिषा देहो कथं स्थापयसे हि माम् ।
 मुखं वा यदि वा दुःखं सोढुम् हि त्वया सह ॥ २८ ॥
 कार्यार्थं विचार्यो नु श्रेष्ठं दत्तो जलान्नदिः ।
 इति निश्चित्य मनसा प्रच्छन्नं चलिता ततः ॥ २९ ॥
 एतत् युत्वा महीनाथो वस्त्राभरणपूर्वकम् ।
 सगुहः प्रददौ तस्मै सुनेराममनीतुसवै ॥ ३० ॥
 कृत्वा सकलसामर्थ्यं कलशमात्रसंयुतः ।
 चलितो भूपतिस्तत्र सुनिबन्धनैतवै ॥ ३१ ॥
 सुनिपुणवमानस्य परिच्छदसमन्वितः ।
 स्थित्वा यथोचितं स्थानं विनयेन कृत्वा हस्तैः ॥ ३२ ॥
 मधुरज्ज्वलिनिर्घोषा प्रारब्धः धर्मदेमना ।
 भवपाथीभिर्दुस्सारतारणाय तरोष यत् ॥ ३३ ॥
 अनित्यता शरीरेऽस्मिन् विभवस्याप्यनित्यता ।
 सत्युक्तिरिति सलघ्नी मत्सर्वं दुःखमाचर ॥ ३४ ॥
 लघुकर्मतया तेषु विरक्ता भववासतः ।
 धर्ममेव सुतस्तेन राज्ये सखापितो निजे ॥ ३५ ॥
 रजस्रारयुतोऽप्यस्य सुमतिर्नामसन्वितः ।
 मनोहरधुरा तस्य दत्ता पूर्वज्जमानता ॥ ३६ ॥
 सुते राज्यधरं दत्त्वा पदं चाप्यास्य सन्निभः ।
 स्वयं मित्रं कस्यपि राजागाद गुरुसन्निधौ ॥ ३७ ॥
 परित्यज्य कथायादीन् प्रसादाः पञ्च व्यक्ताः ।
 व्यक्ताराज्यश्रियः सर्वे गुरुं तत्त्वाभ्यगच्छयत् ॥ ३८ ॥
 स्वामिन् संसारभोतोऽपि हि हि द्यौषा जिनोदिताम् ।
 भवभयमभीतैश्च प्राप्यते गुरुसद्वसः ॥ ३९ ॥
 योस्य ज्ञात्वा गुरुमेवा दत्त्वा दोषा दद्याद्विधि ।
 सारथी सर्वे सन्त्यज्य निजद्वारं वसन्त्यराम् ॥ ४० ॥
 चारित्रं निरीतिचारं पालयित्वा कियद्दिने ।
 प्राप्तास्ते अच्युतं कस्य साधुदायिककर्मतः ॥ ४१ ॥

End.

यत्पुण्यं समुदायेन विभिर्जीवैरुपाञ्चितम् ।
 समुदायमुखं सुखा ममिच्छन्ति कमार्च्छवम् ॥ ८३ ॥
 शीलप्रभावतो ज्ञेते सुखा राज्यत्रिय निग्रम् ।
 जैनधर्मो समाराध्य सम्यागं वाञ्छित फलम् ॥ ८४ ॥
 वाञ्छिता च भृष्टे लज्जोरल्लोपुवपीवकम् ।
 गौरवं स्वजने कीर्तिः प्राप्यते शीलपालनात् ॥ ८५ ॥
 येन शीलप्रभावेण भक्षन्तेऽरिष्टबुद्धयः ।
 शाकिनोभूतवेतालाः सिद्धसर्पभयानि च ॥ ८६ ॥
 शीलस्य महिमां सर्वे वदन्ति मुधियी जनाः ।
 भयभोवा इदं ज्ञात्वा पालनीय निरनरम् ॥ ८७ ॥
 भाग्योकावधि सौख्यं नृसौख्यं मुक्तिर्गोप्यकम् ।
 शीलप्रभावतो ज्ञेयं प्राप्यते परमं पदम् ॥ ८८ ॥
 युगे च युगे श्वरावाचक्ये
 मेघसुरे चाश्चिन्मासके च ।
 शनेषु शरेषु मयोदशोतिषी
 कदा कदा शीलशुच्यप्रभाविको ॥ १०० ॥
 श्रीधर्मसूरिस्तदनुकूल
 श्रीमूलपट्टकमन्त्रात्मक ।
 श्रीपद्मचन्द्रः सुगुह्य सद्ये
 दद्यात्किं श्रीमद्विष्णुसूरि ॥ १ ॥
 शिष्यसदोषी महिमानिधान-
 चारिवपानः सुगुह्यः प्रधानः ।
 पद्मावती शीलशुच्य कौत्सने-
 करीम् कदा पाठकराजवत्प्रभ. ॥ २ ॥

Colophon.

इति श्रीश्रीश्रीविषये शिवसेनपद्मावतीकथा सम्पूर्णा ॥ संवत् १०६९ भाष
 मासे कृष्णपक्षे पञ्चम्यां तिथौ श्रीमन्महादेव वागारव पद्मनाभरेणामेष्टि ।
 निष्कपाठकयोः सुख कल्याणं विप्रयं भवाम् ॥ श्रीरत्न ।

विवरणम्— शिवसेनपद्मावतीचारिविवरणः कथानिबन्धविशेषः ।

No. 59. नलोपाख्यानं । Nalopākhyānam. Substance, country-made white paper, 14×7 inches. Folia, 92. Lines, 12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1955.* Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A Bhāṣā poem on the character of Nala, the celebrated Paurāṇika hero, illustrating the merit of charity and virtue in the mould of Jaina stories, by Śītasukha Pandita, complete in 237835 ślokas, divided into 16 Prastāvas or chapters. Among the tales of the Kathākosa also the story of Nala has been given illustrating the fault of gambling.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । एषो श्री नमः । श्री नमः श्रीश्रीरामाय तन्मुखवादिने
मुनिदेवताये च । राम राम विरा । आनाम बुद्धिधरी मनसाधरंजी ।
विश्व संभाल्यु दिगुवननायकंजी । पूरवजननि पारे बुताशुनीसी
स्वामीर दशधर्म भाणुमी ॥ १ ॥

टाळ पुटक—भाणु दश धर्म दुर्धर्मोचक । सकलजनसुखकार ।

सी सोल सुति जेवदहु नहु बापी वार ॥ १ ॥

अचिरादेउवरर अवतरी जेवर करिउ रिप कांति ।

जगमाहि अहित जमाबोड' तथ नाम पाम्यु मांति ॥ २ ॥

विश्वसेन राय प्रतर' कीउ जेवत नाम साधु अर्थ ।

आधारदेपरि जगतचु सवि काजकारणसमर्थ ॥ ३ ॥

चक्रवर्ती पुत्रवर्ध' पचम्यु सजिरमुतेहन पाय ।

सी स्वामि नाम सभारता सवि दुरित दुरि पलाइ ॥ ४ ॥

आगदरे जेवद प्रभु पुजो उपजोउ तेदयो पाय ।

आराधना अरिहंतनइ सवि टल्या मन संताप ॥ ५ ॥

भारत इते दमयंती हवी तेथी इभज्यु श्रीभगवान् ।

वनमाहि पैला उलपूटायुं जग धारउ निर्मलप्यान ॥ ६ ॥

वनमाहि एकलहो पडो सांचडो दुर्जन हाथि ।

पावक टण्यां सज्जन मिल्यां जग करी कृपा जगनिदान ॥ ७ ॥

कुथ हवी दमयंती सती मल राग जेहन कांत ।

राशीउ भारत अरधनु महीमाहि सनेह नुत ॥ ८ ॥

* This is indeed, the date of copying while that of the original composition of the work is Samvat 1600. सेवन् सीलवर सठउ जावि । पोषणइ अटमी वयावि ।

End.

एषो परि दमयन्तो साधनो ।
 अतिसमाधि भजतो साधनो ।
 आप्य अर्थ साधो सुममतो ।
 सोमुरलीक सदासा सती ॥ ८० ॥
 मूर्ध्न्य वनदं ववववमा ।
 पुण्यममा विन्वही अतिममा ।
 अतुपत्तादि मुभीवर जेहा ।
 धनदसामाजिक तेहा ॥ ८१ ॥
 महाएल दंन तथो वली प्रिया ।
 इरी केननो साधन क्रिया ।
 सपरिवार एगरदियपाव ।
 एत तेनी राशि अमाव ॥ ८२ ॥
 एत ए एत एत एत देव ।
 एत एत करमु तुम्ह सेव ।
 पुण्यमकार आधेक तुम्ह मरिया ।
 तुविगानि आताइ अततरिया ॥ ८३ ॥
 आनिन जिन पूजासु विवेक ।
 दिने मिथो करिल अभिवेक ।
 समय विमानवर बीग स आच ।
 समकित धरइ सोधन सुजाव ॥ ८४ ॥
 एत एत सुखोका भोगो ।
 आप्य समचिति हातो अथो ।
 लीका भव माहि सरमद आज ।
 लडिअइ सुयति रसानो राज ॥ ८५ ॥
 सतीमिरोमविना गुण कदिया ।
 जीहवा तुम्ह मसादि संरज्जदिया ।
 कदित धनद सुर पूर्ण अरिया ।
 माय पुण्यलीक पवित्र ॥ ८६ ॥
 इत अमिनवनममममकार ।
 रंजन आवन येतो सार ।
 ते माहि जिको परिच्छेद अविचार ।
 रचित रास सेई सो अनुसार ॥ ८७ ॥

जेनि चरितादिक माहिबली ।
 काह एक भिन्न कथा संभली ॥
 दीपराखी की मदी इह ।
 प्रबन्ध मतमुख पण्डित कहइ ॥
 प्रथम बहू युताखी कहीरी ।
 सरस कथा सार यद् धरो ।
 यद्यन सायन नहं अगुसरी ।
 लिखित पुण्यश्रीकर्म चरी ॥
 बीत रामना वचन विदह ।
 जीमति कल्पी कुई अग्रह ।
 तैमिच्छा दुष्टकवली बली ।
 खामुं सावि सदा कैबली ॥ १०० ॥
 अतुरचमत्करि वाचित माहि ।
 एमहं यथारथो सहाहि ।
 गुणो अद्युष आथो परवथी ।
 माची विदुषलगा इरवथी ॥ १ ॥
 सज्जन दुर्जन कह जगमाहि ।
 परगुणदीपवह रसी माहि ।
 साहित कथं करियह दीह ।
 नहो मत्सरत खल परिकीह ॥ २ ॥
 ओ बहूयुत मतमतसरी ।
 तेह नहं कहू छठं प्रथमो करो ।
 अप्रह इतिहा करयो ग्रह ।
 सोभीत अजिम साकर दुह ॥ ३ ॥
 ✕ सवत् सोल पद सठठ जाणि ।
 पीव एह अटमी बवाणि ।
 तिथि दिन मज्जल महलवार ।
 सङ्क्षम अत्रनी सदार ॥ ४ ॥
 कुजे जया तिय बार सुयोग ।
 भीमात्रनी अमृतसिद्धयोग ।
 एक बीसमा असत उपयोग ।
 सुन्दर साध्यादिनहटं योग ॥ ५ ॥

तेनह दिनि संघ संपूरणघयो ।

कवय यच्छ कृष गुरु कहितं ।

Afterwards Jaina gurus have been mentioned in the following order—

नम आदित्त जिनवरूच उवोम ।

पहिलु तेह नह नांमु कोम ॥ ६ ॥

महावीरप्रामन अयवंत ।

प्रथम शिष्य गीतम कृषवंत ।

ध्यानी मुषया पचम सोम ।

जंभु ध्यामि नमि निमि दोम ॥ ७ ॥

प्रमथ सिंहमथ युतकेवलो ।

यमीमद वरुं मुनिवलि ।

ग्रीष्ममृति विजयमदवाङ् ।

दूषि मद्रुत केवलो माङ् ॥ ८ ॥

आधेमकागिरि आर्य मुवली ।

वरर म्नामिनी प्रवथ प्रमलि ।

वररसीम तेहना कोम आदि ।

चंद्र मगिन्द्रनिठलिविचारी ॥ ९ ॥

चउथी माछा विधाचरी ।

ए मादित्त खवथ विसरी ।

एकी माछाई चनेथर मूरि ।

चैतमच्छ आम्ह गुण मूरि ॥ १० ॥

मुषमचन्द्र गुरु वषाव देउमद्र गुरु आवम जाथ ।

ठाम प्रमाद सकम्प परिचरी ।

उषर ममि गुरु क्रिया छहरी ॥ ११ ॥

केहू आदिथ तपकीड ।

तपावमनिमेल ख पीड ।

वीचि शिष्यजी तेहह कहिया ।

उहलू कन्धमोडलि इ मडिया ॥ १२ ॥

प्रथम गूरिवर ग्रीष्ममच्छ ।

ग्रीष्मर दोजी देवेद ।

विजयचन्द्र गुरुमजा कहू ।

एक एक गुणि अधिकार लब्ध ।

विजयचन्द्र मुरीश्वर तथो ।

इहवपा गच्छ माया भयो ।

येन कोचिं सच्च गुह्यतम पाटि

मया वरर स्वामिनई पाटि ॥ १११७ ॥

इहगुह्यलटीका जिवर करो ।

स हि सखितालोस जगि विसरो ।

हिनकलम रत्नाकरि मूरि ।

मयाई'लोयो सुर-गुह मूरि ॥ १५ ॥

मुनिघोष धर्मवत सुखिंद । अभयसिंद तपसी मुरींद ।

जेइना तपनो न लहुं पार । श्रीजयतिशक्तमूरिमण्यवार ।

रत्नसिंदश्रीसद्गुह तया । अदिमदसाद्या गुह वीलइ जया ।

पातसादयतिनीभक्त सूरि । मभाव वंदु सुदपुरि ॥ १११० ॥

सदयवत्तभग्नानसागर नाम । जयसागर गुह कर्ष प्रथाम ।

लवनिवार मूरि लघनिनिधान । श्रीधनरत्नमुरीश्व प्रधान ॥ १८ ॥

श्रीचमररत्नसूरि प्रथम पाय । श्रीनेजरत्नमुरीश्वरराय ।

जिमइ तितिस गुह संभरइ । तिमइ हर्ष होय विसरइ ॥ १९ ॥

गण्ययति सूरितया । गुहसंभाव होय सद्यया ।

श्रीदेवसुंदरसूरि आशंदमूरि । समान विजयसुंदर नाइव ॥ २० ॥

श्रीधनरत्नमुरीश्वर तथो । सोस सकलमण्यसोइ मथो ।

श्रीमानुमंरुविबुधमणि काज । मन वल्लित काज ॥ २१ ॥

तस कामे यसी सदी काय । साधिश्वरज ज्येष्ठ सद्ययाय ॥

महातपीश्वर मुनि नरराय । धं रत्नमभि वंदु तस पाय ॥

नय सुंदर लघुवंधन तास । बायो आपित वचनविलास ।

पुण्यप्रीक सती अधिकार । सायु धनद पूज्य अवतार ॥ २१२१ ॥

सो समकितधर निजगुणि । अनमं प्रेमधरी आपनि ।

सधनिधन अप इरायागुथो । मन कामित दयानिधि घथो ॥ २२ ॥

राजविहि रामा भण्ठार । जस सहिमा अदनादि अपार ।

वारि इहका कीरति भण्ठार । रासविलहोइ पुण्यइ' अण्ठार ॥ २३ ॥

राग धन्यासी

यण्ड' पुण्यइ' लहो नर भववीर । वचन आराधोइ ।

जिनराज वैवलहो दर्शन । भव वेह फल साधोये ॥ २४ ॥

जिनराजनयो चित्ति चायो अग्रम कर्मनवाधीर ।
 महासनी पुण्यशोक गाई । पुण्यरिद्धि वाधीर ॥ २० ॥
 सदायनय सुंदर सुवायो । भविक मायो ममलु ।
 सदासर मचिन्ति मरीरेपु । दीपनी दूरद टयो ॥ २१ ॥
 श्रीमानि जिनवर सदासुखकर । पूजता सपमलु ।
 एचरिच गावद सुखद मावद । ता सरि सुरतवफली ॥ २२ ॥

चोपई ।

यंसयल्या हवर कोलु यड । दूहा शोक काय गाहाकिह ।
 माया हंद योहय प्रलाव । दीसदस तीन सर चाठान ॥ २० ॥
 मतपायोसी शोक अनुमान । हवंचरी सङ्कर धीगान ।
 ए संभलता शिवमुख धीर । मानवतविचारी जीह ॥ २१ ॥
 यंस नलायनली सहाव । नलचरिच नव रस भयार ।
 वाचक नय सुंदर सुमभभाव । एतलद कोहय प्रलाव ॥ २२ ॥

Colophon.

इति नलायनीद्वारे नलचरिने रात्र्यलामवेरात्र्यसंदयनपदलन्यगमनप्रमसि-
 वधनी नाम कोहय प्रलावः ॥ २२ ॥ समत । १८५५ । वर्षे फाल्गुन सुदी
 पचमी गुरीदी । ओषंभल मच्छे श्रीमद्वारक श्री श्रीचनरसानरमूरि
 स्वरविजयराज्ये श्रीपादापाचिध मायायां यं श्री श्रीहरसहाय ब्राह्मण
 श्रीरवडे गावने लिख्यते हावि हाजीलेख्य कलकता ॥ संपूर्णम् ॥ श्री ॥

विवरणम्—अत्र नलीपालानं नाम नलचरिविषयकः कश्चिन्नोक्तिवन्धो वर्तते ।

N.B.—The above extracts have been taken from a copy of the MS.
 No. 59 which was made, as will appear from the colophon, in the samvat
 year 1955, during the principality of the late Mahāmahopādhyāya
 Nilamani Nyāyālaṅkāra. The original MS. is in a very dilapidated
 condition and can not be handled without damaging it

No. 60. पार्वनाथचरितम् । Pāravanāthacaritam. Substan-
country-made colourless paper, 14 x 6 inches Folia, 95. Lines, 7-20
a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1735. Appearance, too
and decayed, torn throughout, writing injured in most parts. Ver-
Generally correct. Complete

A poem in Sanskrit on Pāravanātha, entitled Pāravanāth-
caritam, complete in eight Sargas. The last folio being spoiled the
name of the author &c., can not be made out of it. So we quote
only a few lines from the first folio to give our readers some
acquaintance with its contents.

Beginning. ॥ ६० ॥ नाडेयाय नमस्तस्यै यस्य कसनखःसहः ।

भीली दधति नखाणां मङ्गल्यमप्यपि यम् ॥ १ ॥

सूक्तं योशानिनायस्य कसनखायादुनयम् ।

यन्निग्रयानाविधानोद्देशतापो न विद्यते ॥ २ ॥

ननी हसि यदङ्गाद्यदिं व्याधननियोजनम् ।

कल्याणनिधिसामाय सती जिति तमाद्यते ॥ ३ ॥

भक्तिपट्टो हजिहोपि मापीचैः पदसम्पदम् ।

यन्निग्रयि नती भक्ता ते योशार्जितनैवरम् ॥ ४ ॥

ते नमानि जिने चौरं यदुत्था निषदी नदी ।

चमाधरं गुरुं प्राप्य विश्व व्यापारस्तकस्मदा ॥ ५ ॥

नमस्तस्यैः शुभकामवदान्तेभ्यो अगस्तये ।

विकल्पनिषय्योऽपि जिनेभ्यो नमीस्तु मे ॥ ६ ॥

योविद्यावास्तुहस्ताभ्यां वाग्देवोपद्यमानम् ।

कोशाह्वानो दीर्गत्वा दुःखोच्छेदाय देहिनाम् ॥ ७ ॥

नमीस्तु गुरुचन्द्राय सतकरसुदमुर्द्धनि ।

चामिर्भवति भाव्यस्मिन्नपि वास्तुधामनः ॥ ८ ॥

अत्यन्तेपि ये सन्तो भवपङ्केऽपि पद्मवत् ।

न विष्यन्ते सदाकारं दधाना सुप्रभोत्तरम् ॥ ९ ॥

इच्छामस्ताननुग्रह्य भावीज्ञासपशदहम् ।

मन्दपीरपि संक्षिप्तमयीनां हितकाम्यया ॥ १० ॥

चमस्तु सत्सर्वस्वनिधानाद्यानमोज्ज्वलम् ।

दुष्टभीदविषहोद्भापोद्भावाद्दृक्कृतम् ॥ ११ ॥

समन्तविपदुच्छेदसिद्धमन्त्रमवन्तितम् ।
 इष्टमन्त्रतिबद्धोना कर्द कंदलनामुदम् ॥ १२ ॥
 संसारीदन्तदुष्टारयानपावमख्यितम् ।
 जलामरविभ्रंससुधाकुब्जं यथातथम् ॥ १३ ॥
 सुष्ठदा इदमे दिव्यमुक्ताहार मङ्गागुणम् ।
 कर्णशुभे स्वकर्णानां सट्पल्लवकुण्डलम् ॥ १४ ॥
 मनोऽस्ति मन्त्रमातङ्गवन्नालानमग्रयम् ।
 अज्ञाननिद्राविद्राघसुषमातमिदं वृथाम् ॥ १५ ॥
 निवहमष्टभिः सर्गैः सम्बद्धं दम्भभिर्वैः ।
 चरितं कथयिष्यामि श्रीमत्पार्श्वभिनयभिः ॥ १६ ॥ कुलकम् ॥

End. Spoiled.

Colophon. दस्यसंख्या १४०० समानं चेद श्रीपार्श्वनाथचरितम् ॥ संवत् १७१५ ।

विवरणम्—निबन्धोऽयं श्रीपार्श्वनाथचरिताभिधेयकाव्यात्मकम् ।

No. 61. पार्श्वनाथगीतम् । Pāravanāthagītam Substance,
 country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 2 Lines, 12-13 in
 a page. Character, Nāgara. Date, Śaivāt 1721. Appearance, old
 Verse. Generally correct Complete.

A collection of songs in praise of Pāravanātha, by Śivacandra.

Beginning.

॥ ६० ॥ सौदामरजानीं चविन व द्दं ए टाण
 जान न द्दं सृ साद्वि व जान्द द्दं लावो तोभी रीवि रापिण्णु ।
 साद्वि टुक पोष्ठा हि रापि कैरो जइ
 गयनमरो अग्रहण निरपो जइ । साद्वि जा ।
 ली तेरे दिव्य दोए वातइ । मोकुडवतो कोर्मा वातइ ।
 साद्वि व । यादुम कोर्मा वहुत मयाइ ।
 मिरिपरिचाटैचारण विराइ । साद्वि व ।
 चोटो ऊपरि कटि को जइ । का पच मई मीमाभी जइ । वा ।

End.

मूरिति पासिको अतिनीको ज्यों ज्यों मरुत भरी भरि द्युं ।

भीति बधरु मेरे जीवकी ॥ मूरिति पां ॥ १ ॥

पूरणचन्द्रवदन जिनजीकी । सींचिति चार अमोंकी

कहरु शिवचंद सदा सुख दाह । हरिष इसी मेरी को की ।

मूरिति पासकी अति भीकी ॥ २ ॥

Colophon.

इति पार्श्वनाथ गीत ॥ सवम् १०२१ वर्षे मगिहरि पदि १४ दिने सीम
वारे । शुक्रपक्षे ॥ रानी लिखतं ।

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथगीतिविषयकीऽर्थ चूटनिबन्धः श्रीशिवचन्द्रविरचितः ।

No. 62. त्रिपष्टिसलाकापुरुषचरितम् । Triṣaṣṭisālākāpuruṣa-
caritam Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 202
Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old.
Verses. Generally correct Complete

A large work in Sanskrit verses on the adventures of 63 Jaina
great men, entitled Triṣaṣṭisālākāpuruṣacaritam complete in 10 Par-
vans. The codex contains only the last or tenth Parvan describing
fully the adventures of Mahāvīra, in ten Sargas; by Ācāryya
Hemacandra.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीनमो भीतरागाय ॥ अहं ॥

नमो दुर्लाररागादिबैरिवारनिवारिणे ।

अहं ॥ योगिनाथाय महाबोराय भाविने ॥ १ ॥

अद्याम् देवदेवस्य देवासुरनराधिपम् ।

चरित कीर्तयिष्यामि पुण्यवारिसरोवरम् ॥ २ ॥

अस्यैव जन्मद्वीपस्य भलम्बिदेहभूषणे ।

विजयेऽसि महावप्रे जयन्तोमानतः पुरी ॥ ३ ॥

दीर्घायाश्च समुत्पन्न इव नन्दी जगद्गङ्गाः ।

महासमुद्रद्विषतास्तौमुदतिः शङ्कमहंभः ॥ ४ ॥

तस्य शान्तं धृतिवीर्यमिहानामिधेऽभवत् ।

स्वामिभक्तो जयसाराभिधानोपामचिन्तकः ॥ ५ ॥

साधुसम्पत्तयश्चापि सत्कृत्येष्वपराधैः ।
 दीपान्नेष्वविमुक्तो मुच्यतेऽथतत्परः ॥ ६ ॥
 सोऽनदाश्चरदाश्चः पृथिवीपतिप्राप्तनाम् ।
 मयाधेयो महाटव्यामादाय अकटाननाम् ॥ ७ ॥
 तस्य श्वेदयतो वृक्षान् मध्यन्दिनमुपाययौ ।
 गङ्गरोऽपिरिव व्योम्नि दिदीपे तपनोऽपि ॥ ८ ॥
 धृतकैर्भवहारस्य साया रसयवो तदा ।
 समश्रुतैरुपानिवे भग्नपानतरोरपः ॥ ९ ॥
 क्षुधितकृपितो वापि यदि स्वादतिपिमैव ।
 तं भीतशमोति मयस्यारोऽपश्चादित्यस्यतः ॥ १० ॥
 क्षुधिताकृपिताः श्वाभ्याः सार्धान्नेष्वतत्परः ।
 चर्माग्नःपुल्लसर्पाः साधवश्चाप्युपदा ॥ ११ ॥
 साध्वनी साधवी संज्ञातिथयः समुपस्थिताः ।
 विश्वद्विनि गत्वा तान् कोऽन्नबोद्धवामभिनयः ॥ १२ ॥
 भगवन्तो भवन्तोऽस्मद्व्याः कथमागतः ।
 एकाकिनः प्रसिद्धोऽपि धर्मोऽस्मि न ज्ञेयः ॥ १३ ॥
 तैश्चाप्युच्यते व्यानान् सार्धेन प्रस्थिताः पुरा ।
 शाने प्रविष्टा भिक्षाये यथौ सार्धं सदैव हि ॥ १४ ॥
 अनामभिक्षागताः सार्धं व्यानुपदं वयम् ।
 साधवश्चको महाटव्यामस्य निवर्तितास्ततः ॥ १५ ॥
 मयस्यारोऽन्नबोद्धवामहो तार्थोऽस्ति निष्कृतः ।
 अतो दायादायभीकरहो विश्वमघातकः ॥ १६ ॥
 यत् सङ्गमस्थितान् साधून् सार्धं प्रत्यागया स्त्रितान् ।
 अनाममय्य भवयौ निज कार्यैकनिष्ठतः ॥ १७ ॥
 मत्पुण्यैर्ब्रह्मवाता वनेऽन्नदिवको मम ।
 इत्युक्त्वा भोजनं गन्तुं सन्निवृत्तः सान् मद्रासुधोन् ॥ १८ ॥
 सार्धोपनोतैः पानाग्नैः स सुधीन् मत्प्रसादवत् ।
 अन्धं गत्वा विधिना तैश्चमुञ्चन् साधवः ॥ १९ ॥
 रामपुत्रीऽपि हि मुक्ता गत्वा गत्वा वदन्मुनीन् ।
 अजन्तु मगवन्तोऽथ पुनर्गमैर्दमयामि वः ॥ २० ॥
 ते त्वेन सङ्गं चेज्जुष्य माह्वं भवरोपपम् ।
 तरोरप्योपविश्व चर्मा तस्याचपचिरे ॥ २१ ॥

स प्रसिपद्य सत्यज्ञं धर्म्यमन्यः प्रथम्य तान् ।
 चलिता दादधि रात्रिं प्रेक्षीत् यामे स्वयमन्ययात् ॥ २२ ॥
 पथाभ्यस्तु सदा धर्मं सप्ततत्त्वानि चिन्तयन् ।
 सत्यज्ञं पालयन् कालमन्यौत् स सङ्ग्रामनाः ॥ २३ ॥
 विद्विताराधनः सति श्रुतपञ्चमसङ्कतिः ।
 यत्ना बभूव सौषमं सुरपत्युपमस्थितिः ॥ २४ ॥
 इतथापैव भरते विनोतेत्यसि पूर्वरा ।
 पुरा युवादिनामस्य कृते सुरवरैः कृता ।
 तत्र श्रीश्वपमस्वामिभूगुर्वनिधीश्वरः ।
 चतुर्दशरथपतिर्भरतयक्रवर्त्तमान् ॥ २५ ॥
 ग्रामचिन्तकजीवः स श्रुत्वाभूतस्य नन्दनः ।
 मरौचोत्किरस्तेन मरौचिरिति विभुतः ॥ २७ ॥
 पाथे समवसरथे श्वपमस्वामिनः प्रभीः ।
 प्रियभावादिभिः सार्द्धं मरौचिः चविधी ययौ ॥ २८ ॥
 सङ्गिमान प्रभीः प्रेत्य क्रियमाणं सप्ताकिभिः ।
 धर्मं चाकथ्यं सम्यक्कलमधीर्ज्ञतमाददै ॥ २९ ॥

This little Marici became Mahāvira the last Tirthankrit of the
 Jains in course of his succeeding births, as such was the prophecy
 of Rishabha before Bharata, the father of Marici—

पुनः पप्रच्छ भरतः किं कथिदिदृशपर्वदि ।
 भाव्यव भरतचेने भाय त्वमिव सीर्यकम् ॥ ४२ ॥
 मरौचिं दर्शयशाख्यन् स्वामी भूगुरथे तव ।
 पथिमसीर्यकहोरी नाद्या भावोद भारत ॥ ४० ॥
 भाव्याद्योन विप्रहास्यः शार्ङ्गधनु पीतने पुरे ।
 सूकापूर्वा विदेहेषु मिथमिवथ चकधम् ॥ ४१ ॥
 तच्छ्रुत्वा नाथमावृण्व मरौचिं भरतो ययौ ।
 विप्र प्रदक्षिणौ कृत्य बदलेवमथोचत ॥ ४१ ॥
 स्वामिनीकं चरमद्वं भाव्यर्द्धमिदं भारते ।
 भायथ वासुदेवध्वं विप्रतः पीतनेश्वरः ॥ ४२ ॥
 चक्री विदेहसूकायां मिथमिमीडमिषागतः ।
 पारिषत्तं न ते वन्द्यं भाव्यर्द्धमिति वन्द्यमे ॥ ४३ ॥

Afterwards Marīci when travelling round the world as an ascetic met with Kapila, the founder of the Sāṅkhyadarsāna and made him one of his followers. The fact will be disclosed from the following verses—

अन्यदा भिनितयास कपिलः कुलपुत्रकः ॥ ६६ ॥
 धर्मार्थी प्रापितस्तेन कपिलो धर्ममार्हतम् ।
 किं स्वयं न करोषीति सोऽप्रच्छि कपिलिन च ॥ ६७ ॥
 सरोचिरवदहर्षं जैन कर्तुमहं क्षमः ।
 कपिलोऽप्यत्रवीत् किञ्चिन्मार्गे धर्मो न विद्यते ॥ ६८ ॥
 जिमधर्मान्सं ज्ञात्वा त्रिष्यमिच्छन् स तं जगौ ।
 मार्गे जेनेऽपि धर्मोऽस्ति मम मार्गेऽपि विद्यते ॥ ६९ ॥
 तच्छिष्यः कपिलोऽयमुद्रिष्यावधोर्पदेशनात् ।
 सरोचितदनादोऽयं विदितानमनी स्वतः ।
 ब्रह्मलोके दशोदन्तममितातुः सुरीमवत् ॥ ७० ॥
 मिथ्यान् मिथ्यायामुष्यादीन् स्वाचारमुपदिश्य च ।
 विवद्य च ब्रह्मर्षिके कपिकीप्यनरोऽभवत् ॥ ७१ ॥
 स माम्भन्नावधेर्ज्ञात्वा भीष्मादभ्येव भूतले ।
 स्वयं कृतं सात्वततमामुष्यादीमवीक्षयत् ॥ ७२ ॥
 तदाश्रयादत्र सार्धं प्रावर्तत च दम्यन्म् ।
 सुखसाध्ये अमुष्ठाने प्रायो लोकः प्रवर्तते ॥ ७३ ॥

On the other hand the *Jīva* of Marīci after undergoing six successive births in Brāhmaṇa families in six different villages, such as, (1) Kallāka, (2) Ilhaya, (3) Caitya, (4) Mandira, (5) Śvetavi, (6) Rājagriha, under the names of (1) Kausika (2) Puṣpa-mitra, (3) Agonhya, (4) Agnibhūti, (5) Bharadvāja and (6) Sthāvara respectively, through the power of good actions in his previous births was born in the royal family of Rājagriha under the name of Viśvabhūti from Viśākhabhūti the younger brother of Viśākhanandī who was then the ruling king of Rājagriha—

इतदामृदाजगृहे विश्वभट्टो महोपवि ।
 पन्था मिश्रद्वी विशाखभट्टो तस्याभवत् सुतः ॥ ८६ ॥
 विशाखमुतिर्गुणराट् राजसत्त्वानुजोऽभवत् ।
 युवराजस्य तन्वामृदावधो नामतः प्रिया ॥ ८७ ॥

मरीचिप्रोक्तः प्राक्प्रज्जोपाख्यैः समकर्मभिः ।

विमोक्षभूतेर्ह्यारण्या विश्वमृतिः सुतीक्ष्णवत् ॥ ८८ ॥

In this birth he being insulted by his uncle Viśākhaṇandi became an ascetic and dying was reborn from Nimarāja, the ruler of Pātṇa in Mṛigāvatī. The story of Nimarāja is somewhat unnatural one. We quote it below—

इतथाश्वेन भवते नगरे पीतनाभिषे ।

अभूत्प्रभृतिशुभं नमराजी भङ्गाभुजः ॥ ८९ ॥

तथ भट्टेति पद्मासीतस्या सुगुरजायत ।

चतुर्भिः सूचितः स्वर्गैर्वल्लभद्वीपसामिधः ॥ ९० ॥

मृगावतीति नामाभूत् पुत्री च स्वयसीचना ।

सीतेष्व च दयवती मण्यन्तु पितर दयौ ॥ ९१ ॥

जातादुरागं तां प्रेत्य निजोत्सङ्गे न्ययत सः ।

तत्पापिपद्वयोपार्थं विचिन्त्य आद्यजश्व तान् ॥ ९२ ॥

पौरहृद्भानयाह्वय यमच्छेद मङ्गीपतिः ।

यदस जायते रत्नं तत् कस्य दूत निर्वयम् ॥ ९३ ॥

तद्विति तं समाचष्टुस्त्रिदपादाय तद्वचः ।

मृगावतीं परित्यक्तु तव आनाययन्नुपः ॥ ९४ ॥

जन्तुषु लज्जितां सर्वे पार्थिवोपि मृगावतीम् ।

गान्धर्व्येण विवाहेन स्वयमव द्युपायत ॥ ९५ ॥

लज्जाक्रीडाकुला भद्रा देवी सुजा मङ्गीपतिम् ।

सङ्गावहेन निर्गत्य प्रययौ दक्षिणापदे ॥ ९६ ॥

पुरीं मादृशरी तव विरचय्याचक्षौ मयाम् ।

मातरं तव सखाय्य पितुरन्तिकमावधौ ॥ ९७ ॥

तत्पितापि स्वप्रजायाः पतित्वेनाखिलैर्जनेः ।

प्रजापतिरिति शीघ्रं वसीयः कथं माम दृष्टि ॥ ९८ ॥

विश्वमृतिपुनः शक्तान्मुग्धावस्था न्यधीदरे ।

सहस्रप्रसमान्वासाविविधभाषः समानमत् ॥ ९९ ॥

तथा च कासी सुपुत्रे सुतः प्रथमशार्ङ्गधत् ।

दिकरश्चकष्टत्तात् मिष्टं इति संश्रितः ॥ १०० ॥

This Trippista after death took birth from the king Dhanañjaya in the womb of queen Dhārīṇī in Mūlā the then capital of Pātṇa. The story is thus related—

ततोऽपरो विद्दहेषु सूक्तावां पुरि भूपतेः ।

धनस्यस्य भारिष्ठाः धन्याः कृपावशातरन् ॥ ८ ॥

अतुर्दंश महास्तथा व्यासचक्रधरादिकः ।

कान्ते तदा च सुबुधे मृगः सन्ध्यासंख्यण ॥ ८४ ॥

प्रियमित्र इति नाम पितरौ तस्य चक्रतुः ।

पिभीर्मनोरथैः सादौ कर्मण चक्रधरे च स ॥ ८५ ॥

अथ संसारनिर्विण्णो धनस्यमहोपतिः ।

प्रियमित्रं सुतं राज्ये निधाय व्रतमादर्द ॥ ८६ ॥

प्रियामित्र भुव पातुं प्रियमित्रस्य भूपतेः ।

अतुर्दंशमहारथान् निरप्यन् च क्रमात् ॥ ८७ ॥

पट्टखड्गिजयं जेतुं चक्रमार्गागुणोचलत् ।

यत्ना च पूर्व्याभिमुखं मागधे तीर्थमासदत् ॥ ८८ ॥

कृताष्टमलपक्षे चतुरङ्गचमूहतः ।

अतुर्दंष्टरपाकटः किञ्चिद् यत्पापहीद धनुः ॥ ८९ ॥

मागधतीर्थकुमारं समुद्दिश्या महासुतः ।

कण्ठपथं सनामाकं सरस्वतीमिवाचिपत् ॥ ९० ॥

मगधेयी कृषीत्याय तं जघाद मित्रौमुखं ।

अक्रिनाभाचरयेत्तौ बीज्य शान्तिऽभयवृक्षपात् ॥ ९१ ॥

उपायनामुपादाय प्रियमित्रं स आचयौ ।

आश्राकरक्षवाधीति जन्तुं व्योमस्थितं शृषं ॥ ९२ ॥

मुजयामास विविधीपावनेः स पञ्चपाथवित् ।

ततो जगाम याम्याया कर्कस्थितं कषायमा ॥ ९३ ॥

सरदा नाम मगरं शृपः प्राश्वदसाधयत् ।

गत्वा प्रतीच्यां ब्रह्मसतीर्वैश्रमवि चक्रभत् ॥

विधिना साधयामास प्रतिसिन्धुं जगाम सः ॥

हताष्टमस्य प्रत्यक्षीमुखं सिन्धुमहोपतेः ।

रत्नमद्रासने दिव्ये प्रददौ सुवधानि च ॥

उभौ च अग्रेषां सिन्धुं सेनानौचक्रिमासनात् ।

श्रीलया साधयामास सिन्धौ प्रथमनिष्कटम् च

भूयोपमेत्य सेनानीः प्रियमित्रस्य प्रापनात् ॥

कृताष्टमी दण्डघातार्जमिश्रासुदधाटयत् ॥

चक्रादी गजरत्नं तत्कृत्वा न्यस्य दक्षिणे ।
 मणिरत्नप्रकाशाय समिधां प्राविशद्गुह्यम् ॥
 काकिन्या मण्डलान्यर्कमण्डलाभानि पार्श्वयोः ।
 लिखन् गुह्यायां दीप्ताय चको चक्रानुगो ययौ ॥
 आपातमाय. किरातानजैवोत् तत्र चक्रभत् ।
 असाधयन्नसिनायं द्वितीयं सिंधुनिष्कृतम् ॥
 चक्रानुगो निवृत्त्याय भूयो वैताद्यमण्डलात् ।
 दशौ चक्रे दयोः श्रेष्ठोन्मत्तविद्याधराय सः ॥
 साधयित्वा ससेनाया माह्नं प्रथमनिष्कृतम् ।
 न्ययमष्टमभक्तेन गङ्गादेवीमसाधयत् ॥
 सेनायाः साधयित्वा च तृतीयं गाङ्गनिष्कृतम् ।
 जितपट्त्रणविजयप्रको मुक्तां पुरीं ययौ ॥
 चक्रमत्वाभिषेकोऽस्य चक्रे द्वादशार्धिकः ।
 चमरेनूचरे यापि मङ्गोत्सवपुरःसरम् ॥
 नीत्या पाण्डवतप्तस्य पृथिवीं पृथिवीपतेः ।
 एकदा पोटिन्नाचार्यं सदाशै समसाधयत् ॥
 धर्मं तदधिकं श्रुत्वा राज्ये न्यस्य स्वमात्मनम् ।
 स प्रव्रजान् तेपे च सर्वकोटिं तपः परम् ॥

He took his next birth in Prāgrāpuri from Jitasātru and Bhadrā-
 devi, and went by the name of Nandana. The story is thus related—

श्रुत्वेह भारतेषु पाशापुर्यां जितमृतः ।
 भद्रादीन्यां सोमनिष्ठ नन्दनी नाम नन्दनः ॥
 तन्मन्त्रोद्घोषने राज्ये जितममृतमङ्गोपतिः ।
 स सारवासनिर्बिम्ब. परिहृत्वा मुपाददे ॥
 लोकानां हृदयानन्दो मन्दनीर्ध्वं नृपस्यराम् ।
 यथाविधि श्यामेनां पाकशासनमासृजः ॥
 चतुर्विंशत्यष्टवर्षीं जन्मलोऽतीत्य नन्दनः ।
 विरक्त पोटिन्नाचार्यसमीपे मतमाददे ।
 मासीपयामेः सततैः श्रामण्य स प्रकथयन् ।
 म्यदार्पणं दगुह्या साहं यामाश्वरपुरादिषु ॥
 उभाभ्यामपि ध्यामाभ्यां यन्मन्त्राभ्यां च विदितः ।

निभिर्दण्डैर्गोत्रैश्च मण्डपैश्च रक्षितः सदा ।

प्रदीपचतुःकथायः चतुःसंज्ञाविनर्जितः ।

चतुर्विंशकधारहितचतुर्धर्मपरायणः ।

चतुर्विधैरुपसर्गैरपरिण्यसितोद्यमः ।

मनेषु प्रथमसूक्ष्मी देवी कामिषु पञ्चसु ।

पञ्चप्रकारम्भाध्यायप्रसक्तः प्रतिवासरम् ।

विभाणः समितोः पञ्च जैता पञ्चेन्द्रियाणि च ।

षड्भोजनिकायनाता समाभित्यागवर्जितः ।

विमुक्ताष्टमदस्यानः स नवप्रज्ञगुप्तिकः ।

दधद्भयविधे भयं सत्यशैकादमाह्वयम् ।

तपो द्वादशधा कुर्वन् द्वादशप्रतिमावधिः ।

दुःसहस्रमपि सहितः परीषदपरम्पराम् ।

निरीहो नन्दनतुनिर्वर्णस्य तपोकरीन् ।

+ + + + +

एवमाश्रयणी दीक्षा सकला नन्दनी रुमिः ।

धर्माचार्याश्च समन्तं साधून् साभ्योश्च सर्वतः ।

पट्टिदिनाभ्युदयनं पालयित्वा मुनाहितः ।

पञ्चविंशत्यष्टका पुराणैः सीमन्तोद्यतः ।

With these accounts of previous births of the last Arhat Mahāvīra the first Sarga (Chapter) of the tenth Parvan is finished. The remaining twelve Sargas contain full accounts of Mahāvīra's life.

The *Jīva* of Nandana after enjoying heavenly enjoyments for long time incarnated in the womb of Devānandā wife of Rīsabhadatta a Brāhmana of Kodalasa family a resident of Astibharata. Indra thought that upto this time none of the preceeding Arhats has incarnated in a Brāhmana race living in alms. So he transferred the incarnated *Jīva* into the womb of Trīkatā the chief queen of the king Siddhārtha, belonging to the Ikṣāku race. The birth of Mahāvīra is described thus—

अथ दिव्य प्रसन्नान् स्त्रीयस्त्र्येभ्यु यहेषु च ।

प्रदक्षिणेऽनुकूले च मुनिसर्पिणि मासते ॥

प्रभोदपुष्पे जनति मकुनेषु जयिष्यन् ।

अर्द्धाष्टमदिनायेषु मासेषु नवसूचकेः ॥

चेचै यत्नमथीदशां चन्द्रे हृद्योत्पद्यते ।
 सिंहाद काचनहचिं खामिनी सुपुत्रे सुतम् ॥
 पदं पद्ममहिं कुमार्योभित्वा भोगहरादयः ।
 खामिनः स्नामिमातुष मूर्तिकर्मोपि चक्रिरे ।
 मञ्जीष्ठासनकर्म्येन यत् काशं सपरिच्छदः ।
 विज्ञाय स्नामिनी जन्म मूर्तिका गृहमाययी ।
 चर्चन्त्यहं दम्बाय दूरतोऽपि प्रथम सः ।
 उपसृज्याचतो देव्याधानस्नापनिका ददौ ॥

In the second Sarga the birth of Mahāvīra, his Abhiseka in the Indraloka, his marriage with Yaśodā, daughter of Varddhamaṇa, death of his parents, his ascetism in which he entered in the thirtieth year of birth have been related. See the last verse of the second Sarga—

वर्षे विंशति जन्मतोऽयं समतीते वै सङ्गे मासि च
 ग्नामायां दशमी तिथौ हिमकरे हृद्योत्पद्य स्थिते ।
 यामेऽङ्गवरमं तु बहत्तपसः छायाचिह्नोत्थाः प्रभोः
 चारिरेव सत् तदा सममभजन्मनिर्ममः पर्ययः ॥

✓ In the third and fourth Sargas his wandering about in the sacred places is described. In the fifth Sarga the organization of the four kinds of Sanghas is related. The sixth contains the adventures of Meghākumāra and Nandisena, both of whom not only became his pupil but also adopted ascetism under his guidance. The following are the contents of the seventh Sarga. (1) Kalyāṇa-Yoga, ekastambha Rāsadanamāna, (2) Āmrāphatabarna, (3) Śrenika-vidyāgrahana, (4) Durgāndhākathā, (5) Bhadrakakumārakathā. This is the colophon of eighth canto—

अष्टमदशं देवानन्दा पद्मपञ्चाजमालिङ्गो मालकविप्रतिपत्ति भगवदारीय-
 वर्चनी नामाष्टमः सर्गः ।

The tenth Sarga describes Dasārṇa with characters of Bhadrakasthāli and Dhanyakaspati. The eleventh Sarga describes the characters of Rohineya, Abhaykumāra, Apahāra and Udayan in detail. The contents of the twelfth Sarga are the life of Bhadrakumārāpāla, pravrajya of Abhayā, character of Kunika name of Ajātaśatru of Magadh, the prosperity of the kingdom of Udayana and Keśavalahāra of Śrīmahāvīra. The last or the thirteenth Sarga relates the Nirbāna or salvation of Mahāvīra.

At the end the Triśaṭīśālākāpuruṣas are thus enumerated—

वस श्रेयिकराट् जीवः पद्मनाभो जिनेश्वरः ।
 सुवार्धजीवी भगवान् सुवर्धवी वित्तोदकः ॥
 वतीयः वीर्यजीवः सुवार्धो जिनपुङ्गवः ।
 जीवी हृदाशुषन्त्यस्तोर्वनाथः स्वयं प्रभुः ॥
 कार्त्तिकस्य जीवः सार्ध—मुमुतिरिति पद्मनः ।
 जीवः सङ्ख्य वतीऽहंन् दीवदुग्धोऽभिधानतः ॥
 सप्तमी नन्दजीवन्तु जिनैश्च सप्तवाहवः ।
 सुवन्दजीवीऽष्टमीऽहंन् पेटान्न रति नामतः ॥
 नवमः केकसोऽष्टमी जिनैश्च वीर्याभिधः ।
 दशमी रीत्यष्टमीव सतकोर्तिर्जनेश्वरः ॥
 अहंन् सप्तमीजीवदेकादशः सुप्रताभिधः ।
 द्वादशीहंन् नमनाब्धो जीवः जल्प्य शार्ङ्गिषः ॥
 त्रयोदश्य जीवीहंन् निष्कवासस्त्रयोदशः ।
 जिनैश्चोद्दिष्टोऽष्टमी निष्कवासचतुर्दशः ॥
 त्रयोदशः सुप्रताजीवी जिवः पञ्चदश पुनः ।
 षोडशी रीत्यष्टमीवद्विषण्माभिधानतः ॥
 सप्तमिजीवः समाधिनामा सप्तदशो जिवः ।
 जीवन्तु नामष्टिरष्टादशीहंन् संवराभिधः ॥
 दीपयनजीवन्तुकोर्तिर्जोहंन् यमीधरः ।
 विजयी विजयितव्यः कर्णजीवी जिनेश्वरः ॥
 एकविंशजिनो मङ्गो वः पुरा नारदोऽभवत् ।
 चास्यकस्य पुनर्जीवी दार्मिणी दीवतीर्धरुत् ॥
 सतीर्विंशोऽनन्तकीर्त्त्यो जीवी हारसदृशगु-
 स्तातिजीवचतुस्त्रिंशो मद्रङ्गनाम तोर्वहन् ॥
 दीर्घदन्तो गृहदशः शङ्खदन्तसूतोदकः ।
 गङ्गा श्रीचन्द्रश्रीमृति श्रीसोम. पद्म इत्यपि ॥
 सप्तपद्मी दशमाष्टसप्त विंशत्यन्यपि ।
 विंशत्यष्टनीऽष्टिमाविनीऽमी विचक्षिणः ।
 नन्दिश्च नन्दिमिश्रश्च तथा सुन्दरवाहकः ।
 महाबाहुश्चतिवर्लीमहावयोवन्तावपि ॥

विपुलं विपुलं नवाभी चर्मचक्रिणः ।
 चटत्प्रकर्षारमाय तम मयमती बलः ॥
 जयन्वीर्याजितो घर्षः सुप्रभय मुदर्शनः ।
 आनन्दनन्दनो पद्मसद्यो संकर्षणोऽन्तिमः ॥
 मन्दार्धचक्रिण्येन तिलकी स्त्रीद्वजङ्कः ।
 वज्रजङ्कः केशरी च बलीमद्वाद इत्यपि ।
 तथापराजितो भीमः सुयोनीनदमः पुनः ।
 इत्युत्सर्पिण्या विपटि' श्लाका पुरुषा बभूवुः ॥

Once on a time just before his disappearance Mahāvīra, asked by Sudharman Śvāmin, told him—

स्यान्मयाव्यग्रम मीचादगते काले किमपि ।
 जम्बूनाम्बलव शिष्यात्परं नैव च केवलम् ॥
 उच्छन्ने केवली भावो न मनः पर्यायीपि हि ।
 पुलाकलभिय तदावभिय परमी गहि ॥
 अपकीपममयेष्ठी न च नाङ्गारकं वपुः ।
 जिनकम्पी गहि गहि मयमवितर्य तथा ॥
 शिष्यः सेवयति ते जम्बूः स चतुर्दशपूर्वभत् ॥
 लम्बूशिष्यः प्रभवय भविता सर्वपूर्वभत् ॥
 श्रव्यभक्तु तच्छिष्यो द्वादशाङ्गी भविष्यति ॥
 दश वैकालिकपुत्रं स्वशालुदृत्य स मृतात् ॥
 तस्य शिष्यो दशोभद्रो भविता सर्वपूर्वभत् ।
 सभतिभद्रवाह च तच्छिष्यो सर्वपूर्वभत् ॥
 स्युन्मद्रोऽथ समुत्पन्नेवासो सर्वपूर्वभत् ।
 ततोऽन्तिमा चतुर्थ्यो व्युच्छेदमुपयास्यति ॥
 महागिरिमुच्छाया वज्रान्ता दशपूर्वभत् ॥
 ततः परं मणिम्वलि वीर्यशाल प्रवर्त्तकाः ॥

Saying this he thought that the love of Gautama to him is the chief obstruction on the way of his Nirvāna. Consequently he resolved upon sending him away from the place. He sent away Gautama on pretence of instructing Devārman, a Brāhmana of the next village. Gautama obeyed his order without any delay. Then—

तदा कर्तिकदशमिशायाः पयिने चये ।
 म्नाति ऋषे वसमाने ज्ञतपठो जगद्गुरुः ॥
 कल्याणफलपाकानि पञ्चपद्यातत तथा ।
 तावन्वद्य विपाकानि जगत्पञ्चयानि तु ॥
 षट्त्रिंशत्तमपञ्चव्याकरणाभिधाय च ।
 प्रधानं चायाध्ययनं जगद्गुरुभाषयत् ॥
 ग्रामिनी मीचममय विज्ञायामनकम्पतः ।
 मुरा' मरुद्भाषयेयुः सन्नेऽपि सपरिच्छदाः ॥
 तव हादशवात्सुरीं चितितने भव्यान् प्रवीर्णाचकैः
 श्मानी वामनकेवलङ्गिरमरैरप्यर्चितो गीतमः ।
 शला राजगृहे पुरेऽचनमवीपद्यादिकर्मा प्रभु-
 भूत्वा माहस्यदीपितः पदमगादचोपशमाम्पदम् ॥
 मुक्ते तव च पञ्चमी गणचरी लब्धा मुधर्मप्रभु-
 ज्ञानं पञ्चम मन्त्रमाधिरतर चर्म जगत् प्रातले ।
 पातो राजगृहाभिधानमरि निःशेषमप्यमदा
 ज्ञस्त्वामिमुनेरधीनमनव मुह' निजं निरुने ॥
 तस्मिन्नेव पुरे मुचक्यमपभत् श्रीवाटकर्मा कृतात्
 तूर्यध्यानधरी पुनर्भवमगादहैतद्यौव्य पदं ।
 पद्यादलिमकेवलो चितितने श्रीवीरमार्गापथी
 धर्म भव्यजनान् प्रवीज मुचिर ज्ञप्पुप्रमुद्यामदा ॥
 पैत्रीस्त्रिपि हि सात्त्विकेवमवचे प्राप्नुज्यमीचावधि
 श्रीमहीरजिनेश्वर्य चरितु की वलुमीमीऽखिलम् ।
 आस्ताद्यथ तद्यापि प्रवचनामोभेदेहोलालवम्
 किञ्चित् कीर्तितमीदृशं ननु मया स्तम्भोपकारेष्टया ॥

Colophon. इत्याचार्य श्रीहेमचन्द्रविरचिते त्रिषष्टिशलाकापुस्तकपरिते महाकाव्ये दशम-
 पर्वणि महावीरनिर्वाणवर्णनो नाम त्रयोदशः सर्गः ॥ सभात' चेद दशम-
 पर्वपरिपूर्वमिदं त्रिषष्टिशलाकापुस्तकपरितम् ॥

After this a long list of the followers of the principles pro-
 pounded by Jambū Śvāmin, commencing from Prabhāva Śvāmin and
 ending in Ācārya Hemcaudra has been given. The list ends in verses
 conveying a request from the king Kumārāpāla to Hemcaudra
 for preparation of the work. As—

अद्यत्पुष्पजसिद्धराजपुत्रेभक्तिपूजा याचयता
 साङ्गं व्याकरणं स्रजतिमुग्धं चतुर्भुवनः पुरा ।
 महेतीरथयोगशास्त्रममलं लोकाय च दद्यात्-
 अहन्दीलङ्कृति नामसंयद्गुह्यान्वानि शाल्माय्यपि ॥
 लोकोपकारकरणे स्वयमेव सूयं
 भज्जाःस्य यद्यपि तथाप्यहमर्थयेदः ।
 महात् जनस्य परिवीचकृते शलाका ॥
 पुष्पा प्रकाशयत वृक्षमपि निषष्टेः ॥^१
 तस्योपरीधादिति हंमधन्दाचार्यः शलाकापुरुषेतिहम् ।
 धर्मविद्वैतैककलप्रधान अधीविश्वारुगिरा प्रपद्ये ॥
 कल्होषारविन्दे कनकगिरिरसावगृते कर्षिकालं
 यावदयाश्च घत्ते जलनिधिरवनेरनरीपलमुद्यैः ।
 यावदध्यामाध्वपायो तरविशमधरी भास्यतसावदे
 तत्काव्यं नास्ती शलाकापुरुषचरितमित्यन्तु गौतं चरिष्याम् ॥

No. 63. मुनिपतिराजर्षिचरितम् । Munipatirājarṣicaritam Under this number there are two different codices of different subjects with different names such as (1) Jñātādhyayanabhāsa, (2) Munipatirājarṣicaritam with following descriptions :—

(1) ज्ञाताध्ययनभास । Jñātādhyayanabhāsa. Substance, country-made white paper, 10×4 inches Folia, 17. Lines, 3-13 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts Verse Generally correct. Complete.

A Bhāsa or Bhāṣya on the Jñātādhyayana in Bhāṣā verse by Rajacandra Sūri, complete in nineteen chapters each with a separate name as—

इति ज्ञाता प्रथमाध्ययनमेषकुमारजी भास, द्वितीयध्ययनसंवाङ्मनाय भास,
 त्रयोऽध्ययन इतपन्थाय भास etc

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ नन्ददत्तकविल पुरराजोय ऊरे पठाव ॥

और जिसेसर बंदे सविमति जियु ।

प्रथमो गीयमपाये खमिखत हरयदई नरपिराजोय उजी ॥

मेघकुमार मखर भाटि । सङ्ग सी सामी माधुमिरोमथीय ।
 तेदन् चरितविवार, स्वामि सुधर्मा लंघनतिर कङ्करी ।
 कङ्करी अगि मङ्गजारि ॥
 सङ्गसीभा गीसा मिरोमथि गीनी ।

End.

इमजे संयम आदरीए विरज्ज के कामभोग कि ।
 इहसी + + + परमवि सुगत नल लोय कि ।
 ज्ञात अगनी भति जरए, कौदीइ गुचवभासकि ।
 जेडि नयए विवाधी सए भिका दुंकुतासकि ॥
 पासचंदसूरि मिरोमथए । सीममरचंदसूरिदकङ्करी ।
 राजचंदसूरि जय भंताए, सैजई आगि दिगिदकि ॥
 सरवण अवि'मोटन यतीए पाटणि साध्यड कालकि ।
 ते सङ्ग गुहगङ्ग पायनसीए । पठवइ अवि सीसरज्जकि ।
 देवगुह कैरइ सानिज्ज + मङ्करीणी भास कि ।
 नरनारी अङ्गनिसि भणउए पूजउ मननी आसकि ॥१५॥ अ

Colophon.

इति श्रीशारदा गुह्योम माध्यायन कंठरीक पुढरीकभास ॥ २८ संपूर्णे ।
 यथाग्रंथः । प १ अक्षरानुवर्तते साध्वी बाबुकाजी तत् शिष्यबो-
 लाकाजी तत् शिष्यबो साध्वी भूमत लक्ष्मी तत् शिष्यबो सङ्गलक्ष्मीलिखितं
 सङ्की २ ।

विवरणम्—शातायनभासाभिधः कथिज्जैनविश्वः पुस्तकैऽपि चर्चते ।

(2) मुनिपतिराजपिचरितम् । *Munipatirājarpicaritam*. Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches, (bound in book form). Folia, 31 Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1550.* Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A Bhāṣā poem on the adventures of Munipati Rājarsi by Rāj-candra Sūri.

* This is the date of original composition of the work. The date of copying is 1699 Samvat. See the colophon.

Beginning. ॥ ६० ॥ धूरि वल्लु ।

गोयभगवद्दर २ पायपचर्मवि ।

गामदं नवनिधि संवगदं ।

सुयलसिद्धिसेवक चापद ।

एकमना अउ खगद ।

धरद ध्यान तिदां बुद्धि आपद

नैकर जीहो दोग वत्त ।

दिष्ट मुक्तवाचिविमेधे/वीलिं मुमुनिपति राय ववो

कया संवध सविशिवि । १ ।

जंद्दोवद । १ । भरद मभमि मवएतिकनगरी मसी ।

करदरागमवपति सुवत्त ।

कला वक्तारिने कुसललघव आ ववीस पूरत्त ।

पटराथी वृत्तवी सुवत्त दिनवर्धत्त मुनिवार ।

नगरलीक गुण आगलत्त तत्त सुविषद कुमार ।

End.

लौकिक कया कही सुविशाल ।

परिहानिका अटा विधं आल ।

तिथि मुनिवर परिकीधी जीह ।

अल्लेहि वदं परिप्यत्त तेह ।

ग्रावक जीवदद व्यता हरत्त लोयत्त ।

तेता अय लासदं पापीत्त ।

इतिउ कदता लागी वार ।

पिउ मुनिवरए कीप अपार ।

तेजी लीह पाप कदं मियादं

कूलत्त लीत्तमुखि मिउ तिसाद ।

सेवि पुवने बीहद चवत्त ।

तत्तनि ध्यान प्रगटिउ आपवत्त ।

मदिउ आल मुनिवर गद तुम्ह ।

कदह पुन धनखीधत्त अम्ह ।

दीवत्तुं मुनिवरमद सुधि ।

अमिसंतापित्त वालद रवे ।

अणुवमा वीछानुपाय ।

मद दद व्यापमत्त रिधि राय ।

गुणैः कथा परमविभुं हं यतः महाप्रमसादुत उपमात ।

करह मेवि अति प्रथमाप ।

दोधु चाव मुमिह मुक्क पाप ।

काजि उधयउ इहया माकिनेह ।

भववाधि सइमंको मंदेह ।

रिउ रैराग्दसेवि मजे मयउ ।

करिमुका काक इवह चापयउ ।

पयउ मदी वरवेठह मोय ।

रिबि मुनिपति कवि दोषा मोय ।

देह मुनिवर ववह विहार ।

पावर कउ महाप्रमसार ।

ध्यानमोहितपयोमोदेह ।

द्विस्त्रीकि द्विक्ता आवेह ।

तेहनुं ध्यानहीवा माकि चावि ।

वेहं एकावतार जावि ।

मुमति देव ते जाल्महं वही ।

मुक्क कथा सुलेपई सही ।

संवत् पनर पैषासो जावि ।

वदि बेगाउ नाम मवि चावि ।

दिग मुपमसो रिउउ रिउवाह ।

मयह मुयह तिह दुव अपार ॥ ६ ॥

Colophon.

इति श्रीमुनिपतिरात्रिचरितं संपूर्णम् । संवत् १८८१ वर्षे ज्येष्ठमासे
श्रिते पक्षे द्वितीया तिथौ मङ्गलवासरे । पूज्यश्रीकल्याणशगर श्रीवर-
विजयराजे श्रीउद्योतनपुरवरे ज्येष्ठे मुनिवरकोर्तिचंद्रेणंद विप्रिकृतम् ।
इति लिखकपाठकयोः शेषाणि भूषासु कमलापाटुर्भावतः परं मतानि
मद्रावि संपद्यन्तां, एतत् पठतां सा + चाह चार्द्र पठनार्थम् ॥

विरचयम्—उद्योतनमु मुनिपतिरात्रिचरितं नाम कविज्येष्ठपद्यनिबन्धो वर्तते ॥

page. Character, Nāgara. Date, Sāmvat 1739. Appearance, fresh. Verse. Generally correct Complete.

A Bhāṣā poem on the story of the Śrīpāla, entitled Śrīpāla Narendrakathā by Jīāna (जान) Śāgar. The story relates that in the city of Ujjayini there lived a king named Prithvī Nāendra. He had two wives, one Śubhāgya Sundarī and the other Rūpasundarī and two daughters by them, who's names were Smasundarī and Madansundarī respectively. Of them Surasundarī was materialist, and Rupasundarī was a fatalist or acknowledging the preponderance of karma (action).

Once on a time the king called them in the court and told "I am going to ask you both a question after answering which each of you will get one's chosen husband from me." After this little introduction the king put the question before them—"what is the effect of Puṇya (merits) ? On which Surasundarī replied—the wealth, youth, dexterity, health, beauty and company with one's desired husband, O king, these are the effects of merit. Afterwards Madansundarī replied according to the instruction of the Jaina Śāstra that Vinaya (honesty), Viveka (conscience) Vicāra (judgment), Santosā (satisfaction), good character, sinless body, and a natural tenderness towards friends, these are the effects of merit. The king was not heartily satisfied with this answer and married her with a leper. Madansundarī went out from her father's house to the leper, and worshipped Siddhacakra for nine days continually and husband was cured". After this the leper became celebrated under the name of Śrīpāla Narendra.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीपरिहृतादि परमेश्वराय नमः ॥

करकमलजोडि विक्रि । सिद्धिसदन पयनेनि ।

श्रीश्रीपालनरिदनी रास नचपतनेनि ॥ १ ॥

महीयल मए अनेक ले । पंपलिम् पड़िगमार ।

भदसायरदो छतरह । जो लपह श्रीगवकार ॥ २ ॥

श्रीगुरुदेव पसाउ लह । रचीछ कवित रसाउ ।

ग्यान भये सहु साभलो सिद्धचक्र गुचमान ॥ ३ ॥

End. मद्यसुदरो धन आधिकार । जेये यादोउ कर्म ।

सिद्धचक्र आराधीउए । अनुपाली लिन चर्म ॥

मिथ्यामत भूमा भवेत् । नमो जितवर चाप ।
 दानमोल तपवेदनाय । नेहमं किम्य वथाय ।
 मुक्त्वा चरन्ता भोग वद ए । जे पूजे चरिहंत ।
 मयचमुंदरि श्रीपाल परेय । नेह इवद मुपवत ।
 साइल यच्छ मुक्त्वा याईए । श्रीगुप्तममुद्रसूरि ।
 ताम् प्राप्तिं कीदामकोए । बही हं चार्पद पुरि ।
 भविष्य भावे जित नमोए । श्रीगुप्तदेवमुद्रियाय ।
 ताम् सोम रागए वचोए । न्यानसागर उवभाय ।
 पणर एकवीसे सामगिरह । चतुद्राक्षी बीज मुद्रवार । *
 राम रच्यो सिद्धचक्रोए । गाइउ श्रीनवकार ।
 एवमनां जे जन जपह । ते चरि मङ्गल मरल ।
 चडि चरन्ती भोग वेए । जित मुपति श्रीपाल ।
 मुक्त्वा मुद्रो मयचमुदरी श्रीपाल ॥ १८ ॥

Colophon.

इति श्रीसिद्धचक्रवाराचनमाहात्म्याविषये श्रीश्रीपालनरेन्द्रकथासम्बन्ध श्रीपदं
 मन्त्र्यां लिखिता चं संवत् १०१८ वर्षे वैशाखपुदि १३ मंगी श्रीराजनगर
 वास्तव्य सुशास्त्रिक केशरवार्ध वाचनाये ॥ श्रीश्रीगुरु सर्वसंघस्य श्रीपार्श्वनाथ
 प्रसादात् ॥ श्री. ॥ हः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीश्रीपालनरेन्द्रकथाविषयकानि भाषावचानि श्रीपालसमुद्रदरिवर-
 चितानि वर्तन्ते ।

No. 65. श्रीपालकथा । Śrīpālakathā Substance, country-made
 reddish paper, 14 x 5 inches. Folia, 12. Lines, 9-15 in a page. Charac-
 ter, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, writing
 injured in many parts especially in the last page which are not legible at
 all. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणपूर्वम् ।

* The date of composition of the work is 1531 Samvat, the second day of the full moon of Agrahāyana

No. 66. श्रीपालनरेन्द्रकथा । Sripālanarendrakathā. Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 84. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1861, Śaka 1726 Appearance, old, worm-eaten and slightly torn in parts. Prose Generally correct Complete.

A large work on the preceding subject in Prākṛita prose. This story was first told by Ratna-ekkhara Sūri and has been compiled afterwards in the present form by Hiraṇya-ekkhara Sūri a pupil of Hematilaka Sūri and copied by his pupil Hemcandra Sādhu in Samvat 1488. Though the work is based on the same subject as the above described ones yet not only its language differs from them but the manner of description also is different. This work has added a long introduction in the beginning in which different kinds of Dharma, Navapada and Siddhacakra have been fully explained by Gautama Svāmin, asked by the king Śrenika, in Rājgrīha.

Beginning. श्रीशेखराय नमः ।

अरिहाई जय पराई भाषिचा द्विदरकनलमङ्गलि ।

सिरि सिद्धक मङ्गलमुलमं किपि कंवेनि ॥ १ ॥

अलि च अवदीवे दादिवभरकडमङ्गलि वडे वडपण—धन-सनिही
मगदाईसी जयपसिही ॥ २ ॥ अतुपपत्र सिरिरीरलादित्य जयनि
वित्तिरिय त दिस सविसेस तित्य भासति गीयला ॥ ३ ॥ तत्य
मगदाईसी रायसिद्ध नाम पुरवर अलि वेभार विठल गिरिवरसमनदिय
परिसरपदेश ॥ ४ ॥ तत्य सीधिय राउ रज्ज पालि इति जय विवडाउ
गीरजणवलणभभी विद्धिअजियतित्यवरसुती ॥ ५ ॥ अछलि पटम
पछी नन्दानामज जीइ वरपछी अमवकुमारो बहुगुणमारो अउ बुद्धि
भठारी ॥ ६ ॥ चंद्र नरिंदपुया बोया अछलि विवला द्वि जीवे
असीगपदो पुछी इल विवलाय ॥ ७ ॥ अथाउ अयोगाउ धारणि पमुहाउ
अछदेवीउ मेहाइयो अणए पुला पिपमाइपयभभा ॥ ८ ॥ सीसेधिय नर
भाही अमवकुमारो विद्धिय चच्छाही तिज्जणपयडवहावी रज्ज पालि
धमं ॥ ९ ॥ एयानि पुछी समए सुमनदित वडमाणित्तंमि विद्धि
रओ संपछी रायजिदासज्जवरंमि ॥ १० ॥ पेसेइ पटमसीसं जिठं गण-
दादिणगुण दरिइ सिरिरीयममुधिइ रायजिं लीयलाभच्छ ॥ ११ ॥
सीसदजिआणसी संपछी रायजिइपुइआणे कइयर मुणि परिपरित

दीयत मामो सन्तो सरित् ॥ १२ ॥ तथ्यागमस्य सोऽतः सद्यमी मरणाद् पमुच
 परलोके भिद्यद् रिदमनेत समागत भूति सञ्जये ॥ १३ ॥ पञ्चविंश
 अभिमर्षं काष्ठं नियपाक्षिण्य उदाकथं पश्चिमिदगोयस चलेत उचविद्मि
 उचिय भूमि ॥ १४ ॥

Then asked by them Gautama began to explain the real
 form of Dharma as follows—

भयदंति सुजलजलद्वर मंभोरसरेण कश्चित् सादनी
 भयसद्वर्षं स्यात् पवरावधारिकतिद्वितीयो ॥ १५ ॥
 भी भी मद्वागुभावा दृष्टं लङ्घितं मायसं जल
 दितिकुभाद् पद्मस्य मुरमामिं वदुम्व च सा ॥ १६ ॥
 पंच विंशति पमद्यगुदरा वाय विवज्जिदं भूति ।
 सधन्य कनरिदय समुज्जगं कीद कायस्थो ॥ १७ ॥
 सो धन्यो च उमेत उचरद्भी मयलदित्य वरिदंदि ।
 दार्यं सीलं च तयो भावीवि यतन्सि मे ईदा ॥ १८ ॥
 तस्य विभाषया विधा दार्यं नहु सिद्ध सादय कीद ।
 सीलं च भावविषलं विहलं विहलं विद्यहीद सीर्यमि ॥ १९ ॥
 भाव विधा तयोवि नहु भावीद विद्यार कारण्यैव
 तन्हा नियमभाविजय सुविद्यहीद कायस्थो ॥ २० ॥
 भावीवि नयो विमृष्ट मय च नद दृष्टय निरीलैरथ ।
 तस्स निममकृ कश्चिय सालवच भाव ॥ २१ ॥
 थालं वन्धाचि लद्विज्ज बहुपदाराणि सति सन्नेसु ।
 तद्धवि नवपयम्भार्थं सपद्मार्थं वित्तिसमगुदयो ॥ २२ ॥
 अरिहंसिटावेरिया उचरन्माया साङ्गोपममत
 नाथपरण च तयो दय पयनवर्गं मुवेज्जं ॥ २३ ॥
 तथरिहते वारसदीवविमुक्ते विद्युदनायमाण ।
 पयलियत्तमेन य मुरराए भावहि निहपि ॥ २४ ॥
 एनरमभयपमिद्धो सिद्ध चणकयावन्धन विमुक्ते ।
 सिद्धान्तचत्तको भावद नम्यमया सयवम् ॥ २५ ॥
 पंचाशारविचे विद्युदमिद तदेदस पडुक्ते ।
 एर उचयारि क्षापरे मिथं क्षाएर प्रितरी ॥ २६ ॥
 गवितितोममिज्जल सुतयभावनमिज्जल ।

सभ्जाए लीयमथी सव्यकाएए सभ्जाए ॥ १० ॥
 सव्यासु कथ्य मुमिसु विहरती गुणगणहिं सजुते ।
 गुते सुते भावह मुनिराए निजियकसाए ॥ १८ ॥
 सव्यसुपथी आगम पययिइतत्तसहृदयहृत् ।
 दसण रयणपरिवं निधधारेइ मण भुवथे ॥ २८ ॥
 लीलाजीवाइ पयल्य सत्य तत्तावनीइकव च नाणसव्यगुणां ।
 मूख सिकउइ विषयण ॥ ३० ॥
 अमुह किरिया अचाटं सुहा सुकिरिया सुजीय अपमाउ ।
 तत्तारिणं उभमगुणजुत्तं पालयनिहत्तं ॥ ३१ ॥
 एवकथ्य तमोभरहरण भाणुभय दुवालमगधरन वरमकसायतां ।
 अरेइसमत्तवी कत्यं ॥ ३२ ॥
 एयाइं नवपयाइं जिणवरधम्मंमि सारभुयाइं
 कळावकारणाइ विदिमा आराहियाप्पहिं ॥ ३३ ॥
 एयाइं नवपयहिं सिद्धं लीरिसिद्धअहत्तानतो ।
 आराहतो सतो सिवि मिरिपालवय लइइ सुं ॥ ३४ ॥

Here they asked who was Śrīśrīpāla ? and what kind of happiness he got from the worship of Siddhacakra On which Gautama began the story thus—

इत्थी भरहसिउते दाहिण खंडेनि अत्थि सुपसिद्धी
 सज्जाटक पयवेसी तालवनामेय वरदेसी ॥ ३५ ॥

सो अकेरिणी

पए पए जत्थ सुगुतिजुता ओमप्यवेसा इव भंमिवेसा ।
 पए पए जत्थ य मज्जीया कुटु वमेला इव भुमेसी ॥ ३८ ॥
 पए पए जत्थ रसात्तात्त पक्कप्यात्त व्य तरहिणीत्त ।
 पए पए जत्थ सुहकरात्त गुणावली उयवेसावलीत्त ॥ ३८ ॥
 पए पए जत्थ सवाणि याणि महापुराणीव महासराणि ।
 पए पए जत्थ सजीरसाणि सुहो सुहाणीव सुनोयलाणि ॥ ४० ॥
 सत्थय भाववदेसी अकयपवेसे दुकालहमरेहिं अत्थि
 पुरी पीराया जप्पेणीवाम सुपयाया ॥ ४१ ॥

End.

एकोनवयसमाहव्यकारसिरियात्तरवर्द्धकयानि सुयंत कहंताणं भवि-
 याणं कुणत्त कळाव ॥ ३८ ॥ सिरीवज्जसेनयणहरपट्टपहहिम तिलवपरीणं

सीसरत्तशेवरप्रवाकया कीयोसीरै । १८ ॥ तीकीसीमे द्विरयचसेहर-
 ग्रीहिं इमाड्ड भंकलिद्या तखोस इमचंदेय साहुणा विक्रममस्वरिसमि
 चत्तदसचट्टावोसी* लिद्धिशा मुक्कभक्तिकलिएणं ४० सायरमेरु जामहियलंसि
 मशिसुरावट्टति तावनदड वा इयता कट्टा एसा ४० गाया १२४०
 रंयायंयमुहेसत. १६०५ :

Colophon. इति श्रीश्रीपालनरेंद्रकथा श्रीसद्वचकमाहात्म्यायुता संपूर्णां संवत् १८६१
 याके १०१६ मौतो फाल्गुन सुदि द्वादश्या भौमवासरे लिखत पं प्रभ
 चंदलीपोक्त श्रीकाशीमध्ये नरहरशाचाव्यंगच्छं ।

विवरणम्—पूर्वोद्धिता श्रीश्रीपालनरेंद्रकथा पालीभाषारविता सम्पूर्णां पुस्तकेऽत्र वर्तते ।

No. 67. साधुचरितम् । Sādhucaritam. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 21. Lines, 12-17 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete in parts

Although the codex is labelled as Sādhucaritam really it is not a work on the characteristic of Sādhū. On the other hand it contains Bhāṣā verses as well as songs on many different subjects. The following colophons will illustrate its contents—

- (१) इति श्रीपरमन राजईय गीत, (२) इति श्रीभगवानिषिमुकायसंपूर्ण,
 (३) इति श्रीनारायणी मु, (४) इति मुकाय संपूर्ण, (५) इति श्रीवाहुवण
 सिकाय संपूर्ण, (६) इति श्रीगोवी जी गीत, (७) इति श्रीशेठछय जी
 स्तवन, (८) इति श्री + १ चर्जिशलिजिण स्तवन, (९) इति श्रीपार्श्वनिष
 स्तवन, (१०) इति श्रीयुग्मध्यानी स्तवन, (११) इति श्रीनरक चौंढालोयी
 सम्पूर्ण, (१२) श्री४० चरणलंछय स्तवन सम्पूर्ण, (१३) इति श्रीचमावतोसी
 संपूर्ण, (१४) इति श्रीपुष्पवतोसी सम्पूर्ण, (१५) इति कंधवतोसी
 सम्पूर्ण, (१६) इति श्रीपापवतोसी सम्पूर्ण, (१७) इति श्रीवासपुष्पजीगीत,
 (१८) इति श्रीसंभवनाथजीगीत (१९) इति दादाजीगीत, (२०) इति
 श्रीदादाजीगीत, (२१) इति श्रीदाजीगीत, (२२) इति श्रीपादिजिण
 स्तवन, (२३) इति श्रीजिनदत्तमूर्तिस्तवन ।

* This is the date of the original composition of the work.

योमे त्रिर्हरिर्दशैः सलिलवितरणाभीष्टदामप्रभुता
 कीर्त्तिंसे विसृज्यो जिनकुण्डलपूरी पावयत्येव विश्वम् ॥ ५ ॥
 बाभ्री वायुप्रवेगप्रजनितवह्नीत्यातमुपात्रमध्ये
 ज्वालाभिह्वान्कारान् ज्वलति भयगतेस्तन्करीपट्टवे वा ।
 आपानक्रीडरुद्धे हरिकरिमुजगाभीमरीगादियोगे
 ध्यायन्सत्त्वभावाज्जिनकुण्डलपूरी नैव कष्ट लभते ॥ ६ ॥

Under the head of *Laghucānakya-sloka*, slokas from the first and second chapter of this celebrated work have been quoted. Under the head of *Prastāvika-sloka* we find the following verses always recited by Sanskrit scholars—

अनेधमध्ये कौटल्य सुरेन्द्रस्य सुरालये ।
 समाना कौविकाकाङ्क्षा तुल्य मृत्युभयं दधीः ॥
 कैवर्त्तगर्भसंभती त्वामी भीमोमहाभुक्तिः ।
 तपस्वी ब्राह्मणे जातसत्त्वस्यातिरकारणम् ॥
 न वसिष्ठीश्चमार्हता न व्याघ्रः शरभो न च ।
 अत्रापुर्वो नलिर्दन्तो देव दुष्कलघातकम् ॥
 दृष्टिपूर्तं न्यसेत् पादं वस्त्रपूर्तं कान्धं पिबेत् ।
 मृत्युपूर्तं वदेत् वाक्चं मनःपूर्तं समाचरेत् ॥
 विशदद्वलप्रमाणं विशदद्वलप्रमाणयते ।
 तदर्थं दिगुणं कृत्वा ज्ञानवित्तीकरणं पिबेत् ॥
 यद्यपि चन्दनविटपी विधिना कनककुसुमधन्वितीविहितः ।
 निजद्रवीर्षैरपरेषां श्रीऽपि सन्नापनपनयति ॥
 यद्यपि दुर्दैववशात् सिद्धं यतितोऽर्घ्यं दुष्टरे क्लृप्ते ।
 तथापि हि वान्द्यां क्लृप्तं करिकुम्भविदारणे मनघा ॥
 यद्यपि मयति विदधी वस्त्रान्धारणेपरिहोतः ।
 राजसमापविष्टो राजति विद्याधिकः पुरुषः ॥
 यद्यपि दिशि दिशि भरवः परिमल्लयुक्ताः सलि विमालाः ।
 तथापि एष रसान्नः कीकिलहृदयेषु कामागि ॥
 यद्यपि परभक्तजनया पुष्टाः काकेन कर्कशादारेः ।
 तथापि न मधुरान्नाप न्यजति मृचं नीचसङ्गेन ॥
 लज्जलज्जलकृष्णवृद्धनकर्षं मासाद्यमुक्ताफल
 ब्रह्म साईकपीनमालविभ्रमन्कस्तूरिकापनकम् ॥

रीमे निर्घोरिन्द्रे मलिलवितरणाभोटदानप्रभृता
 कौचिन्ते विस्त्रन्तो जिनकुञ्जगुह्यो पावयत्येव विजम् ॥ ५ ॥
 बाधौ वायुमवेगप्रज्वितवह्नौत्पातमपातमध्ये
 ज्वालानिह्नाकरानि ज्वलति मवरतेस्तस्मिन्पदत्रये वा ।
 आपातकीषरद्वे हरिकरिभुजगामीगरीगादिवीमे
 आयन्तस्तत्प्रभावाच्चिन्तयन्तपुरो गैव कष्ट लभन्ते ॥ ६ ॥

Under the head of Laghucānakya-loka, slokas from the first and second chapter of this celebrated work have been quoted. Under the head of Prastāvukāsloka we find the following verses always recited by Sanskrit scholars—

अमेधमधे कौटल्य सुरेन्द्रस्य सुराचये ।
 समाना जीविताकाङ्क्षा तुभ्य मृत्युभयं दयीः ॥
 कौचर्त्तोगर्भसंभृता त्वामो भीमीमहासुनिः ।
 तपस्यी ब्राह्मणे जातस्तस्मात्प्रातिरकारणम् ॥
 न हसिद्रीचशार्ङ्गा न व्याघ्रः शरभी न च ।
 अजापुत्री बलिर्दन्ती दैव दुर्म्मलघातकम् ॥
 हृष्टिपुत्र न्यसित् पाद वस्त्रपूतं कल पिबेत् ।
 मन्त्रपूत्रे वदेत् वाक्त्रे मन्त्रपुत्र मुखाचरेत् ॥
 विशदद्भुलप्रमाद्य विशन्त्यद्भुत्वमायते ।
 तदर्थं दिगुण कृत्वा गान्धित्यौदकं पिबेत् ॥
 यद्यपि अन्दननिटपी विभिन्ना एतच्छुभसर्वज्जितोविहितः ।
 निजद्रवीसैरपरेषा सीऽपि सन्नापनपनयति ॥
 यद्यपि दुर्देवशत्रात् सिद्धः पतितोऽपि दृष्टरे कूपे ।
 तथापि हि बान्दी कुर्वते कारकुन्धविदारणे समसा ॥
 यद्यपि भवति विरुपी वस्त्रान्धारपेशपरिहोनः ।
 राजसमापविष्टो राजति विद्याधिकः पुरुषः ॥
 यद्यपि दिशि दिशि तरवः परिमल्लयुक्ताः सन्नि विमालाः ।
 तथापि एष रसायः कीकिलहृदयेषु लागर्तनं ॥
 यद्यपि परशुतप्तनया पुष्टाः काकेन कर्काशादरैः ।
 तथापि न मधुरास्वापं त्यजति गुणं नीचसङ्गेन ॥
 स्रग्दुःखजनकमवुन्मनकं नासायमुक्ताफल
 रज्जं सार्द्धकपीशमानविलसत्कमूरिकापवकम् ।

एकीऽपि यः सङ्गलकार्यविधी समर्थः

नामाधिकैर्जगति किं बहुभिः प्रभूतेः ।

अन्तः प्रकाशयति दिद्मस्यमण्डलानि

तारागणः समुदितोऽनवकाश एव ॥

स कुमारः सप्तविकलाकुञ्जलः अद्भुतसौभाग्यः स्वभाग्यपरीक्षाये देशान्तरं प्रति रात्री चचाल । क्रमेण चित्रकूटपर्वतं प्राप्तः । तत्र मन्दपाटमालव कुरुपाद लक्ष्मणमण्डल मद्याराध कर्णाट प्रभृति अनपटम्बाम्नी राजा मद्यासेनी राज्यं करोति । पर मद्यासैः पासमिव गृह्णन्तं मन्यते, निष्पुत्रकतया राजधुरा धारणाद्धे कमपि पुत्रव गवेषयन् राज्यं पानयति । स चान्यदा बाह्याल्यां परिजनानुवृत्त्या प्राप्तः सर्वशायलक्ष्णलक्षितगात्रं हृत्पर्वतमेतं किशोरकं मन्दगतिं दृष्ट्वा पप्रच्छ सन्निप्रभतीन् गतेस्मान्धकारणं । ततः स उत्तमचरितः कुमारः प्राह अहो । अनेनाग्नेन महिषी-दुग्धं पीतं, ततोऽलरितगतिः । तन् श्रुत्वा राजा प्राह बभूव, कथमिदं जानासि, तेनोक्तं अश्वपरीक्षाक्रमत्वात् । शृणु चत्वाच सत्यमिदं अस्य किशोरकस्य माता वडवा विपन्ना, ततोऽग्नेन महिषीदुग्धं पीतम् । बभूव त्वं कथिद्राजपुत्री ज्ञायतेऽतीशुगृहाय राज्यमिदम् । अहं संसागद्विदक्तः पारमेश्वरीं दीक्षां गृहीत्वामि । कुमारं प्राह, तावत् संप्रति केनापि कार्य-शिवेष याम्यहमधुना पुनरागत्य सर्वं तवादेशं करिष्यामि इति भणित्वा रात्री तदगृह्यतः प्रतस्थे । इतश्च दृश्योजनगतमगधदीपपरिस्थितस्य कुबेरदत्त सायाविकस्य परदीपावलीकनाय कौतुकी कुमारीऽपि मित्राभ्यां सह प्रवहणमावहतः । कियद्विदिं वसैरईमानेऽपि पीतमध्ये अलान्तरस्तीकता प्राप्ता, क्वचित् शून्ये धीपे प्रवहणं भूतम् । लोका लोकोः सर्वेऽपि तटे जलमवहमकार्पुः । इतश्च अमरकेतुनां राक्षसो मायावीपटिसहस्राक्षसपरिहृतलज्जागतः । इतश्च उत्तमकुमारी राक्षसैः सह युद्धं कुर्वाणः पीतलीकान् मीथयामास, ते सर्वेऽपि पीतमागताः । एकाकी कुमारसै सह युद्धं कुर्वाणो भयसौ भूमिमिति श्रान्तः, जितो अमरकेतुनांभा राक्षसः कुमारेण प्रपलायितगतः । इत्यवसरै-सर्वे मायाविकायलिताः । ततः कुमारस्तटमागत्य तटे पीतग्न्य दृष्ट्वा चिन्तयामास । अपि मामेकाकिनमनं सुक्ता गतास्ते ? अहो अकृतश्रता सायाविकाणां राक्षसप्राशान् मया सर्वेऽपि शीचितास्तथापि मां त्यक्त्वा गतास्ते ? अथवा कोत्र दीपस्तेषां मयत्राकुलानां मनेव पूर्वजन्मकृतं किमपि दुष्कर्ममापराध्यति । एकाकिनापि प्रदेशे गतेन पुंसि खेदीपनिवर्तनकृते यत्रीविधेयः । ततश्च समुद्रतटे वडापञ्चकनेः पाणशामी कुर्वाणसिठिति ।

अन्यदा दीपादिहायिन्दा दित्याहुतदर्थं कुमारं दृष्ट्वा तत्र सञ्जातरामया
नरनवद्वारभावेभीनाविनामादिभिः स सुमितोऽपि परमारोपराधु-
तया न कृष्टः। ततः, मनुष्टा देवी साईदादगमुष्यकोटीनां
रक्षकोटीनां च दृष्टिं कृत्वा मस्थानं जगाम। इतश्च समुद्रदत्तपौत-
पतिर्गानपाशाणि गृहीत्वा परहोपादागच्छन् ध्वजचिह्नं धीत्य तवा-
यातः। कुमारीऽपि तस्यै मङ्गलान्तमुक्त्वा मर्षकोटिरवकोटिपुत्र पौत-
मादरीह। अद्यागच्छतां तेषां पाषोद्यजलाभावीजातः। ततो निर्वासकं
प्राह भी भी वेलाभसि वलमाने जनकान्तमयी जनिऽक्षिन् पर्वत एकः
प्रकटोभविष्यति तत्रचेक' सुम्नादुज्ज्वलः कूपीऽप्यगाधः इति। परं भमर-
केतु-राक्षसस्य ध्यानमिदं स च निरीक्ष्ययाऽपि तिष्ठति भाष्यति च। इति
निर्यासकवचनानन्तरं बलिने वेलाजत्र प्रादुर्भूय पर्वतसन्मध्ये मङ्गाकूपः।
परं भमरवधयात्र तत्रावतरन्ति जलपङ्क्त्यायं लोकाः। इत्यथ कक्ष्यापरीत-
चेताः आकर्षां कृष्टकान्तुंकी बह्वृषीरः कुमारः वल्लभ भी त्वरधं जल
पङ्क्त्याय माभेद मयि रक्षके सति के राक्षसाः मङ्गादपि भय मानये
भवन्निरिति वृथाच पीतादुक्षीर्यं पार्श्वे जगाम। ततः सांयाधिकलीका
अपि पीतादुक्षीर्यं जलपावाणि गृहीत्वा कूपीपक्ष्ममागताः। परं तैः कूपे
जले न प्राप्तम्। ततोऽसौ सात्त्विकचक्रवर्ती कुमारीऽस्यैर्षीर्यमाषोऽपि
कूपमध्ये प्राविशत्। ततः सोपावेशत्र प्रविष्टः कुमारः प्रासाद मन्दिनय
ददर्श। प्रदमभूभी दृष्ट्वा दृष्ट्वा नारी सा प्राह—रे होनपुण्य किमर्थं कल
बलेनावागमोऽसि किं न जानामि भमरकेतुं राक्षसं? कुमारः प्राह—
आगामि भमरकेतुम्। हे अम्ब, सात्त्विकोऽहं स्रभुजवलेनैव संजातकौतुकः
बिलीकनार्थं, वद, कसेदं ध्यानम्? केनार्थे कारितः कूपः? कस्य पार्थ
प्रासाद? इति श्रुत्वा दृष्ट्वा प्राह—सात्त्विकशिरोमये शत्रु अभासत्र राक्षसरीपे
खड्गायां भमरकेतुर्नाम राक्षसस्यासौ तस्य मदालसा नाम कन्या दिव्यरूपा चतु-
षट्कला कुशला, सर्वयोग्यलीलविता। अन्यदा भमरकेतुना नैमित्तिकः
इष्ट कन्यायाः को वरौ भावीति भूषणः चन्द्रियकुमारः। स च हिम-
यन्मेखलावधि कौवेरखड्गाभ्रभ्रतिदीपावधि दाक्षिणात्यप्रासिता राजाभि-
राजो विद्याचरादिसेव्यमानचरणो माधो। ततो मदालसायाः पादौ
गृहीत्वा बहुधन रजसमेतया तया सह कुमारः कूपान्निगम्य पीतमाददः
समुद्रदत्तेन पुनः समुद्रे निचिह्नः केनचित्तिमिमम्ये न मिलितः। ततस्तद-
रात् केनचित्पितृसज्जीविना निष्कासितो मीटपक्षीनामकं वेलाकुले प्राप्तः
पीतान्यप्यनुकूलवायुवर्जनं तत्र प्राप्ताम्। तत्र तेन तद्देशराजकन्या विधिनीटा

मदालसापि मिलिता । अन्येऽपि चे भाव्ये महासमृद्धा सह समृद्धौते ।
ततः स आसमुद्रचित्तोमीजातः । कश्चिदित् पूर्वभावे तेन खलु कुमारेण
चौरैरपहृतवस्त्रेभ्यो मुनिम्यथलारि यद्दानि वस्त्रानि दत्तानि तत्पुण्यस्य
फलमेतत् । इति कथामक्षेपः ।

End. इति श्रुत्वा राजादयी वैराग्यमापन्ना मित्रं मित्रं पुत्रेभ्यो राज्यं गृहभारं च
दत्त्वा प्रव्रजिताः स्वर्गं गत्वा शिवं सासतीति ।

Colophon. इति बन्धदान कथा सम्पूर्णा ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् बन्धदानकथा वर्तते ।

No. 69. विक्रमपापरचरितम् । Vikramasāparacaritam Under this head there are two small poems in Bhāsā verses on the adventures of two different kings of Ujjayini, Gaja Simha and Vikrama. The former is complete in four khaṇḍas or chapters and latter in one chapter. We give below their respective description—

(1) गजसिंहचरितम् । Gajasimhacaritam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 15×5 inches, (bound in book form). Folia, 19. Lines, 7-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1721 (date of the original composition Samvat 1556). Appearance, old, slightly decayed. Verse Generally correct. Complete.

A small poem on the adventures of Gajasimha, a king of Ujjayini, under the name of Gajasimha carita by Sundar Rāja.

Beginning.

॥ ६० ॥ सिद्धमथजाय नमः ॥
पास जिह्वेसर पाय नमो त्रेवैश्वर्य जिह्वदेव ॥
रुध संपति दीद पञ्चमद सुरवर इद ॥ १ ॥
कासमीरमुपमडनी समरी सरसति माय ।
मोल तपच फल वर्षं नच याउ श्रीगजसिंह राउ ॥ २ ॥
नवरस नवरगि वर्युं शास्वसाहिं जीदीद ।
गीरकय । रस वर्युं तेनि मुचउ सउ कीद ॥ ३ ॥
महि भंडली ठर मालवदेस । अजेपी नगरि नच वेस ।
गट गट मदि पठधि सायर । वास नगर भव जीवण वार ॥ ४ ॥

राज करह जय सिंह भूपाल । न्यायवंत चरिभंजण काल ।
 परदुखकातर मूर मूलाण । निनु पालइ जिय वरनी पाण ॥ ५ ॥
 तमु घरि राखी कमलावती । हवि कटी रत्ना जौयति ।
 प्रीयधरती प्रेमि अपार । सुषभोग वर निरंतर सार ॥ ६ ॥
 एक दिवसि निसि पउठि बाल । देवद सुपन सार सुविमल ।
 गय वर सोइ सुदीठा निमर । मरुविहसी स्त्री जागितो सर ॥ ७ ॥
 कठि रमणी हरण मनिधरय । धर्मध्यान सविसेधु करइ ।
 जाई बीम विउ निज भरभार । सामो सुपन अनोमन सार ॥ ८ ॥
 निखि भरि जाणु मज नइ सिंघ । मरु दीठा घरि करता रंग ।
 सुनि बचन राजा गइ गहि । होई बोमासी बलनु कहइ ॥ ९ ॥
 हुइ सो पुत्र बहुगुणवत । राजपुरस्कर नइ बलवंत ।
 राखी कंदरि छउ अवतार । दिनि २ उदव कय जय कार ॥ १० ॥
 पूरे माने सुत जनमोयी । राजा उच्छव अति बज्र कौयी ।
 नगर माहिं सइ हरप्यउ ताम । गजसिंघ कुमार दीधउ नाम ॥ ११ ॥
 दशरथ पुरिते पालइ राज । पुण्य इछोधा सगलाकाज ।
 हवि अवसरि सुनि बह अवीया । भाव सहित तिहो बंदव गया ॥ १२ ॥
 इन जावी संसार असार । तवति बिलीखउ संजम भार ।
 अत समय आलोषक करी । पचमी कलिय गया सुर पुरी ॥ १३ ॥

End.

दूहा ।

गज सिंह भूप तबउ श्री । मरु कहिउ संवेपि ।
 भयइ शुचई जे सभलइ । सुष मपति लइइ द्वि ॥ १० ॥

चउपइ ।

सुइ गुरुतया नाम मनिधरी । बोलि श्रीगज सिंहनु श्री ।
 जे पछित नर धर्म करेति । सुदर राज तेइ मया मति ॥ ११ ॥
 संवत पनर कपडइ सही । प्रथमजेठ पुनिम दिन लही ।
 बुधवार अगुराया मां हि । कौयी चरित्र मन उकाहि ॥ १२ ॥

Colophon.

इति श्रीगजसिंघ चरित्र चउपही बंध संयुक्त । संवत् १०२१ वर्ष मघसिंह
 वदि ११ गुरुवारे । श्रीचवल गच्छे । पूज्य महारक्ष श्रीश्रीश्रीश्रीश्री-
 श्रीबनरसागर सूरीशराच । सुनि श्रीश्रीरत्नशीलजी । तत् शिष्यापी
 साध्वी दाफां तत् शिष्यापी साध्वीलाला लिखितं । वरमुदिताको
 लिखितम् ।

तिनि अन्नसरि सो पापर चीर । सदा कर्मणे अरइ पचीर ।
 नयरउ जेची चीरी जाइ । दिनि दिन गुनि रइइ एक ठाइ ॥१॥
 एक दिवस जी सेठि सुदस । छहइ मोक्षु मयर मईत ।
 सगासचीजा मेल्या यथा । पारन पासइ नारी तथा ॥१॥
 कथा कुबारी नव मइ मेली । लीक सहु ते पावलि बली ।
 तिसु बिलि गयी पापर चीर । गयगमनी मगनयणी चीर ॥१॥

End,

इम सभिली परमावै वात । भविष्य नव लीजइ अदत ।
 चीरी पचउ निव्यरु ट्रेरि । जिन सव संपद पामइ पुरि ॥२०॥
 नरवर वडढी सभामभारि । नययि बरवी जय जय कार ।
 साइ छायने मेलीनारि । विक्रम प्राणो इनि कलि कालि ॥२॥
 जाभुतवागुच पारन कीइ । परदुष भजन अवर न कीइ ।
 कैता कहु ता स अवदात । एक औभस चली नरमात ॥२॥
 ए इचरित योवित्तम तवउ । सरल लोक मन सुधइ भवउ ।
 भयता गुणता इइ वहु बुधि । पामी जइ मन वैदित निधि ॥१०॥
 भयता चीरतका भय जाय । सुधता आवद किमइ न घाई ।
 इम जाणि भवि ज्यो सहु कीइ । मन आवदइ भविष्य लीय ॥१०॥
 साधु वरव गुरुउ गुणराय । जइ वता भविजलि करभाय ।
 जावइ अगइ ग्यार वचान । जियवर सनौजे पालइ आण ॥१०॥
 तामु सीस आधंद इम कइइ । अरिष एई विक्रम की भवइ ।
 राजसील सुर समुद पसार । गुरु प्रसादि चरि नव निधि धार ॥१०॥
 पनर सयतेसउइ विचारि । जेठ सावि कजल पवकारि ।
 चिचकुट गठ तामु भभारि । भविष्य भयता जय २ कार ॥१०॥

Colophon.

इति श्रीविक्रमवापरचरित सम्पूर्ण ॥ सन् १०२१ वर्षे कार्तिक सुदि
 १४ दिने लिखित एत श्रीचचल गच्छे । श्रीधरसागर सूरौ ससन सांभो
 लाल तन् शिष्यो सांभो लाल लिखित ॥

विवरणम्—पुस्तकीभिन् विक्रमचरित नाम सुदभाषाकाव्यं विद्यते ।

RITUALS AND DISCIPLINARY TEXT.

जनधर्मास्त्यानुष्ठानविषयकानां गिचाविषयकानाञ्च निबन्धानां सूचिः ।

No. 71. अष्टाहिकव्याख्या । Aṣṭāhikavyākhyā Substance, country-made white paper, 11 x 5 inches. Folia, 12 Lines, 8-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaivrat 1860 * Appearance, old, slightly wormeaten and writing effaced in parts. Prose Generally correct. Complete

A Jaina ritual work on explanation of the Aṣṭāhika Pārvaṇa rite to be necessarily observed by Jains, entitled Aṣṭāhikavyākhyā by Kalyāṇa Pīṭhaka. This work is composed in Sanskrit prose illustrating how the famous Paryuṣaṇa festival is performed during eight days.

Beginning. श्रीविजयशाय नमः ॥

मानोऽहं ज्ञानिकर्तारं नत्वा कृत्वा च मानये ।

अष्टाहिकया व्याख्यानं विष्णवे नमस्कृतः ॥ १ ॥

इह सकलदुष्कर्मकारिणि विमलपद्मेकैककारिणि इह परमं च कृतं
ममृतमर्चयि श्रीगुरुपादपञ्चविंशतिं समायते संति सकलसुखहेतुः
संमुखं श्रीगुरुपादपञ्चविंशतिं अष्टमहीये चर्चमहिमानं कर्तुं दृष्टानि तत्र तावत्
श्रीगुरुपादपञ्चविंशतिं मध्यमाने अनुहिंसु चत्वारिंशत्तदिरयः संति अष्टमवर्षः
पञ्चता इत्यर्थः तेषां द्वादशं अनुहिंसु चत्वारिंशत् वाच्यं संति, तासां शायीनां
मध्यमानेऽपि दधिमुखापञ्चताः संति दधिपञ्चां चैता इत्यर्थः । पुनर्द्वयोर्द्वयो-
र्वाप्योरनरे हीर्वा रतिकरपञ्चतां वर्जितं, रक्तपञ्चो इत्यर्थः । एवं चैकै-
ककाष्ठनमिरेः सुखं तत् तत् आने दधिमुखा अयम रतिकरा. संति
संभोजने हादमं अथोदमं मध्यममनमितिः । इयं अनुहिंसु अनुषांमन्न-
निरीक्षां च परिकराणां भोजने जाता हि पञ्चाशद्विरयः ते च इदं नाम-
मध्यमा चतारोदम निरय. १ श्रीगुरु दधिमुखाः १६ शान्तिमद्रतिकर-
पञ्चताः २२ तेषामुपजेकैकं जिनमन्नमस्तीति दापयामञ्जिनमन्नानि
संति तेषु जिन चैत्येषु दत्तकं चतुष्पञ्चदशिकस्य जिनविम्बानि संति
सर्वेषां भोजने अष्टपञ्चाद्विंशदधिकं अनुषादिप्रदानि जिनविम्बानि भवन्ति
६४८ तानि सर्वान्यापि चैवानि अनुषांसां च शास्त्रानि प्रवरतीरपादिभि-
रलङ्कृतानि अतिशुद्धाणि संति तत्र द्वेन्द्रा बहुद्वेन्द्रोपरितता प्रवर्तमान-

* This is the date of original composition of the work.

भावेनाष्टादिकमस्तीत्यत्र कर्त्तव्यं जलचन्दनपुष्पपादपद्रव्यैर्जिनविश्वानि पूजयति, जिनशृङ्गान् गायति स्तुवंति नाटकं च विदधति इत्यमरदिना अधिक मस्तीत्यत्र समाप्य पुनः स्वस्थानं गच्छति । एवं यावत्कैरपि श्रीमत्तीर्थकरप्रकाशिते अस्मिन् पर्वणि समागते धर्मकर्मणि यदी विधेयः ।

After this duties of Śrāvakas during this festival are thus mentioned—

तथात्वास्मिन् पर्वणि श्रावकास्तौ कृत्याभ्याम्—आश्वकपायीपरीधः कर्त्तव्यः श्रावकैः शुभाचारैः सामयिकजिनपूजातपोविधानादिकृत्यपरैः तदाश्रयाः पञ्च प्रायश्चित्पातः १ सपावादाः २ दत्तादानं ३ मेघुनं ४ परिपृष्टाः ५ तेषां निरोधस्यागः कर्त्तव्यः एतावता प्रथमं क्षौद्रियादयो णेव सज्जीवास्तेषां विराधना श्रावकैर्वर्ज्याः, सर्वदा तेषु अभयदानमेव श्रेष्ठम् ।

Here the superiority of Abhayadāna is illustrated by a story—

हितीये श्रावकैर्निष्ठावचनमत्र पर्वणि न वक्तव्यम् गालिप्रदानादि कठिन-
वाची न वाचा सर्वथा वाक्प्रहिः कायां हृतीयाश्रयपरित्यागः परधनपक्षं
विचर्त्तनीयं द्रव्यस्य जलूनां बाह्यप्रायश्चित्तान् तदपहारस्य च मरत्यपक्ष-
हित्वान् चतुर्थाश्रावक्यामीदृश पर्वणि व्रज्यार्थं प्राप्तनीयं क्षौद्रिणी विचर्त्तनी
इत्यर्थः परस्त्रीसेवनं तु लोकादपविद्वहत्वान् सुश्रावकैरवश्यमेव वर्ज्यं
पञ्चमाश्रयस्यामीदृश धनधान्यादि नवविधपरिपृष्टे परिपृष्टपरिमाणं कार्यं
परिपृष्टद्रव्या अपरिमिता न चायां दृष्ट्यापरिमाणं विधेयमित्यर्थः । पुनरत्र
पर्वणि कपायोपरीधः कर्त्तव्यः कपायायत्नारः क्रोधमानसायाक्षीमात्या-
क्षेपां परित्यागीविधेयः । क्रोधादि कलहोत्पत्तिविरलगतप्रतीतिनाशश्च
सानीदये विनयनाशस्यपापं प्रस्थानवतामपि सुनीनां केवल्यावाप्तौ अनुरागः
स्यात् एव भायायां लोभादपि च बद्धो क्षोभा उत्पद्यन्ते चतस्रस्तारः कषाया-
स्पृष्टाः । सुश्रावकैः सामयिकं कार्यं सामयिकं स्वरूपं चेद—

समसा सर्वभूतेषु हृदयः शुभमश्रवणम् ।

आर्चरोदपरित्यागश्च हि सामयिकं व्रतम् ।

अस्मिन् पर्वणि सुश्रावकैर्व्यामक्तिं जिनानां द्रव्यपूजा भावपूजा च कर्त्तव्या ।

Here these two kinds of Pūjā or worship are explained and for an example the story of Ārdrakūmāra is related. In the course of this the story of the king Sūryayaśa, faithful follower of the Jaina religion, has also been stated with which the work is finished.

End.

यदा इदमन्वाभित ईष्वाकुर्वन्तो बभूवुः तथा सूर्ययज्ञसः सूर्यवंशीऽभवत्
सौम्यैकदा पितृवत् स्वस्वदपंथे यज्ञान् संसारासारतां प्रापन् केवलं ज्ञान
प्राप्य बहून्-अव्यान् पतिषोष्य मुक्तिं प्राप इति श्रुत्वा निवसद्दण्डपालने मूढ-
यमोदपक्षया भव्याकभिरष्टादिकपञ्चैषि इत्यर्थं धर्मकर्माणि विधाय
तत्पञ्चाराधनीयेनेह परमं च सर्वोत्तमंतिः

संवत्सेरसाष्टरात्रपमिते मासे शुक्लो गीमने

एते श्रीश्रुततापुते सुविहिते सत्यसुवितीयातिथीः ।

पूष्य श्रीजिनहर्षभूरिगणभद्राज्ञासुदाटादिका

व्याख्यानं सुगमं हितं सुविहितं श्रीजे शलाघ्रीपुरे ।

श्रीमंतोगुणशालिनः समभवन् श्रीवादनाः सागरा

नन्दित्या सतधर्मं वाचकवरा आसन् स्वधर्मादराः ।

तद्विधौ जिनराजराजिष्वरवाभोजनसक्तैः चमा

कल्याणाभिधपाठकैः सुमनसां गृह्णावतां प्रीतये ॥ पुनः

+ + + + + व्याख्यानमादरादिर्दं स्थायि प्राचीनं पद्यबन्धं विलीक्य तत् ।

Colophon.

इति पर्युषणायटादिका व्याख्यानम् ॥ श्रीः ॥ सदायश्च ४०३ ॥

विद्वत्पद्म—पुस्तकैः किमष्टादिकव्याख्यानं नाम कथिञ्चैव धर्मनिबन्धी वर्तते ।

No. 72. आठकर्म्मणी । Āṭhakarmṇī. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 7. Lane, 13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, spotted in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A work on the description of eight principal rites to be performed by Jainas, in Bhāṣā verse. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीवीतराजाय नमः ॥

आठकर्म्मणी एकसुत्रं गृह्णावन् (१५८) । प्रकृतितो विचार निर्योदयश्च

मूलकर्म्म आठ तद्वन्तो ॥ उत्तर प्रकृति एकसुत्रं गृह्णावन् आदिनी । ६५४

आठकर्म्मे केष्टा ॥ पट्टितु ज्ञानावरणी कर्म्म ॥ १ ॥ वीजत्त दरुणावरणी

कर्म्म ॥ २ ॥ श्रीजत्तवेदनी कर्म्म ॥ ३ ॥ अचघट मोहनी कर्म्म ॥ ४ ॥

पौषमत्त आकषट्ठ कर्म्म ॥ जट्टनाम कर्म्म सागमत्त जीवकर्म्म ॥ ५ ॥

आठमत्त अंतराय कर्म्म ॥ ८ ॥

After this Prakritis of each of them are thus enumerated—

पहिलच ज्ञानावरणी कर्म तेहनी पंच प्रकृति । ते कही वर । मतिज्ञाना-
वरणी कर्म ॥ १ ॥ श्रुतज्ञानावरणी कर्म ॥ २ ॥ अवधिज्ञानावरणी कर्म ।
मनपर्याय ज्ञानावरणी कर्म ॥ ३ ॥ केवल ज्ञानावरणी कर्म ॥ ४ ॥ इतर
ज्ञानावरणी कर्म किम बंधावते सातवील कही ५ वर । सिद्धांतशास्त्र
वेध ॥ १ ॥ कुदेवनी प्रसंसा कर ॥ २ ॥ ज्ञाननर विपर संदिह
आण ॥ ३ ॥ कुशास्त्रनी कुशीतनी प्रसंसा कर ॥ ४ ॥ शास्त्रना सिद्धा-
न्तः मूलना अर्थभाज ॥ ५ ॥ परकादीष प्रकास ॥ ६ ॥ मिथ्याल
सपदिस ॥ ७ ॥ एसाते बोलिकरी जीव ज्ञानावरणी कर्म बांध ॥ एकर्म
यकीवियानाव ॥ ए ज्ञानावरणी कर्म तेहनी प्रकृति ॥ १० ॥ भीष्ट कीका-
कीकी सागरीपम आचिरी ॥ एह कर्म यकीजीव संसारनाहि च
उदल ॥

In this way all the rites, their origin, their effects, etc. are illustrated in this little work.

End.

एवं आठकर्माणी मूलप्रकृति आठ लायिरी । सतर प्रकृति आठकर्माणी
अट्ठावन मुप्रकृति लायिरी । ते प्रकृति यपावी नर जीव सुगति पुङ्गव ।
एकवच जाचोभन्य जीव । आपनाकर्माणा विचार विपाकद्वया कटसर
भारीजाणी नर सदाह नीतविधा । सुगतिपथ पुङ्गव धामसी । बार-
भावन भावरी ॥ बारतत पालना दानदया देवपूजा गृहभगति । सा-
धेध धन वा बीजो जिनप्रसाद ॥ जिनविष ॥ पुस्तिका ॥ साधारणद्वय ।
सधसलावद ॥ अशुविध सधसल संचरी । ते भव्यजीव दीक्षाकाव
माहि यणी । भवस्थितिपपावीनर । सहृदनायकी । केवल ज्ञान
जपजावीनर जीव । सुगति पथ पुङ्गव । तेह भणीजीव सदा । सरवदा
धर्मनर विध । जयम करिव ॥

Colophon.

इति श्रीआठकर्माणी अट्ठावन सत । प्रकृति विचार लायिव ॥ संक्षेप
मात्र लायिव ॥ इति श्रीचंपलसहि । मशरिक श्री श्रीचमरसागर-
पुरी सविशयराजे ॥ ॥ श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री ।

विशरणम्—कर्माभेदतन्मूलप्रकृतिविशरणविधकी जैननिधयोऽयम् ॥

No. 73. अष्टाहिकमहोत्सवः । Aṣṭāhikamahotsavaḥ. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, not fresh. Prose and verse Not correct. Complete.

Another commentary on the Aṣṭāhika Mahotsava, in Sanskrit, illustrated with the adventures of good many Jaina Saints, such as Ākumāra, the king Sūryayaśas and Sayyambhava sūri etc., by Dhaneśvara Sūri. In the beginning this work agrees with the work noticed in the preceding No. So we need not quote extracts from the beginning. We give here extracts from the last part only.

End.

सत्यप्रतिष्ठा वसुधातले सूर्ययमादयः ।
 भरतेषु वदादित्यो वसुधाजिनमण्डिताम् ।
 अथात् स्वसंज्ञयावाच निर्जं जगत् पवित्रयन् ।
 अतुङ्गदन्तो यस्य दृष्ट मयंसु धर्मं वा ।
 निन्दमाराधयामास औपुमादिजिनाङ्घ्रिवत् ।
 ज्ञानदर्शनचारिवाधारिणः श्रावकादसौ ।
 उपलब्धोपलब्ध्याम् भीजयामास वेगमि ।
 काकिपीठरेखाभिरङ्कितान् भरतेषु तान् ।
 सौवर्णेभीषतेनङ्कितान् सूर्यचकार सः ।
 महायमः प्रभतयः केचिद्रौषेय चक्रिरे ।
 पटसूत्रमयेनान्ये परे सूत्रमयेन तु ।
 उदारचरितास्तथ कुमाराः स्फारविक्रमाः ।
 सपादलक्ष्मण्यासन् ते महायमः प्रमुखाः ।
 इत्याकुर्वन्तीषमस्त्रामिना वडपे मया ।
 तथा श्रीसूर्ययमसा सूर्यवंशीभवनदुहि ।
 सीप्यन्ददा भरतवत् पश्यन् अरवदपंथे ।
 संसारानित्यता ध्यावन् केवलं ज्ञानवासदन् ।
 विहरन् बीषयामास सोपि मय्यान् सुभीतरः ।
 क्रमाच्च सुनिनिषर्ष जयाम लतकर्मभुक् ।
 भरतादादित्ययमस्तथासीन् महायमाः ।
 अतिबलीबलभद्री बलवीर्यस्ततोऽपि च ।
 कीर्त्तवीर्यो जलवीर्यो दण्डवीर्यस्ततोऽपि च ।
 इत्यष्टौपुत्रवाचासन् वडते जाह्नपुत्रदम् ।

एतद्विद्यावर्षिदपं चं पश्यन्तो रत्नदर्पणं ।
 किञ्चलज्ञानमवसृजुः क्रमाग्निःश्रेयसं ततः ॥
 अभिर्मयैष बभूवे भरताञ्ज समं ततः ॥
 भगवन् सुकटः भक्रीपनीतो मूर्ध्निधारितः ॥
 भरतादनुसन्तानं सर्वे भरतवंशजाः ॥
 अजितस्वामिने यावदनुत्तरिशिवालयः ॥
 सर्वे हि मघपतयः सर्वेऽङ्गैर्भगकारकाः ॥
 तीर्थहारकराः सर्वे सर्वेऽम्बुण्डतापिनः ॥
 श्रोमन् सर्वेऽश्वत्थार्थाद्या न चलन्त्यं समावकम् ॥
 स भाषोति परामृद्धिर्नृपः सूर्य्ययगादिव ॥
 इत्यं वदस्त्रिभुवनगुरोः कीटिमाच्छोदित श्रीः
 कीर्त्तार्थधारोऽनल सुचरितपद्ममुक्तानिवासः ॥
 वैलीक्षा समन्तानि सदा लम्बघटिर्गिरिणी
 भुवाङ्गश्रीमुखविलसितागन्दङ्गु, सकामः ॥

Colophon.

इत्याचार्यश्रीधनेश्वरसूरिविरचिते श्रीसीतुद्धयनाडाकोशे श्रीशिवभक्तानि
 श्रीभरतेश्वरिणां च पदीढारश्रीसूर्य्ययगश्चरितवर्णनी नाम षष्ठः सर्गः । आदि
 पदान् शुभभावनाय पञ्चविंशति भावनीयाः । कदाचतुष्टयं कल्पसूचनेनाप
 चिनेन श्रितव्यम् । साधार्थिकवात्सल्यं कर्त्तव्यं तेन कल्याणदाम्परा कर्-
 माभिर्नो भवति । इत्यष्टादिका महीश्वर इत्य सङ्क्षिप्तं सम्पूर्णम् ॥ सर्वम्
 १८४७ या १७०० मिति इ असाद यदि १४ रविवासरे लिपिकृतं तेन कुञ्ज-
 र्थला । प श्रीशिवरत्नी पटमायं वदारसमये ॥

विमरचम्—पुस्तकेऽभिन्नष्टादिकमहीश्वरस्य सुविस्तृता व्याख्या वर्त्तते ।

No. 74. शारतिः । *Āratih* Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 25 Lines, 3-11 in a page. Character, Nāgari Date, Samvat 1877 Appearance, not fresh, slightly worm-eaten throughout. Verse Not correct Complete.

A book of songs on the worship, praise etc. of Siddhācala, on the top of which the first Jina practised asceticism and acquired super-

human power, or became Siddha, entitled Ārati. We cannot account for the name of the work. The work is complete in 10 chapters of which 1st-9th are named Yātrā and Pūjā. The colophon of the 9th chapter runs thus :—इति श्रीसिद्धाचल नवाधुं ज्ञाता पुत्रा समाप्तः. The last alone has the name of Ārati, and hence the whole work might have been thus entitled. In this last chapter there is the following verse—"रत्नतटाकचटित विविधराजंजटित वापरिविनंद संख्या प्रदीपे बहिर्वर इतिका सुरसिद्धतृप्तिभासित." in badly written Sanskrit which says that 975 lamps of gold, silver and jewels were lighted with sweet scented ghee and moved round.

Colophon. इति श्रीआरतिः सम्पूर्णा । संवत् १८३० एवमेति मार्गश्रैर्मासे
शुक्लपक्षे द्वितीयायां तिथौ ६ शुक्लवासे लिखितं । श्रीमद्गुरुराजीमध्ये
श्रीरत्नः । श्रीकल्याणमन्त्रः श्रीः ॥ १

विषयम्—आरतिनामकसिद्धाचलविषयकपद्यनिबन्धीयम् ।

No. 75. आराधनाप्रकरणं । Ārādhana-prakaraṇam. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 3-6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1603. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A short work in Prākṛita on the daily worship of the Jains, describing in its course, the eighteen places of sins (अष्टादश पापस्थानानि), the four refuges (चतुःशरणानि), five salutations (पञ्चनमस्काराः) and five good conducts, by Śrīsoṃa Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ नमिष्यममकर एव । मयसं मम उचिष्य समाप्तम्
ततो वा मरम दुःख पश्यता रादय एवम् ॥ १
आलोह सुखर आरे मयार सचरि सुखनिम्न जीवन् ।
श्रीसिद्धिनिभावि अथा अष्टारस पाषट्टावाः ॥ २
अत्रमरम दुःख दिग्दृष्टं च सुखदाय दीदरं कुचम् ।
मदुमयस अमससं मयनदुःखार मरसं च ॥ ३
मायनि ईश्वरंनिध । अरयनि मरनि मर दमिरदनि ।
रंवरिदु बरं वरं वरं आराधोदय कुचम् ॥ ४

End.

एवं शुद्धवद्वं पञ्चतारादयं सुविद्यम् ।
 शीघ्रं प्रसूययाव । तद्वैव आसेव एमी ॥ ६०
 पञ्चपरमिदं सुमदय परायणी पाविष्य पञ्चन ।
 पनीपचमकपमि रायसीहो सुरि दत्तम् ॥ ६८
 तपनीययं वद । तद्वैव आराधितय तद्वैव ।
 सामानियतपत्ता । शीघ्रं आनिजद्वयंति ॥ ६९
 मिरि सामसूरिरद्वय । पञ्चतारादय पञ्चमजयं ।
 जी अणुसरनिसम्भ लद्वंति ते सामयं ठायम् ॥ ७०

Colophon.

इति श्रीआराधनाप्रकरणं समाप्तं ॥ श्री ॥ द्द संवत् १९०१ वर्षे वैशाख
 सुदि ४ दिने पतननगरे लिखितं राजर्षद्व ॥ शुभं भवतु ॥ ७

विशदयम्—आराधनाप्रकरणं नाम आराधनाविषयकः कथिलैर्ननिम्बः ।

No. 76. असह्याद्विधिः । Asahyāidvīḥ. Substance, country-made colourless paper, 14 × 5 inches Folia, 3 (of which fol 2 is wanting). Lines, 6-11 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete (as regards the fol. 2)

A short work treating of the causes as well as the times of Asvādhya or prohibition from study of the sacred books, in forty-three rules in Prākṛita language. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ सुवचनपण्य सपद्यया भवे सिद्याद्वैलासदना अर्धंलया नरय
 लुद्वय न तेहि किञ्चि इच्छाद्व आगाम सना अर्धंतिपा ॥ १

न सद्यसाहनेद्वि न लवात् न अर्कोटितः ।

न राज्यादेव देवलादेन्द्रलादपि देहिनाम् ॥ २

कसिचपि जी इम खोग पद्विपुत्रं दलम्भद्व ।

द्वय तेषाविसेन स तुथो इद्व द्दुषूरए रने आया ॥ ३

न दद्विल्लय काष्टायेर्नदोभिर्वा मदीदधि ।

नपेवाकाद्वसारेण अकासपयितुं कविम् ॥ ४

॥ असह्याद्वैविधि लिख्यते ॥

सूत्रज आकाशशब्दो जा लगे पढ़इ तासुनइ: असछाई ॥ १ ॥ भूषरि
 जेतली बारलसो पढ़इ तेतली बार असछाई । जेइमको—छूँ अरि पढ़तो
 मगलसेन अपकाय भव होयत्यारइ साधुकां वल सटौउ रजासां हि वर
 सीरहइ अंग सपांग सुववटाकइ सुखपिपुस घाटैनहीकाइ अंगीपांग
 हसाये नहो चँटा बंधो रहइ जीवनी दयाहेतु भुंअरि निवर्त्या पच्छ समल
 क्रिया करइ ॥ २ ॥ तथ, आकासि गम्भ्वेनगर दिवताना कोषा दिसइ
 तथा सत्का कइइ तथा करणग कइइ उल्लाते कहीये जे पठा पच्छेरेखा
 इइ अनई सज्ज आसन इइ तथादिमिटाइ देसई दिगं वलतो दीसइ बिह
 दिसे रातहो अदिसरियो इइजा अगइ गम्भ्वेनगर सत्कादिमुदाइ कणग
 बीजहो पइइ तां लसो असछाई निजया पइइ एल प्रहर असछाई इइ ॥ २१

End.

जइ दिवसइ इछाउ दिवसइ लसुंकाउ तउ राविना प्रहर ॥ असछाई
 इइ ॥ १४ ॥ तदा बारो मासे बुहुदा सहित वरसइ तउ अहीरावि उप-
 हरी असछाई । जो वरसइ ता असछाई ॥ १५ ॥ बुहुदारहित वरसइ
 तउ २ अहीरावि उपहरी असछाई ॥ १६ ॥ मासो २ कुमारइ निरंतर
 वरसइ तउ सात अहीरावि उपहरि असछाई ॥ १७ ॥ प्रमात १८
 मज्जाइ १९ अलमनवेला ४० मज्जावि ४१ उत्तमी ४ मदा असछाई ४१
 तदा अजु आउइ सावि पहिवा बीज बीजनगी राविनइ पहिवाइ प्रहर
 असछाई एवं ४१ पायीको राविं पिय असछाई ४१ पहिवाइ प्रहरइ ४१ ।

Colophon. ए असछाई बिधि ज्ञाबही संपूर्णे (?) समाप्तः ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

दिवरचम्—पुस्तकालिङ्ग असाध्यापविषयका कतिविषयो वर्णने ।

No. 77. *आहारविधिः । Ahāravidhīḥ.* The Manuscript coming under this number, has been wrongly labelled thus. The name of the work is *Samvyaavahāraṣiḥi*, a grammatical work consisting of rules on the use of nouns etc. It will be described in the proper place.

No. 78. उठावनीविधिः । Uṭhāvanividhiḥ. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 13. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaivrat 1839. Appearance, old and worn out. Prose. Generally correct. Complete.

A work under the name of Uṭhāvanividhi, Uṭhāvani or awakening, here means the Dikṣā, for it awakens a man in religion and in the means of gliding the easiest way to the next world. The work lays down rules on the performance of rituals to be observed on the day of Dikṣā ; by Sriharsa Śāra (Suri). The following colophons are to be found in the course of this work—

- (१) इति नदिविधिः सम्पूर्णः, (२) योगनित्येव विधिः, (३) इति सममंडली तपोविधिः,
(४) इति इय वैकालिकयोगविधिः ।

Beginning. श्रीजिननाम नमः ॥

श्रीहर्षसार (परि १) वाचकः शिष्योपाध्याय शिवनिधानमणिः । साधव
स्नापनविधिमतिशय सुखबोधद्वैतवे लिखति ॥ उठावथनाम बहो दोषा,
तथे विधि लिखीयइके तिहो प्रथमदिने पुनमुद्धर्ते अनुमिहार करी अथवा
अणकोधर सुभ्यासमे गुरुसमीप आवी इरिया बहो पडिल्लो अनाममर्दई
कहीये—इच्छाकारेण तुम्हे अन्नं आवच्छग सुख धतवे परीमइ तिवार
गुरु कहे अथ पडिल्लेइथ सदिसा विज्यो, नवकारसोखान करिलो
तिवारइ शिष्यकडे तदति पठरज्यो आहारपायोनी दुता इइ तउ आहार
पायोकरइ पळे अनुमिहार करइ अथवा अनुमिहारकरी पळे समासन
दिइ एके उं पच आचरण समतच्छे यथा गुरु पुनमधान श्रीजिनचन्द्र वरि
वैठं प्रकार करताते भयो प्रमाण छइ इहै प्रभात समइ कालवेला तउ
पडिकमथळ करता नवकरसिना वेलाये नवकारसो पच्छइइज्यो आवेलो
सवेलो पडकडो तो दिहाइो पडज्यो पडिले दिनइ नवकारसो विसाये न
पडकड तो फेरिनवीवार समासनयाइ एसें प्रदायः णि वइ प्रमातिसमये
समवसरणइ नदीकरी नंदी विधियायं तपोवाही साध साधो पामिं मुह-
पीतो पाइमहावी बोदया दवि, देवराजो कहावीऐ इच्छाकारेण छजे
अन्नं आवच्छग सुखसुखं उच्छदिइ गुरु भुण्ड छविवासी पुनसवपवय ईई
इच्छाकारेण छजे अन्नं आवच्छग सुखसुखं छवि वावनीयं नंदी पवेशादनी-
एका सवनां करावेइ गुरुवमणदि करावे नं । ती आवच्छग सुखसुखं छजे
वावनीय नंदीपवेशादनीयं करेमि । + + सुखायं पचवी सुखायं मता-

नरेण सग्याभी सुखामं काशीकनी करेति । पारिता लीगन्मुत्तोपन
पनीय तो मायय पुत्रय चेहं हरेउ बखय समकरये वा चरितम कनई
बचाकारेण उम्मे वावखम सुखखम् उद्देम निमित्तं चरदा । दम् दावेह
गुह कुनई बन्दनीम पुन यमाम्मुनदेथं भवेति उम्मे बख वावमसग
सुखखम् उद्देमनिमित्त वासयेव करद ततो विविचेते समवकरये दानम
पादेमु चामचेथं कत्वा दिवदिद्वानाज्ञान इत्वा अवागपार्ये शिष्य म्यापयित्वा
बदनि चादि सुईदि देवं बन्दई तदिधिप चादिमं पुदिनीमायनिद्यादि
भार्येवि वासमानोः योगविधिती जेव ।

End.

अप्यपेधियागुहंवा उवभाय उवधिया भविषा + + + + यम् + +
वनिविति तदिथं चायामं निष्ठियाह तरीकीरह माददयस सतमगाव
बखायं वाविद्यह उवडावना जहवेथं सतपादि दिपदि छिनउ एउदि
मासिदि कीमोहकिं मासिदि चरतेव विकाय कीरह ।

Colophon.

इति उडावधिधिः समाप्तः (१) सवत् १८१८ वर्षे मितौ माह बदि १९
दिने विवृतं । दीपसुत मेव मध्ये ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥

विवरणम्—पुस्तकः किम् उडावकीविधिनामकः कदिम् दीवाविषयको जैनद्वयो वर्तते ।

No. 79. उपधानविधिः । Upadhānavidhiḥ. Substance, country-made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 238. Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1. Appearance, nearly fresh, but slightly worm-eaten in parts. Verses and prose. Generally correct. Complete.

A Jaina work treating of several ritual performances to be observed by a Jaina. The name Upadhānavidhi has been given to it according to the last colophon; we could not make out the real name of the whole work from any part. It is not divided into chapters or sections; it contains only good many Gāthas, such as, इति परमान माथा, इति लूढमाथा, इति नीडमाथा, इति जयमाथा, इति बटमाथा, इति वासिदमन माथा, अथ लूढवरी विचार &c. Out of these we quote below some interesting subjects to show the nature of the work.

It Begins

श्रीपात्रे परमस्य (अष्टमः) ।

कुमार नैर्द्विपरोक्षिरागी जंभू कुमाराद्रपरोक्षिरागी ।
 सुदर्शनस्यापि समः सुशीलः न कृत्स्नादादपरः कभीलः ॥ १
 श्रीशालिनाद्यादपरो न दानी दशार्धभद्रादपरोभिमानो ।
 श्रीव्यूहभद्रादपरो न योगी श्रीशालिभद्रादपरो न भीमी ॥ २
 सुकुल जगद्विभूतिरनेकधा प्रियममागममौल्यपरम्पर ।
 नृपकुलिकुवता विमलं यशो भवति पुण्यतरोः फलमौदृशः ॥ ३
 अथमजातिविनष्टममामप्रियवियोगमयादुदरीकृतं ।
 अथयशः खलुभीक पराभवो भवति पापतरोः फलमौदृशम् ॥ ४
 दःशापं प्राप्य मानुष्यं वा सुधा हारितं मया ।
 पापेन मनसाध्याय रामारामाधनं धनम् ॥ ५
 रयानीनेतिसया अहं वसुधाहवति ।
 भर एसुं जाए मएवमत्ता किमजार्हवेष पावति ॥ ६
 कुले मत सिद्धाणुति उद्गजजी निर्जतिष्कमम ।
 बलमत्ता विषयगा बुद्धि मय बुद्धिहावति ॥ ७
 रिद्धिमए सार्थीए कीदृग्ममए सयकासाई ।
 लाभमएव बद्धा हवति हृदय अहमव दुटा ॥ ८
 कीदृव्य हवदसिद्धी मायेव्य दुति गह्वरी ।
 करदी मायई ईच्छ खजोलीभेव्य दुति सय्योव ॥ ९
 किन्नाए जावए नरकं नीलाए आवरीभवे ।
 कायो ताए तिरिए तैवाए मायसी भवे ॥ १०
 पटमावदेव + + + मिसासयटावं च सुकलसाय ।
 ६ पलसा भावफलं यत्तत्तं वोवए एहि ॥ ११
 लीतिःकरकः । मत्ता ह्योः सय्य ह्यकलं तु द्विपुस संभवदए ।
 गमयस्यय आरंभ ह्योदकल अन्नमावास ॥ १२
 गमय दधमं तु भवे तद्वयवे नहुवाल सगए किंपि ।
 मज्जे परकीपवासं भासोवासं च विट्टेण ॥ १३
 मंपने जिणभवणे पापावह अन्नासिधं फल जीवी ।
 संवत्तरियं तु फल दारपरसे ठिउलहह ॥ १४
 पायाद्विद्येण पावह वरिससयफलं जिणे भट्टिप ।
 पावह वरिससहस्र अथत पुणं जिणे सुपिप ॥ १५

परलोप दुरियाहं दूरं गच्छति कुंभीरिटीठ विप्लुरह ।
 वर तिसी जिष पुयापुयाविष ॥ १६
 परलोप देवासुराहं दधं चक्रवटि रिडोत्तं ।
 मुक्खोविषुहं पाठह जिषपुयाए रउओवी ॥ १७
 दालिहदुक्कहरणी सुहाव अथनी दृहाण निट्टवणी ।
 भवजन हियाय सुया जीवाचं देवतुह पूया ॥ १८
 जिषपूरण पयाये अह कीवि सङ्गाण देह ।
 धनकोटि + + + असारं सारं वित्तानि जिषपुयं ॥ १९
 तिष्ककर पडिमानं कच्चनमणि रयणविद्यनमयानि ।
 तिक्कं अनविभुत्तमान सासय शूरनकयानाथ ॥ २०
 चउदस पृथ्वी चाग्गाये शनिनाथ विपाराराय ।
 हनि पनायरीरवचसा तययंतरमेव चउगहंसा ॥ २१

Beginning thus it mentions the faults of taking meal at night time, in the following way—

मया पिपोलिका हनि यूका, कुयुंल्लोदीदं ।
 कुहते मलिका वानिं कुहरीमव कोलिकाः ॥ १२
 ललकीदारखण्ड च विततीति गलप्यथा ।
 व्यञ्जनाल्पितिमल्लालुर्दहति हृदिकः ॥ १३
 विलग्रथ गले बाल, सरभद्राय आयते ।
 इत्यादौ दृष्टदीर्घाः सर्वेण निशिभोजनेः ॥ १४
 अयासिहमदकारिद ख + + + रसादि भक्षयत,
 क इव दोष इत्याह यदुक्तं निशीथ भाषे ।
 ल १ विहभासुगदं कुमुपचया विजहतिऽपिमुसा ।
 पञ्चक्याण नाबिचो विहुराह भक्षय परिहरन्ति ॥ १५
 रात्रिभोजननिषेधमेव पचोयेष श्रीकहरवेनाह ।
 देवैस्तु भुक्तं पूर्वाह्णे मध्याह्णे चक्षिभिक्षया ।
 अपराह्णे तु पिष्टमिः सायाह्णे दैत्यदायने, ॥ १६
 सभ्याया यचरथोभि सदा भुङ्क्ते कुलोदहं ।
 मर्त्यवैलामतिक्रम्य रात्रौ सुक्तमभोजन ॥ १७
 दिवस्याहमे भागे मन्दोमते दिवाकरे ।
 मत्तं तद्विज्ञानीयान् न शक्त निशिभोजन ॥ १८

भरतानो साल लिख २१ अर्द्ध भागधो भाषा बोलइ तें भाषा सप्त नर
 आपी आपनी भाषा समजइ २२ स्वासोसमीप सर्वविरिघनुपसमइ २३
 कोइ अन्धदर्शनी गर्वन करे कदाचिन्मक रहतीं निपुण्य आइ २४ स्वामी
 विचरने तिही कौजल समइति मङ्गोवइ २५ मनुष्य तिलेख जातिवहरन
 कोरे २६ सारि नक्तं वइ २७ स्वयत्त न हीइ २८ परचक्र न हीइ २९
 अतिशक्ति न हीइ ३० अनाउष्टी न हीइ ३१ योकादिक न हीइ ३२
 पुष्पान्तपन्न व्याधितले सातें ३३ तमाहिनी एककाई इति न हीइ ३४ ।

The transmigration of the soul is described thus—

मनुष्य ८४ लादमइ आइ अने ७ लापयीनिं माहिघीया धिया मनुष्य आइ
 तेकिम तेचकाय ७ लाइवाउकाय ७ लाइ एइतो आर्यी जीव मनुष्यनी
 यीनि न पामइ भुवनपति बितर श्रीतिथी ए माहिना आख्या ११ पदवीं
 पामे तीर्थकर १ वामुर्द्व १ ए पदवी न पामइ सोधर्म ईशान न आख्या
 २३ पदवीपामे अनन्तुमारोदि सङ्गारतां इन आख्या १६ पदवी पदवी
 पामइ सातपंचेहीरज ७ तीर्थकर ८ अक्षरणीं ए वामुर्द्व १० वलद्व ११
 केवली १२ साधु १२ समकित १४ दीशविरति १५ मङ्गलीक १६ ए सील
 पदवी पामइ आनतादि नवरीविक्रमा आख्या अचद पदवी पामइ सेना-
 पति १ पुरीहित २ गायपति ३ स्त्रीरज ४ बारिक ५ अरिहत ६ अक्ष ७
 वामु ८ वलद्व ९ मङ्गलीक १० दीशविरति ११ साधु १२ केवली १३
 समकित १४ पदवी पामइ । अन्ननी यजनी पदवी न पामे आणनरनी
 आख्या ८ पदवी अरिहत १ अक्षि २ वल ३ मङ्गलीक ४ दीशविरति साधु ६
 केवल ७ समकित ८ एव ८ पदवी पामे प्रियवोना आख्या पावी न आख्या
 वनस्यती न आख्या १८ पदवी पामइ १४ रत्नमंड १५ दीश १६ साधु १७
 केवली १८ समकित १९ ए १९ पदवीपामइ अग्रिवापना आख्या ९ पदवी
 सात एक द्रोनी ७ यजनी ८ अन्ननी ९ ए पामि बेंद्री लेंद्री अतुरेद्रोना आख्या
 १८ पदवी पामि १४ रत्नमंडलीक १५ साधु १६ समकित १७ दीश १८ ए
 पदवी पामे पंचेद्रीति पचना आख्या १९ पदवी पाम याचली ९ केवलीनी
 एव १९ पामि तीर्थ कर १ अक्ष २ वामु ३ वल ४ ए आर पदवी न पाम ।
 ए ४ गति श्रीश्री २२ पदवीनी विचरी निथौहिः ।

A short sketch of the solar system has been given in this way—

समभूतलघी सातसेनेलकीजने तारामंडल केताराघोदधोजने सूक्ष्मइ ।
 मर्यदी ८० यीजने अद्र चंद्रमाघी ४ यीजन नदव नचदघी ४ यीजन पुष

वाक्ये वाक्य सकलौ कोलौ ११ अर्थपदनी भाषे १२ साहससहित वचन १३
धर्मकहतां नम न पामे औबादि पदार्थ कहतां अतिशयवाक्य कहें १४

The following passages are extracted here from the Pratyākhyāna
Bhāṣya—

स्त्रीयाः सभोगे अतुस्त्रिधाहारं न भुज्यते वातादीनामौठादीनि च न
उभज्यते । विविधाहारं तु तदपि न कल्पते । Sacred works of
Jainas are fifty-four which are thus enumerated. आचा-
राह १ सूर्यगङ्गा १ ठाण्ठा १ समवायं ४ भान्तो ५ आता ६ उपायक
दशांग ७ अंगगङ्गदशा ८ अण्णरीववाहन प्रप्रन्याकरण १० विपाकयुत
११ एङ्गारह अगनाम १ उवाह १ वायपमेथी २ जीवाभिमम २ पत्रदवा
४ अंबुषीपपत्रती ५ अंदपत्रति ६ सूरपत्रती ७ निरघावली ८ कपविहंसवा ९
पपिया १० पुष्यखिया ११ बडीदिशा १२ एवारह उपांगनाम । अउसरव
१ तदुलवेयाथी १ अंदगविज्जा १ गणविज्जा ४ समारगपत्रा ५ भतपद्रवा
६ आलुरपद्रवाणं ७ देव दमृउ ८ गच्छावरण ९ मरगविभगी १० एदम
पद्रवा । मिश्रीय १ मङ्गानिशीय २ दमयुमस्तंभ ३ उदत्कल ४ वहारसूत
४ पञ्चकल्पसूत ६ एण्ड केदीनाम् श्रीचावयक १ श्रीचलराधयन २ दम
वेकालिक ३ पिण्डनिर्गुण ४ एवारि मूल सूत । नदी, अतुयोगहार सूत २
ए ४५ आगमनाम पञ्चयालीस आगमनाम मन्त्रसचाप कृति कलत्वापचया
नीस सङ्गुसा कल सया पौव प्यालीस ५११४१४० एकारस अमाई
वारस अवरई दमपद्रवा ए कछि मूलचररी नदी, अण्णरीय पण्डना ४५
अवारि मङ्गा भट्टिस्त्रीवन्नका ।

According to the Jainas the Atisayas are 34 in number, they are—

कमलचरीमवधद भङ्गा १ रीम न होइ १ गाइलावधसमांस अगइरधिर १
कमलसरोथोसासा १ सास. ४ आहारनिहारकरता अमंभरुनीयनी न
देवद ५ आकाश गतचक्र ६ आकाशगतक ७ आकाश गतयेत चामर ९
आकाशगतपटिकमय सिंहासन पादपीठकामय १० आकाशगतभजा
आगलि पले ११ जिहा तीर्थहर विवरइतिहा अशीकवच कायाकर १२
पूटिपाकलिभान जलदीपद १३ भूमिभागसमीहोर कां पनुं घाघा १४
अतु सपलीसुधका रीह वर १५ जीमचलगी जीतल वायकरी प्रेमाज १६
नाहाधारमंछ वरसीरज्जाले १७ गीठावमाथ अलभरें १८ भलागद १९
रसमन्धरस प्रगठ १८ विह पामें यच्छ अयरनुर्वि २० योजन लगीमजर

मरणात्तौ साल लिख्य २१ अर्द्ध भागधौ भाषा बोल्य ते भाषा सद्य नय
 आपौ आपनौ भाषा समज्य २२ स्वामीसमीप सर्वविरोधनुपसम २३
 कोर अन्वदर्शनौ गर्भन करे कदाचिन्न २४ तौ निपूर्व आर २५ सामौ
 विचरते तिहा जीज्य समरति मङ्गावर २६ मनुष्य तिथिष जातिवररन
 कोरे २७ भारि नत्तु वर २८ स्वचल न होइ २९ परचल न होइ ३०
 अतिगति न होइ ३१ अनाहटी न होइ ३२ घोडादिक न होइ ३३
 पृथ्वीपत्र व्यापितमे सागर ३४ तमाङ्गिनी एककाई इति न होइ ३५ ।

The transmigration of the soul is described thus—

मनुष्य ८४ सापमर जाइ अने ७ सापघोनि माङ्गिघीया धिया मनुष्य आइ
 तेकिम तेचकाय ७ साववाचकाय ७ साव एउती आधी जीव मनुष्यनी
 घोनि न पामर भवनपति बितर क्यतिपी ए माङ्गिना आया २१ पदवी
 पामे तीर्थकर १ वासुदेव २ ए पदवी न पामर सीधर्मे ईशान न आया
 २३ पदवीपामे गनगुमारदि सहचारताई न आया २४ पदवी पदवी
 पामर सातपंचेहीरव ७ तीर्थकर ८ अक्षरधौ ९ वासुदेव १० बलदेव ११
 केवली १२ साधु १३ समकित १४ देशविरति १५ मणलीक १६ ए सील
 पदवी पामर ज्ञानतादि नवीवियकना आया अचद पदवी पामर सीमा-
 पति १ गुरीहित २ नावापति ३ खिरन ४ बार्हिक ५ अरिपत ६ अक्ष ७
 बाम ८ बलदेव ९ मणलीक १० देशविरति ११ साधु १२ केवली १३
 समकित १४ पदवी पामर । अन्धौ गजनी पदवी न पामे एवाकनरनी
 आया ८ पदवी अरिपत १ अक्षि २ बल ३ मणलीक ४ देशविरति साधु ५
 केवली ७ समकित ८ एव ८ पदवी पामे पृथिवीना आया दाबी न आया
 वनस्पती न आया १९ पदवी पामर १४ रवमंड १५ देश १६ साधु १७
 केवली १८ समकित १९ ए १९ पदवीपामर अग्निवाचना आया ९ पदवी
 सात एक द्वीपी ७ गजनी ८ अन्धनी ९ ए पामे वेदो तेदो अतुरेद्रीना आया
 १८ पदवी पामे १४ रवमंडलीक १५ साधु १६ समकित १७ देश १८ ए
 पदवी पामे पंचेद्रीति पचना आया १९ पदवी पाम घाच्छली १ केवलीनी
 एव १९ पाम तीर्थ कर १ अक्ष २ वासु ३ बल ४ ए आर पदवी न पाम ।
 ए ४ गति श्रीयो २३ पदवीनी विचरौ मिथीहिः ।

A short sketch of the solar system has been given in this way—

समभूतलघी सातसेनेधुनीजे तारामंडल केताराधोदधीनमे सूर्यद्वय ॥
 मध्येयो ८० धीजने अद्र चंद्रमाधौ ४ धीजने नचनधौ ४ धीजने बुध

बुधयो ४ योजने शुक्र, शुक्रयो १ योजन इन्द्रायतो इन्द्रायतो १ योजन भौम,
भौमयो १ योजने जमैश्वर्ये । अष्टौशीपले ४५ लाघ योजन १ १ ॥ लाघ
योजनयो लघुशीप १ लाघयोजनयो लघुशसमुद्र ४ लाघयोजन धातको पंड
८ लाघयोजन कानीदधि समुद्र ८ लाघयोजन पुष्करार्द्ध ए अष्टौशीप ।
पृथ्वी पश्चिमदिशा लाघ ४५ योजन उत्तरयो दक्षिणदिशि ४५ लाघयोजन
देवका १६०० बीसका ।

कालः सृजति भूतानि कालः संहरते प्रजाः ।

कालः सुतेषु आगर्ति कालोद्दि दुरतिक्रमः ॥

काले फलानि तरवः कानि बीजानि वापयेत् ।

कालं पुण्यतो नारी सर्वे कान्तेन जायते ॥

The following debate on the superiority either of time or
of nature on the production of the universe is interesting to
note.

इन्द्र कानवादीबीयो जइहुकाल वृत्तव सर्वच्छेद सर्वच्छेद सर्वं वस्तु काले
हुइ प्रतीद ओकनाइ मच्छरादिक सर्वं सर्वं जियकालिजे हुबे लिखे
हुइ तेजवी सर्वे आधी प्राण्यादि जीवन्त उपजे यदि कालविनना भवति
तदा पचवर्षनी स्त्रीगर्भं कानधरे परवारवरस पच्छी अकाल हुइतो गर्भधरे
तदा वनस्पतीना पत्र पुष्पफलादि कानिश्च हुवे अमेकाने जयइो पडे तथा
स्त्रीकाले जरीति आने ओ कालपाछे हुवे तीकलाहडा काइ रीति नावे
वर्षाकालादि काने वर्षे तेइनेमहु कइइ काउपाखेते माइठ भोइठ
अकाल वर्षा भइउ कइ वाइ वेदैतीकानं असूती आ कालेन औखी ती
कालेज बीखी तेकालेज बीखी बांधी सूखी तीकालेज तथा बोधे आरा-
नामकुल्य मोखशाइ नली सप्तसी जरखे आई एणि कामभाटामा तथा
पचमं भरखि भीच नइो अनेसा प्रमीनरके पियनहीं एव कालमीज सर्वे
सम्पदाय जाचिबी तथा मद्धानिदेइ सर्वतोयैहर हुइ तथादेइ कुइ उत्तर-
कुइ सदाशुगलीया होइ एपिच चतुर्थे प्रथमारक कालनी माइआमजा बिबी
तथा बालकखे दात दटा केइ मुंछ दाढी सर्वक्रमगत आने काले जानइो-
तत्काल पद्मीनी दात होइतो अग्रपामताजे दात केसादिकी न हुइ ।
बलववस्था कालेज कइवाइ । यौवनावस्थापिणी काले जइइ त अने
इहावस्थापिच काले जइइ प्रमकाले सुमिच, कालेज दुर्मिच काले
जरीरजे काले खोतकानं चणकालेज वर्षा ओमुभ शगनिभायादि कीइ

पुनश्च समर्थ होइ वीनितां उवाच नृपापटुनक्त आयु जिमभाय्यतो सङ्गना
 ज्ञानुया करोम्याद्वेत्तो ह्यतोदविद्रोने धरेपि च सीत उवाचवादि रूप इह
 पटुं अनेधत्त वननधरेपि च तिमज्ज चनायधरेपि न दृर्मिच पटुं अने-
 दरिद्रो हं पि न दृर्मिचपटुं भाय्यनीयीकारण तथाकाल आया राजापि
 च सरइ अनेरं अपि च मरे तोह कालवादी कइकं जेदु कुं ती सर्व-
 मंसारबलेह सीपि गरुणमाण मंसारनो मोलनघो सर्ववस्तुनो पितातह
 नह् सर्वह् जनीपज्ञावुहः इस् कही कालवादी आपो पेटनी आकरी-
 भादो भादोने निह चिनुनयाइ जाइ मिंडामने बैवो ॥ १ ॥ दिवह
 वीनी स्वभाववादी वीन्यो ॥ अरे काल अर्चकारी मरुं शिरोमणि बाधाट
 भमुख्यं स्वधसंसारकण तत्पर महादधो ह्यतो मुग्धजन भीनवी इन्द्र पदवी
 पांशो संघीवटीरेशो वरं बापटा उल्लसगोप सीवा वण्हें जंझवी आपवा
 घटमें गुणकलाहोइ तेहवो सभायें स्वयीगठिकापे बैसी जइती छडाइ न
 कोइ लौकिक उखायां बैसी जैगोइ छटाइ न कीइ अनेजैनिबल जीवह
 तेहने तीधपुधकादि बराबीने गुडाइ तेमाठह ॥ श्लोकः ॥ गुणैस्तमसा
 याति लोपैरामनसम्यितः । प्रासादमिच्छास्योपि काकः किं गवडाग्रि ॥ १
 तिमै भयमतीतीकें आसीछामण्हें जे अछ सचातेवादकरो अग्रज जीवी-
 सती अछोहीजकुषो निरे बैसाबसा तमाटें जीवो बैसी अछ मुंवादकरि
 धरिभूगामटुपटिवा इत्यादि ॥ ॥ श्लोकः ॥ अष्टादशपुराणायष्टी व्याकरणाणि
 च । तावन् सर्वमह वैखियावन् कोऽपि न पृच्छति ॥ २ दिवेंद सकथां
 धकें भीवी बैसी मैनपणी आया ॥ यतः भीनं सर्वार्थसाधन ॥ लोक-
 नैविषंजै गर्लं मावीउबीइइतो, पीतानाफिन साराइ बीने पर आगलि-
 लोकमध्ये वीनिबाजी ओरन कीइ पटुं पै दि बैख भाववादी कालवादी
 नह् खंडोपीतामें एवमिह परबटाइन हे ॥ २ काल तैतीठ कतिनो
 लौंडो । नेनुचानयाइ । अरे कइतो स्वभावकुतो सर्वह् ॥ श्लोक
 स्वभावेनोपदेशेन शकते कर्तुमनया । बहमेव भुनःपुच्छ पञ्चासानलिका-
 एत । १ जीगल छलु सङ्गानी सर्ववस्तुनो सीतहा चैव बाधीपटुइ
 विटिनु गुणमहि उत्तमकिमावेइ ॥ २ स्वभाव उगुण तथापी विलोखाटी
 मेलटीनीठी कटकः कटवी आवीपटमिह मिरोखारो इत्यादि सर्वस्वभाव
 जगपिबी लबासीमिह वृक्षाकें अवे भ्रमरनबैसइए स्वभावमागुचः । इति
 स्वभाववादी कथानता २ पुनः ॥ २ दोषज कालजोइ जेदु स्वभाववहुती
 भीने पुचहीइ अथवा पुची लहीइ अनेस्वभावपाछे इह ती वया स्त्रीपुष्य
 किमकहारा अनेदेहने पुषपुषाकानयाइ अनेइ स्वभावकुतोपीटानीबेनीभा-

याथोक्तं तत्कालं दर्शितं अने पुनश्च नावान्तरं कृतमप्युक्तं तदाश्वीरटीना
 कदापि कदां काराकसमा दीदयतः । एकीदरसमुत्पन्ना एव न च
 आत्मकाः न भवन्ति समाश्रिताः । यथा बदरकच्छकाः ॥ १ ॥ ए सर्वस्य
 भावगता शिवो ॥ आत्मानं आवाजलाने कौलचिं बलानाम् तदा वर्यं
 तमासने विधे सर्वज्ञस्य पय न वा आने अनेजं कपरनेनावि ते मृकास्य
 सर्वस्य भावः यवः ॥ पदेवम तमासे रिहोपर्वति मयल वनराद जंगहरीरे
 यमं ताकोदीशोवम तस्य १ उद्विष्टसिद्धकरे मलोपयोद्धाद सयनसोर्धमि ॥
 कनटं लूत पिच्छा ता किं दीसीदिष्टयवस्य १ स्वभावात् कारिणपव
 चंलुकी न पश्यति एतावता सर्वव स्वभार्या मृष्यः ॥ मनीष्यभास कहे के ॥
 जे कालया रीजोस्वस्ति मोमादाने नीरीगका न करे तदा जो कालवत्तव
 तच्छे सोभरतारो नीगीपदिहर्षं तदिहर्षका न धरे पर स्वभावजगभरई ।
 लुप्तसर्वे । इमवादकरता कालवादीमुख आच्छादीलू मदाच्छादसुपर
 टीनाचोकीद मानयोद ठिका ये पङ्क्तौ स्वभावादी अटीमिपासने वेदो न
 चोतीएयो कान्वादीहान्यः स्वभाववादीनोयो ॥ १ ॥

In fact the work treats of almost all the principles and the morals of the Jainas as well as their rituals in this manner. So we finish our description after quoting a few extracts only from the last part.

The duties of Śrāvakas during the performance of the Upādhanā vow,

उपधाने जावके विहृतिसध्ये एककृतमव याद्यानाया कापि विहृति १
 उपधाने २० निर्विकृतिकाना मध्ये एकमपि निर्विकृतिक न याद्य तयाविष
 कारणे मुनि शुश्रूषादि यद्वय एतनकार्यं २ उत्कटद्रव्याण्यपि न याद्यावि
 ३ आद्रुहति जाकोपि न याद्यो ४ हृतलीला दिव्याचारितशाकोपि न
 याद्य ५ लभित पर्यटनीरा वटिकादिकमपि न याद्य ६ अन्नादि परिवेषिका
 स्तोत्रतरावि प्रायश्चित्तानुष्ठानि नान्यथा ७ अन्नादिपरिवेषया वस्त्रावि
 दक्षितखण्डितादिकानि न गृह्यन्ति ८ जेमतादि भूमिस्नानमपि कृतरात्रि-
 प्रायश्चित्तया दक्षितखण्डितादि बन्धरहितया क्लृप्तान्ये गृह्यन्ति ९ यावन्ति
 वस्त्राद्युपकरणानि तपःप्रवेशप्रयमदिने पादोनस्योतानि भवन्ति तानि
 सर्वथाप्यधि मोयानि उभयकाल प्रतिस्निखमोयानि १० जेमन स्थालीक-
 शीलकादीनि तु जेमनदिने पादौत महर प्रतिस्निखनासमये प्रतिस्निख्याति
 नान्यदानन्यथा च ११ कदाचित् द्वारकुण्डलादिकं यद्वयं । सर्वदादुपायं

मण्डादौ मोक्ष भवेत्तदा विनोपधानं यथा मिथा यद्योरादि औषधी
 यद्योता भवत्तथा इक्षो रात्रौ न तु दिने उपधानवाङ्मिथं स च प्रातस्तदुक्त
 स्थाने भूवति १२ उपधाने सर्वेषां बन्धाणि मयं वा मानिकया वा प्रति-
 लेखितानि शुद्धाति १२ सर्वक्रियानुष्ठान आदेशनिर्देशादिकं मानिका-
 देशेन शुध्यति १४ क्रियानुष्ठाने मानिकया समस्तकालं प्रतिक्रमय करोति
 रात्रिप्रायश्चित्तं करोति उपवासान् रक्षान् वदते १ तदा शुध्यति मानया १५
 रजस्वला दिनसमं तपसि न चटति १६ मन्त्राध्यायसक्त आरामं दिनसमं
 तपसि न पतति १७ प्रतिक्रमय मध्ये प्रभाते नमस्कारपश्चात्प्रातः कार्यं
 ततो गुरुसमीपे क्रियायुक्ते उपवासं आचार्येण दत्तामनं निधिक्षति १८ वा
 कार्यं १८ पश्चात्प्रातः समये पुनः नमस्कारे प्रायश्चित्तं ततः उपवासादिकं १९
 प्रथमं उपधानद्वयं द्वितीयदिने माषादिकं कुरुदित आङ्गुरेण उत्सूरता
 भवति औषधादि कर्तुं न शक्यति तदाहतीयं प्रहरं प्रतिक्षिप्य तत्र सर्वेपि
 करणानि प्रतिक्षिप्य रात्रिप्रायश्चित्तं बन्ध याप्ते १० ।

End.

प्रातः उपधानवाङ्मो गुरुसमीपे समागत्य ईषां पवित्रीं प्रतिक्षिप्यौषध
 मानादिकं चलात्वा प्रतिक्षिप्यता १ अग्नं प्रतिक्षिप्यता करोति २ ततो मुञ्च-
 वस्त्रिकां प्रतिक्षिप्यता उत्तरीं पट्टिर्द्धत्वं र्द्धिमावेति उत्तरीं पट्टिर्द्धत्वं करोमि
 इति चत्वारः श्लोकश्च ददाति ततो र्द्धनपट्टकदानान्तरं समाप्तमण्डपकं
 ददाति तत्क्रमयश्चायं वज्रवेले मदिमावेति १ वज्रवेले करोमि २ वज्रं च
 मदिमा एमि ३ वज्रस्य वा एमि ४ समाप्तं समाप्तं करोमि ५ पारस्यं
 मदिमा वेमि ७ पादस्य ठावेमि ८ कठामथं सदिका वेमि ९ कठामथ
 पट्टिकावेमि १० ततो र्द्धनस्य दानपुञ्जे सुष्ठुतपश्चात् सव्यायामपि एव-
 म्भव क्रियाकरणं न वा पुनः प्रतिक्षिप्यता १ अग्नं प्रतिक्षिप्यता च करोति
 ततश्चो प्रतिक्षिप्यता ततो गुरुवदनकं पट्टकदानान्तरं समाप्तमण्डपकं
 क्रमस्त्वेव उत्तरीं ०१ उत्तरीं ०२ करोमि शेषं पुनश्चत् पृथक् प्रतिक्षाति सङ्गा-
 वान् प्राधिकरदनानि मुदतपः पश्चात्पश्येत् सर्वक्रिया कृत्वा दिव्यानि माला-
 परिधाने मन्त्रायां मालामाभ्रमं एवना समष्टिं रात्रिप्रायश्चित्तं कृत्वा प्रातः
 र्द्धनपट्टात् मालापरिधानाया तवस्तद्विदमण्डपकं दद्यादिका कर्मणा । ततः
 पौषधं दद्यात्तन्मात्रे दिविदिद्यारक्षिकाशनं कुञ्चन् उपधानवाङ्मोतिष्ठति
 मन्त्राद्यापि उपधानानि उत्कृष्टविधिना बह्वेतेषां तदभावे यावत्तेरेकां
 तरीपशमै सापुञ्जिन् उपवासवाङ्मोतिष्ठति कौशिक उपवासः पुरोधा
 दिनसंख्या निश्चयीति ॥ २५ ॥

Colophon. इति सप्तमविंशतिः समाध्यायाः ७ (१) कल्याणमस्तु ॥ ७ ॥ श्रीभगवान् ॥ ७ ॥
श्रीभगवान् ॥ ७ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् त्रैलोक्यं विद्यामयानि वस्तुविधानां पदमस्तु ॥ ७ ॥
मणि ।

No. 80. कर्मच्छवीसी । Karmachhatriśī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 2 (of which the first folio is wanting). Lines, 13 in a page Character, Nāgara. Date, 16 45/1/ Appearance, old with oil spots in both sides Verso. Not correct Incomplete in the beginning, by Samaya Sundara.

36 Bhāsā verses on the effect of Karma (action), under the name of Karmachhatriśī The work being incomplete we do not describe it fully.

End.

मकल चद मद्रुग सुपसयइ

मालइ' सइ अद्रुसदिजी

करम इतीसी एनइ' कौपी

पिसतणी मुदि च्छट्टिजी ॥ ३७ ॥

क० । करम इतीसी कानि सुणीमइ करिण्यो जतपचखानजी ।

ममय मुन्टर कइइ जिवमुवन्दिण्ड । धरमतणइ परिमाणिजी ॥ ३६ ॥ क० ।

Colophon. कर्मच्छवीसी सम्पूर्णा ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कर्मविषयकानि ३६ मन्त्रकानि भाषा कवित्वानि विद्यन्ते ।

Under this No. there is another small work, complete in one folio, under the name of Vādaschala, a discussion on the existence of Dharma and its nature, etc., which begins—

॥ ३० ॥ पूर्वपक्षः । भो विद्वन् उच्यता । ननु प्रथमं त्वत्तत्तः धर्म एव
भाति । उच्यता । अन्वयप्रमाणयोश्चरामतिक्रान्तात् । उच्यता । भो क्वनि
धर्मः । तथा कौहरो चर्चोऽस्मि । यद्यवस्थांता मध्ये धर्मः को वर्तः ॥

उच्यता ॥ श्वेतो वा । पीतो वा । कृणो वा । रक्तो वा । नीलो वा ।
धर्मस्य कः पिता । का माता । किं लक्षणं उच्यता ॥ भो युष्माभिः प्रोक्तः ।
वीतरागः पिता । किं वीतरागाद् धर्मो जातः ॥ किम्वा धर्माद् वीतरागो
जातः ॥ उभयोर्मध्ये कस्यान् को जातः । उच्यता ॥ भो अस्माभिः धर्मं
पिता चक्षीकृतं चास्मापि नास्तीक्रियते । त्वया किं पृच्छते । उच्यता । भो
अहं जैनोऽपि सांख्योऽपि बौद्धोऽपि मीमांसकोऽपि भवयम् । त्वदीयमतत्त्वगुणे
संघटतं । चार्वाको जातोऽस्मि । उच्यता । भो वदतु कर्मणो । विपाकि ।
उक्तं । यतः कर्मणोऽप्ययं जन्तुः कर्मण्येव विनीयति कर्मणा च मुख
भुक्ते निरन्तरमवस्थितं । १ । उच्यता ॥ भो विदुषा मतिः । कुत्रापि न ।
सत्यमिति । यतः । येन येन हि मावेन पृथग्नर पलः । इह भवैः सन्निदा धर्माऽप्य-
यानोयः । उच्यता कस्यान् उच्यता । नैव अनुमानस्यापि प्रमाणत्वात् ।
कैवल्यं प्रत्यक्षाद्येन देवकालस्य भावादपि प्रकृतानां सत्यं भवतु ।

In this manner the existence of Dharma has been proved. The last sentence is—

इति उत्तरपक्षो धर्मसम्बाद्धधर्मस्यापनश्यत्

विवरणम्—धर्मसम्बाधनको वादविषयकः कश्चिज्जननिवम् ।

No. 81. **ज्ञानपूजा** । Jñānapūjā Substance, country made colour-
less paper, 10 x 4 inches Folia, 5 Lines, 7 in a page. Character,
Nāgari Date, Samvat 1878, Śaka 1743 Appearance, very old, worn
out and writing injured throughout except in the last fol. Verse Not
correct Complete.

A work treating of the worship of Mānasa Jñāna or knowledge.
As the writing has been injured throughout except in the last fol.
so we extract the contents of this only.

मगलीक भणी श्रीसिधनी आश्रय करी श्रीकल्पसिद्धात बवाये । इति पटावली
सम्पूर्ण (१) ॥ नमत मासंत महैवताद् देवाय पूयं मुजण्ड पृथ भर्ताय
विभ मणि दाम एहि मदार पुष पमवेक नाण ॥ १ । तर्हव सङ्कटा मणि
सुन एहि मुगध पुष्केहि वर मुएहि पुयति बंदति नमति ना० नाएखा
लाभाय मदकउथाय ॥ २

Colophon. इति ज्ञानपूजा समाप्तः ॥ संवत् १८७८ शके १०३३ भाद्रप मासे कृष्णपक्षे
द्वितीयातिथौ श्रुत्य वासवं ब्रह्मन् स्मरन्त आचार्य गच्छेत् त्रिंशं गुण उदय ।

विवरणम् - ज्ञानपूजाविषयकः कथिञ्चैननिबन्धः ।

No. 82. **ज्ञाताधर्मसूत्रपाठः ।** Jñātādharmasūtrapāṭhaḥ Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 380 Lines, 5-7 in a page. Character, Nāgari Date, ? Appearance, old, torn, worm-eaten and writing injured in parts Prose Generally correct. Complete

Jñātādharmasūtrapāṭha is a celebrated Jaina work, written in Prākṛita language, it is included in one of the Śrūtaekandhas and belongs to the sixth Anga. It is complete in nineteen chapters, which are 1 Ukkhitta nāc, (2) Sanghāḍe, (3) Aṇḍe, (4) Kummayā, (5) Selage, (6) Tumbriyā, (7) Rohitā, (8) Malli, (9) Maipḍi, (10) Chand amāiṇa, (11) Dāvadabhe, (12) Udagauḍa, (13) Maṇḍukke, (14) Teyali, (15) Biyanandi phale, (16) Abarakanka, (17) Atinne, (18) Suamāiṇa (19) Abaheyapundariya, each relating the adventures of a particular person, a story of some peculiar kind, by way of example. It has been spoken by Sudharma Sthavira to Jainvū Svāmī, as instructed by Mahāvira, in the out side of the town Rijagriha. The first chapter is an introductory one. The following extensive extract from the beginning of it will give some light to elucidate the name of the work.

Beginning. ॥ ६० ॥ सर्वज्ञाय नमः । तेष कामिणं तेष समयेषं चंदा नाम नयरी होला बलनु मोसेषं चम्पा नयरीए वहीया उत्तर पुरन्दिमे दिसौ भाए पुरुभवे नाम चंदये होला । वण्ट । तत्थणं चंदादयरीये कोणिए नाम राया होला । वण्ट । तेष कामिणं तेष समयेषं समणच्छं छ भवावउ महावीरछं चलेवासी अज सुहसे नाम येरे जातिसम्पन्ने कुलसम्पन्ने बलदद विण्ण नाछ दमण चरिणे लघंसी वडंसी थसंसी तियसी जीय कीहं जियकोहं जिय पाए जियलोहं जि हंदिथे जिय दिहे, जि परोसहे कीदिथा सा सरणं थ विचसुहे तव पहावे गुणपहावे एवं करणं

चरण निरुद्ध निच्छय अञ्जव मच्छन्नाद्यं खनि गृत्ति, मुत्ति विज्ञा मंतंश्च
 भवैरवैय नयनिश्चम मन्त्रमोयण दंभश्च चरितत उगालि चोरे घोरव्यय घोर
 तपसी घोर रंभचैरवामी उच्छ्रुतमरीरि मरिचिने विउल भेय नंसे । १ ।
 चौहसुपुत्ती चउणापो वगने पंचादिं अणगार मण्डि मरिचं पुगिउडे पुत्राण
 पुत्रिचरमाणे गामाणुगामं दूहच्छमांश्च मुहं मुहंश्च विहरमाणं जेवेव चपा
 नगरी खेणव पुणभट्टे चेइए तेषामिव उवामदच्छ इत्तार अहा पडिइव उगह
 उगिउड गिम्पिता संजमेणं तवमा अयाणं भावेमाणे विहरति तेष चंपानवगीण
 परिसा निपया कोणित निपड धया कडिउ परिसाजा मव दिमि पाउ वृधुण
 तामेव दिमि पडि मया तेषं कानिच तेषं समणं अज्ज मुधम्मश्च अण
 गारश्च ऊडे अंतेवामी अज्ज जंजुनामं अणगारि कामवगीतंश्च जावमनुसंसे
 जाव अज्जवुइयश्च अदूरसामते उड्ड जाव अही मिरिज्झाण कोटिबगने
 संजमेणं तवमा अयाण भावे माणं विहरति तातण मे अज्ज जंजुनाम जाय-
 मइडे जाय समण जाय कौड इजे सजातमइडे सजातमसण सजातकीउ-
 इजे उपन्नमइडे उपन्नसंसण उपन्नकीउइजे समुपन्नमइडे समुपन्न
 समण समुपन्न कौड इजे उट्ठाए उट्ठिता क्रीणामिव अज्ज मुहमं येके
 निणामिव उवागच्छइहता अज्ज मुहमंमेरि तिकुसी आगहिणं पराहिण करइ
 १ वदति नमंसंति २ वदित्ता नमसित्ता १ अज्जमुहमंघेरश्च मयासंसे
 नातिदूरे मुच्छू ममानं नमंसमाणे अभिसुहे पज्जनि उडे विणण्णं
 पत्तवासमाणे एव वयाधी जइणंभने समणंश्च भगवया महावीरेण
 आइगरिणं तित्थगरिणं सय सनुडेणं लीगन्नाहेणं लीग जइवेणं लीगपज्जी
 अंगरेणं अमयदएणं सज्जणदण्णं चकनुदण्णं मयदएणं धम्मदएणं धम्म
 दिसएणं धम्मधरवाउरंत वज्जभरुहिना अप्परिइर वण्णान दंसण धरेणं
 जिणंश्च जानएणं बुद्धेणं बौद्धएणं मुत्तेणं मोययिणं तिण्णं तारएण
 मिम्मयलमक अमणं त भववय मत्था वाइ मपुण रावतय सामय ठाय
 सुवगणेणं पंचमस्य अगमस्य अवमइडे पन्नते कइयणं अरय भंते थाप
 धम्मकहाणं के अइ पवते जवुनि अज्ज मुहमंमेरे अज्जजंजु नामं अणगार
 एवं वहासी एवं तवु जवू समवेणं भगवया महावीरेण जावसंपत्तेणं
 चइय अमस्य देवमुय संधा पत्तता । तज्जहा नायाणिय धम्म कहा उअ
 जतिणं इति समवेणं भगवया महावीरेण जावसंपत्तेणं वइय अमस्य दोमुय
 वंधा पत्तता तज्जहा नायाणिय धम्मकहा उअ पडमस्य अंते मुयसं धम्म
 समवेणं जावसंपत्तेणं कतिथ लायव भयणा पत्तता एवं खलु जम्हू समवेणं
 जाव संपत्तेणं वायाणं एगुव बीस अहमस्य पत्तता तं जहा उक्तिपणा १

मंघाडे २ थंडे ३ कुण्ठेय ४ मंघाडे ५ तं वय ६ गीहिली ७ मंघाडे ८ मंघाडे ९
 थंडाडय १० दावदव्हे ११ छदमणाय १२ मंघाडे १३ तेयली १४ त्रियनदि
 फर्न १५ अवरकंका १६ अमिन्न १७ मंघाडे १८ अवरय पुंडरीय १९
 नायाए पमुण विमय मे जतिणं भंते समरणं जाव मंघाडे नयाणं पमुण
 वीया अज्झयणा पयत्ता संजहा उरिउत्तणाए जाव पुंडरीय पदमणाय
 भंते अज्झयणा के अडे पयत्ते ।

On hearing this Jainvū asks again what subject matter has been described in the first chapter, whereon Sudharma relates the story. The story related in the first chapter may be sketched in this way. There was a city, Rājagṛīha, with its especial Cātya Guṇasaila. The king Sreṇika, as great as the Himālaya mountain, ruled over it. His queen was Nandā by name and his son was Abhayakumāra, a handsome prince, well versed in Sāma, Danda, etc., as instructed in the Nītiśāstra. In fact he was a clever prince and kept a keen eye over the kingdom, the treasury, the army, the horses, the elephants, the palace and the harem. The king had another queen Dhāriṇī by name and beloved by the king. Once upon a time Dhāriṇī when sleeping on a valuable bed saw in dream that an elephant of seven hand height, of white colour, looking like a silver table land, but very beautiful in appearance, was entering into her mouth. She awoke and went to the king and awakened him with sweet and lovely words and told him of the dream. The king hearing this felt extreme joy in heart and all hairs in his body being erected appeared just like the Kadamva flower wet with the showers in the rainy season. He repeated the dream and repeatedly thought over it with his natural keen intellectual power. He told the queen that the dream was a very good and auspicious one, "It will give us wealth, he said, we may get a son, a new kingdom and great happiness under its influence. Hence after nine months and some days we shall get a son who with his handsome appearance will enlighten our family like a lamp, extend its fame, and establish it in the world." The queen was too much pleased with these words and expressed her obedience to the king saying "yes this will be so." She went to her own bed with the permission of the king. She did not sleep again in that night for fear of a bad dream which might destroy the good influence of the previous dream. Early in the following morning the king awoke

and went to bathe with an assembly of relatives, Mantrin, Mahāmantrin, Daṇḍanīyaka, Senānīyaka, etc., all classes of servants. After taking bath he proceeded with this assembly towards the place of worship outside the palace. Then he called Dhārini and performed some auspicious ceremonies to protect the good influence of the dream. In the mean time Abhayakumāra the first son of the king went to him and told after usual obeisance "O father I think you do not love me as before, for while I am sitting before you, you are thinking of something else. So I shall make an end of my life." The king replied "you are just my son, but your step-mother is big with child nearly three months, she is now craving for many things, among which the most difficult to satisfy is that she desires an untimely rainy season, the sky being covered by clouds of five colours, with repeated flashes of lightning. While I was thinking of them, you came to me, so I could not receive you as usual." The prince became glad with his father's explanation and told him "I will gladly do everything whatever you will order me. I can easily give up my life to satisfy the craving of my step-mother." The king was glad with this answer, and showed him due respect. After taking leave of his father, Abhayakumāra proceeded to the palace and sat on the throne, and thought that he would satisfy the craving of his step-mother by all means. Then a deity appeared before Abhayakumāra and told—

अहं न देवाणुषिण पुण्यसंज्ञतिषोऽहं देवाणुषिणो देवे मद्विहीयन्तं तुभं
 योमद्विहीयन्तं अट्टमन्तं भूमिनिवासं मम मनसि करिमावे चिद्वृत्तिं तवमन्तं
 देवाणुषिणो अहं इहं इहं देवाणुषिणो रुदिमन्तं देवाणुषिणो किं करिमावे किं
 रुदिमन्तं किं पयच्छामि किं वा ते हियद्विहीयन्तं, on hearing this Abhaya
 putting together his two hands said—एवं धनु देवाणुषिणो मम
 पुत्र माउयाय धारिणीय देवीय अयमेयायुवे अकाल दोहले पाउवभूने धन्नाउयं
 ताउ अयथाउ तद्वेव पुण्यसंज्ञं तं जाय विधिमायि तन्नं तुभं देवाणुषिणो मम
 पुत्र माउयाय धारिणीय देवीय अयमेयायुवे अकाल दोहले विवेदि, The
 deity said मम देवाणुषिण मुनिव्यवसीमन्तं अहं विवेदि तव पुत्र
 माउयाय धारिणीय देवीय अयमेयायुवे दोहले विवेदीति saying this he
 disappeared, when Abhayakumāra went to his father
 and having put together his both hands told एवं धनु

ताउ मम पुत्र्य संगतिरणं सोऽहम्कम्पवामिना दैवेण विष्णामिव मगमित
 सविभुत पंचवन्नमिह निनाउव सोमिता दिव्या पाउमिरो विउज्जिया तं विषे
 उणं मम भुल्ल माउया धारिणो दैवो अकालदोहणं The King Srenika
 having heard this from Abhayakumāra called for his
 relatives who were also glad with this news and told
 them—विष्णामिव भो देवाण्यपि रायगिहं नगरं सिंघाङ्गगतिय षउह वधर
 पमितसित जाव सुगंधवर गंधियं गंधवद्भिमतं करेह कारवेइय तव माणत्तियं
 पशदिण्ह After this order being obeyed the King Srenika
 ordered again his relatives twice in this way विष्णामिव भो
 देवाण्यपि इय गय रह जोह पवर कलितं चाउरं गिणोमत्तं सताहेइ सिय-
 षयं च गंध इत्थिं परिकप्पेह They did accordingly. After her
 cravings being satisfied the Queen Dhārini gave birth to
 a beautiful son in proper time. Her maid-servants
 informed the King of this good news. The King gave
 them every thing they desired, and named the new born
 child, Meghakumāra The King expressed his joy
 caused by the birth of the son in this way—ततेणसे सेषि
 एवाया अहारस सेषिण्ण सेषीनुसहावेति । एवं ददासी । गच्छदणं सुते
 देवानुप्पिया रायगिहे नगरे । अय्यित वराहि रए उध्मुक मुक्करं अलभय्पदेहं
 अउडिअं कुडं डिअं अधविअ अवरणित्थं अउधुयमुत्तं अवायमल्लदासं गणिया
 वरलाहइज्जकनिय अणेशवालायराणुअविअं पमुइय पक्काणियालिरामं उहारियं
 विइवडियं दसदिवसियं करेह एतमाणत्तियं पइप्पिह ते विकरेति तहिव
 अप्पिण्ण ति ततेण सेषि ए वायावाहिरिया उददाणसालाए सोऽहमण वरय
 पुअणामिमुहे सन्ति सत्तेसइ ए हियसाहप्पि एहिय सयसाहप्पि एहिय
 जाएहिं दाएहिं खमिहिं दत्तयपमाये पज्जिइमाये एवं वत्थं विहरति तं मित्त
 नात्तिनि सटाणं सविधि गणनायग विपुलेणं पुण्यगंध मज्झानं कारेणं सक्कारेति
 सम्भावेति एवं वदासी ऊन्हाणं इमच्छ दारगच्छ गम्भल्लच्छ, ममाच्छ

This chapter is called second Śrutaskandha and it is divided into ten Vargas. The following extracts will illucidate it :—

End.

दीक्ष्यं लतेमृदुखध्वं धमकदाणं समवेणं जासपत्तेणं के अडे पत्ते एवं खनु क वूसमवेणं आपसपत्तेणं धमकदाणं दसवया पत्ता ॥ तं अहा ॥ अरममणं अयामहोमीणं पटमेव ये वलिच्छवरोयणिं दक्षवद रोयववो अरमहिमीणं बीए वये अमुरिंदवच्छियाणं दाहनिज्जाणं इदं अरमहिमीणं तदवये नुत्तरिज्जाणं वाणमतराणं इदाणं अरमहिमीणं धरमेवणं । नुत्तरिज्जाणं वाणमतराणं इदाणं अरमहिमीणं धरमेव वंदम्य अरमहिमीणं सधमेवणं । मरम्य अरमहिमीणं अग्नेवये सज्ज अरमहिमीणं । ईसाण्य अरमहिमाणं दममे वग्गे ॥ उत्तिणसंते समवेणं जासपत्तेणं धमकदाणं दसवयापत्ता । पटमण्यं लतेवय्य । समवेणं जासपत्तेणं । के अडे पत्ते । एव खनु जवु समवेणं जासपत्तेणं पटमण्यं वग्गे दसवयमपत्ता ।

दसमखनु ल्हेवु एवं खनु जवुजाव अड अद्वयणा कन्थाय कन्दाय वामा तद्वरामरुक्किया वय्य भुगुणाय वसुमिवा वसुधरा विसदसावे पटमद्वयणखनुस्सि । वखनुजवु तेष कानिणं वायगिक्कियरं सान ममीसरव जावयारि सायव वासड तेष कानिणं कन्दादेवी इमाणं कप्पे कयवडि मए विमानं कय मिसाहासवंसि । सनाए मुहध्याए । सेसंजहा कालीए । एवं अड विअद्वयणा कालीमणे मयव्वा नवरं पुव्वनवी वाणारसीए वयरीए दीजणिनु सावत्यीए वयरीए दीजणीनु कोसवीए नयरीए दीजणीनु । विद्यामण्य अरदुनु अतिए पव्वइयानु पुप्फचूलाए अच्छए मिथ निथने ईजाणे अरमहिमीणुविई मययलिनु वसाइ । महादिदी देवारी सिध्लिहिति मइदिइ मय्यहरकाणं अंत काहिइ । एव खनु जवु । निने वनु । टज्ज वग्गे दसमो वग्गे सप्पत्तो । एव खनु जवु । समवेणं लगवयामहावीरेण आइमरेण जासपत्तेणं धमकदा मयस्संधी । मय्यत्तो । दसदि वग्गेहि । नाथाधमकदाणु सधत्तानु ॥

Colophon. इति श्रीशालामुखायः सम्युधम् ॥ श्रीरम् ॥ वंदाय ६००० मृदयेयम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेशिखन् शालाधमकदाभिधः प्रसिद्धजैननिबन्ध, कश्चिन् वर्तते ।

No. 83. . अवयन्तीसुकुमालचौपद । Abayantīśukumālacaupai. Sub-
stance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 10 Lines, 10
in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1780 Appearance, not
fresh. Verse Generally correct. Complete

A little work on Abayantī or Abanti in Bhāṣā verse, entitled
Abayantīśukumālacaupai. In this work Āryasuhastī's adventures
have been chiefly described ; by Sijhaya-Jogiswar.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीजिनकुसलसूरि. सदगुरु. सहायोन । श्रीः ॥
ढाल जम्बुद्वीपमाभारि एहनि याति ॥ सुनिवर आर्य सुहृदो किनेक
अवसरे थयरे उल्लेखनी समीक्षमाए ॥ अरण्यकरप्रतपार । गुणमणि
आगर बहु परिवारै परिवन्माए ॥ १ ॥ वनवाडी विशाललेह तिहारहा,
हीय सुनिषयर पठाविया कथावक साङ्गकाज, सुनिवर भाङ्गता भद्राने
घरि अवीयाए ॥ २ ॥
सेठापो कहैताम शिष्य तुम्हे केहनाखैकाले आव्याह जाये आर्य सुहृदिना
सीस । अन्हेकु यात्रिका सयाने गुरुवै तिहाए ॥ ३ ॥
मागुनु तुम्हपासिरह बाधानक प्राप्ति कहु दीदीदीकीये । बाह्यनशाल
विमाल आवभावसु आवि डहा बहीजीयेए ॥ ४ ॥
सपरिवार सुविचार आचारिज तिहा आवीसुप सदाए जलनी गुलम अध्येन
पहकी निसिसमै गुथे आचारिज एकदाए ॥ ५ ॥
भद्रानुतगुणवत् सुहृदुरीपमदपबन्तरखीया मनोए । अवयन्ती सुकुमाल
सत्तमभूमिका पार्य सुखविलासे घनोए ॥ ६ ॥
निरुपम गार—तीसहुवै अप्करा शिशि बघयो खगलीयचोए कहु जिन-
हरक विनीद परममोदमुखीला लाभे अतिप्रथोए ॥ ७ ॥
ढाल मयोमही दक्षिण आणमिलाय एहयो जाति ॥ ८ ॥ मधुर सुरह
सुनिवर कदररे गुप्तुनी सिकाय अरुखे सुपरे । साभकी होजी आवी-
कुमरने दाय अवयन्ती सुकुमाल यनये सुभभाव । शिष्य प्रमादतकी
तजीपरी । होजी तनीमन वचनलगाय ॥ अ० १ ॥

End. भद्राघरि आवी पद्य महावत सुधापालह दुष्टन सगलाटालहरे दुष्टकर
तपकरीकाया भागी कलमन याये पदालहरे ॥ अ० २ ॥
अलकाल सहु अणखनलेह तनिगुदारिह देहरि केवलीकना सुष्टन हीर
चारिण ना पावहरहरे ॥ अ० ३ ॥

देमद गवभवत मु + + + कराओरे पितामरपको ठाने मुहाओ महा-
काल कहनाथीए ॥ भ • ४ ॥

+ + + जिनेशर पतिमायावि कुमतिलता अडकापिरे किरति येनि
समलैव्यापि मूरख येम प्रतापरे ॥ भ • ५ ॥

॥ सम्बत्सतरै एक*तालिअ गुळ आषाढ कहिसैरे राजपयर तिवि चारन-
दिगै किछ सिम्हाय योनीचर ॥ भ • ६ ॥

अरवनीमुकुमाल खन्हावे मधुरसुरे गुणगारयेरे ते जिनहरवत तपइ वइ
दानइ शानिहरक सुखपावइ रे ॥ भ • ७ ॥

Colophon.

इति श्रीअवधनीमुकुमालचोपइ सम्पूर्ण. ॥ सम्बत् १७८० मिति फागुण
बोदि चोइ शोपइनमध्ये ॥ ओ ॥ ओ ॥ ओ ॥ ओ ॥ ओ ॥ ओ ॥

विवरण—अवधनीमुकुमालचोपइ नामकभाषावदनिबन्धोऽयम् ।

No. 84. उपदेयमाला । Upadesāmālā Substance, country-made white paper, 14 x 5 inches. Folia, 179 Lines, 11 in a page. Character, Nagari Date, Samvat 1585 Appearance, very old, worn out, and torn in parts. Verse and prose Generally correct Complete

This original work, entitled Upade-amālā, consists of a number of Upade-as or instructions regarding salvation, according to the Jaina principles, preached by Mahāvira. Afterwards Dharmadāsa Gani commented upon it in Prākṛita language under the name of Bālabodha. The codex under notice contains the original work with commentary.

Beginning. अहं नम श्रीवर्हमानजिनवरख जयत भोमि बालबोध प्रकृतवाक्यद्वि
विवरणमुपदेशमालाया ॥ १ ॥ नमि ऊच जिबवरिदे इंदन रिदधि पुति
लोयगुळ अषष्टमालमि आमा मुहामि गुळपमेण ॥ २ ॥ जिनवर श्रीतीर्थ
करदेव नमि ऊच नमस्कोनइ एउपदेशीशलायविमुवा बालिमु गुळ चरे-
सेच गुळ श्रीतीर्थकरगण चरादिक तेइलइ उपदिमिइं न तु आपनो मुधिइं
श्रीजिनवरदेइ किम्हावेइ इंदनरिदधिपइं इइव नावइं चकवसति बासुदेव-
प्रमुख जरेइर तेइ अचिंत पुजित वचइं कलोकस्यापूर्व इति लोचगु-

અથવાપાતાનુપજીવિશ્વલોક તેજના મુદ્ધ મોલમાર્ગના ઉપદેશનદાર
 પદ્ધતી + + + આચાર્યનો કૌંથી સંબંધ જાણવાનથી . અથવા અમદામ-
 નથિસામ્ય નહ કરિ માંગતો કનથિપદ્ધતિ અનુદત્ત સ્વચ્છતા તોયજદ દેવન
 સનમકાર બદલે વદ' . અમદામથિસુત્ત સમાભાવોરોતિલોદસિરિતિ
 સત્પણાલોચા રસી . યથાવસ્થુતિ ઇરણ્ય . મહમુલકદિયર યોષાદિ-
 નામુતે કિલ્લ ઉવદ . અમદામથિપુત્ર અમલભીવ રત્ત સદરજાતકલો
 કતેજ પૂઠામથિ સુતમ . કૃતસમાનવર્તે સુતિપદ્ધતિલગી અન દુવોષ
 યોમદાવોર કિલ્લ ઢેકર' તિષ્ઠીઅસમિથિતલત વિષ્ણીકયોષિમુવનલગી
 તેજનદ' તિલ્લકરોષ સંતિલલકરો જિમસુપુવીલદ તિમપરમેશ્વર યોમદા-
 વોરકરો વિમુવનયોલદ તથા યથાલાગાદ્દી એક યોષાદિનાથ તોના-
 કલદ' . આદિત્યસમાન જિનપુલાન્ સમદ આદિત્યકરો સકલક્રિયા-
 માર્ગપ્રવર્તર તિમયુગનદ' કરિ યોષાદિનાથિકરો સકલલોકીકલ્પદ્ધાર
 અથર અર્થલ્પદ્ધાર પ્રવર્તિયા . યથાવસ્થુતિદુષ્ણ . એક યોમદા
 વોર કુદ વિમુવનલ્પલુતિપદ્ધતીઅન સમાનલે જિમલોઅનકરો સકલ
 પદાર્થ પ્રકાશ કુદ . તિમ યોમદાવોરિ નાલિ સન્નિસિદ્ધાન્ તથાકરો
 યોમદાવોર કુદ તિલ્લ અથર લોચન માત્ત પમાનદીષાદ વદકારનત
 અભિપ્પાય રદિ લત માંમલોકલગીતપનત ઉપદેશ કદી દરદર
 સવચ્છર સુસન્ન થિજિયોશમાસાવદ્ધમાથિજિથ અદી . દુરવિદરિયાનિ
 રસથા જદઅપ સ્વમયોર્થ . ૧ . સંવચ્છર વરસ દોષ સમ્પલિ જિયો .
 યોષાદિનાથ વચ્ચા સામદ્ધમાલે જિયવદો યોમદાવોરપ દુહીપરિનિરસથા
 અઠવિધાદાર સ્વવાસકરનાં વિદરિયા વદુ કાલિ વિદાર કલ્પ કીષા
 ઇઠવમાચાઅપ યોષાદિનાથ અનદ યોમદાવોરઅપ સ્વમાનિદ્દદ્દતિદિ
 કેદ અંતપનદ વિપ દુગાથે યદ્ધકવદ સ્વવંત સોય'કરાદર્થિ'કુલ્યાન્
 નાઅનો દંઅજિમથિ અવચ્છ આપલ પાવદ મોલમન જાણતા રદ્ધ ઇર્ષ-
 નિયાયા રતપ સમાચરદ તત્તત્તેજ્જવદ મોલમનસુદિધ્ધવદ તોથદ મોલ-
 ગમનસદિધ્ધવદ તોથદ મોલઅદ' મલિ નદ અનુદારિદ' તપનદ વિષદ
 અનયર્થ આદર પુરિરત . યન્ રજં . દેહકુર્મુદ્ધાનિ કમોલિ + + +
 દેહિની નો મલિ વાવદ્ધાવુપ કામાત નિર્મળા . ૧ .

End.

તોયર્થદામનથિનીકૌંથી એતલાદ્દિ ગાયા જાનિશે અજિલો પંચ માથા
 પાવિલો આચાર્યેમોકૌંથીપ્પમટાથિજિવદ વદમ અમદામથિઅજિથ
 અથવપસ કલ્પમાણે માલ્લ્ય વિવિદ્ધકુલ્પમા કદિયા વદુમોમવચ્છ
 રવચ દુહીપરિઅદામાથિથ આચાર્ય જિયવજિનવચનનોતરાગનાવચના

તદના સપદેશતાં કાગળીમાનાત્રેષિદ' કરીએ માલકીધી જિમ માન
 + + વિવિધ અનેક જાતિના કુસુમ ફલે કરા માળા મુદિયદ' ।
 તિમતપનાદિકથા અનેક સપદેશકરીએ માલકીધી મુશિલાવિનોત
 નવ્યગીયશ્રિયપતિદ કહીનદવણ શ્રીષપદેશમાલા કહ' વાગીમાંદ
 કહદ જર । સતિ કરી બુદ્ધિકરી કલાવકરી સુમંગલ કરીય । ફોર
 કહગણ પરિસાદત દુઃખનિવાળપલ્લટાદ । સંતિ + + શ્રીષપદેશમાલા
 ગંતિ ક્રોધાદિફલત સપદમાવદતી કુશળદાર અનેક વૃદ્ધિધર્મ નષ
 ખલ્પદયાતદનો કરણ દારિ । અનેક કલ્યાણ દુઃખાલોક અનેકરિ
 વિમપદાનો કરણદારિ ફોર ફર । કહગણ કહણદારફર અપદ પરિ-
 સાદ વર્ણદસનાસી લલચદારલીકાતદ કહ' । અપદ પરલોકિ તદ ય
 નિર્વાણફલ મીચમુષ્ણનોદેણદારિ । દત્ય સમપ્યદ ધમી માલાવવ
 મદ માળી પમયં ગાદાવં સમ્ભવ' પદ સવાવવાહીસા । દુઃખાનિ
 ગ્રાસતિ દુઃખીએ સપદેશમાલાપકરણ ગાજત આરસમપ્પદ પતાદ કેતલી
 ગાદે ગાદાવં સમ્ભવ' સમ્ભવસાદહાજ લગાદાગાદય રંતરં વાંચ સદમુખ
 ગાદ ફર' । જાવયલવલસમુદીજાવદ નવનનકિર્ત્તિનિષ તાથ જવ
 સમાજાવ દિવાચિરવાય રીકર । જાવ યજાલગદ લલચ સમુદય
 સ્તેત સમ્ભવ । અનેક જાલગદ નવનમાલાદ મહિત અલંકરિતું મેઢ
 પલ્લેતેશ સ્તેતરં જર । તાવય તાલગદ શ્રીધર્મદાસગણિર દયા રચીનો
 પત્રાશી શ્રીષપદેશમાલા જ્યેષ્ઠિ । અગ્રગરજાદિ આનરીદ જિવિર
 માસથી + + + તદનાશ્ચવર નિયલ માસતી કર । અરુવનના
 ફોર ઓંકિય ધરિદ્ર અથાથનાથાવં તથમદમજ સર્વે જિવવદવ વિનિ
 ગયાવળી । શ્રીધસદાસમણિવા મથનમાદિં દોષ સર્વેદા તત્ત્વી ગર વાવદ-
 મુતલનીએ શ્રીષપદેશમાલા શ્રીમદ્વાચોર રજીવ તાનોપમીસદલની
 શ્રીસિધાત પાય જાણિયો । શ્રીવનપાગલનાલા ગેલસા કવરણ શ્રીસોન-
 મુદર મુદ + + + પ્રણીતર આકલ્યામય જયતી સપદેશમાલા માલાવ-
 નીચ દદ લલ્યાગમોપકૃત્યે । ૧૭૪ ।

Colophon.

દતિ શ્રીષપદેશમાલામાલાવધોષસપુર્ણમિતિ । ક ક ક । શી । વ વ ।
 શ્રીરત્ન । ક ક ક । ક ।

વિવરણ—પુસ્તકેદિક્ષિપ્રુપદેશમાલાનિધઃ કથિજ્ઞેનનિવધો વર્ણતે ।

No. 85. नित्यदेवपूजा । Nityadevapūjā Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 18 Lines, 7-8 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, not old Verse and prose. Not correct. Complete.

A guide to the worship of the image of Jina in Sanskrit verse, mostly corrupt. At the beginning various kinds of Mangalas are enumerated. Then a collection of one thousand names of Jina, entitled Sihanānāma stavanā, by Jina Senācāryya, has been included in it, which is followed by a guide to the worship Anonymous.

Beginning. अथ देवपूजा निरूपते

विष्णोषा. प्रलयं याति साकित्रीमृतपत्रमा ।

विषं निर्लिखता याति पुण्यमाने जितेन्द्रे ॥ १ ॥

श्रीं जय जय जय नमोस्तु । नमोस्तु नमोस्तु नमो परवताय नम
सिद्धाये । नमो आद्यविराजः । नमो उद्यमायाय । नमो आरु लब्ध
मायुष्य ॥ २ ॥ अक्षारि मर्मभः । अर्चनमर्मभः । सिद्ध मर्मभः । साह
मर्मभः । ईश्वरि पद्मनी धन्वी मर्मभः । अक्षारि श्रीगीतमा । अरिहन्
श्रीगीतमा । सिद्ध श्रीगीतमा । साह श्रीगीतमा । ईश्वरि पद्मनी
धन्वी श्रीगीतमा । अक्षारि मर्मभं पञ्चजाति । अर्चन मर्मभं पञ्चजाति ।
सिद्धमर्मभं पञ्चजाति । साह मर्मभं पञ्चजाति । ईश्वरि पद्मनी धन्वी
मर्मभं पञ्चजाति ॥ ३ ॥ ज्ञाति कुट कुट ज्ञाता । अक्षारि सिद्ध
मर्म ॥ ४ ॥

श्रीं अरविभ, पवित्री वा सुप्रिती दुःप्रितीऽपि वा ।

आयेत् पञ्च नमस्तारात् सन्निपादे, मनुष्य ॥

अपवित्रः पवित्री वा सन्निपादे मतोऽपि वा

॥ अरेत् पञ्चमात्मनं सु साक्षात्पुनर दृष्टिः ॥ ७ ॥

अपराजितमन्त्रोऽयं सन्निविष्टविनामर्गः ।

मर्मभं च सन्निपु पञ्चम मर्मभं मर्मभं ॥ ८ ॥

पद्मी पञ्च नमोऽहो मन्त्रपापनाशनम् ।

मर्मभं च सन्निपु पद्मं पद्म मर्मभम् ॥ ९ ॥

अर्चनमर्मभं मर्मभं च मर्मभं पद्ममर्मभम् ।

सिद्धमर्मभं मर्मभं सन्निपु मर्मभं मर्मभम् ॥ १० ॥

सन्निपु मर्मभं मर्मभं मर्मभं मर्मभम् ।

मर्मभं मर्मभं मर्मभं मर्मभम् ॥ ११ ॥

Extracts from the beginning and end of the Sahasranāma.

अथ सङ्ख्य नाम निष्कृतिः ।

स्वयंभुवे नमस्तुभ्यस्तुत्याद्यात्ममात्मनि ।

स्वात्मनैव तद्योद्भूततत्त्वैश्चिन्त्यऽथै ॥ १

नमस्ते जयतां पथे स्वप्नोभर्ते नमी नमः ।

दिदांवर नमस्तुभ्यं नमस्ते वदतावर ॥ २

कामसमुद्भवैर्देवमाननंति मनोविणः ।

त्वामानामत्पुत्रोऽर्चोऽलिमालाव्यर्चस्तिक्रमम् ॥ ३

ध्यानदुर्ध्वमिन्निम्नं चनघाति मदातहः ।

अनंत भवसन्तानः जगदाशीरनलजित् ॥ ४

पैलोव निर्जंश व्याप्त दुर्दंष्ट्रमतिदुर्जयम् ।

मत्पुत्राज विजित्वासीर्जंशमत्युजयो भवान् ॥ ५

तव पञ्चदशतत्त्वात्मा षडकल्याणनायकः ।

एङ्मन्दभावमलम् त्वं सप्तमयसदृशः ॥ ५७

दिन्याष्टगुणमूर्धितं त्वं नमो बललख्य ।

दशावतारजिह्वीनां पादौ परमशरः ॥ ५८

पुद्गलमा बली दिक्षु विलसत् कीर्त्तमालया ।

भवन्ती वरदः शशाङ्कः प्रसीदतु रक्षाय नः ॥ ५९

इदं कीर्त्तनमुद्धृत्य पूतो भवति भाक्तिकः ।

यः संपाठे पठत्यथ स स्यात् कल्याणभाजनम् ॥ ६०

ततः स ईदं पुण्यार्थी पुमान् पठतु पुण्यधीः ।

पौरुषतन्त्रिद्य प्राप्त परमाभिलाषिक ॥ ६१

स्तुतेति भगवाद्देवं परावर जगदगुरुम् ।

ततस्तीर्थविहारस्य व्याघात् प्रभावकं निमं (?) ॥ ६२

भगवन् सन्ध्यास्थाना पापघट्टघ्नीविद्याम् ।

धन्योभूतप्रज्ञेकेन त्वमेष शरणं विभो ॥ ६३

मन्य साक्षाद्विद्या शेष दृष्टा ध्वजा विराजिता ।

धर्मचक्रनिदं मन्त्रं तत्त्वयो वीरसाधनम् ॥ ६४

निधूमनोद्धरणानां मुक्तिमार्गोपरोधिनी ।

नवीपदिष्टं सन्मार्गं कालोप्यं समुपास्थितः ॥ ६५

इति प्रबोधतत्त्वस्य स्वयं भर्तृजियोषु च ।

पुनश्चतुरा वीणा प्रादुरासन्नसत्कृतो ॥ ६६

ବାହୁଡ଼ି ଜିନିଷେନ ଜିନିଷାନାମି ପାରିଷଦମ୍ ।

ଅପାରିଷଦମୟାସି ଶୂନ୍ୟାମୀତକରାସି ଅ ୧୭୭

ଏମି ଗୋଟିଏବେଳାବା ନିମିତ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧକର୍ମକରଣେ ଉପସ୍ଥମ୍

The work is finished with this manual of worship, from which we quote the following Mantra—

ଜିହେନ୍ଦ୍ରସିଂହାଳ ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ ଶାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପରମେଶ୍ଵର ଅନନ୍ତାନନ୍ଦାନନ୍ଦନୀୟେ
ବିବାହୀର୍ଣ୍ଣବିବାହନାୟ ଜୟ ନିର୍ବଦାମି ନେ ଶାନ୍ତା ନାମତ ଶ୍ରୀକୀର୍ତ୍ତବ୍ୟଭବନୀ ।
ସମ୍ପଦ ଶୁଭାଦିନିଦାୟ ସାଧୁମାନୁ ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟାଦେବୀବିଜୟଧର୍ମେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ନମଃ ବିନୋତ ଶୟା ॥ १ ॥ ଶୁଭାନ୍ତୁ ସର୍ବୋପକାରୀ ଅଦନେଷ ଧୂୟାନ୍ତୁ
ସୁଦୀର୍ଘବିଦ୍ୟାୟନମଃ ॥ ଜିହେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଛେ

After the worship of the first Jina the following deities men should be also worshipped—

ସ୍ଵାସ୍ୟାମି ଜିନିଷାମା ଅ ଶୁଭବିବାହନନ୍ଦନ ।
ଶୁଭାମି, ପଦ୍ମଭାସ୍ୟ ଶୁଭାସି ଜିନିଷନମ ॥
ଅନ୍ତୀକ, ପ୍ରସନ୍ନେଶ୍ଵର ଶ୍ରୀମନ୍ତୀ ଧନବାନ୍ତୁ ମୁନି ।
ଦିଦା ନ ବାମ, ପ୍ରସନ୍ନେଶ୍ଵର ବିନୋତ ବିନୟପୁତ୍ର ॥
ଅନ୍ତୀକ ଅନ୍ତୀକାମା ଅ ଶାନ୍ତି ଦୁଃଶ୍ରୀମିନମ ॥
ଅରବ ଶ୍ରୀମନ୍ତୀବଦ୍ଧ ଶ୍ରୀମନ୍ତୀ ନମି ଶ୍ରୀବିଜୟ ॥
ହରିବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀମନ୍ତୀବଦ୍ଧେନି ଜିହେନ୍ଦ୍ର ॥
ଅନ୍ତୀକାମାଦେବୀବି, ପାର୍ବତୀଦେବୀପୁତ୍ରୀ ॥
କନ୍ତୀକାମାଦେବୀବି ଶ୍ରୀବିଜୟବନ୍ଧୁ ॥
ଏତେ ପୁରା ଶ୍ରୀବିଜୟ ପୁଜିତା ବିନୟାସି ॥
ପୁଜିତା ଧନବାସି ଶ୍ରୀବିଜୟବନ୍ଧୁ ॥
ଅନ୍ତୀକାମାଦେବୀବି ଶ୍ରୀବିଜୟବନ୍ଧୁ ॥

After worship ଆରମ୍ଭେନ୍ଦ୍ର should be announced thus—

ଶ୍ରୀପୁରାଣାମି ଶ୍ରୀପାଦକାମାମ୍ ।
ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ରନାମାଶ୍ରମପୀଥନାମା ॥ ୧ ॥
ଦିଗନ୍ତ ପାଦପ ପରମ ପାଦ ॥
କରୋତି ଶାନ୍ତି ଧନବାନ୍ତୁ ଜିହେନ୍ଦ୍ର ॥ ୨ ॥
ଅନ୍ତୀକାମାଦେବୀବି ଶ୍ରୀବିଜୟବନ୍ଧୁ ॥
ଦିଗନ୍ତାମି ଆଧରଭାସନାମା ॥ ୩ ॥

भामहम् दुन्दुभिरातपच ।

सतातिद्वार्यानि जिनेश्वराना ॥ ४

सर्वं सर्वप्रज्ञानं भवतु ब्रह्मण्यं धार्मिकी भूमिपाकः

कार्त्तिके कार्त्तिके सत्यक वरवत् भवतु व्याधयो धान्यं नाग ।

दुर्भिक्षं चौरमारो चक्षुषि जगता मा भवन् जीवलोके ।

जैनन्दी धर्मचक्रं प्रवृत्तं सततं सर्वसौख्यदायी ॥ ५

ज्ञानतोऽज्ञानता वापि ज्ञास्तीक न कृत मया ।

तत्सर्वं पुनर्भवान् तत्प्रसादाज्जिनेश्वर ॥ ६

एकाकी निःस्पृह ज्ञानः पाणिपानी दिगम्बर ।

अहं कदा भविष्यामि कर्मनिर्मुक्तं नमः ॥ ७

वाङ्मायेरितमानसमुत्तमपी युत्वा भवम् मङ्गलम् ।

पुण्यं चाभिनयन् पवित्रतर की ज्ञातीत्यहं प्रत्यहं ॥

वाङ्मायेरितमानसमुत्तमपी युत्वा भवम् मङ्गलम् ।

Colophon. इति नित्यकदेवपूजावन्दन समाप्तं ॥॥॥ श्रीः ॥ ॥ ॥

विवरणम्—नित्यकदेवपूजाविषयकं कवियैरनिबन्धः ।

No. 86. परदेसीराम । Paradesīrāsa Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches Foha, 39 Lines, 4-11 in a page Character, Nāgara Date, ? Samvat, 1773 * Appearance, not fresh. Verse Generally correct. Complete

Rāsa means a dramatic representation having songs of various tunes describing some historical event or the adventures of a hero. This poem describing the adventures of Paradesī or Jina, in this world, has accordingly been named Paradesīrāsa, by Jñānasāgara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

जिन्मपदजवामिनी गणधर प्रथमी जाम ।
 सभारी युतर्दवता हं पक्षिताम ॥ २
 माणिक सागर मुनितथा मन्मथ पदधरजोहि ।
 चानिधिकर सो गिणनी जोगेदाह जोहि ॥ ३
 राय पसेको ५० मा टेजविरति चधिकार ।
 परदशो राजातथो भाषाहे गणधार ॥ ४
 मूल यकी मयरी परि तहु पाकी सधादि
 दया धनं निग पावमु सेवोथें मृग प्रादि ॥ ५

॥ देओ रमो पाकी ॥

जवरोपेरे दसव भरत मां
 चामनकम यारें मामे बाहु ।
 मयरी छडिभरी जोगा जिखी ।
 मेज मृप तथे ठामि दीधीनु ॥ १
 राज करहेरंगे राजनी ।
 हिमवंत सरिपोरे टिहोतापी ।
 सुरिमगुणकरि जांयें केहरी ।
 कीरति जेहनीरे जगमां व्यापी ॥ २ राज०
 मेज मृपनें राकी धारकी ।
 पक्ष विदददुव शिलमेवेह ।
 कुचि ईशानेंही मयरी बाहिरे ।
 चमत्तालवननानिले खेह ॥ ३ राज०
 वन मां हव चशोक चरु भलो
 पुढो मिला पुढ होंएक वपाछो ।
 चंभसाल वनि वीर मनी सप्या ।
 जे जगनायक हो जगगुणजाण्यो ॥ ४ ॥ राज० ।
 बदव दहती सघको मरव दा ।
 मेळ राजारे चादि मंडो ।
 टचाभिगमे वादी प्रेमसु ।
 मुखे महु देश नरे आलस कसो ॥ ५ ॥ राज०
 मीधराम सुरलोके तिथि समें ।
 सुरीया भवुवरे वहुपरिवारे ।

नामने सोए घबि सफ़च हुवे
 सोहिते वा दुरे जइ तिथि याने ॥ १४ ॥ रा०
 कर्धाण मंगलदायक देवनी
 प्रतिमानी परि रे सेवासार ।
 त्रिष करि सरलविहितसुख मोषनु
 फल सेईखिरे आतम तार ॥ १५ ॥ रा०
 इमषिनीने सेवक देवने
 सुरोयाल सुरेइ मकहेनेमी ,
 कामल कल दाइ त्रिग बीरडे
 तिहाति मे जान रे मकवा जेमी ॥ १६ ॥ रा०
 तिहा जइषाण प्रदक्ष्य दिने
 बांदी निज मित्र नामने कहिणी ।
 निज निज नीव कहौयो निज तथ
 मइस करिनेरे सेवा कहिणी ॥ १७ ॥ रा०
 त मगल भावने मे काटजे
 प्रथमकर कर रे अक्षय अ होइ ।
 मलमुआदक कृषिण पुरखिजिके
 ते दरब बन्दी रे जलना जोइ ॥ १८ ॥ रा०
 जलपी सुधीनी माटीकरी सुरनी
 जलसु रे रण बैसारी ।
 फुल घषा जल जल ना उपना
 जाहु प्रभावे रेवे विचारो ॥ १९ ॥ रा०
 जलने पुष्पने नरना बोकरी
 भूपकसु खीरे भूपते काराया ।
 कृष्णार शिखारम कुदब
 मरल सुखले रे भूपन धरणी ॥ २० ॥ रा०
 एमकरीने आबए मइहरी
 सुझने बहिनी घानीद ज्यो ,
 पहिली बानिबान सागर कटे
 निज नीबगति मारे खालले खेणी ॥ २१ ॥ रा०

End.

राग सारंग ।

नय दलरौ दपवंत गुण आगली माग नमान प्रभाव हो ।
 लखवकी सेकरी सोभागी गुणप्राप्त हो ॥ १ ॥
 पंचधा बीयाली जती अगुक्तिही छं जाति । कु०
 आठ वरष भी ते सही माता पिता तसतामही ॥ १ ॥
 शुभ + + बति शुभयोगसु कलाचार जने पासिही । कु०
 महाभहीच्छव मयावसु बद्धि अतिन न्यासि ही । कु० ५० ॥ १ ॥
 मृग अरव सु'सीधमे कलावहीतरि सीयही । कु०
 लीगसमयेंद्रु से जिसे आवन'याय' अयोही । कु० ५० ॥ १ ॥
 माता पिता कहिछे धनु परपो पुन मुजाणही । कु० ।
 गुंजा सेनही लीगमां रहिये दृढतिथि बाणि ही । कु० ५० ॥ १ ॥
 साधतया गुण सीलता । द्विपर जिंके अणवही । कु० ।
 आरितसीये तिथि कहे लजि चरिजनकले भारही । कु० ५० ॥ १ ॥
 तप सजंभ आतमा दृढप्रतिज्ञनि यद्य सुनिवर जावती
 अहनिमि मदा साधने सुगति लीयेही ॥ ५० ॥
 सुनिवरघातीकर मय पारिने लहिसे केवलनाथ ॥ ५०
 भविष्य ने प्रतिबोधये केवल जाणीलाय ही । सु० ५० ॥ १ ॥
 वरस वकुल मेंवालये केवल नीपर जाय । सु०
 अतसमे अवसथकरी लहिसे भिव सुख दाय ॥ सु० ॥ २
 न्यासगगर मुधनेद्रु कहीवपी समीटाल ही । 'सु०
 कंकणाधरम आवाधता दे इस मंगलमालही ॥ सु० ॥ ५० ॥ १ ॥
 हिसक परदेशी दूतो तजिनधर + + - साध ।
 लहिरौ जिवसुष सासतां पालीने यठकाय ॥ ११ ॥

टाण । ११ । राग धन्यास ।

यासजिथ वजुहारी ॥ ए देशी ।
 वभीहि साने करी कुंमदयाधरमल विद्यापीरे ।
 परदेशी श्रुती परे फल एहनामोटा आभीरे ॥ १ ॥
 कल्या धरम आराध ज्यो श्रीवीरसहित एवानीरे ।
 आब सहित एकविमने हमामालहि अणवापीरे कदवा ॥ २ ॥
 वायवसेही सूचही से अधिकार एलापीरे ।
 न्यून अधिक तेहही कहियु तेमिच्छाहुक्क मदापीरे कदवा ॥ १ ॥

गच्छ अचलमिह आगच्छ नायक ओगणरतनसूरि दीरे
 मछघारबूझामकी जी अभिनव जंवु सुखे दीरे ॥ ४ ॥
 तेहने पाटप्रलाकर ओविमारतन सूरि सीछे रे ।
 ललितसागर बुधलावण्यधारी लवियणना मनसीछे रे ॥ क० । ५ ॥
 प्रथमश्रिय तसुवरगमा मुहुनुर मदिमावतो रे
 माणिकसागर मुनिवर तमु चरणपसादि एक तोरे ॥ क० । ६ ॥
 आगकापुरीगाममा संवत्सतर लीपीमेरे ।
 लोठ मुकलने एसिकविचासरि सिद्धजोमे मुजगीमेरे ॥ क० । ७ ॥
 बाजापर देसी तकीमे रासकलीरस आकीरे ।
 ओगुरुणानूयसारपी ए जोठी चढी पर भागीरे । कह्या ॥ ८ ॥
 सरब मिलीईसोयारमे एण'यामरनी मागीरे ।
 कौपी गण्यवरगनी लिख औवित राखिया नीरे । कह्या । ९ ॥
 राग धन्याविरौह' कही एतेतरी सुमी ठाकीरे
 आनसागर बुधधरमकी कहँखहीह' संगल सागीरे ॥ कह्या ॥ १० ॥
 मखंगाथा । ७११ ।

Colophon. इति परदेशीरासखं पुर्णं यथावत् ११०० । संवत् १७७१ वर्षे मिति माघ
 वदि शर्मा । ओचपल गच्छे वाचक ओगीतसागरगणश्रिय मुनिदासजी
 लिखित ओपटनानगरे ॥

विवरणम्—परदेशीरासाभिध कविदायापदानिवन्धोऽत्र वर्तते ।

No. 87. Āgamasāraḥ : Āgamasāraḥ Substance, country-made
 white paper, 14 x 6 inches Folia, 17 Lines, 15-26 in a page Character,
 Nāgara. Date 1 Samvat, 1776 Appearance, old, torn in the first
 part. Verse and prose Generally correct. Complete.

A work in Bhāsā verse treating of the first Principles of the
 Jaina religion, entitled Āgamasāra, by Devacaṇḍa muni

Beginning. ओज्जिनाय नमः ॥

अथ प्रथमं मल्लजीवने प्रतिबोधि वा निमित्तं कोषमार्गेणो वचनिका
 कहैछे तिहा प्रथम ओव अनादिकाल । ना निष्ठाबोद्धतो तैकाल
 लवण्डि धानी मे विषय करण कहैछे प्रथम यथाप्रति कहैछे । प्रथम
 यथाप्रतिकरण १ ओजी अपुण्णकरण २ ओजी अनिप्रतिकरण ३

तिहा यथाप्रवृत्तिकरण कहै है । ज्ञानावरण कर्म १५ दर्मनावरण
 कर्म १ वैदनी कर्म १ अनराय ४ आर कर्मनी बीस कोठा कोड़
 पपाचे सागरीपम स्थिति है एहनो गुण बीस कोड़ा कोड़ पपाचे एक
 कोड़ा कोड़ रीपे १ नाम कर्म १ गीत कर्मकी बीस कोड़ा कोड़
 स्थितिके एमा छि १८ पपाचे १ रापे बीहनो कर्म १ मितिर कोड़ा कोड़
 सागरकी स्थितिके तैमाहलमणीनर ६८ पपाचे एकरापे १८ सात
 कर्मनी एक कोड़ा कोड़ सागरीपम वाको स्थिति रापे एह बीजे वैराग्य
 रूप सदास परिणाम ते यथाप्रवृत्तिकरण कहौ जै ए प्रथमकरण अनंती-
 बार सव्यं मन्त्रीव करैछद् । छिबे बीजी अपूर्व करण कहें । जे एक
 कोड़ा कोड़ स्थिति में एक मुहूर्त अने अनादि मिथ्यात्व अनंतागुर्वी
 पपा बबानी अज्ञानहेय ज्ञान सपादिय एह वाङ्मय अपूर्व कहती पड़िवा
 कि वारे गायी एह बीजे परिणामने अपूर्वकरण कहौ जे । ए बीजी
 करण समकित योग जीवने म्याये छिबे बीजी अनिष्टनिकरण कहै
 ते मुहूर्तवप स्थिति पपाचे ते निर्गन्ध शब्द घटसमकित पाने मिथ्यात्वनी
 सटय मिटे तिवारे जीव सपसम समकित पाने एह बीजी परिणाम ते
 अनिष्टन कहौ जे इहें करणकीध गी निवेदी कहौ जे तिहा आशय
 निर्गुणमाह । सत्तज्ञ जाने बीतापम टम गयी छैत भवे बीज अणि
 अहीकरण गुण समकपुर कहे जीव कसर दीस ददुकीधव विकार वषदो
 पण्ड अमिष्टतक्ष असदप सवसम सन्न इह जीवोदमनिध्यालने सदय
 निने जीव समकित पाने ते समकितनीसददण गाने हेदके एकविरह-
 समकित बीजी नियय समकितके तिहा विवहार समकित कहै
 कर दिव अरिहंत गुरुसु या साधु अटक है ते धर्मकबलीनी प्रसूयी
 आनमगादि नय १ प्रमाथ १ निषेपा ४ करो सह है । एहवी सह
 हणति व्यवहारसमकित कहौ जै ए पुण्यनो कारणके एहवी कसिगान
 घणा जीवने कपजे छिबे निधे समकित निधे समकितकहे है एगुनिये
 देव आपणी आमा जीव निधे गुरुपण आपणी जीव निधे धर्म आपणी
 जीवनी समाव एहवीसददण मोचके ना कारणके जीवसदपठ सधा
 विना कर्मवपे मही एहवी सत्त सददणति निधे समकितकहौ जे । छिबे
 ज्ञान मो स्वरूप कहै है न ग्यानना वेभेद के एक व्यवहार ज्ञान १ बीजी
 निधे ज्ञान १ व्यवहार ज्ञान कहै है अन्यमतीना शास्त्र सब अथवा जे
 आनमें कहा जे विष्य अनुयोग मध्यम गणितानुयोग १ सत्तमानवरण
 करणानुयोग १ क्रियाविधि धर्मकथानुयोग ए विवहार ग्यान है अतरंग

उपयोग विना ज्ञेयसूत्र ना ज्ञेयकर वाते विवहार ज्ञान कही जै द्विजे निधे
 व्याज कहै है। बह्व्यजाथे बह्व्यना गुण जाने बहुव्यना पर्याय
 जाथे तिनो साहे पांच अवजीवद्रव्य द्रव्यजातोही सता थने एक जीव-
 बह्व्य निर्देन्य करि सिद्धसमान साध मर १ जीवही आनय द्वार २
 जीवही कारण ३ जीवज्ञानय द्वार ४ जीवमें रहैहै एक वा आपसी
 जीव थने गुणी अदपी ज्ञाने ते निधे ग्यान कही जै द्विजे बह्व्य नी
 ग्यान कहै एथम बहुव्यनाम कहै धर्मास्तिकाय १ अधर्मास्ति काय २
 आकाशास्तिकाय ३ काल एवद्रव्य हें साम्यताहें तिनमें ४ अजीवहें एक
 जीव धेतनात्त्ववहै' सपादयहै तिन में द्विजे ह द्रव्यना गुण कहै है
 धर्मान्तिकायनागुण अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ गतिप्रदायगुण ४
 अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ गतिप्रदायगुण ४ अधर्मास्तिकायना ४
 गुण अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ अवगाहदान ४ गुणकालद्रव्यना ४
 गुणहै अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ नवपुरावर्तना लक्ष्य ४ पुद्गल
 द्रव्यना ४ गुण अदपी १ अचेतन २ सक्रिय ३ मिश्रण बीयरण रूपपूर्व द्रव्य
 गुण ४ जीवद्रव्यना ४ गुण अनंतदमन १ अनंत चारित्र १ अनंतदीर्घ ४
 एक द्रव्यना गुणकहाते नित्ये हुब है। द्विजे द्रव्यना पर्याय कहै है
 ते धर्मलक्षाधमा परतं निधे छव १ दिस २ रदिस ३ अगुह लघु अधर्मास्ति-
 कायना ४ पर्याय है छव १ दिस २ रदिस ३ अगुह लघु ४ आकाशास्ति-
 कायना ४ पर्याय छव १ दिस २ रदिस ३ अगुह लघु ४ कालद्रव्यना ४
 पर्याय अतीत काल १ अनागतकाल १ वर्तमान ३ अगुह लघु ४ पुद्गलना
 ४ पर्याय वर्ण १ रंग २ रस ३ परस ४ अगुह लघु सदित जीवद्रव्यना
 पर्याय है अद्यावत् १ अनवगाह १ अमूर्तिका १ अगुह लघु ४ एक
 द्रव्यना पर्याय कछा द्विजे ह द्रव्यना गुण पर्यायगो साधने कहै The
 following extract also relates the characteristics of the
 Jiva शिष्य पूछेहै जे हम सर्व जीव एक शिरोवाही तो हव सिद्ध
 परमानन्दमई दासैं है संसाराजीवकर्म सपद्याहूषी दासैं है सर्व जुंदा
 दासैं है ते किम उत्तर कहै है जे निधे नव सर्वजीव सिद्धसमान है
 सर्वजीव कर्मप्रपावी सिद्धसावेहैं तिनो सर्वजावनी सता एककैती अमय्य
 जीवपथि सिद्धसमानहैं तिवारे अमय्यभीष किमजाह' न होति वारे
 नहै है जे अमय्यने कर्म चोक्काहै तेहमी स्वभाव एवहीन है अन
 आवगर्हसी जीवना सुखहैं ते निधे नयकारो हैं सर्वजीवसता एक शरीरा
 है। द्विजेसत् असत् पंच कहै है वष द्रव्य स्वद्रव्य १ स्वप्नेम २ भूकाल ३

स्वभाव ४ पक्षे सत्कृताक्षै परद्रव्य १ परत्वेन २ परकाल ३ परभाव ४ पक्षे
असत् है द्विवेक द्रव्यमें द्रव्यत्वेन कामभाव कहें स्वद्रव्यनी मूलगुण
धर्मास्तिकाशनी स्वद्रव्यस्थिर सहाय गुण अधस्तास्तिकाशनी स्वद्रव्यधिर
सहायगुण आकाशनी स्वद्रव्य पुङ्गवमें जीवने मार्गे आपते सहाय गुण पुङ्ग-
वनी स्वद्रव्य ४ प्रकारें खंभ १ देश २ प्रदेश ३ परमाणुए ध्यारप्रकारें अश्रीव-
रपी गुणसहाय जीवद्रव्य ज्ञानादि चैतन्यलक्षणगुण द्विवे स्वत्वेन प्रदमपक्षी
कहे तिहा धर्म १ अधर्मयो २ स्वत्वेन एकजीवना असंख्याताप्रदेश द्विवे
स्वकाल अगुणलघुपर्यायते छ द्रव्यमें अगुणलघुपर्यायते छ द्रव्यमें तो ईशके
सर्वे महिर्ने स्वभावगुण पर्यायते छ द्रव्यमें स्वभाव आपणा गुण पर्याय
कहवाइ तने धर्मो द्रव्य में आपणा द्रव्य १ क्षेत्र १ काल १ भाव ४ के
बीजापांच द्रव्य शान्तयो अधर्म द्रव्यमें स्वधर्म आदि कथारके बीजापांच
द्रव्यनामयोइ महीन आकाशमें आकाशना द्रव्यादिक है १ पांच द्रव्य मयी
कालमें कालनाके पांचना मयी पुङ्गवमें पुङ्गवना के जीवना स्वद्रव्य क्षेत्र
कालभाव ४ जीवने के बीजापांच द्रव्याना तिथमें मयी इस छ ए द्रव्य मगुणे
सत्पक्षे परगुणे असत्पक्षे द्विवे ब्रह्म १ अवक्तव्य २ पक्ष कहें के हद्रव्यमें
अनतागुणपर्याय ब्रह्म स्वके व्यक्तव्य कहता ब्रह्म मूक्त कहि वा योग्यप
छ द्रव्यमें अनता गुणपर्याय व्यक्तव्य है इत्यादि ।

End.

इस सर्वद्रव्यनी पक्षसना बड आकाशयो धर्म १ अधर्म २ अवगाहना सुख
वै इस छ द्रव्यना गुण पर्याय सामान्य स्वभाव ११ विशेष स्वभाव १२
ज्ञानयो ज्ञाने दर्शनयो द्विवे सिद्धभगवत रग्यारे सामान्यस्वभाव कहें है ।
अस्ति स्वभाव १ नास्ति स्वभाव २ नित्यस्वभाव ३ अनित्यस्वभाव ४ एक-
स्वभाव ५ अनेकस्वभाव ६ भेदस्वभाव ७ अभेदस्वभाव ८ भव्यस्वभाव ९
अभव्यस्वभाव १० परस्वभाव ११ एइ ग्यारे सामान्यस्वभाव सर्व द्रव्य में नै ए
सामान्य उपयोग दर्शन गुणयो द्विवे दस विशेषस्वभाव कहें छ द्र चैतन्यस्वभाव
१ अचेतनस्वभाव २ सूर्तस्वभाव ३ असूर्तस्वभाव ४ एकप्रदेसस्वभाव ५ अनेक
प्रदेसस्वभाव ६ शुद्धस्वभाव ७ अशुद्ध स्वभाव ८ विभासस्वभाव ९ उपचरित
स्वभाव १० पदस विशेषस्वभाव एकिकछो द्रव्यमें केइ के ए ज्ञान स्वेजाये के
एतल सिद्धभगवान ज्ञानोपयोगदर्शनोपयोग यो लोके अलोक जायो देवा
रक्षा के एइवा अनत गुणो अद्वयी सिद्धभगवत वै देसमान आपणे आकाश
ज्ञाने सपादेश करो ध्यावैते समकितो जायवो इटा अष्ट कर्म वनदादिके
भय सिद्ध जिनचंदता सभी लो अयाणिये ताको वदेधंद १ कर्मशोग
उपपक्षो ग्यानवृत्तारसदृष्टि २ एहिअसदगुण सोव के एहि अग्निरगु

भाग नैजो निजग्यानादिगुणकर ज्योपर गुणत्याग १ ज्ञानहृत्तमेवो भविक-
 चरित समकितमूल अमरपद फल लहो जिनवर पदवो मूल १
मवनसुतरहिहो तेरं भलपुद्ग फागुण सास मीटें कोट मरीटमें वसता
 सुष अउमास १ युनिहल खरतरमच्छ सुधिर जुगवर जिनचंद मूर
 पुणपधान प्रधान गुण पावकगुण पवर (१) ६ तास सास पावक विबुध
 समतिसागरगुणवदसकशस्त्रापकगुणी साधुरग जसवत ७ ताससास-
 सीसपावकपवर जिनमत परमत आण भविक मलपतिवीध वाराजसार-
 गुण भाण ८ ज्ञान धरम पावक पवर समदमगुण अगाध राजहस गुह
 गुह सकति स जग करैसरा तास तास आगमहवी जैन धरम को
 दाम देवीचद आनदनें कालीयय प्रकाश १० आगमसारोहार यक्ष प्राकृत
 सकृत रूपययक * देवचंदमूनि ग्यानासत रस रूप ११ कही इहा सदाय
 अतिहासिसयल चितममकवेध निज मिनको कालीय पयविष १२ धर्म-
 मिव जिनधर्मैरतमविजनमसकितवत यक्ष अम १ पदउल्लसययकिधो
 गुणवत १३ तत्त्वग्याममययं यक्ष कीधो आलावीध निजपरसता सुबलधै
 श्रीता लहे प्रबंध १४ सेकारण देवचद सुनि काली भायाययमणसी
 गुणसी ल भविक लहकीन सिव पय १५ कदक यक्ष गीताक धी मिन
 धी मिन ज्योए पयोम तत्त्वग्याम यहासहित वलो काश मारीग १६ परमा
 गत मवाचणी लहणी परमानद धर्मराज गुरुधर्मल्लधर ज्योए सुरवह दे १७
 ययकिधो मगरगसु सित पय फागुणमास सीमभार अहतीजतिधि सकल
 लहो मन आस ॥ ओ: ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेंद्विन् आगमसारामिध जैनधर्ममतव्यापकग्रन्थविशेषो वर्तते ।

No. 88. श्रावकाख्यानम् । Śravakākhyānam Substance, country-
 made white paper, 12 × 5 inches Folia, 10. Lanes, 10-11 in a page.
 Appearance, old, worn out, writing injured throughout except the first
 four only Prose and verse Not correct. Complete.

A Bhāṣā work chiefly treating of Jaina Moral Philosophy, entitled
 Śrāvakākhyānam. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ अथ आठ कर्मणां १०८ प्रकृतियो विचार विषय है ॥ श्री ।
 ते आठकर्मकेहा पहिली ज्ञानावरणो । १ । दर्शनावरणो । २ । वेदना । ३ ।
 मोहना । ४ । आक्रयो । ५ । नाम कर्म । ६ ॥ गोचकर्म । ७ ॥ आठमं चत-
 राय कर्म ॥ ८ ॥ पहिला ज्ञानावरणो कर्म । तिन का पांच प्रकृति । ते
 कहिये है । मति ज्ञानावरणो । १ ॥ गुणज्ञानावरणो । २ ॥ अवधिज्ञानावरण
 । ३ ॥ मनःप्रज्ञानावरण । ४ ॥ किवल ज्ञानावरण । ५ ॥ कैवल ज्ञानावरण
 ॥ ६ ॥ ज्ञानावरणाकर्म किसवांथा छे ते कहे छे । सिर्हातशास्त्र वेचें । १ ॥
 कदेवना असमा करे ॥ २ ॥ ज्ञान विषे संदेह बाधे । ३ ॥ कुशाम्नी
 कृतमनी असमा करे ॥ ४ ॥ शास्त्रसिर्हातनी सुसगा अथता जे ॥ ५ ॥
 परका दीव प्रकाशे ॥ ६ ॥ मिथ्यात्व उपदिमें ॥ ७ ॥ ए सति बोलीना
 ज्ञानावरणो कर्म बाधे । विद्यावे ॥ ८ ॥ ए कर्मणा स्थिति ॥ ९० ॥ कोडा
 कोडा सागरोपमज्ज वै । एह दको जीव संसार माहिं हलें । पहिली
 कर्म केहना सरियो । पाटी गो हटात जायवी । जिनमगडे डाको
 बाधकी नदीसे । तिन एकर्म करी ज्ञान उप जे नही ए ज्ञानावरणो
 कर्म पयु । बीजो दर्शनावरणो कर्म कहै छे ।

The last part of the codex is entirely spoiled and consequent-
 ly not legible.

Colophon. इति श्रीश्रावकर्म + + प्रकृति सम्पूर्णः ॥ ह ।

विवरणम्—पुस्तकीऽधिन् आशककर्तृप्रकृतिविषयकः कश्चिज्ज्ञानधर्मनिर्देशो वर्तते ।

No. 89. **श्रावकातिचारः** । Śrāvakāticāra Substance, country-made
 white paper, 8 × 5 inches Folia, 15 of which the 1st, 2nd, 4th and 8th
 fol are wanting Lines, 2-12 in a page Character, Nāgara Date, ?
 Appearance, very old, torn, worm-eaten Prose and verse. Generally
 correct Complete (except the fol. mentioned above).

A work instructing good conducts to the Jaina ascetics in
 case of omission of their duties, under the title of Śrāvakāticāra.
 Anonymous.

The first part being totally spoiled, we quote here an exten-
 sive extract from the last part in order to make our readers acquaint-
 ed with the contents of the work.

पञ्चतयिष्यतोसक्ति किंनो नहि कृत्तरोदरो भविष्ये । एकामन न कोष
 केवल वेदिषो चार पाथ साते कुषार्थं हिया नहि । द्रव्य मध्ये ए न
 किंनो अनमनादिक काय किंनो विमननामनादिकेण भवत अहीपाठ
 संकीर्त्या नहि । पाठन उरी गती राथो नहि नवचारमी । दोरमी ।
 गच सही । मुंच सही । पुनमव । एकामना वै चामना । मोरो
 चामिल ममुच तपन किंनो । पञ्चक्याच पाववाचो मामा वेमना नवचार
 मथी नही । उचतादिवस चरिमन किंनो । विमन दन वापतप
 हिवरुत । अतिचार लागो होये । अमनरतप पावचित्त विलुप्त । वै
 दारअत हुं सिपात । काथे उचमयो विच अमिमिनेत तथो होइ ।
 मुव समीपद मनयहि चामोचन न किंनो । मुवदन पावहित लेवा मुठ
 पन्न चामो नहि । द्विमुवसंमनादमी मापु इति विनय साचथो नहि ।
 वाचना मथना परावर्णना अमुचयथा पंच विधि सिपाय पायो नहि ।
 चर्मजान दुल्लजान ज्ञाया नहि । कर्मजानिमित्त लीगल दस विमनी
 काठ समान किंनो अमनरत पवित्ररु ए चार मेहे विवे जिहो अति-
 चार पायो दिवसमाही हुइ होय ते सवे मन वचन जायावै जरि मिथ्यामि
 दुकर । १ । बीयांवार लव अविचार अनमहिम वञ्च बीरिच परलवइ
 जी यइवायेस गुजइ अजइ भान नाययो बीरिचापारी पटवै मुचवै
 विनइ वै जावइ देवपुजा सामायक दानहीन मवभावनापमुव चर्मजानतनी
 विनइ जिहो अतिचार पायोदिवसमाही जइ होय ते सवे मनवचन जायाव
 करि मिथ्यामि दुकर । २ । समवचनकायातयो वती वचनीय बीपु वचां
 पंचाङ्ग समामन न दिखु लेवा परिक्रमव किंनो । बीयांवार विवदइ
 अतिचार लागी होइ । ते सवे मनवचनकायावमिथ्यामि दुकर । ३ ।
 जावाइ अइ पदवच समसं लहव पच पन काम वासमतवरीरचिति
 पचमंभाइ भव बीहिन पडिमिटाव करवै मिथ पडिमिइ वाविच अमन
 व्यनीम अनतकाच बहुबीजा मथच मद्याचारव परिदहादि किंनो तोदे
 जामादिन किंनो बीरभीवादि विचार ईया नहि चानन दमन मदे
 उतुपुव परीपका किंनो इत्यादिहने विवे अनेरो मचातिपातमवावाद अदम
 मेदुनपडिपच लीव मान माया लीम हाण वति अरति इहेमय दुमना
 परपरिवाद माया मयावाद मिथ्याल मथ ए अउरो पावजान समारणा
 होइ परमाहि मयावला व्याहोइ तपनमार्गे विमा ददा चार्जमार्गे मय
 मनीव विनय वेदावच दानहीन भव मावादि दुपु सर ददा वतोदा नहि
 उतुपुव दिव्य विमन निर्मल श्रीकाशीचमामाव वैचन म्यानमहित मथ्या

वीतराग द्वैवि अरुमाया जीव अजीव पुण्यपाप आश्रमवर निर्भरार्थ
 भय ए भवतत्त्व सद्दृष्टा नहि अथवा मिहति साहिदा अर्थ निगीदमम
 आवन्ती सासीसाम पछ्यापम सागरीपमवार देवलोका मयसेवेशक पद्मानु-
 त्तर विमान सर्वार्थसिद्धि तया जम्बुद्वीप लवणसमुद्र अमव्यात कालोदधि-
 समुद्र असंव्यात दीपसमुद्र असंव्यात चंद सूर्य चंद्र नव्यत तारा इत्यादि
 विचार यद्दशा न हि । ए सर्वं ब्रत विपद्भुत अनेरी तिकी यावकाचार
 अतिचार लागी है ते सबे मनवचनकायाइ करिमिच्छामि दुद्धर ॥

Colophon. इति श्रीयावकातिचारं सम्पूर्णः । शुभम् ।

विबरणम्—यावकातिचाराभिधं कथितुं धर्मनिबन्धोऽत्र वर्धन ।

No. 90. *यावकात्याविकालोचना ।* Śrāvakaśrāvikālocanā Substance, country-made white paper, 14 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 19–12 in a page, Date, ? Appearance, old Verse Generally correct. Complete.

A little work in verse treating of some of the duties of the Śrāvakas and the Śrāvikās by the name of Śrāvaka-śrāvikālocanā. Anonymous.

Beginning.

॥ १० ॥ ज्ञानि सुद्धाकर श्रीसेरीसए ।

पास जिथेसरा लामण दीसए ।

दीसए लोमणपासए ।

रगतपङ्क विपर कपुंरए ।

सेवती सुपक्षि मुकविज पति

तिम नल सकट चूरए ।

ए अचल मूरति सकल मूरति आदि कीर न जाणइ ।

मिसुगीरभाषीरद्वय भाषी

सगरएमवषाण ए । १ ।

विद्यासागरकीर गुह भाषीया पच सयावुं

मुनिवर विद्यामी आविद्यामी यां वभिजिन कांती ।

विकामण गुहपत्रचए ॥ २ ॥

सदीइ जेला पुण्डवेलासिलीयमणि आलोचए ।

गुरराजपोषी ।

चण आनधीन मूकद कारण किमू ।

एकवार आपण ओद मूळ ।

इमिर्त बहु कुषिए नसि छ । २

अवसरि एणि मुरु फेरि इयया ।

पुस्तक छोटी दीन चेला वडिया ।

दीर दिया चेला छोडि पुस्तक इति आवर इरपर ।

छोटता + + + + +

ह्वावन्नदीरतनुं आकर्षण ।

दीर संवरदिसे बाधील पुस्तक वेगलद ।

गुह्यतनु भटा दीयदुद चर । ३ ।

आध्यामिदिगुरु आवगम करद ।

धीरसि पदुभीडिदा अनुसरद ।

अनुसरद निहामु मुद देला ।

दीर चेला तव मिथ्या ।

जईरदि आपास इमनि विमोद सल केसरी कला ।

एकरहित साधक एक बाराधक मंड आपजगादीया

कल दनइते जिद रदयदुजि बीर ह्वावन बावीया । ४ ।

about the middle of the work 12 bratas (rows) are described. We quote below the following lines from the first and last of them. गोरीलुकादिकवर जमाभवम परतीरदसव करवम मगल मगाविरद उतावनु मुकाविरद छोदर मिथ्या एकवार करवम जत्यक उपवास १ घसीवार करवम उपवास १० साडि पाद्विपर धुला विवर धडी आपडी करादि मलमरी पाराया विवर रवड मनी- क्रियषकादि सेवर । समपवन करिवर उपवास एव फारद १० साध लाभी पाद्विबी वडा विवर्ष या विवर पुरमद १ पासत्यादिकुनई गुरु शदि आदीर दिदेवारद पुरमद साधसाधनी नर असूकनु धानीवात दिगुपुरमद साधसाधनीनइवनी असूकनु आहार दिगु उपवास ॥ ११ ॥ पासत्यानई मनयथा अन्धकरि वडापुरमद । देववादवही मनामपुरमद ॥ धोइर देवर द्रव्य लीगमवर पुरमद मज्जमदिवद्रव्य लीगवर उपवास ॥ अनुजट देवद्रव्य लीग मवर उपवास इति मज्जकापाराधीचना ॥ १ ॥ जहानी वृथयादिए दिइव विराचना इरेव सामारकना ३ मे अनिदहातिकव

वा शेषा । एतौ अथात युवायुवनमपति नि.कारस्य मघ + १ रिमट एतौ
 अन्वपोङ्गे एकासङ्गः एतेषां गाढपौष्टने आङ्गि १ एतेषां उपद्रवे उपवास
 पंचेष्टौ मंघले पुरिमटा पंचेष्टौ अन्वपोङ्गे आङ्ग पंचेष्टौ गाढपौष्टने
 उपवास प्रदीप्तिपंचेष्टौ उपद्रवे उपवास । दपंच पंचेष्टौ उपद्रवे उपवास
 १० घोडासवारा लापरङ् उपवास २ मंघाङ् मूकवर उपवास १० एकवार
 अन्वगलपाया पावरङ् मुच्छंतङ् संतापवर उपवास २ पाचपेष्टया विभीषा
 उपवास २ नली अन्वगल जल पटङ् जघन उपवास ४ मध्यम वीर
 उपवास ६ उत्तुङ्ग वीर उपवास १० आत्मा मुकाविहङ् जघनच आङ्गि
 घणौ जनी मुका विवर उपवास २ अतिशारारोपण आङ्गि एक १
 नासावेष्टे उपवास २ मगुमादिक छेदने उपवास । १० । प्रापदाने
 उपवास १ पाङ् वड । कोटीनाघरा जोशकुल एतौ उत्तुङ्ग । उत्त
 सामन्तपदवड अन्वमी धिगङ् घन अद्यमध्य दल वड सुलुधानदलवर
 पाङ् वड लरङ् वड ककरङ् दालवर सेवमूत्रिकरिवड । पुजङ् आवड
 दिवङ् कीङ् कुघालवर । ककासाभरङ् वड । लीष फीठवर । लुका-
 शीर्षत्यागवर प्रत्येक अद्यमध्य । उपवास एक उत्तुङ्ग प्रत्येक । उपवास
 १० कमिनाशन आन्वधकरिवड सेवलील उधादामाङ् वड । वरसाङ्
 दोष अण्टी कवर । वासीमारिया पवर । वासीकाय धावर । वासी
 दालधायवर । वडलामाला कवर अन्वगलपाचधीवर । रात्रि
 ज्ञान अंधालङ् वड । भरटी कुवल पूङ् अन्वपूर्व जवर पाटलाता वडि
 मूकवर सूङ्गी गमवरा जया मथात ज्ञानवर एत्यादिनि धंमव्यापारे
 प्रत्येक १ जघनङ् जघनच सु उपवास २ मध्यम च प्रत्येक उपवास १
 उत्तुङ्ग प्रत्येक उपवास १० इति प्रथमाष्टत्रयोपना । १६ । श्री
 + + + + + + +
 अतिथिसं विलामत्रत अतिथिसं विलो + + + निमसति भंग अक-
 रणे प्रत्येक उपवास १ तदवीवावेष्टु आङ्गि साव्यान्यालि यङ् लनेष्टु देव
 पूजादि आहारादि द्रव्यं सन्निव्य विष्णवादी एकवार भंगे पुरिमट बहुवार
 भंगे पुरिमट इति सादमत्रतालीपना । १७ ।

End.

किं वडुना शेषास पापनिवर्ततो शरीरे नात्य त च पोडने आत्मो पिय
 पारामवेपाचितं पापं नष्टाग्रभा मिष्टा दैव विमेष विराधना पापवेचाया-
 पुरिमट धिका न पुना वा । यद्यपि साध्यायत उ पोल्यादयति १८०
 सकाशङ् पटुवर ५०० सकाशपटुवर ॥

Colophon. इति यावकशाविकाश्रीवना संपूर्णा ॥ कः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् यावकशाविकाश्रीवनानामकः कपित्थैतयावकशाविकाधर्मनिबन्धो वर्तते ।

No. 91. उपदेशमाला । Upadesamālā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 21. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1783 samvat. Appearance, old, writing injured in parts Verse. Generally correct. Complete.

A little work on instructions as received from the Jina, in *Prākṛita gāthās*, by Dharmadāsa Gani, complete in 54½ verses.

Beginning. ॥ १० उ तमः ॥

ममि स्य जिय वरिंदे । इदं नरिंदं जिय तिसोचगुह ।
 उवएस माखमि एमी दुमामि गुदपवएसिं ॥ १ ॥
 जगवुहामणि भूत । उममो विरोतिचीचनिरितिवुह ।
 एमी लीगाइली एमी चकु निहुचय ॥ २ ॥
 संवच्छरमुकभजिची । हनामा वड्डमाच जियचदो ।
 इय विहुरिया निरसची । जइ जएउ वमावेथं ॥ ३ ॥
 जइना तिलीमनाही । विमइइ वहु चारं चसरिम जियचय ॥
 इय लीचत कराइ एय खमा सुन्न माहुच ॥ ४ ॥
 मचइ जइ चालिउं जइ वड्डमाच जियचदो ।
 उवसगामइची हि वि मरुजइ वायगुजाहि ॥ ५ ॥
 भदो विचीच विचउ पटममच इरो समममु चनाचि ।
 जाचतो वि तमलं विमिच हिचउ सुचइ सुन्नम् ॥ ६ ॥
 लं चाचवेइ राया । ममइउ त मिरिच इच्छंति ।
 इइ मुरजम मुह भविच कयजलि उठेहिं सो चय ॥ ७ ॥
 जइ मुरजयाचं इंदो मइगय मारा मचये जइ चदो ।
 मइ य एयाच नरिंदो वचम्स वि मुह तइ चंदो ॥ ८ ॥
 नान्ति मदिपाळी । न मरा परिमवइ एय मुह उवमा जंरा
 पुरउ कांउं ।

विहरति सुचि वहा लीवि ॥ ९ ॥

पदिबुद्धो ते अच्छी । जुगपुद्गायगमी महुएवकी गंभिरभिर्मती ।

उभएउं परोअ आयरियो ॥ १० ॥

अपरि सीमी संगहमीली अभिगइमइ अ ।

अविकंठको अचली पसतद्विअउ गुह छोइ ॥ ११ ॥

कइ आवि जिअ वरिंदा पशा अयाअय रंफं दाउं

आयरिएहि पवयणं धारिअइ संपयं सयलम् ॥ १२ ॥

अणुअण भगवइ । रायमुअजाविदेहिं ।

तइवि न करेइ साथ परि अइ तं तइ मूणम् ॥ १३ ॥

दिअ टुकिअ अण दुअगाअ अभिमुअ अजवंदण अजा ।

दिअइ आसणगइअ । मीविउ सल अजाअ ॥ १४ ॥

वरिसअय दिअउ आव अजाए अजदिअउ साइ ।

अभिगअय वंदण मंसअणेण विअएअ सी पुजी ॥ १५ ॥

अमी पुरिसअमवी पुरिसवर दीअउ पुरिस जीहे ।

वीएवि एइ पुरिसी किं पुण सीअतमी धमो ॥ १६ ॥

अवाइअसुअ रवी तइआ बाआरसिइ नयरीए ।

अताउअमसअहिंअ । आसिंकिर अअवतीणं ॥ १७ ॥

End.

अआलकाममुअउं अमस मवी अहिं रसइ ।

वेरगयिग वरिअं न इअ सलं मुहेवेइ ॥ १८ ॥

अजमअकालसाअ । दीए कइ न छोइ कअमुइ ।

अविगपअिआणं । अउ केअिअि माणीअं ॥ १९ ॥

सौअनअगअणिअं । अमी अउ अउ अमी अउअ ।

अयअणिअ वेरणं । अउअणिअ अअंत संसारी ॥ २० ॥

अआअं सुअअयाणं । अअअमेण अअअअइ अमं सअं ।

अअअअअिअआणं । अअअ पाअेण अअतम् ॥ २१ ॥

अअअअ अअअअं । अअअ अअअ कणअ वा अिअए ।

सी अअअ अअअिअं । अअअ अअं सआअरइ ॥ २२ ॥

अंअअअिअअअसिअं । अिअअअअअअअअअअअं ।

अअअअअअअअअअिअ अ अीरअ अिअअअ ॥ २३ ॥

अिअअअअअअअअअ । अअेअअअअअअअअअिअं ।

अअअअअअअअअअअ । अअअ + + + अंअअी अअअ ॥ २४ ॥

जग्यासु साहसैरग्निवाचं । परलोमपतिशतं च ।
 संविण पसियाचं । दानदायक सदाचरं ॥ ३८ ॥
 इय धर्मदासगाथिवा । जिह्ववधुवपसवन्मालाए ।
 मालिन्ध निविहकुसुमा । कर्इया मुसोमवग्गम्स ॥ ४० ॥
 संतिकरो वृद्धिकरो । कल्लाणकरो सुसंगलकरो य ।
 होठ कइय्य परिखाए । लइ य निन्वाणफलदाइ ॥ ४१ ॥
 इच्छ समपइ इच्छमो । भावा उवएस पगरणं पगयं ।
 गाहाणं संविणं । पचसया चैव आलोसा ॥ ४२ ॥
 जावइ लवणसमुदो जावइ नकउत्तमडित्ठ मरी ।
 तावइ उवएस माला जयमिणि दीवरा होइ ॥ ४३ ॥
 चरुउरविंदुमावा मलाहोच च जं मए पडियं ।
 तं खमियवं जामिणि (१) सोहियव पयतेय ॥ ४४ ॥

Colophon.

इति शीठपदेशमाहाप्रकरणं समाप्तं ॥ अथ १७४९ वर्षे फागुण मासे
 ज्ञापयते । अठ्ठम्या सुमीवाते सुकलपंडितश्रीरोमणि पंडित श्रीप्रयोग-
 चंद्रशिवपंडितश्रीप्रेमचंद्रशिवशिवश्रीमीतचंद्र सत्शिवसुनिप्रतापचंद्र
 लिपिकता आचार्ये शोपचारितनगरे । जाडिस पुसस दिहा जाडिसे
 लिखतं मया । यदि सुधे अथर्धे वा मन दीपो न दियते ॥ १ ॥ दुर्भ
 भवतु ॥

The following extracts will show the nature of instructions imparted in the above work.

जं जं समयं जीवो आविसइ जेच जेच भावेच ।
 सो मणि तेमि सुहासुहं वचए कण ॥ १४ ॥
 यदो निरीवयारी अविचोउ गविउ निदवचामो ।
 साहु अचख दरिहउ अचमि नदकिजधं लहियं ॥ २० ॥
 दोमंति परमघोरावि पवरवण्यभावि पडिमुहा ।
 जइसो चिन्ताउ पुनी पडि मुकोसुमुमाए ॥ २८ ॥
 आहरेसु सुहेसु आरमावसहेसु काचरुधुं च ।
 माहुण जाहिगारी अहिगारी अचकअंसे ॥ ४० ॥
 दोससयमूलजाने पुच्छरिसि विवजियं अरुवैतं ।
 अयं बहसि अचल्यं कोस निरत्यं तयं चरसि ॥ ४१ ॥

वद्वर्धनमारचसेदुत्थात् कात्परिगृहे मयि ।
 तं जह परिगृह्णित्व जह भयोती नष्टं पर्वधी ॥ ५२ ॥
 रावकु^२सु विजाया भीया कर्मरत्नमभयसङ्गीत ।
 साक सङ्गति सख्यं निषयात्विपेसपेसायं ॥ ५६ ॥
 ते यद्वा ते साहु तेसि नमो जे अकजपङ्क्तिरिया ।
 धीरा वयमसिद्धाय परंथि जह मूलमहमयि ॥ ५७ ॥
 विसयामि पंजरमिव छोए अतिपंजरमि निस्तमि ।
 सोहा व पंजरमया वसंति तवपंजरे साहु ॥ ६० ॥
 जो कुण्ड अण्णमायं गुदवयसं मय सहइ अण्णसं ।
 सो पचा तह सोचइ उवकोसघरे जह तवयि ॥ ६१ ॥
 परपरिवादमदइ दूषइ वयसिं' जीहिं जीहिं परं ।
 ते ते पावइ दोसे परपरिवाद इह अवय्ही ॥ ७२ ॥
 सख्यं मइ एहिं अइ सु'दरेहि कारणगुणो विधीएहिं ।
 पत्तहायतु वमणं सोसं चीएइ आयरित ॥ १०४ ॥
 भीगे अभुजमाणे विकिइ मीहा धंडिति अइमई ।
 कुवि उहारे दिनइला जण्ण दमगुंण ॥ १२२ ॥
 भवसयसइसु'लहे जाइ जयामरण सा गुहणारे ।
 जिय वयसमि गुणायरखणमवि सा काहिंसि पमाय ॥ १२३ ॥
 जं न लइइ सख्यत्तं खडूण विजं न एइ सेवेगं ।
 विसयमुहे सुवर जइसो दीसो रागदीसायं ॥ १२४ ॥
 सो बहुगुणनासायं सख्यत्तपरितगुणविद्यासायं ।
 मइ वसमानंतल्लं रागदीसायं पावायं ॥ १२५ ॥
 एइ छोए आयातं करंति गुण सवे ।
 पसवति अपरलोए सरिरमचोमए दुस्को ॥ १२७ ॥
 धिही अकळ्जं जं जायतोवि रागदीसेहि ।
 कण मरलं कडुअरसं त चेव निवेवए जोवो ॥ १२८ ॥
 को दुपलं पाविजा कळवि सुसेहि विखीउ कुजा ।
 कोवि न लइज मुखं रागहीसा जाइ न जजा ॥ १२९ ॥

No. 92. उपदेशमाला । Upadeśamālā. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 20 (of which fol 1st is wanting). Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Versè. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described above.

विवरणलूकपूर्वम् ।

No. 93. करलेखालक्षणम् । Karalekhālakṣaṇam. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1788.* Appearance, old, slightly worm-eaten and torn in parts Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of different marks on the palms of hands of a man indicating fortune by Śrītilloka Śī, with interlinear explanatory notes in Bhāṣā.

Beginning. श्रीमद्विद्वद्देशव भवः ।

विवरणलूकपूर्वम् ।

वदित्वा परिहृते सिद्धे चायस्य सच्च माह य ।

संविदेच महत्तं करलेखालक्षणं दुष्टम् ॥ १ ॥

पावकलाहावाहं मुहदुग्धं जीवियं च नरवं च ।

रिहादि जीवलोप पुरिषो महिनाह लाचिपद ॥ २ ॥

आत पुतं च धर्मं कुलधर्मं रीदधनमपि ।

पुत्रमवर्धयिष्यति पुत्राणि कर्तं रिहात ॥ ३ ॥

दादिवदये पुरिषाचं सखचं वामंमि महिलाचं ।

रिहात मुक्त निज्वाहट च तोषयचं भवद ॥ ४ ॥

कातच इती भंमुलि पुरिषमहिनाहयं पयत्तेय ।

कमार कृष्ण जरायु जाच मुह दुख मंपति ॥ ५ ॥

बालगुणंमि जाचमु तत्राचिभंमिभंमत्तरचमि ।

मन्त्रमथामियचंनरं यचंमि तदचचचं दुखं ॥ ६ ॥

* For on the recitation of the colophon this appears to be the date of original composition

પવ્વાણામિય મદં । આમિકણ્ડીય ધંતરં ધર્મિન ।
 અશ્વિદેસુ ય ધર્મસુય ધર્મસુ મયા સહો હોર ॥ ૭ ॥
 વિરભં મુલિ ધર્મરહિત । ધર્મસંવત ધર્મગુણી હોર ।
 ના + + મગુલિ ધર્મો અધર્મો અસમંગુણી અધર્મો ॥ ૮ ॥
 ધર્મકલ્પમરણપુત્રો અભિવંધો યત્ત ગિત્તિ રેહાત ।
 આધરણવિવદ્ધમાગો પયા મદં ચ લહદ ॥ ૯ ॥
 મદં વિદ્વત્પાદિં સહિત । રતાદિ ધ રિદિસંજુત હોર ।
 કલ્પદાદિં રેહાદિં મદાવી મૂલમંત વિત ॥ ૧૦ ॥
 મધિવંધાત રેહા અંગુરુપસપ્તીય મધ્જગયા ।
 સા કુલદ રિદિગુણ વિગ્રાણવિવમલં પુરિસં ॥ ૧૧ ॥
 મધિવંધાત ધર્મશા પર્ણસપ્તીય અધગયા રેહા ।
 મદં મધુ સમાદત્ત કલ્પવંસં ગિદ્ધે તલ્લ ॥ ૧૨ ॥
 હોદાદ જાગ દોહં કલ્પવંસં મદહં મદદ્યાપ ।
 દિગ્રાદ જાણ દિગ્રં જાણ સુભિગ્રં ચ ભિગ્રાપ ॥ ૧૦ ॥
 મધિવંધાત ધર્મશા સંવત્તા મધ્જિમંગુણી રેહા ।
 સા કુલદ ધર્મસમિદે દેશણાં ચ આપરિયં ॥ ૧૪ ॥
 અહંકરિયા અફુલિયા અપ્પજ્ઞિયા તદ્ધા અવિચ્છિન્ના
 યગાવિ હદ્ધરેહા સદ્ધર્મં કલ્પસપ્તીયો મધીયા ॥ ૧૫ ॥
 વિપ્પાલં વેપકરો રજ્જકરો ચ્ચતિયાર્થં સા રેહા ।
 મદસાંખંદ અલ્પકરો મુલકરો મુદ્ધવગ્ગાર્થં ॥ ૧૬ ॥
 મધિવંધાત ધર્મશા ક્ષણિક્ષિયાજાવ જા ગયા રેહા ।
 સા કુલદ અસસમિદિ સિદ્ધિં મદ્ધવિતસંયુતં ॥ ૧૭ ॥
 આ મધિવંધ ધર્મશા સંવત્તામધિયંગુણીરેહા ।
 સા કુલદ સત્તવાદં નરણપસપ્તીયં પુરિસં ॥ ૧૮ ॥
 કાર્મગુણીદિં રેહા પર્ણસપ્તીયં અંધિલ્લણ જલ્લ મયા ।
 અહંકરિયા અફુલિયા વરિસાં સંવંચ જિયદ ॥ ૧૯ ॥
 વોસં તોસં જાલ પપ્પાસં સદ્ધિ સત્તરિદ્ધિદ્ધિ ।
 મદુદં કલ્પકાદિષાત । પર્ણસપ્તીયો જાવ જાણિજ્ઞા ॥ ૨૦ ॥
 વરણત્તમાત્તસરિસા વિચ્છિન્ના મંસજાલ સંપુજ્ઞા ।
 નિચ્છિદ્ધા જલ્લ રેહા ધર્મકલ્પસમિદિયા હલ્લે ॥ ૨૧ ॥
 પાર્વતિ પત્તમરેહા દ્ધા જા હંતિ પત્તમસંકાસા ।
 અદ્ધવત્તાયા અલિન્ના અચ્છિન્ના કોમલા જલ્લ ॥ ૨૨ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सानवकरणसंस्थानां शुभाशुभलक्षणिकी वर्णनं । ग्रन्थोऽयं प्राकृत
भाषाकृतस्य निबन्धः ।

No. 94. कर्मविपाकः । Karmavipākaḥ. Substance, country-made white paper, 13×6 inches. Folia, 39. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and writing injured by black spots in most parts. Verse and prose Generally correct. Complete

A work on the effect in afterlife of human actions and their varieties, entitled Karmavipāka, by Śrīcanda.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीरुद्रदेवाय नमः ॥

सिरि वीर जिघं वदित कर्मविपाकं समासुत बुध' ।

कीरुद्र जिघण्ठेयं जीव तो भद्रप कर्म ॥ १ ॥

पदे १ विद २ रसपरा ४ १ च उहा मोक्षमस्तु दिङ्गता सूख पगडा
अष्टउत्तर + + १५८ अष्टवदसय मधि १ इह नाथ १ हंसवावरण १
वेध १ मोहा ४ पण ५, उनाम ६ जीवाणि ७ विगुण ८ नव ९ इ १
अष्टवीम २८ अठ तिस ससय १२४ पण ४ विह १० मद्र १ सुख २ उचि
उमण ३ केवलाणि ४ नाणाणि तत्य मद्रगाणे २८ वंजय वपद चउहा
मन्त्रयवविचिंदियचउहा ४ अत्यगाह ६ इहा ६ धारणा ६ करण ५
माथमूर्च्छि १ वहा इहा अष्टवीम भय २८ चउ दसहा धीमहा वपुष ५
अकुर १ उमी २ सम ३ साद्व ४ खलु सु पत्रवसिष ५ ४ पत्रमिध ६
अंगद ७ सत्त विण एम पमिवजा ६ पत्रय १ अकुर २ पत्र असचाव ११
+ + पठवधि ५ तदय अष्टवगा ६ पाटुड पाउड ७ पाटुड ८ गत्यु ९
पुण्य १० समसासा ७ The following are the divisions of the
Abadhynāna. अष्टममि वद्वमापय २ पठिवार १ 'दरविहा वहा उही
रिउ मद्र १ विरुस मद्र २ मणनाथ ४ केवल भेग विहा दाहपमिं अकुर
+ + वद्वय चक्कुस्तु तत यावरणं दसयचउपयमिच्छाविलिसमदेववा
वरण अचक्कु दिङ्गि १ अचक्कु २ सीसेदिय ४९ उचि २ कावलेहिं च ४
दसय मिह सामन्न तम्सावरणं तथं चउहा १० मुहपकिवीहा निहा १
निदाय मणिहाव २ दुस्कु पकिवीहा पयलाहि उवविहम्स पयल पयलाउ

४ चकमउ ११ दिव चित्तियलकरणी यो णही ५ चदरक्खि भववला
मङ्गलित खण्णधारा निद्वणं दउद्दठ वेयवीय १२ उमंरा सुरमणए साय
१ मसायं च तिरिय नरणदं भच्चवमीहनीय दुविहं दसणनरणमीहा
२२१ दंसणमीह तिविहं ६ मणं १ मोसं २ खंन मिच्छत्तं सुउ १ चड
विमुहं २ अविमुह ३ यं हवइ कमसो १४ जिण १ अजिण २ पुत्र २ भावा
४ सब ५ सवर ६ वंन ७ सुख्क ८ निञ्जरणा जेणं मइइइ तय सम्मखकइ
याइ वइभेय १५ मोसा न राग दीसो जिण धम्मे च तमुइ जइा अणं
नालियर दोव भण्णो मित्त जिणधम्मे वोवरीयं १६ मोलमस कम्माय १६
नवनो कसाय ८ दुविह अरित सोद्धिणियं २ अण १ अण्यत्तकाणा २
पब्बखुकाणाया ३ संजलुथा ४१७ जाभीय १ वरस २ चउमास ३ पखुक्का
४ नरय १ तिरिय २ नर ३ अमरा ४ मणा १ ण २ सण्णविरइ ३ अदुखाय
अरित्त घायकरा १८ जल १ वेण १ पुढवि ३ पब्बय मइ सरिसो चउविह
कोहो तिण कलया कइ ० इय ३ सेण यंभो भवमी माणं १८ माया वमे
हिं गोमुणो १ मिंदुसिं ३ अण्णसिम्भ ममा ४ मोहा इडिड १ खंजण १
कइम ३ किमिगग ४ मारिणो ०० अण्णदना हीइ जिण हास वज २
अरइ सोग भय उण्णस निमित्त ममहावा ता इइहासाइ मीहनीयं २१
The first chapter is finished in 60 Gāthās followed by
the Colophon इति प्रथमं कर्कविवाक्यम्. The Second chapter
begins—

तह पुणि मो वीर जिणं अहं गुण वायेसु सयल कयाइं वंधू १ दउ २
दीरवयं ३ मणा ४ पंचाणि खविवाणि १ मित्ते १ आसय २ मोसं ३
अविरय ४ ईसे ५ यमग तो अयमने ०। नियति ८ अनियति ८ सुइमुइ
१० वसम ११ योण १२ सजोण १३ गुणा ४ २ ०

Ends as विसुधरे ०१ खउ अचरिदं तेरस १३ सणय ३ सतिग ३ जमा १
इत्तं १ सुभग १ जिवा १००१ पण्हिदिय १ मायासाए अगयर ११ वेउ ४
११ पथ अण पुब्बि १ विवावा वारस वरस समयं समयंमि ओ खणित्त
पलासि सिद्धिं द्विं वंदियं इत्तं वीर ४ १४ ॥

The Colophon of the second chapter is—

इति श्रीकर्मभक्त मलम् ॥

The Colophon of the third chapter is—

इति श्रीब्रह्मानिम्बमलम् ॥ It contains 15 Gāthās. It begins—

बंध विहाय विमुक्तं बंदिय सिंगी बद्धमायजिण्यंदं ।

मद शार्ङ्गं ६१ बुधं समासत बंधसामिने १ ।

मद ४ इंदिय ५ काए ६ जोए ७ देव ८ कसाय ९ नावेसु ८ ।

संजम ३ दंसय ४ लेसा ६ भय १ समे ६ सद्रि १ बाहारे १ ।

And Ends—

सद्रिमु १४ लङ्ग अपूर्वा ११४ असद्रि ११३ मित्यसमा सामधि असद्रि

१०१ सद्रिवङ्गम्स भंगी अथाहारी ११२१०८४७१२४ ।

दुसु ३ तिसु ४ मुक्काद ११ गुथा अउ ४ अग ३ तिर ११ नि बंध सामिने

देविंद नुरनिहिच' नेच' कम्म' त्यथ' सीउ' ॥ १४ ॥

The Colophon of the fourth chapter is—

इति शीवद्वैतकाव्यचतुर्थः कर्मबंधः समाप्तः ॥ श्री. ।

The fourth chapter begins—

नमिय जिण जिण १ मयाण २ गुण ठाण ५ अउम ४ । जीम ५ लेसाउ

६ धंय ३ अवरु ८ भावे ८ संखिआइ १० किमवि बुद्ध' ॥ १ ।

अथमं जीव ना आन नामानि—

इह सुद्धम १ वापरिगिदि २ वि ३ ति ४ अउ ५ असद्रि ६ सद्रि । पंवेही

३ अपज्जाता पज्जाता कसेय अउदस १४ जिण हाया १ ।

अथ जीवस्थानेषु गुणस्थानाणां—

वापर १ असद्रि २ किमवे ३ अपज्जि ५ पठम १ विद्य १ सद्रि अपज्जते १

अजयजु असद्रिपत्ते १ सङ्गुथा मित्य' सेसेसु ३ ॥ १ ।

अथ जीवस्थानेषु योगानां—

अथ तेष्वेवोपयोगानां—

जीवस्थानकेषु सिम्सा पट्कं कथयति—

जीवस्थानेषु बंधादिचतुर्थं In this way the subjects treated of in the 4th chapter.

After the fourth chapter the following Colophon is to be found.

(1) इति इतकं पधमं अथानं ॥ ५ ॥ श्रीरम् ।

The concluding verses are—

जी जन्म अपविपुत्री अत्तो अप्यागमये वदुंति ।

सं अमिदय बहसुथा पुंसेच' परिकरं ३ ८ १ ।

गहमं सरीषंदं महत्तरी मवापुमारिण ।

टीकाद्वयं निपात्य एवमाहोर्ध्वं नवद्वयम् ।

॥ सत्तरी सप्तमः ॥ ६० ॥

विवरणम्—कर्मविपाकाभिधः कर्मविषयको जैनविश्वविधिः ।

No. 95. क्षेत्रसमाससूत्रम् । Ksetrasamāśasūtram Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 17. Lines, 3-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1870 Appearance, very old, torn, slightly worm-eaten, writing injured throughout, (the first and second folia have stuck in such away that they can not be easily separated). Verse Generally correct. Complete.

The writing being injured the MS can not be properly examined. However on a cursory look it appears to be a work treating briefly of the sacred places of the Jainas.

Colophon. इति श्रीदेवसमाससूत्रं सम्पूर्णम् । सवत् १८७० मिति श्रावण वद १९
शनिवासरे लिखत गोलावन्देव पठनादिम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् क्षेत्रसमाससूत्र नाम कश्चिन् जैनविश्वो वर्णितः ।

No. 96. कुमतिव्यापनचर्चा । Kumatiutthāpanacarcā Substance, country-made white paper, 16×8 inches. Folia, 7. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, slightly torn in small portions. Prose. Generally correct. Incomplete.

A work on correcting the sinful mind. Anonymous.

Beginning. कुमती उद्यापय चरचा लिपने ॥ मनोमतिभूतो प्रदण्ण करे हे ।
 तिणको मति दूर करे कुं जैनमतो क है ॥ दुट्टि यो कहै इवती स था
 गममानुं थीर आगमनमानुं सो प्रत्यक्ष स्यावादो है ॥ जिन आत्माकिइ
 उपधाप कहे । इष कालें वर्त्तमान पैतालोस आगम जो न मां नेति
 ये वचोस भी न मान्या । फेरजो अउदै पूर्वधारी ।

श्रुतिकेवखीयुष प्रधानशुष श्रीभद्रवाङ्मनामो कति निर्गुणप्रमुखसंपन्न मां
 ने तिने वचोसभी न मान्या ॥ उसकुं पूरुष गुम्फुं केसा ध्यान कुपया ।
 जिय सेते वचोस साचा जाण्या । थीर भूठा जाण्या तब कुकहे आरी
 सरधासुं वचोसभी खेखी मानुं थीर न मानुं तार उसकुं कह्या । तें
 मनोमती है जैन मतीहीन नहो । तरो सगतकरथे बाधा वा पडा ।
 असय सजीवधणु ॥ संसारेमें रजबडे है कइता है में वचोसमानुं वचो
 सां मां हेतौ नदीमूत्र भी गिख्या है । श्रीरुनदी सूत्रमां है प्रायें पैतालोस
 काभी नाम लीप्याई सो तें उद्यापय तब नदीमूत्र भी उद्याप्यो तबवती
 सतें कहां मांथा ते प्रत्यक्ष स्यावादो उह्या को सत्यवादो उहल्या फेर नदी-
 मूत्र माछे अउदै पूर्वधारी श्रुतिकेवलीकावचन सूत्र कथा मानवीम्य
 कथा श्रीरुने निर्गुणप्रमुख श्रुतिकेवलीकाव चूत प्रायें सब उद्याप्यो
 तब तें नदी मूत्र कहा मान्यो तथा श्रीभगवती मूर्ख १५ में इतके उउदैम
 सूत्रलो खलु पढ़नी ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् कुमतिउद्यापनवर्थाभिध. कश्चित् जैननिबन्धी वर्त्तत ।

No. 97. गच्छाचारप्रकीर्णकम् । Gacchācāraprakīrṇakam Sub-
 stance, country-made white paper, 10 × 4 inches Folia, 7. Lines, 2-11
 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse.
 Generally correct. Complete

A little work in Bhāṣā verses on usages as observed by Jaina
 Gacchas or religious assemblies, as laid down in the sūtra, under the
 garb of instructions to Gautama; complete in 136 verses.

। ૧૦ । ગમઃ શ્રીકોતરાદાય ।

અમિતવ મહાધોરં તિથ સિદ્ધ ગર્ભમિદં ।

મહાભારતં યજ્ઞાધારં કિંચીં છદ્ધિરમી મુષ્મમુષારાત ॥ ૧ ॥

અથે મી ગીચવપાપી યે સન્ન્યા પટ્ટદિયે ।

તચ્છદ્ધિ સ્ત્ર્ય મિત્તામં મપદ્ધ માવ પરં પરાં ॥ ૨ ॥

જામદગ્નામદિવપક્તં જામમુષ્મશ્ચરંપિ તા ।

મન્ન્યા પદ્ધિત્વ તચ્છ મન્નમમાન્ન્યા ત્વા અમા ॥ ૩ ॥

મીમા જાત્તમાન્ન્યા તિમ્બાદ્ધ્યા જામથ ।

પિત્ત્વા શોક્તિર અન્નેદિં મહાવ માગાવમાદ્યં ॥ ૪ ॥

અન્નમમુષ્ય યાદેતુ ધ્વોરધોર તવા દ્યુષં

જાત્તમાદ્ધં દેદ્ધ્યા તચ્છ ચરિથં સમુષ્મનં ॥ ૫ ॥

શોરિયથંત ધોવથ સમુષ્મસિયેથ ।

ગીચમા જર્મં તત્તયે પાર્થ પાપી મુદ્ધનેથ નિદ્ધિ ॥ ૬ ॥

તદ્ધા તિગુથ ચિદ્ધાદેતં મન્નં મન્ન્યા પદ્ધિત્વં ।

વસિન્ન તત્ત જાન્નર્મ મીચમા મંજડે મીચી ॥ ૭ ॥

મંડો જામત્તનં દ્યુષં દિદ્ધિ જાવ મુ જત્તનં

મુચિર્મં દે મન્નદ્ધ્ય તંમા તંત પરીચયે ॥ ૮ ॥

મપદ્ધનુ દેદ્ધિ તિદ્ધિ મૂરિં અન્નપદ્ધિયં ।

વિથા તિથ્થાવ અન્નયે મુનિ તંને તિથામયા ॥ ૯ ॥

મન્નદ્ધ્ય જારિ દુષ્છીતે જારંમંતુ વરતય

વીઠ જાદ્ધ પદ્ધિવદ્ધં જાદ્ધકાવ વિદ્ધિમદ્ધમ્ ॥ ૧૦ ॥

મૂળગર મુષ્મમદ્ધં કીમાચારી ચિરાદ્ધિય ।

અદિદ્ધાલીથયં ચિથં ચિથં તિથાદ્ધપગાયથ ॥ ૧૧ ॥

Definition of a Gaccha.

મંકલેપેથ મયે મીમા શત્રિથ મુદ્ધસેકયં ॥

મન્નદ્ધ્ય લુકત્તયં ધોર મંકલેપેથં ચિથામદ્ધે ॥ ૧૦ ॥

મીધત્તેદેષુ મુચિયો જાન્નાવસિ દદ્ધવથ ।

અન્નલિય ચરિયેથ અર્જં રાયદ્ધોથ વિવન્નિય ॥ ૧૧ ॥

નિદ્ધવિથ અર્જં પટ્ટાયે મમીદ્ધકમાદ્ધ જોન્દિય

તિદ્ધિવિથા તંથ સિદ્ધાન્તો જ્ઞાત મત્તેથ કેવન્તો ॥ ૧૨ ॥

માર્જિ અન્નદ્ધિ પરમત્તે મીચમા અર્જયે મવે ।

તદ્ધા તે તિવલ્લિયા દોમૈ પન્નદાય મી ॥ ૧૩ ॥

गोपत्यय वयस्येनं तिम ह्याहलं पिर ।
 निविकपीपमकिउया तत्यायं यं समुदमं । ४४ ॥
 परमत्मी विभंभीतं अमिपरसायणं यत्तु तं ।
 निवियं कंभतंमारे मत्त विंसी अमयच्छसी ॥ ४५ ॥
 अगोपत्यय वयस्येनं अमिपेयि न सुटए ।
 लेख न तं भवे अमयं कं अगोपत्य देमियं ॥ ४६ ॥
 परमत्तय न तं अमयं विभं ह्याहलं कत्तु तं ।
 न तेष अत्ररामरा ह्या तत्तया निदयं वए ॥ ४७ ॥
 अगोपत्य कुसीनेदि संगतिविद्वेय बीसिरे ।
 सुकत्त गुगळिमे विभुचं पदंभीतेभुगे जहा ॥ ४८ ॥
 पञ्चलिचं अह वहु द्दु निभुचंकी तत्य परिमिउं ।
 अतायं विद्विह्या नी कुसीनय आत्तए ॥ ४९ ॥
 पलंति तत्य धनधगधगय्य मुदयावि वोहए सीसे ।
 रागहीमेव वि अलसएव तं गोपम समच्छम् ॥ ५० ॥
 गच्छी मद्धानुभागी तत्य वसंसाय निजरा विद्वया ।
 मारय वारय थोपय माह हि न दीस पडिबती ॥ ५१ ॥
 मुदयो वंदवुवितो सुविधीए जिअ परिमिउं धीरी ।
 न विक्कुत्ते न विक्कुत्ते न विगारविए न विगहसीत्ते ॥ ५२ ॥
 कत्ते दंते गुत्ते सुत्ते वेरगा मगा मज्जीये ।
 दसविह सामायागी अवच्छय संजमुत्तुत्ते ॥ ५३ ॥
 अत्र परस कक्काए अविह्हा दुहाइ निहुर निराए ।
 निभंक्कय निहाय माहेहिं पउभंति ॥ ५४ ॥
 लेख न अकिचि अणए ना जस जणए ना कच्च कारोष ।
 न परयथु डाह करे अणुसए अतं गो न गच्छं ॥ ५५ ॥

In this way the characteristics of a Gaecha is described upto the end.

End.

दंसवद आरं कुण्ड चारिचन्यासं जये नित्यत्तं ।
 दुन्द विवगायज्या विहारभेयं करे मायी ॥ २१ ॥
 तं भूखं सासारं आचर अज्यावि नोपमा गूणं ।
 तम्हा धनुव एखं सुभं अन्नं न भासिज्या ॥ २२ ॥

मामे मामे सजा ज्ञा एमसित्ये च धारण ।
 कलङ्ग इमिद्वय भासित्या सम्मतीए निरत्ययं ॥ १४ ॥
 माहानि कीदृ कथाउ नवद्वाराउ वट्टिव ।
 माहु माहुषी जडा ए मच्छायार समुद्रिचं ॥ १५ ॥
 परंतु साहूषी एव असम्भूतार्थं विवक्षित ।
 जगम सुख निम्भदं गच्छायार सुउत्तमं ॥ १६ ॥
 गच्छायारं सणिताचं पटिता भिक्खु भिक्खुषी ।
 कुण्ठ अज्झा भविष्य रच्छ ताहि पमपथी ॥ १७ ॥

Colophon. इति श्रीगच्छायार प्रकीर्णकं नाम पदम समाप्तं ॥ ६ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गच्छायारप्रकीर्णकं नाम कद्विजैनप्रवचनी वर्तते ।

No. 98. गयसुकुमालसन्धिः । Gayasukumālasandhi Substance, country made white paper, 11 x 5 inches Folia, 5. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1696 * Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

A Jaina work of the name of Gayasukumālasandhi, having two parts. In the first the Nama-kāra five Padas, such as—

जमी अरिहंतार्थं, जमी मिहार्थं, जमी चायरियाचं, जमी उवम्भ्याच, जमी खोएसब्बसाध्वर्ण ।
are explained ; the second consists of verses relating the tale of Devaki by Surendra.

Beginning. ॥ ६० ॥ जमी अरिहंतार्थं ।

अरिहंतजइ माहुरउ नमस्कार इ । कित्था वइ ते अरिहंत रामरेष
इपो या अरि वइरी हत्थावइ ॥ जइ ते अरिहंत कित्था कइरी

* This appears to be date of copying for we find another date in the last part of the work as—

संवत् सील अउवीसा वरसइं कायुष सुदि इग्यारसि &c संवत् १६२४ कायुष सुदि ११दिपसे
which is no doubt the date of the original composition.

बन्धो अष्टसविंशं इत्यथो शृणुयाको पूजानर योग्य दार कस्या मर ते
 अष्टस विंशं बीम भवमपतिमा बन्धोस अंतरेइ दस ईश्वरीकना
 विचंद्र सव्य ए अष्टसविंशं इत्यथो पूजानर योग्य दार । बन्धो
 अरिहंत कस्यावर उत्पन्न किरल ज्ञान अष्टमीस अतिमय विराजमान ।
 अष्टम महाप्रतिहार्यश्रीभायमान, कस्या ते अष्टममहाप्रतिहार्य अशोक
 इत्य १ कुल पमर १ परमपुत्रको बाणो चामरपुष्प सिंहासन ऊच तथमा
 मंडल ७ ईश्वरदुर्गा ८ ए आठे प्रतिहार्य श्रीभायमान विहरमान गौर्यइरो
 पदध्याय वा अनर जिमर कटुकमणि अहर तन् मंड कुद तथा पुत्र तेइनों
 परि धनवन्धो श्रीचंद्रमम सुविधिनाथ सोवैहर अरिहंत जायिना । जे
 श्रीचंद्रद्वी दीप हार ते अरिहंत प्रतिमा इह नमस्कार इ । इति श्रीमन्-
 स्कार मंत्र प्रथमपदमठ अर्थ जायिबत्त ॥ १ ॥

The fourth Pada is explained in this way—

अथ अठया पद ममो अष्टमभायार्थ उपध्यायप्रतिमा इह नमस्कार दाउ
 कस्याते उपध्याय जे इहदशमी मचइ । कस्याते इहदशम आचार्य १
 मूगकांग २, ठाकांग ३, समवायांग ४ विवाह प्रवृत्ति कश्चित् मयवती मूव ५
 आता भर्मेकवांग ६ उपवासकदगांग ७ अंतमहदशंग ८ अष्टमर बवार
 दशंग ९ स्वपाकदुतंग १० प्रवृत्त्याकरपांग ११ ए अष्टमर अंग । अनर
 अठस पुण्ये जे मचइ अष्टमप विद्याधरविजयसोव बह जे जे वाचना
 बाध्य मूव पठावइ । अनर जिमर ईश्वरीकमणि तमालपत्र मीलील
 नीपरइ मोलवरण श्रीमक्षिनाथ श्रीवार्जनाथ ते उपध्याय जायिना अनर
 जे जे इहलोक लाभ करइ ते उपध्याय प्रतिमा इह नमस्कार दाउ ।
 इति अठसा पदार्थः ।

End.

अरिहन्मि तव जपइ बाणो बासुदेव दारिका बघायी ।
 ते भाङ्गिं उरुनइ परंसेतां साक्षात्पुष्प पुरव आवेतां ॥ २४ ॥
 उरु देवो ते काल करे सुइ बंधवघातलं जायसिइ ।
 वरचसुको सामीनां साचा मोतरायपय प्रथमी जावां ॥ २५ ॥
 इशोवध अठित गोविन्द दीपद तारां भाङ्गिं जिनचद ।
 तेणइ समइ श्रीमिलमति चिंतोइइ बासुदेवपाज्जिन बंदीइइ ॥ २६ ॥
 पुच्छं कश्चिइइ माइरीवात हृत्तराय करिइइ उपघात ।
 योइतइ मलसिचं चिंतइ एम दारिका मगरी छाडिइ सोम ॥ २७ ॥

“यह चौदह गुन ध्यानकामरु संख्येमान जिनवाणी अनुसारकदम
करपूरण कीया ।

There is no colophon and the work is not divided into chapters or sections. The subjects treated of in it are enumerated under some different readings only such as—

अथ चौदह गुणध्यानका लिख्यते । “प्रथमही मतिग्यानका सदप कहै
है” ॥ “आगे सुतग्यानका सदप कहै है” । “आगे अविधि ध्यानके
सदप कहै है” । “आगे मनपर्यी ध्यानके सदपको कहै है” । “आगे
केवल ध्यानका सदप कहै है” । आगे पाच प्रकार निद्रा भेद कहै
है । आगे वेदनी दोह प्रकार । “आगे चारिब मोह १५ प्रकार
कहै” । “आगे नव नीकपाया” । “आगे तीन वेद” । “आगे
सत्किट गुनऊ सगुन तयो क्रिया कहै” ॥ “आगे आयुः कर्म चार
प्रकार” । “आगे नाम कर्म कहै है” । आगे सध्यान कहै हैं । &c.

We think this will be sufficient for forming an idea of the work. Now we quote below extracts from both of them.

Beginning of the Bhaktamara.

॥ १० ॥ श्री लमः परमात्मने ॥

भक्तामरपञ्चतमौलिमणिप्रभाषा-

सुधीतकं दलितपापतमोवितानं ।

सम्यक् प्रथम्य जिनपादयुगी गुमादा-

वालवन भवजल पततां ललनाम् ॥ १ ॥

यः संस्तुतः सकलबाह्यतत्त्वबोधा-

दुद्भूतवृद्धिपटुभिः सुरलोकनाथे ।

कीर्ते. जगत्त्रितयविचलहरेरुदारीः

कीर्त्ये किखाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥ युष्मद्

अर्थः ।

किल अपि अहं तं प्रथमं जिनेन्द्रं कीर्त्ये किल निश्चय करि अहमपि मेभीषुर्ही
मानतुगन्ताम आचार्ये सोत प्रथमं जिनेन्द्रं कीर्त्ये सो लु है प्रथमं जिनेन्द्र
श्रीचादिनाथ ताहि कीर्त्ये खबू गा कहा करि कीम करी गौ जिनपादयुगी
सम्यक् प्रथम्य जिन लुछे समवान् तिनके पादयुग दोह परचकमल ताहि

मम्यक् कहीये भभीभाति मन वचकावाकरि मवम्य नमस्कारकारिके कैसा
 है भगवान्की परचरय । भक्तामरमोन्निमिषमभायां उद्योतकं भक्तिवंत जुहै
 अमर देवता तिनके गवीभूत जुहै, मौलि मुकुट तिन विषे कुहै मणि
 तिनको जु प्रभा तिनका उद्योतकं उद्योतक है यद्यपि देव मुकुटनि
 उद्योतक कीटि मूयैवत है तथापि भगवान्की परचर मछकी दीहि पारै
 वे मुकुट प्रभारहित हौं है तातें भगवान्की परचरय उनका उद्योतक
 है वज्रि कैसी है परचरयदबितपापतमोवितानं दलित दूरि कीयोहै
 पापदप तम अमकार ताकी विद्याममृष्ट तानें । वज्रि कैसीहै परचरय
 युगादी भवजने पततां आर्चन युगादी अतुल्य कासकी आदि विषे भवजने
 संसारममुद्रजखविषे पततां पड़े जुहै भगुपनि कीं आर्चन आर्चन है
 जिहाज समानाहैं तंक धो आदिनाय कीं न है आकी सीम में करीं गी ।
 सोपै, य सुरभीकनाथै: संनत, नीचे: नीतहुं करिय ली दीआदिनाय
 सुरभीकनाथै: सुरभीक देवभीकके नाम तिन करि समुत: सुप्रमान भया ।
 कैसे हैं इह सकलबाधयतलबोधाद्भुतवृद्धिपटभि: सकल समस्त जुहै
 बाधय शदमाग तिनका लु तलमदय तिनकाजु बीष दान तातें उहल
 अल्प जुहै मगटवृद्धि ताकरि पटभि: प्रवीरहैं बेकीव कैसे हैं जिनकरि
 मृत्तिकरी जगवरचितहरै: जगमितय सोन जगन्की जीवनिहै लु चिन
 तिनकीं हरै: हरै वज्रि कैसे हैं कीव उदारै: सर्वकी मदनता करि
 येह हैं ॥ १ ॥

End of the Bhaktamara.

सीवसर्ग तव जिनेद्र मुचेनिंवरहै

भक्ता मया वचिरवर्षविचिषुपुपाम् ।

अने लमी य इह कठरताममयं

तं मानतुंममया ममुपैति लक्ष्मी: ॥ ४८ ॥

है जिनेद्र अमया लक्ष्मी: तं मानतुंमं उपैति अमया जुहै आभोगलक्ष्मी मोच-
 लक्ष्मी तमानतुम तिम मान करिष पुष्य की दान होइ मुहक पुष्य कीं न
 है य: जम: इह सीवसर्ग कंठरता अने य: लक्ष्मी लो पुष्य इह इमसीव
 विषे सीवसर्ग सीवदपमाला अजमं निरंतर कंठरता कंठविषे दान अने
 पारै है कैसी है मुनारी सीवमाला भक्ता मया तवमुचेनिंवरहै भक्तिकरि
 मे मानतुम आवायमे मुनारै मुचरय लूपनि करि मुहो है वज्रि कैसी
 है वचिरवर्ष विचिषुपुपाम् वचिर सीवदमाला जुहै सर्व अचर ५६ है

विचित्र है भाग्यकार फल जामें जो कोई तुम्हारी शीतलपमात्रा सदा
कष्टदिये पावे है सो स्वर्गमोदवत्तो की पावे है अवश्यमेव । ४८ ।

दीधरा ।

भक्तामर टीका सदा पड़े सुने जो कोर ।

हेमराज सिव सुष लहे मध मन बधित होइ ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीभक्तामरटीका समाप्ता ।

विवरण—पुस्तकालिखन् हेमराजकृतभाषा-शास्त्रासहित मानगुहाचार्यकृत भक्तामरश्रीं
सम्पूर्ण विद्यते ।

Beginning of the second work.

अथ श्रीदश गुणस्थानक लिख्यते—गुण आत्मिक परिणाम गुणी जोइ नाम,
पदार्थ तेन आत्मो परिणाम तौन जातके सुभ अशुभ सुख तिरह्यो परिणाम
हुं नापक श्रीदश स्थानक जोइ नामना जेते जेते परिणाम वसे तेसा
तेसा गुणस्थानका नाम पावे तिनके नाम कहै हैं प्रथम मिथ्यात्व । दूसरा
सायादन १ भोजा भिन्न २ शोषा अजित सम्यक्त ३ ईश्वरिति कष्टपरमत्त
४ सातमा अपरमत्त ५ आठवां अप्रत्यक्षकरण ८ नवमा अनिर्दिष्टकरवत्
दशमा सूक्ष्म संपराव शीघ्र १० एकादशमा उपशान्त कषाह ११ द्वादशमा
क्लीन भोज १२ त्रयोदशमा संजोगकेबली १३ चतुर्दशमा अजोगकेबली १४ ।

The Kavalajñāna is illustrated in this way—

सो अखण्ड है अनन्त सत्त करि समस्त हे बहुरि निर्मल है समस्त लोका-
लोकनिक पदार्थ विषे एकह्यो बार एकह्यो समें से प्राप्त भयाहे बहुरि
लोकालोक का प्रकास कहे । बहुरि लोकालोकके पदार्थजा विषे प्रति
भास रहै हैं ते मानीं छकेर काटे हैं । ऐसा किबल भ्यान जगना ।
ऐसे जु पाच प्रकार ग्यानकीं आधरे सो ग्यानावरणी कार्य कह्यो ।
जामें दसनावरणी कार्य नी प्रकार कहै हैं । चतुर्दसनावरणी १
अचतुर्दसनावरणी २ अवधि दर्भना वरणी ३ केवल दर्भनावरणी ४
अर निद्रा ५ । प्रकार मिलिए भीमए । जो निवहार करि द्यो

पदार्थ दीधी यै सो चतु दर्शन कह्योये अरु जे चार द'दो पांच'मां मन इनका लु प्रकाश हो अथछदर्शन कह्योये अरु जो परमाणु तें निकर दुषक दष स्तंभ पर्यंत जे लोक विषे समस्त सुभोज द्रव्य तिनको प्रत्यक्ष दीधीये सो अर्धि दर्शन कह्योये अरु समस्त लोकांतिक का प्रकाशन वाला एक समे विषे एकही वार ऐसा केवल दर्शन कह्योये ऐसे लु चार प्रकार दर्शन को चारै सो दर्शनावरनी कर्म कह्योये ।

According to Jaina philosophy Cāritra Moha is of 28 kinds, which are enumerated thus—

१६ कषाड अरु नव भौकषाड । पहिलें १६ कषाड कहे हें—अनंतानुबंधी क्रोध १ अनंतानुबंधी मान २ अनंतानुबंधी माया ३ अनंतानुबंधी लोभ ४ ऐमेंहीं अपत्याकानो क्रोध १ मान २ माया ३ लोभ ४ लोको प्रत्याकानो अतृप्त ४ संजलन अतृप्त ४ ए भौकष कषाड ते अगुक्रम 'चारी' गतिके कारण हें अनंतानुबंधी क्रोध पाषाण रेषावत उत्कृष्ट सक्ति करि जीउको मरकति विषे उपजावे । हलकी रेषावत् प्रत्याकानो क्रोध मध्यमसक्ति करि तिरज्ज गति विषे उप जावे धूलि रेषावत् प्रत्याकानो क्रोध लघ्व सक्ति करि मनुष्यगति विषे उपजावे तेमें हीं संजलन अदनी लघ्व स्थिति करि दीवगतिको उपजावे तेमें हीं पाषाणसमभवत् १ अल्प संभवत् २ काष्ठसमभवत् ३ दंत ४ दल समान जुड़ें मान हो अदनी उत्कृष्ट मध्यम लघ्व सक्ति करि 'चारी गतिको' करे हें बांस बिडा १ लोठे काँची १ मोमूथ एगुरदेनवत् मायाचारी गतिको' करे हें । किरमजोरन १ मजोठ का रंग १ कसुंभकारन २ दण्ड का रंग ३ इही भाति लोभजनना एजु चारि कषाड कह्योने अगुक्रम अनंतानुबंधी क्रोध मान माया लोभ सत्यकल को आच्छादे हें अपत्याकानोदेम जतको आच्छादे प्रत्याकानो क्रोध मान माया लोभ मद्भावतको रोके लोको संजलन यदा ज्ञातको चारै चामे नव भौ कषाड द्वाप्य १ रतिर अरतिर सोक ४ भय ५ दुष्ट्या ६ लोवेद ७ पुत्र वेद ८ गर्भसक वेद ९ ए लोको कषाड हें जो कषाड कहा । जासो उदे राग दोष सद्धि दाल मयटें सो द्वाप्य कह्योये जहा इंद्रीजनित दुषमें मय मद्वा मोत भाउ सो रति २ जहा कहु दुहाय नाही सो अरति ३ जा कर्मके उदे बदल विनाय विभंग को सोक ४ जहा दुसनकर कापनी होइ सो भय ५ जहा मिमान को दुष्ट्या ६ यदि तों वेद नै बाह्योए चिह्न अरि लयीये हें अंतरंभ भावइकर हें भावइको प्रथम हें जो जोउ मिथ्यात अम्यान अर्जजम इत्यादि परिणाम हु करि आपणो आच्छादे अर

घयाकारी साको लागि पुनः प्रगट होसै माछो अंतःकरण मिलमा करे
हल अभिलाषगर्भितरायै ल्यौ स्त्रीवेदी पुरुष बाहरती हाउ भाउ भोउ
वचनहुँ वसि करै भोमरि कपटदप कतरणी सो जीव पुरुष छै वा स्त्री छै
वा नपुंसक छै सो भाउ स्त्रीहो कह्यौये ।

The following extracts will be interesting to our readers—

आमैं गति नाम कर्म कहै छै नरकगति १ तिर्थच गति २ मनुष्यगति ३
देवगति ४ सो गति नाम कर्म चार प्रकार । पृथिवी काय आदि पांच
प्रकार यावर ते एकैद्वी जानने ५ वसनां सद्धित छेदौ ६ नासिका सद्धित
तेंद्री ७ चक्षु सद्धित चौरिंद्री ८ कर्ण सद्धित पंचेंद्री ९ औदारिक शरीर
मनुष्य वा तिर्थच का १० वैक्रिय टैठ नारकीका ११ आहोरक १२
सुनि काटै तेजस १३ काम १४ ए चारौ गति में होइ सो शरीर नामा
कर्म पांच प्रकार । आमैं संस्थान कहै छै ॥ सम चतुर संस्थान सर्वग
सुंदर सोभावमान १५ अर औ शरीर उपरते विसौथं होइ तजैंतें सकीच
सीरसीध परिमंडल १६ तले विसौथं ऊपरसु धंकीच सी मातिका १७
औ सबहों आगहों कीटा सो हाचन १८ आ शरीर में हाथ पाउ सिर
दीर्घ हौं छि ओर शरीर कीटा होइ कुलक १९ औ सब आगहों मांड
गठीला होइ सो कुंडक २० ॥

End.

मुक्तनेश्वरगई बाकी १३ भाउ रहै ते अजीगगुन स्थानक ५८८ उत्कृष्ट
होइ अजीगी होइ तिनकी धिति पाच खण्ड अवर कहन छैता काल
होइ तेता काल होइह में गुन वानेंकी धिति जाननी तब ग्यानावरण कर्म
१ प्रकार दर्शनानवरनी ८ प्रकार वेदनी २ प्रकार भोइनी अठाइस प्रकार आउ
कर्म ४ प्रकार नाम कर्म ८३ भोत १ प्रकार अतराइ ५ प्रकार एवं आर
कर्मको १४८ प्रकृति तिनका धंध सगु सदे समल नाम करिके अथ १३
भाउ जिरह्ये दिन मँहाइक दान १ छाइक लाभ २ छाइक भोग ३ छाइक
उपभोग ४ अन्यथ ५ असिद्धत्व ६ मनुष्यगति ७ जयाप्यात चारित्र ८
ए भाउ भाउ छै करिके अथपी इदार्थ सिद्धाने तिटे लोकके अथभाग
पुरुषाकार निराकार निरंजन जथा पाषाण ते सर्वथा भिन्न भया सर्व
निःकलंक भीमे ल्यौ अपनी अमल सक्ति करि विराजमान केवल स्थान १
केवल दर्शन २ अनंतरीय ३ छाइक सम्यक्त ४ चेतन्यभाउ ५ ए पाच
भाउ सिद्धक रहै तिन सद्धित अविनासी टकोत्कीर्थ उत्कृष्ट परमात्मना
कह्यौये ।

Colophon. यह बौद्ध गुप्तकालका अथवा संक्षेपमान जिनानी चतुष्टय कथन कर
पूरन कीया ॥ ॥

विवरणम्—गुप्तकालकावचनामकः कविज्ञानविश्वः ।

No. 100. गौतमपृच्छा । Gautamapricchā. Substance, country-
made white paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 10-11 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old. Verse
Generally correct. Complete.

A dialogue between Gautama and Mahāvīra on the effects of
merits and demerits, entitled Gautamapricchā, complete in 64 verses.

Beginning. नमो स्य मित्यनाहं जावंती तद्वय दीयमभयम् ।

चतुष्टय बौद्धकथं धम्मपद्यकथं पुच्छे ॥ १

भयवं सुदिय नरवं सुदिय जीवी पयाह पुण साय ।

सुदिय किं तिरिएसु सुदिय किं मायसी होह ॥ २

सुदिय जीवी पुरिसो सुदिय इत्यो अपुसुह होह ।

अपाउ दिहाउ इहसभोगो अमीणिय ॥ ३

किणव सुहउ आयर केन व कम्मेष दुहगो होह ।

केणव मीहानूगो दुग्गेहो कइ नरो होह ॥ ४

कइ पंडित य पुरिसो केणव कम्मेष होह सुकउं ।

कइ भेइ कइ धीरो कइ विद्या निकमा तथा सफला ॥ ५

केणव आसइ अत्तो कइवा संमिलइ कइ धिरो होह ।

पुणीकेण न ओवरइ वडपुतो केण वा बहिरो ॥ ६

जाहंधो केण नरो केणव भोत्तं न जिज्जए नरप्प ।

केणव कुट्टी पुज्जी कम्मेष च केण दासचं ॥ ७

केण दन्दिओ पुरिसो केणव कम्मेष इमरो होह ।

केणव रोगी लायर रोग बिहणी हवरइ केण ॥ ८

कइ हीरंमोसुह केणव कम्मेष कुंडउ पगू ।

केण सद्वचो लायर हवविज्जवो हवरइ केण ॥ ९

केणव नहु वेयकसो केणव कम्मेष विषण विमुक्तो ।

पंविदि सव होह केणव एगिदिउ होह ॥ १०

संसारो कष्ट विधौरो केष्वपि कश्चिन्मोक्षं ह्रीः संविनो ।
 कष्ट संसारं तरिय सिद्धिपुरं पावए पुरिसो ॥ ११
 सव्यमगजीवदधनसव्यत्र सव्यदसपमुचिंद ।
 सव्यसादस एयं कसव कश्चिन्मोक्षं फलमियं ॥ १२
 एवं पुट्टो भयव्वं ति असेंदनरिंद नमिय पयकमणो ।
 चष्ट सादित पव्वतो धौरो महुसाद वाणीए ॥ १३
 इ गोयम जमे पुच्छसि एमी लीवो इमाइं सव्वाइं ।
 पावइ कश्च वव्वाउ सइते कश्च निसामेइ ॥ १४

End.

धम्मोवि चत्थि लोए चत्थि चड्ढमी चत्थि सर्वदु ।
 रिसियो वि चत्थि लोए लोमन्नइ सो न संसारो ॥ ११
 लो निक्कल नावचरितं दंसयेहिं विभूसिय सरीरे ।
 सो संसारो तरि च सिद्धिपुरं पावए पुरिसो ॥ १२
 लो गोयमेव पुट्टं त कट्ठियं जिणवरेण वीरेण ।
 भव्वाभावे दंसया धम्माधर्मं फलं पयइं ॥ १३
 चडयालीसा बहुतरौहिं गाहाणा ह्रीः चउसइ ।
 सुप्पेवैव भणिया गोयम पुच्छा महुत्थावि ॥ १४

Colophon. इति गोयमपुच्छा समाप्ता ।

विषयम्—पुस्तकेऽभिन्नु गौतमपुच्छानामको धर्माधर्मफलविषयकः कश्चिज्ज्ञाननिबन्धो वर्तते ॥

No. 101. गौतमस्तोमः । Gautamastomah. Substance, country-made white paper, 11 x 5 inches. Folia, 35. Lines, 10 in a page Character, Nāgara Date, Sūvat 1814 Appearance, old. Verse and prose Generally correct. Complete

A Jaina work treating of eight religious practices, entitled Gautamastoma, consisting of both Sanskrit and Prākṛita passages with their Bhāṣā explanations.

Beginning. ॥ १ - ॥

अर्चित भगवत गुरुगीतार्दमय जीव तैह भते एहथी हितोपदेश उपदिसे दे
 भय जीवो भयं जय फलाटक मनुष्य अवतारनाए पाठ फल वैजे जीव
 आर्यदेस आर्यकुल पांच इदो पर वडा धर्म कर्माखो योगवाइ पांमो ए
 पाठ बोध संशोकार करै ते जीव मनुष्य अवतार सकल करै ते पाठ बीज
 कहैके प्रथम बीज देवपूजा देवश्रीगीतरागदेव अमरैये करी रहित पाठ
 महा प्रातीक्षाये सहित अचकृत इका ओहि देवताए सेवायमान चउतीस
 बाणीना अतिथय दिनइ' विराजमाथ एहवाजे श्रीगीतरागदेव तैहनी पूजा
 करवी तैह पूजना हुय (५५) दोय भेद एक द्रव्य पूजा बीजी भाव पूजा अने
 पाठ भेद पचि पूजना कक्षा वरमथ १ पुष २ अचय (त) ३ पर्यव (प्रदीप) ४
 फल ५ धूप ६ नीर ७ घनेहिं नेविज ८ विहायेपय जिन पूजा अष्टवीहा
 भविषा १ भवा कपूर केसर चंदन प्रसुपनी पूजा ते गंधपूजा कहौजे १ जाइ
 लूनी केतक कुद मषकुंद भोगरी मानती प्रसुपनी सुगंध फूल फूलनीमान
 पादावीने फूल पूजा कहौजे २ बीयांग्र प्रसुप आउ' धान दीयवी ते ते
 अन्न पूजा कहौजे ३ जिन वंध आगनि घृतमा दीवाकर वा भगल दीवा
 भरवा आरती प्रसुप ते प्रदीप पूजा कहौजे ४ मासिर सीपारी विदाम प्रसुख
 फल आउयाते फलपूजा कहौ जै ५ आरगंदोनार प्रसुद धूप कौजे ते धूप-
 पूजा कहौजे ६ गृहपविननिर्दृष्टने आन करावै ते जलपूजा ७ मद्यपा
 केवडा दिकन पव चडिया ते पव पूजा पुषपूजा माहि जावै नैवद्यते
 सुंदरी विविधप्रकारनी मिठाइ अन्न मानि दाहि विविध प्रकारना भोजन
 जिन मूरति आगइ टीश्ये तेनेवेय पूजा आउभो कहौ इम पाठ प्रकारै १०

In this way the rest Days &c. are illustrated.

End.

अभिर्नमिकर्दवकस तिलकी नि.शेषसूर्यावले

रावीरप्रतिबोधनैपुषवता भजेथरी बाधिनान् ।

हटाती गुरुमहिमानमनसा मौलिनपः श्रीगुप

सर्वाश्रयमयी महेटसमयः श्रीगीतमध्यानुष्टे ॥ २०

व्याख्या ।

अभिर्नमिकर्दवकस अभि' अभि २८ निजरा श्रीगीतमन्त्रामो अभि; समुद्रमन्त्रान के
 श्रीगीतमन्त्रामो लम्बिका समुद्र व्याधि वा नि'शेष समन मूरि आचार्ये तिपारी
 आवनी परंपरा तिपामे श्रीगीतमन्त्रामो तिलक समान के प्रतिबोध नैपुष
 वता आपीइ. प्रतिबोधकी विधे जिसे साधु निपुष चतुर तिपारे विधे पिथ
 गीतमन्त्रामो सेइरा समान के बाधिनो पंडितायां जिसे बाधो वचन कलायै

करि मनुष्यांनै रंजितकरे तिणारे पुण श्रीगौतमस्वामी मुखके गुरुभक्तिशक्ति
मनसां शिष्याणां गुरुकी भक्तिवंत विनयवंत साधु तिणारे श्रीगौतमस्वामी
दृष्टात समानके मौलिलक्षणः श्रीशुभा तपस्वारी श्रीलक्ष्मी करि संयुक्त तपसी
जिके साधु तिणारे पिण श्रीगौतमस्वामी मौलमुकुट समानके कष्टं कष्टेण पद्म
स्वित्तेणं वचो कफेण अप्पाणं भावमास विहरइ नित्य वेनोत्तप कोधीः सर्वे
अर्थमयो जिणारो सर्वज्ञतानास्वस्व आश्रयमयीके आपणी शक्ति करि पट-
दशतीर्थयात्रा करी पनरसं तापस श्रीरपावे एके पारणी करावौ जिणारे माय
हाय दी योतिके केवली मूर्तिरा अधिकारी इषा इसा श्रीगौतमस्वामी मुदे
हर्षभची इदो एहवा श्रीगौतमस्वामी तिणारी ध्यान करणकरता सदा
श्रीमंगलीकमाळा सपजे २१ ॥

Colophon. नासि ।

श्रीकल्याणमस्तु मिति फा वा ५ भौ० स १८४४ ।

विहरणम्—गौतमसोमाभिधं कथिञ्चैननिश्चयविशेषः ।

No. 102. चउसरण । Causarana. Substance, country-made
colourless paper, 12×5 inches Folia, 5 Lines, 11-12 in a page.
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn
in parts. Verse Generally correct. Complete

A little work on Jaina religious principles in Bhāṣā verse,
entitled Causarāṇa. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ ओ नम. श्रीवीतरागाय नम ॥

सावच्छ जोग रिर्द्धं सङ्कित्तण गुण वत्तय पङ्क्तिणी ।

खलियच्छ निंदणवाण तिमिल गुणधारणा चैव ॥ १ ॥

आरित्तच्छ विसोही कोरइ सामारण इह य ।

सा वज्जेयर जीवार्थं वज्जणा जीवण चण्ड ॥ २ ॥

दसणयार विसोही चउवोसा इत्यएण किञ्च इय ।

अवदमुय गुणकिणय रुवेण जिय वरिंदाणं ॥ ३ ॥

भावाइ चाउमुवा सख पुण्यपङ्क्तिणि करणाउ ।

वंदण पञ्चविहिवा कोरइ सीहीव तेमिउ ॥ ४ ॥

खनियम्ह तिसिं पुको विहिवा अ निंदयाई ।
 पडिइमणं तेणं पडिइमणं तेसिंयि कोरए सोही ॥ ५
 परिहंतं परिहंतेंतु जच सिद्धवण च सिद्धेसु ।
 पाया' पायरिए सबम्हायवठ उवम्हाए ॥ ५०
 साहज्य साहज्यरियं देसविरह च सावय जणोण ।
 अणमसे सज्जेसि सज्जणं समदिशौण ॥ ५०
 बहवा सम्भे भिय बीयरायं वरणाण्णारिज सुकहं ।
 कालनए गिविहं अणुमोएमो तयं सम्भ ॥ ५८
 मुहपरिणामी निध चउसरण गमाइ पायर ।
 ओवो कुमुल पयडोठ वधइ बहाउ सुहाणवंधाउ ॥ ६०
 मंदाणुभारा बहा तिअणुभावा कुणइ ता खेव ।
 अमुहाउ निरववंधाउ कुणइ तिअ्वाउ मंदाउ ॥ ६१
 ता एव कायव बुद्धेहिं निअपि संकिलेसमि ।
 होइति कान सम्भं अनकिलेसमि सुकय फल ॥ ६२
 अउरगी जिणधम्मो न कठ अउरगी सरणम् ।
 दिन कठ अउरगी भवण्णेउ न कठ हाहारिउ जलो ॥ ६३
 इय औव धमाय महारि ओरं भइ तमेव सकयण ।
 काए सुति सज्जामकं कारणे निवुइ सुहाव ॥ ६४

Colophon. इति अउसरण ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अउसरणाभिधः कविज्जेनधर्मपुस्तकविशेषो वर्तते ।

No. 103. चतुर्गतिनिवेसि । Caturgatiniveli Substance, country-made white paper, 16 x 7 inches. Folia, 5. Lines, 12-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, slightly torn in parts. Verse Generally correct Complete.

A small work in Bhāsā verse treating of four *gatis* according to the Jains, entitled Caturgatiniveli. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ ऐं नमः सकलगणिसरोमणि श्री ॐ श्रीविमलगुणि मुदधो नमः ॥

राग आसावरी ।

देव दयापर नमोय निरंजन सज्जन जीव विचारी ।

विषय कथाय यकी मनवायी आद्यचर्म्ह सभारी ॥ १

किङ्करी आविउ किङ्करी जाइसि चाइसि कहव मयापी ।
 ए संसार परामर्शवी जोउ चेतना आवी ॥ १
 ममता माया संतमन बसिउ करइ कपाय कलोन ।
 संयममौल चरितं बीसारी सांडित धरदंदील ॥ २
 लख अठराही योनि भर्मता माणसनु भव सामउ ।
 एक सदा जिन बाणि बिचारी काज आपउउं साधउ ॥ ३
 कर्म कठोर करतां होसि१ गरनूतबी गति भाइ ।
 परम ध्यानी सेमवेदना किमसइ समिइ लाइ ॥ ४
 परबी बनमइ पाथीना भव लही ठगइ अज्ञान ।
 जग्न अनंत इसी परि पूरियाइजोन आवइ साग ॥ ५
 राज रिद्धि-भंडार मनी परि बिद्या धरनां बाम ।
 नारी भोगमली परिकोधा एइ जइजी अभ्यास ॥ ६
 सबि संसारतया मुखदीठां बहुला जाधं मान ।
 ज्ञानवतने बचने आवइ इजी न जघाया कान ॥ ७
 धान मान नउ भुविउ भाइ भाइ बहुलां कर्म करीमि धरम
 बिहवां तिहनांही ।

End.

सुगति किङ्करी होसिइ ॥ ११
 मोध मान माया मद बीडो माडी मनि बयरांग ।
 अंतरंग सोचन जघाडी सुंकी ममता राग ॥ १२
 आपकाज ऊपरि मन दीसइ कीजइ काइ बिनंद ।
 आउपा नइ अति पइतइ काइ नमी अवलंब ॥ १३
 दिनि काल जिन पूजा कीजर सुगुद वही जइ बाण ।
 भवौयथ श्रीजिन धर्म करंता पालीसिइ कल्याण ॥ १४
 चिह्न मतिना ए विलिचिचारी जे पालइ जिन बाण ।
 तेइना चरकमल पासइ इ'वा सुइए ठाण ॥ १५

Colophon.

इति श्रीचतुर्गतिनीवेलि सम्पूर्णं ॥ छ ॥ सुति अइ विमलमणि तनु शिष्य
 सुनि अमल विमल लयाबीत श्रीराजनगरमये ॥

विवरणम्—चतुर्गतिवेलिनामकी जैनविषयविशेषः ।

No. 104. चतुर्दशगुणवर्णनम् । Caturdaśagunavarṇanam. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 26 Lines, 14 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1792 Appearance, very old, worn out, the writing nearly injured with black spot throughout. Prose. Generally correct Complete

A work treating of fourteen *Gunas* as well as the *Dosas* (merits and demerits) according to Jāinas. Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

चवदे गुण ठाणाना नमः ॥ मिथ्यादृष्टि गुणठाणो १ सासादन सम्यक् दृष्टि १, २ सम्यक् मिथ्यादृष्टिगु, २ मिथ्यगु, वै अविरति सम्यक् दृष्टिगु, ३ दीप्त विरतिगु, ४ प्रमत्त सज्जतगु, ५ अप्रमत्त सज्जतगु ७ अपूर्व कर्षणगु, ८ अनिरागि वादरसपरायगु, ९ ग्लानसपरायगु, १० उपशान्तिकथाय वीतराग कदमलगु, ११ शीघ्र कषाय वीतरागकदमलगु, १२ सजीवी कैवलीगु, १३ अजीवी कैवलीगु १४ ए चवदे गुणठाणाना नाम । द्वि वै त्रिचै चवदे जे जे गुणठाणानी नाम हुवो ते ते अर्थसहित गुणठाणानी तात्पर्यार्थि बर प्रथम गुणठाणो मिथ्यात्त नेहनी अर्थ कहे हे. गुणठाणो कामु कहीये ज्ञानदर्शन चारित्र्य रूप जीवना समाव विधेय ते गुण वीथानी ज्ञानक वदित्ता शुद्धिनिश्चयता अशुद्धिमत्तनीता तथा प्रकर्ष अधिकता अपकर्ष हीनता जियै करी स्वरूप भेद ते गुणज्ञानक कीर्त. किहा एक ज्ञानादिकनी शुद्धि किहा एक अपशुद्धि किहा एक गुणनी शुद्धिनी प्रकर्ष अशुद्धिनी अपकर्ष किहा एक गुणनी हीनता किहा एक शुद्धिनी प्रकर्ष किहा एक अशुद्धिनी हीनता १५ ज्ञाननी प्रकर्ष दर्शननी अपकर्ष १६ चारित्र्य धर्माणामनी शुद्धि अशुद्धि प्रकर्ष अपकर्ष सघाते जू लूया सजीवना करता जे भामा उपजै ते ज्ञानक एतले ज्ञानदर्शन चारित्र्यरूप जीवन्मभास्वरूप गुण तेहनी शुद्धि अशुद्धि प्रकर्ष अपकर्ष हेजे कोटो स्वरूप भेद तेहने त्रिचै रहियो ते गुणज्ञानक; तिहा अरिहंतने कहा कोव अजीवादिक नवतत्त्व तेहनी मिथ्या विपरीत ज्ञान जीवन्म अजीव जाये अजीवने जीवकरी माने त्रिच घनूपा (खा) धर धवली वस्तु दोनी प्रभिभासत ते मिथ्यादृष्टि नी गुणज्ञानक: In this way all the Guṇaṭhānas are described here.

End. घोडानी परै एके वनर खरीरनी मार देई वीजीवन वाकोराये ए पक्षिनी दोप बायनी ज्ञाना नाजिमवेत्त ज्ञाने तिम वली २ खरीरने कोलाडे २ आभाने भीनने आधारे कावस्यकरे २ ऊपर ले माने आधील गाडी ४८ ४ खरी

भील कीने जिम अवाच्य दिम हास दिइ रछे ५ वन्दूजिम मारी मे
करी रछे ६ अठिल जिम धान्या जइ निहनी परे वं छपामसो कया करो रछे ७
भाभ छपर मोड़ा छतलि भील पट करो रछे ८ छामसमादि कउं भरे यन्त्र
करी भील टाकी रछे ९ गाड़ानी ऊध जिम पालछो मिसि कायै वैरेर
विस्तारै तथा वैसै अमुत्रां मीनी पाइनी पानछो विमारे १० मंथती मदान्ते
परै छे छध बाऊ परै बछ सट्टे शिथे कारथे ओम काय बाऊ घादा वि
क्रियावतिक्रमणादिख मुक्ते नछो ११ घोड़ाना चीक छानी पडे चधो करनै
रायोका छमम करै १२ कमानो परै चापना छीनावनी १ करै १३ कोन
परै पछिरथो पयवि चानै पिठकरी बायै १४ भूतनागा मनुष्यनी परै मन्त्र
बनी १ कं पाडे १५ छोवड़ानीपर ह्र ह्र करै १६ मदिराना भाइनी परै ब
बड़ाट करै १७ बनचरनी परै छोव हलावै १८ काव मग्माइ बाउती
हलावै ॥ १६

Colophon.

इति समान सबन् १८८९ वर्ष आषाढ मासै कृष्ण पक्षे १३ सोमै दिनि
नगरैः आश्यांसांनु पटनाय श्रीरत्नु कल्याणमस्तु ॥

विवरणम्—पुस्तकैऽभिन्नु चतुर्दशशुक्लानां स्रक्पत्रांनमलि प्रसंगतो दोषाश्च कथिताः ।

No. 105. चतुर्दशस्वप्नाधिकारः । *Caturdaśasvapnādhikāraḥ* Sub
stance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14, (of which
fol 1—7 both including are wanting). Lines, 9—13 in a page Character,
Nāgara Date, 1 Appearance, old, slightly worm eaten and torn in
parts Prose. Generally correct Incomplete.

A work on the description of fourteen dreams of Trisalā, a
Katriya woman, the mother of Jainanātha before the birth of her
child. The first portion of the work, containing the description of
the first five dreams has been entirely lost, and the text begins the
sixth dream upto the end. The sixth dream is described thus—

एवि बड्ड खड्डि चन्द्रमा दिवइ । ससिक गो खोरफेय । दमरय रय कलस
पंडुर । सुभ छि अवनयकल पडिपुत्रं । विमिरनिकर घष गछिर विमिर
हरपमाण पळतरालेयई कुलुष वष विवोइयं निसे सोह्मि सुपरिमइ दणव

तत्प्रीवर्तं हस्य पटुपत्रं श्रीर ससुद्ध मंडगं तमरिपु मयणसरा पुर । समुद्धम
 पूरग । दुग्धज जल हृद अवच्छिद्य पाथपट्टि सीसवर्तं पुणो सोमचारुवपिच्छ
 सादराण्य मंडल त्रिसाल सोम चकम्पमाण लिलगं । रोहिणीमण्डियवज्ज ।
 देवी पुनचद समुद्धसंतं । हवर च्छट्टर सप्रतारि परसेयरनी माता अद्रमा
 देय ।

The description of the last dream—

एतन्नानंतर देवी त्रिशला चउदसइ स्वप्नि वैश्वानर देवता दीउउ । केइ वइ
 एक जाणीइ मधु अनइ छतइ सीथो छोइ जिहो भनी ज्वालाइ करी विराजमान
 निरूपमानतेद्रीस कोडि देवता तेइ तणं सुय पंचामृतसहित धूमरहित तेज-
 सहित वाचेतरतम योग लगइ आकाश प्रतइ लागउ । केइ न दून ही सगी
 अतिहि वैगिकरी अव्यय दइदीव्यमान तेज करी धिगधिगायमान । सर्व-
 मंगलीकररी प्ररजेणइ दीउउ यजइ सुपाइयो निर्हूममिषा वैश्वानर गगनाय
 तत्प्रीमाता त्रिशला चवियाची राणीइ । चउदसइ स्वप्नि निर्हूम वैश्वानरदेवी
 करी जागइ ॥ १४ ॥ तिवारइ त्रिशला चवियाणी तीर्थहरतची माता इया
 चोदमाहा स्वप्न देवी करी जागइ ॥ १५ ॥

Colophon. इति चतुर्दशस्वप्नां अधिकारसंपूर्णं इति श्रीशङ्कर गच्छे साधो बाइला
 तन्मिश्याची साधोलानां लिखित ॥ ६० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् त्रिशलाहटानां चतुर्दशस्वप्नाणां ४८ वं वर्तितमस्ति ।

No. 106. चउवीसदण्डकसुत्रम् । *CanvIsadandakasūtram*. Sub-
 stance, country-made white paper, 10 × 6 inches Folia, 37. Lines, 9 in
 a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn
 out, torn and writing injured in parts. Verse and prose Generally
 correct Complete.

Although the MS. is labelled with the title of *Caturvimsāti-
 dandakasūtram*, yet it contains really good many stuti works besides
 the *Caturvimsātidandakasūtram* The following colophons will
 supply a complete list of the different works it contains—

- (1) इति श्रीभजितमानि जिनकोवं (2) श्रीलघू भजित मानिसारः (3) इति श्रीपार्श्वनाथकोव समाप्तं (4) इति सर्वोपनिषद् अनुकरण (5) इति मयूर हियस्वरत्न समाप्त (6) इति सिद्ध सप्तद्वार समाप्तं (7) इति श्रीसप्तमिमानि जिन स्वरत्नं (8) इति वडिमानि संपूर्णं (9) इति महावीरखामिस्तुतिः (10) इति श्रीजीव विचारसूत्रं (11) इति श्रीनवतत्त्व सूत्र (12) इति श्रीविचार साह जनि चतुर्वीस दंडकं सूत्र टवार्थं संपूर्णं ।

In the very beginning of the MS. we find the following colophon
इति श्रीभयद्वर कोवं instead of usual salutation to a god ; so it may be inferred that the original first fol. of the MSS. being destroyed a new one with a copy of the second page only has been placed in its stead. However we have already described almost all the stuti works named in the above colophons; of the rest we describe the last work. It begins after the sixth line, fol. 33. obverse.

Beginning.

एकच मय सदासं चक्ष्मासाथ सुतेरस सङ्ख्यायेत् ।
सएवं भक्षिया दिवसं निसं इति विचये ॥ १ ॥
लक्ष्मिनिनिस सङ्ख्या मय चतस्र सत्यं सदासं जायते ।
कक्षिया पुत्रं ह्रीदि चक्षारोय कोडी चतस्रया ॥
सते दह नि जायत्या चक्ष्मालीस सङ्ख्या ।
चारि सदा इति चारिसेने ॥ ७ ॥ इति

श्रीपरमात्मने नमः ॥

नमित चतुर्वीस जने तथुस्तुतिं विद्यावले दीसयत् ।
दह गय बहिं तेचिय धीसमि सुये हभी भञ्जा ॥ १ ॥
नेरदया ॥ १ ॥ आसुराई ॥ १ पुद्गवा ॥ १६ वेदिया दहचैव ॥ १८ गसय तिरिय
२० मण्ड्या २१ वितव २२ जोहसिय २३ देमाचोय २४ ॥ १

This work consists of 46 verses teaching the principles laid down by Gajasāgara.

End.

जिपमएवंतसी पया ॥ ४४ ॥

संपन्नं तुम्हं मलय दहगपय भवय भागदिययय ।
दहतिरिय निरय सुचहं । सङ्गममदितुं सुकडपय ॥ ४४ ॥
सिरि जिच पय सुचोसर एवेसिरि भवणवंदसीसेय ।
सामसायरेय भिक्षिया एया विपति कपक्षिया ॥ ४६ ॥

Colophon.

इति श्रीविचार साह जनिः चतुर्वीस दंडकं सूत्रटवार्थं संपूर्णं ॥ सप्तमस्तु ॥

(2) The Navatattvasūtra treats of the nine categories—

(1) Jīva, (2) Ajīva, (3) Puṇya (merits), (4) Pāpa (sins), (5) Sava, (जाय), (6) Samvara, (7) Nijjarāṇa (ascertainment), (8) Bandha (bond), (9) Mokkha (salvation) and is complete in 48 verses. Anonymous.

(3) Jīvacārasūtra consists of 51 verses or sūtras treating of the Jīva or the soul, by Śrīkānti Sūri.

विषयम्—पुनश्चादिन् कति न्युतिनिष्ठासदा नयं नृपयदा विद्वन्ने । सर्वेषां तेषां नामानुपरि
सम्पन्नं प्रदर्शितानि ।

No. 107. चतुःपटीन्द्रस्यापनं । Catuḥṣaṣṭīndrasāpanam. Substance, country made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 6 Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Not correct. Complete

A guide to the worship of 64 Indras in Sanskrit. Anonymous.

Beginning. चतुःपटीन्द्रस्यापना ।

य तोद्वैश्वर्यरूपं सर्वं समं दीवीश्वरा' सद्यदे ।

यद्दी' मीदमहोश्वरं मिमिन्ः सर्वैर्दिव्यैश्चरः ।

ते वैमानिकानाम्भोजनगन्तावासाः पुत्राभोश्वरा.

प्रत्युद्धमतिघातकर्त्तृणि चतुःपटि. समाधान्वित् ॥ १

चनेन इनेन इन्द्रवचये पुत्रासन्धिं विपेत् ।

मेषाभोश्वरवसनं कृत्वा मचिविराजितः ।

चतुःपटीन्द्रः येन चमरी मे प्रयच्छतु ॥

चौ' लः श्रीचमराय अष्टरसुचकपटीन्द्राय श्रीचमरेन्द्र सायुष, सदादन
सपरिच्छद अङ्गरय सामानिक पारिवद नयलिंमन्त्रोकपाद्यामीक मकी-
र्षकामिदीगिकिलिविकयुक्तः इह पीटिकपुत्रासन्धिं सवे आगच्छागच्छ
इदमर्थं पाटं बलि चर गृह्णाथ २ सप्रिहितो भव २ आद्या लक्षं गृह्णाथ २
नधं गृ. पुष्पं, चयतान्, फलं, सुद्रां, धूपं, दीपं, नैवेद्य सर्वविचारान्
गृह्णाथ २ शान्तिं कुब २ पुष्टिं कुब २ पुष्टिं, चर्हि, इति, सर्वसमीहितानि
देहि २ साद्या. This is the-way of worship of all the rest.

The last is a collective name of the abovementioned 63 Indras and with his worship the work ends, which is similar to the first one, so we need not quote.

विवरणम्—पुस्तकैऽङ्कम् चतुःपटीन्द्रपुत्रावस्तित्वेनैतः । तदाविधेन्द्रपुत्रा नाम ज्ञानिवीटिक-
कर्मस्यनया ।

No. 108. चतुःशरणप्रकीर्णकम् । Catuṣṣaranaprakīrṇakam. Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 17 Lines, 13-15 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work in Bhāṣā verse entitled Catuṣṣaranaprakīrṇakas, treating of four refuges of the human souls such as Siddha, Śādhn, Dharma and Jina, with a Bhāṣā commentary, entitled Bālāśabodhha, in the margin. Anonymous.

Beginning of the Text.

॥ १० ॥ जह मुन्यत मुदयं परविषं वीरजिह्व वरिदैव ।
तद्विजितयेव तमहं पुत्राणि मुन्यतमुद्विहय ॥ १
मामी अनाद अचते पुनर संसारचोरकं ।
तारे भीह्वार कथ्य मुद्विहं विवागतस्य सुभमद जीवी ॥ २
पञ्जीवन्मनाह तदा पञ्जनकरयेव कीविमर कुपय ।
पलिया असंख भागूया कीडि कीडि अपरविह संख ॥ ३
तस्य विकंठि चण्णरागदीमपरा समर्थ ।
अरुभिह्वितो गंठिह जीवीवि तदा न खड्ग मुद दंमयं नाय ॥ ४

Beginning of the Commentary.

॥ १० ॥ श्रीमह्वीर देविह मय जीव पुद कारचि जिम सम्यक्तत
स्वयय कधि ।

तिसहं सम्यक्तमी मुद्वि नद्विहारीचि कीर्त्तनि करीसविमु ॥ १

मामी ह मामी अनादि अनंत अतुगंतिहंसारहपिणी घोरा रोद कान्दार
चटवी भादि भीह्वारिह्व अचनी मुद्वि स्थिति ते भीगविशानाह विमिज
जीव ममद ॥ २ ॥ पञ्जी जह की ह्व जीव पाया अदं पायाय दयादिक

दृष्टांत मद्र मेलिह' यथा प्रकृति करण्य करो सातह' कर्मगो उगृह्य
 ध्यति टथो एक कोड़ा कोड़ि सागरीपम एक पल्लोपम खह' संख्या
 तमह' भागि कुषो । इसमान कर्मगो ध्यति करह ॥ २ ॥ तत्र वि
 तिहाह' धिकी जीव परम प्रकृत । घन निश्चित दानहेधमह' गति यथ
 भेद तुल्यं च स्वामी भादह' दर्शन मलह ॥ ४ ॥

End of the Text.

चत्तरहो जिणधम्मो न कउ चत्तरंग सरणमवि न कथं ।

चत्तरंग भवत्तेस न कउ हाहारिउ जम्हो ॥ ६२ ॥

इ चजीव पमाय महारितीरभई तमेव मम्जयणं ।

जाए इति संजम वंभ कारणं निवुइ सुहाणं ॥ ६३ ॥

Colophon of the Text. इति चउ शरण प्रकीर्णं इदं प्रकीर्णं सिद्धांतमज्ञा लिखितं
 वाच्यमानं चिरं जयताम् ॥ श्री ॥

End of the Commentary. चत्तरहो जीवह जीविह' चत्तरंग धर्म कहीह दानधीलतप
 भावनामय चतुर्विध धर्म न को'धु । अनह जीविह' जीविह चत्तरण
 मनह भाविह' न को'धु । अनह जीविह' जीविह' मन सुद्धि' करी धर्म
 नह करिवह' थारि गति देव मनुष्य तिथि' च मारजीनी गति छन्देन
 को'धु । तोवह' जीविह' एइहु मनुष्यनु भवलाही सामची पानी निरवक
 काज पाख इहारि ॥ उ ॥ ६२ ॥ इ चजीव पमाय थरे जीव प्रमादि इम
 गुणपथं महारि नू' कीर समर्थ छउ अंति छेदह विकाल एक विचपवह'
 एइज चत्तरणत्तं अर्थहीह' बोतवि जिन एइलह प्रमा'वि इ'थय निद्रल
 भवीह सकलनिवृति मुक्तिउ सुख मिथल पायय । एवातउ संदेह नही ।
 ए संसार सादि चत्तरण सुभाण जीविह' मिलमेव मुदाइ करिनु जिन
 तेजीव नर कहीह' मनुष्यना सोख्य देवाना सोख्य अनह मुक्तिना सुख
 लहह ॥ ६३ ॥

Colophon of the Commentary. इति चत्तरण कुसलासुबंधि अजयनउ वालावबोध
 इति चत्तरणउ वालावबोध संपूर्णं लिखरातउ इउ श्रीतपामच्छनायक
 श्रीजयचन्द्रूरिप्रियं सुनिकीर्तिगदिह लिखित ॥

विवरण—पुनर्देहिण् चतुःशरणप्रकीर्णं सटीकं वर्णते ॥

No. 109. चित्रसम्भूतचौपाई । Citrasambhūtaupāi Substance, country-made colourless paper, 10 × 4 inches Folia, 3 Lines, 12 in a page. Character, Nāgira. Date, 1* Appearance, old Verse Generally correct. Complete

A Bhāṣā poem relating the story of two ascetics Citra and Sambhūta, by Municaṇḍa.

Beginning. । १० । इति

अथमु सरसति सामथी मागुं वचनविनास ।
 साधतया गुह्य वरचयुं करज्यो बुधि प्रकास ॥ १
 सदगुह्य सेदा प्राप्ति तुम्ह विवसम्भूत परिजोडि ।
 गाय चरावे मवालोवा ज्ञानमिषु सुत दोर ॥ २
 मुनिचद नामे अवि प्रतियोध्या जीव अर ।
 तिष्ठतपो कथा कहुं ए सुविध्यो अधिकार ॥ ३
 अडि प्रवस तिष्ठा देविकै निवाण नकरि अकीये ।
 निवाण करे तिके भवभैमे सम्भूत तयो परि जोर ॥ ४
 सन जामाद नामी तनी डाल
 इत्यिथापुर वराह सथी मेरी सामे एम इन्द्रपुरीसि सीमा जाणीये ।
 राजे राजन हे मेरी सन्तकमार सज्जपाजिंदशिरिमाविजाणिये ।
 सुरमित सीमे हे सथी मेरी सीले हजार
 राजा बतौस हजारें सीदता राणी राणी ॥ सथी मेरी ओसठहजार
 विनु कीकि पाथा साये सीमता ॥ १ ॥

End.

ए चित्त भंगे हरष अंगे आथी अधिक विव्यातए ।
 विव नाम सुनिवर तयागुह्यमथे चारै निरमल गातए ।
 संवत् ११८१ तरे हयाल वरवे कुमार भास सलामं ।
 एक सोभे एह भविषा रामदास विनासए ।
 पूज्य श्रीगीतममसादे विक्रमनवर मभारए ।
 जीवराज आवे सचकेवी विनति अवधारए ॥ १ ॥

* At the end we find a verse describing the date of the original composition of the work, such as "चारै निरमल गातए संवत्सतरे, हयाल वरवे" But it is not clear whether the date is 1796 or 1746.

Colophon. इति श्रीचित्तमन्त्रत श्रीटानिधी संपुर्णः अन्ता श्री० श्रीहरनाजी वचनाम् ।

विवरणम्—चित्तमन्त्रत श्रीटानिधीनामकभाषापद्यनिबन्धः ।

No. 110. जयसेन चौपाई । Jayasena Caupāī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14. Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing effaced in parts, especially in the last two or three folia which are entirely illegible. Verse Generally correct. Complete.

A poem on the night meal, by Jayasena, son of the king Bhramara Sena.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ धुरि चउपरै ।

पद्यमि सत्त गीजन गुणहर राय समरीय सरसति सानधि ।

पाय रदयो भीजनदीप विचार बीजि सुदी संभवउ उदार । ।

Colophon. इति श्रीराक्षीभीजन उषोर भमरसेन राजा तत्पुत्र जयसेन चउपर संपुर्णः । विजयवज्रभ लिपता स्वभाषनाय ।

विवरणम्—राक्षीभीजनदीपविचारविषयकभाषापद्यनिबन्धः, कथितम् ।

No. 111. जलगालनविधिः । Jalagālanavidhiḥ. Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 4. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on straining the water, used for religious purpose. Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अथ जलगालनविधि चौपई लिखिते ।

अथम सुमिरि जिन राज अथत

परम सुभग सीतल सिन सत ।

सारद गुर रदी परवान

जलगालनविधि श्रीरी ववान । ।

कादरिमसक नथी जै मोम
 भरिये नहीं चापको डोल ।
 जिहि २ कुवा भरै सत टेट
 एकलै जसों परै लवेट ॥ २
 चतम भीच नहीं भर जाद
 भिन्न कुवा मिटि जाइ विपाद ।
 नीर तीर जहाँ होइ भसान
 सो यजि घाट भरी जल चाति ॥ ३
 पाँची भरष जाइ जो घाट
 जेच्छुना गालै भरि माट ।
 गाटी गजो बडे बिस्तार
 फुलि दूखी करि गालौ डारि ॥ ४ ॥
 लीजहुहिद अंगुल कभीस
 पड़नामति अंगुल चौबीस ।
 थारों कौन पकरि कहि बाह
 सोच्छुना बिलको जल माह ॥ ५
 छद्म लभ्य न कर संचरे
 थारि कौन कहि घट पर चरे ।
 चहुँटी भरि दावे नहि ताहि
 मान दिना समकाज काहि ॥ ६

End.

टीनी टाम न जानें गारि
 सो कहि गालै मूढ गवार ।
 पूजन सबै कुलें बह धाव
 ताकिमन कौं धर्म सुदाइ ॥ १०
 चाति क्रोध निषेधारी चीर
 दान पुख्य करि चरी कठोर ।
 सो गालै जल कौं सति भाइ
 उठे रिसाइ धर्म नहीं माइ ॥ १८
 गालै जलवे राजकुमार
 के सुलच्छ साहुकी गारि ।
 कै धर्मिष्ठ कुलवंतो होइ

सो जल गालिके बरते होइ ॥ १८
 कौमसकौन होइ वा पुरी
 माने सोय गुरमिबरी ।
 ऐसो विधि बरते जल कोइ
 सो सप्तमकुल आवक होइ ॥ ४०

दीक्षा ।

गालन विधि पुरी भइ कहत अंत मदि भेद । -
 गुलाल ब्रह्म नर ते सुषो ते पावैलु अभेद ॥ ४१
 जो जल गाल्यो जुगति सौं जिहिं कछी पुराण
 गुलाल ब्रह्म नर ते सुषो लोकमध्य परवान ॥ ४२

Colophon. इति श्रीजलगालनविधि चौपदें संपूर्ण ॥ श्रीः ॥ १ ॥

विवरणम्—जलगालनविधिविवरणक. पद्यनिबन्धीयम् ॥

No. 112. जिनविनयः । Jinavinayaḥ Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 1. Lanes, 13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1788 Appearance, old Not correct. Complete.

Though the codex is of one fol. yet it contains two little poems (1) one consisting of 15 Sanskrit ślokas under the name of Dera-darśana, (2) the other having 11 Bhāṣā verses only entitled Jinavinati or Jinavinaya. Anonymous. We quote below both of them.

॥ १० ॥ अथ देवदर्शनं लिखते ॥

दर्शनं देवदेवस्य दर्शनं पापनाशनं ॥

दर्शनं सर्वसोपानं दर्शनं मोक्षसाधनम् ॥ १

दर्शनेन जिनेन्द्राणां साधनां वन्दनेन च ।

न चिरं तिष्ठते पापं किङ्करोसे यथोदकम् ॥ २

जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्दिने दिने ।

सदा भिक्षु सदा भिक्षु सदा भिक्षु भवे भवे ॥ ३

तुम बँदें दुष जाइ सबही पापटलें लो
 ईद्रादिक मय देखते तुम सेव करे लो ॥ ७
 जिभा सुद्धस बणाय तुम गुणकथन करे लो
 रूप लोहारनकानेन हजार रचे लो ॥ ८
 भाव भगत बह्वीन ईद्रानी पाल करे लो
 जगदिवेकबनायदेर तान करे लो ॥ ९
 हुं पापी मत होम पुन बिसर गयो लो
 मोह महाभट लोर मम दूष दूर कयो लो ॥ १०
 प्रभु तुम सिद्ध उगार में तुम सरइ गली लो
 कनक कीरति कर भार श्रीजिनभक्ति रचो लो ॥ ११ ॥

Colophon. इति श्रीजिनविजयतोषण्युक्तं: जि०जसु विजय संवत् १०८८ आषाढ सुदि १

विवरणम्—पुस्तकैः छिन्ना ह्यै पद्यानिबन्धौ वर्तन्ते, तत्र प्रथमं तावत् जिनदर्शनं नाम संस्कृत
 पद्यं, श्रुतीप्रदीपात्मकम् । द्वितीयस्तु जिनविजयतिनामकं भाषाप्रयत्नेकादशपद्यात्मकम् ।

No. 113. जीवविचारः । Jīravīcārah. Substance, country-made
 white paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines, 4 in a page. Character,
 Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out. Verse
 Generally correct. Complete

A work treating of different kinds of human souls under the
 name of Jīravīcāra sketched from Rudrasiddhānta, by Śrī-ānti Sūri,
 According to the Jainas the principal divisions of Jīva are two
 (1) Mukta and (2) Saṁsārin. Of these the Saṁsārin is of two kinds
 (1) The Sthāvara, which can not move, and (2) The Saṁsārin, which
 moves from one place to another. The Sthāvara is again divided
 into five sorts such as—(1) the earth, (2) the water, (3) the fire,
 (4) the wind and (5) the plants. Of them the earth includes crystals,
 jewels, gems, corals, vermilions, arsenic, red arsenic, mercury,
 all kinds of metals, gold, &c., stones, and salts. The water includes
 rains, hails, snow, &c. The spark, meteors, thunder, lightning, &c.
 are included in the fire. Breathing, respiration, tempest, gales, &c.

are the different kinds of the wind. All kinds of vegetables may be called plants. All kinds of animals such as aquatic, living in the land and flying in the air, are animals included in the Samsārin. Either movable or immovable each soul has a different body of its own. The souls after getting eighty-four lacs of births receive salvation.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीसद्गुरुभ्यो नमः ॥

सुखं पर्यंतं नीरं नमि सन भवामि अनीहनीहर्षं ।
 नीवसदर्थं किंचिदि जह्म भवियं पूर्वपरिधिं ॥ १
 नीवा मुक्ता संसारिणीय तज्ज यावराय संसारी ।
 पुढवि जलजलजल भातं यज्जयाय यावरा येया ॥ २
 फलिहमणि ययय विह्वल हिंमल हुरिया मयसिज रसिद वसिदाह ।
 भात सेठिय अरणेठुव पति वा ॥ ३
 अश्मय गुरीक संमदी पाहाण आई उवेगा
 सीनीरसण सींचाह पुढवी मियाह उचार ॥ ४

End.

असति सति पंचिं दिवसु नव दस कसेण वनेया ।
 तिहिं सु विप्यतनी नीवय भवद भरवम् ॥ ४१
 एवं अनीरपारे ससारे सायवंमि भीममि ।
 पनी अर्धत सुनी आवेहि अयमनहयेहिं ॥ ४२
 तज्ज नीरासीलकृत्त नीकी य सीह नीवाचं ।
 पुढ वर्येण अचकत्तं पनेयं सन सनेय ॥ ४३
 दसपने अतरुचं नीदस लखा भवंति इयरेय ।
 विगलिदि एयु दीदी अचगे पचेदि तिरियाचं ॥ ४४
 सउरी अचरी नारयसुराचा मलपाण अउदय हवति ।
 मंपिडियाय सल्ले चुञ्चनीलसाय नीपीयम् ॥ ४५
 सिद्धाय नलि देही जातं कल्ल न पाण नीपीउ ।
 साह अर्थता तेसि हिह जिहंदायमे भविद्या ॥ ४६
 कात्रि अथाहविहले नीव गहवंमि भीसयेलि ।
 भमिया भमिहंति चिर नीवा जिणययमलहता ॥ ४७
 ता संयह संयसे मलजने दुहट्टेवि संमते ।
 सिदि सति मूरि सिद्धे करेह उज्जमं अये ॥ ४८

श्री जीवविचारो संखेव दर्शय जायसा ईउ ।

संखिनी चदरीउ बहाउउ च समुहाउ ॥ ११

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणम् ।

विवरणम्—जीवविचारविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 114. जीवविचारः । Jivavicārah. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1679. Appearance, old, worn out and torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the above described work with a slight difference only in the colophon such as—

इति जीवविचार सम्पूर्णम् ।

संवत् १६७९ वर्षे आषाढमासे कृष्णपक्षे ११ ॥ श्री श्रीमन्मूर्तिगवि यं
श्रीरत्नमूर्ति गवि सं श्रीरपाल आर्या चमत्त ई सुत चन राज ।

विवरणम्—सम्पूर्णम् ।

No. 115. जीवविचार प्रकरणम् । Jivavicāra Prakarapam. Substance, country-made colourless paper, 16 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 4-8 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1863. Appearance, old, worn out and torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A third complete copy of the same.

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणम् सम्पूर्णम् । संवत् १८६३ वर्षे फाल्गुण सुदि ४
पक्षे लिखित बाबावरही गंगा तटे । अत्रि अयंता जीवा जेहि न पनी
तसाय परिचामी उपजति चयत्रिय पुषोवि तत्येव तत्येव ॥ १ ॥ अन्-
हारिय सुद्धमा अथाइया सम्बलीगमज्झंनि । अपदिहर केपानी कण
वसेवे जउ मचियं ॥ १ ॥ बालगोइ कोसिय असंख कोहीउ दुति गोद वा ।

અર્થતઃ કૌશલ વિ મોનાર્થ મોલો રક્ષિત્ત્વ મણિત ॥ ૧ ॥ મોલાય અસંમિત્ત
અસંસ્રલિય મોનર હવર । મોલો રક્ષિત્ત્વ મિનિયોર અર્થતઃ કૌશલ મુખે
અમ્મા ॥ ૮ ॥ ચીરમ્ ॥ ૧

વિવરણપૂર્ણમ્ ।

No. 116. **જૈનગ્રન્થઃ** । Jainagranthah. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 25, by numeration without consecutive number. Lines, 17 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout Prose. Generally correct. Incomplete.

On examination the beginning of the work appears to be a commentary on the Karmavipāka of the Jainas, but the MS. being in irregular state it is difficult to ascertain what it really is. Many leaves are without marks. Besides this it has neither end nor colophon. On account of this state of the MS. it seems to have been labelled Jainagrantha.

Beginning. ॥ ૨૦ ॥

ચીરકર્મના પ્રતિનિધ્યારકરીતર કર્મવિપાકસૂત્રનર વિચારકર્મ । સિરિ,
મા, ચીરોરજિનશાદીતર કર્મનર વિપાક સંસિધિર' રૂ' કરૂ' વિપાકસુ
કરીર । અનુભવ કર્મસુ કરીર ॥

End. નાસ્તિ ।

Colophon. નાસ્તિ ।

વિવરણમ્—જૈનકર્મવિપાકન્યસ્ય કાશ્ચિન્ શુશ્રિતા ટીકા ॥

No. 117. **જૈનગ્રન્થઃ (પટ્ટાવલી)** । Jainagranthah (Pttāvali). Substance, country-made colourless paper, 12 x 4 inches Folia, 16. Lines, 2-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A work describing successive Pāttas or Jainagurus with a short account from birth to salvation of each. Anonymous.

Beginning. ૧૦.

અવનુ ગુરુનો જોના મોર્યેજ્ઞાપ્તિપ્રત્યક્તિઃ ।

એવાં આશ્વાપિ જાવને રસનાઃ સફલાઃ સતામ્ ॥ ૧ ॥

ઓગોતમસ્વામી ગીતમગોવોધ ૫૦ વર્ષાંતે દોષા ૧૦ વરસ ઓગોતસેવા ૧૨
 વરસ કેવલ સર્વાયુ ૮૨ વરસ ધોરાત્ ૧૧ વર્ષાંતે મોચઃ । રાજગદે
 ઓમુધર્મસ્વામી અગ્નિવેશ્યાયનગોત્ર કુન્દાક યામી ધનિગ્ન મહિલ પુત્ર વર્ષ ૫૦
 પ્રાંતે દોષા ૧૦ વરસ ધોરસેવા ૧૨ વરસ વ્રતસ્ય વરસ ૮ કેવલ પદ્યાય
 મહાવરસ ૧૦૦ સર્વાયુ । મહાધોર ક્ષત્રી ૨૦ વર્ષે રાજગદે મોચઃ મહા-
 ધોરપાટક ઓગોતસ્વામી કાશ્યપમોત્ર રાજગદનામનગર તિહાં શ્વપભ બચ-
 હારો પત્ત । તેજનો આર્ષાં ધારિયો તેજનો કુન્દિલદ વિષદ જામ ગદે વર્ષ
 ૧૬ વ્રત ૨૦ કેવલ ૪૪ એવ ૮૦ સર્વાયુ પ્રાંતે મોચઃ ૨ તિયારપદી દસ
 વીલ વિષ્ણુદ ગયા । મહાપરમોદિ પુલાદ । જાહાર ગયલ મહા જાવસન
 કથે સંયમતિય કેવલિ સિમ્હજિયણાક અંશુભિ પુષ્કિમા ૧ મન, મયયિ
 જ્ઞાન ૧ અવધિજ્ઞાન ૨ પુલાક લાભિ ૧ જાહારક મરોર ૪ જાપક એષિ ૩
 લવસન એષિ ૬ પરિહારવિષ્ટિ આરિય ૭ મૂળ સંવરાય આરિય ૮ યદા-
 વ્યાત આરિય ૯ કેવલ જ્ઞાન ૧૦ એ દસ વીલ જ્ઞાનમિત્તુ વિષ્ણુદ ગદા ૧
 તેજ નદ પાટિ ઓગોતસ્વામિ વિષ્ણુ રાજારક સુત ગદે ૧૦ દોષા ૪૪ વર્ષ
 મૂરિ પદ ૧૧ વર્ષ સર્વાયુ ૮૫ વર્ષ મધુરાયો સગીપ્રાતા ૧ તેજનદ પાટિ
 ઓગોતસ્વામિ મૂરિ વાહાયણ મોગોય જ્ઞાનગદ ગદે વર્ષ ૨૮ વ્રત ૧૧ મુદપધાન
 ૧૧ એવ સર્વાયુ વર્ષ ૬૨૪ તેજનદ પાટિ ઓગોતમદ્ર મૂરિ તુમિયાન મોગ ૧૪
 પુર્વધર ગદે ૪૨ વર્ષ વ્રતે ૧૪ વર્ષ મૂરિ પદે ૪૦ વર્ષ સર્વાયુ ૮૬ ૧ ૬ ।
 ઓગોતસંભૂતિ વિજય આરિય મિદગુપ્તવાસો ૧ દિલિવિષ ૧ દિલિવાસો
 કુપકાટવાસો ૨ કોમી ગદવાસો જ્ઞાનમદ્રઃ ૪ ગદે વર્ષ ૪૨ વ્રતે ૪૦ મુદ
 મધાનલે ૮ સર્વાયુ ૮૦ ॥ ૬ ॥ તેજનદ પાટિ ઓગોતવાહસામિ ગદે ૪૬
 વરસ વ્રત ૧૦ વરસ મૂરિપદ ૧૪ એવ ૭૬ વરસ ૭૦ । તેજનદ પાટિ
 ઓગોતમદ્ર પાટલીપુત્ર મગર નદરાજા તેજનદ નિગડાલ મુદ તત્ત । મગર
 જ્ઞાનગદ તેજનો આર્ષાં જાવલદેમી તેજનદર પુત્ર ધૂમી મદ્ર ૧ નદ સિરિયો ૨
 તિયારદ ૩ વહિન જલકા ૧, ય જલકાદિમા ૨ મૂયા ૨ તદ્ધવેવ મૂયદિમાય ૪
 સેવા ૩ સેવા ૬ સેવા ૭ મયનીત જ્ઞાનમદ્ર ૧ એ સાત વહિની જ્ઞાનમદ્ર
 ગદવાસદ વરસ ૩૧ દોષા વરસ ૨૪ મુદ પ્રધાન વરસ ૪૪ સર્વાયુ ૧૦૧
 મહાધોર ક્ષત્રી ૨૫ વરસ દિન મત ૪ ૮ ।

In this way the Jainagurus have been described.

The 18th is Ārya Sudharma Sūri who lived at the time of Vikramāditya reigning over Ujjayini after 470 years of Mahāvira, 22nd is Haribhadra Sūri, of whom the following account is to be found.

जैनद पाटि श्रीहरिमद्र सूरि देहनर हस १ परमहंस अश्विनिषा
उभृजटएवसामली १४३४ वीर होम मणी वांघी आया। पद्ध याकिनी
महरा साधो तिबद प्रतिनीधीनर वाइया। पद्ध चालीयाच भणी
१४४४ प्रकरण कोधा आगवकनी २२ सद्वी कीधी अनेक वध कोधा
विचकोटसमोप दोहियाचउ गाम तिहा कषि एहवा श्रीहरिमद्र सूरि ।

The last part of the work is written in Sanskrit as follows—

श्रीजिनसाधिल सूरिपदे पुनप्रधान श्रीजिनचंद्र सूरिजांत । तिमरीपुर
पार्श्ववर्ती वडलायामवासी रोहड नीबीध. सः, श्रीवत्सिरि + पुनः
संवत् १५८५ अथ श्रीजिनसाधिल सूरिभिः संवत् १६०४ वर्षे लघुवया
धीवित । यत् १६१९ वर्षे भाद्रपद सुदि ८ दिने श्रीज्ञेय मरी वेगवा
श्रीगुणप्रभसूरिया सूरिपद दत्त राउल श्रीमातृदेविन मदीनहः कृतः । पुनः
सप्त मध्ये सनवसरण कोलकभित सूरिमन्त्रवं दर्शित श्रीजिन साधिल
पादे. पुनयेन मयाम मनीवर समाकारितेन श्रीविक्रमनगरे संवेगान्
क्रियेहारः कृतः । तन् समवे रीक नीबीध. प श्रीमकलचंद्रनामा प्रथम
जियो जातः । गुर्वरादी विद्वत् आधिका हट्टीकृताः । पुनः श्रीपत्तन-
नगरे श्रीममयदेव सूरिः संभवक पार्श्वमूर्ति प्रकटकर्ता नवांग इतिकर्ता
खरतर इति सकल गच्छ सवचं निश्चित ततः सपचीय चर्मसागरी धर्मितः
पुनः श्रीलामपुरे श्रीचक्रवर साहि प्रति बोध दादम मूवेपू आषाढ-
माससाटाङ्गिकाया जीवदया पालिता पुनः साहेरायया सिन्धुदेशे १६३९
वर्षे पचनय. साधिताः । पचवीरव्यानानि साधितानि । वर्षे यावत्
संमदीये समुद्रमच्छजावानि मोचितानि । पुनर्यस्यातिग्रं दृष्टा पुनप्रधान
पदं दत्तम् । पुतयेन फलवर्द्धिपुरे शैले परपदिदत्ततालकं इत्यम्यमोदाय
देवाः शुक्लता लोके समत्कारी जातः । सः शारके मलो श्रीकर्मसंधरी
श्रीसामजी जितप्रमुखा. दोमिमन्त्रः आचका जाताः । देन कर्म अद्-
मनिषा १६६५ वर्षे शवाकारे प्रभूतमनं दत्तम् । पुनः श्रीसाहि पार्श्वान्
मोरोहि मलाः १६००० वित्तप्रतिमा मोचयित्वा श्रीविक्रमनगरे स्थापिता ।

सर्व्वे च ८ दण्डत लभनिका कृता । तथा श्रीजिनचन्द्राय मूर्ति राजानां
पातिसाहि चकवरेण युगप्रधान पदं दत्तम् । श्रीजिनसिंहं मूर्तोषा
माचार्यपदानसरे वाचकानां ८ गजाः पञ्चमताम्याः ८ दामाश्च दत्ताः
एवं सपाद कोटि दानं दत्तम् । सं श्रीसीमश्री शिवाभ्यां च श्रीमहेश्वर
गिरिनारायणदासल मोक्षी रात्रि पुरादिषु श्रीसचसाहं यात्रा कृता । अनेक
प्रासादविम्बदादीनि कारितानि । सर्व्वे श्रीखरतर मण्ड्य मण्डपु लभनिका
कृताः । पुनः श्रीगुरुणा एकदर्शनश्रीनाचारं दृष्टा कवितेन साहिना
सर्व्वेगच्छीयदर्शनेषु देवेश्वरी निष्कासितेषु पत्तनादिकल्प चमारायां गत्वा
श्रीसाहिबमच्च अपराध सोचनेन सर्व्वदर्शनानां सर्व्वे विहारः कारितः
पुनर्यस्य श्रीसकलचन्द्रमूर्तिप्रसूता ८५ शिवाः सहस्रद्वीचिता जाताः स
१६७० आश्वीज सुदि ९ दिने श्रीजिनमूर्तोषां मण्ड्यभारं समर्थ सर्व्वशिवा
श्रीवीणाडा नगरे स्नाने प्राप्ताः । ततः श्रीजिनचन्द्र मूर्तिपदे श्रीजिनसिंह
मूर्तिजातः श्रीवीणा जीवीयः केतासरवामो सा चांवा चांवलदेवपुत्रः सं १६
१५ वर्षे भाद्रपद सुदि ५ दिने जन्म । १६१९ वर्षे दीक्षा श्रीवीकानेर
दीक्षामहः भांडांवी निवेन कृतः १६४० वर्षे श्रीसल्ल मरी वाचकपदं
सं कुशल्लेन महीक्षवः कृतः साहि श्रीचकवरेसलीमादिभिर्बहुमानित १६७०
वर्षे भाद्रपद सुदि १० दिने श्रीवीणाङ्गानगरे भट्टारकपदं प्राप्तं १६७४
वर्षे दीक्ष बदि १० दिने श्रीमङ्गलानगरे परलीकं प्राप्तः १६५५ श्रीजिन-
सिंह मूर्तिपदे श्रीजिनसागरमूर्तिः कोदितरा श्रीवीयः श्रीवीकानेर वासस्थ
सं वच्छराजभाष्याभिरागदेवी पुत्रः १६ वर्षे कार्तिक सुदि १४ रवी
चन्द्रिना जन्म श्रीमालमुल्लान १६६१ वर्षे माघ सुदि ७ दिने चमरसरसि
श्रीजिनसिंहमूर्तिपदे दीक्षितः श्रीमालमुल्लानां आचकेनेदी महीक्षवः
कृतः वां श्रीदर्शनदगणिना वाच्यव आरभ्य सर्व्वशास्त्राणि पाठितानि स
१६७४ वर्षे मङ्गला नगरे श्रीजिनराजमूर्तिपदे भट्टारकपदं प्राप्तं । तस्यानैव
नन्दा आचार्यपदं प्राप्तं संघ बीषाम करणेन पदमहीक्षवः कृतः । ततः
सं १६८६ वर्षे जिनराजमूर्तिपदे मित्यानिष प्रयोगमहति प्रकटितेन मण्ड-
कोटः कारितः तथापि स्थाने स्थाने सर्व्वे आचकेनेदीनताः परमसंवेग-
वती भाग्यहीभाग्यवन्तः । भट्टारक श्रीजिनसागरमूरयः श्रीचक्रमदवादा-
नगरे सवत् १७२० वर्षे ज्येष्ठ बदि यतीयायां एकादशवासरानग्रहं विधाय
निधाय च श्रीजिनचर्ममूर्तिना सर्व्वशिवायां शिवा दत्ता स्नाने जन्मः ।
ततः श्रीजिनसागर मूर्तिपदे श्रीजिनचर्ममूर्तिजातः मधवालि श्रीवीयः
श्रीवीकानेर वासस्थः साहिब मज भाष्या रतनादेवी पुत्रः सवत् १६८८ वर्षे

मौष मुदि २ अभिजित् नक्षत्रे जन्म खरहदमन्तनाम संवत् १०८ वर्षे
 वैशाख मुदि ३ दिने श्रीजिनसाम्भूरिणा दीदितः वादि श्रीहर्षनंदगणिना
 नाक्ष्ये वयसि सूर्यशाम्बायि पाठितानि । संवत् १०११ वर्षे माघ मुदि १२
 आषाढपदमक्षीकृतः ६० बहूना भाष्या विमत्ता देव्या कृतः संवत् १०२०
 वर्षे श्रीविजयपुरे महाशक्रपद मक्षीकवी गोलवन्दा अचलदासजीकेन कृतः ।
 ततो भारक श्रीजिनसम्भूरिभिः सं दयमेव रतनकृत श्रीमचुष्टय श्रीरंखे-
 नर पार्थनाय संघयात्रा कृता । पुनः मचुष्टये पञ्चाटमादितप, छत्रं सूर्य-
 देशेषु मचुष्टेषु विहारः कृतः संवत् १०३६ वर्षे समशिर इदि ८ श्रीजिन-
 चन्द्र मूर्तीषा गच्छ भार मक्षीकपदं समर्थं श्रीलूककण्ठसरि नगरे स्तुते
 गताः ॥ ६० ॥ तत् पदे महासौभाग्यभाग्यवतः साम्प्रतं विज्ञयमाना
 भारक श्रीजिनसम्भूरयो जयन्तः । तेषा चाज्ञया संघः प्रवर्ततामिति
 श्रियः ।

Colophon. नादि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् छेनगुरुणा विपादिषु क्रमादिर्भाषः संविनेतिहलच वर्तते ।

No. 118. जैनशास्त्रम् । Jainasāstram. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. It contains different works each with different leaf marks. Some of them are incomplete and the hand-writing also differs in many cases. So we describe below each of the MS. separately.

(1) रतनचूडामुनि चौपाई । Ratanacūḍāmuni Caupāī. A poem complete in 20 folia, of which fol. 1—10 are wanting. Lines, 13—16 in a page. Character, Nāgara. Date, not clear, for the date of copying is not mentioned while at the end the date of original composition has been given in the following verse संवत् प्रवरर चवडी मुनिवर मुदि प्रसो दारोरे it has been illustrated by the figure 1028. Appearance, old. Verse. Not correct. Incomplete

17.

A poem in Caupāī or Catuspadī metre instructing religious principles of the Jains, by Kaṇakanidhānavācaka. The following extracts from the end may give a comprehensive idea of the work.

रतनचूड़ बिबहारोर छरे । ते संसारी लोभ कपकटाहिते जापिमीरे ।
ससाररूप इदीच ॥ १ ॥

भयक जन सामलि ज्यो मम सात । करज्यो छद्दिभ प्रम तथ छरे ।
जिम यामउ सुध सात । वैश्यामउ उपदेमउ छरे ।

सदगुरुवचन रसान । साइ जे कछीति कीरे गरभ निवास विमान ॥ २

अन्नाइ दानक कछी रे नीच कुलइ अवतार ।

कणिकवि हुं बनजे गहरीरे थ्यारि कपाय विचार ॥ ३

सूत हारनी पावड़ीरे । ते रागद्वेष संभारि

काथउ नइ मानी कछी रे ते अठम अङ्कार ॥ ४

भे थ्यारि कणि कछीजा काछारि । ते तउ बि कदा थ्यारि

रथधर्या रंग्या कहीरे ते मिथ्यात विकार ॥ ५

भे केवली भापती साभर्योरे साभली कर्मविपाक ।

वइ राग मनमउ आवीय छरे । समकित पाखी सार ॥ ६

भे रतन चूड़कया कययोरे । आदरीया प्रत बार ।

नबिचूड पिणि शानक यथ इरे । हीयइइ, इरव अपार ॥ ७

सात धेने धन वा वइरे बामो बासि अमारि ।

बरन बइअस विस्तारि । सोभाथी सिरदार ॥ ८

भे शानकना प्रत पालीयारे कितला बरसा सोम ।

इग्यारे प्रतिभा बाहीरे संभालइ चउदइ गीम ॥ ९

भे साधुसंयोगइ अनुकमइरे लीधउ संयम भार ।

सीह तथीपरि आदछीरे पालइ धामाधार ॥ १०

भे चउदइ पूर धुरामर्यारे तपकौधा थीकार ।

पंच प्रमाद परिछोरे दुकर प्रकार ॥ ११

भे पंच महाव्रत पाजोयारे । बरस घणालगो भीइ ।

अत समइ अणसच यडिउरे सा चउसाइस धीर ॥ १२

भे रतन चूड़मुनि सातमइरे पइतउ वरदेवलीक ।

सनर सागर नउआ कपोरे सीधा सगला दीक ॥ १३

भे रतनचूड़मुनिबर अउरे करिछइ इक अवतार ।

माइहा विदेहमइ सोभयइरे । धन एहनउ अवतार ॥ १४

भे पाव दान थोया मीयारे सरब संपद संतान ।

इम जाणो नइ प्राणीयारे देखी अटलक दान ॥ १५

टाल कही बे बीम मीरे राग सारंग मल्हार ।
 कनकनिधान करद बदनारे दिन २ प्रति सोवार ॥ १६
 मं टाल २४ मास जिखंद लुहारीवड ॥ ० ॥
 रतनचूडामुनि चउपई ॥ पनाची चउरमुजाणीरे ।
 चउबीस टाल सुहामणी । एतउ पुरी चट्टी प्रमाणोरे । १
 शबन् गयवर अषढी ॥ १०२८ ॥ सुनिवर समिवर सोदारीदे ।
 यावण वदि दसमी दिनद चउपी ओडि गजवारीरे ॥ २
 योपरतर गच्छमा घनी मझारक श्रीजिन राजोरे ।
 श्रीजिनरतन शूरी सर । गच्छ नायक वड बाजींदरे ॥ १
 युग प्रधान अग्नि परगडार । विजयमान गच्छ राजोरे ।
 श्रीजिनचदगूरी सर । गच्छ नायक गुरुसिर साजीरे ॥ ४
 श्रीजिन कुसलपरंपरा जिहा कशि मीटा मुनि रायीरे ।
 विद्यागुणगणसामरा । श्रीहंसममोदउ बकारीरे ॥ ५
 तामु बीस पाठक ज्यो चारुदत्त गधि राजोरे ।
 तेहनी सानिधि चउपई एतउ पुरीसर सुम काजीरे ॥ ६
 कनकनिधानवाचक रटोए चउपी चौबीस डालोरी ।
 सपर मवध सुहामणी सपर चउ सा गीरे ॥ ७
 भण्णा हण्णा वाचवा शतउ सगुवा भाणस हरवडरे ।
 रागरतन जव हरभणा पिभि अवडरी भाणस परवडरे ॥ ८
 श्रीजिन कुसल पसाउने । सुभ बन्दिताव ध्यापर माणीरे ।
 कनकनिधान कहर दुज्यो सुषसपदा नील कल्याणीरे ॥ ९

Colophon. इति रतनचूडामुनि चउपई समाप्त ॥ शुभ जीनी सो धर्मातेने वासी निधीवड
 जालोरे ॥ श्री ॥

विवरणम्—रतनचूडामुनिचउपईनामक. कथिन् भाषापदविषयः ।

(2) **मृगावती** । Mrigāvatī is the second poetical work on the adventures of Mrigāvatī the queen of the king Udayana, complete in three khandas, of which the first and second are incomplete ; by Samaya suṇḍara At the end of the third khapda, a brief account of the work is given thus—

समय सुंदर मणि मानाये ॥ १४

सं शोखरतरगच्छकमल दक्षिदा युगप्रधानु जिनचंदाये ॥ ११

सं शौजिनसिंघ मूरि सीभापी पुण्ड्रिदाजमुजामिके ॥ १२

सं प्रथमशिष्य शौपूज्यकेरा सकल चंद गुरु मीराये ॥ १३

सं तमु प्रसादि यथा थं च धूरा प्रगव्या मुज जसं पडराये ॥ १४

सं सीलसुद्ध आठसुव्या वरये नृद चठपईशाव हरयेये ॥ १५

सं म्हावती चरित कक्षा विजं खंडे शाये आदधम डेये ॥ १६

सं मोक्षय विनि चउपई सुवतां भवतां नद वनि गुणताये ॥ १७

सं समय सुंदर चर सघ आसीमा रिदि ॥ १८ मुजगी साये ॥ १८

सर्वंगाया ॥ १११

Colophon.

इति श्रीमहावतीचरिते चंड प्रदीत नव प्रकारायपण ॥ १॥ श्रीधारागमन ॥ १॥
 म्हावतीदीपा ॥ १॥ उदयन यावकप्रत्यक्ष ॥ ४॥ म्हावती चदन
 केवनीत्यति ॥ ४॥ तत्रिन्वाण वर्णनो नाम तृतीय खंड संपूर्ण ॥ ६॥
 तृतीय खंडे ढाल ॥ १२॥ गाथा ॥ १११॥ प्रथम खंडे ढाल ॥ ११॥
 गाथा ॥ २८८॥ द्वितीय खंडेपि ढाल ॥ १३॥ गाथा ॥ १६६॥ सर्वंगाया ॥ १८॥ सर्व
 गाथा ॥ ७४५॥ चंडाय ॥ ११००॥ इति श्रीमहावती चठपई संपूर्ण ॥ संवत्
 १६८७ वर्षे श्रीवचनगते पूज्य श्रीकल्याणसामर श्रीयर विजयराजे वैशाखमासे
 शुक्ल पक्ष पूर्णिमाया रविवारे लिखितम् ॥ लेखकपाठकयोः ॥ येदादि
 भूयासुः ।

So it appears that this copy has been written 20 years after the original composition the date of which is 1668.

(3) The third Ms is a copy of the Daśavaikālikasūtra (दशवेकालिकसूत्र) one of the famous Jaina religious works. Substance, country-made colourless paper. Folia, 17. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and writing slightly effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

Daśavaikālikasūtra is a famous work, complete in four Adhyāyas (chapters) of which the first is called the Dumapuppahyājhayanaṃ, the second Sāmannyapubbiyahyanaṃ, and the third Khullyakācāra-jhayana while the fourth is without a particular name for in the

colophon it is mentioned in general term such as Daśavaikālika-sūtrasya Caturthamadhyanam. In the first chapter a simile between flowers in trees and this work and of bees and the readers is illustrated hence its name Drumapupphiya. The name of the second chapter is Sāmannyapubbiyā or Srāmanyapurbyam meaning the first step to attain the true merit of a Śramana ascetic. In the third chapter Ācāras or good conduct to be observed by Jaina Sādhus are mentioned, hence it is named Khullakācāra or Ksullakācāra. In the fourth chapter a detailed account of the characteristics of the Jaina religion as taught by Jambu Svāmī has been given. As the work is a famous one and already described before we need not describe it here.

(4) The fourth as well as (5) the fifth Mss. under this number are Bālabodha, a commentary on the Ajitasāntistavana and the text Ajitasāntistavana respectively already described before.

The rest being incomplete we mention below their names only in the order in which they over.

- (6) लघुसंघयणी । Laghusamghayanī.
- (7) संस्तरकविधिः । Saṁstārakavidhiḥ
- (8) वृद्ध अतिचारः । Vṛiddha Aticārah
- (9) श्रीस्तुतिः । Śrīstutiḥ.
- (10) श्रीपार्श्वनाथनमस्कारः । Śrīpārśvanāthanamaskārah.

Of these the Saṁstārakavidhi, being complete and the smallest of the works containing 14 verses only we quote below the whole work except verses 2, 3 and 4 which are illegible.

॥ ६० ॥ निष्कृष्टो नमो समाममणाय ॥ गोचमाहं । महामुषो नमो
 परिहृन्ताय ॥ वार १ ॥ करमि भनो सामाहय ॥ वार २ ॥ अष्ट आषड
 त्रिद्विजा ॥ अष्ट आषड परम गुरु । गुरुगुरुयथाहि । मडिचसरीता
 बहुपरिपुत्रा पीरसि रार्ह संधारय ठाडनि ॥ १ ॥
 चत्वारि भंगल । अरिहंता भंगल । सिद्धा भंगल । साहसंगल । केवल पत्रो
 धर्मो भंगल ॥ ५ ॥ चत्वारि लोकोत्तमा अरिहता धीगुत्तमा । सिद्धा लोहत्तमा
 साहल्लोगुत्तमा । केवल पत्रो धर्मो लोगुत्तमा ॥ ६ ॥ चत्वारि सरण पवञ्चामि ।
 अरिहंते सरणं पवञ्चामि । सिद्धे सरणं पवञ्चामि । साहसरणं पवञ्चामि ।
 केवल पत्रो धर्मो सरणं पवञ्चामि ॥ ७ ॥ पायायवाय मिलियं धोरिक
 मेहुथं दविण मित्यं । कोहं मायं मायं लोभ पिच्छं तहा दीसं ॥ ८ ॥ कवहं
 अभकडाण पेसुत्र रद अरद समावत्तं । परपरिवायं मायामोसं मिथत्त सङ्गं ॥ ९ ॥
 वीसिरेसु इमाद सुत्त मण संसण विण भूयाहं दुणाद निबंधाहं आत्त
 पावडण्णाहं ॥ १० ॥

End.

गोहं जल्यि मेको । नाहमवय कयहं । एवं अदीय मणको अयाण मण
 सासर ॥ ११ ॥ एगोमे सासउ अया । नावदंसण संहुउ । सेसा मे वाहिता
 भावा सज्जे संजीगल्लवणो ॥ १२ ॥ संजीगमूला जीवायं पत्ता दुवडपरमप ।
 तन्हा संजीगसर्वधा सज्जं तिविहण वीसरिणं ॥ १३ ॥ अरिहंती मडिदी
 जावज्जीव सुसाहुणो गुरुणो । जिय पवत्तं तत्तं इच सज्जत्तं भए गहिचन् ॥ १४ ॥

Colophon.

इति श्रीसंसारकविधिः संपूर्णः । सवन् १९८० वर्षे ज्येष्ठ मासे अश्विनपक्षे
 श्रीभागरा नगरे लिखितम् । श्रीकल्याणसागर सूरीशरो रज्जे विजयराज्जे
 लिखकपाठकयोः चिरं जीयात् शुभं भूयात् श्रीलात् सकलार्थाशितेनचि
 साधवौ श्रीवाहला पठनार्थम् ॥ श्रीचंचन गच्छे ।

Next important work is the Vipiddha Aticāra, हृदयतीचार । It consists of some valuable instructions on avoiding unreal and following what is real. The following extracts from the beginning will throw some light on the nature of the work.

॥ ६० ॥ इच्छामि समा समर्थो । इच्छाकारेण संदेसह भगवन् गुरुपत्रं
 मथी । सविज्ञेय पवी अतीचार चालोउ । इच्छ नमो अरिहंताय । इच्छ
 आवक तयाह धर्मोदं सम्यक्क सूल वरवत्त भणीइ ॥ इच्छ ॥ अरिहंते
 सुसाधगुरु जिनप्रणीत धर्मभाव तु सम्यक्क प्रतिपालुं । द्रव्यतु लौकिक ।
 लौकीकर । दिवगत । गुरुगत । पञ्चगत मिथ्यात्व अनुबिंध भणीइ ॥

हरिहरत्रयार्थं इन्द्र चन्द्र सहयोगेन गणेश दिक्पाल वीरपात्र स्कन्द कपिल
इह इन्द्रमन्तं यच्च मुक्तिमुक्तिदायकं तथैवाप्यधीते नैतिकं देवगतं मिथ्यात्वं ।
धरक परित्रायकं कौन्तिआपालकं द्वित्र तापस संसार तारिक भवो मानोऽहं ते
नैतिकगुरुगतं मिथ्यात्वं । अपर परिग्रहीत जिन विन्व वैराग्या ब्रह्ममनिक
प्रमुख जैनदेवदेवो तनु देव बुद्धि पुत्रन ते लोकोत्तर देवगतं मिथ्यात्वं । पास
हाउ सद्गुरुगील संसल इन्द्रवद निष्ठव कोटिक द्रव्यलिङ्गी तपस विषय
जे गुरुबुद्धि साक्षीते ते लोकोत्तर गुरुगतं मिथ्यात्वं । ए चतुर्विधं मिथ्यात्वं
ययामन्ति परिहरं ॥ सम्प्रज्ञप्ता पाच अतीचार लोपठं ॥

. *Aticāra means neglect and corruption. To avoid all kinds of
neglects and corruptions is the principal instruction of this work.
By way of illustration we quote below few lines.*

इतरि घर गाहिया समये । अपरि घरगहिया समये । अरंगक्रीडा परवैवाह-
करये । कामभोगतिष्वनाभिलाषे । ईतर थोडइ कानि सुकेतनइ बारइ संपुसप
तपउ समन कोषइ इइ । अपरिग्रहीत परपुसप तपु' समन कोषइ इइ ।
अरंगक्रीडा अयामळइ देइ काम कुचेटा कोषो इइ । कामभोग तपइ विषय
राति दिवस ति चित यइ । तीत्राभिनार धरिउ इइ । पणं तिथि विष्णुत
लगइ सोल भग हउ इइ ॥ &c

No. 119. पञ्चमाङ्गश्रुतस्कन्धव्याख्या । Pañcamāṅgaśrutaskandha-
vyākhyā. Substance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia,
36. Lines, 9-17 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
old, torn in parts. Prose Not correct. Incomplete

A commentary on the Śrutaskandha Anonymous.

पुस्तकेऽस्मिन् श्रुतस्कन्धनामकस्य पञ्चमाङ्गस्य काचिदसम्पूर्णा टीका वर्तते ।

No. 120. डालसागर । Dhālasāgara Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 127 (of which fol. first is wanting). Lines, 13-17 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1740. Appearance, old, with different hand-writings. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on the description of Harivamśa in the form of Dhāla a kind of song, by Guṇasāgara Surī, consisting of 151 Dhālas, complete in nine khaṇḍas or chapters. The subject of the work is the same as that of the Hindu Harivamśa. Names of persons such as Jadu, Sauri, Vṛispi, Andhaka, Vāsudeva, &c., as well those of the localities such as Mathurā, &c., are the same as in the Hindu Harivamśa. The only difference is that the heroes of Dhālasāgara are Jains. From the following lines the readers will be able to form an idea of the work.

सैवकदपी देवता कहइ तदा सिर नामि ।

किं हिं करणी सुर उपमा आप प्रकाशउ खामि ॥ ४०

अवधिज्ञानकरी देवीयी पुत्र भवामरिताम ।

राजा राखी पेयीया युगलपति अभिराम ॥ ४१

अगूहा घोंठ पनी अग्नि भाव असराल ।

काल रूप कोपी तिहा आवउ दूरतव काल ॥ ४२

आदिनाथ को भंदन वनी कल बाहुवली बलबलजी ।

भरतेश्वर भुजबलि हरायो एवहु लउविरतंतजी ॥ ४३

सीमयश कुंवर करमह तउ श्रीशेयांस कुमारजी ।

आदिनाथ नइ जेनि करा वियउ दउ रसइ आहारजी ॥ ४४

तेहनी थंदन सार्वभूमजी तेह नइउ सुभूमजी ।

सुधीय राजा तस पाए उपइ बैरी कुलनउ धूमजी ॥ ४५

धीय सुधईनी तेहनउ नन्दन महाबंद सुनन्दजी ।

सुमइ सुभंकर सीमवंसिए छदया पूनिमा चंदजी ॥ ४६

कोसु ननि की सुरगति वासइ एइ वंसिना भूपजी ।

असंख्यातनी पीटी उपजित कीरति चन्द्र अनूपजी ॥ ४७

निसंतान राजा तव मूज देवतणइ सजीगजी ।

शपदवी नायक नही कीइ मिलिया सघना लोगजी ॥ ४८

पचदिव्य करि ननि आया सुभन अनि मनी सजी ।

हरिणी युगलपथ देयी मनमइ धरी जगीसजी ॥ ४९

અન્નરથી સુરવાળી પ્રગટી ઝીવ કરતુ તુમ્હ કારંજી ।
 અંપાનગરી નડમળ મૂપતિ આપડં વાહિંજી ॥ ૫૨
 રાજા રાણી નડ તુમ્હી દેશો મદિરામાંસ આહારજી ।
 મ્યારડ વચન ન માને સડ રે તડ કરિમિડ સંહારજી ॥ ૫૩
 મુર સક્તિ આડંધડ ઘટાવી અવગાહન પળિનેમજી ।
 વચરા વૈર નડીમરદરે યમરસ પાન્નિડ એમજી ॥ ૫૪
 હરિ નામિદ રાજા હુદ તે લોક નથા કારિજીવિજી ।
 પાયક પરિચદ પૂરડ તડરે દયગવરણની કોઈ જી ॥ ૫૫
 અષાપદના હરિવંશત નીરે વમુધ્યામુદ વિખ્યાતજી ।
 દશમા જિન વરજીવિ વારડ આગડતિ સુખી માતજી ॥ ૫૬
 હરિહરિથી થી મદન અપજિડં પ્રયતીપતિગુણધામજી ।
 મહાગિરિ હિમિરિ વમુગિરિ રાજા અત્તમનામ પ્રધામજી ॥ ૫૭
 સંતી ગિરિ સુયગા નરનાયક એમીટી રાજાનજી ।
 તિવંડ પ્રયતી માહિં અર્ચડિત વરતાવી નિજ આશજી ॥ ૫૮
 મહુન હી મંદપતિની પદવી કરિ વિમલા ચળ માતજી ।
 મગતિ ન માવ મુખમાનનામાવી કૌથી નિર્મલગતજી ॥ ૫૯
 એવં હરિવંશિ કુલકુલા સંઘા રહિત અવારજી ।
 કિહિ મુગતિ કિહિ સિવગતિ માધી મુક્ત્ય કૌયા અવતારજી ॥ ૬૦
 મુનિ મુત્રત સ્વામી ગગતારક રાજસ્યહોદ્ધર વંશજી ।
 મુનિ મુત્રત મુત્રત રાજા વંશતથે અવતંમજી ॥ ૬૧
 મુનિ મૂપનડ અનર દોતા મયુરપૂરી મહારિજી ।
 વમુ પુત્રવ ઇષ્ટતક અવર મંશવિમૂષ્ણસારજી ॥ ૬૨
 કિત લાલુ કાલ અનર યદુરાજા અવપનજી ।
 જિહિથી યાદવ નામ કહાયા ટુનિય પુષ્પરતનજી ॥ ૬૩
 યદુરાજાનડ સૂમનુરડ સૂમનોડ અવાવજી ।
 શાયા પ્રતિશાયા હિ વિચાત્રી તે કહિવા વિષ્ણુમાવજી ॥ ૬૪

The king Sūra had two sons like the sun, the first Sauri and the second Suvira. Sauri was enthroned and the second was made Yuvarāja. Prince Sauri removed his capital to a newly built city entitled Sauripuri, while his younger brother used to remain in the city of Mathurā. King Sauri having placed his son Andhaka Viṣṇu (Andhaka Vṛiṣṇi ?) on his throne died. Andhaka Viṣṇu had ten

sons Samudra Vijaya, &c. and two daughters Kunti and Madri by the queen Subhadrā. Kunti was married to a king belonging to the Kuru dynasty. Here a description of Kuruvamśa has been given thus—

आदिनाथ जो सुत कुरुजाबो तेंदुकी कुरुपेत कहापउ ॥ ८२
 कुरुसुत हसोराय कहायो हदिनाउर भसी नगर विमायो ।
 हसो रूप संतान वपाव' विश्ववीर्य नरेवर आए' ॥ ८३
 अरुंछ्यात रूप हुयानंसरि । शान्तिनु राय हुउ हदिनाउरि ।
 दुको दारण साधु उजागर तीजी डाल कहिगुण सागर ॥ ८४

End.

गायोरे हरिवंश सरोयारे मनवन्धित काज कि पांभीरे ।
 परमास अधिकाररे जपनी भागकि गायोरे ॥ १
 बारह दशना जिण तथारे बंशए उत्पन्न ।
 विलरी शायो चषी काह हुया बहुपुण्य रत्न ॥ कि गां ॥ २
 अपर नाम सुहा मयोरे रूप यहु धौंजीह ।
 राय दादव राजीवा काह पुहरीरे पर सुधा सोह ॥ किगां ॥ ३
 बौसमी बाबिसमीरे एखिवंश जिभंद ।
 उपजीउ आनंद सह' काह आयारे तिहां चउस बिहद ॥ किगां ॥ ४
 कृष्ण नर' वनदेवजीरे वंशनर' अवतस ।
 बासि नगरी हारिका काह कौपुउ अरिकुल जिभंस ॥ किगां ॥ ५
 स्थान फर आइ भलारे धर्मनदन भीम ।
 शक्रमुत सीभापरी काह पोठारे पीरव निसीम ॥ कि गां ॥ ६
 शायनर पर जून मारे वन' तपो गहौ पार ।
 एक एकांथी बडा काह अगतिरे हरिवंश कुमार ॥ कि गां ॥ ७
 इन्द्रनगरी हारिकारे हारिकापथ सोह ।
 छपमा सरिपी सहि काह अनररे नवि दीसइ कीह ॥ कि गां ॥ ८
 नित्य रठविनोदमह'रे नित्य हरष लल्हास ।
 हारिकानगरी तथो काह निति कोरे बाधतो वास ॥ कि गां ॥ ९
 नित्य सुत जन्मो सुबूरे नित्यसुतनी सान ।
 नित्यसुत परवतथा काह होवइ रे उच्छाह रमान ॥ कि गां ॥ १०
 अउक पूरइ कानिनीरे कलसमा संडाव ।
 दीवनर दधि अचता काह करीयइरे धरि २ कल्याण ॥ कि गां ॥ ११

कीर्तयिष्ये जिन देहदारे पूजा प्रकार धीकि धयमय मष्टला ।

काई वाजइये वाजिए अपार ॥ कि गां ॥ १२

ऐन ऐनना दगारि घुघर घमकार मनी भावइ भावना काई भवीयारे

मन मार छदार ॥ कि गां ॥ १३

प्रबन्धभावि प्रभावनारे परम पुत्र प्रकार ।

योदना योकारिष काई पुनारे पुकी मन भाग ॥ कि गां ॥ १४

नारी नौकी शोभतारे पहिछीयां तनि मोन ।

मार मझारे करी काई वीणदरे मुनि मीठा वीन ॥ कि गां ॥ १५

रगरीय कनोउडारे घाल मोती मार ।

करइ मनुष बंझामना काई बरतइरे जिन मत नीवार ॥ कि गां ॥ १६

आज छइ दीपानिकारे नारिकारक माल ।

आजि पर्व पञ्चमयां काईको जइरे जण्डइ मुनिमाण ॥ कि गां ॥ १७

मिनइ माइमोमामडारे माइमिणि मुनिचार ।

धवज मङ्गल आरमुं काई जय९ जय९ कार ॥ कि गां ॥ १८

गच्छ गच्छ प्रदामसुरे विजयवन् विमैस ।

दीविजय गच्छ राजीया कंदोपइरे गुरुधर्म मरेस ॥ कि गां ॥ १९

विजय अयि विजयवतीरे धर्मदाम सुरीस ।

विना मागर वेसजी काई जइनोरे जमसादि जमीस ॥ कि गां ॥ २०

पद्ममागर मुनिजीरे मुयस यम भर पुन ।

पाय प्रबली प्रभुतना काईपा मणइरे मुकुमागर मुनि ॥ कि गां ॥ २१

मंवरुष कीर्तयिष्ये नाम मावरुष मुनि ॥ २२

तोत्र नामममुगना काई नामरे वार आविबइ ॥ कि गां ॥ २३

कुट्टियर नगरमइरे नाम नामि वमार ।

मनइ जण्डइपणइ काई वरीयइ मुनं अरिज मुमाय ॥ कि गां ॥ २४

टाण मागर नाम कीर्तयिष्ये नामि विचार ।

मुइमाइर मोमइर काई पाणइरे मुमुयमति मार ॥ कि गां ॥ २५

पदमी पद वनइरे टाणमी मोमना ।

आदिनी आग्रावरी काई जंदइर जन्दासी मार ॥ कि गां ॥ २६

* This is probably the date of original composition of the work but not obscure for मंवरुष कीर्तयिष्ये indicates 76th year only. From this only it can not attributed to any particular century. 21676

अथ लभत निरि मीमोरे सकल निरिवर ईश ।

तव लभत हरिचंग ए काटिवा श्रीरि धिर विद्या मोम ॥ कि गां ॥ १६

कलस ।

हरिचंगमाथी सुयम पाथी ज्ञानबुद्धि प्रकाशनत ।

पाप जावधं मथी भावतं पुत्र आथी आसनत ।

करण पुत्र कलत्र कमला पते सुपत सुहामथी ।

पुत्र श्रीगुणगुरि जयत संघरंग वधा मथी ॥ १७

Colophon.

इति श्रीगुण हरिसागर कृतं टालसागर समारं गुरुं नव ८ टाव एव सत
एकादश १५१ अक्षराः ॥ संदार्थव ५०५० । सं १०४० वर्षे एषि दिन मने
१४ अतुर्दशा कर्मवाद्या लिपिकृतं ज्ञानमरे आर्गलपुरमध्ये विद्यापटके धर्म
भवतु कल्याणमस्तु । विरं नम्यात् पुस्तकं । छिद्रिक्वावक्योमं
भवतु ॥ छ. ॥ छ. ॥ पंडितैः संमीध्य वाच्यं मद्रं भूयात् ॥ छ. ॥ लिपितं
पूज्य ऋषि श्री श्री श्री श्री श्री ५ छ. दीवचंद्रजी तत् चनेवासी ऋषि
श्री श्री श्री ५ छ रांगाजी तत् विनय ऋषि श्री ५ छ. राजारामजी तत्
विद्या छ. श्री ५ दयालजी तत् चनेवासी मुनि साक्षि ॥ श्रीरत्न व ००६०.
लिपकपाठकयोः शुभ भवतु कल्याणमस्तु श्रीरत्न कल्याणमस्तु । श्रीलुंका
गच्छे लिपिकृतानि ।

विवरणम्—टालसागराभिधहरिचंगाल्पविषयकगोविनिबन्धोऽयं श्रीगुणसागरनिरिवरचितः ।

No. 121. त्रैलोक्यदीपिका । Trailokyadīpikā. Substance, coun-
try-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 47. Lines, 12-4 in a page.
Character, Nāgara Date, Samvat 1811. Appearance, very old, worn
out and writing effaced in parts Verse Generally correct Complete.

Sanghayanīsūtra was originally composed by Jinabhadra Gani
and explained by Śricandra Munīśvara. The text under notice has
been sketched from that by Hema Suri. Hence it has been
entitled Madhyama Sangrahaṇī or Trailokyadīpikā, a lamp for
the illumination of the three worlds, with an explanatory note
under the name of Bālabodha. Subjects treated of in this work

are (A) five kinds of Śarīra (body), (1) Audārika, (2) Vaikṛīya, (3) Āhārika, (4) Taijasa, (5) Kārmana; R̥śas, four Kasāyas, eyes &c. five Indriyas, seven kinds of Samudghāta, three darśanas such as Samyakt̥iṣṭi, Mīrad̥iṣṭi and Mithyātvad̥iṣṭi, five sorts of Jñānas such as Matijñāna, Śrutiñāna, Abadhijñāna, Manaparyajñāna and Kevalajñāna; three Yogas (1) Manayoga, (2) Vacanayoga, and (3) Kāyayoga, Upayoga, which are principally of three kinds (1) Sāmānyalakṣaṇa upayoga, (2) Sarvajiva-prati sākāra upayoga, (3) Anākāra upayoga. Of these Anākāra upayoga again is of nine kinds such as (1) Upapāti, (2) Cyavana, (3) Sthiti, (4) Paryāpti, (5) Karma, (6) Āhara, (7) Sanjñā, (8) Gati and (9) Agati. Thus the Upayogas are twelve in number. These are the principal subject treated of in this work.

Beginning.

॥ ६० ॥ जमिउ अवहंताह विह भवयो गहवाय पनेय ।
 सुदमारयाथं नरतिरियाथं विषामययम् ॥ १
 उदवाथं अवय विरह मयह मममयय नमाममये ।
 दसवायसहय्याह भुवय वयथं जहम विहं ॥ २
 अमर वल्लिहार मयिथं तहं विहउ तिमि अतारि ।
 पयोवाहं रुद्राहं सेवाथं नरनिवायायम् ॥ ३
 दाहिबदि नर पविथं उतरउ कुंति दुमिदिमया ।
 तहंमि मय पविथं दिमय आमुमुयोमं ॥ ४

Beginning of the Commentary

अवहंता क योवीतरादेव अने वादि मय दकेकी
 मिह वायाथं उदवाय मममय माय पने इमिदि वनममरी नहं सुदमारया
 १ नारकी २ नरममय ३ अमिदिथं ४ एहमी प्यति क. आमुमी १ भवम
 घर कहेये विमाम पवि घरम कहवाह मिहदि वये अने नारकी रहे
 न नरकवासो तिह मे भवम कहेयं वनेय दाहवा क दिहमम १ पमया
 रुद्र कहेय पवि ममय तिहवना घर मयय नहो कहे त्रिमे वारये
 तिहना वरादिथ मयन अमायन के वायता न यो । एहमे प्यति (१)
 भवम (२) उदवाय प तिमि योमं कहेय ।

End.

दिहंमममयय अम उव योवमाव अरवतिह ।
 पमयी विमवादि मयिथं आदह विह ॥ ६
 मयवाह दिममयीय मीमममय विरहय मय ।
 मयपवि वयमंमं रुद्रमा योवमय मय ॥ ७

Colophon. इति श्रीबेन्नेकदीपिकायावी मय संवत्सरो मंयुषी श्रीरत्न किरणावसत्तु ।
श्री श्रीपं । भक्तोपद विद्वत्तु जिनच मये ॥ श्री ॥ संवत् १८११ वरते
सितो भीमसिंह वद ६ दिने श्री ॥ महारक श्री श्री १०८ श्रीश्रीशिवचंद-
नुरि विजय राखे ॥

End of the Commentary. एतथा प्रहार अनाकार उपयोग जाणि वत्त ॥

Colophon of the Commentary. इति मयवत्तु मय वासवीधः मंयुषीः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽग्रिमं वैश्वीपादीपिकाभिः कावियज्ञेन लिखिताः सटीकीकर्तव्ये ।

No. 122. दण्डकसूत्र । *Daṇḍakasūtra.* Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 × 5 inches Folia, 7. Lines, 5 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, torn in parts and slightly worm-eaten throughout Verse. Generally correct. Complete.

A review of the principal catagories of the Jaina philosophy, entitled *Vicārasāī*, in *Daṇḍaka* verse, hence it is entitled *Daṇḍakasūtra* also, by Gajasāgara Gaṇi, pupil of Dhavala Candra Upādhyāya. The principal catagories, according to the Jaina Śāstra, are (1) *Nārakī* including *Ratnaprabhā*, *Śarkarā*, *Bālu*, *Pañka*, *Dhūma*, *Tama*, &c., (2) *Āsurādi* includes *Bhuvanapatis*, *Tamatama*, *Asuras*, *Nāgas*, *Suparnas*, &c., (3) *Prithyādi* including *Apa* (water), *Teja*, *Bāyu*, and *Vanaspati*, (4) *Dvīndriyādi*, such as *Dvīndriya*, *Trīndriya*, *Caturīndriya*, &c., (5) *Garbhaja*, *Tiryak*, *Manuṣya*, &c (6) *Vyantarika devatā*, &c (7) *Jyotiṣka* including planates, stars, &c., (8) *Yainānika*, (9) *Śarīra*, (10) *Saṅghayana*, (11) *Sāmjñā*, such as *Āhāra*, *Bhaya*, *Maithuna*, *Parigraha*, *Krodha*, *Māna*, *Māyā*, *Lobha*, and *Gharaloka* (wife &c), (12) *Sīnsthāna*, (13) *Kasāya* including *Krodha*, *Māna*, *Māyā*, and *Lobha*, (14) *Śeṣa* colour such as black, green, white, &c., (15) *Indriya*, eyes, ears, nose, &c, (16) *Samudghāta* seven in number, (1) *Vedanā*, (2) *Kasāya*, (3) *Marana*, (4) *Kṛiyavalkṛiyā*, (5) *Taijasa*, (6) *Āhāra*, *Kevalī*, (17) *Dṛiṣṭi* are three in number *Samyaktvadṛiṣṭi*, *Mithyātva-dṛiṣṭi* and *Misradṛiṣṭi*, (18) *Darśana* is of four sorts, *Caksudarśana*, *Acaksudarśana*, *Avadhidarśana* and *Kevaladarśana*, (19) *Jñāna* is of

five kinds, Matijñāna, Srutijñāna, Avadhijñāna, Manaparyāyajñāna and Keralajñāna, (20) Yoga, (21) Upayoga, (22) Utpāta, (23) Cyavana (death), (24) Sthiti, (25) Paryāpti, (26) Kimāhāra food of each animal, (27) Sanjñi, (28) Gati, (29) Agati, (30) Veda (male, female and eunuch).

Beginning. श्रीपरमात्मने नमः ॥

नमिष चतुर्वीम जिने तद्वृत्त विचियारलेसदेसवत् ।
 दंडयपरिं ते वियवो सामि सुवेह भो भव्या ॥ १ ॥
 नेरदया १ अमुरार्दे ११ पुटवार्दे १६ वेदिया दउवेव ॥ ११
 गमयतिरिय मनुष्या ११ वीतय २२ जीहसिय २२ वीमापीया २५ ॥ २
 सखित यरोउ इमा अरोर १ सोगाहयाय २ सघयया ३ सप्ता ४ ।
 सटाण ५ कषाय ६ लेस ७ हंदिश ८ स मनुष्याया ९ ॥ २ ॥
 दिटो १० दंसण ११ नावा १२ जीगु १२ वडगो १४ ववाय १५
 ववण १६ डिई १७ ।

पजति १८ किमद्वारे १८ सप्ती २० गर्दे २१ अगर्दे २२ वेव ॥ ३

End.

शक वषट्कार विष अहिया २ कर्मण से जति दारम् १५ ॥
 सखे विह से भावा जिण सएव तमीपता ॥ ४४
 संपद तुल्य भलस्य दंडयपर्य भवय भलहिदयस्य ।
 दंडतिष विरय तुल्य खह ममं दिंतु तुल्य पट ॥ ४५
 विरि जिण हंस सुणीसररन्ने विरि भवत्तपंद सीसेव ।
 गजसागरेण तिहिया एसा विवति अपहिया ॥ ४६

Colophon. इति श्रीविचारसार्धं जमि. चतुर्वीस दंडक मूषट्कारे संपूर्णे पुनसप्त ॥

विहरणम्—विचारसार्धं प्रतिनामक-दशकमूषट्कारोऽयं निबन्धः ।

No. 123. दमट्टान्तकयानकम् ।

Dasadr̥ṣṭāntakathānakam.

Substance, country-made colourless paper, 14 × 6 inches. Folia, 4. Lines, 4-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1836, Śaka 1701.* Appearance, old. Prose Generally correct. Complete.

* The date of the original composition is 79 Samvat see the verse एकोनामोति वर्षेऽयिन् विज्ञप्तादिमने &c. at the end.

A work on instruction for children entitled Bālavabodha. As it consists of ten different tales by way of examples, another name is Daśadṛṣṭāntakathānaka. The ten tales are the following (1) Cullok, (2) Paśaka, (3) Dhāreya, (4) Jvara, (5) Ratna, (5) Svapna, (7) Cakra, (8) Carma, (9) Yoga, and (10) Paramāṇu. The following Sanskrit ślokaś are written in the margin of the codex with reference to them.

“चक्री शदशकोऽथ विप्रविपथे तुष्टी ददौ वाञ्छितम्
विप्रो मूढमतिर्वयाच सपुरे यामं गृहे भोजनम् ।

यादृश्यागृहे विजिप सुवने वारं पुनर्वाञ्छति
दुष्पाप्य तदशेषयोनिगृहने भाला भवं मातुषम्” ॥ १

“चाणक्यः किल चन्द्रगुप्तनृपतेर्मनो ह्यकीर्षार्थको
देवीदत्तमुपावकेष जितवान् लोकान् धमाप्यान् वङ्गम् ।

भाले कर्णभर्तं पथे प्रकृतवानेकैकदीनारत
क्षेत्रीयेत कदा तदापि शृभवी न प्राप्यते दुर्लभः” ॥ २

“धान्यं भारतसम्पन्नं चं सफलं संमोक्ष्य तदादरात्
प्रस्यं सर्वपञ्चतुं कुशुकाग्रध्वे परिलिप्यते ।

इहः सूर्पककीचके कथमपि प्रस्यं पृथक् रूपकं
चेत् कुप्याञ्च नृणां भवी भुवि तदा प्राप्यः प्रमादान् कथम्” ॥ ३

“राज्यार्थो तनयो नृपेण विदितो नूनं मम द्रोहकी
मुह्यतासहस्रकौशिकपथे रन्तुं समारोभिरे ।

स्तान् सख्यान् नृपनन्दनो विजयते यदेकवेत्तं दपः
सर्वे वान्ति समूलतस्तदपि नो संप्राप्यते मातुषम्” ॥ ४

“श्रेष्ठो रत्न सुवर्मकोऽथ कृपयो यामान्तरिऽसौ गतः
पुनैः सार्धं गमाय रत्ननिबद्धं दत्तं निदिशे पृथक् ।

प्राप्त्वा याचयते सुतानपि च ते व्यावर्धयं ते ह्यचित्
सर्वं निर्गमयन् सुधा नरसर्वं जीवः पुनर्वाञ्छयात्” ॥ ५

“शालायां किल मूष देवद्वयतिः सुतः सर्वं भिक्षुणा
रात्रौ चन्द्रमसं सुखे निविशतं दृष्ट्वा प्रपुङ्गवाभू ।

आसीत् राज्यमसौ शुक्रायसहितं सन्मंडकं भिक्षुकी
राज्यार्थो दधिभोजको न लभते तद्वत्तं मातुषम्” ॥ ७

“संभं दृष्ट्वाश्वीर्षं दृष्ट्वालयकान्धारिकयन्ते बुधे-
यके बीजं बीजं + + युते शर्षां च तलाकरे ।

सुखीहं हृदये + + + सद्यसां शिवाप्रवीणः पुनः
 दुर्बुधो न विनीकितुं हि तदन्तं तद्वत्त्वं मानुषम् ॥ ८
 'अवावाहम + + + कूर्म्याऽप्य तोरं गतो
 वातोत्सारितमेवमेव सख्यं चन्द्रं विरात् डटवान् ।
 कौटवस्य कृते गतः सुमिहिते द्विद्वं पुनर्वांन्धितं
 चन्द्रं नैव लभेत्तथा न श्रमवः संप्राप्यते कर्हिचित्' ॥ ९
 "पूर्वात्मी सखिखं पुनं यदि भवेत् तत् पदिमात्मी पुनः
 वातादीक्षित एपरम्भविमत् सा चेत् समिन्ना कदा ।
 मांता मुरि भव स्वपुत्रवमतो स्वर्गं प्रमादाद्वं
 न प्राप्यं यममादुषं पुनरपोत् वीरनाद्योऽमवीत् ॥ १०
 "द्विती सन्दरसप्रभं तिरिचरं कृताय च्छे वनी
 कल्याणोद्भवयुना विकिरते दीपं बुधो मर्मतः ।
 मया त परमाकवः पुनरसी विष्णोऽकरीयादरात्
 मानुष्यं मुभः पुनर्भवमकारयते मदा दुर्लभम् ॥ ११

The main subject treated of in this work is the human birth, which can not be got easily. After repetition of several births of different kinds one gets human birth by his previous good actions. This theory has been illustrated with ten examples. The work was originally composed at the request of Kāraṇa a merchant for the perusal of the sons of Vacanācārya Sannāga, by Abhaya-dharma, in 79 Śamvat.

Beginning. ॥ १० ॥

प्रथम्य श्रीमदावीरं सुवागुवनमस्तुतं ।
 कूर्मं पुनर्भवमधि दमदटाकवितारम् ॥ १
 वागानामववीणाय सुविद्यां करवाय च ।
 तकाप्रोपेक्षयाः मनी मवन्वय कृपापराः ॥ २
 बुद्धग दासम यदे ज्वरे दयचे सुमिप च्छे यत् ।
 चम्य लुगे परमाद्य दमदिष्टता मयव जये ॥ ३
 तद्व मवी वीहा यथा चर्क करिवानह विवर ममाद ।
 न करिवत् एतनह दृष्टातनी वागावरोध सुवत्
 श्रीमन्मिम र्धम मूवीकां राग्ये विजयिनि म्मुटम् ।
 देहिनः करवाक्यादयेच विदुषां मतम् ॥ ४

End.

वाचनाचार्यं सशानकुमाराणां विनियक्त ।

चकाराभयधर्म्यान्वा वाचनायं विवेकिनाम् । २

एकीनासीति वर्षेस्मिन् विक्रमादिते सति ।

तिथ्यद्वयानि वालाद्यावकीर्णं समनार्यकम् ॥ ३

यावन्मूर्धन्यभीरवमिन्दु मूर्चीरसागराः ।

तावन्नन्दनं सत्सद्ववाचमानं पदे पदे ॥ ४

Colophon.

इति दृष्टान्तकथानकं सम्पूर्णं श्रीः कल्याणमधुः सं १८२६ वर्षे शके १७०१
प्रवर्त्तमाने मासीत्तम प्रथमं यावत् मामि कृतपदे चतुर्थी तिथौ शनिवासरे
श्रीमज्जेसल गङ्ग महादुर्गे प जैनसोमविना निविताः ॥

विवरणम्—दशदृष्टान्तकथानकी नाम कथिव्येननिबन्धविशेषः ।

No. 124. दशविकालिकसूत्रम् । *Daśavikālikasūtram*. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 46. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samt at 1663. Appearance, very old, worn out, writing effaced in most parts Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the *Daśavaikālikasūtra*, complete in ten *Adhyayanās* or chapters as (1) *Dummapupphiya*, the first *Adhyayana*, (2) *Śramanya Pūrvikā*, the second *Adhyayana*, (3) *Keullakācārakathā-nāma*, the third *Adhyayana*, (4) *Thajjavanīyānāma* the fourth *Adhyayana*, (5) the fifth *Adhyayana* is entitled *Piṇḍikhapāṇebise uddesa* (6) the sixth *Adhyayana* is named *Dhammathakāma* (*Dharmthakāma*), (7) the seventh *Adhyayana* is *Suvākkasuddhi* (*Suvākyasuddhi* ?), (8) the eighth *Adhyayana* is *Āyāraṇāhi* (*Ācāranidhi* ?), (9) the name of the ninth *Adhyayana* is *Vipayasamāhibauttho uddeso*, (10) the tenth *Adhyayana* has no colophon indicating its name, however it gives some definitions of the *Bhikkus*, relating their characteristics. This work has been already described before see No. 20.

विषयसूक्तपूर्वम् ।

No. 125. दशारण । Daśāraṇa. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches Folia, 2 Lines, 8-11 in a page, Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old Verse Generally correct. Complete.

A little poem on the good conduct and adventures of the king Daśāraṇa Bhadra Rājarsi, by Lālā Vijaya, a pupil of Vijaya Paṇḍita.

Beginning. ॥ १० ॥

सारद बुद्धि दार्ढ्यं सेवक मयथागद ।
प्रथमुक्तं निजगुरु मयिक्तं विक्रामनर्चद ।
बद्धं मासनापति साधो वीर जियंद
हुं गारसि भयति दशान भद्र सुचिंद ॥ ० ॥

॥ मृटक ॥

दशान भट्टे सि अति उत्तम दशान भद्र सुर सीद्ध ।
दशान भद्रं राजा अनुलोचन भविजननामन सीद्ध ।
गार राज प्रजा मतिपात्रं टाण्डं परदल वीद्ध ।
विमल निवारक धर्मविचारं टाण्डं परदलवीद्ध ।
विमल निवारक धर्मविचारं करं रंजरस क्रीद्ध ॥ १ ॥

End.

॥ मृटक ॥

इंद्र वादी वीर्यं धन मानव अवितार ।
लजमान करी नरं लक्ष्मणमि भवपार ।
साध वीर पदं धर्म धन मानव भवभोद ।
इन्द्रपाय लज्जादिउ सोमम अवरच क्रीद्ध ॥

॥ मृटक ॥

अवरण कीद एषी परि भूमि उर्ध्वभुज कर्मभवाति ।
केवच धारी सुमति पीडता मंगलिक हु एषि वातर ।
मयती गृध्वा लज्जा तु गुरु वृद्धचरं मयल लगीन ।
सुम विजय दीक्षित शिव प्रबलर लाजविजय निमदीस ॥ १० ॥

Colophon. इति दशारण भद्र राय चापि सव्भाय संपूर्णः । इति चंद्रल मन्त्रे ।
साधवो ज्ञाना लिखितं ।

विवरणम्—दशारणभद्र राजपिं सहायविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 126. देवराजवच्छराजचीपदे । Devarājavaccharājacaupāḥ.

Substance, country-made colourless paper, 13 x 6 inches. Folia, 27. Lines, 7-17 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1792.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A Caupai or Catuspadī poem on the adventures of Vaccha (Vatsarāja) Rāja, entitled Devarāja Vaccharājacaupai, by Vinaya Gapi a pupil of Kṣaktilaka Muniśvara.

Beginning. । १० । ऐ नमः ।

परमोदयकारण पवर । जयदार्ढ्य पाव ।
श्रीफल वधिपुस्तक च पणमी सुस्तनिवास । १
ईसमनधि परमेश्वरी सफला जसु अरदात ।
वीणा पुस्तकारिणी पणमु सरसति मात । २
जास पसायइ ततविषयइ सुरव पुण करि होइ ।
चिरमंदउ स्या भारती काशीदास परि जोइ । ३
तुम्ह पसाय विण जी करइ कवित कथा अरदाइ ।
भूष विद्या जिम रसवती होइइ ते मनिसवाद । ४
इ बालक बुदाहरस सरसति करसु पसाय ।
गुम्ह सुपसायइ जेकम् सरस सजोते थाय । ५
कीरति कमला सगुण सुंत सुमति अग मीरीग ।
पुण्यपसायइ इत्य भवइ लक्ष्मीइ सकलासोम । ६
पुण्य पसायइ परमवइ पामदेव विमान ।
केवल छिरि नहि कह सुदा कर पामइ निरदाय । ७

* The date of the original composition is अद्यनवारिधिरसमनइ (मघी) 1673. See the end.

पुष्पकल्पतश्चैवतां फलरं मनोरथं सन् ।

पुष्पवत् रङ्गो संमन्त्रं वक्ष्ये राजहृष्टान् ॥ ८

जिह्वं परिदीप्तं माधुर्यं सुषोणं शीघ्रवर्षाभिः ।

तिष्ठ परिहृष्टं दिष्टं तत्र कश्चिद् भव उल्लासः । ९

राजमोक्षो मादृशं लब्धो ।

श्रीश्रृङ्गदीपं सुहृन्मण्डपं स्वयं योजनं परिमाणं ।

सकलं दीपं विधिं सोढुं कृत्वा कुलं निरिं येन प्रधानं ।

सुप्रधानं साधिकां कष्टोऽङ्गुलीं परिधिं विगुणो जिह्वं वरदः ।

लघुं शीघ्रं सोढुं कनकगिरिवरं देवदेवीं मगधरदः ।

विहृष्टं प्रति संप्रति स्मरिं जिह्वं वरं जिह्वं जिह्वं प्रतिमयं वषट् ।

सुरं च सुरं वितरं भवनश्रीमिहं जंघ्नीं सुहृन्मण्यो ॥ १०

भरतसेवकं मोक्षं भवत्तं जंघ्नीं पदमङ्गारिः ।

वरदामादिकं देवतां निवर्षं जिह्वं विचारिः ।

सुविचारिः पुरं वरं जिह्वं राजं इति शिखितं माधुर्यं ।

जिह्वं वरं प्रमुदितं शीघ्रं संमन्त्रं दृष्टं कौनहं पादपः ।

वरं वरं सोढुं जिह्वं प्रजापतिं पुष्पकोतलं वरं सुविगुणो

जिह्वं वरं सुन्दरं वरं मङ्गलं भरतसेवकं सोढुं मण्यो ॥ ११ ॥

कमला जिह्वं विधिं विवर्षती शीघ्रं वरं पादपः ।

कलिं वरं जिह्वं दिगं दिगं दीपं विविधं भवदः ।

सुमन्दि दीपं कौन दीपं जिह्वं च वरं विवर्षति ।

मदनं शीघ्रं मन्दिरं चित्तमृदं वरं पुष्पं वरं वरं ।

तिह्वं वरं मन्दिरं मन्दिरं वरं वरं वरं वरं ।

अति मूरं सव वरं वरं वरं वरं वरं जिह्वं विधिं विवर्षती ॥ १२ ॥

वर्षराजमृपतिं जिह्वं मन्दिरं आनीं वरं विवर्षति वरं ।

श्रीनिखरमुत्तमं वरं जिह्वं राजभारं सुविचारं ॥ १३ ॥

३८ दृष्टा

पदरीं वरं वरं वरं वरं वरं वरं वरं ।

विधिं वरं वरं वरं वरं वरं वरं वरं ॥ १४ ॥

वर्ष—सुव दाहरे सुव दाहरे एवमो जातिः ।

वर्ष पादपरे वर्ष पादपरे वर्ष दृष्टं वरं वरं वरं ।

આં નચ્છરાજ સુમીસર સીંહરે કિરિયા ગુણજનમનમીહર ।
 મત પવન નિજ કરણ વિધીહરે ।
 અભિમાનમતંમનમીહરે ।
 યંથ સુમતિ સુપતિ ગુણચારીરે ।
 નિત પ્રતિ નિજગુણ અનુચારીરે ।
 નિત વિષય કપાય વિચારીરે
 નિત દ્રવ્યમદ જન જરનારી ॥ ૩૫
 દમ મેદયતી ધૂમ જાણીરે કરદ મૂધી નિજમન આણીરે ।
 પ્રતિ કોષદ જહલ પ્રાણીરે વચ્છરાજ સુનિ ગુણધારીરે ॥ ૩૬
 જહલિન સુખસંધમપાણીરે નિજ અનુમ કરમ પર જાણીરે ।
 મન તામદુ દુરદ ટાણીરે ભવધી મન પાવડ આણીરે ॥ ૩૭
 મદનિ અવસથ ભાવદરે સુરનરનારીગુણ ધારીરે ।
 નિજ પાતક સંકલ વમા થરે જહલમુખ પાવદરે ॥ ૩૮
 સુવધી માનવ અવ આરે સુસદ સેજ મન ન આરે ।
 તવવલિ નિજ કરમ વધારે સિવન દિહર ને મુખદારે ॥ ૩૯ ॥

રાગ આગાધી ।

કાલ—કુમર રસીમન કીતવેરે દેહી જન પરદ ધર્મ મણડ મુધી ।
 અદિમા અનીપમવેન સેરીવદ ધર્મ ચોસદાજિમલ દોયદ જી
 સુખ અમદ ॥ ૧ ॥

સિવપુરલોહા સાસનીરે ધામીજર હો ધરમ પસાદ ॥ આ ।
 સુખકાર જીવતર ગચ્છ ધધી શ્રીજિનસિંહ સુચિંદ ।
 જન દોયડ અગર પદસલગુ શ્રી સાદિર હો નથ આચંદ ॥ દાસી ।
 સુતક્રિયાકારક ગુણનિધી આગમ તથા હાર ।
 શ્રીકનકતિલક સુનિસદ જવંતી પાઠકપદ ધારે ॥ ૧૨ સિ ।
 તમુ સીસ ચાપક પદ વદ લિપમી વિનયગુણવત ।
 જિજ્ઞાસરિ વિદ્યાર પદીતલદ પ્રતિબોધ્યાદે જહુ જાવકસંત ॥ ૧૩
 દશપિ તમુ સીસ સદ્ગુણગુણ તિલક
 શ્રીરત્નસાગરસુનોસ મહાપીઠજ મુજસ મદદ ।
 જસનામદ હો સુખ જહુ નિસદોષ ॥ ૧૪
 મથિરત દર્પ મનોહર મથિ જેમનંદન ધીર ।
 પશીસ તાસ મુજકરુનિતે પતિપત્નિ ગુણમધીર ॥ ૧૫

श्रीहृन्नन्दन गणि मण्डल मुप्रसाद लङ्घि अभिराम ।
 गुणि सङ्ग कोरति धर्म वा ए मायाको फलमुपकाम ॥ ६६
 योशम भरणगरड भलद श्रीमति जिन मु प्रसादि ।
 नयनवारिणि वस सुसङ्ग मुववरसङ्ग हो गङ्गी परमाद ॥ ६७
 ले कहिय अगम समतद अगुमीदीयङ्ग ते मुङ्ग ।
 मिच्छामि दुक्क तेहनउ ले कहियउ हो आगमर विवङ्ग ॥ ६८
 पुण्यवत श्रीचन्दमुनि मण्डल ले मुण्ड एङ्ग चरित ।
 ते लङ्क लोवा दिन दिनङ्ग गणि होगङ्ग जनम पविण ॥ ६९ वि

Colophon. इति श्रीमोक्षविषये देवराज चन्द्रराज चौपदे संवत् १७८९ वर्षे कार्तिक
 वदि ७ दिने श्रीबीजातदेष्टि पाठना ॥

विवरणम्—चन्द्रराजपरिविषयक चौपदी निबन्धोऽयम् ।

No. 127. धर्मबुद्धिचौपदे । Dharmabuddhicaupā. Substance,
 country-made white paper, 13 x 6 inches. Folia, 20. Lines, 1-16 in a
 page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1742.* Appearance, old.
 Verse Generally correct. Complete.

A poem on the character of Dharmabuddhi a minister of the
 king Pāpabuddhi, entitled Dharmabuddhicaupā, by Lābhabardhana.

Beginning. ॥ १० ॥ दृष्टा ॥

प्रथम जिणे सर परगङ्गी पुरव हार ।
 सेवक मन वञ्चितकरण मुष संपति दातार ॥ १
 मन्देश वृष नाभि सुव सेवन वरण सरीर ।
 निमुवनपति वारण वरण सुन्दरवप सुधीर ॥ २
 कवड वृष अक्रोसरो करे सेव सुविवेक ।
 हो चरिहंत सदावर्तु पासति अङ्ग अनेक ॥ ३
 मुमति वधारे मारदा सदा सुजस संसार ।
 वर अजि मन तेहनो विघन निवारण हार ॥ ४
 धरम पदारथ अवतं मे वाषाणे सङ्ग कोर ।
 लोकोत्तर लोकीक सुव जसु पसादनु होर ॥ ५

* This appears to be the date of the original composition of the
 work. See संवत् सतरै देवादीसै at the end.

મનવલ કાયા સુદ્ધ કરિ પારાધે જે ધર્મ ।
 સંપદ પામે નવનરી કાઢે પાઠે કર્મ ॥ ૬
 કરે ધર્મ રોજે પપી તેવિ જ મુખ પામંત ।
 ધર્મ બુદ્ધિ મંત્રી પરે સંકટ મદ્દ ગારંત ॥ ૭
 ધરમ બુદ્ધિ મંત્રી કયા સરસ ઘણું શીકાર ।
 જતુર વિત મુખ જીવજે સહે જિજ્ઞેસર નારિ ॥ ૮
 રાગવંધ જે નવનરી દાન પીપ્પલ દદ્દ ।
 મુખતાજં થી એક ॥ ૯

End.

દાલ ડાંદાવન મત જાહુલ લારાજા કુયા પદે ।
 પદ્મી ભગતમે વાતમણી જમરો ॥
 પ દટાવ બનીપમ સુંદર મુખતા જોત સિરી ॥ ૧ જાં ।
 રમ જે ધરમ કરે નર નારી ચાલુમર કુચરી ।
 તામુ ચરણદલકમલમનીહરનમે અમર અમરો ॥ ૨ જાં
 પદ્મ કયાથી ધરમ કદાચી પીપ્પલ વંધ થરી ।
 મળતાં મુલતાં સમ કિલ પામે મલસિધુ તરણ તરી ॥ ૩ જાં
 સંવત્ સતરે વૈતાલીશે સરસે સદર હરકરી ।
 મુખતાપીસ કદી મુખવંતી સરસ દાલ મુચરી ॥ ૪ જાં ।
 શ્રીજિમચંદસૂરિ મદારક ચરતરમણપતી ।
 તામુ વિજય રાજે પ પીપ્પલ દાલ કદી ચિરતી ॥ ૫ જાં ।
 શ્રીધર્મસાથે મુખવરધન મળિ જાણે સકલ જાતો ।
 વચન સિદ્ધિ મુખવંત વચારણ માને કુળપતી ॥ ૬ જાં ।
 વિષય તામુ શ્રીસીમવચારણ સીમાથી મુમતી ।
 તામુ વિનય શ્રીસાંવિદુરપગણિ શાચક મદ્દ થયતો ॥ ૭ જાં ।
 તામુ સીસ નામે લાભ વરધન પદ્મ વંધ કદે ।
 ગોચસકે તોપિષ પુણિ રણ જળદ્વિહકરિ દુરત પદે ॥ ૮ જાં ।
 અથે મથાથે ગાહ મૂળાથે કદિયા મળ સમદે ।
 લાલ પદનવનિધિરિધિત મુખજ સિવ મુખમ્ જાંમલદે ॥ ૯ જાં ।

અર્થગાથા ૫૧૪

Colophon. કવિ ધર્મવિષયે ધર્મબુદ્ધિ જતુચડી સમાપ્ત ॥ શ્રી

વિવરણમ્—ધર્મબુદ્ધિજતુચડીનામક. કવિજ્ઞાનનિવસઃ ।

मनवच काया सुद्व करि पाराधे जे धर्म ।
 संपद पामे नवनवी काहे चाठे कर्म ॥ ६
 करे धर्म रोजे पयो तेषि च सुप पामंत ।
 धर्म बुद्धि मंत्री परे संकट मुहु नासंत ॥ ७
 धरम बुद्धि मंत्री कया सरस चहुं श्रीकार ।
 चतुर बिच सुप ऊपजे सधे जिके गर गारि ॥ ८
 रागबंध मै नवनवी टाल चौपड दड ।
 सुयताजं ये जेड ॥ ९

End.

टाल बंदावन मत जाहुल लाराहा कया एहे ।
 एहनो जगतमै बातमखी नमरो ॥
 ए दृष्टांत अनोपम सुंदर सुयता जेत सिरी ॥ १ जं ।
 हम जे धरम करे गर गारी बालकुमार सुयरी ।
 तासु चरचदलकमलमनोहरनमै चमर चमरो ॥ १ जं
 एक सयायो धरम कहाणी चौपड बंध धरो ।
 भयता दुयता सम किल पामे भवसिमु तरण तरी ॥ १ जं
 संवत् सतर बैताबीसै सरसै सडर हरकरी ।
 गुयतालीस कहो गुणवंती सरस टाल सुयरी ॥ ४ जं ।
 श्रीलिनचंदसूरि भटारक चरतरगच्छपती ।
 तासु विजय राजे ए चौपड टाल कहो बिरती ॥ ५ जं ।
 श्रीदेमसावे गुणवरधन यणि जाये सकल जती ।
 बधन सिद्धि गुणवंत बवारस माने ऊपपती ॥ ६ जं ।
 सिध तासु श्रीसीमबचारस सीमायो सुमतो ।
 तासु विनेव श्रीसातिहरवयणि वाचक वडु ववती ॥ ७ जं ।
 तासु सीस नामे लाभ वरधन एक प्रबंध कहे ।
 मोरसखे तीपिण्ड पुणि रण जगद्धितकरि दुरत वडे ॥ ८ जं ।
 मयै मखाने गार सुपावै कदिना भग छमडे ।
 लाल चदनननिधिरिधित सुयद्व सिध सुयसू लसंमलडे ॥ ९ जं ।

सर्वनामा ५१४

Colophon. इति धर्मविषये सर्वबुद्धिचतुषदी समाप्ता ॥ श्री

विद्वत्—धर्मबुद्धिचतुषदीनामक. कविज्जेननिबन्धः ॥

No. 128. नवतत्त्व । Naratattva. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 16. Lines, 14-16 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A work treating of the nine Tattvas or the principal categories of the Jainas, which are (1) Jīva, (2) Ajīva, (3) Pāṇya, (4) Pāpa, (5) Ārāva, (6) Saṁhāra, (7) Nirjāra, (8) Bandha, and (9) Mokṣa. These Tattvas are first enumerated in a gīthā which is followed by an extensive gloss in prose. Anonymous.

Beginning. ॥०॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अथ नवतत्त्वानि विद्वन्ने ॥ जीवतत्त्व १ अजीवतत्त्व २ पुण्यतत्त्व ३ पाप-
तत्त्व ४ आहारतत्त्व ५ संहरतत्त्व ६ निजघृततत्त्व ७ बंधतत्त्व ८ मोक्षतत्त्व ९
श्रुत्या—

ईशा ईशा मय दुद माग जीवा जीवाव इति विद्वेदा ।

दुस्त्रो संहर निजघर विप्र विप्र एतावति वा ॥ १

अथ ।

बंधतत्त्व आहारतत्त्व पुण्यतत्त्व पापतत्त्व ए आह ईय कहती हाइया जीम्य
जीवतत्त्व अजीवतत्त्व ए दोय विद्वेदा कहती जापवा जीम्य जीवतत्त्व
संहरतत्त्व निजघृततत्त्व ए दोन उषावे वा कहती आहारीम्य । जीव एक
प्रकारे चित्तगुणद्वयी जीवः १ जीव दोय प्रकारे + + आहार २ जीव
दोन प्रकारे जीवेद १ पुण्यवेद २ मनुष्यवेद ३ जीव आह प्रकारे
द्वैतद्वि १ मनुष्यद्वि २ विद्वेच द्वि ३ लक्ष्मिद्वि ४ जीव पाँच प्रकारे
एवेष्टी १ वेष्टी २ वेष्टी ३ अउरिष्टी ४ पंचेष्टी ५ जीव ह प्रकारे इष्टिरी
काय १ अमकाय २ तेज काय वायुकाय ३ वनस्पति काय ४ अम काय ५
जीव सात प्रकारे द्वाय सातमी अत्राय एवं ७ जीव आहप्रकारे आह
द्वि पर्याया अत्रायाना जीवा ८ प्रकारे जीवहि नवे प्रकारे आह पाँच
मय आह एवं ८ भेदे जीव दस अनादीया अत्रायनदीया निष्ठा जीवना
भवन् ॥ ४ भेदे एवेष्टी दुस अत्रायानी एवेष्टी मुच्यन्त्या एवेष्टी आह
अत्रायानी २ एवेष्टी आह पत्राय ३ वेष्टी अत्रायानी ४ वेष्टी पर्यायी ५
वेष्टी अत्रायानी, वेष्टीपर्यायी अउरिष्टी अत्रायानी अउरिष्टी पर्यायी १० संष्टी
पंचेष्टी अत्रायानी ११ संष्टी पंचेष्टी अत्रायानी १२ अत्रायानी पंचेष्टी अत्रायानी १३
अत्रायानी पंचेष्टी पर्यायी १४ एवं अत्रायने १५ ।

Afterwards the varieties of Jīvas are mentioned as 563. 198 of Devas, 303 of mankind, 48 of animals, and 14 of Nārakis. The No. amounts to 563. Devas are first enumerated in this way—

दसभुवनपती असुरकुमार १ नागकुमार २ सुवर्णकुमार ३ विष्णुकुमार ४
अग्निकुमार ५ होपकुमार ६ उदभिकुमार ७ दिशिकुमार ८ परमकुमार ९
स्तनिकुमार १० आठव्यवर ८ पिशाच ८ भूत १० जघ ११ राघव १२
किन्नर १३ किपुरुष ६ महीरग ४ ४ गंधर्व ८ आठवा अश्वत्थर चपपत्रो १
२. पचपत्रो १ इतिवादी ३ भूतवादी ४ कंदी ५ महाकंदी ६ ४ कोहिकी ७
पदक ८ एवं व्यंतर १६ सरव १६ पनेरे भेदे परमाधरमी अर्च १ अर्चव १
ग्राम २ गुणव ४ रोद्र ३ उपरीद्र ६ काळ ७ महाकाळ ८ अतिवच ८
धनुष १० कुंभ ११ बालुक १२ वैतरणी १३ खरखर १४ महावीर १५
सर्व ४१ दस ज्योतिषो चंद्रमा १ सूर्य २ चंद्र ३ नक्षत्र ४ तारा एवं ५
चर एहोज दिर एवं १० ज्योतिषी सर्व ५१। After Devas Deva-
lokas are enumerated which are twelve in number, such
as—

सौधर्मे १ ईमान २ सनतकुमार ३ साहिद्र ४ जघ ५ लातक ६ एक
सहचार ८ ज्ञानत ८ माचत १० भारव ११ अशुत १२ सर्व ६३। The
remaining 135 varieties relating to Devas are enumerat-
ed also in this way. They are दसतीयगुणभक्त १० तीन किंव-
भीषीया ३ नवलीकतीक ८ नवशेषवक ८ दाच अशुतर ५ total 99,
99 Paryāpta and 99 Aparyāpta = 198. The 303 varie-
ties relating to mankind are thus enumerated—
कर्णमूर्ति २५ अकर्णमूर्ति ३० अन्तरदीप ५६ सरव १०१, एककोएक
पञ्चाभा, एककोएक अपव्याभा, एवं २०२ भेद अने १०१ समर्द्धिन मनुष्यरा,
द्वारा ही ज मलमूवादिक अर्धे असुधिल्लान करे विषे उपजे निशारा
एवं ३०३ भेद मनुष्यरा भेद द्विवे।

The 48 varieties of Tiryanka are thus enumerated—

प्रसिदी १ अप २ तेज ३ वायु ४ साधारण वनस्पति ५ एवांष सूक्ष्म वादरणी
अपेया ये १० भेद दुष्पा प्रलोक वनस्पति ११ वेदो १२ तेंद्री १३ कीरिद्री १४
जलचर समूर्द्धिम १५ जलचर गर्भज १६ जलचर समूर्द्धिम १० गर्भज १८
खचर समूर्द्धिम १८ गर्भज २० उपरिसर्प समूर्द्धिम २१ गर्भज २२ भुज

परिसरं समृद्धिं २३ गर्भज २३ चौबीसेरे पद्यां, चौबीसे अपद्यात एवं
४८ तीर्थचराभेद द्विवे ।

The 14 varieties of Nārakī are thus enumerated—

रतनप्रभा १ मुक्कप्रभा २ बाहुप्रभा ३ पंकप्रभा ४ धूमप्रभा ५ तमप्रभा ६
तमसप्रभा ७ एषाने हो पद्यां, सातेहो अपद्यां, १४ भेद नारकोरा
सर्वं मिथ्यो ३६३ ओकरा कृपा ।

The varieties of Ajīva are 560 of which 530 are Rūpīs and 30 Arūpīs. In the Rūpīs 100 kinds of Varṇa or colour, 100 kinds of Rasa or taste, 100 kinds of Saṁsthāna or shape, 42 of Gandha or smell and 184 Sparśas or touch are included. Thirty varieties of Arūpī include Darmāstikāya skandha, Dharmāstikāya deśa, Darṣāstikāya pradeśa, Adharmāstikāya skandha, Adharmastikāya deśa, Adharmāstikāya pradeśa, &c.

The Puṇyatattva, Pāpatattva, Āśravatattva, Nirjarātattva, Sam-varatattva, Vandhatatta and Mokṣatattva have been also treated of in this way, but the Ms. has become so worn out that it can not bear even a soft touch of a finger consequently we being unable to go through could not describe it fully.

No. 129. नवतत्त्वप्रकरणम् । Navatattvapeakaraṇam. Substance, country-made white paper, 13×6 inches Folia, 10. Lines, 4 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1820 Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A work treating of the same subject in a different way. In the former one gāthā only speaking of the principal tattvas has been quoted and explained extensively in Bhāṣā prose, while this one consists of 52 gāthās treating of the nine tattvas in a different way, of which the first gāthā nearly agrees with the gāthā already quoted in the former.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ॥

श्रीवाञ्छीवा मुख पावासवसुधरीय निम्बरणा ।

बंधी मुक्ती तदा नवतत्ता ह्रुवि नावन्ना ॥ १

अउदस १४ अउदस १४ बयालोसा ४२ वासो कुंति ८२ वायासा ४२
 सतावत्रं ५० बारस १२ अउ ४ नव ८ भेदा कमणेनि ४२
 एगविह दुविह विवहा अउविहा मंचकव्विहा जोसा ।
 चियणतस इयरेहि वेयगई करण काएहि ४२
 एगिदि अमुह भियरा सत्रियए निदिआवसद्धि अउ ।
 अपञ्चाया पञ्चाया कमेण अउदस जोषाया ४४
 पाणं च दंसवं चैव चरितं च ततो तथा ।
 घोरीयं चउठ गोच एणं जीवण सङ्गणम् ४५
 घोसा नपुंस सिहा घोसर सिहा कमेण मंछगुया ।
 इय सुखततमेयं न ११ तता सेउठ भणिया ४६
 जोषाह नव पयसे जो जाणुइ तय छोइ सयत्तं ।
 भावेण सहइतो आयाण मानेवि सयत्तं ४८
 मज्झाई जिणिसर भासियाइ वयणाइ नत्रहा कुंति ।
 इय बुद्धी जळमसे सयत्तं निचलं तय ४९
 अतो सुइतमिर्त्तं वि कासियं बुद्धिनेहि सयत्तं ।
 तेहिं अइह पुग्गल परियदो चैव संतारी ५०
 उच्छयथो अयतो पुग्गल परियदो सुयिअम्भी ।
 तेणं ताते अडा अवारणवडा अफंतगुया ५१
 जिण १ अजिण २ तिल ३ तिल्या ४ गिहि ५ अन्न ६ सल्लिया ७ ।
 धो ८ नर ९ नपुंसा १० पल्लेय ११ सयंबुडा १२ बुद्धिबोहि १३

क १४ निक्काय १५ ४ ५९

Colophon.

इति श्रीनवतत्त्वकरचं सम्पूर्णम् ॥ संवत् १८२० का मिनो कार्तिक मासे
 कणपचे तिथी पडो शुभशुभरे लि आर्येणपुरमध्ये ।

This codex has also an explanatory note written in margins as well as in the middle of lines entitled Navatattvaparakaravavicāra. Anonymous.

We quote below few lines from the first part of it.

श्रीचतुर्विध विषयकारण नमः ॥ जोषतत्त्व चेतनाविद्धत सदाकाल जहंतो
 १ अजीवतत्त्व चेतनाविद्धत २ पुण्यतत्त्व सुवदायो ३ पापतत्त्व दुवदाई ४
 आश्रयतत्त्व नवाकर्म्म भेलाकरे ५ सवरपत्ता नवाकर्म्मभावतो रीकर ६
 निर्जरातत्त्व पूर्वकृतकर्म्म धपावइ ग्यामू ७ वधतत्त्व आत्मप्रदेश कर्मपुण्य
 एकटा करइ ८ जोषतत्त्व सकलकर्म्मचयकरे तिमटोइ ९ नवतत्त्व श्रीव

लाभवा ए नवतत्त्व लांछा जीवना मोक्षप्राप्ति होइ द्वितीयादिय मू द्विवर
नवतत्त्वराभेदकहइके जीवरा भेद १४ अजीवराभेद १४ पुनराभेद ४२ पापरा-
भेद अमुभदय ८२ पायवधवतत्त्वराभेद ४२ संवर आकागुण तेहना
भेद सहावन अरपी १० निर्वैरागभेद बारह १९ बंधना भेद ४ मोक्षपरमा-
नंदना भेद ८ सत्य नवतत्त्वना भेद २०६ ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् संक्षिप्तव्याख्यासहितं नवतत्त्वप्रकरणं नाम कश्चिज्ज्ञाननिबन्धो वर्तते ।

No. 130. नवतत्त्वबालावबोधः । Navatattvabālāvabodhaḥ. Sub-
stance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 10
(without folia marks except the last one). Lines, 12-14 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn
and worm-eaten throughout ; writing injured in most parts. Verse and
prose. Not correct. Complete.

This codex contains only 43 gāthās on the nine categories with
explanation in Bhāṣā prose, entitled Bālāvabodha. The gāthās are
the same as those of the Navatattvaprakaranam. We quote below the
following extracts from the first part in order to give an idea of the
work.

नवतत्त्वसाक्षात्वादादौ चिच्छन्ति ॥ यथावस्थितं सावधानं वदन्तं सुदृढं
तै तत्त्व कश्चिद्वदन्ति सन्त्युक्तनाथस्योद्भूतं । आगता जीवदहं तद्वै मन्वीय द्वि-
त्यर्थं तेहना नाम कश्चिद्वदं हृद ॥

जीवाजीवापुत्रं पापसमसंवरौ च निज्वरणा ।

बधौ सुक्रीयं तदा नवतत्त्वार्हति नादत्ता ॥ १

पहिलत्तं जीवतत्त्व १ बीजत्त अजीवतत्त्व २ बीजत्त पुण्यतत्त्व ३ चरयत्त
पापतत्त्व ४ पापमत्त आनवतत्त्व ५ कटुत्त संवरतत्त्व ६ साधमत्त निर्वैर-
तत्त्व ७ पाठमत्त बंध तत्त्व ८ नवमत्त मोक्ष तत्त्व । ए नवतत्त्वना नाम
जाबिवा । द्विपद्य नवतत्त्वनामाटिका भेदमो संख्या कहइ कहं । अत्र-

दस चरदस बाबाबीसा बाधौ च ज्ञंति बायादा ।

अज्ञावनं बारस चउनधभेया कभीयेधिं ॥ २

સંસારોગીવના અત્તભેદ ૧ અગ્રીવના અત્તભેદ ૨ ૭૫ પ્રકૃતિના રક્ષાતી
 ભેદ ૩ પાપપ્રકૃતિના વ્યાસીભેદ ૪ કર્મ આધિનાત્ત કારણ આગ્રહકદિયરં ।
 તેહના રક્ષાતીસ ભેદ ૫ કર્મ આવતત્તં કીયરં રાપિયરં કર્મન વંચાર તે
 સંવર કદિયરં તેહના સત્તાવમ ભેદ યીતાનાકર્મ કીયરં કરી અપીયરં તે
 નિર્મરા કદિયરં તેહના વારભેદ આમાત્રી કર્મવાંધર તે વંધકદિયરં ।
 તેહના આરિ ભેદ સક્લકર્મનત અયકોગર તે મોક્ષકદિયરં । તેહના
 વિષારનાવભેદ રસીપરિરં અગ્રુકમિરં મવત્તલના ભેદનો સંખ્યા કર્યો ।

Extracts from the end.

અતી મુદ્ધતમિતં પિ પાસિયં લિહિદ્ધસંભવં ।

તેસિં અવટ્ટુપુગલ પરિપટ્ટીચેત્ત સંસારી ॥ ૪૯

અંતમુદ્ધર્ત્તપ્રમાથ પુણજિણ કીવેં શીસમ્મજ્જા ફરણ્ણં હુઈં । તેહનરં ઇનિય
 હુણ્ણં । જુ તેહરં અતિવિષ્ણ્ણં સંસાર ન રક્ષરં । જરં અણ્ણં રક્ષરં
 તત્ત અર્થે પુદ્ગલપરાવર્ત્તં પ્રમાથ સંસાર હુઈં પુદ્ગલપરાવર્ત્તના દ્વલ્લેસ કાલ-
 ભાવાદિ અપાભેદ રક્ષરં । પુણ રક્ષાં લેવપુદ્ગલપરાવર્ત્તં રીય તેહના અર્થેનાદિ
 કીલ્લિઈં જાડ' । ૫૪૨૭ જાણીં રક્ષાં શીસમ્મજ્જા રક્ષા મિયલ્લ કરિયરં તે
 શીસમ્મજ્જા મુધીં જિનાયા માહિરરં । રક્ષિ જારણીં જિત્તીં આજ્ઞા પ્રમાથ
 કરિયીં ।

ઉસમ્મિયી અર્થતા પુગલ પરિપટ્ટ સુણે અર્થી ।

તેણેં તાતીં અટ્ટા અર્થાનિયટ્ટા અપત્તગુણા ॥ ૪૯

Colophon. રતિ મવત્તલ્લ વાલાવબોધઃ સુલેપતી સરાણેન વિહિતઃ ॥ ૬ ॥ શ્રી ॥ ૧૬ ॥

વિશ્વરથમ્—વાલાવબોધાભ્યાસહિત મવત્તલ્લગાયાઽવ વિચિતે ।

No. 131. નવતત્તવાલાવબોધઃ । Navatattvabālavabodhaḥ. Sub-
 stance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines,
 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old,
 worn out, torn and writing injured in most parts. Verse and prose.
 Generally correct Complete.

Although this work has the same name and treats of the same subject with the above described one, yet after examination slight difference is found owing to the omission of some gāthās only. Except the first two and last five all gāthās relating to Navatattvas have been omitted. Nos. of the gāthās do not agree with those quoted in the formerly described. The language of explanation also differs. As we have already fully described Navatattvas in our former descriptions we need not quote here further extracts from this one.

विवरणम्—पक्षैःस्थिन् नवतत्त्वविचारो वर्तते ।

No. 132. नवपदतपविधिः । Navapadatapavidhiḥ Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12×6 inches Folia, 2 Lines, 7-15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Complete.

. A guide to certain especial worship of the Jāinas, entitled Nava-padatapavidhi. Anonymous.

Beginning. । अथ नवपदतपकीविधिः पद्यमः अरिहंत वेद १ लम्बव गुण १२ काउसग १२ लोमखनी वादवा १२ ओं ह्रीं नमो अरिहंत्य ए नामनो नवकरवाली २० गुणवी प्रथम आनीज यदि ७ तथाचैव यदि ७ दिनयो ए करवी करणी २ बार पङ्क्तिमथा करवा २ टंकदेव वादवा २ टक पङ्क्तिदण करवी सूनि संसाववी जगधव्य पालवी २ टंकदेवपूजा सिद्धचक्रपूजा । २ आविलकरवा पूनिमा सूची योपाल अरिह नया थोपद साभलवी । द्वितीय दिने २ सिद्धपद रक्तवर्ण गुण ८ लोमख आववी काउसगा धामथा ८ देवा ओं ह्रीं नमो सिद्धस्य नोकरवाली २० गुणवी त्रैव पुर्वलो परे तीजे दिने ३ आषाढ-पद पीतवर्ण ३५ ओं ३५ कापमति धामथा ओं ह्रीं नमो आपरियय २० नवकरवाली गुणवीत्रैव पुर्ववन् चौथे दिने लपाश्राय पद नीलवर्ण २५ गुण २१ लोमखनीका २१ धमति धामथा ओं ह्रीं नमो लपाश्राय नवकरवाली २० गुणवी ।

In this way the worship of the remaining five Padas, such as Saṅghasādhupada, Darśanapada, Jūñapada, Cīritrapada and Tapa-pada are mentioned

End.

प्रणयमानवतां नवनायकं प्रथमतोयपतिं शिवदायकम् ।
 नजतिदुष्कृतमन्त्रसायकं मक्रुतामतिमल्लकषायकम् ॥ १
 जगति शान्तिप्रदासुखदायकं सकललोकां भवाम्बुधितारक ।
 हृदयतो विषदामपवारकं सुरनरेन्दुवीतिप्रधारक ॥ २
 काममन्त्रायमानविनाशकं शक्तिमोभुवनमयभासक ।
 अयति नेमिजिनो जिनमासकं शिववधूकमनोविभासक ॥ ३
 विकटं च + + चेटकपाटनं प्रणयतां दधदक्षमवाटनं ।
 विमलित्वाखिलं संसृतिनाटनं स्फुरतिपार्श्वजिनो मदमोहनम् ॥ ४
 वितति मेरुगिरिरेषिधीरतां जलनिषेरपि भूरिमभीरता ।
 रजसि कर्ममने च समीरतां भवति वीरजिनस्य सुधीरता ॥ ५
 इति मति साधनानां पञ्चतीर्थोजिनानां
 प्रमुदितभुवनानां नामदीपाङ्गणानां ।
 प्रणतसमनरेन्द्रा सोमबुद्धिजिनेन्द्रा
 घनतिसिद्धिनेन्द्रा द्रव्यदानेभिनेन्द्रा ॥ ६
 इति पञ्चतीर्थेष्वेव चन्दनं

विवरणम् — पुस्तकेऽस्मिन् प्रपदतपोविधानात्मकः कविजैननिबन्धो वर्तते ।

No. 133. नेमिनाथद्वादशमासाः । Nemināthadvādaśamāsāḥ
 Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 5 Lines,
 6-10 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old
 Verse Generally correct. Complete

A poem on the description of twelve months addressing Nemi-
 nātha a prince who became an ascetic giving up all worldly
 connections, entitled Nemināthadvādaśamāsa, by his wife, daughter
 of Ugrasena.

Beginning. श्रीजिनाय नमः ॥

वीगवि चयसेनको साहज्यो करकारिकं नेमके पानिंदरी ।
 गुंमकादि धीमा शिरनार चटे हनसे लोकको कटा चूकयरी ।
 यद्व दिसनको दियामज्जको गुंमकाको कुंसेसी निचिचयरी ।
 कोसे बारहमास बसायोने समझाकोने मुझियाइयरी ॥ १

तुम आनि अमादमि की न ओवावरतीतो तुम कहिह बरतवुआइ ।

कथन कोइजुरे जाहु बंसवहिअन आन मोमान बजाइ ।

मंसमसुद्रविअै बलोमद्रमुरावको तोहिआजन आई ॥

नेमि पिघाउव आवो घरे इन बातनमि कहो कोन बडाइ ॥ २

बडाइ कहा करीये मुनि राजुन जीवनहि निमिको सुअनी ।

मुतवध वधु सबजातचले अलबुंदनमो नेतने अरनी ।

दिन चारनडेमममान सबे दिरता नरहो कहु सबहोदरनी ।

तिहने यदुआणि आनंद सबे अमरे अवसिद्धकीः अपनी ॥ ३

पीग आवापिमि मतनी जनहो धनघोरघटा चलि आवेगो ।

बिनु बोरेते परन भक्षोरिइन कीकिलाकुं क मुनावेगो ।

पीयारेण अवारोने एहिनहो कहुदाननोबहुराविमगो ।

परवाइको भोक्त सजोगेनहो दिनमें तपनेजघटाविमगो ॥ ४

यह जीवनको कोरापनहोकरकहो कहाडेसरबमा तजैये ।

आनवेको सबडे जगमें पीयामोह देखनिसमसर डेविउरेये ।

इंद्र नगेंद्र घरधीइ सबे जव आउरहे तब बातकहेये ।

ताते कहाउर आसनहो मुन राजेमतोविन कुंममभेरे ॥ ५

भाद्राक्षीवरपावरये तबकीं दिनरयममभाउ गे ।

बिहुशोरते मरनभक्षोरकरे तब केसे दुंदववागीये ॥

घरहो कीं न आनिसे ओदकरो वनमाहि वहुत दुष पावोये ।

कहि राजे मतीपिशमन कहि मिममुद्रियुं नहो पावोये ॥ ६

ये जगमें सुखन कतराजउ दुःखमें काउ अनत नवायो ।

योजनलचवीरा सीछे फिर गतकारहोआय महादुःखपायो ।

रोमवीयाग विथोग भयो किरजगहो मरन अद्वत संतायो ।

भाद्राक्षीवरपा कीनये जम निरकनि मोदनान फोर आधो ॥ ७

u this way the difficulties in each month, which may necessarily
on Neminātha in his ascetic life are described.

मासवैशाखको रघुमतारिअ ओतलनीरकी प्यासपुगेगो ।

कीं मिरमे रजोगे मेरे नाथयो धामपकि सबदेह दहेगो ।

येसे कडीर मयेकवास मम तातजी केसिव प्रीतपवेगो ।

नेमपीयाथ उठ आवो घरे कपुयेकवारमिमिद्धजग्णि ॥ २२

धर्मते सिद्धनजी कहि राजनधर्मकीधते कहा नहो पावो ।

धर्मते दर्शनआन आरिअ घरि तिहने मिममारन पावे ।

धर्ममष्टत वडोजमि कही जीवदया तिहा धर्मकहावे ।
 धर्मसें मोपपरापक राजनधर्मविना कामनबावि । २१
 धर्मकोविटसीतो सांघीहे नाघत्री जटम धर्मकैसें करीमे ।
 सुयथले सबणिंधो घामपडि गौरनारदहीमे ।
 पंधी पतंग सवे हरद्विषपने घरकु सवही चाहमे ।
 भूपटपा पतिदेहदहे तव ऐसी महाव्रत को निमहने ॥ २४
 माधुवज्रमदुर्लभ यो इशकारनभारी ।-
 दुर्लभ श्रीजिनराजकोमारम दुर्लभहे सिव सुंदरनारी ।
 एमदुर्लभजिन जवे तवगीत सुन्यासकीनारी ॥ २५
 बारहमास जोपूरे भये तवनेम कु राजन जाय सुनारी ।
 जामे द्वादश भातवपीतव पीडेसे राजन कुं समझायी ।
 राजनबौतवसंजमलेकर निजंराके वसनीअंकुश जहायी ।
 राजन केवतनेम जिमंदहे उत्तरजालविजे विधियायी । २६

Colophon. इति श्रीनेमिनाथजी ११ माससंपूर्ण ॥

विवरणम्—निबन्धेऽस्मिन् सप्तशतमवर्तमान श्रीनेमिनाथमुद्दिष्टं तन् सदधर्मिण्यावादि
 द्वादशमासानुभवित्यमानलेशसन्निविष्टपरिंता ।

No. 134 निन्दासन्तापः । *Nindāśantāpḥ.* Under this number only one folio of country made white paper of 14 x 6 inches was found, which too, after perusal appeared to be a fragment of some codex containing a number of little works such as *Srīpāśavanāthālaghustavanam*, *Caityavandanam* &c In this state we may well infer that the book labeled here, must have been taken out and the above mentioned was placed in its stead.

अनोपार्जितवित्तस्य पुच्छं कथं स्थाने किमप्येकमात्रमन्यदीयं यत्र वर्त्तते ।

No. 135. पञ्चाख्यानचौपई । Pañcākhyānacaupai Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 135 Lines, 5-12 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1785*. Appearance, not old, but writing injured in many parts. Verse. Not correct Complete.

Pañcākhyāna literally means a collection of five stories. It has been written on the base of the widely known Pañcatantra of Viṣṇu Śarmaṇ, the author of the Hitopadeśa, &c., "complete" in five chapters (Adhikāras), (1) Mitrabheda or separation of friend-, (2) Mitraprāpti or acquisition of friendship, (3) Kāka-Alukā or a story relating to Kāka and Aluka, (4) Labdhanāśa or loss of the acquired, (5) Aparikṣitakārin or a story of one doing every thing carelessly. Each chapter contains several interesting tales in the course of the main story like the Pañcatantra. In fact it may be called a literal translation of the Pañcatantra, by Ratnasundara Sūri, a pupil of Guṇameru Sūri, and an inhabitant of Śānandanagara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीहरिभ्यो नमः ॥ श्रीरघुदेवाय नमः ॥ अथ
पञ्चाख्यान चतुषदी लिख्यते ॥

प्रणव्य पृथ्वे परमात्मनः पद सरस्वतीमीशमुतं च सद्गुरुं ।
सुदीपद्वयानिबद्धमानसे सुपञ्चकालान् चतुषदीं ब्रुवे ॥ १ ॥

इहा

आदिदेव प्रभु आदिगुरु । शान्तिनाम शिवधीर ।
पाश बाल पुरे चण्डी परमगुरुय महावीर ॥ २ ॥
निद्रिदुद्रिक्खलवधिनिधि मौलमगुणभंडारे ।
केवल दर्शन पूर्वधर जिपाया भवपार ॥ ३ ॥
तारक तारणवय भवनिपति, अजर अमर पदराय ।
गवधर दुतधर मुक्ति कवि प्रथमनंतम पार ॥ ४ ॥

गंगा

जिहवयवकवमनवासा पुञ्चरपमानाटावेपुवरहत्या ।
हमानुबिगयममवा सरसई सा सुहदा ॥ ५ ॥

* The date of the original composition is 1622 Samvat. See श्रीनारायणचरणसार &c. at the end.

अदिरल शब्द मर्द्दाया प्रस्थापित सकलमनकलङ्का ।
 सुनिभिरुपासितवरणा सरसती हरतिमे दुरितम् ॥ ५
 सरसति महाभागी वरदे कामरूपिणी ।
 विश्वरूपे विशालाधि देहि त्रियां परमेश्वरि ॥ ६

दीहटा

भारति भगवति सरसति करपुस्तक वरमान ।
 वेषा दाहयि हंसवर आपे वचनरसान् ॥ ६
 कथय अपकृतनवानजस सपै त्रिजगत्सुखम् ।
 पीतंवर चंवर मन्त्रभूषण चंवर ॥ ७

चउपईनीडाल

चरणबोली चिरदिशय धरै विश्वीशवरंग ।
 मन्त्रनादिरचकैलेवरी धमकै लोकिसेवन सूचरी ।
 हारदोरसेवनमपनी नलबलि आधायायि घरकली ।
 करककण सोवन मूंदडीकान भङ्गकैरयलैजङ्गी ॥ ८
 मस्तकिसनमोहनराजसीसिरी सःसु सोहै पदकजी ।
 नासा अविनीति निर्मलु पूजिमचन्द्र यकीसुखभनु ॥ ९
 कमज्जनययि काजलनीरेह अधरधर ग परबालीगेह ।
 दतर्पकि दाडिमनीकलीकै आव हरहीरे सुंभिनौ ॥ ११
 कमलनाम भुजदड प्रमाथ बैषिदड बासिमकुमान ।
 बांकौभगहि धनुषनुवक् कटिप्रदेश केशरिगु लंक ॥ १२
 कथयकलश कुचवैयसमान कमठपीठपद गोपतिजान् ।
 सुखतं बोल कुकुमरोल तनउगट चदनरसधील ॥ १३
 रमेरग अलपल आकासि वसैवसेवाव न नैवासि ।
 पूर आस कबिसुम्भ अवतरी सरसति सरसबाणि दिवरी ॥ १४
 सुगुरुधरगुनलङ्गीप्रपाय पूजिमपचप्रवरगुराय ।
 गुहया श्रीगुणभेकसुरीस बचनसारसत सभोलैसीस ॥ १५

दूहा

बधनसार अतिसरस सरस दिशो जिनरञ्जनदेव ।
 विधनरहित विद्या विभव आपि सदा सुसकथेवि ॥ १६

सिद्धवेदशास्त्रमनिगमश्रुतिन्याकर्मपुराण ।

तत्र छंदश्चणनरह्योतिषवैद्यपुराण ॥ १०

काम कौकरतिवृद्धिं स्वप्नकुल लखकीर्ति ।

नीतिबुद्धिं युतं वनविना नवकाईजांघो जोडि ॥ १८

श्रुतसाधरतट पासिवा नीतिबुद्धि दीयनाव ।

धर्मकर्म उपासीश्रद्ध जिहई बुद्धिप्रभाव ॥ १९

विश्वकर्मा वीडवभलु श्रीगोडन्याति मुज्रांष ।

मरसकया रमुनचंवइ नामदं पद्याख्यान ॥ २०

महोदुविद्या बुद्धिनेतनी तु कविमिउं मिउवाद ।

काईजे अचरनेलहुंते गुरुचरचममाद ॥ २१

चीपई

पंचतंत्र अईजेमाहि नामि पद्याख्यान कहिवाय ।

जांष अत्राय जिम धीईवान बोले चीपी माहि रसाल ॥ २२

कल्पित वीलकट्या कविजेइ नरपति जलमन रक्षणतेइ ।

मुणियोपक्रमे सावधान शोधेबुद्धि विद्यावलक्षण ॥ २३

करणदेशतमउत्पति कही गेमडासशेल्हैसीं सही ।

विमर्ते वातविचारी करो कथाकलीलशिम दिज उचरी ॥ २४

इडा

देवतर्षे इकजीयर्षे नरमे जीयणथारि ।

जीयणनाथ एकद्विका जवूदोपविचारि ॥ २५

चीपई

लक्ष्मसमुद्रतम पावनिकटो मध्यमेइ शोधनमैलछी ।

गंगसिंधुयमुना मोघही अरतदेवविचि बहिलोमपो ॥ २६

In this way some renowned places of Bhāratavarṣa or India are mentioned. Then a full description of the city of Pātunā in Deccan is given. In this city of Pātunā there resided a king Amaraśakti by name with his beautiful queen Gaṅga. The king had three sons by the queen (1) the first Vasuśakti, (2) the second Ugraśakti and (3) the third Anantaśakti. When the children passed five and seven years of their age, the mother thought of making them learned. She recited herself the following sanskrit verses :—

“ विद्या नाम नरस्य हृदयमधिकं प्रच्छन्नगुणधनम्
विद्या भोग करो यमः सुखकरो विद्या गुह्यं गुह्यः ।
विद्या वञ्चुज्जनो विदेशगमने विद्या परं देवता
विद्याराजसु पूज्यते नहि धनं, विद्याविहीनः पयः ” ॥
“ यद्यपि भवति विरूपो वक्षालद्वारविम्परिहीनः ।
सञ्जनसभाप्रविष्टो राजति विद्याधिकः पुरुषः ” ॥

Afterwards the king and the queen, after consulting with their chief ministers invited Visnu Sarmana a Brāhmana thoroughly conversant in all branches of Śāstras, to teach their sons. The learned Brāhmana on entering the court, blessed the king with following ślokas. —

“ चिरं जीव चिरं नन्द चिरं पानय मैदिनीम् ।
चिरमाश्रितलोकानां पूरय त्वं मनोरथान् ” ॥
“ कमलभूतनया सुखपदं ज्ञेयं वसतु ते कमला करपङ्कजे ।
रघुपति ते रमता, कमलाङ्गजः प्रतिदिनं हृदये कमलापतिः ” ॥

The king prostrated before his feet and respectfully asked him to take charge of instructing his sons kindly. The learned Brāhmana agreed to his proposal and was appointed by the king immediately. Thus appointed, Visnu Sarmā began to instruct the princes through a new work, entitled Pañcatantra composed by himself for that purpose. Here ends the introductory portion of the work.

End.

नीतिशास्त्र एकद्वयोद्भूतं पञ्चाध्यायं चरन् अमिधान ।
विद्वन्मन्त्रसारादिहै वडाङ्ग्या पादद्वयं कूर्द ॥ १८
नवरसनुपवद् विचार भावभेदि भाष्या अधिकार ।
नीतिरीति बुद्धिमतिनीषाणि श्रीरत्नसुन्दरस्त्रिवरशापो ॥ १९
सरसति सुगुह्यं पसारं लक्ष्मी
कणकालोलं पुपईय कक्षी ।
भक्तता बुद्धिमति लक्ष्मी अतिघण्टी
सुखतां सुखसंपत्तिं तेभ्यो ॥ २०
श्रीलक्ष्मीसु वच्छरसार
आसीत् यदि पचमि रविवार ।
सार्धं दमयस्त्रीद्वयं शुभठाम
पूणिमपय गच्छे गुणधाम ॥ २१

श्रीगुणदेव स्मिन् गुणराज
 सवीर्य जन सेवक तम पाय ।
 सानिध्य सारङ्ग जिन चुवीम
 जनङ्ग अवर वलीचेल अधीम ॥ १२
 हरर विपद आपङ्ग संपदा
 मूधरमनि मुमरी सारदा ।
 वासपसाङ्ग वचन विनास
 नहि कवीर्य मनवधित आस ॥ १३
 मुणयो मुकवि मदे इयोडि
 मुगुङ्ग पसाङ्ग रचोमङ्ग जोडि ।
 मुदिमानजनङ्ग वीन्दा वीन
 गवधि मुषीकरयो रंगरीन ॥ १४
 ऋषधरी साभलयो सदा
 आपद कटन आवे कदा ।
 संस्लाष्टोक कदा अठङ्ग
 गतङ्गवीर्य अधिका जनीङ्ग ॥ १५
 भगुभपाङ्ग निमग्न मुदि
 नवनिधि अट नङ्गा डुङ्ग सिद्धि ।
 रिद्धि इद्धि मग्न निमिदीस
 श्रीगुणदेव स्मिन् कहिमीस ॥ १६
 मरुङ्गय अवर आधरा
 कांरवि गुर दीपसायरा ।
 सयन विगुणमुक्तिता पिरवास
 देव मुगुङ्ग कवि पूरङ्ग आस ॥ १७

Colophon.

इति श्रीपद्माब्जानि वाजनीतिवृद्धिग्रन्थे विष्णुसर्गप्रबोते अयरीचितकारिनाम
 पद्यनीतिप्रकारः ।

इति पद्माब्जानि चौपङ्क्ति समाप्ता १०८५ वर्षे श्रावणमासे कृष्णपक्षे एकादशीतिथौ
 रविवारे सुशान्तिका पुष्पदन्ताविका पद्मपद्मोद्दिष्टारिका आदिका श्रीमद्दिमादेजी
 निष्ठापिते बोधनाभाय ॥ श्रीरन्तु ॥ कल्याणमस्तु । मद्रं ध्यात् मम ध्यात् ॥

विष्णुसर्ग—विष्णुसर्गविरचितपद्यतत्त्वानुगतपद्माब्जाननामकभाषापद्यनिबन्धोऽयं श्रीरन्तुमुद्रश्चिर
 विरचितः ॥

No. 136. पदावली । Padavali Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 35. Lines, 13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old Verse and Prose. Generally correct. Incomplete.

This work consists of Padas or verses with explanations.

Beginning. ममो २ अरिहन्तार्थं प तेषु कानिचं २ ए आनाम् मंपुत्रं कहीर ।
इह किल सकल अनल सकलपादपय कथनाकथ ओकन्सूत्रय वाचना
सकल श्रीसंघसावित्र्यान् श्रीदेवगुरुवरणकरणपसादां विधीयते । यद्वा
भयं लोकत अतरंग द्रष्टि आलीक चय एक निद्रा विक्रया प्रसाद मूकत
वधारत विदेक निर्मलत श्रीसिंहान तथू मूत्र सामलत सकल समोदन्
पूरितवा अभिनवत कथद्रुसमानः । निरुपमान प्रथान सकलतलनिधान
ओकन्सूत्र तथी वाचना श्रीदेवगुरुतया प्रसादत ओसंव तथा सानध्य
निर्वहान कोजइ ए मार्ग कुचिइ उपदेसइ भगवत श्रीरीतरागदेव विहित
सुरासुरसेव एभोवमीकनायक सकलसुधदायक अट महामानीहारसंयुक्त
अटादमदीवविपमुक्त अतथीस अतिमय सदिरान् पीनिस वचनातिसय
विराजमान तिथइ श्रीपरमेश्वरिए मारण उपदिष्टिअ अ महात्मा वने
कथे विद्धान करता प्रथो पीठि यामा न यामि विद्धारक्रम कर १ अनेक
तीर्थं नमस्कारइ भयं ओव रइइ मिय्यात् पइता समधरइ एवि वर्षा कावि
एकव स्थान कि रइइ अनेक योर अभिसंघइइ योगविधि धर्मकथा कदि
ओइ कालि रथि वर्षा कालिसधर धाराधर जलधर धीरवीधरमंडल
सीवइ भीषइ करी एचि २ परधो प्रसाद प्रगटइ कीमल किसलय झुटइ
धानकी २ अनेक जीव जीमि अपजइ २इ कारणि वर्षाकाली जीवतपी
जयपाइइ अरिबीया विद्धार करइ । एमार्ग सिद्धाति स्थान कि १
कहिअ वचंइ यतः आसयठ पुनिमा ए वासावासं तु हीर वाइमं मयसिए
वपुल दसमी जाव इकंमि खितं मि १ अनइ अनेरे दर्शने इम कहिअइइ
यतः—

श्रीपद्मेनलकान् माद्यान् अटो भिपुर्विचक्रमेत् ।

सर्वश्रीवदयार्थं तु वर्षास्येकव संवसेत् ॥

अनइ ओ महात्मा श्रीपद्मेववापजं न पडिक्कमइ तां माद्यामा लीकमा
पुकिया रइअनइ विवइ जसमान योगिज कइइ एवि पद्युवयोपर्व पडकमा
ए पच्छी काचिकी पुकिंमा जा रइअ + + + प्रविक्ति कइइ पद्युववा
अतिकी अर्थः परेवानलि सवथा वसितुं ए कारणि पद्युववा कहीर ।

ए पर्युषया आत्मै एक अनभिग्रहीत वीजु अभिग्रहीत कहिउं भिह
कारणि ओकल्य निर्भुक्ति सिद्धात माहि दसित कहिउं हयि—

इत्यो अणभिग्रहीये वीसगदयं सवीसे मासे ।

तेण परमभिग्रहीये सिद्धिवाय किन्नर जाव ॥ १

अभिग्रह कारणेहिं अहिशसं च त सुहमावह ।

अभिग्रहीयमि वीसा इयरेसु सवीसे मासे ॥ १ अं २

अभिग्रहीयमि वंदे अभिग्रहीयं च व ।

अभिग्रहीयमि वीसा इयरेसु सवीसे मासे ॥

जहीर चंद्र सवप्तर हुइ तहीरं चउमासा याकी पंचासे दने जावयूँ
अनि अभिग्रहीत पच्छि अभिग्रहीत जहीर एइ कारण अने जिह्वा अभि-
ग्रहित वयं इइ तिहा चउमासा याकी बीसे दिवसे जाव अथए एइ कारणए
आसाइ यदि पुननि तथए दिवसि चउमास पड़िकमो अनि भाइ वा सुदि
पंचमी पर्युषया पर्व करइ । अनइ जहीर अधिक मास हुइ तहीर
तु मासा याकी बीस दिवसे जावय यदि पंचमीर दीपपुषया पर्व करइ ।

At the end of this work Jaina Gurus are mentioned in this way—

तिहा पड़िनुं जिन नीम विम्वतउ मयम तीरंकर । तेइपु आमीजाइ
ईव केवळ हिंदए बिह' रीतिर' बीजाइ तीरंकरना नामपदव लीवा ।

गणधरा बनीमइ अधिकारि गणधर १४५२ हुया तेइना नाम लीवा पाठि
तही एवि ओमहागौर ईवणइ ११ गुणधर तेइना नाम लीवो (१) ईंद्रमति,
(२) अग्निभूति, (३) वायुभूति, (४) विगत, (५) सुचन्दलामी, (६) मंडित-
पुत्र, (७) मौर्यपुत्र, (८) अकम्पित, (९) अचल भाता, (१०) क्षिताय,
रमास इ व अग्रवरीधो जइ अधिकारी ओमहागौर जइ पाठि ओमचन्द
लामी तेइना पाठि ओमचन्दलामी (२) प्रभवलामी (३) मलयप्र (४)
यमीमद्र (५) सन्भूति विजय (६) भद्रबाह (७) ओमचन्द्र (८) आर्यमहा-
गिरि (९) वल्लभ (१०) व्याति गिरि (११) ग्रामार्थ गिरि (१२) क्षमिग्रा
(१३) जातधर (१४) आर्यसमुद्र (१५) मंदिर (१६) नागहंसि (१७)
देवतिगूरि (१८) सिंध गूरि (१९) कृन्दिन (२०) हिसवत (२१) नागा
जुंन (२२) दीविन्द (२३) ओमभूति दिव (२४) भीहिय (२५) इन्द्रवि
(२६) ईवहिंदवि (२७) दिवगुवाली ओरचेल्लपटापका (१) ओमार्थ-
रचितगूरि (२) ओमचक्रि गूरि मयम राजात इतिवेषकारक (३)
ओमचन्दलामी गूरि आत्मज्ञानाद्विर वंदे गुह्या (४) ओमचन्द्रमिंध गूरि

No. 137. पद्मावतीजीवरागिन्दमावली । Padmāvatījīvarāṅgikṣamā-
vālī. Substance, country-made colourless paper, 13 x 6 inches. Folia, 1.
Lines, 14-17 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
old. Verse. Not correct. Complete.

A little poem instructing the queen Padmāvatī the conditions
of the soul in its different births, complete in 35 Bhāṣā verses,* by
Samaya Sundara. We quote below the whole work that readers may
have a complete idea of it.

* ६० । राग बैरवाडी टाल धी जी

जगथी मन चाव्या चर्चा एदनी टाल द्विज राखी
पद्मावती जीवरागि यमा वै जाव पचूँ जगति भनूँ
रवि बैला चावै १ तै मृधमिहामि दुहर
अरिहतनी साय जेसै ओव विराधिया अउराधी श्रीग १ तै०
सात साय पुदवीतवा साते अरकाय
सात साय तैउ कायना साते बलि बाध २ तै०
दस प्रथेक वनस्पती अउदह साधार
बिति अउरिंदी जीवना बिबि साय विचार ३ तै०
द्विज तिरजं च नारकी आरि २ प्रकासी
अउदह साय मगुणना ए साय अउराधी ४ तै०
इव भवि पर भवि सेबीया सेबीया जे पाव अडार
बिबिध २ करि परउ दुरमति दातार ५ तै०
हिंसा कीधी जीवनी बील्या मिरवा बाद
दोव अदसादासना सैदुन लसमाद ६ तै०
परिदह मंजरी कारिसी कीधी जीव विसेव
माल माया श्रीम में किये बनी बाधमे हेव ८ तै०
असहजरी जीवह दुया दीवा कृदहजक
मिंदी कीधी पारकी रति अरति निरंज ८ तै०
बाहीया दी अउतरे कीधी सायच मोसुत
कगुव कर्दव कुचमो लउ भनी अली भरीसुत १० तै०
वाटहिने भविने कीवा जीवना बंच वात
बिहीमार भवि बिह जना माया दिव रात ११ तै०

मच्छीगर भवि माहना काह्या जल बास
 धोवर भोम कोली भवे धम मारया पास ११ ते
 काओ भूजानि भवे पद्या मय कठोर
 कोय अनैव जवड कोया कोया पाप बघोर १२ ते०
 कोटवाभने भविजे कोया अकराकर दंडी
 बंदोताथ सरा विवा कोरता हजि दंडी १३ ते०
 परमाह्मणी नर भवे दोषा नारकी दुःख
 छेदण भेदण वेदना ताहना अति तिष्ठ १४ ते०
 जुंभार नर भविजे कोया नौ माह पञ्जावा
 तेछी भवि तिल दोलीया पावी पेट भगदवा १५ ते०
 टापीने भवि हल बया फाडी पृथिवीपेट
 सूड निदाथ कोया घणा दोधी बलद अपेट १६ ते०
 मालीने भवि रोपीया मानाविध हथ
 मूल पत्र फल फुलन आशा पापलच १७ ते०
 आधी चार्द आगनी भग्या अधिक भार
 पोटी लथ कोडा पग्या दया न रही लिगार १८ ते०
 छीपाने भवि छेतररी कोया रांगण पाणि
 अगति पारथ कोया घण धातुर वाद अभास २० ते०
 सूर पवे रण भूभना माया माणस इन्द
 अदिरा मांस मावण भया वाधा मूलनद कंद २१ ते०
 घाणि घषावी धातनी पावी उलंथा
 आरंभ कोया अति पोते पाप जं संथा २२ ते०
 अंगार कर्म किया बली धरने दव दोषा
 सतस कोया बीस रागना कूडा कोसज पोवा २३ ते०
 विभी छदर निवा गिधोर हतिघारो
 मूढ गमार तणे भवे जे झूठी बमारी २४ ते०
 भाड भूजाने भवविषे एकेद्री कोव
 भारि चिथा मोहुसे किया पाङ् तारोव २५ ते०
 बाहण पोषण गारिना आरंभ अनेक
 राखण ईषण आगिना किया पाप उदक २६ ते०
 बिकथा आरी कोधी बली सेव्या रथ प्रमाद
 दृष्टबिदोग पद्या कोया रोदन विषबाद २७ ते०

माध चने शायक तथा व्रत मीह भागा
 मूल चम उत्तर तथा मुक्त दूषण भागा २८ तं०
 माप विक्रमोद्ध चोतरा भिकराने समनो
 सिद्धक जीव तथे भवे हिंसा कोधो भवन्तो २९ तं०
 मूषा वडि दूषण चया वनि गरम गलाव्या
 जीवापी दोष्या घडा सोम वरत भंजाथा ३० तं०
 भव चरंत भमता एकां कोया कुटुंब सर्वथ
 विविध २ करो वी मय विवसु प्रतिबंध ३१ तं०
 इति परि इति भवि पर भवे कोया पाप चवच
 विविध २ करोदीमक कर्क जनम पवित्र ३२ तं०
 रातवेवाही कैसुथे ए मीजी डाल
 समय सुन्दर कहे पापपी मुटे ते तत काम ३३
 दूहा—राथी पदमावती सरणा कोधा चार
 सागारी चमय्य किची जाय पचानी सार ३४
 यथा जडमे कुल्ल पमात्त रमय्य देहय्य इमाह विसाप
 चाहार सुवडि देह चवति विदेय बोधरिभी ३५

Colophon. इति पदमावती जीवरात्रिचमनावती संपूर्णे (१)

विवरणम्—चतःपरं विवरणमग्र्यीकृतमेव ।

No. 138 पनरहकर्मदादानस्वरूप । Panarahakarmādānaavarūpa.
 Substance, country-made white paper, 10×8 inches Folia, 11. Lines,
 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh.
 Prose. Not correct. Complete

This is a little work treating of fifteen sinful karmas or actions which are prohibited to Śrāvaka. They are (1) Angārakarma or working with fire, (2) Banākarma planting, (3) Sāḍīkarma trade of a Carter, (4) Bhāḍīkarma lending one's own animals or things to others for timely use on hire, (5) Troḍīkarma making hole upon the surface of the earth etc. Works of several traders are also included among the sinful works.

Beginning. श्रीमद्देशिक नमः ।

यद्यप्यनरुद्ध कर्मदातृत्वमप्यस्ति निमित्तं कर्मदातृत्वं भी व्यापारं करोति पापं
कर्मं यादवत्तन्मन्त्रं ज्ञेयं ऐसा व्यापारं भी पापं कर्मं उच्यते आदानं भी
यद्वत्तु है जिस व्यापार में उस कर्मदातृत्वं कहीये इहां संसार में पाप
तो सर्वत्र ही व्यापार में ज्ञेय है तो भी और सब व्यापार से तब पनरुद्ध
कर्मदातृत्वं व्यापारमें बहुत पाप अरु मलिन परिणाम ज्ञेय परंपरा पापको
बाले इसवाले यावत्कर्म अथवा त्यागार्थं कदापि न हूटे आजीविका नवने
लानी दीध तो परिमाण करले ।

Of these the first Angārakarma is thus explained—

तिष्ठा प्रथम इत्यादि कर्मं मोक्ष कहे ज्ञानाय कैयला करे देवे आजीविका
उपजावे सोईगालकर्म एतले कैतरेकी भटी करे ईदनि पनावे कुषार कर्म
लोहार कर्म सोचार कर्म अङ्गार कर्म बंगारा कर्म बंगड़ीहार सोहवार
कलान भट्टीधारा भडभुजा हलवाई धातुगालक प्रमुखजी अग्नि सेती
जितना केई व्यापार है सोई ई गाल कर्म ए व्यापारमें बहुत दीध है ले
कारणे सर्वत्र ही मुख्य शस्त्र है आनं दिशि कहै 'अभी सचने बह्मकारके
जीवकु अथवा हवे इसवाले अनावरणीय है इत्यादि कर्म प्रथम ।

The sinfulness of trade is thus described. Trades generally are of
five kinds (1) Dantavāṇijya, (2) Lākhavāṇijya, (3) Rasavāṇijya,
(4) Keśavāṇijya, and (5) Visavāṇijya. Each of these is equally sinful,
take for instance the Dantavāṇijya,—

हाथीका दात, उज्ज्वले मुख, जीभ कलेजी और पंथीके रोम तथा परब
लिंगी प्रमुखको अमर गोके पुच्छका तथा हरिणके सींग केका प्रमुखके शींग
और सब कीटा कीडी कस्तूरी जवाह सीती बाघवा अर्ध बाघके मुखके
वेम सावरसीग एसवका व्यापार दंत बाणिज्यमें आवे एवाणिज्यमें आगारमें
जावे अङ्गलेषकु लव वे सीक सुद्र भिष्मादिक तत्काल इसी ईका मर
प्रमुख जीवु कीहिसामे प्रवर्तों मद्दापाप अनर्थ करे अपनानी परोषवम
उद्या गये मखीन प्रवर्तों लोभके हेतु उन व्याधीसु कदापि कदवा परे
महमारतांश्च आच्छा दासदूजे भारीदूजेतादा आधे देवी नेती और बधता
मील पावीगे तब व्याध इनके कहणमें तोन्यादि कर्म करे ऐसीतरे सबद्रव्य
में जाचना तिससेसय चीज व्यापारमें लेष दिव्य आगर से न लेवा आजी
विका करी जोइ तिसवाले कुवाणिज्य लज्जा एक हसीनरे तब दोष
दात पावे एक गोमरे तब पुच्छ एक पावे ऐसीतरे सब मनिष लेवा इति
दंत बाणिज्य ।

End. ए पनेरह कर्मोदानमें जो जो चीज घर सभमें दृविष्यता सभमें इत्यादि
अच्छूटेपल्लवणा प्रमुखमें आवै ते कारणे कर्मोदान किया करणीय पड़े
सबकी जयणा ईहाजी कर्मोदान रह्यो है उसमें एकैक कर्मोदानमें
दोय तीन चारभी बलते आवै उनकी जायणा ।

Colophon. इति कर्मोदान विवृति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽर्थिन् पञ्चदश मानवजीविकाञ्चनकर्मणां सदीयता प्रतिपादिता ।

No. 139. पनरढाल । Panaradhāla. Substance, country-made white paper, 12 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little work consisting of fifteen Dhālas on Devakīanta, by Nemicaṇḍa.

Beginning. इस सोरठ चारामती नवमर्त तिहा वासदेवुए दसर दसहर तेरा औषा
वांघव श्रीवत्स देवुए १ ।
और १ सामि समोक्षा हरविज गोपीनठ नागुए मेनिचंदनमनि अलजगु
अलजगु यादन सागुए २ वांघव छह कठ २ पारवि प्रामो प्रमुगु आदेवुए
संघटि दिहें जूगुए जयरी कीउ प्रवेसुए ३ ।
और २ सुनिबर भुषुकर ओपनि मिहया श्रीगुणवंतरे आहार करर अति
सूजगु देवकी मंदिर पुढतए ४ और १ दपी देवकीमह मरही निरपए मरि
नयवे तिमरही पड़लंउ हरयोच बीनवर सुवरे वयवेद ५ ।
और २ टाल सुखीनठ ६ ।

End. श्रीनेमितकी सुखी बायो दीयो जायो द्विको राखी
उपमम रसमती बायो एहकार मा काया जायो ८१
तहा जायो देव सुगारि बधी कुटुंब मकर परिवारि
एचि सरि बीधु बाजबाचल अविहहमुमति मज'राज ८२
एमवर्द्धन गुरराय नित प्रबमस तेहना पाय
जयमुक माल सुबिंद जग मुख निमि निबंद ८३

जय गय सुकमल सुखीस ओसंधदीर आसीस

जस नामिं परमाचंद ससगातां ऊई आचंद ८४

Colophon. इति देवकीसुत गयसुकमात्र पनर टाल समारू छह श्रीह

विवरणम्—पुस्तकालिङ्ग पञ्चदशसंख्या टालनाम प्रसिद्धा गाथा देवकीसुतविषयका वर्तते।

No. 140. प्रतिमास्थापनं। Pratimāsthāpanam. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 3-12 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1852; Śak 1727. Appearance, slightly worm-eaten throughout. Prose Generally correct. Complete.

A work treating of the erection of Idols according to the rule of Jaina scriptures. Anonymous.

Beginning. ६० इहा केइ अग्यानी जीव कहैछे जे आपनाने त्यागादिक गुण रही तिये प्रतिमा मानवी पूजवी नहि तेह नै ए उत्तर दीजे जे आपनाने बप स्त्रीमें स्त्रीया गुण केहाछे पि य दिया सेविकारनी कारण थाय छै ती जिन प्रतिमा ध्यान भी कारण केअने जो हिंसा थायछै तिये भगवत दया नै धर्म कछो के तिहई कहोजे जे परदेसी राजाकेसो गुहमें बादि वा बीजे दिन थायै आब' बरसु' आधीने बंदना में हिंसा दई पिब लाभ कारण गिषि लीटी न थयो बीजी सन्ननाथभी ६ निम प्रतिबोध बाने पूतलोनी द्रष्टा कछो सो हिंसातो थइ तिय लाभकारण गियो हम भाव सुइ दई हिंसा नही लाभतो अथवा केइ हम कहैछे जे अन्हें आपयै धीन के बैठान भी गुण कहिछु' आपनै लाभ थासी तेव रीपिय भगवतो सुभने भगवतनी बंदनाने अधिकारै तिहई लाभ बंदना कौधारा मोटा फल कछा तथा विवेचाने अधिकारि हम कछो के जे भाव विवेचो एकही थाय भरी तिये आपना अवस्थ मानतो नै ध्याने जिन प्रतिमा पूजना लाभ थायछे हम इति करतौ अने आपन साये पिब जियप्रतिमा जिय समान जाबरी मानवी मानै ते आराधक अने प्रतिमान मानै तिये आपना विवेचो उल्लाखी अने आपना कथावीति बारे व्यभार गिषि उदायैछे जियारै इतिवेचोउदाया तियारै सिद्धांत उदायो तिये जिन प्रतिमा त मानै ते विराधक छै।

End.

तत्र इतर आपनाय प्रमाचोपेत काच यावत् आपनाय साक्षत प्रतिमादि-
रूपं पुनः अनुयोग द्वारात् अथ चर्चा विस्तृतो ग्रंथं तेमाटे गुथीनी
आपनाते गुथीसमान आणवी भगवती भूत्रे नमराधिकारै निशार कहीपटी
आसात नार कही एक चरिहंतनी तथा बीजी साधनीते जिन प्रतिमानो
आसातना यई ते माटे ते भिलोगिणीकै तेहानी आसातना करता
चरिहंतनी आसातना आयतो तेहनी भक्ति करता पिब चरिहंतनी भक्त
दाये हम समीधारवीते मध्ये कल्याण है।

Colophon.

इति श्री आपना निवेपा रूपरि प्रतिमाआपनद्वसाचतः तथ किंचित्
चर्चा सम्पूर्णा सं १८६१ शके १०२० मि चैत्र वदि ११ रविवारे।

विवरणम्—प्रतिमाआपनविषयकः कश्चित्चैननिबन्धः।

N. B.—Under this number another copy of the work noticed above has been found which appears to have been copied in Samvat 1955 Māgha, Vadi 6 in country-made white Kāśmīrī paper. Folia, 8 of 15×7 inches having 3-11 lines in a page. Character, Nāgara. Not correct.

No. 141. प्रश्नोत्तरसार्द्धगतकं । Praśnottarasārdhagatakam Sub-
stance, country-made white paper, 14×7 inches. Folia, 21. Lines, 10-20
in a page. Character, Nāgara. Date, 1853* Appearance, very old.
Prose. Generally correct. Complete.

A work consisting of one hundred-fiftyone answers on a question, not mentioned here, but from different answers the form of the question may be assumed like this,—“how instructions should be given by an Ācārya”; by Kṣamākalyāṇa Gaṇi, pupil of Amṛita Dharma Gaṇi. The work is finished in the third line of the first page of the 19th folio. The remaining portion may be called an appendix containing कुछ प्रश्नोत्तर or answers of less important questions.

* This is the date of original composition of the work.

Beginning. ॥ ६० ॥ अथ प्रतीसर सार्धशतक नौ बीजक लिखीयेके ॥

पहिले बीजे नीचेकर देव समवसरणमें दिशना अवसरें पाद पीठ ऊपर वर
राखीके से ॥ हाथ दोनूँ जोग सुद्राघें राखें ॥ आचार्य पिण प्रथें रूप तुदें
करीजें व्याख्यान करे भगवन सुद्रपतीन राखें ॥ आचार्य राखें इतरी विरे
के । ए अधिकार पैगबंदन वृद्धाथमें कछीके ॥ १ ॥

दूजे बीजे—भगवान् दिशना प्रारंभता चतुर्विध संघरूप तीर्थमें नमो तिर
रूप वचनं नमस्कार करी दिशना दें ए अधिकार आवगमक नियुक्ति प्रमुखमें
तथा पैगबंदन वृद्धाथमें कछीके ॥ २ ॥

तीजे बीजे—भगवान् दीक्षावेता सिद्ध भगवानमें नमस्कार करे ए अधिकार
आचार्य एवं दूजे नुतस्त्रिधे कहें अध्ययने के ॥ ३ ॥

चौथे बीजे—दीवीरभगजीनी प्रथम दिशनामें कोइ जीव प्रतिभुमयी नहीं तिन
ठापांय टीका माछे तथा प्रवचन सापेठार टीका माछे कछीके दिवता मनुष
तियें च सगलासाही मित्याया अनै आवगमक वृद्धाथमें कछीके दिवताहीन
आयाया ननुष्यादिक नयी आया यिण कोष ही सम्यक्तदी बादसी नहीं
ए अकेरी इकी श्रीआचार्य जीना बीज नुतस्त्रिधे कहें अध्ययने पिण प्रथम
दिशनामें दिवताहीन आयाया ए अभिप्राय के ॥ ४ ॥

In this way only the answers are written one after another.

End.

एकसत इकावनमें बीजें—सम्यक्तनी विचार कई के तिहा तत्त्व वस्तुनी सर
दृष्टाते सम्यक्त कहौजे अनै सरदृष्टाते प्रतिति प्रतीते मननो अभिप्राय
ते अपर्याप्तादि अवस्थामें तथा सम्यक्तनी तिहापिण बांकीके जेमाटें उत्तरी
सम्यक्तनी कासठसागरोपम स्थिति कछीके तैमाटें एलचष किमु संभवै तैदनी
उत्तर इम तत्त्व अर्थ सरदृष्टाते सम्यक्तनी कार्यके अनै सम्यक्तनी मिथ्यात्व
अयोगमादि कथी उपनोजे इम आत्मानो परिणामविशेष ते कहौजे ते अप-
र्याप्तावस्थामें पिणके बली सिद्धादिक मन रहितके तेहुमें यिण एलचष
व्यापकके माटें दोष नहीं इहां बली कोई पूके आप आपया शास्त्रमें कछा
जेतत्त्व अर्थ तेहुमें सरदृष्टता जे परमती ते हुनें आभिरुद्धि मिथ्यात्वके तिम
जेनीनेते मिथ्यात्व किमनयी तेपिण आपये शास्त्रमें कछा तत्त्व अर्थ सरदृष्टके
एहनी उत्तर इम पोताना शास्त्र मयी बंध इकीके विवेकरूप प्रकार जेहुनें बल
बीजा मतल आपवानें उत्तर एहवाजे परमती तेहुनें हीज आभिरुद्धि मिथ्यात्व
आणवी अनै अर्थ अध्ययनी परीक्षा करी तत्त्व नी परीक्षा करी तत्त्व उ ली
आप बादसी ते भुव अर्थ तेहानं सरदृष्टता जे जेनीते साची युक्ति एकरी परम

उदाहरणों के बिना ही पिछे तेजों के बिना ही मिथ्यात नदी के माटे पीताने मात्रे विवेक प्रकाश वंश नदी की धीरे वही के नामों करो के नी दका पिछे आपसे कुम्हारों करो हीज आमन परीदाने वधि तेजों के बिना ही मिथ्यात हीज के सम्बन्ध है वे बिना परीचा पक्षपात न करे बिना ही शीतलमद्र श्रीजी कछो के पक्षपाती न भी बोरें न होय; कपिलादिषु। दुर्गा मन्त्रनं यत् तस्य कार्यः परिदृष्टं १ इति ए सर्वे अधिकार प्रदत्त पंचामक इति तदा धर्मसंदर्भ प्रदर्शनों में कछो के तदा चायिक १ अपरमिक २ चायोप-मिक ३ ए तीन सम्बन्ध चारे कतिमें सामें किंवा नही तेजों के उत्तर कहे सामें ते इम नारकगत पहिली तीन पृथ्वीमाहे एतीनुही सम्बन्ध सामें तिहा चायिक ती पर भर भवनों हीज सामें ते भवे नही न धामें जे माटे मनुष हीज चायिक सम्बन्धनो आरम्भ कछो के अपरमिक ते भवनों हीज कुहे चायोपमिक तिहुं मन्त्रों कुहे बाकी चार पृथ्वीमा नारकीयाने चायिक सम्बन्ध न कुहे बीजा वे कुहे १ द्वैतमें वैमानिक द्वैता में नारकीयों पर तीनु सम्बन्ध सामें भवन पती मनुष्यमाहे वहीज सामें चायिक बाकी तिहा उपर १ मनुष्या माहे तीनु सम्बन्ध सामें तिहा संख्यात वरं चाउवा बानाने अपरमिक भीते भवनों हीज कुहे चने चायिक चायोपमिक विहु भवना कुहे तदाहुनविया मनुष्योंने अपरमिक चायिक ती वैमानिकनी परे आकरो चने चायोपमिक कर्मसंदर्भने अभिप्राये ते भवनों हीज कुहे सिद्धांतने अभिप्राये भवनों पिछे कुहे १ पंचेंद्री तिथि च द्वादश्यामिहानु सम्बन्ध मनुष्यों परे जाचनी तदा संख्यात वरं चाउवे बाकी संज्ञा पंचेंद्री तिथि च चने तिथिचका तिहा माहे चायिक सम्बन्ध नदी बीजा वे पाहिला परे आपका एकोदश्यादिक माहे तीनों माहेचो एकही सम्बन्धन संमये ३ एमन्त्रे चर्मप्रवर सापेक्षारना १८८ में चार में तदानियव नय मते मन्त्रोंने चरम समय जीवन चरमनी प्राप्ति कुहे तेहरी पृथ्वी समयों माहे सम्बन्धदि कछे ते सर्व चरम तो साधन हीज जाच बी इहा एवमृतप निषयनई धर्मसंदर्भो मात्रने कछो के १११

Colophon.

इति श्रीवाचनाय श्रीमद्वैतपञ्चमिहानु वाचकसमाख्यावलिभित्त प्रयोगर माईमतकस्य सूचीमात्र आपायामुत्तराईम् ॥

निष्पन्नमानन्दमूर्तिनाथेः

ममादिमैः सहपदैरवकम् ।

श्रीकार दीर्घ दितमन्त्रे मन्त्रे

श्रीसिद्धं मन्त्रं ममाह्व ॥

दीक्षा ।

सद्य आठार तीपन समें यदि वैशाख सुभास दुधवार
संपूर्ण रण्णी बीकानेर सुवास १

आर्या ।

सत्तम चर्यरुचि पुढी समसुविनीतनाम

पुस्तान दीनिमित यद् कौनी भरि चीत ॥ १ ॥

दस साली संघ जीवतु भोद नाम ऊदार

ताकी पुन आपणभयी जेसन मर मभार १

इति बाधकयमाकल्याणगणिकृत संचितमापामय प्रदीपार साईयतम् ।
संस्कार्य ८०० है ।

विवरणम्—पुस्तकेशिन् साईयतक प्रदीपाराणि वर्जने ।

The appendix does not appear interesting so we leave it off.

No. 142. प्राकृतमनोबोधः । Prākṛitamānobodhaḥ. Substance country-made colourless paper, 11 × 5 inches. Folia, 24. Lines, 2-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A poem instructing the mind, entitled Prākṛita Manobodha, complete in 201 verses, by Rāmadāsa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ रामदासरुत प्राकृत मनोबोध प्रारंभः । श्लोक

संख्या १०१ शीरोरु श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ प्राकृतमनोबोध प्रारंभ ॥

गणधोमजो ईश सर्वार्थगुणावा ।

सुखारंभ आरमतो निर्गुणावा ॥

ननु मारदा मूल चत्वारि वावा

मल पंथ चर्नत या राय वावा ॥ १

मना सज्जना भक्ति पंथेचि जावे ।

सरि शीहरि पाविजे तो स्वभावे ॥

जानि निधते सर्व सौम्य न धावे ।

अनिर्वध ते सर्व भावे करावे ॥ २ ॥

ममाति मनिराम चिंतो ते जावा ।
 पुद्गे वै खरिराम चधिवदाना ।
 सदाचार हाथी रसा भी लियती ।
 अनि मालव तो चिंदी घन्य होती ॥ १ ॥
 मना कामना दुष्ट कामा नवरे ।
 मना सख्यदा पाप बुद्धि न कोरे ।
 मना धर्म तानिति सावन कोरी ।
 मना रत्नरि सार विचार राखी ॥ ४ ॥
 मना सर्वहि संग कोतु न पावा
 अति आदरे सम्मदा वा घरावा ।
 जयाचे निसंग तदा दुख भंगे
 अनि सावन विष सन्मार्ग सांगे ॥ १८८ ॥
 मना संगदा सखे संगानि सीङ्गि
 मना संगदा भोच तात्काळ लीङ्गि
 मना संगदा साधका मित्रसीङ्गि
 मना संगदा हेत निधीन सीङ्गि ॥ १९० ॥
 मना टोकाति ऐकतादीच जाति ।
 मति मंदते साधना योग्य होती ।
 अडे अनवेराग्य सामर्थ्य पागी
 अडे दास विनाम तासुनि भोदी ॥

End.

Colophon. इति रामदासकृतप्राज्ञत मनो बोधः समाप्तः इत्याचर धोङ्गो शीपाच धर्माधि-
 कारिदाचे । इति श्रीरामकृत प्राज्ञत मनोबोध समाप्त ॥ राम
 विवरचम्—पुस्तकेऽब्जिन् श्रीरामदासकृत मनमोचनविषयकाणि भाषा पद्यानि वर्तन्ते ॥
 श्री नमः ।

No. 143. प्रयोत्तरमालिका । Prasnottaramalikā. Substance,
 country-made Kāśmīrī paper, 11×5 inches. Folia, 6. Lines, 3 in a
 page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1785. Appearance, old.
 Verse. Generally correct. Complete.

A little work consisting of questions and answers on moral subjects, complete in 29 Sanskrit slokas, entitled *Prāśnottaramālikā*, by Sitapata Guru or a preceptor of the Śvetāmbara sect of the Jains. The work being small and interesting at the same time we quote the whole.

प्रपिपस्य जिन वरेन्द्रे प्रश्नोत्तरमालिकां वक्ष्ये ।
 नागनरामरस्य देवं देवाधिपं प्रथमम् ॥ १ ॥
 काः खलु नालं क्रियते दृष्टादृष्टार्थसाधनपटीयान् ।
 कष्टस्थितया विमलप्रश्नोत्तररत्नमालिकाया ॥ २ ॥
 भगवन् किमदेवं गुरुवचनं श्रियमपि च किमकार्यम् ।
 कीं गुरुभिरगततत्त्वः सत्त्वहिताभ्युदयः सततम् ॥ ३ ॥
 स्वरितं किं कर्म्मस्य विदुषा संसारसंमतिच्छेदः ।
 किं मोक्षतरोर्वीर्यं सम्यग्ज्ञानं क्रियासहितम् ॥ ४ ॥
 किं पथ्यं दानं धर्मः काः सचिरिह यस्य मानस शान्तिः ।
 कः पण्डितो विवेकी किं विषमार्थबोहिता गुरुवः ॥ ५ ॥
 किं संसारे सारं बहुयो विविक्ष्यमाननिदमिह ।
 भगवन् विदुषां स्वरं हिताधीयतं जगत् ॥ ६ ॥
 मदिरेव मोक्षजनकः का छिह्ना के च दस्यवी विषयाः ।
 का भववर्द्धिका का वैरी जन्तुतो मः ॥ ७ ॥
 कस्मात्प्रथमिह मरणादंघ्रादपि कोऽप्यो मतो रागो ।
 कः शूरो यो खलनालोचनकायेन व्यथितः ॥ ८ ॥
 पातुं कर्त्तव्यमिति किमधतमिह बुध्यते सद्गुणदेशः ।
 किं गुणताया सूलं यदितदमार्गेण नाम ॥ ९ ॥
 किं गह्वरं कीचरितं कथन्तुरो यो न खण्डितचित्तः ।
 किं दारिद्र्यमसन्तोषः एव किं लाघवः यावृन्मा ॥ १० ॥
 किं जीवितमनवशं किं जायते पाटवेय्यनभ्यासः ।
 कीं जाग्रतो विवेको का निद्रा शूद्रता जन्तोः ॥ ११ ॥
 मलीनीदलवतजलमिव तरलं किं यौवनं धनमथायुः ।
 के शयधरकरनिकराणुकारिणः सम्भवा एव ॥ १२ ॥
 कीं नरकः परममता किं सौख्यं सर्वसगविरति यां ।
 किं सर्वं भूतहितं किं प्रमेयः प्राणिनामसर्वः ॥ १३ ॥ १४ ॥

किं दानमनाकाङ्क्षं किं मित्रं यद्विवर्धयति पानाम् ।
 कोऽलङ्कारः शौचं किं वाचां कण्ठश्च सन्दम् ॥ १४ ॥
 विमलदर्पणं मानसमसङ्गतं का मुखावका मैत्री ।
 सर्वशून्यविनाशे को दृष्टः सर्वदा व्याधः ॥ १५ ॥
 को द्वयोऽप्याश्रयतः को वधिर्यो यः श्रेयोति न हितानि ।
 को मूर्खो यः काले प्रियाणि वदतु न ज्ञानाति ॥ १६ ॥
 किं मरणं सुखं किं चानन्दं मयमरे दणम् ।
 पामरपातुं किं शल्यमश्वम यत् कृतमकार्यम् ॥ १७ ॥
 कुत्र वा विधेयो यथो विद्याधर्मे मदीयधे दाने ।
 अवधारणा क्व कार्यो यत्रु यत्र परयोविन् परधनेषु ॥ १८ ॥
 काङ्क्षनिश्चयदुर्विद्या संसारसारता ननु ह्यमदा ।
 का प्रियमी विधेया कतञ्चादायिष्यन्ति मैत्री ॥ १९ ॥
 कष्टतैरप्यमुषि, कल्याणनोऽवधार्यते जनीः ।
 सूर्यस्य विरादस्य च शल्यं तथा कृतघ्नस्य ॥ २० ॥
 कः पूज्यः सद्गुणः कमधममावचने चरितं व्रणम् ।
 केन श्रितं जनदेतत् सन्ध तितिष्ठावता घृणा ॥ २१ ॥
 कर्कशं नमः सुखेऽपि सुतरां क्रियते दया प्रधानाय ।
 ककाटुःश्लिष्टस्य मयाऽगारकतः सुधिया ॥ २२ ॥
 कस्तं वशं शक्तिरस्य, सन्धप्रियमायिको विनीतस्य ।
 क्व व्यातन्यं व्यापि यदि हृष्टाहृष्टमाभाय ॥ २३ ॥
 विदुःश्लिष्टितचक्षुः किं दृष्टंनमङ्गतं सुवतयस्य ।
 कुञ्जोदनि, प्रकृष्या के कनिष्ठाश्वेऽपि सत्पुत्रताः ॥ २४ ॥
 किं शीघ्रं कार्यं सति विमरे किं दम्भममीदृशम् ।
 तनुतगविषस्य तदा ह्यभिरिषोर्दं नृपद्विज्जन्तम् ॥ २५ ॥
 विनामपि विनं दृष्टंमिदं किं ? कष्टदमि ननु चतुर्भद्रम् ।
 एतददलि भूयो विदुःश्लिष्टमनो विनिषेच ॥ २६ ॥
 दानं प्रियताम् समाहितं ज्ञानमयं समानित शीघ्रम् ।
 व्याधः कश्चित्तच्च विनां दुर्द्धर्मतत्तनुर्भद्रम् ॥ २७ ॥
 इति कष्टवता विमलपद्मीनरम-निहा घृणाम् ।
 ते मूढाऽप्यप्यपि विमन्ति विषम् समाहितम् ॥ २८ ॥
 रचितं मितवद्वदुक्तं विमला विमयेति व्रतमपि ॥
 शरीरकाम-विषं कष्टवता किं न क्षुब्धति ॥ २९ ॥

इति ६श्रीहरमाया समाप्ता ॥ संवत् १०८५ वर्षे मितौ आमु वदी २ ति
विवरणम्— सदुपदेशविषयकप्रश्रीहरमायावर्षोऽयं पद्य निबन्धः ।

No. 144. प्रियमेलक चौपई । Priyamelaka Chaupai. Substance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia, 8. Lines, 13-15 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct Incomplete

The label of the codex leads us to think that it is a poetical work under the name of Priyamelaka Chaupāi, but after examination it appears to be nothing but an appendix only of a work, containing a list of the subjects treated of in that. The following questions will show the nature of the contents.

॥ ६० ॥ समझाव याह तिमन राय बाहिन स्वभाष माहि कीद नर
अउरिस दंडक नाम माव लिखिइइइ पया १ शरीर ५, १ चंवनाइना,
१ संवयण ६ ४ संठाण ६, ५ कसाय ४, ६ स मा ४, ७ सेया ६, ८ वीदी १,
८ समुदयात ०, १० संगियसंगी १, ११ वैद २, १२ पथ्या ६, १३ डडि १,
१४ दंडक ४, १५ भाष ५, १७ योग २, १८ उपयोग १२, १९ याहार
वहिसिगुलि, २० उतात ४, २१ आचरु, २२ संमीइयार अंसमीइयार
२३ आवन ४, २४ गति ५ यागति ४, २५ प्राय १०, २६ योग १५, २७
योग ४, २८ उपयोग ४, कायजीग ० ।

अथ नारकिनु द्वार माडि इइइ १ शरीर ३ वैक्रिय १ अवीजस २, काश्व
२ अवागइनालिट अनुप ० अंगुल ६२४०१०० वैक्रियज ०४० ॥ १११
१०४०१००० उपजंतु भव धारणोद्यं गुलनुंय संख्यात सुभाग उत्तरवैक्रिय
० १ संयसे वक्रिय १ अवागइनालिट १ ।

४ दंडक संस्थान, ५ कसाय ४ याहार अथ २५ ६ संठा ४ याहार अथ २५
४ अथ २ परिचय ।

In this way the subjects treated of in the main work are enumerated.

आभूदेवद आगासद अरविंद राय विमोसद ।
 इंसित अचिर संसारी लीधु संजमभारी । ७ ।
 आगम सखल संपन्न अवधि ज्ञान कपन्न ।
 किरि किरि करद विहारो गुणगवरयथ भडारी । ८ ।

॥ टाल ॥

End.

पुरीय परषदवार पुहुविय प्रभु देसथा करदए ।
 सभिनइ वरथ अटार सुरवद सफल जाणीदए ।
 वीन पदकि करजोड़ि सामीय त्रिपदी सपदिउदए ।
 व्यापीय विभुवन तहिर रघोवथ पूरव पापदरी ।
 अरथ अनंतत हीह तंतो जाणइ कैवलीए । १ ।
 सारसिद्वानविचार ओमुख सामीय बीलीयाए ।
 तेइअ पामइ पार वृज व्याजे जगि जीवधया । २ ।
 इन परिकरद विहार । अतिउय अतिधया आगसाए ।
 कदाइद वरवार । मुकति तथा सामी प्राप्त जिय । ३ ।
 भगद पुख प्रकास मसवइ विभुवनि तिमिरदरी करद विघन
 विघाह ।

देवदए देवजीराउल सए । ४ ।
 दमविध कल्प सभान दसभव एमइ सुखिबीलीयाए ।
 नामिहि नवइ निधान अमर धरि आबीय अवतरदए । ५ ।
 औम सहस सुखि होइ कीहि वरस कवि होइ । ६ ।
 तुलवनेसनू जाणइ सुरख किंसित नयावइ । ७ ।
 सनि पेउइअ बीलइ अवरन कोर तइ तोलइ । ८ ।
 नू माया नू य तात कइइ किछी परिवात । ९ ।
 भतो पुरि भवाहित नू सरआमत साहित । १० ।
 करि करि देव पसात जनि कीराउलि राउ । ११ ।
 राधि राधि मइ सामी नू परमारथ पामो । १२ ।
 कीषत कवित विसाली रुद्र अमर रसाली । १३ ।
 पदता गुणभाए सिद्धि पाइ अविचलरिदि । १४ ।

Colophon.

रति श्रीधर्मनाथ दमभव बीवाइलउ सम्पूर्ण । साधवी वाइला तन् विषयी
 साधवीलीलालिखित । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ ।

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथदशजन्मविवरणविषयकः कश्चित् पद्यनिबन्धः ।

No. 147. बालावबोधः । *Bālāvabodhaḥ*. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 31. Lines, 8-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1813*. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Bhaktāmarastotra in Bhāṣā, entitled *Bālāvabodha*, by Śubhabardhana, a pupil of Śādhuvijaya. It begins with a long story relating to the origin of the poem, as—

॥ श्रीगुणादि जितेभ्यो नमः ॥

श्रीमदादिजितं भला कृता वाग्देवता मुदा ।

भक्तामरस्तोत्रार्थो लिख्यते वार्धया मया ॥ १ ॥

श्रीभक्तामर महास्तोत्रम् श्रीमन्नृपि श्रीशिवशङ्कर उभयेभ्यो नमरोपेतं ब्रह्म
राजा भोज राज्य करतु तिहा भयूर पणित सुभेमास्तनर विषय कुशल
ममे । तेहनर कामाई वाचपंडित तेहविषय अति कुशल परं ब्रह्म
परम्परर चचापय भयूर एक बारते विहरे पंडित विवाद करिना राज-
सभावर पडता राजा कहइ भी पंडित मुझे लागीर दीग लावत तिहा
मुहारा विहू लाई तेहनर मरमती वधावर तेह जनक पंडित ते
मांमभी विहू अमिमानपुरित लागीर भयो जाला बाटई तेहना चर्कार
उतारि मरमती वर पाव मर पीटी पोखाना विकरीर ते पुकर पई पीति
एल्लइ अंकारनी इतिना पीया इर भयो जाया जाला निमज पाव
पाचमर पीटीया दीपी पुकर तिहा ते अजर थर अंकारनी इतिना पीया
पडता पीया इमरोओ, बीजो ओयो वारवर दिगगहय पीटीया एक
अंकार अचरनी इतिना पीया जाची तिहईना गर्भ जाला तिहा मकी ते
विहू एकइ टांम मुला निवारइ मरमती आकास वही प ममला पद
कहइ मतपण् ममकां प मांमभी भयूर पंडितर अय कृपकर मकर निर
ममला पुरी ।

वार्ध्यादरचयान विहरीकृतपद्यम् ।

इहं वाग्देवतास्तोत्रमतपण् ममकांम ॥ १ ॥

* The date of original composition is "मकरदीपम्" (1813)

वाचपंडित तिमिर कुंकारकरी इमस समय्या पुरर ।

यथा उगृह्य सीधाय विलोभदनाम्बुजे ।

विरराग विभावरी शतपन्ध्र' सप्तसप्त ॥ २ ॥

विचारपटो सरस्वती भण्डर ई वाच कुम्भ पाँहर मयूर पंडित ई एव
कुंकारर विद्या ई अधकठ तुं उहउ एवि मरुत सीकारनी इतिना पुव
ना पीठिया मरु दिवाया सरस्वतीना भण्डारर पारकी भरी मरुत तेर ।
भयो विद्यामरु गर्भ न करिवरु जेतयो कछउ कर माररुत कोर मरु
इत्यरु ए पंडित अरु चैव आमुल्लाउ पुव तारतम जोए कमर विद्या ॥
इमरु कछी सरस्वती चै विद्वन् इ मीति परम्पररु पाइ तिवार पकर रिउ
पंडित बाछ इति ई परम्पररु मिमता कछी मया पूर्व रीत ई एवनी
सीरा करर दिवर एकदा मन्ताई बाँच पंडित-नर' आपणी माया संघात'
धेइना कछर इया पिचते स्त्री आपणउ मानन मू कर रावि चरी तई
एर वर अवसरि मयूर पंडित शरीरनी चिंताई ते घर ईवलि आरु
तिहा गउधि वेटी लमाई ना शरु सामनी लमर रछउ बाँच पंडित
भाय्यार पगे लागी कछर ई पनिवते माहरर अपराध एत तुं बनि
वली अपराध न कर' वरु कछिउ तउ बाण पंडित तिवर भाय्यर'
रवसरत नैउर सहित पगे करी माहर आरुछर एरुत नौयो मयूर
पंडित दूह बाचउ चोत वर माहरि वेचोकेह वीरीछाल असीम्य चै तिवार
ते स्त्री न मानर तिवारर बाण पंडित इम कछर काय काय—

गतवाया रावि कछतनु शयो शीयेते इव ।

प्रदीपोऽयं निद्राशमुपगतो घूर्णित इव ।

प्रणामाती मानव्यश्रुति न यथा त्वं क्षुधमहो

कुचप्रत्यासक्तो हृदयमपि सुभु सुकठिनं ॥ १ ॥

ए काय सांभलीते मयूर बाणमति यथा कछर भो बाण सुभु पदमवि
अतिरीछाल पचायकी एक स्त्रीनर चैवि कठिन इउत भवित एराव
सांभलीते मरु सती चितवर माहरर अरुप पितर' लाग्यउ भिम्पउ
ए पितर नर जे वेटीना अरुप जीतउ हँडर तिवार पकी चति रोवा
चोई दिवर' स्त्रीर सुयलर' तं वोलउ करी कायउ अनर' इसीवाप दोळी
जैतुं पुनिकाना अरितनी जीवचकार कुछी थाए मयूर पंडित तिवर'
आपन' तनुकाव कुछी थयउ शरीर कुछ भांडला यथा तिवर' स्त्रीर' बाण
पंडितनर' कछउ माहरा पितरनर शरीरर कुछरोग ययी हुं मरुसती

साहस साध अन्या न साध प्रमाति मयूर पंडित सीटल वरक वस्त्र छड़ी
 राजसभाई आवतउ देखी बाँच इसी राय समधि मयूर प्रतिर इमउ
 कह आवत वरकीटी इसउ बाध नौ वचन सामथी नार । पुईर पंडित
 एउ वउ भुं कहउ कउ बाधपडित कहइ खासी चहूँ करीयर चम्पार
 वचन अन्या न साध जीवरा वउ राजा चइ मयूर नौ मरीर जीवरा श्री
 कुठनी माइला शरीरइ दीठा राय कहइ मयूर पंडित तुम्हे मरीरनी
 कुठ नीगमीनइजि राजसभाइ आविवउ विहायकौ मयूर दूइ बाँचउ
 मूयंनइ प्रमादइर एक चिध पयइ मूयनइ जम्भारातीतकुम्भीर इत्यादि
 मउए काये सभ्या छुटइ जिहायइ मूयंनयच चइ कहइ मयूर भांगि
 कउउ मयूर कहइ कउ रोग भोगि मूय कहइ मयूर पूइ वदना दप
 बवा दीवीइ अणयमतो सेवा करक सापइ करी कुठो कौचउ तं कुठइ
 भोग बुहु उभयइ पवि सतीना साप दकीउ कुठ है तं किमजाइ पवि एक
 किरच सिर जिमता हमै वउ डंकाइ इम कही एक किरच आपी मूयं
 आपयइ न्यान कि पकृतउ मयूर तिवइ किरचकरी कुठ डंकायइ भेजइ
 भागुं राजसभाइ पकृतउ राजाप्रमुख सज्जनीकचमकनी मयूरनइ
 राजाइ घनामानसभाइ वहुदांन दीधा धीकमाहि घबउ महिमा बिसारी
 तिवार पही बाधइ मयूरनी महिमा अचर्यो सकतइ आपका हाथ पग
 कपान्य आपथी मरीर चडिका मचनिमू कायों मां भाइवींममभरवर-
 निधुरता कैय मिना मीए काये करी चडिकानी स्तुति कीयी काय्यनइ
 छुइर अचर चडिका प्रसन्न चइ बाधइ हाथ पव नवा दीधा तैदनी पवि
 पूजा राजाइ धयो कीयी तैदुनी मटी महिमा दीवी राजा भोज सज्ज
 समायीक समय इम कहै भीलीक शिव साधन टापो एउ वा अवन महिमा
 कविल शक्ति नाथकीकी करीयर अनैरइ साधन कह एउवइ रायनी प्रधान
 पटम सुत्रावक कहइ खासी योगान तुम मूरि सप्रभाव कविलावरवहार
 अतिप्रधान वरवहार येतावर जिनसाधन साहिबै इम सोमनी राजाइ
 घबइ आपइ करी ते भाव्या योगान तुम मूरि रायनइ समीवइ बायो
 इमी बासीआद चइइ यथा ॥

जटामानी गणेशार्थं अष्टौ शहराहितं ।

गुमादीश प्रिय कुटुंबाहितमकलेमदः ॥ १

राजा गुब प्रतिपद्याम करी भीटइ आसन देखायो पुइइ भववन् गुम माहि
 प्रवर कविल शक्ति काई छइ गुब भवइ रुद्धाराज सज्जनि काकले बावि
 अटीन मरी सुभनइ मू कविल शक्तिनी महिमाइ साकनमेकी यतीम

सांजीवनी आपण पठ मूर्काठे तजनी आदिनामनी महिमा तिसारने
 राजाहं सर्वसंकलि वांधी अठोसल अठताली सघासीकपताबोददने
 सतरता माहि श्रीमान तुंगाचार्यम् काव्यो कमाङ्क दर्शक राखो हतने
 दीपा इम कछल कवित्व शक्तिहं अठोस तासा भांजी प्रभाति राजसगा
 आविधी तिसार पुर्वहं श्रीमान् तुङ्ग मूर्ति प्रथम तोर्धंडर श्रीपादिनामनी
 मुति करे तिहां एकेकठ काव्यकरता एकेक अठोस सकेकठ ताखत मीरा
 इम अमासीये काव्ये सर्व अठोस ताखा भांगा खोड सांकल पुटी सर्व
 कमाङ्क उघाव्या बाहिर आव्या प्रभाति राजसमाहं पदता राजाहं बांदा
 नमस्कृत्या सिंहासन बडसागा मङ्गलमहीच्छव कीवत जिनशासन बांदि
 मङ्गलप्रभावना इई अभक्तामरलीवत मूल सल्लभ कछी ।

End.

श्रीमन्मंडपदुर्गमन्दनवनावना किलैक कली
 बीधनेऽर्घ्यमसीदितार्थकरणात् कन्धदुमसीपम ।
 दिक्षकप्रसरयमः परिमलैः संवाधितोर्वीरितः ।
 स श्रीमान् भुवने धिरं विजयते श्रीजावहेष्टः कृतो ॥ १
 श्रीमहर्दिलसीव दृग्धजलधिभीष्मासने सर्वदा
 यो जेवावकता सता मतिमता चर्चा कलादाननः
 सीव्य श्रीगुरुहर्षदः किल मदा नमस्समालाभिन-
 नात् पुनः सुधिया निधिर्विजयते श्रीहोरसंघाधिपः ॥ २
 श्रीमन्मन्दनचेन्द्र हेमविमलानूचान राज्ये गुणा-
 गार श्रीगुरुराजसाधुविजयान्तेवासिना साधुना ।
 तदावा शुभवर्हणेन मयनेष्वचेन्दु धैर्यं विरं
 श्रीभक्तामरसंस्तव्य विकसलालावकीधः कृतः ॥ ३

Colophon.

इति श्रीभक्तामरलीपनस्य बालावलीधम्ममहात्म्याय । मङ्गल १८११
 मिति कति सुदि २ दिने श्रीलूककथसर मध्ये वाचनावार्य दयप्रमवी
 मणि शिष्य माणिक्य राजजोगाधि शिष्य लखकर्मण मुनि लिखितो गौरव ।

विवरणम्—भक्तामरलीपस्य बालावलीधम्ममहात्म्याय निबन्धः श्रीशुभवर्हणकृतः ॥

No. 148. वासठियाबोल । Bāsathiyābola. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 13-15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, slightly torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A work treating of the principal categories of the Jainas in Bhāṣā verses, under the name of Bāsathiyābola or complete in sixty-two bola metres. Anonymous.

Beginning. ॥ १ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ वदं १ इंद्रीय २ काय ३ जीव ४ विष ५ कर्माय ६ नावेतु ७ संयम ८ दंसय ९ सुखा १० भवि ११ धिमी १२ सुनी १३ आहार १४ १५ ॥ बोल ६२ ॥

देवगति माहि जीवना भेद २ पदानी अपर्यानी गुणठाया ३ पदिका नामिदीग ११ ते मनना ३ वचनना ३ विज्ञाविज्ञी मित्य अनिकामय । उप-
योग ८ ते मतिमान् द्रुतमान् अवधिमान् मतिचमान् द्रुत चमान् विमं
मान् चर दमय, चर दमं अवधि दमं सीमा लाभि । १ । व ।

End. अवाहारक माहि जीवनाभेद ८ एकंद्री गुणानि वादर विद्वद्दी, विद्वद्दी
चारिंद्री अपदानी असनी, पदानी धनी पदानी अनि अपर्याना गुणठाया
५ लाभि ते जीवदी पदिलु १ जीव २ जीव ३ ते रस च उदमू पदिलु
जीव जीवा वारमय नी उपयोग १० मतिमान्, द्रुतमान् अवधिमान्
वैकल्यमान् मतिचमान्, द्रुतचमान्, विमं मान् चर दमय, चर
दमय, विमं दमय चरदमय, अनिमन मज्जमान् २ वादि वाची १०]
लिग्रा ६ लाभि ३ ६२ ॥

Colophon. इति वासठिया बोल सम्पूर्ण श्रीकल्याण भूषात् ॥

विवरणम्—जेन मन्त्रतपदार्थनिवृत्तनिवृत्तिविधिः ॥

N. B.—To this codex is appended the following four Gāthās from the Bhaktāmara.

मन्त्रीरताररवपूरितदिम्बमान

मन्त्रीरुन्नीचरुमसङ्गममतिदयः ।

घटकेराजस्यधीरक्षणीवतः सन्
 ये दुन्दुभिर्भनति मे वसतः समाधी ॥ १
 मन्दासमुत्तरमसिद्धसुपादिनातः
 सन्मानकादिदुष्टुभीत्तरउष्टिदृष्टा ।
 मन्दीदविन्दुसमसन्मनसपाना
 दिव्या दिवः घतति मे वसतः ततिरा ॥ २
 दृष्टम् प्रभास्यवमुरिविभा विभीषी
 भीकतयं पुतिमती पुतिमाविदभी ।
 प्रीतिदिवाकरनिरनरमुरिभंज्या
 दीप्या अपत्यवि निमानवि सीमसीया ॥ ३
 मन्दीवसतःमममार्गविमार्गदृष्टः
 दिव्यीभनिर्भनति मे विमदादंमर्ग
 भाव्य मन्माव परिपामगुहः मदीन्यः ॥ ४
 इति मन्मावरी गाथा सन्मूर्धं दुर्भं मवतु ॥

No. 149. ब्रह्मचर्यविषयै नववादि । *Brahmacaryaviṣayaī nava-
 vādi*. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 × 5 inches. Folia, 6.
 Lines, 8 in a page. Character, Nāgara Date, 1772. Appearance, old
 Verse. Complete.

A work treating of nine rules relating to Brahmacarya, entitled
Brahmacaryaviṣayaī nava-vādi, by Dharmahadisa Kavi.

Beginning. ॥ १ ॥ ईं नमः ॥ टाल अष्टपर्वणी ॥

चादिं चादि जिनेसर न मत्

मरुत मदा भट डेसर् दमत् ।

नवविधि वादी जे मन्मावरी

नास्यवनी कुमति कर्मणी ॥ १

यती जमिं नावकते जीव जे पावे जिनवरनी बाब ।

चाद्या भंगर समकित जाइ कांजो दोकि मदी जनाइ ॥ २

સુનિવર જારિય મનુષ્ય પકરે નિયતિ વાદિ તેનથિ આદરે ।
 દેવત દોવા જાયે કરી કૂપ ક્ષાપતિ તિથ દોધી પરી ॥ ૩
 મુદ અરય મોલ્યા વકુનુધિ નિનય વિવેક વિચાર સમ્પદિ ।
 ગીતારય મુથવંતર નામ કુઠીપર્ચિની ચમદ-અંજાણ ॥ ૪
 મવિયણ આવદ મન કરિયાણ રાયે સીત સદા અપાણ ।
 વાદો વિશિષ દસદ જૂ જૂદ મદ્દાવર્ચી જનમી મદદ ॥ ૫
 વિભાદ મય મીદ મત વિચરદે મુલક દેલે દિન નિરવદે ।
 નારીપંદ પમૂ અદિતાં તિહાં રદિતાં સકાદ સુર્જાણ ॥ ૬
 અલ્લ ।

મીદ તદયર અલે વનનાદિ તિહાં આમિદુત નાનરુ । ૭
 મૂન પતન દકો યકીદે પંજર માદિપીપટ રદે ॥ ૮
 છતુ મવદવટકતદોદ તિમમુનિ વર સીકા ધરદ ।
 રદિતર વનદમભારિ પ્રમમનાદિ જિનવરકહી ચીસિદાંત
 વિચારિ ॥ ૯ ॥

દતિ પ્રમમ વાદિ ॥

End.

નવમી વાદિ વિચારીયદ ।

મનુ આકલ્પ મજિમસીરે ઉચોદરી તથ આદરો ।
 તિહાં મૂરલરે કોરી સંવંધ ॥ ૧૦ ॥
 જિનવર જોદમ મોલેરે નહીં તોલેરે સોન સમાન ।
 અલિ આલે રે મુગતિ પ્રમાન ॥ ૧૧ ॥ જિવ
 અટવી વે જાવા જાલોયા વેપારે રે જિનવર ।
 અનલાખ્યા માજન વાધિયા ઘર દુદ વારે મૂરધમન ॥ ૧૨ ॥
 માજનના તૂં તિદ મર્ચુ અમ છપરિ રે અદિ આલેદ ।
 તત્ત તિવદ કુપકો મુદિ કિનવી અવછપરિ રે જિન વરેય ॥ ૧૩ ॥ જિ
 માજન માનૂં અમ મર્ચુ ન વિમરોત એ મેદમ કાજ
 અર્થ રે દટાંતિ જાધિઓ કાંપા કુટેરિ કયણિ વિચાર ॥ ૧૪ ॥ જિ
 પનવ વામો મદ્દાપી । ઝીપાલે રે મન કારો દદ ।
 તંદનિ મનમદલુ કરે રુદે રાવેરે સોચ મુંદદ ॥ ૧૫ ॥ જિ
 મોલે નવનિધિ વાનોદ અલિ મોલેરે અરય મંદાર ।
 મોલે નારદ અવર્યા વધી મોલે રે મિવકુમાર ॥ ૧૬ ॥ જિ
 મોલે પાતો કજાવતો । તપુ આપારે કર નદમાર ।
 મોલે દુપદોમદનાદો । વદન આપારે અવનિ મદ્દારિ ॥ ૧૭ ॥ જિ

શ્રીધામનગર જાણીદં શ્રીપ્રાંતરે સાગર તુરિદ ।

તાસ તર્થિ મુદ્ધસદ્ગચ્છા પૂજ્ય પંડિત રે હેમસુચિંદ । ૧૧ ।

તાસ તર્થિ સુપમાલનર ધરમદંસરે કવિ ભાવેર ।

જે નરનારિ પટલ મુખર તે પદ્મિ કહિરે સંગલ દોર । ૧૨ । જિ

Colophon. રતિ શ્રીમદ્ધર્મવિષયે નરનારિ સમાપ્ત । શ્રીરત્ન શ્રીકવિ ૧૦૮૨ સર્વો
મિત્તિર મામે કૃષ્ણપદ્મે અગુર્દ્યોતિયી શ્રીદ્વાજિપુરવદના મધ્યે લિખીત્તા ।
શ્રીયાન્ ૬ મદ્દં મવતુ । શ્રી

વિવરણ—પદ્મશ્રીદ્યં મદ્ધર્મારિવર્તિપાલ્યનવિધાચારવિવરણ; શ્રીધરમદંસ કવિ વિરચિત ।

No. 160. મેઘકુમારસાધ્યાયઃ । *Meghakumārasvādhyāya.* Substance, country-made white paper, 16 x 4 inches. Folia, 7. Lines, 11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1778. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Although in the label the name of the work is written as *Meghakumārasvādhyāya* or a lesson on *Meghakumāra*, but after examination it appears not to be the same thing exactly. It is a little poem on the praise of sages. Complete in four chapters (1) *Anāthi Muni Svādhyāya*, (2) *Mānaparihāra Svādhyāya*, (3) *Meghakumāra Svādhyāya*, (4) *Kośala Mahāmuni Svādhyāya*. The subject matters treated of in each, are indicated by their respective names. We give below a short account of each chapter (1) *Anātha Muni Svādhyāya* or a lesson on *Anātha Muni*. The story runs thus—Once a king of *Magadha*, *Śreṇika* by name, went into wood and saw there a sage. The king prostrated before him and made *Pradaksina* and asked him, "why he has taken ascetism at such an early age." The sage replied that as there was nothing to protect him from destruction so he adopted this solitary life and entered into ascetism to avoid the worldly sufferings. He finished his speech with a description of worldly life. (2) *Mānaparihāra* or a lesson on giving away pride, which is the root of all the worldly evils. (3) *Meghakumāra Svādhyāya* or a lesson on the adventures of *Meghakumāra* a prince of *Rijgrīha*.

The prince in his previous birth was an elephant. At that time he protected a hare from the heat of a dangerous conflagration of forest. As the result of this act of virtue he became a prince in the next birth. The memory of the previous birth was still present in his mind so he adopted ascetic life in his early age giving up all worldly attractions. (4) Kosala Mahāmuni Svādhyāya or a lesson on the life of a prince of Kosala, who turned a great sage coming in contact with a sage. The author of the work is Brahma by name.

Beginning. । १० । ओं नमः सिद्धेभ्यः ।

विषयाधनमस्तु मनभावे । कष्टिस्तु परमविचार (वाचीजी)

मगधदेशमी राजीयो जेवळ राय साधार (वाचीजी)

गृधगाऊं श्रीसाधना होयके आनंद पूर (वाचीजी)

ओये चित्त सेवाकडं पापपत्ताळं दूर (पलाऊं दूर (वाचीजी)

गृधगाऊं श्रीसाधना ।

End.

जाति संभारे पूरव आवचो जति पहिता ओ आये वाचचो ।

पावचोमें पाप मोटी छूटिम किण परे ।

निजगुण नीने करोहत्या भूरती वन में फिरे ।

अपचातचित्ते वाचचो तडा अयवचन कडे धर्मतथा ।

वाचव न कोजे वेद मनमें कळे ज्ञान कृतकर्मे आपचा ॥ १२

इमप्रति बूझी रिव पाव आगए विनय करोये अचरुव संगद ।

आने धर्मकरी याव दीवो ततविषे इम आगरगे साधुमने आज

घोमे श्रीब्रह्ममणे ।

एववा सुनिता करण मनता विषयव्याव सद्गटये ।

पामो ये अविषय सुगतिना कळ मनतथा बंझित फळे ॥ १३ ॥

Colophon.

इति श्रीसहोमन्त्र महाभुनि आध्याय समानं विवरणं निदानं चंद सुनिता

श्रीश्री अनुपपत्तनाय सं १००० वर्षे श्री ॥

विवरणम्—पद्यनिबन्धीयं अनु.साधुपरितविषयकः श्रीब्रह्मरचितः ।

No. 151. हेमयोगोपनिषत् । Hemayogopaniṣat. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches Folia, 55. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, old Prose and verse Generally correct Incomplete

A treatise in Sanskrit on the Yoga system Philosophy entitled Hemayogopaniṣat, complete in twelve Prakāśas or chapters by Ācārya Hemacandra. One may ask here that the practice of Yoga belongs to one of the six philosophical schools of the Hindus then why a treatise on the Yoga has been placed among the Jaina literature? Our reply to this is that the author of the work is himself a follower of the Jaina religion, and the king Kumāra Pāla at whose request the work was composed was also a Jaina, besides the concluding words of the author such as " तेन जिनवीरिणः स्वदेशे भण्डोज्ज्वली भवतात् " indicate that only with the intention of teaching the practice of the Yoga to the followers Jaina religion this work was originally composed. So the place of the work among the Jaina literature is not wrong. We have already said that the work has twelve chapters of which the first four are not to be found in the codex under notice, it contains the last eight chapters only, and begins with the description of Prāṇāyāma the method of commanding over the course of natural inhalation, and exhalation.

मनयेतो यच्च देशे तत्र मरुत् यत्र मरुचती मनः । सत्र इत्यथाद्यादित्तेन
सप्तम्यन्तात् तस्युः । अतएव तो मनः पवनौ तुल्यक्रियौ तुल्ये क्रिये ममन-
स्थान लचचे यथोक्तौ तथा संवीतो चीरनीरवत्, यथा चीर नीरे समरस-
तथा वर्त्तते तथा मनःपवनानपि २ तुल्यक्रियत्वमेव साधयति ॥ ६ ॥

एकस्य नाशेऽन्यस्य स्ववशाशो वृत्तौ च वर्त्तनं ।

ध्वस्तरीरिन्द्रियमतिर्ध्वंसाशोचय जायते ॥ ३ ॥

एकस्य मनः पवनधीरन्यतरस्य नाशे अन्यस्य तट्टकतरस्य नाशः स्यात् वृत्तौ
वृत्तौ च वर्त्तनं वृद्धतिः स्यात् मनःपवनधीर्ध्वंसाशोः सतीरिन्द्रियमतिर्ध्वमी
भवति इन्द्रियमतिर्ध्वंसाच्च मोक्षो भवति ॥

प्राप्तायामस्य लक्षणं तदभेदाद्याह ॥ ७ ॥

प्राप्तायामो यतिच्छेदः आसप्रश्रवस्योर्मतः ।

रिचकः पूरकश्चैव कुम्भकश्चेति स विधा ॥ ४ ॥

कीडावायोर्बहिर्गमनं आसः वाहस्य वायोराचमनं प्रश्रवः तथोर्मतिच्छेदः
प्राप्तायामः स विधा रिचकः पूरकश्चेति ॥ ७ ॥ आचार्यान्तर मतेन भेदात्
नाराद्याह ॥ ७ ॥

प्रत्याहारस्तथायान् उत्तरथाधरमया ।

एभिर्भेदैरनुभिन्नु सप्तधा कौर्मते परैः ॥ ५ ॥

प्रत्याहारस्यान्तीतराधरलक्षणेननुभिर्भेदैः सहितः प्राप्तायामः सप्तधा कर्मवेषा
लक्षणमाह ॥ ७ ॥

यत् कीडादतियवीन नासा ब्रह्मपुराणने ।

बहिः प्रक्षेप्य वायोः स रिचक इति कृतः ॥ ६ ॥

कीडादुदरादतियवीन नासया ब्रह्मपुराणेष्वपाननेन च यत् बहिः क्षेप्य वायोः
स रिचकः प्राप्तायामः ६ तथा

सनातन्य यदायानात् पूरकं स तु पूरकः ।

नाभिपद्मे स्थितोऽस्य कुम्भनं (रोधनं) स च कुम्भकः ॥ ७ ॥ तथा

स्थानात् स्थानान्तरगत्यः प्रत्याहारः प्रकीर्तते ।

तानुनासाननहारैर्निरोधः शान्ति उच्यते ॥ ८ ॥

स्थानाद्वायादिः स्थानान्तरे हृदयादी वायोऽस्त्वर्थश्च स प्रत्याहारः, तापु च
नासा च पाननं च तानुनासाननं तत्र हाराणि ते यौ वायोनिरोधः स
शान्तिः ॥ ८ ॥ तथा ७ ।

No. 151. हेमयोगोपनिषत् । Hemayogopaniṣat. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches. Folia, 55 Lines, 5-11 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, old. Prose and verse Generally correct Incomplete

A treatise in Sanskrit on the Yoga system Philosophy entitled Hemayogopaniṣat, complete in twelve Prakāśas or chapters by Ācārya Hemacandra. One may ask here that the practice of Yoga belongs to one of the six philosophical schools of the Hindus then why a treatise on the Yoga has been placed among the Jaina literature? Our reply to this is that the author of the work is himself a follower of the Jaina religion, and the king Kumāra Pāla at whose request the work was composed was also a Jaina, besides the concluding words of the author such as " तेन जिनसोपिपास प्रणयो भव्योजनी भवताम् " indicate that only with the intention of teaching the practice of the Yoga to the followers Jaina religion this work was originally composed. So the place of the work among the Jaina literature is not wrong. We have already said that the work has twelve chapters of which the first four are not be found in the codex under notice, it contains the last eight chapters only, and begins with the description of Prāṇāyāma the method of commanding over the course of natural inhalation, and exhalation.

अत्राकरे प्राणायाम उपदिष्टो यमनिश्वासनप्राणायामव्याहारधारणाज्ञान-
समाधयो अष्टावंगानि योगव्येति वचनात् न च प्राणायामो मुक्तिसाधने
ध्याने उपयोगी अनौमनस्यकारित्वात् तथापि काळारोह काव्यप्राप्तौ
स उपयोगीत्यध्याभिरपोद्धीपदर्शने ॥ ६ ॥

प्राणायामसतः कैश्चिदाश्रितो ध्यानसिद्धये ।

अस्यो नैव रसः कर्तुं मनःपवननिर्जयः ॥ १ ॥

प्राणस्य मुखनासान्तरस्यारिषो वायोरासमनाद्यमन गतिविच्छेदः प्राणा-
यामः ततः आसनजयादनन्तरं कैश्चित् पवनसंश्लिषमतिभिः आश्रितोऽङ्गोक्तः
ध्यानसिद्धये ध्यान सिद्धयै तदावस्ये कारवमाह इतरथा मनसः पवनस्य
जयः कर्तुं न शक्यः । ननु प्राणायामान् पवनविजयो भवतु, मनी विजयतु
कथमित्याह ॥ ६ ॥

मनी यत्र नवत्यत्र नवत्यत्र मनसतः ।

अतस्तुल्यक्रियावेत्तो संशोती श्रीनोरवत् ॥ २ ॥

मनयेतो यश्च देजे तत्र गच्छन् यत्र गच्छती मनः । तत्र इत्युपायादित्येन
समग्र्यन्तात् तमुः । अतएव तौ मनः पश्यन् तुल्यक्रियौ तुल्ये क्रिये गमन-
म्यान लक्षणे यद्योस्ती तथा संवीतौ चीरनीरवत्, यथा चीर नीरे समरम-
तया वसेते तथा मनःपवनानपि २ तुल्यक्रियत्वमेव भावयति ॥ छ ॥

एकस्य नागेऽन्यस्य स्वनामो वृत्तौ च वर्चनं ।

अस्तीरिन्द्रियमतिर्जस्रान्योचय जायते ॥ ३ ॥

एकस्य मनः पवनयोरन्यतरस्य नागे अन्यस्य तद्विकतरस्य नागः स्यात् वृत्तौ
प्रवृत्तौ च वर्चनं प्रवृत्तिः स्यात् मनःपवनयोर्ध्वस्तयोः सतीरिन्द्रियमतिर्जस्रो
भवति इन्द्रियमतिर्जस्रः शब्द सोऽप्यो भवति ॥

प्राणायामस्य लक्षणं तदभिर्दाशाह ॥ छ ॥

प्राणायामो गतिश्चेद् आसप्रवासयौर्मतः ।

रिचकः पूरकश्चैव कुम्भक इति स विधा ॥ ४ ॥

गीष्ठाङ्गयोर्द्विर्गमनं आसः बाह्वस्य वायोरपचमनं प्रवासः तयोर्मतिश्चेद्
नाथायामः स विधा रिचकः पूरकश्चेति ॥ छ ॥ आचार्यान्तर मतेन भेदा-
न्तराद्याह ॥ छ ॥

प्रत्याहारस्तथायान् उत्तरवाधरमथा ।

एभिर्मंदैरनुमिन्नु समथा कौर्मते परैः ॥ ५ ॥

प्रत्याहारस्यालोत्तराधरलक्षणेऽनुमिर्भेदेः सहितः प्राणायामः समथा क्रमैश्चैव
लक्षणमाह ॥ छ ॥

यत् क्रीडादित्यबेन नासा ब्रह्मपुरानने ।

वदिः प्रत्येकं वायोः स रिचक इति श्रुतः ॥ ६ ॥

क्रीडादृढरादित्यबेन नामया ब्रह्मपुराणेष्वपाननेन च यत् वदिः प्रत्येकं वायोः
स रिचकः प्राणायामः ६ तदा

समाज्ञाय यदापानान् पूरयं स तु पूरकः ।

नाभिपद्मे स्थितोक्त्य कुम्भनं (रीचनं) स च कुम्भकः ॥ ७ ॥ तदा

स्थानान् स्थानान्निरोत्कर्षः प्रत्याहारः प्रकौर्मते ।

ताजुनामाननहारैर्मिरीषः स्थानं लब्धते ॥ ८ ॥

स्थानाद्वाधादिः स्थानान्तरे हृदयादी वायोऽल्लर्चयं स प्रत्याहारः, ताजु च
नासा च आसनं च ताजुनामाननं तत्र हारादि ते यौ वायोर्मिरीषः स
स्थानः ॥ ८ ॥ तदा छ ॥

आपौयीईं यदुत्कृष्य उदयादिषु पारणं ।

सधरसममाख्यातो विपरीतस्ततोऽधरः ॥ ८ ॥

आपौय मोला बाह्यबाहुमूर्धंमुत्कृष्योद्गीय उदयादिषु यशोर्षारणं कृतं ततो विपरीतोऽधर ऊर्ध्वं देशादधीनयनरूपः ननु रेषकादिषु कर्तृप्रत्यये गतिविच्छेदरूपी हि स स्रस्यते ? यत्र रेषके कोस्योबाहुर्विरूप परिश्रयते तदास्ति आसप्रशासयोगैतिविच्छेदः । यवापि पूरके बाह्यो बाहुप्राप्तः स र्थिते तदाप्यस्ति आसप्रशासयोगैतिविच्छेद एवं कुम्भकादिषु ॥ ८ ॥

रेषकादीनां फलमाह —

रेषनादुदरव्याधेः कफस्य च परिचयः ।

पुष्टिः पूरकयोगेन व्याधिघातश्च जायते ॥ ९ ॥

विकसत्यायुः कृष्णं चंदिनविभिनयते ।

हलस्यैवविग्रहिष्य कुम्भनाहवति स्फुटम् ॥ १० ॥

प्रत्याहारालं कनिर्देशयान्ति च शान्ततः ।

सत्तराधरसीनातः स्थिरता कुम्भकस्य तु ॥ ११ ॥ १२ ॥

श्लोकार्थं स्पष्टम् ॥

The following verses will clearly show the Jaina tendency of the work—

अथ रूपस्य ध्येयं सप्तभिः श्लोकैराह

भीषणोऽसंमुखो न स विभ्रंसाखिलकर्म्मणः ।

अनुसुखस्य नि शेषमुपमाभयदायिनः ॥ १ ॥

इन्दुमण्डलसदृशसंस्तव्यवितयमाश्रितः ।

लसद्भ्रामण्डलाभोगविह्वलितविवस्वतः ॥ २ ॥

दिव्यद्रुमिनिर्घोषगोतसामान्यसम्पदः ।

रथाद्विरुक्तद्वारसुखराशौक्योभिनः ॥ ३ ॥

सिंहासननिचलस्य बीज्यमानस्य चामरेः ।

सुवासुरमिरोरवदोदपादमखण्डितः ॥ ४ ॥

दिव्यपुष्पोत्कराकोर्षासंकीर्णपरिषदमुखः ।

सत्कवरेर्मृगकुलैः पीयमानकलधनेः ॥ ५ ॥

शान्तवैरेभसिंहादिसमुपासितसन्निधिः ।

प्रभोः समवसरणस्त्रिलस्य परमेष्ठिनः ॥ ६ ॥

सर्वोत्तिमययुक्तस्य केवलज्ञानमास्वतः ।

अर्हतो रूपमालम्बा ध्यानं रूपस्यमुच्यते ॥ ७ ॥

स्पष्टाः । प्रकारान्तरैश्च रूपस्य ध्येयं विभिः शीकैराह । ७ ।

रायहेयमहाभोजविकारैरकलद्वित ।

भानं कानं भनोहारि सर्वत्रयणकवितं ॥ ८ ॥

तीर्थिकैरपरिज्ञातयोगसुद्रामनोरमम् ।

अस्योरमन्दमानन्दं निस्त्रन्दं दधदद्भुतम् ॥ ९ ॥

जिनेन्द्रप्रतिमाकृपमपि निर्गन्धमानसः ।

निर्निमेषदृशा ध्यायन् रूपस्य ध्यानवान् भवेत् ॥ १० ॥

स्पष्टाः

ततश्च योगी चाभ्यासयोगेन तन्मयतमुपागतः ।

सर्व्वेष्टीभूतमात्मानमवलोकयति श्रुत्वम् ॥ ११ ॥

सर्व्वेष्टो भगवान् धीयमहमेवास्मि स श्रुत्वम् ।

एवं तन्मयतो यात, सर्व्ववेदीति मन्यते ॥ १२ ॥

स्पष्टी कथमित्याह

बीतरागो विमुच्येत बीतराग विचिन्तयन् ।

रागिणन्तु समानस्य रागो स्यान् बीभषादिहन्तु ॥ १३ ॥

उक्तञ्च

— येन येन हि भावेन दुःस्यते यन्त्रबाहकः ।

तेन तन्मयता याति विश्वरूपमभिर्यथा ॥

एवं सङ्गानमुक्ता अमङ्गलान् निराकुर्व्वन्नाह—

विश्वानुवादं कुर्वाण्येवं बुभेदप्रद्वयोनिभिः ।

दुष्टध्यानानि विद्यन्ते दमिन्तानि कुतूहलात् ।

मासङ्गानानि सेव्यानि कौतुकेनापि किन्त्विह ।

भनामायैव आयन्ते सेव्यमानानि यानि यन् ॥ १४ ॥

स्पष्टः । उक्तः । ७ ॥

सिद्धानि सिद्धयः सर्व्वाः सार्थं भोषावन्मिमा ।

संदिग्धा सिद्धिरन्येषां सार्थं भयन्तु निमित्तः ।

स्पष्टः ॥ ८ ॥

Meditation of Paramātmān is also referred to—

अथ द्वापतीर्तं ध्येयमाह—

अमूर्तस्य विदालन्दरूपस्य परमात्मनः ।

निरास्यस्य सिद्धस्य ध्यानं सादृश्यवर्जितम् ॥ १ ॥

मन्त्रपद्याकुला चिन्ता ध्यानमिच्छते बुधेः ।

ततः शिवत्वमापन्नमात्मानं संकरोत् कथम् ॥

अनीयते

भादितं तत् स्वभावेन संकान्ताशेषतद्गुणम् ।

कृत्वाकानं निपुञ्जीत परमात्मनि योगविन् ॥ १ ॥

स्पष्टः ।

अनन्तरूपीभूय स तस्मिन् लीयते तदा ।

ध्यातध्यानीभयाभावे ध्येयैकं यदा व्रजेत् ॥

स्पष्टः ।

The following also will disclose the Jaina tendency of the work—

अथापादविषयमाह ।

रागद्वेषकषायाद्यैर्नायमानान् विचिन्तयेत् ।

अथापादात्तदापादविषयध्यानमिच्छते ॥ १० ॥

रागद्वेषजितानामपादानां विषयो विचिन्तनं यत् तदापादविषयं तत्
फलमाह ।

ऐङ्गिकास्तुत्तिकापायपरिहारपरायणः ।

ततः त्रान्तिवर्त्तेत समन्तात् पापकर्मणः ॥ ११ ॥

स्पष्टः । अत्रानन्दे श्लोकः ।

अपुटजिनमार्गाश्चामविश्रातपरात्मना ।

अपरामृष्टयतीनामपाया श्रुः मद्भयम् ॥ १२ ॥

मया गीहान्धनसविषभीकृतचेतसा ।

किं किं नाकारि क्लृप्तं कस्कोऽपायोप्यवापि न ॥ १३ ॥

यद्यदुःखं नारकीषु निर्विहङ्गु मनुजेषु च ।

मया प्रापि प्रमादोऽयं मल्लो हि विचेतसः ॥ १४ ॥

प्राप्याऽपि परमा बोधिं मनोवाकायकर्मणे ।

दुष्टेष्टिर्मेमैवायं शिरसि भ्वालिनीऽमलः ॥ १५ ॥

स्वाधीने सुक्तिमार्गेऽपि कुमार्गेपरिमार्गे ॥

अदो आत्मस्वयैवैव स्वात्मा पापेषु पातितः ॥ १६ ॥

यथा पातयेत् सौराज्ये मिच्छां नाप्यति पालिमः ।

आत्मावने तथा भोसे भवाय आत्मवानसि ॥ १७ ॥

इत्यात्मनः परेशो च ध्यात्वापाशपरधराम् ।

अपायविषयं ध्यानमधिकुर्वीत योगिविन् ॥ ७

End.

इत्यप्यनगतवतां पुंसां सदगुरुपासनायां कथमिच्छा न भवति । किं
विशिष्टायास्तु न्यूनोभावहेतौ चमनस्वकारणभूतायां इदानीमनस्ततोपाश-
भूतात्मप्रसादनां उक्त्याह —

तांस्तानापरमेष्ठरादपि परान् भावेः प्रसादं नयं

सौक्ष्मेस्तदुपायमूढ भगवन्नात्मन् किमाश्लक्षि ।

इत्यात्मनमपि प्रसादय मनाग् येनासतां संपदः

साध्यान् परमेवि तेजसि तव प्राज्यं समुत्पन्नये ॥ ५४ ॥

तासांशुश्रुतौचभेदे षडप्रकारान् परानामव्यतिरिक्तान् किमपरं परमेष्ठरं
परमात्मानमव्यभिचयाय प्रसादं नयन् उपपद्यमानं कुर्वन् सौक्ष्मावैरभि-
प्रायेर्धनवद्योविद्यात्मनोऽयंवाक्यमाह वै योगदारिद्र्यदुषीपद्रवाद्यनर्घपरि-
हारिच्छादपेक्ष इतुभूतेः किं कुतो हेतोः । ५४ आत्मनायाश्लक्षि आदर्शं
अनुभवसि । तत्तदुपायमूढेत्यात्मनो विमिश्रणं । ते च उपायमसंवादान-
पूजादय उपायास्तेषु मूढः । केनोपाशनायमर्थं अयमः प्रसादनीय इत्यत्र
आत्म । भगवन्निति भावे प्रसादयुक्तः । तथा आत्मनः पूज्यतानाह इति—
प्रत्यक्षौक्ततात्मनः सम्बोधनं । आत्मानमपि स्वमपि प्रसादय । रजस्तनी
महापतयनेन प्रसादवत्तु क्रूर मनागिति अथमात्मनासां विरक्ताद्येनात्म-
प्रसादेन असता मत्याः उपदीक्ष्यमात्रनर्घपरिहाररूपा यावत् परमेष्ठवि
तेजसि परमव्यतीतौहवेऽपि प्रकाशे साध्यान् परमाविषयं प्राज्यं प्रयुजं तव
समुत्पन्नये आविर्भवति अयमर्थः । निखिलजगत्प्रसादनप्रयत्नमकरेणापि
आत्मप्रसाद ईश्वरकृतेः परमेष्ठ्यसंपदिति उच्यते । सकलः प्रयासः तस्यैव
साध्यान् संपदि सुखभी दुःखभीभाव इति । इदानीं श्रुताश्रयिरेवमिदमादिति
यन्मुखे प्रतिपाद्यं तन्निर्गद्ये अनुदीपयन्हरति ॥ ५४ ॥

या मास्त्रात् सुशुरीमुंछादनुमवाद्यायाधि किञ्चित् कश्चि-

योगस्वीपनिवर्तविकिपरिषये तथमन्तुकारिणी ।

श्रीबीजुक्तप्रसारपालपतेरत्यर्थमव्यर्थना-

दासाध्यं च निवेदिता पवित्रिणी श्रीडेमचन्नेय सा ॥

श्री योगस्वीपनिवर्तव्यमन्त्राधि ज्ञाता, कुतः मास्त्रात् वादमाशादानमान्
सुशुरी ! सर्वज्ञमव्यक्तानुमन्त्रात् साक्षादुपदेशान् अनुभवयाच अक्षरैरन-
वधान् किञ्चिदिति स्ववशानुसारेण किञ्चिदिति एकवचनं ज्ञानमन्त्रः ।

कृत्वात् प्रदंशभेदे कश्चन, उपनिषदमेव विजित्वा विवेकिनां योगरत्नो
या परिचिन्तयन् सन्न तस्य यथोक्तसमन्वितकारोतोत्येवं शीला सा योरोपनिषत्
श्रीबीलक्ष्मी य. कुमारपाक्षधृपतिः तस्यात्यर्थमभ्यर्चनया स हि योरोपाङ्ग-
मिथी दृढयोगशास्त्रात्मक इति पूर्वोच्यो योगशास्त्रेभ्यो विनयचर्चं वीर-
शास्त्रं यन्मूढमात्रोऽत्यर्थमभ्यर्चितवान् तत्तत्तदभ्यर्चनतो वचनस्यागोचराणि
उपनिषत् गिरां पथि तां निर्विश्रितवान्नाचाप्यर्थोद्धमन्य इति । । ।

श्रीशैलसुखचितिपतिभक्तप्रार्थनः प्रेरितोऽहं

तत्त्वज्ञानाभ्यसजलनिधिं योगशास्त्रस्य इतिम् ।

स्वीपक्षस्य व्यरक्षयिमां तावदेवा च मन्त्रा-

दावज्जैमप्रवचनवती भूर्भुवःस्वस्त्योयं ॥

संभाषि योगशास्त्राजिज्ञेयापि मया यत् कुरुते ।

हेन जिनबोधिनाभपण्णो भव्यी जनी भवतात् । ५ । श्रीः

Colophon.

इति परमार्थे श्रीकृष्णपादपूजिते आचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते ब्रह्मा-
त्मोपनिषद्भाष्ये संज्ञातपठनमे श्रीयोगशास्त्रे सादृश्यप्रकाशे शेषार्थे सादृ-
श्यप्रकाशविरच्ये समाप्तम् ॥ ६ ॥ संघातपं ११३ संपूर्वे ब्रह्मशास्त्रविरच-
निति मिति आशोज सुदि ७ संवत् १८४७ लिखतं नैष दुष्टवादी पाठस्तु
काशीमध्ये लिखावत्तु पं श्रीहरजी श्रीकसंस्था प्रमाण १११५-०० श्री
६ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ श्रीयम् ॥ श्री ॥ ननुः ॥ ६ ॥
श्री ॥ कल्याण ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ ननुः श्री ॥ छ ॥ रत्न ॥ श्री ॥ दुर्ग ॥ ६ ॥
श्री ॥ भूयान् ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

विवरणम्—आचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितयोगशास्त्रप्रकाशविवरणाभिधौ जैनमतप्रगतयोगविवरण-
कोऽयं निबन्धोऽस्त्यर्थः ।

No. 152. रोहिणीतपः । Rohiṇītapah. Substance, country made Kāśmīrī paper, 12×5 inches Folia, 4 Lines, 7-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct. Complete.

A little poem on the asceticism of Rohiṇī, the only daughter of Maghaba Rāja, a king of Anga. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ सकलपंडितशिरोमणि पंडित श्रीश्रीश्रीज्ञानविजयमणि मुसुम्री नमः ।

सासथ देवी सामथीए सुभ्र सानिधि कीजइ ।

भुखो अचर भगत भयो समझाइ दीजइ ।

मोटी तप रीद्विष तपए तिनरा गुण गाइ ।

जिम सुख सोइस संपदाए वाञ्छित फल पावुं ॥ १ ॥

After this, the subject of the poem is related as follows—

दक्षिण भरतइ अंगदेस छइ चंपानगरी ।

मघवा राजा राजकरइ जिनजात्यावरी ।

पाटतपो बायो बडोए लखनो इन नामए ।

आठ पुत्र जाया भि अ इए मनमइ सुखपामइ ॥ पुष्पमम् ।

रीद्विष नामइ पुत्रिकाए सबहुं सुषकरी ।

आठो पुत्रा जपरिए तिथलागत प्यारी ।

वाधइ चंद्र तथोकताए जिम पथ अज्ञापालइ ।

तिम ते पुत्री भाइ माइ पावे प्रति पालइ ॥ २ ॥

कुमरो रूपइ दबडोए चरि अंगवच्छेरी ।

दीवी राजा खेलतोए तिथ बिंता पयरी ।

तीन भुवनमइ एइओए नहो दूजो गारी ।

रंभा पीसा गौरी अंगइ इन आगल हारी ॥ ३ ॥

पुनव न दोसइ कोइइसो जियने परणावु ।

आर्या होइइ आननमाल वधइ तिथ अथन न पावु ।

देस १ भा राजबीए ततविषइ तेइयाया ।

सबल कारि सज्जकरी अवपति पछि प्यारा ॥ ४ ॥

वीतमोक्ष राजा तथोएके कुमर सोमानो ।

कन्याकरी आवडोए दिन सीती लागी ।

सभा देवि सकललोक अटोयकि पाला ।

विनसेनने कंठयो कुमरी वरमाया ॥ ५ ॥

देव अने देवागनाए संपइ लइ लइ कार ।

बनोयाइत ययो देविने सारी संसार ।

कर लीकि कहइ लोक बपत कन्यारी जाओ ।

वीतमोक्षरी कुमर ययो कन्यारी लाओ ॥ ६ ॥

इम विवाह मखी यथोर दीदा दान अपार ।
 परि जाया परिची करोए इत्येच परिहार ।
 बीतयोक्त निज पुत्र भयो आपचतुं पट दीधी ।
 आपच संयम आदरीए जगमई लसतिथी ॥ ८ ॥ टाड दूजी ।

Thus Citrasena became king and passed good many happy days with his beloved queen Rohini, and eight sons were born to them. Of whom the eighth was very fond of parents. Once on a time when the king took the last son from the queen the child fell down from the arms of the king and immediately disappeared underneath the ground. On this occasion his Guru appeared before him and instructed Rohini to practise asceticism. Rohini obeyed his instruction. This story is the basis of this poem.

End.

आठे पुत्रे आदरी दीदा धरम दिन चामिरे ।
 वली नागानिध सपतये जिह्मधर्मतयी मति जागोरे ॥ ११ ॥
 कार चवसल आराधना लाई कैवल सिधद पायोरे ।
 जिन वांछी आवा होई प्रभुचरणकमलचित लायोरे ॥ १२ ॥
 मगमोहन महिमावती में लखोयो सिद्धुर गाछ मोरे ।
 मगमाया साहिबतची द्वि पुरछे सेवा दासोरे ॥ १३ ॥
 इम गगने दुइ मुनि चंद्र वरचो महिमा गुरुमुनि संभलो ।
 वास पूज्य अमने यथो सुप्रसन्न बितरो चिलाटलो ॥
 श्रीसारजिनगुण गावती द्वि सकल सुभ आखा फलो ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीरोहिणीतपः संपूर्णरत्नः कल्याणतनु लिः यं श्रीज्ञानविजयमिश्र
 महिमाविजयेन सुश्रविका वाचनाय ॥
 विवरणम्—रोहिणीतपीठसमूहोऽयं सुप्रसन्नविबन्धः ।

No. 153. लघुपद्मो । Laghupañcamī. Substance, country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 11. Lines, 14-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1655. Appearance, very old, writing effaced and slightly injured in most parts by black spot. Verse and prose Generally correct. Complete.

A little work on the auspiciousness of the fifth day of the bright fortnight of the month of Kārtika, composed in Sanskrit verses with explanatory notes in Bhāṣā prose by Kanakakuja a pupil of Vijayasena Sūri.

Beginning of the text.

॥ ६० ॥ श्रीमत् पार्श्वजिनाधीनं फलवर्हिपुरहितं ।

प्रथम्य परया मन्ना सर्वोभोद्योसाधकम् ॥ १ ॥

यत्न कार्तिक पक्षस्या माहात्म्यं वर्ण्यते तथा ।

भक्त्यानामपकाराय यद्येक पूर्ववृत्तिभिः ॥ २ ॥ युग्मकम् ।

सुधने हि परं ज्ञानं ज्ञानं सर्वोभोद्योसाधकं ।

अनिष्टवस्तुविक्षारकारकं ज्ञानमोरितम् ॥ ३ ॥

ज्ञानदासायते मुक्तिर्ज्ञानात् स्वर्गाभिर्लभ्यते ।

समन्ते भाषिणी दद्यात्तज्ज्ञानं स्वर्द्धमोपमम् ॥ ४ ॥

भक्त्योरासायते ज्ञानं पञ्चव्यासावनादं भुवम् ।

अतः प्रसादमुपलब्ध्याराध्या सा विधिना तथा ॥ ५ ॥

गुणमहारी वरदत्तायां पूर्वमावर्तिता यदा ।

पञ्चमी भावनी तेऽथ हृदयः प्रीयते तयोः ॥ ६ ॥

Afterwards stories of Guṇamañjarī and Baradādatta are related with reference to their regularly observing the vow on that auspicious day. The stories run thus—

In the land of Bhārata in the Jambudvīpa, there was a rich city Padmapura by name. Jitasena was the king ruling over it. He got Baradatta, the only son by his queen Yaśamati. Although the child possessed all good qualities and was naturally obedient as well as courteous from very early age he could not make any progress in learning. Even the letters of the Alphabet were not perfectly uttered by him ; besides in his youth he became a leper. In that city there resided also a rich merchant Sinhadāsa by name possessing wealth amounting seven koṭis. He also had only a daughter named Guṇamañjarī by his wife Karpūratilaka. The daughter was sickly from her birthday and turned out dumb at last. On this account both the king and the merchant passed their days sorrowfully.

At that time a Jaina Guru Vijayasena Sūri came to that place unexpectedly. The people welcomed him. All classes of men

even including the king assembled before him, worshipped him with due respect and requested him to impart instructions on religious and moral subjects. After perceiving the extraordinary occult power of the sage the merchant related the lamentable condition of his dear daughter before the sage and asked of the cause of such misfortune. The sage told :—"This is the effect of evil action performed by her in previous birth. In previous birth she was married with a wealthy merchant Jinādāsa of Khetakapur and gave birth to five sons as well as four daughters. The children being sent to the Guru for their proper education could not bear the Guru's conduct towards them and consequently returned to home. They, after making several complaints against their Guru before their mother, expressed their total unwillingness for learning and declined to go any more to the Guru's house. The mother agreed to their proposal and allowed them to stay at home as they liked. Such state of the children became gradually known to their father. He became angry with his wife, told good many bad words to her, thus a quarrel arose between them, when your daughter, the wife treated her husband very badly, used ill words to him as she liked, which made the husband aggrieved. The present lamentable condition of your daughter is the effect of her that evil action. The only remedy for this is to observe severe vows on the fifth day of the bright fort-night in the month of Kartika as I shall prescribe." On hearing this the girl got a full recollection of her previous birth instantly. She acknowledged the saying of the sage as true in every letter, and agreed to observe the prescribed vow regularly. Now the king came forward and after usual salutation said, "O reverend Sir, will you kindly tell me, for what sinful action in the previous birth my beloved son is suffering from leprosy ? for what reason he is illiterate ?" The sage told, "Hear, O king, the story of the previous birth of your son. There was a rich merchant residing in the city of Śrīpura called Vasu. He had two sons, the first Vasusāra, and second Vasudeva. Once upon a time they both went to a forest to play and saw a sage whom they worshipped and requested to impart instruction to them. Whereupon the sage spoke on the transitoriness of the world. Having heard his preaching they were thoroughly changed and entered into ascetic life with the permission

No. 154. लघुसंग्रहणीसूत्रम् । *Laghusaṅgrahaṇīsūtram*. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches Folia, 20. Lines, 2-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1837. Appearance, old, torn and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete

It is a short collection of categories mentioned in the Jaina scriptures under the name of *Laghusaṅgrahaṇī sūtra*, by a pupil of Malhārī Hema Sūri.

Beginning. श्रीगोक्षीजी भद्रा सहाय है :

गमिच चरित्तारं डिहं भवपी गृह्याचार पतेय ।
 सुरगारयापवुर्धं नरतिरियापं विद्याभवचम् ॥ १ ॥
 उदवाय चरचविरहं संव इगसमय गमपागमपी ।
 दस वास सद्व्याहं भुवच बहं छान्न हिर ॥ २ ॥
 संखितयरीत इमा सरीरनी गाहपाय संवदया ।
 सत्रासंठः कसाय लेस इंदिय दुवमुखाय ॥ २६ ॥
 दिहो दंसणनापी ओषुवठ गीय ववाय चरच विर ।
 पन्नति किम चाहारि सत्रीगरागद रामद वेप ॥ २८ ॥
 मनहाटि हिनपूरिणा सीसवेसीय विरदय सर्म ।
 संगहचि रयच सीयं नद लजा बीर जिय तय ॥ २९ ॥

End.

Colophon. इति श्रीलघुसंग्रहणीसूत्रं समाप्तं । संवत् १८३७ रा निगमिर बदि १९
 दिने पं कपूरचंद लिखतं श्री

विवरणम्—लघुसंग्रहणीसूत्रनामकी जैनशास्त्रसम्बन्धितपदायेनिरूपकनिबन्धविशेषः ।

No. 155. लघुसंज्ञाध्यायः । *Laghuvādhyaṃ* Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 3 Lines, 3-5 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out. Verse. Generally correct. Complete

A little poem on the praise of Sangha Tirthankaras under the name of *Laghuvādhyaṃ*, complete in 2½ stanzas. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीव 'माताय नमः' ।

जयज जग ओष योषि विषचउ जगगुद जगपावंदी ।
 जगमाही जगवपु जय जनि पियानही भगव ॥ १ ॥

जय श्यामं पद्मरी तिलचराचं अपह्निमो जयः ।

जयद् गुरु लीगार्चं जयद् महत्पा महाशेरी ॥ २

महं सत्त्वजगन्नीयगच्छ महं लिख्य वीरय्य ।

महं सुरासुरचर्मसीयय्य महं धूम्रयय्य ॥ ३

After this the author begins to praise the Sangha, first it is compared with a large city, then with a wheel, then with a cart, afterward with a lotus, next it is compared with the moon, the sun, the ocean and lastly with the mountain Sameru. Thus nineteen stanzas are over. Of the remaining five four consist of salutations to the Tirthankaras and Ganadharas and the last one is—

निवृद्ध यद्द सामर्थ्यं तं स्यात् सत्त्वभावदेशपर्यं ।

कुसुमय मय्यथाऽमर्षं जिह्वंदवर वीर सामर्थ्य ॥

Colophon. इति श्रीलघुव्याख्याः सम्पूर्णः ॥ क

दिवरचम्—पुस्तकैः किन्तु लघुव्याख्यानामकी जैननिष्ठपरिशीदी वर्तते ।

—

No. 156. लोकनालोद्वातिंशिका । *Lokanālidvātriṃśikā*. Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 8-21 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, slightly torn in parts Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work treating of the situation of the Locas or several regions, in Bhāṣā verses, with explanation in Sankrit prose, complete in 32 verses, entitled *Lokanālidvātriṃśikā*, by Śrūta Dharma Kīrti.

Beginning. ॥ १० ॥ लिख्यदस्य विद्या ली लीधं पूरुत जगन्मरवेदिं ।

भमद् लिख्यतमवे तस्य सत्त्व किमर्षि बुधं ॥ १

वैशाख्ठाव डियपय कटिस्थकर लुगनरा गिर लीगो ।

उत्पत्तिनासुधुयगुणवन्मा इच्छदस्य पट्टिपुत्री ॥ २

प्रसारितपाटं तस्य तन् स्थान च वैशाखस्थानं च तं न वैशाखस्थानेन स्थितो
पादो यस्य स तथा वैशाखस्थानस्थितपदस्य कटिस्थ करपुष्पस्य मरस्यैवा-
कतिर्थस्य स तथा ॥ २

किं विष क न नवतऽथाहरो न हृदितसंभ्रिडी ।

अहमुहमहमग्रवि अलहमग्रसंपुहमरिच्यो ॥ १

मज्ञकं शराव । तत आद्यमेकमधीमुखं महामज्ञकमवस्थाप्यते । ततस्तथी-
परि हितोद्यमुपरिमुखं लघुमज्ञकं तस्याप्यपरि ततोऽं लघुमज्ञकमधीमुख-
मित्येवं व्यवस्थितशराववयसद्वधी लोकाः ।

पद्यतले सगमज्येया पणकृपरि सिरतलेग रज्जा पिङ्ग ।

सो अतदस रज्जुधो माघरु तनाउला मिथी ॥ ४

पद्यतले लोकस्याधस्तात्पञ्चम्या अधीभागे विलसतः सगन्दिनीनाः सतरज्ज-
रज्जुधोऽन्वतादेशोनत्व न विवर्धितः । ततोऽधीश्रीकान्तादुपरिप्रदेशद्वानि-
मित्येवंगुलामंस्थेयभागहानिशावदयावन्मध्ये तित्येग्लीकवर्तिसमभूभागे
एकारज्जुत्वादगु समभूभागदुपरिमुखं प्रदेशद्वद्वित्येवंगुलामंस्थेयभाग-
हानिशावदु यावत् कृपरि रज्जुलोके पञ्च रज्जवः । ततः पुनरप्युर्ध्वं प्रदेश-
हानिशावदु यावच्चिरसले लोक एक रज्जुकुपुः ।

End.

इयमवदृणलीस दुडिकउ सतरज्जुपमाणघधी ।

सगरज्जु अहिय डिहा मित्रिय असाहः पूरिणा ॥ १८

घण रज्जु तिसयने पाण तेर हावतरा पयरगूह ।

अवपन्नदुसय खंडुय सह नियरोसानदुपणा ॥ १९

सगदुगी सग १ अत २ तिग ३ गुणिए । उभय १ अत २ सदुड ३

खंडुघणा ।

दश उत उद्योयाले अतगुणिए पयर सुह अंसा ॥ २०

सग गुलसी पण अजसी इगतीस द्वतीसातिविस्वाभ्रा ।

पण अत पालज्जया वार सहसपठएवरसयठहिया ॥ २१

इय पर निहिय वगिण संवदुडिय लीह सारसुवल्लम् ।

मुयधम्मकित्त यतह जयह जहा भमह न इह इति सं ॥ २२

Colophon. इति लोकदाली दार्दिशिका सम्पूर्णा ॥ १७१

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् दार्दिशिता भाषाभाषाभिः लोकप्रचाली वर्णिता ।

No. 157. लोकनाली । Lokanālī. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 13 × 6 inches. Folia, 4. Lines, 4-6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1813. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described above, with explanatory notes in Bhāṣā instead of Sanskrit.

विषयम्—माषाढीयसि सप्ततः पूर्वोद्धितनिबन्धः ।

No. 158. वारहभावना । Vārahbhavanā. Substance, country-made colourless paper, 14 × 6 inches. Folia, 2. Lines, 17 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1714.* Appearance, very old, extremely worn out, not able to bear even a soft touching of a finger, torn and writing injured. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on twelve meditations of the Jainas which are (1) Meditation on अनिदता, (2) अमरता, (3) अवलम्ब, (4) एतल, (5) अदल, (6) अचल, (7) अचल, (8) अचल, (9) निजल, (10) अचल, (11) सुख, and (12) दुःखपरम, by Gapi Jaya Soma, a pupil of Gapi Sukha Guru.

Beginning. ॥ १० ॥ इति

आदीश्वर जिहवर तथा पदपद्म पद्मनिधि ।
अविद्यं वारह भावना सानिधि करि द्रुत दिवि ॥ १
दाज दया तप जप क्रियाभाव पदे अथलाच
लूच दिना जिनरसवती ए नीजिपवरवाधि ॥ २
दाज सोल तप दीहिना करतीह समझलि ।
भावन भावउ अविद्य जिन पुच्छपरीवर पालि ॥ ३
अनिदपच अमरपचो भव सवप एतल ।
अचलपचो बलि अचलपच आनन संवरताप ॥ ४
नबनी निजर भावना अचलसुखोच सनाप ।
वीधि दुःख पर भवि एही वारह भावना भाव ॥ ५

* It is the date of copying, the date of the original composition is "रघुनाथि रघुनाथरघुनाथ" 1676.

End.

इति परिवारह भावना जाणी चासजिखंदत मुनि चाथी ।
 पदमिनि जे घरे मनमाहे ते श्रीजिनवर धर्म चाराहे । ००
 रसवारिधि रस सोम दर वरसे बोकाधेर १ मन हरिसे ।
 श्रीजिनचन्द्र धरि गुहराजे एह विचार भण्यो हित काजे । ०१
 प्रमोद साक गणि सुद्ध गुरु सोमै गणि जय सोम कहे मनसोसे ।
 पादो मुरदक सुप साये एह भवतां सविमुख दायै । ०२

Colophon.

इति श्रीवारह भावना संधि समाप्ता । श्रीः । संवत् १०४० वर्षे वैशाख
 सुदि ० दिने । श्रीपासीतरा मध्ये लिपीकृता । श्रीः श्री, श्रीः ।

विवरणम्—जैनानां द्वादशभावनाविषयकोऽयं निबन्धः ।

'No. 159. जीवविचारप्रकरणम् । Jivavicāraprakarapam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 12 x 6 inches. Folia, 6 Lines, 2-5 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating briefly of Jīvas or animated things and their varieties according to Jaina philosophy, by Śrī Śānti Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीसीतरागाय नमः ।

सुवच पईव धीरं नमि जय भणानि अइह बोहित्ये ।

जीवद्वयं किं चिव जह भविषं पुणसूरीहिं । १

After this introductory verse the author commences his work in this way—

जीवा मुक्ता ससारिणी यः । तस चावरा य संसारी

पुटवी जल जलधि वाक वचस्यद् यावरा येया । २

Of this Sthāvaras or immovable things पुटवी (इषिबी) the earth includes

फल्लिह मखियय विदुम हिंमुल हरियाल मखसिल रमिदा ।

कणगाह चाल सेटी वशी इयदसे वा ।

अन्धय तूरीकसंमती पाहाच जाह छयेगा ।

श्रीसीध्दग सुषार पुटवि येया आइइच्छाह । ४

all solid matters in it. All kinds of liquid matters are included in जल or water. lustrous substances are included in Agni or fire. वायु or the wind includes all its varieties such as tempest &c. and all kinds of उद्भिज्ज or plants are included in वनस्पति.

In this way Jīvas or animated things are treated of in this works which concludes thus—

दस पक्षेय तद्वत् चतुदसलक्षं इवति इत्येव ।
 विमलं दियात् दोदो चतुरी पंचिदि तिरियात् ॥ ४६
 चतुरी २ नारय सुराय मनुयात् चतुदसि इवति ।
 संपदियात् सञ्जे चतुलसील ग्राउ जाणीत् ॥ ४७
 सिद्धायं जल्य द्दो नारद्वय न पाय जीणीत् ।
 साय चयंती तिसिं द्विरे जिणंदागमि भणिया ॥ ४८
 काले चनाइ निहिले जीणी गद्विचंनि भीसये इत्यि ।
 भसीय भमति चरं जीश जिण वयच वयच सप्त + + ॥ ४९
 दसो जीव विद्यारी सखेविरि कच जगया इव ।
 सविनी चतुरिउ द्दहा चस + समुदा ॥ ५०

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणं सम्पूर्णमिति श्रीवि रत्नमोल मुनि वीर जीव ॥०॥

विचारम्—जीवस्य रूपं तद्वद्विचारविषयकोत्पन्ननिवृत्तिविशेषः ।

८ No. 160. विचारमञ्जरी । Vicāramañjarī. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 7. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara Date, * Appearance, very old, extremely worn out, not able to bear even a soft touch of a finger, writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete

Another little work treating of the same subject in a different way under the name Vicāramañjarī, by Pandit Jaga Risi.

* Writing being injured we could find out in what Samvat it was originally composed See at the end संवत् x x लकोटीतर &c.

Beginning. ॥ ६० ॥ जिनं प्रथमम् ॥

वदितुं वीर जिघेसरदेव
 आमुं सुरासुर सारङ्गं सेव ।
 पशुपतिं दंडक क्रम चतुर्विध
 एक एक प्रति वीर कवीश ॥ १
 गणधर रचना अंग उपांग
 पशुपत आमुं विचार उपांग ।
 तेह यकी जायो सब सेइ
 नाम धाम जू लुखा दिसेइ ॥ २
 पहिल्लुल दंडकनायक तबउ
 भवन पती दस दंडक सुबह ।
 यावर पंच विमल दिव विनि
 पंचिंतिव तिरिय गरुड दुनि ॥
 विंतर कीइ सवे माणिया
 इति परि इति परि अम्बोसइ माणिया ।
 चतुर्वीश + + + + नाम
 वीरकवीश सुचउकि गठाम ॥ ३

End.

इम लुवीसे डंडक करो
 अग्रत आगती ईहे धरो ।
 ईहे धरो घरसइ गहो विषु कहीए
 कामर जाइ अग्रत ए ॥
 नौगोद भादि वसं तए
 अतए एणी परे बखइ संसार माहाए
 जिन आना अंगीकारइ
 समकित सुधूखा दरइ
 आदरइ तेह तरइ सवारपीए
 चंद्र मल्लिख उद्योत कइ
 बहरो सावा मनोहर
 मनोहर श्रीवाचंद विमलसूरोसदप
 श्रीवजय दान सूरिंदए
 दोठिअइ आचंदए

आर्यदण्ड सादर चरककमल नमूए
 श्रीप + + विषी पंडितम् + +
 हृदय कालद नृपचिन्
 धिनु रज एह मूँसीमताए ।
 पंडित जगदीश चरक ॥ २६
 मंथन + + ल श्रीहोतर + + होतर
 विचारमंजरी ए वरचीए
 एह भषी नह जे सदह + + +
 + + पदरी मुचनीए ॥ ११० ॥

Colophon. इति विचारमंजरी समाप्ता ॥ ६ ॥ अ १० + +

विवरण—विचारमंजरीनामहो जैनग्रंथसंग्रहादार्थविचारविग्रहा निबध्निरेव ।

No. 161. विचारसीत्तरीसूत्रार्थः । Vicārasīttarisūtrārthah. Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 10. Lines, 11-17 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat (?) 1712*. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina religious work containing full accounts of twelve Dvāras or ways of work such as idols &c. under the title of Vicārasīttarisūtrārtha, complete in 78 Gīthās in Bhāṣā with Kalyāṇa's commentary entitled Bālabodhaka in Bhāṣā prose written in the margins. The name of the author of the original work is not clearly mentioned. In the commentary of the last Gāthā the commentator in explaining the double meaning of the compound "नरसुरसिंह" tells us that the name of the author is Mahendra Sūri.

* It is the date of composition of the Tīkā Bālabodhaka attached to the original work in margins, see the end of the Tīkā "हृदीयं बालबोधकः समदयं यतेष्वे प्रणीते द्वादशोत्तरे" । The date of copying or composition of the original work is not mentioned.

Beginning. ॥ १० ॥ त्रिनेत्र प्रणम्य ॥

वदितु वीर जिथेसरदेव
 जामु सुरासुर सारङ्ग छेव ।
 पञ्चविंश दंडक कम चठवीस
 एक एक प्रति वीर करीस ॥ १
 गणधर रघुना अंग उपांग
 पद्म लक्ष्मी विचार उपांग ।
 तेह धकी जाकी लख लेख
 नाम धाम जू लुखा बिसेस ॥ २
 पद्मिनी दंडकनायक लख
 भवन पती दस दंडक सुख ।
 धावर पंच विमलि दिय तिन
 पंचितिय तिरिय नरए दुनि ॥
 वितर कीर सबे माधिया
 हनि परि हनि परि अजोसद माधिया ।
 अठवीस + + + + नाम
 बीसअठवीस सुखउहि वडान ॥ ४

End.

हम सुवीसे डंडक करी
 अग्रत अग्रती देहे धरी ।
 देहे धरी धरधर गहो बिचु कहीए
 सागर लाइ अग्रत ए ॥
 नौगोद माहि बसं तए
 जतए एषी परै रखर संसार भाइए
 त्रिनेत्र आना अंगीकरइ
 समकित सुधूआ दरइ
 आदरइ तेह तरइ संसारधीए
 अंद मलिक सदीत कर
 बहरी साधा मनोहर
 मनोहर श्रीआचंद विमलसूरीखरप
 श्रीवज्र दाम मूर्तिदए
 दोठिछइ आचंदए

आर्थदय साधर चरककमल नमू
 यौप + + विषी पंडितम् + +
 हृषम कावृद नूचधिनू
 धिनु रव एद मूं सोभताए ।
 पंडित जनरिषोच चरद ॥ २६
 संवत् + + ल चौढोवर + + कोवर
 विचारमंजरी ए वरषीए
 एद भषी ढद जे सदद + + +
 + + पदरी सिवनीए ॥ १२० ॥

Colophon. इति विचारमंजरी समाप्ता ॥ छ ॥ अं १० + +

विवरणम्—विद्यापमण्डीनामही जैनसंनसुत्रपरदायविचारविवरण निवृत्तविशेषः ।

No. 161. विचारसौत्तरीसूत्रार्थः । Vicārasīttarīśūtrārthaḥ. Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 10. Lines, 11-17 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat (?) 1712*. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina religious work containing full accounts of twelve Dvāras or ways of work such as idols &c. under the title of Vicārasīttarīśūtrārtha, complete in 78 Gīthās in Bhāsā with Kalyāṇa's commentary entitled Bālabodhaka in Bhāsā prose written in the margins. The name of the author of the original work is not clearly mentioned. In the commentary of the last Gāthā the commentator in explaining the double meaning of the compound "नरसुरमहिन्द" tells us that the name of the author is Mahendra Sūri.

* It is the date of composition of the *Ṭikā* Bālabodhaka attached to the original work in margins, see the end of the *Ṭikā* "ललीत्य वादनीधकः समदय मतेवर्षे प्रणीते द्वादशोत्तरे" । The date of copying or composition of the original work is not mentioned.

Beginning of the Commentary.

॥ ६० ॥ श्रीगीतमाय नमः ॥

नत्वा श्रीमद्गङ्गादीरं सर्वज्ञं सर्वदर्शिनम् ।

विचार समलिकायाः कुर्वेन्नाम्नावकीर्णकम् ॥ १

पठिता गाथा प्रतिमानसंहार कङ्क्रीशङ्क १ मिच्छाम दुःखानुं हारकङ्क्री नाह
 २ कीङ्कि शिला पर्वतनु हा ०३ चैत्यस हा ०४ दिवना प्रासादनु हा ०५
 मूर्धना किरण मधुरनु हा ०६ पर्व्यामनुहार ० धलवाचनपर्वतनु हा ०८
 नदीसर होपनु हा ०१० यदृष्टानो करवीनु हा ०११ गुच्छायाहार ०१२
 एवारङ्ग हार ३ विचार भीतिगी कङ्क्रीशङ्क मधमगाथायं ।

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥

पठिता १ मिच्छा २ कीङ्कि ३ चैत्य ४ पासाय ५ रविकर अपसारा ६ ।

पञ्चलि ७ किङ्क ८ चण्डालनंदी ९ ० निहिकिरिय ११ गुच्छायाहार १२ ॥

उभमाह निष्पत्तिम इच्छामित्यर्थं पूरयंतर्हि ।

चित्ते यच्च भवेत्ति विवेकमतेर्हि ॥ २

End of the Text.

उच संति जिह्वादीनां संक्षिप्त गुणानु खीय लीङ्गजिना ।

सुहमणि अहि अवि आहे तिजि विठगा विसेस द्विया ॥ ७६ ॥

लीङ्गी अपमग २ अरे संखगुण दीस सासणमिच्छा ।

अदिरय अ कीणि मित्या अउच सखा दुवेणं ता ॥ ७७ ॥

अउदस गुणसो ठाकेहिं अदुङ्ग रोहे कर्मणं इदि ऊणं ।

गरुडर भहिंहे वधिलय विवपासए सयाव सङ्ग ॥ ७८ ॥

*Colophon of the Text. इति विचारसीतरी सूत्रार्थं समाप्ता (१) सुभं (१) भवतु ॥**End of the Commentary उचसति नाया गुच्छायाह वर्त्तता ते गुच्छाणी कङ्क्रीर आधारा-*

सिय नौपरङ्ग सर्वपादं बीडा उपश्रान्तजिना उपश्रान्त मोह इ वर्त्तता चत्त-
 लटा एक समय पठवज्जना चोपन्न १३ लामि तथोखीय मोहनायची
 सख्या व गुणि ते एक समय प्रतिपद्यमान एतही आठ १०८ लामि ए
 चत्तलट पदनी अपेसाह । अन्यथा विवर्त्तसपणु इह । यदा सर्वलोक
 चोपमीडा । तेथी उपश्रान्तमोही संख्यात गुणि अधिक इम पण ऊह
 तेथी यूथ संपराय । निहल छादर अनित्तल छादर एविय शिवाधिक मध्ये
 मध्ये गुत्थ ॥ ७६ ॥ लीङ्गी गाथा तेथी मयीगी किवली संख्यातगुणा ।
 एक कीङ्कि इचळ चत्तलट इह । तेथी अपमग गुच्छायाणायाची ।

સંખ્યાતગુણા સદસ કોઠિ પ્રયત્ન કુદ । તેથી દયરે એકદિતાં પ્રમત ગુણ-
 ઠાણા ન સંખ્યાતગુણા પ્રમાદો ઘણા માટદ । તેથી દેમ વિરતો સા સાદનો
 મિથગુણ સ્થાનો અવિરતો પ્રત્યેકદ અસંખ્યાત ગુણદ અધિક કિમ તિથ્યંચનદ
 દેશવિરતિ કુદ તે અસંખ્યાતા કુદ તે માટદ । તથા સા આદન ગુણઠાણો
 ચારદ કુદ ચારદ ન કુદ અઝ કુદ' અવન્ય એક ક્ષેપા સત્ક્રુદ ગુ દેમ
 વિરતો થો અસંખ્યાત ગુણદ અધિક કુદ । તેથી મિથગુણઠાણો અસંખ્યાત
 ગુણિ । કિમ સાઆદનદ પઢાવલોઢપ કાચ અત સુદ્ધર્મ કુદ । તેથી
 મિથનદ પ્રમૂત કાલનત અત સુદ્ધર્મ કુદ । તેથી અવિરતગુણઠાણો અસંખ્યાત
 ગુણિ અધિક । આરદ ગતિદ કુદ તે માટદ । અનોમિતિઃ કદિતાં
 અવિરતો થો ; અયોગો વિભેદદ । એક ભવન્ય । તે પાંદસ ગુણઠાણદ
 તે રીજા અતછા તે સિદ્ધ તે થતો । દુરિચંતાણિ અનંતાણો જિદ । તેમાટદ
 અવિરતો થો અયોગો અનંત ગુણિ અધિક તેથી મિથ્યાત ગુણઠાણો અનંત
 ગુણિ અધિક વનસ્યતીનદ મિથ્યાત ગુણઠાણારતો । એતલદ બીજાં
 હાર । જુદિ સમાપતિ કહદ કુદ । અઝદ । ગાયા । દલદ પ્રકારદ
 અઝદ ગુણ ઠાણા રૂપ પાવકો આરા અચદ જદ લોહિયાં અટો સક્કોદ ।
 તેજનદ વિવદ અગુરુમદ અટો । નરુર સાઈદ વાચ્ચિતદ । મિથપ્રાસા-
 દદ સદા વનસ્યત વામ કરત । અથા નરુર મહેદુસૂરિ પ મંથ
 કતાંજા નામ । તેવદ અકીહદ સુગતિઃ ॥ ૭૮ ॥

કટુદખદે કલ્યાણેન ક્રતોઃયં ચાલવીષકઃ ।

સતદશ શતે વર્ષે પ્રસિતે શાદમીતરે ॥ ૧ । ૭૮

Colophon of the Commentary. इति विचार सौतरी शालावधोषचमूचंमिति (१) पद्यात्

५०१ शोकमल्लान्वायमंमोलने । शुभे भवतु कल्याणमनु लेखकपाठ-
 कयोः ॥ श्रीः ॥

વિવરણન્—ગુપ્તકેઽભિન્ વિચારસૌતરીસૂત્રાયઃ સટીકો વર્ણતે ॥

No. 162. *विवेकविलासः । Vivekavilāsaḥ* Substance, country-
 made colourless paper, 13 x 5 inches. Folia, 25. Lines, 10-17 in a page.
 Character, Nāgara. Date, Samvat 1649. Appearance, very old, worn-out,
 torn and writing injured in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A guide to the performance of duties of the Jainas, under the name Vivekavilāsa, in Sanskrit verse, complete in twelve chapters, of which chapters 1—5 treat of Dinacaryā or actions to be performed in ordinary daylight. The sixth chapter treats of Ritucaryā, and the seventh, Varācharyā. Although in the remaining five chapters Janmacaryā is treated of, each of them undergoes a separate name, such as the eighth is entitled Viśeṣopadeśakathana, the ninth, Pāpotpattikāranākhyāna, the tenth, Dharmotpattikāranākhyāna, the eleventh, Dhyonasvarūpanirupana and the twelfth or the last chapter goes under the name of Paramapadaḡatiprāpaṇa. It was written by Jinadatta Sūri, pupil of Jivadeva, for the satisfaction of Dhanapāla, son of Devapāla, the minister of Udaya Sinha, king of Jabālpur. For the age of the author see Dr. R. G. Bhandarkar's Report on the search for Sanskrit Mss, Bombay 1883-84.

Beginning. ॥ १० ॥ इतिगुरुनवतये ॥

शास्त्रानन्दपाथ तमसोमैव भासते ।

सन्ध्याय नमस्तथै कुरुष्वित् परमात्मने ॥ १ ॥

सोमं सधंभुवं शुद्धं नरकातिकरं शुद्धं ।

भावनं शूद्रं शीघ्रं प्रचोमि प्रयतो जितम् ॥ २ ॥

कीद्वन् पतिमा यत्न यत्नी सधुस्मिन् चितम् ।

देहं मेहं त्रिदश स्वं वंदे सूरिवरं शुद्धम् ॥ ३ ॥ पादाद्यधैर्मान ।

ईष्टितार्थप्रदः सन्ध्यापन्नापवन्नापनः ।

अथं नमानु विद्वत् इति श्रीधरवचनः ॥ ४ ॥

सधल्लल्लल्लल्लं ये शिशो दधति दुर्द्धयः ।

ते शुद्धाः स्वं न जानन्ति निर्निश्चयकसपुष्पकम् ॥ ५ ॥

सध्नीकल्पलताया ये शीत्यमाद्योक्ति दोहदं ।

यन् सति सुचिदी वधं तेषामेषा फलं पतिः ॥ ६ ॥

सध्नीकलोचनयो सन्धे तं दातुमुद्यतः ॥

यदाने जाय दातुर्भक्तिर्भक्तिश्च निदिता ॥ ७ ॥

श्रीमि सध्नीकलोचनः सारमुद्युक्तं किंचन ।

पुण्यप्रसन्नम् सध्नीपवनं फलप्रेमये ॥ ८ ॥

सध्नीकलोचनि पुण्याव कुपप्रतिनिष्ठतये ।

श्रीविदेकविलासाध्वी सधः सारधते मितः ॥ ९ ॥ शुद्धम् ।

प्रवृत्तावन यो यतः क्वचित् क्वचित् मदग्निताः
 विवेकिनादृतः सोऽपि निवृत्तौ पर्यवसति ॥ १०
 अमदः पावकः शोदो जगच्चक्रः सनातनः ।
 एतैरचर्यतां दातुं कुंक्षीऽयं पावकैः सद्यः ॥ ११
 आसीत् एव सूर्यस्य सज्जनस्योपकारकम् ।
 यन्मोऽयं सर्वसामान्यो मान्यो भवतु धीमताम् ॥ १२
 भस्मादंकाभसोच्चाणां सिद्धैः भ्यालेष्टदेवताम् ।
 भागेऽष्टमं स्थितायाः पतिष्ठेदुदयः पुमान् ॥ १३

After going through the work it will appear clearly that good many practices, religious ideas and superstitions of the Jainas are common with those of the Hindus; for instance we quote below the author's description of dreams:—

समधातीः प्रशान्तस्य आश्रितस्त्यातिनिद्राः ।
 स्नातां पुंसीं जितावाणां स्वप्नो सत्यो यथापमो ॥ १४
 अनुमृतः कुतो दृष्टः प्रजातय विचारजः ।
 स्वभावतः समुद्भूतचित्तासक्तविभवः ॥ १५
 देवतादुपदेशस्तु धर्मकर्मप्रभावजः ।
 पापादिकसमुत्पद्य सद्यः स्यान्नवधायकः ॥ १६
 प्रकारैरादिभैः वदन्भिः शुभः स्यादाद्यभोऽपि वा ।
 दृष्टो विरयंकः सद्यः सत्यस्तु विमिश्रणरेः ॥ १७
 रात्रेस्तुर्दयामेषु दृष्टः सजः कृतवदः ।
 मासैर्हादयभिः वदन्भिस्त्रिभिर्केन च क्रमात् ॥ १८
 निशान्तघटिका युक्ते दयाहान् फलति ध्रुवं ।
 दृष्टः सूर्योदये सद्यः सद्यः फलति निश्चितं ॥ १९
 नाला स्वप्नोऽपि दृष्टस्तथाधिच्याधिसम्भवः ।
 मलसूत्रादिपीडित्यः स्वप्नो भावो निरयंकः ॥ २०

The following rules laid down by the author entirely agree with the Hindu Śāstras :—

"यावददृष्टिस्तत्प्रातःसम्या विधीयते" ॥
 "विशुद्धा + + क्रियाः सर्वान् अत्रयौषधरायणः ।
 गृहं लिङ्गं च पाणी च पूतया शोधयेन्मृदा" ॥

“अभावे दत्तकादस्य सुखपट्टिविधिः पुनः ।
 कार्यो द्वादशगण्डूदैर्निहोहोखन्तु सर्वदा” ॥
 “मातृप्रभृति हृद्धानां नमस्कारं करोति यः ।
 तोषयामा फलं तस्य तत्कार्योऽसौ दिने दिने” ॥
 “हृद्दौ च मातापितरौ साधौ भार्या मिष्टः सुतः ।
 अप्यकार्यं प्रत कृत्वा भर्त्तव्या ममुरमरीत्” ॥
 “साधये जीवरक्षायै गुरुद्विषयहादिषु ।
 मिथ्याकृतैरपि वृथा ज्ञापयेन्मोक्षि पातकम्” ॥
 “धेन्वा नक्षत्रसूताया दम्भाहान्यभर्त्तव्यः ।
 आरण्याकाविकौट्टश्च तथैकग्रफजं त्यजेत्” ॥
 “विद्वन्मतेषु तेनार्थो मात्स्ययौवनवाङ्मके ।
 रत्नयोदाः मयवेन कलङ्क स्यात् कुलिःश्वया ॥
 “निग्राः धीरुश्चनारीषास्तुः स्यात्तासु चादिनाः ॥
 तिष्ठः सर्वैरपि स्याज्वाः प्रोक्तास्तुर्थापि केनचित्” ॥

In fact this work deals not only with religious instructions, but it may be called a moral as well as a practical code also, for it contains instructions and precepts useful to accomplish true manhood. The following verses will be sufficient to support our statement.

अथावस्थानयोग्यदेश क्रमः—

सङ्गच्छे दुर्गं सुखानि व्यवसाय कले धने ।
 अजाति श्रीक इत्ये च देशे प्रायः सदा वसेत् ॥ १८ ॥
 गुणिनः सुवर्त श्रीचं प्रतिष्ठां गुणधौरवम् ।
 अपूर्वज्ञानज्ञाभय दत्त तत्र वसेत् सुधीः ॥ १९ ॥
 सम्यग्दर्शस्य सीमादि स्वल्पं स्वामिन्सदा ।
 शातिमिन्नविषयायमवबुध्य वसेत्ततः ॥ २० ॥
 बालराज्यं भवेद्यत्क्षेत्राज्यं यत्तथा भवेत् ।
 स्त्रीराज्यं भूखंडराज्यं वा यत्र स्यात् तत्र भो वसेत् ॥ २१ ॥
 कवित्वहेतुः साहित्यं तर्को वक्तृत्वकारणम् ।
 बुद्धिहिंसिकरी नीतिसत्त्वादभ्यस्यते युधेः ॥ २२ ॥
 मन्त्रस्थानमलाकाग्रमिहकारणसंकटं ।
 निष्कादि च कुर्वीत दूरस्थे च यामिके ॥ २३ ॥

मनस्याने बहुक्षमे कदाचिन्नीयते परः ।
 सगरोक्षे प्रतिभान्नुति-सम्प्रतिमिच्छि ॥ ७४ ॥ ८
 शूराधी भूमिर्के स्याने गत्वा काननान्तरे ।
 संवेत्ते संमुखः सार्द्धं भर्तृभिः पञ्चभिस्त्रिभिः ॥ ७५ ॥ ८
 छद्यमे सत्यमि प्राज्ये न व्रजेतिच्छमे ज्ञातिन् ।
 एकाकिना न यन्त्यं कलाप्येकाकिनौ गृहे ॥
 नैवो परिपद्ये वापि विग्रेत् कस्यापि वेश्मनि ॥ ७६ ॥ ८
 रोगिण्डरिजात्यानां धेनु पूर्वसमा भुज्ज् ।
 गर्भिणीभारभुज्ज्नां दत्ता सामे व्रजेत् बुधः ॥
 शभीपदेशदातारो वयोवृद्धा बहुयुताः ।
 कुमला धर्मशास्त्रेषु धर्मपात्रा सुहृद्भुजः ॥
 शीर्षेण वा तपोभिर्वा विद्यया वा धनेन वा ।
 अत्यल्पमकुक्षीनीऽपि कुलीनी भवति चक्षात् ॥
 ज्ञातातिकटं शीपेत्सु तदैकं कार्यमादरात् ।
 मानिनां मानदा न स्यात् दीयाया शरमेऽपि च ॥ ७७ ॥ ८
 नम्रानि ज्ञातयः प्रायः कलहादितरितरं ।
 मित्रिता एव वहेन्ते क्षमस्वित्पुत्राभसि ॥ ७८ ॥ ८
 अथरागो गुणभ्यासे दोषेषु रसिकोऽधिकः ।
 बहुहास्यारण्यरसो च सम्पदामात्यर्धं नहि ॥
 शुतो वाचिकविष्णोरो गीतकारी खरस्वरः ।
 गृहादसरतो धीनी महीधेयकरास्त्रयः ॥ ७९ ॥ ८

End.

भावात्यान् सुकृतैः खजेन सफलं कृत्वा कृताये चिरं
 धर्मध्यानविधौ विज्ञानमनसो + + + प्रोक्ष्यता ।
 पूर्वोक्त प्रतिभाविशेषवती ज्ञात्वा निजस्यायुधः
 कायात्यागसुपासने सुकृतिनः पूर्वोक्तया यत्तया ॥ ११ ॥ १२
 स श्रेष्ठपुरुषावधौ स सुभटो + + स्वहृतां
 स प्राज्ञः स कलानिधि स च मुनि स आतन्त्रे योगविन् ।
 स ज्ञानी स गुणव्रजस्य तिनकी जायामि यः साधति
 निर्मोहः ससुपार्यमव्ययपदं लोकोत्तरं प्राप्नोति ॥ १२ ॥ १२

Colophon.

श्रीश्रीजगद्गत्प्रीतिरचिते द्वादशोक्तासु विवेकविज्ञाने परमपरमपदगति-
 प्राप्तिनाम द्वादशोक्तासु समाप्तः ॥ ६ ॥

संक्षिप्तं पुस्तकं दंडा तादृशं लिखितं मया ।
 यदि शुद्धमयं वा मनो दोषो न दोषः ॥
 विरामजी ।

विररम्—निवशोऽयं विदेकविनायाभिधौ धर्मज्ञाननौतिविषयकोपदेशपूर्णं श्रीनिन्दनम् ।
 विरचितः स्वदेशीप्रामात्यकः ॥

N B—In conclusion we can not avoid remarking that although the codex has been written in Devanāgarī character entirely, in some places the Bengali vowel signs of *८ ९ ८ ९* are used, for instance दाने is written as दान, सोमय as सोमय, चीनरा as चीनरा, पावके as पावके etc

No. 163. सऊन (शकुन) चौपड़े । Sauna (Sakuna) Cōpaṛ Sub-
 stance, country made white paper, 14×6 inches Folia, 10 Lines, 3-17
 in a page Character, Nagara Date, 1 Appearance, very old, torn
 in parts Verse Generally correct Complete

A poem on Sakunas or omens of good and bad nature in Cōpaṛ
 verse, by Deva Vijaya

Beginning. ॥ श्री नमः ॥

सकल बुद्धिपावइ सरसती अमीमनी बाणो बरसती ।
 अज्ञानतिमिर आरति वारती वसो २ भववतो भारती ॥ १
 अहं गुह्यरथ नमीनइ कहूँ सकल तया जे भेदजलइ ।
 सकल २ सब सुख कहइ सकल भाव जइ विरलउ गहर ॥ २
 सकल सबल विहूँ भेदे कळा नाम साहिबुर बाहिर रछा ।
 नाम साहि सकल जसार सामन्नि ज्योने कळ विचार ॥ ३
 प्रथम प्रयाणइ दिनवर निउत खोर वसन तेल मंदं ॥
 भेषुनकलइ खीनू मयपान नूचइ नरमोयइ आचोसान ॥ ४
 बली मोनन परिहरूँ एह कसू अउवाउठ दूधगुल तिलइ ।
 आमिय तल मधु नवि मुनियइ जोरे पयाणइ सुव बहियइ ॥ ५
 पथिक प्रयाणइ जालता बावा सऊन इया देवता ।
 पाहा बलीनइ पडखीयइ सासी साव काउरा धोयइ ॥ ६

N. B.—The work also contains short bibliographical summaries of the tenets of six systems of Indian Philosophy, viz., the Jaina, Maimānsaka, Bauddha, Sāṃkhya, Saiva and Nāstika. For the summaries see Bhandakar's Report, 1883-84 App. III.

स्वस्ति श्रौतिपदं मच्छ जगतः सद्गकारम् ।
 मुनिपुंस्त्रीकिंवाकोर्षं वावदृष्टानक स्थितिः ॥ १ ॥
 चर्चे मत पुरी नम नून श्रीरासिलमनुः
 अनुमददाः परेर्वादी वीरेस्तेयमुयेः कभु ॥ २ ॥ ३
 तुष्यः श्रीजीवदेवक प्रभोरदुतकेलयः ।
 नन्दवन्दनशिरःदीप्ता यमोपनि कदाचन ॥ १ ॥
 अस्ति तत्परशीपाने सञ्ज्ञातमस्तिवित्तरः ।
 मुरी श्रीजीनदत्तास्य स्यातः सूर्येण मुरिषु ॥ ४
 बाह्यानामय पाथोधी सत्त्वर्द्धनविधी विधुः ।
 श्रीमानुदय सिद्धोऽस्ति श्रीजाशानुपराधिपः ॥ ५
 तस्य विज्ञासुसदनं लोकरत्ना विचक्षणः ।
 देवपात्री सद्गामान्यः प्रज्ञानन्दनचन्दनः ॥ ६
 आचारः सर्वधर्मागानवधिर्दानमासीना ।
 अस्यानं सर्वपुण्यानामाकरः सर्वसम्पदाम् ॥ ७
 प्रतिपन्नामजलस्य वावदृष्टान्वयसम्भवः ।
 धनपादसचिर्धर्मान् विवेकीज्ञाविमानसः ॥ ८
 तन्मनस्तीपपीषाय श्रीजीनदत्तमुरीभिः ।
 अनिवेकविलासास्त्री श्रौतीऽयं निर्गमे नयः ॥ ९
 देवश्रीधरशी सुजगद्गमगुह्योऽव्युवादिप्रभोः
 श्रीमद्विद्यादिः स्फुरत्पर + + खड्गार च्छद्वारिपः ।
 + + + विशिष्टमेव कुरुते तावद्विरं नन्दताद-
 यन्तीऽय भक्षनं युवादेरपरैरभ्यस्यमानो मुधेः ॥ १० ॥

इति श्रीविवेकविलासपत्र्यः समाप्तः ॥ १ ॥ ॥ श्री ॥ यन्मागय + +
 + + प्रमाणं ज्ञेयं ॥ ॥ ॥ यमं भवतु लेखकपाठकयोश्च ॥ ॥ समम्
 १९०८ वर्षे भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे जगन्मा तिथौ श्रीमदिने लिखितोऽयं
 ययः ॥ ॥ श्री + + नागपुरीवतपागच्छादिराय भ० ॥ श्रीश्री१ स्वकीर्ति
 मुरी आचार्यः श्रीश्री१ अमरकोर्षविजयराज्ये ॥ पं श्रीश्री१ राजकीर्तिः
 तन्मिथिलिखितं मुनिरामकोर्षः श्रीचन्द्रपुरमध्ये ॥ अकम्बर राज्ञे ।

साङ्गम, सुतकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।

यदि ग्रन्थस्य वा मम शीघ्रं न दोषः ॥

द्विरामयो ।

विवरणम्—निम्नोक्तं विवेकविद्यासाहिबो धर्मज्ञाननौतिविषयकोपदेशपूर्वः श्रीगिनदत्तमूर्तिः, विरचितः सद्देशोद्देशात्मकः ॥

N. B.—In conclusion we can not avoid remarking that although the codex has been written in Devanāgarī character entirely, in some places the Bengali vowel signs of *८ ९ ८ ९* are used, for instance दाने is written as दान, गोमय as गोमय, चौराहा as चौराहा, पावकैः as पावकैः etc.

No. 163. सऊन (शकुन) चोपदे । Sauna (Śakuna) Copā. Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 3-17 in a page. Character, Nāgarā. Date, 1 Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on Sakunas or omens of good and bad nature in Caupā verse, by Deva Vijaya.

Beginning. ॥ श्री गणेश ॥

सकल दुष्टिभाषर सरसती श्रीगणेशी बाणी भरसती ।
 अज्ञानतिमिर आरति वारती नमी १ भववती भारती ॥ १
 सद् गुरुवरण नमीनर कहुं सकल तपा जो भेदजलहुं ।
 सकल १ सब सुख कहइ सकल माव जइ विरलउ नइइ ॥ २
 सकल सबल विहुं भेदे कछा नाम साहिउर बाहिर रछा ।
 नाम साहि सकल जसाग सामझि ज्योने कछुं विचार ॥ ३
 प्रथम प्रयाणइ दिनवर जियउ पीर नमन तेल रुदं ॥
 मैथुनकलइ रीतुं मद्यपान जूषइ नरनोयइ आशोचन ॥ ४
 बली भोजन परिहरूं एह कभू अउ पाटउ दूधगुल तेलइ ।
 आमिय तेल मधु नवि भुजियइ जोरे पयाणइ सुख वंजियइ ॥ ५
 पथिक प्रादाचानइ आलता भावा सकल हुया द्वेषता ।
 पाछा नमीनर पडवीयइ सासो सास काठरा पीयइ ॥ ६

एतस्मीं वार विमलनकरी चालतु दूरपद्मिया मूधरी ।
 नव सुकन वली जल सङ्गर सासीसांससील्लारिङ्गर ॥ ७
 प्रायायाम पङ्कती एतल्ल एङ्कठ प्रायास कर नर भन्ना ।
 तीजोवार सकन नवि होइ तेव दिशसिन दिवान्तर कोइ ॥ ८
 ए सुभ सकन प्रायण सकन साय खीभ लय पामो परी ।
 आठर सकन मचास उजाय पूज्या विष वली पुत्र प्रधान ॥ ९
 वेदधनि वन्नि बीषानाद राजरिषि सपमेरिनिनाद ।
 उर बिङ्गासन ऊंजरसार उदरभय लीगिषि जइ कार ॥ १०
 सुवद धेन भंगल मथइ बाल खेतपुकसी आणइ माल ।
 दधि दूसा मय सांसत मिलइ अलिष विधम सवि दूरइ टकइ ॥ ११
 दिव बिजइ कर लोही कइइ सकन भयता सविमुप लइइ ।
 ले रिङ्गर नर परम आणइ भयता गुहता सदा आणइ ॥ १२

End.

Colophon. इति सकन चोपई सपूर्ण वेवातठ मध्ये । वाचनाचार्य श्रीमद्विज्ञेय पं ।
 श्रीरत्न ॥ श्रीः कः श्रीः कः श्रीः कः श्रीः ॥ ए पुस्तकार्य प्रह्ममर्षद मोक्ष-
 लोदीके बीकानर मध्ये कोष्ठ उज्जर करण पावे जइ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सुभाषमसङ्कलनविषयिणी देवविज्ञाविरचिता भाषाचतुष्टयः सन्ति ॥

N. B.—In this codex also the Bengali signs of vowels ϵ ϵ ϵ and ϵ are used in some places.

No. 164. शनैश्वरवन्दनं । Śanaīścaravandanam. Substance, country-made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 1. Lines, 8-16 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to God Śanaīścara, the planet Saturn in Bhāṣā verse, by Sukhasāgara.

Beginning. ॥ १० ॥

श्रीं अङ्गिर अमर सुरोपति अमर करे सेव आगनि लोई कर ।
 बर विष साधतिके मागे वर सदा पूजिये तिके सनीस नर ॥ १
 स सुहायो ज्ञाने सदा रविमुतथावरराय ।

त्या घरि भान वीषांतये कर्देनऊ नति काय ॥ २ ॥

राजा परजा रंग मूं सकी करे जमुसेद ।

समरीजे सुधते सदा दिन प्रति यावरदेव ॥ ३ ॥

यावर देजे धन मुखिर पासे तणरी पीड ।

कहिती बिषभांजे करण जगत लणारी भीड ॥ ४ ॥

भगति कीयां भाव ठटले मुखिर हुवे संपनि ।

तिण भभाती आगले विवुष करे विनति ॥ ५ ॥

End.

लीलमास विद्वत्ताय वरे वरे संसार बदोता

लील भाव अरिलाप जेण विष घायें लीता

लीलमास सुरलोका विषन छल समने व्यापे

लीलमास रिपिराज आप आये तिहा पापे

आगलेउ लीती नति हसी करे सम्ह जीविकर

सेवका सामि दार सदा तुं सुप्रसन्न मनोद्वर ॥ १० ॥

Colophon. श्रीगणेशदेवताच्छन्द. सत्यवर्मणात् । शीरगुः । शी. ।

विषरणम्—श्रीगणेशदेवताच्छन्दाविषयको भाषापद्यनिबन्धोऽयम् ॥

No. 165. शालिभद्रमहासुनिचरितम् । Śālibhadramahāsamū-
caritam. Substance, country-made white Kāśmīrī paper, 12×6 inches.
Folia, 14 Lines, 9-15 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat
1607.* Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem by Jina Sīṅha Sūri on the adventures of Śālibhadra, son
of a merchant in Rājagriha, who after giving up all worldly pleasures
became a Jaina ascetic.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ दृष्टा ॥

सासण नायक समरीवर वर्हमान जिनवंद ।

शलिग्रविषय दूरद रर आपद परमानद ॥

* This is the date of copying, but if it be taken to be correct then
there is an inconsistency with the date of original composition, which
is सोमहस्यभट्टकृति खर आदु यदि कहि दिवसजी

मद की जिनवर सारिया पुधि सौर्य भयो विनेय ।
 परयो नइते गाइ यम श्रीकमोति संवेधि ॥ १
 दामशोभनपभावना सिवपुर मारग आरि ।
 सरया छइ तउ पधि ईडा दाम तथैत अधिकार ॥ २
 सालिभद्रद्वय सपदा पौमद दाम मसाइ ।
 तामु चरित वधापना पातक दूरि पलाइ ॥ ४
 तासु मसंगइ जसइ धनोभोवणि नात ।
 सावधन दइ साभल उमत करिज्यो व्याघात ॥ ५

टाल पहिचो । अउरुंगो ।

मगधईस श्रेष्ठिक मूषाना पौमद ग्याइ करइ
 अउसाय भाव मंद सूधा सरदइइ ।
 जिबवर आव अवडित बइइ ॥ १
 मिठव बल करती पैलवा मालती रांयो पैलना ।
 कीई न ओपइ जेहनीकार मलीसरइ अमय कुमार ॥ २
 छारि पाके नगरी बसइ राजगृही अलका नइइसर ।
 सुयोदासी बसइ सइ कीई तउपधि दामनाइइ छइ कीइ ।

End.

राम धन्यासी इधि अवसरि श्रेष्ठिक परिवारइ
 भद्रा फिरि खरि आवइ जो ।
 पड़िलाभी न सकी पतावर तिय भीटो पचतावर जो ॥ १
 सालिभद्र सप्रउ रिविराया तामु नमनिउ पाया जो ।
 भीत पत्रपत्रकरि कसि काया सूधा साधु कायाजो ॥ २
 नान्का मोटा दूषण टाली कमिसपइ दयाली जो ।
 अरम समथ जिनवर सभाली सुधउ अथसथ पाली जो ॥ ३
 बार वरस संयम आराधी आपस बारय साधी जो ।
 सुरगति करमनिकाचितवाधी सरसारसरिहोलाधी ॥ ४
 सरसारइ सुरभय विचालइ पिथन बिना धनिहाइइ जो ।
 पौतानउ बील्यउ संभालइ हरपित इइइ तिय कालइ जो ॥ ५
 सरनारवि रिखि हुंती ते च विखइ मुनिवर नभवलइइइ जो ।
 मोहा निदइइ वेत आदरिखइ अविचलसिकमुव वरिखइ जो ॥ ६
 परधनि दान तया फलजाणी साव अधिमनि आधीजी ।
 अटलक दाम समापउ गाधी ए श्रीजिनवरवाधी जो ॥ ७

साधुचरित कविनामन तरामद विष एभावधत्त हरद जो ॥
 सीतल सब चरि इतरिसद नामुवदि छट्टि दिवस जो ॥ ८
 जिनसिंह मूरि सीसमति सारद भविष्य नद सपगारद जो ।
 श्रीजिनराजवचन अनुसारद चरित कछु सुविचारद जो ॥ ९
 इत्यपरि साधु तर्था गुणगावद जो भविष्य मन भावद जो ।
 अखिय विघन तमू दूरिपुनावद मजराहित सुष पावद जो ॥ १०
 ए संबंध भविक त्रि भविष्यद एकमना संभलिसद जो ।
 दृष्टसीदगते दूरद बमिष्यद मग वीहितफल लहिसद जो ॥ ११

Colophon. इति श्रीशालिभद्रमहाशुनिचरितं सम्पूर्णं । टावरु गुण श्रीम गादा ५१५ ।
 श्रीक ७१० संख्या । संवत् १६०७ वर्षे क्रांती सुदी २२ दिने । ऋषिराम
 जो तत् सिय ऋषि शीरषी लिपिकता अनुपदिका ।

विवरणम्—श्रीशालिभद्रचरिताभिधः कथित् पद्यनिबन्धः ।

No. 166. शालिभद्रधवासम्बन्धचोपदे । Śālibhādradhannāsamban-
 dhacopāḍī. Substance, country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 35.
 Lines, 8-10 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1801? Ap-
 pearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the abovementioned work.

Colophon. इति शालिभद्रधवासंबंध चोपद समाप्ता । लिखत ऋष उतमवद सादतो
 मितवामे संवत् १८० (१) धका वर्षे श्री०

विवरणनूतपूर्वम् ।

No. 167. शीतरासः । Śītarāsaḥ Substance, country-made white
 paper, 12 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 6-11 in a page Character,
 Nāgara. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Generally
 correct. Complete.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीसर्वज्ञाय नमः ॥

End. श्रीपूज्यासचंदतरे सुवसाय भोवधरीने जे निरमल भावि नदर भोवोहरि
 जागड नैनमसु तुम्हो बिकर जोडि बोनतो एहरो बोनवु सामो एक वीष
 बन्ध मनधीस बिछोड़ि खोख सुंधाति प्रीतझोइवे सजहरधिन कवोस सु
 जीर बलीय बनेरा संघायो बरम बन्धा बिना जे कइत होय बोफल हो
 मुक्तपाति कासाय । जिनजिन भावत तमसही खामो दूरतनर दुप
 सजहरद दूरि वेनि मनोरथ भाइखो पुर आचंद सुबंधम आपभो
 विनविणम श्रीविजयदेव सर किं खी० ॥ ७५

Colophon. इति शौक्षरासः सम्पूर्णः ॥ ओरमुः ॥ शुभ भवतुः ॥ श्रीः । साहा भीमजी
निवर्तितः ॥ श्री ॥ कः ॥ [] ॥ कः ॥ श्रीः ॥ कः ॥ श्रीः ॥ १ ॥ १११

विवरणम्—श्रीलक्ष्मणः श्रीलक्ष्मणः श्रीलक्ष्मणः ।

No. 168. शीलोपदेगमाला । *Silopadesamālā*. Substance, country-made colourless paper, 10 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 9-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

A little poem instructing Śīla (morals) entitled *Silopadesamālā*, by Jayaballabhācārya, pupil of Jayasimha Munīśvara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीसर्वज्ञाय ।

आदानं भयार्तिं नमि कुमारं निमित्तजयमारं ।
 सीलोव एसमानं बुद्धमिविवेक करिमानम् ॥ १
 निमित्तियसयनहीनं दुद्धवन्नोभूत उरककशीनं ।
 कप सिव सुद्धसमीनं पालङ्ग निर्व्व विमलमीनम् ॥ २
 लङ्गीजसं पयारीमादयमरीगया गुणसमिद्धी ।
 सयनममौद्धियमिद्धी सीलाउ इह भवे विभवे ॥ ३
 ज्ञासीन भगि सामगि समवे निष्णा सर एसा ।
 इधरा महासईठ चरे चरे संति उराउ ॥ १०
 तह विहुताव संताई संगो निचपि परिहरे यन्नी ।
 जिवं विसमोद दिवयगमी तुत्याइ' सप्ताइ' ॥ ११
 लख विहुनी विहुभंभी एहविहू सयोउ होइ उवचाउ ।
 दीसनिहाणव निठपी सन्धीपायं जपोजिण ॥ १२
 ता सखड़ा विचीकं मिउज्जमं तह करेइ भी भन्ना ।
 गह पावेइ सहुं विय संसारं तरिय सिव सुखम् ॥ १३
 इयसीन भावणत भावतो निचमेव अयाण ।
 धमो धरिज्जवं भं भन्ममहामुवणधिरयमम् ॥ १४
 इय जयसिद्ध सुखीसर विधेय लववज्जहायरिक वइय ।
 सीलोव एसमानं आराद्धिय लहइ बोद्धिलम् ॥ १५

Colophon. इति श्रीशीलोपदेगमानाप्रकरणं समाप्तम् ॥

विवरणम्—शीलोपदेगमालाविषयकः पद्यानिबन्धः श्रीजयवज्जभाचार्यविरचितः ॥

No. 169. शीलोपदेशमालावबोधसमूलः । Śilopadeśaśīlāvabodha-samūlah. Substance, country-made colourless paper, 10×4 inches. Folia, 87. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. -Date, Samvat 1714 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the text of above described Śilopadeśamālā with a Bhāṣā commentary entitled Śilopadeśaśīlāvabodha, by Medha Sundara, pupil of Jinachandra. The only thing to be noticed here is that in this codex the name of the author of the original text is written as चयविविक्ति* (*) instead of जयवद्वदाचरिय, written in the previous codex. We describe below the commentary only.

Beginning of the Commentary. ॥ १० ॥ श्रीं नमो चोत्तरायाः श्रीवामेयमस्य

श्री + + + + + तातिशयमानि ॥ १ ॥

श्रीजिनचन्द्रगुरुभाषादेशानेनेह सुदरविनेय ।

शीलोपदेशमाला विह्वीति सिद्धमवीधाय ॥ २

धर इहदेशता नमस्करो शीलोपदेशमालाना वानावबोध भयो आदिगाथा कहइ । आवाहकप्रवारी आजन्मचतुर्थव्रतधारी श्रीनेमिकुमार बाबोसन तीर्थकर नमस्करो शीलरूपउपदेश तेहनीमाला नउ वालावबोध मूर्ध जनना उपसार भयोह' कहिसु' । नेमिकुमार एनामन्दाभयो की गृहस्थावांसि तिन्हि सइ बरस घरिहरी । राज अनइ राजे भती परिहरी कुमारपण्डित चारिगवीधउ वनी की हवउहइ ॥ जय कहिय विभुवनते माहीशीलरूप धरवानउ एकसार प्रधान कहइ । अपवा'वाप अनइ अतरंग मदरी भीषिवइ करी सार प्रधान कहइ विवेक करिसालं विवेक रूपौउकारी हकी जिन इक्षिमाला आशय ॥ निम विवेक शीलवत पुरुष नइ आशय ॥ १

End.

इण्ड पूर्वोक्त प्रकारइ जयसिंहसूरि तेहनउ विनीतशिष्य जयकीर्ति सुनि दिण्ड ए शीलोपदेशमाला प्रकरण रूप मूलहूत कोषउ । सउए प्रकरणोक्त भविकलीकी सुद्धे इण्ड प्रकारइ शीलमाला ए सिद्धांतोक्त गाथासुन प्रकरण भयतां भइ शील पालता भावना भावउ जिसकीधि वीजनउ फल सउउ परंपराइ फल याधि योगउ ॥ ११३

* At the end of the commentary it is explained as जयकीर्ति.

शिवः श्रियोदपमनश्चरुप
 शानात्मदर्शो परिभाष्य यन्ने ।
 चाग्रेयवान् सन्मयमानसाय
 स भैमिनायः शिवतातिरुप्त ॥ १
 भावा चनेके प्रतिविम्बमस्य
 शाने विवाधं दधिरे निवाध ।
 यथा निज सन्नययायतस्य
 स्यका रिपुत्वं स शिवाय पाशं ॥ ४
 यस्मिन् जने गर्भवतेऽपि पिमोः
 श्रीःसर्वतोऽजायत वर्धमाना ।
 सिद्धार्थंरुद्ररसप्रभुर्मा
 सिद्धार्थंस्वार्थं स विभुर्विदधान् ॥ ५
 जयस्य ते श्रीगुरुवः कथावतां
 कङ्कोऽपि येषां करसङ्गमात्ररः ।
 रजेषु चन्द्रपञ्चवत् पुरि स्थितं
 समद्रुते भाभीतदीपदुर्द्वेष्टाः ॥ ६
 अक्ते पुरा यद् जयसिंहसूरिः
 शिष्येण शास्त्र जयकौशिनाम् ।
 तस्मादमाद्य विद्यितायि (१) उति
 सुखावबोधो स्वपरापकौशि ॥ ७

इह हि प्रकरप्रकारः प्रगुणितत्वलोपदेशसुधासारं पुण्यवद्भूतपद्मवीणासद्वारम्भे
 श्रीशिलोपदेशमालाख्य प्रकरप्रकारम्भे सारितरविचारप्रबन्धचतुरधेतयमत्कृतये
 प्राख्यातुं प्रवक्ष्ये विप्रविनायकोपममाय च समुचितेष्टदेवता नमस्कारपूर्वक-
 मभिधेयप्रयोजनसम्बन्धवन्तुरा प्रवक्ष्यामि ॥

व्याख्या । आवालप्रचारिक जगत् स्वरं आविश्यतीत्येवम् नत्वा प्रथम्य विवेककरिभालो शिलोप-
 देशमालाजटं वक्ष्यामीति समुदयार्थः ।

Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and torn in parts. Prose and verse Generally correct. Complete.

Although a work of the same name has been described in No 89, but that being incomplete the beginning was not quoted. So we quote below the beginning portion only.

॥ ६० ॥ अथ यावका अतोचार लिख्यते ॥ इच्छकार भगवन् पद्माङ्ग कति
पाथी अतोचार आलोउ ॥ इच्छं। नाथंमि दंमथंमि। चरथमि। तवमि
तद्वय विरिथंमि। आयरथ आमारो। इयए सो पवहा मथिउ ॥ १ ॥
ज्ञानाचार। दर्शनाचार। चारिमाचार। तपाचार। वीर्याचार। एवं पांच
विधि आचार माहि जिंको अतोचार। पचि दिवसमाहि सूत्र बादर इवै ते
सबही ॥ मन। वचन। कायाद करी मिच्छामि दुष्कर ॥ २ ॥ तत्र ज्ञाना-
चार ॥ पाउ अतोचार। कान्ते विद्यए। ब्रह्माणे। उबहाणे। तद्वर निउ-
बणे। वंजथ अत्यन्त मृतमरी अट्टविही आपमायापी ॥ ३ ॥ ज्ञातकाव वेलाह
पट्टिउ गुचिउ नही। अकान्ते पट्टिउ विनवहीत। बहुमानहीत। उपमान
हीत। अनेया कहें पट्टिउ। अनेरी गुरु कहिउ। देववांदण वांदणे पट्टि-
कामने। सग्राय पट्टतां गुचतां कुड़ी अचर काते मावै सूव अरयें। आगने
उरी मथी। ज्ञानद्रव्यविद्यास विद्यासतउ उरैविउ। सार समारणकौपी।
ज्ञानीपारेण पांटी। पीपी। तुवसी। कवली। नवकारवासी। कामनिपा-
तवी आसातना इहं। पट्टतां। गुचतां। अग्रीति। ईय। मच्छर। अंतपय
कौ धुं। ज्ञानाचार विषे। अतिरोपगजालो। शुके अवरमांज्यो। ग्यानवत पर-
इय कथां। अनेरोजिको अतोचार। पच दिवसमाहि सूत्र बादर नाथतो
अजायतां इहं इरै ते सविन्। मन। वरय। कायाद करामिच्छामि
दुष्कर ॥

The readings of this one slightly differ from those of the previously described one.

No. 171. श्रीपालविनती। Śrīpālavinatī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 1. Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on Śrīpālas' prayer to Jina, under the name of Śrīpālavinatī, complete in 10 verses, by Kumudacanda Svāmin. We quote below the whole work.

॥ १० ॥ प्रभु पादपायी कङ्क मेवधारी द्विवै साभली वाणि जिनराज नारी ।
 सुने मोहवैरी पराभव कर इहइ चिहुगतिपणदुपनवीसरइ छः ॥ १ ॥
 इ'तो लक्षचोरासि यीनि माहि भयो जगन्मरकटै प्रवाहि ।
 पुरा मै कथा कर्मजे घमेलीहि कहु' ते सहु साभली स्वामि माहि ॥ २ ॥
 इ'तो मोहनपट घयो कपटकौधा घणुं भोजवीपरमया द्रव्यलीधा ।
 मलीविंडपीथो करीजौबहिंसा करी पारकी कोचनी निजप्रसंदा ॥ ३ ॥
 मै भो बोलौया पारका भर्मसीसा नही भासिया आपण पापदोसा ।
 सदा संग कौधो परिनारकेरी नही पालौयो धर्म जिनराज तेरो ॥ ४ ॥
 परपर तथै पास आसबिल्लुधो नहीं साभल्यो जिन उपदेससुधी ।
 इ'तो पुत्र परिवारनै मोहमातो नहीं जाणि यो जिनवर कालगती ॥ ५ ॥
 यहा रंभीनो पापकर विंभलायो मीते मूरपै नर भवधेगका हाथी ।
 गयो काल संसार आलस भमतां सद्या तेहथी दुरगति दुख चर्यता ॥ ६ ॥
 घथे कट जिनराज तू' देव पाथी इहइ सर्वसंसारनो दुववाथी ।
 जारइ श्रीजिनराजनो रूप दीठु जाचै लीचनइह' बहु चमीय बू'हु ॥ ७ ॥
 आनीकामधेतु धरे माहि आली । भरीरवि चिंतामखिनु मघाली ।
 जाणइ घरतथै आसबिइ कलठच फल्यो आलवा बहिन दानदच ॥ ८ ॥
 गथीरोग सताप ते सर्व माठी जराजगन्ने भरवनीवासनाठी ।
 इहइ सरण आथ्या सथी लाजकीजे कथाजे अपराध ते सहुवमीजे ॥ ९ ॥
 घणू वीणबू'हु जगनाथ देवा मोने आपज्यौ भविर स्वामिसिवा ।
 ए वीणतीजे भावसु'भवेसै कुमुदचंद स्वामी सिव सुषदेसै ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीपाल विनती सम्पूर्णा ॥ पुस्तक

विवरणम्—श्रीपालविनतिनामको पद्यानिबन्धः ॥

Character, Nāgara. Date, 1742 Samvat.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem in the adventures of the king Śrīpāla, entitled Śrīpāla-rāsa, by Jinaharṣa, pupil of Gaṇi Śāntiharṣa. The story related in it resembles in most part with that of Śrīpāla Narendrakathā described in No. 61.

Beginning. ॥ दातृनिधनी ॥

चतुरसि ब्रह्मं जिनराय । काम पसायदं नवनिधि दाय ।
 सुय देवा धरि रित्य मकारि । कश्चि नवपदमत्त अधिकार ॥ १
 संत जंन छह अब चनेक । पिबि नवकार समत्त नही एक ।
 सिद्धचक्र नवपद सुपसायदं । सुपसायदा श्रीपाल नररायदं ॥ २
 आदिख तपनवपद सजीग । गच्छित सुरारय दत्त गीरीग ।
 दास चरित कङ्कहित आचो सुखिणी नरगाटी सुमवाचो ॥ ३
 दक्षक भरतद मातृवदेत्त । कञ्जेचो सुरपुरी निवेत्त ।
 प्रजापाल इच्छिनाम नरैत्त । दीद पट्टाचो रूपद अपहर ॥ ४
 सोहानसुंदरी नर रूप सुंदरी । जीवच रूप कजागुल सुंदरी ।
 ब्रह्म मिथ्यात धरम सुराती बीजी जैन धरम सुमाती ॥ ५
 सुत्तकि तत्त्वत्त नही कोइ विपाद पिपि निजमतमत्त करइ विपाद ।
 दे राचो नर पुत्री दीय । जाये लयभी सुरसति दीय ॥ ६

End.

सा नायक दीवच करइ दायद बान कवट आधि ।
 विष चक्र आराधइ विषद सुवद सुगुद सुवि वाधि ॥ ६० या
 सुव नाय राचो धरमपाचो सुद समकितधारि ।
 सुरगतद पट्टता छह लखा पाला सुर सुव सार ॥ ६० या
 नर एकमव सुर एक मव । इम पाठ मवनइ अंत ।
 सिवपुरी अविचल पामिछइ लहिछइ सुख अनंत ॥ ६१ या
 श्रीपाल चलि निहालिइ विषचक्र नवपदधारि ।
 भार्ययद दत्त सुव पार्ययद लगमांश सविचार ॥ ६२ या
 श्रीगणेशदेवतपति ब्रह्म जिनचंद्र सूरि सूरौत्त ।
 नखि शान्तिद्वर्ष वाचकतत्त्वत्त कहइ जिन इव सुसौत्त ॥ ६३ या

* This is the date of original composition of the work. See the end of the story in the original text.

सुतरह ब्यालीसह सप्तहं यदि धेन निरगोचाय

पराय पाठय मो रण्यज सुचर्मा सदा कल्याण ॥ ७१

Colophon. इति श्रीमान्दण्डराजः ॥

विवरणम्—श्रीपालद्वयचरितविषयक श्रीपालद्वयराजसमिधः कथित् पद्यनिबन्धः ॥

No. 173. श्रीचन्द्रराजचोपदे । Śrīcandrarājapadī. Substance, country-made colourless paper, 14 × 5 inches. Folia, 78. Lines, 15-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1759.* Appearance, very old, with different hand writings. Verso Generally correct. Complete

A Caupai poem on the adventures of Śrīcandra, the king of Abhā in the Vidarbha, by Vidyāruci Kavi.

Beginning. 'श्रीचिन्तामणि पार्श्वनाथाय नमः' ॥

श्रीजिननाथस्य सरोरः । श्वभदेव चरिहंतः ।
 बन्धितसुरस्य सुदतकः । भयभयन लगवतः ॥ १
 मित्रमुखदाइ कसे धीरः । शानिनाथ जिनचदः ।
 काट्ठरईजमभीसनी । मनोवे धेन जिनचदः ॥ २
 पुरसादीनो परमहः । श्रीवरकाचोपासः ।
 नामजयंती जहनी । सकल फल इय विचासः ॥ ३
 श्रीमंथेसर मागजी । मोटी महिमा तासः ।
 चिन्तामणि चिन्ताहरैः । आपर खोलविलासः ॥ ४
 यईमान जिनईदीहः । बन्धित फलदातारः ।
 लस पदपकज नितममे इंद्र चद्रसु विचारः ॥ ५
 तास खोलविल्लाखिनिधि । गुणहर मोयम धाम ।
 सीन्हा सुकतवसादिषी । नुच सिद्धनुषधिरामः ॥ ६
 सरसलि पाठपसावली । बावह बुद्धि यकामः ।
 कवित करि भविजन भला । नवरस बचन विद्यायः ॥ ७

* This is the date of copying, the date of original composition is संवत् सुतरसतोत्तरी कार्तिकमासः ।

जिह्वमधरमुत देवतः । सद्गुरुचरणपसारः ।
 रास रंजु नृपवंदनी । साधना मुषयाय ॥ ८
 सोमर सङ्को कङ्कः । सोलदीनाम्नी सोलः ।
 मोक्षरत जगजे वृद्धः । नी पामे मोक्षनोल ॥ ९
 मोक्ष प्रदाते चंदमृषः । जगपाप्मी जगकारः ।
 रस जानीने भविकजनः । पामो मोक्षगुदार ॥ १०
 कवच चंदते किङ्का चवी । प्रगट तामधरवधः ।
 साधन ज्यो सकलः । सरस एव सर्वध ॥ १०

शाल्मलीपानी ॥

सकलदीपमहिं सिन्धुशारा सावजीवक जेहनी विहारः ।
 जंजुलचिःसजसन्धोः । जंजुदीपनां सगुण निम्नी ॥ १
 दोहना + पुरजोचनमङ्गली । स्वचोदधि संस पापलि बली ।
 रंगसिंधुमदी जुगुह । उदधिसंगि मवि खेखीह ॥ २
 तैसाहि गिर सीवणतपी । मीदमहीधर महिमा चवी ।
 लोपच लाव देवका जास । मानचटो जिनमन उजास ॥ ३
 भरतसेव तस सोमर मन्त्री । कनपदमुपित वज्रगुणनिधी ।
 आठ दीसदाटाय चक्षुसः । धर्मभानवचैनु जगीस ॥ ४
 मन्त्रार्थ मीहिं जानीह । प्रगट पुरवदि सिन्धुवापीह ।
 दीसविदर्भतिहा विष्णुत । दीसै जसमीटा चवदात ॥ ५
 तिहा किचनगरी आपापुरो । लावे चमरापुर चवतरो ।
 वसुधार्मडच मीटी मान । श्रीभासगुहव अति अभिराम ॥ ६

In the course of description of Ābhā city, the style of Vāna-bhaṭṭa is also adopted in the following lines :—

बोहरा विष मवि दीसे दंडः । सकैविना न विवादवितंडः ।
 नेहवेह नही दीपक विना । सुहृदजन भोते रकमना ॥ २५
 चडिविष नही दीजीभी कीह । हाट विना किङ्का भान न हीह ।
 खड्ग विना को नही हटमुठि । खड्ग विना को न विद्ये मुठि ॥ २६
 हृषद विना को नही अकठोर । चतुर विना को नही पितवीर ।
 चिह्नर विना नही वधनजिहा । यटह विना कर चातनजही ॥ २७

The description of the King thus commences—

दृष्टा ।

राजा चंद महामुखी । पाले रंगे राज ।
 बालसपथे दुह्निमुच । करे धर्मकाज ॥ १
 राणी सुंदर सातसे । दपेरमना समान ।
 त्यासुं विलसत सुख सदा । अहमिसिद्ध' हसमान ॥ २
 प्रीत रीत प्रगट पथें । राणीनें राजाग ।
 पाले प्रेमवशकरी । दिन २ अदतदवान ॥ ३
 पालत सील खली परें । बालपणावीसार ।
 लोका प्रसंसे अतिघुणु । धनद प हरनारि ॥ ४
 वीरमतीनामे अहे वसुधाधीम विमात ।
 विद्यासिद्धि विवेकधी जगमाहे विख्यात ॥ ५
 सर्वतम मूलीतया जाणें विविधप्रकार ।
 कामण मीहण मनहली विधपूर्वक विचार ॥ ६
 चंदनरेस बालवद अतुर पथें तसचिच ।
 राणीपणि सासूतकी बाबरेहे सिरनिन ॥ ७

The following is a full description of Candra Rāja's ascetic life:—

महामुखी राणी तन्मूली अतुर नरेसचंद ।
 राय धरंधर सापो रोजो गुणशेखर सुवर्चंद ॥ १ न
 पुत्रराजपदवीवर्योजी प्रेमसासुतमविवेक ।
 छेहेंच कुणति दोषभाजो राख' सडीटेक ॥ २ न
 छठा वंछतपो मलाजो छगणा श्रीममा डाल ।
 विद्यासिद्धि कवि श्रील धीजी लहाह' सुख मुदिसाल ॥ ३ न

दृष्टा

गुणशेखर राजा करह' दीव्या मद्योत्सव सार ।
 सकल नगर सिध मारायो वरला जय अयकार ॥ ४
 छटुव सहने वृत्तेकरी भारिख खड' नृपचंद ।
 हपा करी सहचर' दोहजी संयमभार जिणंद ॥ ५

टाल १० मा

कीस बाळा पुरनयर कीहे एद्दयो ।
 अतर नरवर चंदचंदी कीजहुनिरमल कायरे ।
 लसनाम जपतां घाय नासड' अकिण अदीलति घायरे ॥ १

अविनाय संयम पावइ टावइ विनिर मित्यातरे ।
 गुणावली प्रेम लावइ कुमती मंतो विख्यातरे ॥ २ ॥
 शिवकुमार सुजन सुंदर शिवमाला सुवकाररे ।
 पपांच हटो चंद मूपति लिइ संयम साररे ॥ ३ ॥
 चोमल पुराई वात पुहती चंदचारित लाधरे ।
 सुखि मुख वदराज पायो राजमुतने दीधरे ॥ ४ ॥
 राय राखी नाईदोषाखी जो बलि मंतो सरे ।
 सुगद पासई मन उषामई धरई अधिक जगोमरे ॥ ५ ॥
 साहजो परि चंद सुनोवर करइ उष विहाररे ।
 पूजपावनो करइ पृथगी लाई सुध आहाररे ॥ ६ ॥
 यठकाय पावइ दोष टालइ बहुरागबहवाररे ।
 बाबोस परिसइ सुइई समुख मेइ गिरि परि धोररे ॥ ७ ॥
 सहर भेद संयम आराधई साधइ सुगतिनी पंचरे ।
 सुमति सुमता गुपति गुपता निरागो निधधरे ॥ ८ ॥
 मयई सबसिद्धांत बिधिसूं पालि देवाचाररे ।
 नदमोहन महरमयी नहो खोम लिगाररे ॥ ९ ॥
 लोच न करैं धरे उपमम तपे तप बहुनेहरे ॥ १० ॥
 सुय वदइ असतबाखी मुनिवर सुजन सुरतर कंदरे ।
 देसता दीइ अति अनीपना हूकवइ भविजन हदरे ॥ ११ ॥
 इम कर्मनी वयकरी पायो कैवलना न उदाररे ।
 देवदुंदहीमयण बाजी ययो जय १ काररे ॥ १२ ॥
 घषादिन निज आशुपाली टाली कलिमलपंकरे ।
 मलिवणा इकभासकेरी करइ सुनि निफलं करे ॥ १३ ॥
 गुरु ध्यान समाधि जगई च वदमें गुण ठाधरे ।
 चढी पाया परम पदसुख प्रसट पुन्य प्रसाधरे ॥ १४ ॥
 गुणावली प्रेमनालच्छी बलि सुमति प्रघानरे ।
 लहै शिवसुपकारी अचमच अयल सुध निधानरे ॥ १५ ॥

दूहा

शिवमाधो शिवमालिका राय वनीर,
 दैमानिक सुरपदलहै धर्मलखे बखवीर ॥ १ ॥

અવિચલ શિવસુખ પામશે એકકરી અતવર ।
 સોલતણદ' ફલણ સહી સુખ યોસદુ નરનારિ । ૧
 શ્રીસુનિ સુરત જિન તથો સોય ચંદ અપરાજ ।
 આરિય પાલિ નિરમની સદ્ગોમગતિનો રાજ ॥ ૨

Just before the end, an extensive list of Gurus of the sect to which the author belonged, has been given thus—

યુગપ્રધાન શ્રીફોરજિજય ગુરુ સોદ્ધમમ અવતાર ।
 પાતિ સાદુ અલ્લર પ્રતિષ્ઠીતક જિણ સાસુ સિંચગારે । ૧૬૦
 તામ પટોધર મુરિમરે સુરપદપદક એક પરમગુરુગુણિધિ
 મહાધીસરે ॥ ૧૬૧
 પદપ્રમાવક મણ્ડુ ધુરંધર શ્રીવિજયગણધારે ।
 માન મરંદા ભવનિધિ ભદ્રીદ' સવસનસમ કારે ॥ ૧૬૨
 તામ પટૅર સંહિત સુદ્ધકર અદ્યો અવિચલ આનરે ।
 શ્રીવિજયમ કુરિ પુરંદર સંદર ગુણમયિણી ચીરે ॥ ૧૬૩
 ગોવિંદ સોવન અંતઃ સમવદ્ધ વિદ્યાદ' ચર કુમારે ।
 શ્રીને'શુભિભદ્ર સમવદ્ધ કહોર તપશ્ચલ અવધારે ॥ ૧૬૪
 તક મણ્ડ પંડિત વક વચરાગો સંવેગી ગુણ ભરીહરે ।
 શ્રીગુરુ શદ્ધજ કુસલ સુવદાયક સવસન રસમીદરોહરે ॥ ૧૬૫
 તામ સોય સુવ નમનધારો શ્રીલક્ષ્મીદેવિ સુખ દસરે ।
 કોવાવંત પંડિત કુમરોપક શ્રીવિજય કુસલ તમ સોસરે ॥ ૧૬૬
 તસપદપંકજ અમર વિરાજે શ્રીસદગુણિ કવિ રાયરે ।
 કુમત મતગજ વુજાધિદારક કંઠોરક કદગાયરે ॥ ૧૬૭
 તામ સોય સંવેગ મંદોદધિ શ્રીદ્ધ'દધિ કુષકહોદરે ।
 સપગારી મુક્ત શ્રીગુરુ મિત્રિમા દરમણ યો સુવલ્લહોવારે ॥ ૧૬૮
 વિજ્ઞ મિત્રોમણિ સુકુટ નયોનો વિદ્યાધિ તમ સોસરે
 ગુણમયિ તપુરો'પંકિત સુવદાયક સુજયોસરે ॥ ૧૬૯

End.

ધસ ૧ શ્રીવંદસુખિંદ કેશલ ઘર એક જિયંદ ।
 મસજન માહિ પચટ મતાપ કોરતિ તમલા પ દ્વજપંદ ॥ ૧
 જવતાં જય પ્રાય સદાદ એક સુનિ નમોદ' સુવદાદ ।
 શદ્ધે વિદ્યાધિ કવિરગે કસટ આપો મદુ અંગદ ॥ ૨

गच्छ नादक गच्छपति राज्ञे तेह्मनो सद्धिमा जगि गात्रे ।

विजयप्रभ मुरोस धोर बहुवपाता सरगोर ॥ ४

ते सदगुरुने आदिसे खीरीहो रक्षा भीमासे ।

तिहा सबही साता पामो श्रीबंध सदा हितकामो ॥ ५

खीरीहो नमरी सारी जिहां चतुर नर मारी ।

धरमीजनधनदधनदसमानदातार दोह बहुमान

+ + + + + + + +

एमुथता सुवनो कीहो कहइ विद्यादधि कहजोहो ॥ १२

मीटो श्रीचंद हुनीस तस नाम सरल जगीस ।

ए सुनिवर जमिधन धन श्रीबंध प्रतपे मुमठन ॥ १३

Colophon.

इति श्रीचंदराजा चौपट इति श्रेय पंडितोत्तम प्रवर पंडितभास्वत्यमुगटाप-
मान पंडितश्री १०८ श्रीदयेंसौभाग्य तत्प्रमिथ पंडित श्रीकनकसौभाग्यश्री
तत्प्रमिथ पं द्वैतसौभाग्येन इदं प्रतिका लिखित्वा । संवत् १७५८ वर्षे
आषाढ वदि १ शुक्ले । इति श्रेय इति कल्याण ।

विवरणम्—श्रीचन्द्रराजपरितिविदग्धः पद्यानिबन्ध श्रीविद्यादधि कविप्रणीतः ।

No. 174. श्रीनेमनाथजीस्तवनं । *Srinemanāthajistavanam* Sub-
stance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1. Lines, 4-9
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1775. Appearance,
nearly old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Nemanātha in Bhāsā verse consisting of 11 verses
only, by Hemaprabhu, pupil of Yaśovijaya Upādhyāya. We quote
below the whole work.

॥ ६० ॥ दिगङ्गे प्रभु सोहरे दीशो ॥ रागसिंधू ॥

नेमजी रस बायोरे राजुन दुखमालोरे ॥ १ ॥

मव मव कीदाभोरे हवि खांखरो दाभोरे ॥

जोउ बिज विमानो नामो किम हूटमोरे ॥ २ ॥

पदिनी प्रीति श्रीरोरे सुख मन लोउ श्रीरोरे ।

बहळं दीउ श्रीरो जोरो आपओरे ॥ ३ ॥

કાંદો સહીલે હારે અશ્વત્થ મુખકે હારે ।
 દોષી સ સનેહા માળો માફરારે ॥ ૪
 મુખ દિરહના માલારે યુવક અણીયાલારે ।
 દેવખાલા અસરાલા ચાલા કિ મસફરારે ॥ ૫
 શિવાદેવ દિયાલારે કોહો અક ચાલારે ।
 વજાપા મૂવાલા માળો વાંનતોરે ॥ ૬
 સુણિ દુરજન દયચારે મનિગાળદ સઘચારે ।
 નયચાલ મુખ હોર તોમાનોરે ॥ ૭
 મતનેહ બોહારોરે માન્યુ વયળ સંભારીરે ।
 અતચારો દુહાકારો ચારો માફરારે ॥ -
 કહતો વન જાંતોરે ગિરિ ગારિ પુરતોરે ।
 સ મોહતો જેમ હાથિં સંઘમ આરોરે ॥ ૮ ॥
 મુગતિં હોલમીયારે રાહનરંગ રહીયારે ।
 મન વંદિત કણોવા ટલિયા દુધ સવેરે ॥ ૯ ॥
 ઔનય વિજય મુખ રાયારે ઔજસવિજય સવ ખાયારે ।
 ઔસદ્દેવમુખાયા પાયામુષ વહુયારે

Colophon. इति श्रीनेमनाथजी आवलम् ॥ संवत् १७०५ वर्षे ज्येष्ठ मस्य्या कृत्तवार्
 लिखत ॥

વિશરણમ્—શ્રીનેમનાથજીનાવલમ્—સંવત્ ૧૭૦૫ વર્ષે જ્યેષ્ઠ મસ્ય્યા કૃત્તવારે લિખત ॥

No. 175. श्लोकावली सटीका । Ślokāvalī satikā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 11. Lines, 13-15 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out and torn in parts. Verse and prose. Not correct Complete.

A collection of Sanskrit verses on moral instruction with Bhāṣā explanatory notes in margins, as well as in middle of the main lines. As the notes are not in regular Ṭīkā form, we quote the text only.

No. 176. पट्कथानकबालावबोधः । Satkathānakabhālavabodhaḥ Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 14. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1763. Appearance, very old, writing no legible in many parts. Prose. Generally correct. Complete.

A Bhāṣā prose work consisting of six tales on the merit of Nama-skāra. The first tale relates the adventure of Śrīmatī a daughter of Sugupta a merchant residing at Paṭṭanapur. The second tale relates the story of Śivakūmāra, son of Yaśobhadra a Śrāvaka resident of Khānpur. The third tale describes the character of Jina Dāsa Śrāvaka. The names of the fourth and fifth tales are Paralokaphala-candā Pingala Caurakathā and Paralokaphalavivaryehundī kayadākathā respectively. The sixth tale relates the story of Sinhakumāra, the son of Mṛigāṅka ruling over the city Manimandira. In previous birth the Prince Sinhakumāra was a Bhil as the effect of bowing down a Rīśiśvara he obtained his next birth in the royal family. These are the six tales related in this work.

Beginning. ॥ १० ॥ पहिरव श्रीश्रीसीलविज्ञानव इष्टान कदिर' इह । इहइम भरतवैवह वीतन पुर इत्यार' नामह' नगर जाचियत । सोपर नगरि सुगुप्तइत्यह' नामह' व्यवहारियत आवक वसह' । तेहनह' सुप्रता इत्यह' स्त्री तेहनी कृति जपनी श्रीमती इत्यह' नामह' पुत्रिका इह । पुत्र सम्यक्तनी पालय हारि । एकदा प्रकावि तेह श्रीमतीनुं हृद कोवही एकह' मिथ्यालीनह दीतत । ते रूप देवी व्यामोहित परवि बाधी वाहह । नामा भवो भंगवी । पिण श्रीमतीनह पिताह' । ते मिथ्याली जाचिरह' तेहनह न दीधी । पकर ते मिथ्याली नउ पुत्र कपटह करी आवक इह । श्रीमतीनह पिताह सुगुप्त विवहारियह कपट जाचिय आवक ह अउजाचि श्रीमती तेह मिथ्यालीना पुत्र नह परनाथी ।

End. राजसिंह राजा खवती बाधी । एकर सम्यक्त पालह । बारह वत आवक ना उजु आलह । निकटक राज्य करह । नउकार नह' प्रभावह' मोटवीटा राजा न आवी । उलय कर वा लाग । मामि २ श्रीवीतराजना प्रसाद करा व्या । जिन भंडित पुण्यी कीधी । चिरकाल राज्य बाधी । रोग उपनह । राजा + + वाले प्रतापरिह इह नामे कुमर राजि व्यापि ।

After this, writing being injured, we are obliged to omit some three lines.

सगनाइ कखनेइ चयकरि ज्ञान सपाजइ विहर सुगति पदुविहर रदवउ
भीनउकार नउ प्रभाव जानिबउ ।

Colophon. इति श्रीनमस्तारप्रभाशोपरि षट्कथानकवात्तावबोधः समाप्तः । संवत् १०६०
वर्षे मितौ आसाढ वदि ३ रवौ लिखितं वाइ मठाकंवर पठनाये ॥ श्रीः ।
श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—नमस्तारप्रभाशोपरि षट्कथानकविषयकी भाषागद्यनिबन्धविशेषः ।

No. 177. पड़ावश्यकवालावबोधः । *Saḍāvśyakabālavabodhaḥ.*
Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 72. Lines,
5-13 in a page. Character, Nāgarī. Date, Samvat 1693 Appearance,
very old, writing injured throughout, not legible. Prose and verse.
Generally correct. Complete.

A treatise on the instructions of the Jaina religion in *Bhāṣā gāthā*, with a commentary, entitled *Saḍāvśyakabālavabodha*. The writing being injured we could not find out the name of the author &c. nor also describe the work fully.

Beginning । ६० । श्री नमः श्रीगुरुभ्याम् ।

the rest of the first line is not legible. So we quote from the second line—

वदि पवि सावय सामाचारो सामयिक सिद्धांत + + + + ॥ १ ॥
श्री ३ + + + शब्दाभिराज श्रीगुरुभ्याम् श्रीगुरुभ्याम् नमः ।
श्रीविधिपद्य यावक समाचारो अटुष्टात्त + + + क अदलवलेम
विचोइ हइ । पदिसउ' गुरुभ्यापनाईगु माया १ कहीर' ।

पदिं दिय संवरको नवविह संभवेइ मुनिपरी ।

अउविहकसाय मुको इय अहारस मुदसंमुत्त ॥ १ ॥

पंच मुदभर जुनो पंच विहावार पायक समनो ।

पंच समितति मुनो हनीसमुको गुरुभ्याम् ॥ २ ॥

एवंविध लघुस १६ गुणसंपुक्त सादरद गुणरुत ॥

दिव गुणतया विज्ञेयके करो लघुसगुण प्रगटको जह हर ।

संविं दिय संवरयो । पांच ५ इन्द्रिय कान १ नासि १ नासिका १ जिह्वा १ अङ्गुलिन्द्रिय ५ अङ्ग ५ पंथ रस स्पर्श तथह विषह राग हेविहरी प्रसरता रापह । न पंचन्द्रिय संवरणहार गुह कहीह । नवविध वं भेषर गुणधरो नवविध तन्त्राचर्य गुनि किसी ॥ समष्टि १ कष्ट १ निमित्त १ हृदिय १ कुंठतर १ पुष्पकोलिय १ पथीय १ अहमाधार ८ विभुसपाठ ८ नववध गुणीत १ । समष्टि-स्त्रीपशुनृपुंसकसंपुक्त वसति १ कष्ट-स्त्रीकथा १ निमित्त-आसव्य पुरिसामुखं इत्यो कामतीठं जाकनी पर वसिह अचोष आसव्यनिध वन्नीय जाव दो घड़ीयं ॥ १ । जियह आसव्य स्त्री वडो हर तियह आसव्य तन्त्राचारी पुदव घड़ी १ न वडसह । अंतह जियह आसव्य पुदव वडसहह तियह आसव्यह तन्त्राचारिको स्त्री विवि १ प्रहर न वड सह । इन्द्रिय स्त्री तिया अङ्गीवाह निरीलव १ कुंठतर स्त्री तियो कुंठितवि आर ५ पुष्पकोलिय पुष्पकोकाशर्व १ पथिच प्रचीन अतिविश्व १ अहमाधार अतिमात्र अतिचन आहार ८ विभुसव्य विभुषा ग्रीभा जति वडकेह सेभारवदप ८ एवंविध नव बीलवर्णी ये गुह तन्त्राचर्य प्रतिपानह ते नवविध तन्त्राचर्य गुनि धर गुह हि औविह कावय मुक्ती अनुविध कावय मोधमानमायालीभ तैहकरी विमलिन गुह हि हह अहारस गुण संपुक्त इति वसह प्रकार १० आठार गुण संपुक्त गुह वर्णरुत ॥

END. The writing of the last page is so injured that we could not read it out except the following words in the Colophon.

इति श्रीवद्वत्पद्मक वालावचोचः समाप्त ॥ सवत् १८८३ धर्म
काङ्गुण सुदि ५ गुहवार १ + + + स्वयमेव वाच्यमाना
लघापितं ॥ श्री

विवरणम्—पुस्तकेष्विन् औनामानवस्थाप्रतिपाल्यचर्मपारादीनामुपदेशो वर्तते ।

Nāgāra. Date, ? Appearance, old. Verso. Generally correct. Complete.

A Jaina work consisting of 87 Gāthā verses on the effect of Karmas (actions). This is the fourth of a series of works on the same subject (action) by Devendra Sūri, and is named Sūksmārthavicāra, with explanatory notes in margins and also in the middle of the main lines.

Beginning of the notes.

प्रविपश्य जगन्नाथं महमानं गिरां पतिम् ।

मन्त्रज्ञोत्तमं पूज्यं देवेन्द्रं हरिसुभक्तम् ॥ १

राजचारं गुरुं जला भ्यात्वा वाग्देवतां वराम् ।

सुखायै कर्मबंधस्य उपायैः क्रियतेऽधुना ॥ २

श्रीश्रीश्रीस अतिसं वदित श्रीरजिष महाश्रीर भगवन् प्रते बंदी वादीनें सासन
मायक श्रीमहाश्रीर तिनं करण महाश्रीर स्वामी प्रते बंदीय वादीनें कर्म
अविज्ञानो विभार्थ विपाक कश्च समागच्छ ॥

Beginning of the Text. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

सिरिशीर जिष बंदिय कर्मविभार्थ समागच्छ मुच्यम् ।

श्रीरद श्रीरव हितुहिं जैव तउ, भगवन्, कर्म ॥ १

पदः (१) ठिई (२) रस (३) पदसा ॥ ४ ॥ तं चउदा मोयगय दिहता
मूल पदः (८) उचद पदः चउदपदः (१२८) तेष ॥ २

Afterwards the Karmas (actions) are thus enumerated.

इह माच १ दसचारवच २ वेच ३ मोहा ४ कुपनाम ५-६ मोघाचि ७
विमुच्य ८ पच ९ नव १० ११ चउशीव १२ चउ ३ तिसय १०१ दु १
पच ३ विहं १२८ ॥ २

The actions are also subdivided in this way:—Jñāna is of four kinds (1) Matijñāna, (2) Srutijñāna, (3) Avadhijñāna, (4) Manrijñāna. Then each of them is also subdivided, and covering of these Jñānas is called Jñānāvarana which is named also according to the very Jñāna covered by it, such as Matijñānāvarana, Srutijñānāvarana, Avadhijñānāvarana and Manrijñānāvarana. The remaining actions Dar-a-nāvarana, &c. are also treated of extensively.

End of the Text. ✓

विद्या निमी अमीना वनस्पद काम पूजना देव ।
 सज्ज गलीगनाई पुष्पति अगित' केवल दुग्नि ॥ ८६
 विभीषं ताथं तं हवेऽ जिह्वं वदहरद मभं ।
 इत्यमुक्तमविवारे लिहितं देविंद मूरीहि ॥ ८७

Colophon of the Text. इति श्रीवदभोतिकं सम्पूर्णाः (?) ॥

End of the notes. एवीयो कर्मयय सम्पूर्वं ययो मूल्यार्थविचार एहनो नामकं स्थिती जीयो
 देविंद मूरि आचार्यो कला दित ।

ऐलात् रचेत् कजात् रचेत् रचेत् सिद्धिप्रवन्नात् ।
 मूर्खं हस्ते न दातव्या एवं वदति पुत्रिका ॥

विदरथम्—कर्मफलस्याख्यानविषयकः कथितोऽनित्यः श्रीदेविन्दमूरिरिचितः संक्षिप्तभाषा
 व्याख्यान सहितः ।

No. 179. सदीपकारमुक्तावली । Sadopakāramuktāvalī. Sub-
 stance, country-made colourless paper, 10×6 inches. Folia, 19. Lines,
 13-14 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, very
 old, slightly torn, worm-eaten and writing injured in parts. Verse.
 Generally correct. Incomplete.

An incomplete collection of Sanskrit verses under the name of
 Sadopakāramuktāvalī, instructing duties or good actions to be per-
 formed by a follower of Jina. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ दीतरामाय नमः ॥

दीरं विद्वगुरुं नत्वा कृत्वा यवेन संघर्षं ।
 सदीपकारमुक्तावली खान्यपाठाय लिखते ॥ १
 पूज्य पूजा दया दानं तीर्थयात्राजपस्तपः ।
 श्रुतं परीपकारस्य कर्त्तव्यं नृपकष्टाटकम् ॥ २
 शिष्टे संगः श्रुती रंगः सुध्यानि धीधैवी मतिः ।
 दाने शक्तिर्गुरौ भक्तिः यजेते मुक्तवीकराः (?) ॥ ३

देवपूजा दुरुपातिः स्वाध्यायः संयमस्तपः ।
 दानं चेति गृहस्थानां षट्कर्माणि दिने दिने ॥ १
 जिनपूजनं विवेकः सत्यं शौचे मुपावदानच ।
 महिमन्त्रीहाराः श्रद्धारः श्रावकतत्त्व ॥ २
 यशस्विः सर्वज्ञो यदयवन्तप्रसीतसिंहाने ।
 यत्पूजनं यतीनां फलमेतच्चोचितचन्य ॥ ३
 दानं मुपावे विमदश्च शौचं
 तपोविधिवं श्रममावना च ।
 भवाच्चोत्तारदसतरश्च
 धर्मं चतुर्धा सुखयो वदन्ति ॥ ४
 श्रीमच्चिदम्भनमनं तिलकलनीके
 वदन्त्यले विमलमावति सविवेकः ।
 तार्ककति श्रवणयो' सुदुष्टपदं
 क्लृप्तान्मु कटुवति पाणितले सतां हि ॥ ५
 केनो धर्मः प्रकटविभवः संगतिः साधुनीके
 विहङ्गीटोदवनपटुता कौमल्यं सत्क्रियाम् ।
 साध्वीश्रद्धीदरश्चकमश्रीपासना सदगुरुषाम्
 गृहं शौचं मतिरमन्विता प्राप्यते भाग्यवन्तिः ॥ ६
 जिनभवनं जिनविश्वं जिनपूजा जिन मतश्च यः कुर्यात् ।
 तस्य गरामरगिवमुग्रफलानि करपञ्चवस्थानि ॥ ७

Quotations also from Naisadha-carita, Raghuvamśa &c. are to be found in this, as—

“धर्मं वर्मं क्लृप्तं यस्तु न भेदां यस्तु वदन्मयमन्त्रि च तौ चेत् ।
 ग्यायिनाविष्टं न कर्षदधीचो तप्त धर्ममवधीरय धीरः ॥
 मरुचं प्रकृतिः शरीरिणां विहृती जीवितमुच्यते बुधे ।
 चक्षुमव्यवतिष्ठते त्रसन् यदि जनुर्ननु सक्षिवावसी ॥
 वदन्ता कुतएव सा पुन नं यथा ज्ञानुष्टेन सधते ।
 परलोकाशुवां स्वकर्मभिर्गतयो भिन्न यथाहि देहिनाम् ॥
 नन्द्यामो दिवाग्रजु हतविशेषोऽपि वदन्ताः
 विधिवन्धः सोऽपि प्रतिनिधतकर्मकफलदः ।
 फलं कर्मायत्तं यदि हिममरैः किञ्च विधिना
 नमन्तु कर्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः ॥ सवति ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—द्वितीयदेशकश्रीकसंस्कृतपोऽयं निबन्धः ।

No. 180. सप्तस्मरणं । Saptasmaranam. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 7 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1601 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Although the codex is labelled with the name Saptasmaranam containing seven remembrances or prayers on remembering Jina it contains also other works, such as Ajitasāntistavanam and Bhayaharastotra consisting of 21 verses on the praise of Jina. After these the work Saptasmaranam begins in the last line, fol 9, of which the first verse is—

त जय जयति षड् जमिच्छति चेह धेय धीरेण ।
समं पवनिर्य समा वसत सताय सुह जययं ।
नास्ति सयल किलेसा नवय किलेसाए पसइसुहलेसा
सिरि वदमाथ तियच्छ भवले दति ते करया ॥ १

and the last runs as follows—

जिथ दत्त गुचे नाणादयो मया जी धरंति धारति ।
दसिय सिय वाय पव नमामि साहस्रिया तेवि ॥ २४
सवसग्न हरं इत्यादि ॥

Colophon. इति सप्तस्मरणं समाप्तं ॥

ज्ञानकोशद्वाराय सवत् १६०१ वर्षे मिति माघ यदि ११ एकादशे कर्मवाय्या
श्रीरत्न लेखकपाठकयोः ॥

विवरणम्—सप्तस्मरणानिधः कथितुस्तोत्रनिबन्धः ॥

No. 181. सर्वतपविधिः । Sarvratapavidhi Substance, country-made colourless paper, 14 x 6 inches. Folia, 3 Lines, 15-17 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old with a black spot about an inch in the middle throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A work treating of all the vows to be observed by the Jains under the name of Sarvratapavidhi. Anonymous.

The number of the rows as given in it is 63 such as—

- (1) ज्ञानतपः, (2) दर्शनतपः, (3) चरित तपः, (4) मौनतपः, (5) रंटीसूतपः, (6) पुंडरीक तपः, (7) मौन इत्यारम्भ तपः, (8) इत्यार चरतपः, (9) चरत पुनः तपः, (10) ज्ञान दधमी तपः, (11) मौल्य संपत्ति, (12) मौल्य कर्मणि, इन्द्रिय जयतपः, (13) कपाय जय तपः, (14) योग गति तपः, (15) अष्टकर्मदूषकतपः, (16) परम भूषण तपः, (17) निपमातरतपः, (18) धर्मचक्र तपः, (19) अष्टादश तपः, (20) समवसाय तपः, (21) वज्रस समवसरतपः, (22) धर्म चतुर्थ तपः, (23) शिवकुमारवेष्टतपः, (24) writing effaced. (25) ह्यौगकन्यापतपः, (26) अनुधर्मचक्रातपः, (27) वीम दासकतपः, (28) पद्मनीतपः, (29) कपोदगीतपः, (30) नवकारतपः, (31) सारिमडतपः, (32) वरगीतपः, (33) ह्यौगगीतपः, (34) पद्म कर्म, (35) कटुतपः, कन्याय तपः, (36) गीह कन्याय, (37) अनुसमार तावतपः, (38) इन्द्रसमारतावतपः, (39) दशदंतीतपः, (40) वीहिनीतपः, (41) कमनीनाउनीतपः, (42) चांद्रायतपः, (43) दुरादकतपः, (44) दसपञ्चालतपः, (45) अमीककतपः, (46) मद्रतिमा तपः, (47) अनुमध्यचांद्रायतपः, (48) यवमध्यचांद्रायतपः, (49) अविवातपः, (50) तीर्थहरवर्द्धमातपः, (51) name not legible, (52) अष्टादश पटिनी तपः, (53) अडतपः, (54) दाददादोचतातपः, (55) name not legible, (56) दीपतपः, (57) ज्ञानतपः, (58) निर्गत तपः, (59) गीतमदकतपः, (60) (61) अमलातपः ।

The ways of performance of each of these vows are described in this work.

इति सर्वतपविधिनाम तपसाचारसंग्रहविनोदः ।

No. 182. सम्बोधसत्तरी सटीका । Sambodhasattari satikā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 15 in a page. Character, Nāgari. Date, Samvat 1698. Appearance, old Verso and verso. Generally correct. Complete.

A work consisting of seventy-three Bhāṣā verses imparting true knowledge to those desirous of it, entitled Sambodhasattari with commentary called Balārabodha in Bhāṣā. Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ -

• वदिय पास त्रिषद तदमु गुरुसिरीमणि त्रिषदं ।
 संबोधसत्तरीए करिमि बानावबोधमई ॥
 विभुवननटनायक श्रीपार्श्वनाथदेव परमभावि
 प्रणमो नमः श्रीगुरुतरगके गुरुनायक श्रीत्रिषद ।
 सुवि गुरु तेहनन चरष नमस्करी नदतहार नाथावप
 संबोधसत्तरी नत' बानावबोधत' हउ' करत' ॥ १
 द्विवद तेहनो पादिगाथा कहइइइ—
 नमिउ तिलीयगुरु' सोयान्तीयपासियं बीर' ।
 संबोधसत्तरीमई वणमि सहाराथाहिं ॥ १

व्याख्या ।

नमिउच नमोनन बैलीकातउ' गुरु श्रीमहावीरपणि तेहनन स्त्रीक अलीक तउ
 प्रकामनउ' करषहार हइ । गुरु नमस्करी भविकजनना संबोधितइ अर्थ
 श्रीसिंहति हुतीगाथा सत्तरी संबोधसत्तरी गामिइ रंघ हउ' करत ॥ १

End.

पोसहे अगुहे भावो अमुदाइ' अवेइ नतिय सदेही
 वंदइ नगतिरियई पोसह अयमनेण ॥ ७३

व्याख्या ।

पोषदादिक पोसह सामादिक शुभ दउइ भाविकी घाता नर अनुत्थना अयम
 अर्थकर मौख्यपावइ ही एवाननउ गंदेइ नही । अनइ पोसह विधिइ
 विषइ अप्रमग आवधान हु तउ आवक नरक गति तियेच गति नइ पणि
 वेद ॥ ३२

संवेगमथो संबोधसत्तरी जीपटइ मव्य ॥ ७३ ॥

Colophon.

इति सम्बोधसत्तरी सटीका समाप्ता ॥ संवत् १६८८ वर्षे काशी यदि १०

दनेनेसे ॥ पं श्रीमुनिश्रीन गधि तत्त्रिष गदेश मुनि . पं रेवजीन गधि
तत्त्रिष गधि वीरजी सपत । ग्रंथं भवतु श्री ॥

विवरणम्—मनीषोधनसततिश्रीकाव्यकः मुटीकः कश्चित् प्रबन्ध. सम्बोधनसतरीनामकः ।

No. 183. **सम्यक्ताध्ययनं ।** *Samyaktvādhyaṇam.* Substance, country-made Kāśmīrī white paper, 12×6 inches Folia, 8 Lines, 4 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, torn and writing injured in parts. Prose. Generally correct. Complete.

The fourth chapter of the *Ācārāṅgī* is entitled *Samyaktvādhyaṇam* or a chapter imparting instructions on *Samyaktva* (perfection) in *Sūtra* form.

Beginning. ॥ १० ॥ सवेति केय अदीता, जेय पतुष्यस्या । जेय आगमिष्या । अरिहता । मगर्भती । वे सन्धे । एव मादकृति । एवं गच्छेति । एवं पदवेति । सन्धोपाया । सन्धे भूषा सन्धे जीवा ॥ सन्धे सत्ता । + + + + । य अन्ना वेतस्या । अपरिचेतव्या । न परितवेयव्या । य उद्वेकयव्या । एस धन्वे मुदे ।

End. इति सच्चसि परिनिविष्टसु । साहस्यानो । ताचं वीराय । समियाचं । सदियाचं + + + + दंसीचं । आउवरयाचं । आहा तदा सोन सुवेदमायाचं । जि मण्डित वाहो पासगण न दिव्द । अन्धिति वेदि ।

Colophon. इति सम्यक्ताध्ययनं चतुर्थं समाप्तम् । श्रीकाश्यादादय चतुर्थाध्ययनं सम्पूषे ॥

विवरणम्—पुस्तकैः विभिन्नापादादय चतुर्थाध्ययनं सम्यक्ताध्ययनं सम्पूषे वर्तते ॥

No. 184. संवत्सरप्रतिक्रमणविधिः । *Samvatsarapratikramanavidhiḥ.* Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 23 Lines, 3-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

A guide to perform religious rites to be observed during a year entitled *Samvatsarapadīkramanavidhi*. Its readings agree in most parts with that of the work described in No. 15.

Beginning । १० । श्रीशिवरायाय नमः ।

अथ संवत्सरोपदिक्क्रमणविधिः । इधे पादले पङ्क्त्यनुशासना प्रमाणे
वस्त्रादि पङ्क्तिहे जो अवसरकरके आसी इहेतो दृष्टि पङ्क्तिद्वय करे पक्षे
गुरु आये अथवा वाचनाचार्य आगे आसीभूमि प्रमाणे आसण पूजणी नाम-
भागे भूकोट्युत्तमासय देह करे इच्छाकारेण संदिसह भगवन् जो सामायक
सुहृदणी पङ्क्तिहे पक्षे इह कही नले खमासय देह सुमती पङ्क्तिहे इच्छामि
पमासमणी बंदिष्ठ जावणजाए निसिद्धि आए मदेय बंदांमि इच्छाकारेण
संदिसह भगवन् जो सामायक संदिसाधु इच्छं इच्छामि ममासमाया बंदिष्ठ
जावणजाए निसिद्धि आए मदेय बंदांमि इच्छाकारेण संदिसह भगवन् जो
सामायिक ठाकु इह इच्छामि खमासमणी बंदिष्ठ जावणजाए निसिद्धिआए
मदेय बंदांमि अर्थादि न तथह नमो अरिहंताय नमो वीथाय नमो आद्य
रियाय नमो सरभायाय नमो वीए सरसाद्वय एषोपंच नमुहारी सवपाप-
पपासणी मंगलाय च सर्वेसि पठनं हवर मंगले (This sentence "नमो
अरिहंताय—पठनं हवर मंगले is written thrice).

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् संवत्सरप्रतिक्रमणविधिरन्यथा वर्तते ।

No. 185. समयसारनाटकं । *Samayasāranāṭakam.* Substance, country-made white Kāśmīrī paper, 12 x 8 inches (bound in book form).

Folia, 81. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1752.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A poetical work illustrating the principles of the Jaina religion in Bhāṣā verses in several metres, entitled Samayasāranātaka, by Rūpacanda. The word Nātaka seems to be used here in the sense of simple poetry only, and not in its ordinary sense of a theatrical work for no sign of a drama is to be found here. Nor even the speeches of two men are written in it in the dialogue form, which, at the first sight might have led one to take it as a theatrical work. It commences with the stutis or prayers to Pārśvanātha Aḍilla siddha, goodmen and Samyakdṛiṣṭi (true knowledge). After which the following subjects are treated of, Samyakdṛiṣṭi, Mithyādṛiṣṭi, Kavivarnana (description of a poet), Kavilaghubhāvarṇana (poet's humbleness), Nāṭakavarṇana, Anubhava (perception) Varṇana, description of six dravyas such as Jīva, Pudgala, Dharma, Adharma, Kāśāya and Kāla. Description of nine tatvas, which are Jīva, Ajīva, Puṇya, Pāpa, Āśrava, Samvara, Nirjara, Bandha and Mokṣa. Nāmamālā or different names of each of the following Vastu Siddhajīva, Saṃsārajīva, Ākāśa (sky), Kāla (time), Puṇya (virtue), Pāpa (vice), Mokṣa (salvation), Buddhi (intellect), and Vicakṣaṇa (the learned), Munīśvara (great sage), Darśana (sight), Jñāna (knowledge), Carita (conduct), Satya (truth), Jhuthā (false). In this work all the categories admitted in the Jaina philosophy, are described.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीदीनरागाय नमः ॥

अथ नाटिका समवधार निरुक्ते ॥ अथ पार्श्वनाथजीकीस्तुतिः ॥

सूत्रेया ११ रुद्रराजीवालि ।

क रमरमजगतिमिरहृर नयमउरदलपटपमिह मगदरही ।

निरपतनयनमविक जलवरपत हरपत अमित मविकजनवरही ।

मदनकदनजित परमधरमहित सुमिरत भवत भगत सदहरी ।

सजलजलदतनु कुकटसपतकनु कमउदधनजिनमनत नवरही । १ ॥

* This is the date of the original composition of the work—

पृथ्वीपतिविक्रमके राजमरजादलीके सवदमे बोते पर बाहुरा वरमने ।

End.

पृथ्वीपतिविक्रमके राजसरलादक्षीर्णें सङ्गसें होती पर बांगुवा बरसमें ।

आसुमास आदिघोस संपूरण बंधकीड़ी

वारतिक करिके छदारबारसमें ।

जो पेशकुभावा संघ सर्वदमुबोध धाकी

शीछुं बिगु संमदायना बैतल बसमें ।

यातीं ग्यान लाभजानि संतनिकीवें नमानि

बातरूप संघसिध्दी महाभात बसमें ॥ १ ॥ सं २१ ।

खरतरगच्छगाय विद्यमान भट्टारक जिनभति

सुरिजुके चर्यराज घरमें ।

वेमसाधमाभि जिन चर्य जूबैरागी कविमिष्य

सुख बईमान मिरीमणि घरमें ।

ताके शिष्य दयासिंघ गधि गुणवंत

मैरे घरम आचारिज बिष्यात युतधरमें ।

ताकी परसादवाह रूपचंद आनंदसौ

पुस्तकबनावी यह सोनगिरिपुरमें ॥ २ ॥ सबैया २१ ।

मोदीधावि महाराजाकी सममानदौन्दी

फतेचंद पुनवीराजपुसनदमालके ।

फतेचंदके पुनजसरूप जगदाय बीतगनधरमें

धरैया छमपालके ।

ताके जगदायजूके भूभिवेके देतु हम

ध्यौरिके सुगमकीर्त बचनदयालके

बीचत पठत अब आनंद सदा ए करौ संघ

गावाचांद अरुपचंद बालके ॥ ३ ॥

देखी भाषाकी कही अरुपनिपर्ययकोता

ताकी मिच्छा दुखठं साधकमदीन ॥ ४ ॥

Colophon,

इति श्रीसमयसारणाटिकानां समाप्तं (१) ॥

विवरणम्—समयसारणाटिकानामसूत्रजैनसंस्कृतपदार्थविचारविषयकः निबन्धोऽयं रूपचंद
मणीतः ।

No. 186. समकितकौमुदी । Samakitakaumudī. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 35 Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1729.* Appearance, very old Verse. Generally correct. Complete.

A work consisting of instructions of Ārya Suhasti Sūri on Samakita or Samyakta (perfectness) to the king of Pātaliputra in Bhāṣā Caupāī under the name of Samakita Kaumudī, by Padama-canda Sūri at the request of his pupil Barddhamāna.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ऐं नमः ॥

॥ दृष्टा ॥

सति श्रीमुखसंज्ञदा ॥ दायक लीलविलास ।
 परता पूरय प्रवसौद योमनमौङ्गनपास ॥ १
 शुतदेवी सुभमति सदा सुभान दोजेद मात ।
 शुभ प्रसादे नर तुरत खरिजन माहि गथात ॥ २
 समकित विश्व शिष्यपद लक्षो सांभल ल्योसङ्कीर्त्य ।
 पाथ सहित किरिया अलप बहुल लदायक हीर ॥ ३
 शिष्यवर देव सुसाधु गुरु कैवल्य भावित धर्म ।
 सहस्रीं सुधासहो ए समकितनी मर्म ॥ ४
 तिलि कारणि भविय तुन्दे वारोवि कथा वात् ।
 एकदा मना अवधारज्यो समकितना अवदाव ॥ ५

दास पहिली चौपरे श्री ।

नीरतये भंमद जाणोइ आर्थ सुदृष्टि श्रोतव्याचौद ।
 एकदा विहार करता तेह पाहलपुर आवा गुण रोह ॥ १

* The date of the original composition is mentioned at the end of the work in the following verse :—

सतर बावीसद बहर इरे । अवर्त्तमाद माहि वरधमान शिष्य आरुहर ।
 रच्यो प्रबंध सहाहिरे ।

This work has been composed on the request of pupil Barddhamāna in Āraṅgabād in the year 1722, but it cannot be ascertained whether it is Samvat or Śaka.

The beginning cannot be described fully on account of its writing being injured. So we quote below extracts from the last portion only.

જાદુ મેં ભાગે વંધી આઠાસમને અવાહ કાલીસી ।
 અંતે ઉશ્કારક દગ સમય વરુ અટપવ સમયંતા ॥ ૧ ।
 સત્કમર પદમ સમય પરમવર્ણ આઠ અલ ।
 દાહારી વક્કારી કસમ પરમવિષ આઠં ઉદય મંદ ॥ ૨
 દગ દુતિ અટ વક્કાસુ દુગ્ધ સમયસુ પરમવાહારી ।
 દગ વક્કા દસુ સમયા દગદો તિમિત્ર અવાહારા ॥ ૩
 વકુકાલ લે અવિચ્છન્ન કમ્પ અપેય જામિદ કાલેય ।
 વેદમ્પદ આર્તિ અ સુગ્ધસવપરસર્થ ॥ ૪
 અપરવિચ્છન્ન મેં અટ અહવા અસેસ કામ્પિ ।
 વંધ સમયવિજઈ સિદ્ધિલ ચિત્ત જાદુઅર્થ ॥ ૫
 ઝંપુશ ગાઠનિકાયલ વંધેય પ્રુલ્લ દોલ કિલ છઠ્ઠ ॥ ૬
 મં જોર અવ વલતલ જુદાં કમરેઅવિચ્છન્નલલ ॥ ૭
 સત્કુ જરમસરીરાષ્ટરનેરદયા અસંઘ નર તિરિયા ।
 દુતિ નિદલકમાઠ દુહા વિસેસા સુપેઅલ્લા ॥ ૮
 નીલા સુવક્રમિજર અવ સમુલે અદ અરમેશ્વરિ ।
 સી અવ્ભવ સાવાદ સવક્રમઅવકમોર અરી ॥ ૯
 અવ્ભવસાવનિમિત્તે આહારે વેશ્વરપરા યાદ ।
 પાલે આવાપાવસતવિદ્ધં મિત્તુઅર્થાચારં ॥ ૧૦
 આહાર સતીરંદિ પગ્ગી આવાપાવ આસમયે ।
 અટપંચ પચ અવિષ્ણ દગવિગલા સન્નિ સમ્પ્રીયં ॥ ૧૧
 આહાર સતીરંદિવ કસાસવટ મથોમિનિવિષ્ણી ।
 દોલ જાત દલિ આઠં કરવ પદ સાઠ પગ્ગતા ॥ ૧૨
 પચદંદિ અતિ વલૂલા સાઠ અદસયાવ અટવસા અટ ।
 દગ દુતિ અટરંદીય અસમસમીય તલ દસ ય ॥ ૧૩
 સંધિતા સંધયતી ગુરુતર સંધયતી અમ્જાત એસા ।
 સિરિ અંદસર્થિ દેશ નિમિત્તા અત પાઠણદ્ધા ॥ ૧૪
 સંધિતવરી સદ્ગત સતીર મોયાદવાવ સંધયતા ।
 સમપાયા ॥ ૧૫

तथा मयी नमपाल कहीउ संपति राजा कह्यो होई ।
 सादेखइ सबखी दास बंदस आव्यो तब नरनाथ ॥ २
 बाँदो बैठा उचितताम ये उपदेश गुरोसर ताम ।
 पारजसेवादिक सोहिंलुं लहिता समकित बर दीहिणु ॥ ३
 टाकि नरग तथा बारणी नरमुख सुरमुख पावे चला ।
 सुगति रसबिम्बुं करे मनेइ पुण्यवंत समकित लहे तेइ ॥ ४
 समकित मित बिना नही मित समकित बंधू सुगन्ध सुपविन ।
 समकित रतन भीटुं सखार समकित वंत लहर भवपार ॥ ५
 समकित दृष्टि जे जीव होइ वैमानिक सुर साइ सोइ ।
 पहिलुं आयुग बाणु मही यह बात सिहांति कही ॥ ६

On hearing this the king asked how a man may be fit for Samakita or Samyaktva (perfectness), Guru replied be attentive O king—

भाषा बुद्धि विवेक विचार ।
 बचन कुमल संकादिकदोष ।
 रहित गम्भीर प्रमत्तमणिय पोष ।
 बर्णेद्रिय जे चौरजबत
 व्यवहारें निग्रह विहसंत ॥ ८
 दीव गुरु भगति करे मनवरें ।
 पर्यय समति द्विमे नहु धरें ।
 दाता पर उपगारि प्रबोध ।
 लखल इति नर समकित लोच ॥ ९

On this the king asked again O my Lord kindly tell me, if any one obtained Samakita or perfectness and its effects in this world. The Guru told the story of Arhadāśa a Srāvaka, which has completed the work.

End.

सुखल गुरि दीसन गुणोरे संपति नामि नरेस ।
 लखलपरम विषय छोरे वरतावइ निजदेसइ रे ॥ १
 धरम करी सदा धरमि भाव बिभाजिरे ।
 मग बंकिन फलइ सिवपुर माहि विराजइ रे ॥ २ धर०

वधा मयी वनपाल कहीइ संमति राजा करयो छोई ।
 सायेलइ मुखी दाय बंदण आव्यो सब नरनाथ ॥ २
 वदी बैठा सचितटाम ये उपदेश गुरोसर ताम ।
 पारजसेवादि क सोहिलुं लहिता समकित वर दोहिलु ॥ ३
 टांकि नरग तथा नारणी नरमुख सुरमुख पावे सया ।
 सुगति रमयिअ करे सनेइ पुण्यवंत समकित लहे तेइ ॥ ४
 समकित मित विद्या नही मित समकित बंधू सुगण सुपवित्र ।
 समकित रतन मोटुं संसार समकित वंस अहइ भवपार ॥ ५
 समकित दृष्टि ले खीव होइ वैमानिक सुर साइ सीइ ।
 पहिलुं आयुन बाणु सही यह बात सिहाति ऊही ॥ ६

On hearing this the king asked how a man may be fit for Samakita or Samyaktva (perfectness), Guru replied be attentive O king—

भाषा बुद्धि विवेक विचार ।
 दहन कुशल संकादिकदीव ।
 रहित कभीर प्रमंखमश्रित दीव ।
 वशेन्द्रिय ने धीरजवंत
 व्यवहारें निश्चय विदुसंत ॥ ८
 दीव शुद्ध भगति करें मनवरें ।
 पर्यय समति द्विषमें नहू धरें ।
 दाता पर सपगारि प्रवीण ।
 लखल इणि नर समकित लीव ॥ ९

On this the king asked again O my Lord kindly tell me, if any one obtained Samakita or perfectness and its effects in this world. The Guru told the story of Arhadāsa a Srāvaka, which has completed the work.

End.

सुदृष्ट गूरि देखन सुखीरे संमति नामि नरेस ।
 अणवरधरम विसेष धीरे वरतावइ निजदेसइ ॥ १
 धरम करी सदा धरमि मान विभाजिरे ।
 मल बहिन फलइ सिवपुर मांझि विराजइरे ॥ २ धर०

जिन महाद करी बोधारे दीधी ब्रह्म परिदान ।

अनम सकल करि आपधरे पाथ्यु अमर विमानरे ॥ १ ॥ पर०

श्रीपादचंदमुरी सररे गौतम समी परतार ।

पंचम कालरं सुरतहरे बड़ तपमइमि बगारे रे ॥ २ ॥ पर०

भूरि गुणर करी सीमतारे श्रीममरचंद्रमुनिद ।

पाटप्रभाकर तेहनहरे श्रीराजचंद मूरिद रे ॥ ५ ॥ पर०

तामु श्रीम आपक बनारे आपक श्रीदिशचंद ।

तेहनना शिष्य अविबोर जोरे हम अंपर आपदरे ॥ ६ ॥ पर०

गच्छ जायक गुणि मइमइहरे श्रीरदमचं मूरीस ।

जयवगा लागि जाबौररे दिन १ चटत जगोस रे ॥ ७ ॥ पर०

सतरशाबोसइ बइरहरे अवरंगा बादमाहिं ।

वरधमान शिष्य आपइहरे १७० प्रबंध लहाहि रे ॥ ८ ॥ पर०

समकित कौमुदी बीपइरे ली भयमइ नरनारि ।

श्रीमधुसूद आदर करीरे तनु चरि जय जय कार रे ॥ ९ ॥ पर०

Colophon. इति श्रीसमकितकौमुदी संपूर्ण । संवत् १८२८ वर्षे भाद्रप मासि शुक्ल
पक्षे श्रीमहावारे ।

विवरणम्—समकितकौमुदीनाम सम्प्रदायविषयको भाषा बीपइ पद्यनिबन्धोऽयम् ।

No. 187. संग्रहणीसूत्रम् । Sangrahanīsūtram Substance,
country-made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 18 Lines, 4-11 in a
page. Character, Nāgara Date, Samvat 1755 Appearance, very old,
having black spots on margins even injuring writing in parts. Verse.
Generally correct. Complete.

A Jaina work on the description of categories under the name of
Sangrahanīsūtra or aphorisms on collections, by Lexa Sūri, a pupil of
Malhari Hema Sūri. There is another work of the same name and
on the same subject by Candra Munidra, which being more extensive
this one has been abridged.

The beginning cannot be described fully on account of its writing being injured. So we quote below extracts from the last portion only.

जहने भागे वंधी आउखभवे अवाह काजीसी ।

अते अमगद इम समय वर अउपंथ समर्पता ॥ १ ।

अमगद पदम समए परभवर्थ आउ अत ।

हादारी वकाइवी कसमए परभविष आउ' उदय नंद ॥ २

इग दुति अउ वकासु दुग्गद समएसु परभवाचारो ।

दुग वका' इतु समवा इगदी तिमित्र अवाचारा ॥ ३

महुकाल वी अविज्जं कम्म अपेव लमिह कालेव ।

वेइअइ अरति अ उगुन्नसवपएसर्थ ॥ ४

अयवविज्जनेवं आउ अइवा असेस कम्मपि ।

बंध समएविज्जं सिटिल विचन अइअथ ॥ ५

अंगुथ गाढमिकायव बंधेव पुण्ण जेव किल कइ' ।

तं होइ अथ पवतथ जुगं कमवेअविज्जफलम् ॥ ६

अगुन्न अरमसरीराअरनेरइया असंख गर तिरिया ।

दुति निदवक्कमाउ दुहा विसेया सुयेअथा ॥ ७

जिवा अ सुवक्कमिअइ अथ ससुखे अइ अरीयावि ।

सी अवभव सावाइ उवक्कमववकसोइ अरी ॥ ८

अवभवसावनिमित्ते आहारे वेअथावरा थाए ।

फासे आवापाणसुगविहं भिअभए'आउ' ॥ ९

आहार सरीरंदि अज्जसी आणपाण भासमणे ।

अउपण पण कपिअ इगविगला सत्रि समीवं ॥ १०

आहार सरीरंदिअ ऊसासवउ मणीभिनिअिओ ।

होउ अउ दलि आउ करण पइ साउ पञ्चता ॥ ११

पणइ'दि अति वलूसा साउ अदसयाव अउवसा अइ ।

इग दुति अउरिंदोअ' असमसमोअ मण दस य ॥ १२

अविता संघयणी गुरुतर संघयणी मभुजउ एसा ।

सिरि अंदुगुं देअ निमिआ अउ पाउअइ'दा ॥ १३

अविअथरी अइमा सरीर मीगाइयाव संघयणा ।

समा संठाव कसाय लेअइ'दि अइ सुगुयाया ॥ १४

दिदौ दंभन नाथे जेमा चउमी वराय वनच ठिइ ।

पञ्चसि किमाहारे सप्रोगइ रागई वेए ॥ १३

सलिहारे हुमसूरीच सोस लेसेच सुविद्या ।

रइयं सघयच, रयच मेच नंदउत्ता बीरजितियं ॥ १४

Colophon. इति श्रीसंघसिद्धिपूर्व संपूर्ण ॥ ६ ॥ संवत् १७५१ वर्षे । श्रीवसन्ते ज्ञाप-
यन्ते एकादशी तिथौ लिपिकृता सदारनेच एषा पुस्तका संपूर्णाः (१) ।

विवरणम्—पुस्तकसिद्धिं संदृष्ट्वा संपूर्ण नाम कथितं नित्यं वनते ॥

No. 188. संघयणसूत्रं । Saṅghayapasūtram. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 21 Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1677. Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described in the previous No.

No. 189. साधुसहाय । Sādhusahāya. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1 Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem consisting of seven verses only enumerating the twenty-seven merits of a good man entitled Sādhusahāya, by Vācaka Sūri.

The whole work is quoted below—

॥ १ ॥ ते सुनीने भासचने जइवेददी ।

ते सुनिने चइ वंदन भावे ते चइहाय चइगत रावेरे ।

इन्द्रियचइदमें विषयवादी वनीछंति सुनी वस चावेरे ॥ १० ॥ १ ॥

श्रीभक्षणी निवर्द्धने करतां बली पट्टिद्वयादिक क्रियारि ।
 निरासंयमन नारे वहुपदो बलीकरण सुद्विगुण दरियारि ॥ ३० ॥ १
 अद्विष्टि संयमनीम सुमुक्ता दुर्धर परीसह सह्यारि ।
 समस्तुकाय कुसुमयोगे वरतावे अपुंसरतारि ॥ ३१ ॥ २
 कर्त्तुं निजतनु धर्मने कान्ते उपसर्गादि आच्यारे ।
 सतावीस गुण करी खीछे सुभाषारने भावे ॥ ३२ ॥ ३
 ज्ञानदर्शन चारित्र्यवाजी निरकरव्यापि आचर रे ।
 अंगिधरे निरुद्धता सुधी ए सतावीस गुणसार रे ॥ ३३ ॥ ४
 अरिहंत भक्तिसदा उपदेखे नायकसुरि ना सहा रे ।
 सुनिविष्ट सर्वक्रिया नवीगृहे तीर्थ सकल छुटदार रे ॥ ३४ ॥ ५
 पद पद्मम इति परिध्यायता पद्ममा गतिने साधारे ।
 सुखकर शासन नारे नायक ज्ञान विरक्तगुण बाधारे ॥ ३५ ॥ ६

Colophon, इति श्रीसाताविम्वसहित साधुसहाय ॥ श्रीरत्न ॥

विवरणम् - साधुजनसहस्रसंज्ञितिशुण्यव्यापकीऽपि निबन्धः ॥

No. 190. सतावीसभव । Satāvīsabhava. Substance, Kāśmīrī paper, 14 × 6½ inches Folia, 3 Lines, 3-14 in a page Character, Nāgara Date, 1, Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A little work dealing with twenty seven births of Mahāvīra, under the name of Satāvīsabhava. Anonymous.

Of the twenty-seven births, the first was at a village in the western Mahā Videha, under the name of Nayasīra. He once went out in a forest to collect wood and saw a Sadhu (ascetic) there. On hearing religious instructions from the Sādhu turned a true good man and gained samyaktva or perfection. In the second birth his name was Marici. On account of being a son of Marica a Cakravartin King. Once he happened to hear the speeches of Śrī Rishabhadeva and gave up worldly enjoyments, took Dikṣā from him and turned instantly an ascetic. In the third birth his name was Vāsudeva. In the

in the fourth birth he was a prince of the name of Kapila, at the end of which he became a god and was in that state for a long time. In the fifth time he was born as a Brāhmaṇa. His sixth birth was also in a Brāhmaṇa family residing at the town of Śrībanā, under the name of Puṣa. He became a god in the seventh birth. In the eighth birth he was also a Brāhmaṇa, of the name of Agnidyota. His ninth birth was in the heaven of gods. He was born as a Brāhmaṇa, of the name of Agnibhūti, at Mandira Sannibesa village, in the tenth birth. His eleventh birth occurred in the heaven of gods. He was born in the twelfth time as a Brāhmaṇa under the name of Bharadvāja in the city Śvatambā. His thirteenth birth occurred in the Devaloka. In the fourteenth time he was born as a Brāhmaṇa under the name of Mivara in Rājgrīha. His fifteenth birth was in the world of Gods. In the sixteenth birth he was a king of the name of Viśvabhūti. Being disgusted with worldly affairs he entered into ascetism under the instructions of a Sādhu Sambhūti by name and practised austerities for a period of one thousand years. His seventeenth birth happened among the gods of superior order. At the eighteenth time he was born from Mṛigavatī, the daughter of Prajāpati, the king of Pātanapur, after her seven successive dreams, under the name of Vāsudeva the first. In the nineteenth birth he was born as a Nārakī in the fourth hell. He became a lion in his twentieth birth. In the twenty-first birth he again became a Nārakī in the fourth hell. In the twenty-second birth he obtained again human form and performed good actions for ten millions of years (अष्टाशतम्). At the twenty-third time he took birth from Dhārinī the queen of Danañjaya the king of Mahāvideha, in its capital Muṅkā, after her fourteen dreams, under the name of Priyamitra and became a great emperor. In this birth he took Dikṣā from Pāttilācārya and lived one hundred million years. His twenty-fourth birth occurred in the seventh world of gods. At the twenty-fifth time he was born from Bhadrā the queen of Jitasatru, a king governing the city Chalū in India, under the name Nandana, with a long life of one Lakh years. In this birth also he took Dikṣā from Pāttilācārya also. He observed the vow of Māsakṣamā during his whole life, also performed Viśvasthānikā Tapa and such actions for which one can gain the title of Tirthankara. During the twenty-sixth birth he performed twenty Tapas and obtained the

title of Tīrthaṅkara. In the twenty-seventh birth his name was Mahāvīra and became the twenty-fourth Tīrthaṅkara of the Jains. This is a short account of twenty-seven births of Mahāvīra, as described in this work.

Beginning. तिहा पूर्वे श्रीवीरने सम्पत्त पाप्मासिकी सतावीस भव कहीर' ।
 साधुसमाचारः मरीचिरमरः बीडा पारिजाद् धरः ।
 संसारी बहु विचरुतिरमरो नारायणी नारकी ।
 सिंदीऽन्येष्वपि यो भवेत्तु बहुमयकोत्ररी मन्दनः
 श्रीगुफा नरभिर्भवीऽय भगवान् वीरस्त्रिलोकी दुर्ग' ॥ १

End. सतावीसमिं भवि श्रीमहावीर श्रीवीसमा श्रीदुर्गरे धया इम भरिय धने
 भवि स दुख बोल्या माटी एक कोकि संसार बधाछी इम बीजा पवि
 जीवत दुख बीटी बीलता संसार बधारइ' ।

Colophon. इति श्रीसतावीस भव संयुक्तेषु ॥ १ ॥

विवरणम्—पुस्तकः सिन्धी भाषायां लिखितः सप्तविंशतिः सर्गकः ।

No. 191. साधुसमाचारः । Sadhusamācārah. Substance, country-made white paper, 10×5 inches Folia, 22. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1855. Appearance, old, torn and writing injured in parts Prose. Generally correct. Incomplete.

In fact this is not a separate work but the eighth chapter of the Daśa Śānti khaṇḍa, relating to Paryusana festival, under the name of Sādhūsamācār.

Beginning. ॥ १० ॥ अथ साधुसमाचारो लिख्यते अथ दुर्ग वाच्य इह हि पशुं वषा
 विविधा (१) यद्वीजाता, (२) यद्वी अजाता च तत्राजातायां पंच पंच दिन
 इत्यादि वाच्य इह पशुं वषा अजादयम् पश्यति यिषु क्रियते १ यद्वी-
 जातायां तु वषां सावत्सरिकाविचारलोचनं १ पशुं वषायां कल्पसूक्तमर्थं
 च चेल्यपिपाटी १ अष्टमपः ॥ सावत्सरिकप्रतिक्रमार्थं च क्रियते ॥

This is followed by a Pāṛkṛit passage the purport of which is thus expressed in Sanskrit,

अथरा अपिच अर्वाक् अपिच महाकायेविशेषात् भाद्रपदपुष्पपञ्चमीत
 इतस्तः कल्पते पर्युषणापर्वं कर्तुं कल्पते, तां रजनीं भाद्रपदपुष्पपञ्चमी
 पतिक्रमिन्तु दशसु पञ्चकेषु कुर्वन्तुषु आषाढपूर्णिमादिवसे प्रथमं पञ्चक
 एवं चये पञ्चभिः पञ्चभिर्दिवसेः एकैक पर्व एवं कुर्वन्तां साधूनां पञ्च-
 महिनेः एकादशपर्वानि भवन्ति एतेषु एकादशपर्वदिवसेषु पर्युषणं कर्तव्य
 पर्वसु एकस्मिन् दिने न्यूनैऽपि कारवशिरेष्वेव पर्युषणाः कर्तव्याः परं एका-
 दशभ्यः पर्वेभ्यः अधिके एकस्मिन्नपि दिने गते न कर्तव्यं अधिक मासो न
 गत्यन्यथः सन्त मासगणनया आषाढ चतुर्मासान् पञ्चमहिनेः पर्युषणा पर्व
 भवति श्रीकालिकाचार्याचार्यानादिशात् भाद्रपदपुष्पपञ्चमीतः चतुर्थी क्रियते
 परं वृथा पर्युषणा न कल्पते अनादि तीर्थहरणां आश्रया इदानीमपि
 चतुर्थी कुर्वन्तः आराधका ज्ञेया इति १ समाचारी ।

This work consists of Sādhvasamācāris of this sort each preceded by a Prākṛit passage.

As the reading of the last fol. does not agree with that of the just preceeding one so some leaves appear to have been lost.

End.

तेषां क्षासिषं तेषां उमएषं समये भवथ महावीरे रायमिहे नगरे गुचसिषए
 चैरए वङ्गषं समवाथ वङ्गषं समथोषं वङ्गषं सावराषं, वङ्गषं साररीष
 वङ्गषं दीशषं वङ्गषं दीशोषं मज्जगए चैव मारवए एवं भासिह पचवैह
 पचवैह पञ्चोसवा कथोनामं वज्जयचं सचइं सइह सकारषं ससुत्तं असत्तं
 सउमत्तं ससनरषं भुज्जी १ सवट्ठं सइहति धिनि १० पञ्चोसवा कथी समपी ।

Colophon.

इति श्रीसाधुसमाचार कंठे, सवत् १८५३ वर्षे चैव सुदि दशम्या ॥

विवरणम्—पुस्तकं स्मिन् पर्युषणापर्वानुष्ठानसम्बन्धिनः कति साधुसमाचारा रचिता ।

No. 192. साधुवन्दना । Sādhuvandanā. Substance, country-made colourless paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 1-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn and writing injured in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on the worship of Sāihus, by Pārāvacaṇdra.

No. 193. **सिद्धपञ्चासिका ।** *Siddhapañcāśikā* Substance, country-made white paper, 14×6 inches. Folia, 5 Lines, 21-32 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work treating of the characteristics of Siddhas, complete in fifty aphorisms in Bhāṣā, entitled *Siddha Pañcāśikā*, by *Devendra Sūri*, with a *Bhāṣā* commentary.

Beginning of the Commentary. ॥ ६० ॥ श्री नमः ॥

श्रीशैलरायाय ॥ श्रीं सिद्धया ॥ सिद्धं सिद्धायैरायना । पुं पुं । अथवा
मिड, मिडाः प्रतिष्ठा सत्य पद्व करी नड कोईकु पापो न सकइ एववा
अर्थ । जीवाजीवादि परार्थ चरित्र । सु० सूच ११ अंगदपनइ विपद
एवमु सूच भर केइयइ मोच पाम वा धकी । एववा । सु० मूतः ६५
मुता । एतवइ पुवयो पर० पुत्र एववा गणधरादिक बइ जेर खिनादि १५
हारकरो कइइइ तिहां खिने० देवइ अइो कइं निजगदप मिहं
बीकइ ॥ १ ॥

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥ योगद्वयो नमः ॥ सिद्ध सिद्धस्य सुखं नमिष
तिहृ अथ पदामुं वीर । निरि सिद्ध पाइइठाठ सिद्धसद्वं किमि
हुयं ॥ १ ॥ सतप पपदवयवा १८ दध्यपमाथे च २ खिल ३ फुसपाय ४
काथीच ५ अतरं ६ तहा । भावी ७ अपा बहु ८ जेवदारं ९ ॥

एहिं अर्धतरसिद्धा परंपर संनिकरि सगुतेहि ।

निहिं विद्यारविज्जो इमेयु य न रमेयु दारेयु ॥ १ ॥

खिलो १ कान्ने २ गइ ३ वेय ४ तिल ५ डिंये ६ अरिल ७ बुहेय ८ ।

नाथी ९ भाइ १० कान्ने ११ अतर १२ मणसमय १३ गणध

१४ अपवइ १५ ॥ ४ ॥

End of the Text.

अटमय सिद्धो वा १ सतद्विचर्यं चंत गुणियजापत्रा २ ।

लापण्य मोसम संमृता ३ एमता लापण्यसगुणा ॥ ४० ॥

उत्तमिय १ छडिइय २ छडिइ ३ बीरासय ४ ।

नरं जेय ५ पासिप्रग ६ उत्तापग ७ सिद्धाउकमेय संसगुणा ॥ ४८ ॥

अन्यद्वारं

पदवीस १ पत्र २ अहमय ३ पण ४ दस ५ बीसाय ६ ति ७ पण ८

दसमं च १ ।

संख १ असंख १ अक्षय १ गुणहोवि अउअह आहंता ॥ ४८

इग १ दुग २ इग १ दुग २ अउ १॥४ अह १ अंत २ अह १ संख २
अरख ११॥४॥

गुणहोवा सदसं लिहियं देविंद मूरीहि ॥ ५०

Colophon of the Text. सिद्धपद्यासिका मूखं ॥ ख ॥ ख ॥

End of the Commentary. सिद्धा ते असंख्या ते गुणहोवा करता १॥४०॥५० सी.
तेयो ५१ अनंतगुणहोवा जाय १०८ अर्ग। इम स्तोवादि २० सीहा तिहा।
एकेक घवा २ सं। इमताइ स। १० ताहइ असं। वीस ताह' अनंत
गुणहोवा। जिहा २॥१०॥१०। सीहा तिहा ॥१०० व०। २ सं। १ सं०। ४
असं। ५ अः। ६ अनंत० जाय १० ताइ अनंतगुणहोवा' जहमथादिह ६८
सी. तिहा १० वः। २ सं०। तसं ४ सं०। ३ अम० इम ६। ०। ८ अम'
४८ इग इत्यादि जिहा २ लववादि विषय २। १ सी. तिहा। ७० व०।
२ अम० जिहा २ ऊह' सीकादि विषय ४॥४ सी०। तिहा २। ७, व,।
असं। १ असं.। ४ अलं०। ५०

Colophon of the Commentary. सिद्धपद्यासिका वारिका समाप्ता ॥

विवरणम्—पुस्तकस्यिन् सवार्तिकसिद्धपद्यासिकानिधौ केननिबन्धो द्विवेन्द्रमूरिहोती वर्तते।

No. 194. सिद्धाचलयात्रा । Siddhācalayātrā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 21 Lines, 5-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing injured throughout under a black spot, not to be ascertained whether correct or not. Incomplete.

The codex being illegible we can not describe it.

पठितुमशक्यत्वात्प्रोचितं पुस्तकमिदम् ।

No. 195. सिन्दूरप्रकरः सटीकः । Sindūraprakaraḥ Saṭīkaḥ. Substance, country made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 32. Lines, 6-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1805. Appearance, old, worn and writing injured in parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work consisting of 100 Sanskrit verses imparting religious instructions, entitled Sūktamuktāvalī or Sindūra Prakara composed by Hemaprabha Ācārya, complete in 19 Dvāras or sections, with a commentary in Sanskrit, by Hareakīrtti Sūri, pupil of Candrakīrti.

Beginning : १०१

श्रीमत्पार्श्वजिने नमः + + + प्रहृष्टं हृष्टप्रसन्नम् । १

श्रीचन्द्रकोर्मिमूर्ध्नीणां गुरुणास्तुपदेशतः ।

सिन्दूरप्रकरव्याख्या क्रियते कर्मकोर्मिणा ॥ २

पुनः कथयतां चादौ इष्टदेवतापरदकरदण्डपञ्चम्याचरचपुष्पं श्रीगुरुं
प्रति चादौर्वादिमाह—

सिन्दूरप्रकरस्तपःकरिमिरःश्रीदे कथायाटवी-

दावादिर्निषयः प्रवीचदिवसमारभ्यसूच्योदयः ।

सुनिश्चीकृचकुम्भमुरसः श्रेयसरीः पञ्च

मीश्रासः क्रमयोगेनस्तुतिमरः पार्श्वप्रभोः पातु वः ॥ १

पार्श्वप्रभोः श्रीपार्श्वनाथस्य क्रमयोगेनस्तुतिमरः नमस्तस्मिन्सुदीर्घो
पुमान् पातु रचतु नमस्तुतिमरस्य तपःकरिमिरःश्रीदे
सिन्दूरप्रकरः तपस्य करो कृत्वा तस्य मिरःश्रीदे मलकमज्जमानः कुम्भ-
स्थलं तत्र सिन्दूरपुष्पः कुम्भमसदृशं नमस्तुतिमरस्य रज्ज्वान् सिन्दूरप्रकरो-
पमा । पुनः कथयन्तः कथायाटवीदावादिर्निषयः कथायाः श्रीवमानमाया-
श्रीमासएव चटवी चरचं वन तस्या दावादिर्निषयः दावादिश्लाघासमूह-
गुण्य पुनः कथयन्तः प्रवीचदिवसमारभ्यसूच्योदयः प्रवीचो ज्ञानं स एव दिवसो
दिनं तस्य प्रारम्भे चटवी सूच्योदयसमानः पुनः कथयन्तः सुनिश्चीकृचकुम्भ-
कुम्भमुरसः—सुनिश्चीकृ चटवी तस्याः चटवी कुम्भो तत्र कुम्भमुरसः काश्री-
जम्बलपत्रगुण्यः, सुनिश्चीकृचकुम्भमुरसः इति च पाठः । पुनः कथ-
यन्तः श्रेयसरीः पञ्चमीश्रासः श्रेयः कल्याणस्य तत्रैवैवस्य पञ्चम्या
नूतनपत्राणां श्रीश्रास सदृश इष्टः प्रभोः क्रमयोगेनस्तुतिमरी श्री
पुमान् पातु रचतु नमस्तुतिमरस्य रज्ज्वर्चमान् रजा एवोपमा । श्री भव

धाविन् एतं ज्ञात्वा मनसि विवेकभागेव श्रीपात्रं नाप्य चरचकमपी एव
मेष्यौ । सीमपमानां यत्पुष्पप्रसादादुत्तरी माहविशामासां वितस्तु ।

End.

सीमपभावाद्यसमा च यत्र धुंसां तमः पट्टमपाकरोति ।

तदप्यमुषिद्रुपदेशमिमे निशम्यमाने प्रिनशमेति नाशम् ॥ १८

सीमपभावाच्चानिच पुनः सीमपभा मूलप्रभा अपि धुंसां यतमः पट्टं
अन्धकारकदंभं न अपाकरोति तदपि तादृशमपि तमः पट्टं अज्ञानपट्टं
अज्ञानपापं अमुषिन् उपदिशे निशम्यमाने गृह्यमाने सति अनिमं निरनरं
नामं एति अर्थं याति । यतन् गृह्यमाणं ततमः पापं अर्थं याति अथ
सीमपभावाच्चप्रभावाच्च इति अन्धकारां मन्त्राम् सूचितं ॥ १८ ।

अथ प्रशस्तिमाह—

अभजदजितदेवाचार्यवतीदयादि-

द्युमवि विजयसिंहाचार्यपादारविन्दे ।

मधुकरचमतां यत्सेन सीमप्रभेव

व्यरवि सुनिश्चारा मूक्तमुक्तावलीशम् ॥ १००

इति श्रीसिन्दूरप्रकराख्यं सुभाषितं समाप्तम् । तत्र सीमप्रभेव कुनिपराज्ञा
सुनिपा सुनिश्चारासेवा राज्ञा मूलीश्वरदेव कुनीपराज्ञा मूलीश्वरेव एवं
सूक्तमुक्तावली मुक्तामेव सुभाषितामेव श्रीभक्तप्रसादकाम्यान्वेव मुक्ताफलानि
तेषां पादलो ज्येष्ठी व्यरवि विरचिता । तत्र केन यः सीमप्रभः अजितदेव
भामाचार्यस्य पट्टएव उदयादिदयाचलः तत्र द्युमविः सूर्यसमानः विजय-
सिंहाचार्यस्य पादारविन्दे चरचकमले मधुकरचमतां अमरतुल्यतां अभजन्
आपतत् । पूर्वं अजितदेवाचार्यस्यैव विजयसिंहाचार्यस्यैव सीमपभा-
चार्यस्तेनैव मूक्तमुक्तावली सिन्दूरप्रकरमासी विरचिता । १००

सिन्दूरप्रकराख्यस्य व्याख्या दृष्ट्यं कौर्त्तिभिः ।

सूक्तिभिर्विहितायां तु सामान्यप्रक्रमोऽपि ।

सिन्दूरप्रकरं भूयं योधीते मतिमात्रम् ।

उपदेशवन्ती वक्तुं न जानाति जगत्पतः ॥ १

तपोनखे नागपुरीय पूज्यं

श्रीचन्द्रक च्याङ्गवधुरिराजाः ।

तेषां विनेयार्थमदृष्ट्यं कौर्त्तिभिः ।

श्रीश्रीश्री इतिमिमामकार्पणीत् ॥ २ ॥

इह यत् किञ्चिदशुभं शाम्भुविरुद्धं लिखितमस्ति मया ।

श्रीध्वं श्रीश्रीश्री. प्रसादमाधाय तत् सन्ध्यम् ॥ ३

Colophon. इति श्रीसिंदूरप्रकरटीका संपूर्णा । संवत् १८०५ वर्ष फाल्गुण वदि १ सोम
वासरे ॥ श्रीश्रीकानेर मध्ये ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सोमप्रभाचार्यविरचिता सिन्दूरप्रकरप्रतिभा मूलमुक्तावलीनामोपदेशनाम
इदं कौर्निर्गुरिविरचितया च टीकया सह वर्धते ।

No. 196. सिन्दूरप्रकरवास्तावबोधः । Sindūraprakarabālāvabodhaḥ.
Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 29 Lines,
11 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, slightly
worm-eaten in parts. Verse and prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first section of the text Sindūra
Prakara, described above, with a commentary partly in Sanskrit and
partly in Bhāṣā, entitled Bālāvabodha, by Rija Śikopādhyāya, pupil
of Śidhu Harsopādhyāya, grand pupil of Jina Vivekaratna Śāri of
Kharataragaccha.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसारदाचरणसुम्निनीतपापं

व्याप्तं प्रवक्ष्य परतः स्वमुक्तं नत्वा ।

वत्याश्रयं विमतिं सत्तद्विषयं मुक्त-

मुक्तावलीप्रकरणं किल वार्धमाय ॥

इह हि सत्यकारः प्रदितप्रज्ञावतारज्ञातसंसारसार विदितशास्त्रविचारः
मूलमुक्तावलीयद्वाराद्ये विद्वद्बुद्धयुद्धाद्ये विभुवनजनानन्दकारिणं सकल
निर्मलनगुणगन्धारिणं त्रैलोक्यामोषनचकोरचन्द्रशङ्करं प्रमदितमनो
विकल्पं श्रीश्रीसारदाचरणसुम्निनीतपापं किल वार्धमाय ॥ श्रीपादनाथं
स्मृति—

सिन्दूरप्रकर इत्यादि—

व्याख्या—पार्श्वप्रभोः जमश्रीनैख्यदुतिमः श्री दुष्मान् पातु रघु श्रीपादंमम
श्रीपादनाथनाथ चरणचक्रमालां नखनीं कान्तिं तं समुद्र मुन्दारे कायवि रसा
करी किं नपद्यः नखद्युतिमः तपःकविभिः कोडे सिन्दूरप्रकरः ३६ कोडे
तिहनी नखद्युतिमः तपस्वी या ह्यदीना कलत्रं श्री पादं न तिहने विधे

सिन्दूरना पूर समान है पुनः किं विगिष्टः नखमुत्तिकायाटवीदावादि
निधयः कषायक्रीधमन्, माया धीम निहोत्र रूप्यो दटवी बालवानं कां
दावानलना समूह समान है पुनः किं विगिष्टः शोधदिवसप्रारम्भस्योदयः
प्रबोध कटोये ज्ञान त्रिपदी यो दिवस प्रारंभ स्योदयसमान है पुनः किं
नख द्यु० मुक्तिस्त्रीषदनेककुटुम्बरस्यः मुक्ति रूप्यो स्त्री निहना मुखकमल
रतिशाने विवे कुकुम्बरसममान है पुनः किं० नख द्यु० श्रेयस्तरी, पञ्चमोद्गासः
श्रेयकक्षा पुण्यदिह जदपीया हवानं पालवानं उद्गास समान है इसा शीपार्थ-
नायना चरणकमल नखनों कांति भी समूह मुक्तारं कारवि श्रीमविक
लोकने कांति रचा करो ॥ १

End. नाति ।

Colophon of the first Section. इति श्रीखरतरगच्छं श्रीजिनामवेकत्रसरिसिष्यश्रीसाधु
द्वर्षीपाध्याय-गम्य-श्रीराशिमिषीपाध्याय विरचिते श्रीसिन्दूरप्रकर-नामानवीधे
श्रीमत्तीर्थङ्करभक्तिहारमिदमाद्य विवृतम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽपिन् नामावरोधाभिधभाषायाः कासहितः सिन्दूरप्रकरोऽसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 197. सिन्दूरप्रकरः सटीकः । Sindūraprakaraḥ Satīkaḥ. Sub-
stance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia, 19. Lines, 5-18
in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old.
Prose and verse Generally correct Complete

Another copy of the Sindūra Prakara, with the Sanskrit com-
mentary of Harṣakīrti, as described above.

पुस्तकेऽपिन् पूर्वोद्दिष्ट इत्येकीर्ति कृत संस्कृतव्याख्यासहितः सिन्दूरप्रकरः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 198. सिद्धचक्रमाहात्म्यम् । Siddhacakramāhātmyam. Sub-
stance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 41. Lines, 8-13
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1757-58 Appearance,
very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse
Generally correct Complete.

A Bhāṣā poem relating the greatness of the Siddhacakra, entitled Siddhacakramāhātmya, by Jñānasāgara, a pupil of Māṇikyāsāgara. The date of the original composition is 1726

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सकल सुरासुर जेहना पुनः सावेवाद ।
 दुरिमादाची पास जिण ते प्रथम वित + लय ॥ १
 अहदह पूरव सावली सारजिकी गवकार ।
 प्रथम ते परमदिह नवपद निरुमुविचार ॥ २
 सभासो श्रीगणेशचे सुमतवद घूरि जेह ।
 ते प्रथम द्रुतदेवता निज मणि पावो नेह ॥ ३
 माविश्रमागर सुभ गुरु ज्ञानदृष्टिदातार ।
 पाली जिण घोटी कावो प्रथम गुणसभार ॥ ४
 सिद्धचक्र महिमा कहू जेहना नव पदसार ।
 पांडुरि सु आराधता पावेमुख श्रीकार ॥ ५

End.

॥ भं ॥ सत्तरवरीसना चानूवदि जाडनि दित सारह ।
 निरयोम कोयी रास संपूरव पुण्यानचम च गुह्यारहरे । भं ॥
 रघागरगुणि अचर कोनी रघ्यारमे रगतोसर ।
 लवीच खाव साधु सुग्रावक लहि उ मुत्रव कोसर । भं
 श्रीधपुरा मासरव सवधए आनसागर कहिउ रंगह ।
 धन्यासोरी टाव व्यावा समी कृषिथी सरंचल चंगहरे । भं ॥

Colophon.

इति श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्यमहर्षिः श्रीगणेशाय नमः ।
 श्रीमते ॥ श्रीरघु । श्रीधनराजेश भट्टारक श्री श्रीधनरागर श्री-
 यरान् । सन् १७२६-२७ ॥ १० ॥ श्रीरघुश्री तनयिणी श्रीगणेशाय नमः ।
 श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः ।
 श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः ।

विद्वत्पुत्र-सिद्धचक्रमाहात्म्यमहर्षिः श्रीगणेशाय नमः ।

No. 199. शिमिन्धरस्तवनम् । Śimindharastavanam Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches Folia, 1. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct. Complete

This work consists of 17 Bhāsā verses on the praise of Śimindhara, a Jaina ascetic.

पुनर्लेखितं शिमिन्धरस्तवनमुत्तिष्ठति ।

No. 200 सुभाषितं । Subhāsitam. Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 66 Lines, 8-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct Incomplete.

A collection of Sanskrit verses imparting instructions on several subjects, entitled Subhāsita or good sayings. Anonymous.

Beginning. श्रीवैश्यास उवाच । श्रीवैश्यास उवाच ।

अहंकी भवति इन्द्रजित्वा सिद्धाय सिद्धिस्थिता,
 काचार्थी जिनशासनीतिकथा; पुण्या उवाचयायकाः ।
 श्रीसिद्धान्तद्वपाठका मुनिराज उवाचाराधका
 पदैते परमजिन. प्रतिदिनं कुर्वन्तु यो महत्तमम् ॥ १ ॥
 जिनशरणागच्छेत् श्रीकल्लो जगत्पतिम् ।
 लोकनिपट्टयोगादिद्विधाय विनम्यति ॥ २ ॥
 एकचित्तेन यो धीमान् वीतरागं भजेत् सदा ।
 अर्ग्यराज्यादिकं सन्ने भुज्या स तादृशो भवेत् ॥ ३ ॥
 विदुषः कुतूहलं सर्वदुःखापहर्ता
 विभुवनपतिर्लोकेश्वरश्चैव ।
 अद्वयवित्तमपारखर्गोचैकदेव

ବିଦ୍ୟାରଣ୍ଡେ ଶ୍ରବଣବିଦ୍ୟା ଧୀରବନ୍ଦେ ନୁହାନ୍ତି,
 ସାନ୍ଦାରଣ୍ଡେ ପାମରଦତ୍ତେ ପାମରବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଅଧୀରବନ୍ଦେ ବିଦ୍ୟାତଟିଣୀ ମାୟାସ୍ତେ ବସନ୍ତେ,
 ଧୂମିରବନ୍ଦେ ବଳବନ୍ଦିତବନ୍ଦେ, ଦିବ୍ୟବନ୍ଦେ ଜିନିଷ୍ଟେ ॥ ୧ ॥
 ନ ଗାନ୍ଧୀ ନ ଗାନ୍ଧୀ ନ ଗାନ୍ଧୀ ନ ଗାନ୍ଧୀ
 ନ ଗାନ୍ଧୀ ନ ଗାନ୍ଧୀ ନ ଗାନ୍ଧୀ ନ ଗାନ୍ଧୀ ।
 ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ
 କାନ୍ଧୀବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ କାନ୍ଧୀବନ୍ଦେ ॥ ୨ ॥
 ନ ପାଦୀ ନ ପାଦୀ ନ ପାଦୀବନ୍ଦେ
 ନ ଧ୍ୟାନା ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ।
 ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ
 ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ନ ଧ୍ୟାନାବନ୍ଦେ ॥ ୩ ॥
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ॥ ୪ ॥

ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ

ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଦୁର୍ଗାବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।

ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ

ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।
 ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ନ ଧ୍ୟାନାଦିବନ୍ଦେ ନୁହନ୍ତି ।

धर्मनिष्ठस्य जीवस्य धर्मः कल्पद्रुमी भवेत् ।
 चिन्तामणिः कर्मकरः कामधेनुश्च किङ्करी ॥
 धर्मोऽयं धनद्वन्द्वभेदु धनदः कामार्थिना कामदः
 श्रीभाग्यार्थिषु तत्पददः किमपरं पुत्रार्थिना पुत्रदः ।
 राज्यार्थिष्वपि राजदः किमपरा नामाविकल्पेनृचा
 तत् किं यत्र करोति यस्य कुरुते स्वर्गापार्गापि ॥
 लप्सोः भ्रमत्वं प्रवरं कलत्रं यशोविशालं प्रभुता जनेषु ।
 सुपुत्रपौत्राः सुकृतुम्यता च धर्मैश्च पुंसां नृभवे भवन्ति ॥
 सती सुदया सुभगा विभीता प्रेमाभिरामा सरलसभा ॥
 सदा सदाचारविचारदया संप्राप्यते पुण्यवती पत्नी ॥
 सुकुलजन्म विभूतिरत्नेकधा प्रियसमायमसौल्लस्यपरा ॥
 नृपकुले कुरुताविमलं यशो भवति पुण्यवतीः फलभीद्वन्द्वम् ॥
 विद्या विमो कल्पव' च पुत्रजन्मनिधिस्तथा ।
 सुकृतेनैव लभ्यते गहि पार्य पराक्रमैः ॥
 अर्थाः पादरजःसका गिरिगदीर्घीपमं यौवनं
 मातुष्यं जन्मविन्दुलीलचरणं क्षीपीपमं जीवितम् ।
 धर्मं दी न करोति निचलमतिः स्वर्गार्गंछोद्घाटनं
 पशतापहती जरापरिचयः शोकाग्निना दहति ॥
 निर्दयः काटी हृदी गतरयपद्मं विना शर्मरी
 निर्मलं कुसुमं सरी गतजलं कापाविहीनलसः ।
 भीर्ष्यं निर्लवचं सुतो गतगुणचारित्रद्विनी यतिः
 निर्दोषं भवमं न राजति तदा धर्मं विना मानवः ॥
 मागो भाति मदेन चं जलहृष्टे, पूर्णेंद्रुना शर्मरी
 माथी व्याकरणेन हंसमिचुनेनयः सभा पण्डितैः ।
 श्रीमेन प्रमदा जनेन सुरगो जित्योत्सवैर्मन्दिरं
 सत्पुत्रेण कुलं नृपेण वसुधा लोकवधं धार्मिकैः ॥
 अहस्यानि भवेद्द्वयः शून्यस्थानं ततःपरम् ।
 अहस्यानि पुनर्भवे सर्वं शून्यमिदं जगत् ॥
 धर्मैश्च जन्मते व्याधिर्धर्मैश्च जन्मते यद् ॥
 धर्मैश्च जन्मते शून्यैर्धर्मैश्च जन्मते जयः ॥
 शमी नास्ति कुतः सीमा पयो नास्ति कुतः सुतः ॥
 वशा नास्ति कुतो विद्या धर्मो नास्ति कुतः सुखम् ॥

दानमुपाजे विमर्शं च शीघ्रं
 तयो विविर्चं दममावगा च ।
 ममार्थवीर्यरक्षयामपात्रं
 धर्मं चतुरैः सुमयो वदन्ति ॥

दानगुणाः—

दानव्यातिकर्तुं सदा हिदकरं संसारसोप्याकारम्
 दत्तां भोतिकर्तुं मुक्तान्ययकर्तुं क्षणीकरं कष्टकरम् ।
 स्वार्थासक्तं मत्प्रत्ययकर्तुं निर्व्याघ्रसंपत्कर्तुं
 वर्यापुर्वसुद्विषहंनकर्तुं दानं प्रदेयं मुधैः ॥
 पात्रे पुण्यानिबन्धनं तदितरे प्रोचद्व्याख्यापकं
 मित्रे भोतिविषहंन रिपुजने वैरावहारचलम् ।
 मत्ते भक्तिभरावहं नरपत्नी सदाभक्त्यादर्शं
 भद्रादौ च यमस्मरं वितरणं न ह्याप्यङ्गी नित्यचम् ॥
 सुपुत्रेण पुत्रं जटं जटं जगत् कुमाद्वया ।
 सुभोजने दिनं जटं तज्जटं वज्रदीपने ॥
 चातुरे वीर्यं दत्ते मायान् दमे सनादिने ।
 दुर्मित्रे वितरणं तं करामि सुविधिर ॥
 सुपात्रदानात् भवेत्तुलाः
 धनप्रभावात् करोति पुण्याम् ।
 पुण्याप्रभावात् दिवं प्रयाति
 पुन्य दाता पुनरेव भोष्टा ॥
 दानेन सुतानि वशीभवन्ति
 दानेन वैराग्यापि गानि जायन्ते ।
 परीक्षि कश्चिन्नुपैति दानान्
 दानं हि सर्वस्य सुनापदादौ ॥
 चादि वीर्यान्महीत्यथ त्यागो भोगो वशीकर्तुः ।
 भवत्यभयदादौ चिरजीवी निरामयः ॥

शीलगुणाः—

हरति कुलकलहं नृप्यने पापवह
 मुक्तमनुपविनोति द्वाप्यताम्रातलोति ।
 समयति च सुवचं हनि दुर्वचिदमे
 वचयति दूषि शीले नरं भोष्टे कवीना ॥

ग्रीलं द्रुधामं न कुलं पघामं
 कुलिनं किं ग्रीलविचरितेन ।
 यतो नरा नीचकुलस्यि नामा
 अर्थे नराः ग्रीलकुलस्य धीराः ॥
 ग्रीलेन दाम्यते स्त्रीभ्यः ग्रीलेन विमलं यशः ।
 ग्रीलेन लभ्यते नीचस्तस्यात् ग्रीलं परं व्रतम् ।

चमागुणाः ।

चमा चङ्गः करे यस्य दुर्जनः किं करिष्यति ।
 अद्यपि पतितो बह्विः स्वयमेवोपशम्यति ॥
 चमा तुल्यं तपो नास्ति न सतीपात् परं सुखं ।
 न च वद्यापरो व्याधिर्न च धर्मो दयापरः ।
 पुत्रासमं नास्ति शरीरवेदनं
 चित्तासमं नास्ति शरीरशीघ्रं ।
 विद्यासमं नास्ति शरीरभूषणं
 चमासमं नास्ति शरीररक्षकम् ।
 नरस्याभरणं रूपं द्रव्याभरणं गुणाः ।
 गुणस्याभरणं ज्ञानं ज्ञानस्याभरणं चमा ।
 कीर्तिनामा मरीदपं मारीदपं पतिव्रतं ।
 विद्यादपं कुलपाशां चमादपं तपविनाम् ।

क्रोधधर्माः

क्रोधी हि शत्रुः प्रयतो नराणां
 दैहिकीतो दैहविनाशभाह ।
 अग्रियं वा काष्ठमयोपनीतः
 स एव काष्ठं दहते शरीरम् ॥
 क्रोधी मूलमनर्थाणां क्रोधः संसारवर्द्धनं ।
 शत्रोः शत्रुः क्रोधस्तस्यात् क्रोधं विवर्धयेत् ॥
 मीतिं हन्ति सदा क्रोधी क्रोधी करोति बन्धनम् ।
 क्रोधी नाशयते विपत्तिं क्रोधी स्वपरघातकः ॥

इत्येवंविधैः सुभाषितैः पुनर्युक्तं निबन्धस्तदनुदाहरणवाक्यप्रदर्शनम् ।

No. 201. **सूरजीरोयोलोक ।** *Sūrajīroyiloka.* Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 8-14 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, torn Verse. Generally correct. Complete.

A little poem in Bhāṣā verse, of the name of *Sūrajīroyiloka*. Anonymous.

अथ सूरजीरोयोलोकाभिधः कश्चित् शुद्धभाषावद्यनिबन्धो वर्तते ।

No. 202. **स्तुतिः ।** *Stutiḥ.* Substance, country-made colourless paper, 12 × 4 inches. One page only of 11 lines Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

Although this little poem is labelled with the name of *Stuti* only, but after perusal we know that the real name is *Ekādaśīstuti* or the praise of the eleventh lunar day. We give the whole work below.

॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

एकादशी अतिरक्षणी । गोविन्द पूजे एव
 किञ्च कारय ए परव भीडो कङ्को सुम्भुतेन ।
 जिनवर कल्याणक अतिप्रका एकादशे पचास
 एकादशी दिने अविच्छेद सेवी करो मोक्ष उपवास ॥ १
 इत्यार आशक्त तन्विय प्रतिष्ठा कश्चित् जिनवर ईव
 एकादशो दिन अविच्छेद सेवी बनदशा जिन ईव ।
 गोविन्द जिनवर सत्यमनुपकर शिष्या सुरतद्वय
 जिन ईव निर्द्वन्द्व नीर उद्धमो कर जियपुत्रग ॥ २
 इत्यार अंशलि धारिद्र इत्यार पूर्वामार
 इत्यार कश्चनो कीडका पुजकोड मकोडार ।
 एकादशी पावको करो विविच ईडो शास्त्रतये अट्टमार
 एकादशी इमड मङ्गी जिन पामो उपवास ॥ ३

वर कामलमयनी कामल वयची कामल कीमल वः ॥
 भुजटङ्क चर्खङ्क मर्चङ्क कीङ्कनी कामरता मुख धाय ।
 एकादशी इम मन वसोगुण रूपपङ्कित सोम
 सासना दीवो विघन वारी धंघतया निमदिम ॥ ४

इति स्तुतिः ।

एतावन्मात्रोऽसौ निबन्धः ।

APPENDIX I.

KAVYA.

(391)

No. 1 (a) भट्टिकाव्यम् । Bhattikāvyaṃ Substance, Tādi or palm leaf, 16 × 12 inches. Folia, 116. Lines, 3-5 in a page, having a gulf in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1600. Appearance, very old, decayed and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains a complete copy of the Bhattikāvya or Daśamukhavadhā, a well-known epic poem based on Rāmāyana of Bālmiki and treating also the same subject with it; complete in 22 sargas or chapters, by Bhaṭṭi, under the request of the Śrīdhara Sena.

इसकेअधिन भट्टिकाव्यं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 3. भट्टिटीका । Bhaṭṭatikā. Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 38. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose Not correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of the Mugdhabodhinī a commentary on the Bhaṭṭi, upto the end of the third canto, by Bharata Sena.

পুস্তকেঃখিন্ গোরাইনজিকান্নজয়নন্দ্রায়দীমরতবেনকথায়া ভট্টটোকায়া সুম্বরোবিশা-
স্বতৌদসর্গানৌ যস্যৌ বর্ণতে ।

No. 4. **কুমারসম্ভবং** । Kumārasambhavam. Substance, country-made red and white paper, 12×3 inches. Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1714. Appearance, old. Verse Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the seventh canto of Kālidāsa's Kumārasambhava

পুস্তকেঃখিন্ কুমারসম্ভবকাব্যস্য সপ্তমসর্গানৌ বর্ণতে ॥

The date of copying the work has been given in the following verse :—

সুদগম্যৌদ্ভাষ্যে ব সামন্তরাবধৌ বিজ্ঞ ।

অন্যেখৌন্ পুস্তকমিদং কুমারসম্ভবকাব্যকম্ ॥

No. 5. **কুমারসম্ভবং** । Kumārasambhavam. Substance, country-made colourless paper, 15×3½ inches. Folia, 38. Lines, 4-5 in a page, having a gap one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaṁvat 1764. Appearance, very old. Verse. Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the 7th canto from the beginning of the Kumārasambhava.

পুস্তকেঃখিন্ কাণ্ডিদাসকৃত সুপরিঙ্ক কুমারসম্ভবকাব্যস্য সপ্তমসর্গানৌ যস্যৌ বর্ণতে ।

No. 6. **কুমারসম্ভবটোকা** । Kumārasambhavaṭkā. Substance, country-made yellow paper, 14×6 inches. Folia, 155. Lines, 8-11 in a page. Character, Bengali. Date,— 1. Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

This codex contains a commentary on the Kumārasambhava, entitled Subodhā, upto the end of the seventh canto, by Bharata Mallika.

পুস্তকেঃখিন্ भरतमल्लिकव्यायाः सुबोधव्यायाः कुमारसम्भवटीकायाः सप्तमसर्गात्तन्ती वर्तते ।

No. 7. रघुवंशम् । Raghuvamśam Substance, country-made yellowish paper, 14 × 3 inches. Folia, 91 Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct Incomplete.

An incomplete copy of the most famous poem, Raghuvamśa of Kālidāsa, containing upto the beginning of the 14th canto.

পুস্তকেঃখিন্ কালিদাসরচিতরঘুবংশাকাব্যসিহনছাকাব্যসম্পূর্ণসর্গান্তী পর্য্যন্তে ।

No. 8. रघुवंशटीका । Raghuvamśatikā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches Folia, 156. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh Prose Not correct. Complete.

A complete copy of the Sāñjivani, well-known commentary, by Mallinātha Sūri on Raghuvamśa.

পুস্তকেঃখিন্ মল্লিনাথসুরিচরিতা মঞ্জীবলীলাম রঘুবংশটীকা সম্পূর্ণা বর্ততে ।

No. 9. रघुवंशटीका । Raghuvamśatikā Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches Folia, 65. Lines, 2-14 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Incomplete

An incomplete copy of Bharata Mallika's commentary on Raghuvamśa, entitled Subodhā, upto the beginning of the sixth canto.

পুস্তকঃ ক্ষিপ্ত রঘুবংশস্য ভারতমল্লিকজ্ঞতটীকা সুবোধাখ্যায় সম্পূর্ণ্য বর্ততে ।

No 10. **রঘুবংশটীকা** । Raghuvamśaṭikā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 6 inches Folia, 110. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of Subodhā, a commentary on Raghuvamśa, by Bharata Mallika, containing upto a portion of the sixth canto.

পুস্তকঃ ক্ষিপ্ত সুবোধাখ্যায় ভারতমল্লিকজ্ঞত রঘুবংশটীকায়াঃ শুভসংলক্ষ্য প্রথমঃ পদ্যভাগঃ বর্ততে ।

No. 11. **মেঘদূতম্ সটীকম্** । Medhadūtam saṭīkam. Substance, white foolscap paper, 10 × 4 inches. Folia, 45. Lines, 2-16 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Not correct. Incomplete

This codex contains an incomplete copy of the Meghadūta (cloud messenger) of Kālidāsa with an incomplete commentary on both the margins upto the 27th verse.

পুস্তকঃ ক্ষিপ্তসম্পূর্ণটীকা সহিত মেঘদূত নাম কাব্যমসম্পূর্ণ্য বর্ততে ।

No. 12. **শিশুপালবধম্** । Śiśupālabadham. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 176. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the well-known Sanskrit poem *Śiśupālabadhā*, which is also called the *Māgha Kāvya*, after the name of the author, with Bharata Mallika's commentary *Subodhā* upto the end of the first canto, written on both the margins.

শ্রীশিশুপালবধ কাব্য সমুখ্যে বর্ণিত ।

No. 13. शिशुपालवधटीका । *Śiśupālabadhāṭikā*. Substance, country-made yellow paper, 16 x 5 inches. Folia, 112. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh Not correct. Complete.

An incomplete copy of Bharata Mallika's commentary *Subodhā* on the *Śiśupālabadhā* upto the third canto.

শ্রীশিশুপালবধকাব্যে বর্ণিত তৃতীয় সর্গের অন্তিম পত্রিকা ।

No. 14. नैषधचरितम् । *Naiṣadhacaritam*. Substance, country-made red and white paper, 12 x 3 inches. Folia, 23. Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first two cantos of the famous poem *Naiṣadhacarita*, by Śrīharaṇa.

শ্রীশিশুপালবধকাব্যে বর্ণিত প্রথম দুই সর্গের অন্তিম পত্রিকা ।

No. 15. नैषधचरितम् । *Naiṣadhacaritam* Substance, country-made yellow and colourless paper, 18 x 4 inches. Folia, 137. Lines, 2-4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same work containing upto the end of the thirteenth canto,

পূজকেঃঈশ্বনু মৈবপ্রচরিতস্য প্রথমস্তস্ত্রয়োদশসর্গাংশী সম্যগধর্মতঃ ।

No. 16. **গীতগোবিন্দ** । Gitagovindam. Substance, country-made colourless paper, 18×7 inches. Folia, 26 Lines, 5-20 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1713. Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the famous lyric poem Gītagovinda of Jaydeva. This codex contains also an incomplete commentary, entitled Bālabodhini, upto the end of the third canto in both the margins. After the colophon we find two verses relating to the copyist.

মাকি বহ্নোন্মুখমচিতিপরিগণিতে কার্ণিকী পৌরুষমায়া
বারে ভাগী: প্রথম্যাপ্যুতপদ কমলী শ্রীমহাদেবনাম ।
পাঠাশেষে স্মরণার্থীহুখমমুখদ গীতগোবিন্দসংস
কাল্য কৈলিমথ প্রসঙ্গদ্বয়: শ্রীরামনাথোদিত: ॥

সদপবনমিহ পদম ।

জাতী বঁজে বিদগ্ধোখরচিচুরকুলে শাদবেন্দ্রাভিধানে
দানে কথোপমা শ্রীভূষনিবহনমি: শ্রীমহাদেবনামা ।
নামাবিধাবিলসের্মপুস্তককলাপনে: কৌবিদালী
নিষ্ঠ: শ্ৰেষ্ঠোঃশ্রীমদগৌ নিজব্রুচকখনাজ্জিতোঃপ্র বিরেজে । ০ ।

পুস্তকেঃঈশ্বনু কয়দেবকর্ত গীতগোবিন্দ সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

No. 17. **গীতগোবিন্দ সটীক** । Gitagovindam satikam. Substance, foolscap paper, 15×6 inches Folia, 9. Lines, 11-14 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the Gītāgovinda, with an incomplete commentary, written in both the margins.

পুস্তকখিন্ টীকামহিতং গীতগোবিন্দমতস্যুপে বর্ণনে ।

No. 10

No. 15 (a). নৈষধটীকা । Naiṣadhatikā. Substance, country made yellow, paper, 22×7 inches. Folia, 170. Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, ! Appearance, not fresh. Prose Not correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete commentary on the Naiṣadharita of Śrīharṣa, upto the end of the eleventh sarga or chapter, by Bhavadatta. This codex is divided into two parts, each having separate page marks of its own. The first part complete in 45 folia with 4-8 lines in a page contains the commentary upto the end of the second sarga. The second part having 125 folia with 10 lines in a page contains the commentary from the beginning of the third Sarga upto the end of the eleventh. Of its 125 folia the fol. 67-125 have a blank about one inch square in the middle. It has also another fragment having fol. 67-85 with 10 lines in a page containing the same commentary on the third and fourth Sargas.

পুস্তকখিন্ মতদ্রষ্টব্য নৈষধখরিতটীকা খণ্ডিতা বর্ণনে ।

Another incomplete copy of the same work containing upto the end of the thirteenth canto.

পুস্তকেঃখিন্ নৈবধৰিতল্য প্রথমতঃপ্রবোধমৰ্মাণী বন্দ্যোবৰ্ণন।

ter, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse.
Generally correct Incomplete

An incomplete copy of the Gītagovinda, with an incomplete commentary, written in both the margins.

পুস্তকেঃখিন্ টোকাসহিত গীতগোবিন্দমসম্বন্ধে বর্ণনে ।

No. 18. গীতগোবিন্দটোকা, প্রকাশকৌমুদী । Gītagovindaṭkā Prakāśakoumudī. Substance, foolscap paper, 18×8 inches. Folia, 39. Lines, 12-15 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of the Prakāśakoumudī a commentary on the Gītagovinda, by Kavirāj Candīdāsa Śarma.

Beginning. খৌ নমো বচনপত্রে । বাগ্‌দেবত্যাদি পদ্মাবতীচরচারণবচনবর্ণো—
পদং বিদ্যে অস্মামিতি মনুপ্ পদ্মাবতী সন্মীতশ্যাপরমণী। পাদযৌ
চারণাঃ সিবকাদেয়া বক্রে সমুড়ে বর্ণিতু প্রাক্ষাণ্যেব প্ৰ্যাতু শ্রীকমলোতি
তথীক্ৰঃ শ্রীশ্যাপে ঙিন্ । অথবা চারণানাং সিবকানাং বচনবর্ণো, সিবক-
প্রধানমিষ্যেঃ । এতেন সন্মীতং মনুপ্রবচনতা দর্শিতা মনুপ্রবচনতা চ ।

বক্রে রাগে সমুড়ে ব পদ্বিনেদে রপাঙ্কি ।

কুগৌলবে সিবকি ব চারণঃ পরিকৌর্চিতঃ ।

বচনবর্ণো সন্মীতমৌল ইত্যমরঃ । যদা পদা সন্মীতবিন্যয়েতি পদ্মাবতী
কথ্যঃ, তদা পদো পদ্মাবতী সন্মীতঃ পদ্যাদেতি ভৌত্ । এতেন কথ্যে ব
ভাষাতিশয়ো দ্যোতিতঃ । অথবা পদ্মাবতী নাম তস্য সন্মীতশ্যাপরমণী-
থারবে ইত্যমরো নমনে বচনবর্ণো ভবতঃ । এতেন মনুপ্রবচনবচন দর্শিত
নিজকাম্যে সরসতা ব দর্শিতা । তদুক্ত

মদারী চেতু কবিঃ কাম্যে জাতং রচমর্থ জগত্ ।

অ এব চেদমদারী মৌর্য সর্জনমৈব তত্ ॥

End. নাসি ।

Colophon. এতি কবিরাজশ্যোবন্দোদাসবিবিতায়া গীতগোবিন্দটোকায়া প্রকাশ-
কৌমুদী বহঃ সর্গঃ ।

বিসরণম্—পুস্তকেঃখিন্ কবিরাজশ্যোবন্দোদাসমর্ষকতা প্রকাশকৌমুদীনাম গীতগোবিন্দ-
টোকা লিখিতা বর্ণিত ।

No. 19. पदाङ्कदूतं सटीकं । Padāṅkadūtaṁ saṭīkaṁ. Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh, partly decayed. Prose and verse Generally correct. Complete.

This codex contains a complete text of the Padāṅkadūta, with a explanatory commentary by Rādhāmohanā Vidyāvācaspati Bhaṭṭācārya, in the margins.

Beginning of the Commentary. श्रीकृष्णः । गोपीभर्तुरिति । राधानाथस्य भयुरा-
गमनानन्तरं काचित् प्रसिद्धा गोपी राधिका भर्तुर्विरहेण जातविक्षेदेन
कातरा दुःखिता सती उग्रया इव नेहं त्यक्त्वा भट्टिति शीघ्रं शमुनामुग्रकुक्षं
अगाम । सा कीदृशी इन्दोवराद्यौ पुनः कीदृशी अलितकवरी गण-
हन्त्या पुनः कीदृशी विशाल यथास्थानया निवसन्ती विपुलनिःश्वस-
नोपशोला अलितकवरी इत्यादि विशेषणं उग्रतताव्ययकं । अस्मादे-
शुररिपुरिति धान्तिदूतीसहाया इत्यनेन सर्वदा सखीभिः परिहृता कृतक्री-
सहायमन्तरेण कदापि कुत्र न गच्छति नाशतिष्ठते इत्यापत्तिर्निरता ॥ १ ॥

End of the Commentary. पुनरपि स्वदुःखमावेदयन्ती बीह्वमतान्तरमाश्रयति मूर्खी
एव विश्वं अपि कं स्वीकृत्यतिथीयवपतिनाशप्रतियोगि अनिम्य सर्वदाहः
न धीराः न भगवन्मादादिभ्यः पण्डिता इत्यर्थः । अपि कले वाद्यमाह
अस्माकं विने हरिविरहज खेदः सर्वदेवासे अती मूर्खी एव अपिकमाह-
रित्यन्वयः । हरिविरहजखेदस्य निवृत्ते विमल अपिकत्वमहः । ननु
तथापि हरिविरहजखेदतिरिक्तस्य न अपिकत्वनिरास इति चेन्न ननु सत्
तत् अपिकमिति व्याख्या सत्त्वेन हेतुना अपिकत्व साध्यं तत्र हरिविरहज
खेद एव स तु हेतोर्यभिचारेण न तेः अपिकत्व साधयितुं शक्नमिति एवं
अन्यथरमशब्दोऽपि न अपिक इति विभक्तिविपरिणामेनान्वयः । 'शब्दः
अवश्यस्यायीति सिद्धान्तः । तत्र प्रथमतः कण्ठताल्लाभिवातजनितः शब्दो
जायते तेन च शब्दान्तरमुत्पाद्यते तेन शब्दान्तरेण स्वयं जगति । एवं
क्रमेण शब्दपरम्परया शब्दे शब्दो जायते स च अवश्यप्रत्ययविषयः अवश्यसम-
वेदत्वात् तद्वरमशब्दस्य परे अपिकत्वमङ्गीक्रियते तदनन्तरीत्यत्रशब्दान्तरा-
भावेन स्वस्यैव नाशकत्वात् स्वीकृत्यन्तरं चरमस्य शब्दस्य नाशदर्शयान्ते
तस्य तस्य अपिकत्वमिति परमत न समीचीनमित्यर्थः । अथवा शब्दो
पान्थो न विनाप्नोति भोगासक्तं मतप्राप्त्य न्यायमतं निराकृतमिति भावः ।
एव हेतुवचनमपि यदिह यतो वचनमपि स्वपदवचनमपि तत् सर्वं

सदैव चित्ते वर्तमानं रूपमाचिरति तादृशमपि किन्तु तादृशं चरितं वस्तु
 प्रेमेव भवति तत् प्रसिद्धं कृत्वेन प्रदुक्तं वचनं तादृशं सर्वदेव चित्ते वर्तमान
 पुनः काकाचिन्त्यायेन तादृशमप्यभ्येन किन्तु तादृशं वस्तु चरितं वस्तु
 प्रेमेव चरितयव तस्येति पाठे तस्य रूपस्य वचनमित्यन्वयः । ननु प्रेयः
 चरितकत्वे भवतीनामपि रूपे प्रेयः चरितकत्वेन मम हीन निर्दयकं स्यादत
 चाह प्रियतमकृत रूपकत्वमिति भावः । दुःखातिशय वेदयितुं सपत्नीपु
 पुराहनासु चरितकप्रेमनिरासमाह तद्धेति तच्च चरितकप्रेम च गाथाइनास्तेव
 ननु पुरस्त्रीषति भावः ।

Colophon of the Commentary. योराधामोहनविद्यावाचस्पतिभट्टाचार्यविरचिता पदाङ्क-
 दूतव्याख्या समाप्ता । शोकाश्रीवरसे मम मतिरनु ।

विवरणम्—शोकाश्रीमोहनविद्यावाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितं पदाङ्कदूतमत्र सम्पूर्णं वर्णितं ।

No. 20. पदाङ्कदूतम् । Padāṅkadūtam. Substance, country-made
 colourless paper, 18 x 4 inches. Folio, 7 Lines, 5 in a page. Character,
 Bengali. Date, Saka 1645 Appearance, nearly old. Verse Generally
 correct. Complete.

This codex contains the complete text of the Padāṅkadūta.

अथ पदाङ्कदूतं हृदये वर्णितं ।

DRAMA.

No. 1. अभिज्ञानशकुन्तलम् । Abhijñānaśakuntalam. Sub-
 stance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folio, 51 Lines, 7 in
 a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose
 and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the Abhijñānaśakuntalam of Kālidāsa.

पुस्तकालयेन कालिदासकृतमभिज्ञानशकुन्तलम् सम्पूर्णं वर्णितं ।

No. 2. विदग्धमाधवं । *Vidagdhamādhavaṃ*. Substance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folia, 86. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete text of the *Vidagdhamādhava*, a drama, complete in seven acts, relating the adventures of Kṛiṣṇa and Rādhā in Vṛindāvana, by Rūpa Gosvāmin.

अथ श्रीदशगोक्षानिर्णतं विदग्धमाधवं नाम नाटकं संपूर्णं वर्तते ।

ROMANCE.

No. 1. वासवदत्ता । *Vāsavadattā*. Substance, foolscap white paper, 15 x 10 inches, bound in book form pages 122. Lines, 2-13 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct.

A complete text of the well-known prose work *Vāsavadattā* of Suvandhu.

पुस्तकेऽस्मिन् सुवन्दुविरजिता वासवदत्ताख्यायिका संपूर्णा वर्तते ।

GRAMMAR.

No. 1. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता सुबोधा । *Mugdhabodhatikā Durgādāsakṛitā Subodhā*. Substance, country-made colourless paper, 20 x 4 inches. Folia, 265. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of Durgādāsa's commentary on the *Mugdhabodha*, entitled *Subodhā*.

पुस्तकेऽस्मिन् दुर्गादासविद्यावाग्योक्तता सुबोध्याख्या मुग्धबोधटीका संपूर्णा वर्तते ।

No. 2. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता । *Mugdhabodhatikā Durgā-dāsakṛitā.* Substance, country-made paper of several colours, 20×4 inches. Folia, 1-82 (of which fols. 12-16 both including are wanted). Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the same work.

पुस्तकेऽस्मिन् प्रागुक्तनिबन्ध एवार्धपूर्वो वर्तते ।

No. 3. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता सुबोध । *Mugdhabodhatikā Durgā-dāsakṛitā Subodhā.* Substance, country-made reddish paper, 20×3 inches. Folia, 283. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the same work.

पुस्तकेऽस्मिन् पूर्वोक्तनिबन्ध एव सपूर्वो वर्तते ।

No. 4. मुग्धबोधटीका काशीखरकृता । *Mugdhabodhatikā Kāśī-śvarakṛitā.* Substance, country-made yellow paper, 20×5 inches. Folia, 219. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of a commentary on the *Mugdhabodha*, by Kāśīśvara Bhaṭṭācārya.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

ब्रह्मसाधो नैतपदयुगं सविदानन्दमौलं

ससाराब्धेक्षरचिन्मजरं रमचन्द्र प्रबन्ध ।

श्रीकाशीयः परहितमनाः मुग्धबोध टीका

चक्रे मोदं वदतु विदुषा श्रीमदात्मजु सेवम् ॥

अथादी विप्रविद्याश्रकलेन शिष्टसमाचारपात्रमभीष्टदेवं नमस्तुभ्यं तन्नि-
 बडय शिष्यशिष्याद्यै निबध्नु अभिषेयस्य प्रतिज्ञानब्राह्म मुकुन्दमित्यादि ।
 मुकुन्दं प्रविषत्य प्रकर्षेण नत्वा मया मुग्धबोधे व्याकरणं परोपकृतये क्रियते
 तत्तुं मोक्षं ददातीति मुकुन्दः प्रदीदरादिः सुबुद्ध मोक्षये इत्याद्यादुपादी घृन्
 प्रत्यये मुहुः । स च कान्तवयाराधितः विज्ञानस्वरूपः आनन्दः सुख-
 म्बन्ध । ततश्च संशयो चिद्येति सच्चिन् सच्चिदासौ आनन्दयेति सच्चि-
 दानन्दः क्षमते तु संशयासौ विद्यासावानन्दयेति सः तथा नित्यः क्षमभाष्य
 सुखस्वरूपयेत्यर्थः । प्रियादासुपकासपरीषि नमस्तकारः सम्भवतीति प्रशब्देन
 नमस्तकारस्य प्रकर्षो द्योतते । मुग्धो निर्मली बोधो यस्मात् अथवा मुग्धानां
 बोधो यस्मात् तन्मुग्धबोधे मुग्धं मुन्दरमूदयोरित्यमरकोषात् । व्याप्तिपत्ते
 व्युत्पाद्यन्ते शब्दा अनेन व्याकरणं करणे अन्तः ।

End. .

तथा दत्तोपासकयोः । पात्रं यो रूपरीङ् पार्श्व्यासुपरीङ् इति ब्रज्जीपरीष-
 गाः सादयति मयावा सत्याय भावतीत्याद्यर्थे शश्यत्याद्यं धावति, खोटाणि
 गृहीत्वा बुध्ने खोटयाङ् बुध्ने भुवौ विविष्य जल्पति भुविषेण भुवौ
 विषेण वा जल्पति एवं अविषौ काथं वृसति अविक्ताथं वृसति । इत्यादि
 शिष्टप्रयोगानुसारेण बोध्य । बह्वलमिति सुगमम् ।

Colophon.

इति श्रीकाशीश्रमभाषाचार्यविरचिता मुग्धबोधटीका संपूर्णा ॥ ० ॥ ० ॥
 श्रीकालिकायै नमः ।

निवरकम्—काशीश्रमभाषाचार्यविरचिता मुग्धबोधटीकाऽन संपूर्णा वर्तते ।

No. 5. मुग्धबोधटीका रामतर्कवागीशकृता । Mugdhabodhatikā
 Rāmatarṇkavāgīśakṛitā. Substance, country-made colourless paper, 18 × 4
 inches. Folia, 60. Lines, 6 in a page Character, Bengali Date, 1
 Appearance, not old. Prose. Generally correct Incomplete.

This codex contains only a portion of the Rāmatarṇkavāgīśa's
 commentary on the Samāsapāda of the Mugdhabodha.

पुस्तकेऽपि न रामतर्कवागीशकृता मुग्धबोधसमासपादटीका खण्डिता वर्तते ।

No. 6. **मुग्धबोध कपादटीका रामतर्कवागीशरुता ।** *Mugdhabodha kapādatikā Rāmatarkavāgīśārūtā.* Substance, country made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 29. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1718.* Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains Rāma Tarkavāgīśa's commentary on the Ka pāda or Kārakapāda of the *Mugdhabodha Vyākaraṇa*.

पुस्तकेऽस्मिन् रामतर्कवागीशरुता मुग्धबोधकपादटीका संपूर्णं वर्तते ।

No. 7. **सुवन्तटिप्पनी विद्यालङ्काररुता ।** *Subantaṭippanī Vidyā-lankāraṭitā.* Substance, country-made red paper, 26 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 5-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only an incomplete portion of Vidyālaṅkāra's commentary on the *suranta pāda* of the *Mugdhabodha*.

पुस्तकेऽस्मिन् विद्यालङ्काररुता मुग्धबोधसुवन्तटीका खण्डिता विद्यते ।

No. 8. **मुग्धबोधम् ।** *Mugdhabodham.* Substance, white foolscap paper, 18 × 5 inches. Folia, 100. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse and prose. Not correct. Complete.

An complete copy of the *Mugdhabodha* text only.

पुस्तकेऽस्मिन् मुग्धबोधव्याकरणं संपूर्णं वर्तते ।

* This is the date of copying of the work. It has been obtained from the following verse written after the colophon—

पुष्पारखे वसिष्ठेकनामसिद्धो विरामते ।

यद्वाततः पलायने महाकव्यकुसराः ॥

शकैः क्षुब्धैर्वाजस श्रीरामसोपासकैः ॥

कपादटीका लिखिता तर्कवागीशरुता ॥

No. 9. सिद्धान्तकौमुदी । Siddhāntakaumudī. Substance, country-made yellow paper, 21×7 inches. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Not correct Incomplete.

An incomplete copy of the Siddhāntakaumudī.

पुस्तकेऽस्मिन् सिद्धान्तकौमुदयसंपूर्णं वर्तते ।

No. 10. संक्षिप्तसारपरिशिष्टं । Saṁkṣiptasārapariśiṣṭam. Substance, country-made colourless paper, 20×4 inches Folia, 28. Lines, 4-8 in a page, having a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out and writing effaced in most parts. Verse and prose. Not correct Complete.

An appendix to the Saṁkṣiptasāra Vyākaraṇa, entitled Saṁkṣiptasāra Pariśiṣṭa.

संक्षिप्तसारपरिशिष्टं संपूर्णं वर्तते ।

No. 11. उणादिपादः (संक्षिप्तसारीयः) । Unādīpādaḥ (Saṁkṣiptasāriya). Substance, country-made colourless paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A part of the Saṁkṣiptasāra, treating of the affixes Uṇa &c.

पुस्तकेऽस्मिन् संक्षिप्तसारीय उणादिपादः संपूर्णं वर्तते ।

No. 12. कारकोद्भासः । Kārakollāsaḥ. Substance, country-made yellowish paper, 20×4 inches Folia, 5. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete

A little metrical treatise on Kārikas or cases, entitled Kārako-
llāsa, by Bharata Sena.

पुस्तकेऽपि न भरतसेनकृतकारकोल्लासः संपूर्णो वर्तते ।

No. 13. समासवादः । Samāsavādaḥ. Substance, country-made
yellowish paper, 24×6 inches. Folia, 9. Lines, 7-8 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose.
Generally correct. Complete.

A complete copy of the Samāsavāda, by Govindacandra Bhattā-
cāryya Chakravartī.

अत्र गोविन्दचन्द्रमहापाद्यचक्रवर्तिनः समासवादः संपूर्णो वर्तते ।

No. 14. वाक्यगोविन्दः । Vākyagovindaḥ. Substance, country-
made white paper, 15×3 inches. Folia, 26. Lines, 2-5 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not
correct. Incomplete.

A treatise helping to the composition of sentences, entitled
Vākyagovinda. Anonymous.

Beginning. श्रौतशेषाय नमः । क्रियामूलं कारकमिति नन्वेवं विधाय नो ददाति
विधानुगतिद्वारा सम्प्रदानस्य क्रियामूलत्वं चेत् तदापि कृष्यस्य तदुलं
पचतीत्यादावपि तदुलसम्प्रदानद्वारा कृष्यस्य क्रियामूलत्वं घट्टाः कारका-
पत्तिरिति चेत् कृष्यस्येत्युक्ते पचत्यादिकं आपेक्षते किन्तु घनादिकं अती न
क्रियामूलत्वं कृष्यमित्युक्ते पचतीत्यादि क्रियामपेक्षते अतएव क्रियामूलं
कारकमित्येकः । तत्र विपक्षोऽपि संवर्द्धं स्वयं हेतुमसाम्प्रत इत्यादा-
वव्याप्तेः । अनव्यखिडावधारकत्वे सति विमर्शद्वारा क्रियान्वयित्वं
कारकत्वम् । कृष्यस्य तदुलं पचतीत्यत्र विपक्षद्वारा नैव, विपक्षोऽपि
संवर्द्ध इत्यादौ खिडावधारकत्वादव्याप्तिवारणाय खिद्वेनव्ययेति रिजि-
यतीयमिति । तथापि कर्तृकर्मव्यवहितत्वादाधारस्याकारकत्वप्रसङ्गः ।

यतएव कर्मादिषट्कान्यतमत्वं कारकत्वं । यन्मते गुरुविप्रतपसिदुर्गतानां
प्रतिकुर्वीत भिवक्ष्यते: (१) इत्यादी समन्वय कारकत्वापत्तिरिति तन्मते
दृष्य एवं कर्माणि यद्गौविशेषविधानसामर्थ्यादिति । कारकम् ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति वाक्यगोविन्देऽनुकरणनिघण्टुनाम षोडशः परिच्छेदः ।

विवरणम्—वाक्यगोविन्दोनाम वाक्यरचनोपयोगिकारकादिषट्कपनिघण्टुषु विषयकीऽयं निबन्धो-
ऽसंपूर्णो वर्तते ।

No. 15. सारमञ्जरी । Sāramañjarī. Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Complete.

✓ A complete copy of the Sāramañjarī, a treatise on the philosophy of the Sanskrit Grammar, by Jayakriṣṇa Tarkapañcānana.

अथ जयकृष्णतर्कपञ्चाननकृता संपूर्णा सारमञ्जरी वर्तते ।

No. 16. कातन्त्रव्याख्या । Kātantravyākhyā. Substance, Bālī colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 22. Lines, 4 in a page, having a gap of half an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not old. Prose. Not correct. Incomplete.

A Vyākhyā or sanskrit explanation of the aphorisms of Kātantra by Sarvavarman upto the the end of the fourth Pada in Sandhi.

पुस्तकेऽस्मिन्—सम्बन्धगुर्धपादान्ता कातन्त्रव्याख्या वर्तते ।

LEXICOGHAPIES.

कीर्तिनिबन्धाः ।

No. 1. अमरकोषः सटीकः । Amarakoṣatīkaḥ Substance, country-made colourless paper, 17×7 inches. Folia, 103. Lines, 5-16 in a page. Character, Bengali. Date, 1730. Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the famous standard work in Sanskrit Lexicography, entitled Nāmaliṅgānuśāsana usually called Amarakoṣa, by Amara Siṃha with a commentary upto the end of the Avyayavarga in the both margins.

पुस्तकेऽभिप्रेत्ययवर्गान्तटीकासहितामरकोषः संपूर्णो वर्तते ।

No. 2. अमरकोषटीका मुग्धबोधिनी । Amarakoṣatīkā Mugdhabodhinī. Substance, foolscap paper of green colour, 16×5 inches. Folia, 47. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1756. Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the last portion of the Mugdhabodhinī, a commentary on the Amarakoṣa, by Bharata Sena.

पुस्तकेऽभिन् अमरकोषटीकाया मुग्धबोधिनीः शेषांशमात्रं वर्तते ।

No. 3. अमरकोषः । Amarakoṣaḥ. Substance, a kind of polished bark made fit for writing, 25×5 inches. Folia, 71. Lines, 6-7 in a page, having a gulf of about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1737. Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of Amarakoṣa or Nāmaliṅgānuśāsana, by Amara-siṃha.

पुस्तकेऽभिप्रेत्यमरकोषाभिधः प्रसिद्धः संस्कृतकीर्तिनिबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 4. शब्दाधिकोषः । Śabdābdhikoṣaḥ. Substance, country-made colourless and yellow papers, 24 x 10 inches. Folia, 177. Lines, 12-20 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, decayed torn, worm-eaten and writing injured throughout all parts, having good many folia recently replaced by new ones Verse Generally correct. Complete.

A Sanskrit Lexicographical work compiled from almost all the standard works treating of the same subject with alphabetical arrangement of words under the name of Śabdādbhikōṣa, by Babu Prṇakṛiṣṇa Viśvāsa, the author of Prānatoṣiṇī, etc. a zamindar belonging to the well-known Viśvāsa family of Khardaha in the 24 Perganas. At the beginning of the work the compiler has given an exhaustive account of his own as well as of Pandit Raghunāṣi who principally helped him in the act of compilation with an extensive list of all the standard works from which it has been chiefly compiled in Sanskrit verses.

प्रसवेऽस्मिन् राहदवासात्प्रसवेऽह भूम्यधिकारिः असमूह-धीदुत-प्रायह-विविधासमूहोत्
मन्वाभिवीयाभिधसंस्तकीपनिबन्धः सम्यक्वर्तते ।

SMRITIS.

No. 1. भोज्यदानसंक्षेपव्यवस्था । Bhojyadānasaṅkṣepavyavasthā.
Substance, country-made colourless paper, 10×4 inches. Folio, 1. Lines,
6 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, old Prose.
Generally correct. Complete.

This codex contains the well-known Sanskrit sentences usually used in offering Bhojya or a collection of such things as rice &c. to a Brāhmaṇa.

पुस्तकें, किन्तु भोज्योत्सुर्नवात्मनश्च वर्तते ।

No. 2. **अशौचनिर्णयः ।** *Aśaucanirṇayaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 20×3 inches. Folia, 17. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1632. Appearance, very old, decayed, partly torn. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of the impurity caused by the birth, or death of relatives, entitled *Aśaucanirṇaya*, by Gopāla Pañcānana Bhaṭṭācāryya.

पुस्तकेऽस्मिन् अशौचनिर्णयो नाम निबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 3. **प्रायश्चित्तनिर्णयः ।** *Prāyascittanirṇayaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 18×3 inches. Folia, 27 (of which fol. 1 and 2 are wanting). Lines, 5-8 in a page, having a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1632. Appearance, very old, decayed. Prose. Not correct. Complete.

A guide to the performance of penances, entitled *Prāyascittanirṇaya*, a different work from that of the same name, noticed in No. 18 *Smṛiti*, by Mahāmahopādhyāya Śrīgopālapañcānana Bhaṭṭācāryya.

Beginning. नास्ति ।

End. अथ चित्तमटायाः प्रायश्चित्तम्—पापसंख्यः

चित्त मटा तु या नारी सोद्वादिचलिता भवेत् ।

प्राज्ञापन्यादि शुभ्येत तस्यादि पापकर्मेभः ।

एवं शास्त्रीयमरसद्वयानन्तरं निवर्त्तितानामपि बोद्धव्यम् । बह्व्यामिक
धर्म्याद्यामिति वचनात् । अथ रङ्गः कृतेषु सहोर्ध्वपातकानुपातक
महापातकेषु भायव्याः शतसङ्ख्यापुनस्तत्राप्रायश्चित्तम् । यथा मिता
चरायां भायवीजपमचिह्नव्य ऋतः—

शतं जता तु सा देवी सर्वपापपणाग्निनी ।

सदृशं जता तु तथा पातकेभ्यः प्रभोषिनी ।

दशसदृशकापेन सर्वकन्दनाग्निनी ।

सप्तं जता तु सा देवी महापातकनाग्निनी ।

A guide to the performance of Sapindikarana or a funeral ceremony to be performed after the end of the first lunar year from the death of a relative, &c. to promote the dead one to the fatherhood by mixing his Piṇḍa with that of his forefathers. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ सपिण्डीकरणविधिः । तत्रादौ ग्रीष्मः । पूर्वे सव्यत्सरे षष्ठांसे नवमे मासि विपद्ये यद्वर्षा ऋषिरापयते तत्रैवाप कथं इति ॥ तत्र प्रथमं विप्रदेवानुष्ठानं ततः पितामहादिपयपान्वंशानुष्ठानं ततः प्रेतैकोद्दिष्टानुष्ठानं कार्यं । येतद्विवादी जीवति सति पुत्रपान्नरमादाय पुत्रपदयेच सपिच्छनं । श्रियान् पुत्रसुते पत्यादिपुत्रपदयेच । पत्यादौ जीवति सति श्रद्धादिभिस्त्रिभिः । श्रद्धामपि जीवत्यौ सदा तत् श्रद्धादिभिरिति शेषः ।

End. श्रीं अनिरुद्धतामिति विचर्येत् । श्रीं चामावेति प्रदक्षिणं कृत्वा ।
अत्रादेः प्रतिपत्तिर वासदेव्यग्रपक्षिणः ।
दीपपश्चादन्नं वसुधावनाचमनमया ।
अष्टिद्रावचारखं विप्रोः अर्थं रियभीजनम् ।

Colophon. इति सपिण्डीकरणविधिः समाप्तः ॥
यदा दृष्टं तदा विद्यते वैद्यके नास्ति हृषणं ।
भीष्मादिपुरे भोजो सुभोगश्च सतिधमः ॥
श्रीश्रीगुरुं नमस्कृत्य । महातोवतरकविपुत्रपदा ततोदवासी मुदा
श्रीविक्रमरत्नसहितवरः प्रेतीर्द्विद्विषाः ।
लेखितं श्रीवसुधातु दिनमयमिदं श्रीकामोचन्द्रसदा
वन्द्योपाध्याय + + + वसिष्ठ आक्षिप्तं तदा ॥
पद्ये सिते ये मासे (?) भूमिभुतदिवसे पद्यमासैर्हमे ॥
इति मङ्गल १८०८ । महाप्रकारः ॥

विवरणम्—पुस्तकिकम् सपिण्डीकरणविधिः संपूर्णे वर्णितं ।

No. 5. स्मृतिसारः । Smṛtisārah. Not fit for notice so avoided
समुद्धेयाद्योदयान् परिच्छेदितम् पुस्तकम् ।

No. 6. सामवेदीय पार्वणाश्रद्धप्रयोगः । Sāmavedīya Pārvanaśrāddhaprayogaḥ. Substance, country-made colourless paper, 11 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A guide to the Pārvanaśrāddha as performed by the followers of the Sāmaveda. Anonymous.

Beginning.

आहपूर्वदिने मांसस्त्रीत्यागयेकभोजनम् ।
 आहार्ह दत्तकाष्टस्य त्यागस्तान तथैवसि ।
 यास्यास्तत् पादशीच वास्तर्चा विष्णुचिन्तनम् ।
 तथै पूजा मूषद्वानं परभूस्त्रामिनेऽयम् ।
 तत्पितृभ्यश्चादानं रत्या दीपकुम्भदिगाः ।
 आहानुश च गायत्री देवताभ्य इति विधा ।
 पृथ्वेर्दर्भवटी तीर्थं क्रमाद्यनमस्तत् ।
 दक्षिणे देवविग्रस्य पितृविग्रस्य वामतः ।
 आवाहनायै नमस्तु ततो गन्धादिपञ्चक ।
 ऐशानोक्तमती रेखा प्रागया देवमण्डले ।
 नेष्टं तो कमतो रेखा दद्यादा पितृमण्डले ।
 पाषाणं तेषु विन्यासी ह्येनमस्याधिष्ठीमकः ।
 इतिशेषदानस्य पाषाणधोमवेक्षणम् ।
 इदमित्यङ्गुलिवेदसूक्तं देवे यवस्य च ।
 दिवे मन्त्रेण निवेदयितुं स्यादपह्नुतेति च ।
 मधुनीऽस्येपु निवेपो गायत्र्यास्त्रिजपस्तथा ।
 मधुवाता नृणां चैव मधुशब्दमयेण च ।
 अन्नमिमन्त्रं तस्य दानं जलनिवेदनम् ।
 गायत्र्यादिनिकृजपो घ्नन्नोन्नपस्तथा ।
 रिजाभावेऽपि तस्यैवायत्र्यादितिकस्य च ।
 पुण्याख्यानस्य च जपः सतिले प्रोच्यते कृमे ।
 अग्निदन्धेति मन्त्राणां सतिलमग्निवेदनम् ।
 इत्येवाहवाचमनं हरिकृतिर्भूतस्य च ।
 पिनादिकमतो दानं गायत्र्यादिजपः पुनः ।
 शेषाग्निपिच्छयोः मन्त्रो निहन्त्येति च मण्डले ।
 अथदत्तानिहन्त्येति रेखादयमपि क्रमात् ।

चाक्षरी देवतेत्यस्य जप आवाहनं तिस्रः ।
 चतुर्नेत्रनदानस्य मधुवाता मधुवयम् ॥
 चन्द्रप्रभोपिष्टदानं दर्भलेपापघर्षणम् ।
 चाचमनं स्मृतिर्विष्णोः प्रातःप्रात्याचनेजनं ॥
 चनेत्यादि जपो वामावर्त्तेनोदहसुखतया ।
 चाहत्याभीक्ष्ण्यः श्रावत्यामयाय कृताञ्जलिः ॥
 नम इत्यादिकजपो वासीदानस्य पूजनम् ।
 वसुन्तादिजपस्यैव द्विजायमुमिसेचनम् ॥
 शिवा इत्यादिनाचम्यचघोरान्गोममिलपि ।
 सपत्निसकुलाः पिष्टे स्वधाशचनमूर्त्तिकम् ॥
 मुक्तोत्थान पितुः पत्ने दक्षिणादानमयतः ।
 विष्टेदेवाय दातारो देवतेति जपस्त्रिधा ॥
 विसृज्यैर्न पात्र इति आमावेति प्रदक्षिणम् ।
 चत्रादेः प्रतिपत्तय वामदेव्यजपस्त्रिधा ॥
 दीपप्रच्छादनं इक्ष्वाकनाचमने तया ।
 अष्टिद्रव्यजन विष्णोः करणं श्रेयभोजनम् ॥
 तद्दिने मेघनयामः ग्राहकश्चाहभोजिनोः ॥

End. ३.

इति शान्तिं कृत्वा दक्षिणहस्तेन दीप प्रच्छाद्य इक्षी प्रच्छाद्याचमन् ततो
 विष्णुं कृत्वा कृतैतत्पार्ष्ण्यग्राहकन्दोष्टिद्रमम् । इत्यष्टिद्रं कुर्यात् ।
 ततोऽप्येत्यादि चमुकमीन. श्रीपद्मकूर्चवर्मा कृतोऽस्मिन् पार्ष्ण्यग्राह
 कर्त्तव्यं यज्ञेऽष्टौ भागं तद्दीपप्रमनमाय श्रीविष्णोः अरचमर्च करिष्ये इति
 तद्विष्णोरिति यथाशक्ति अक्षय एतत् ग्राहं कर्त्तुं कौटिल्यं भातं इति पृच्छेत्
 वैदविधिना साङ्गं भात इति प्रतिपचनं । ततः—

अक्षानायादि वा भीक्षान् मन्थवेताभ्यरेषु यत् ।
 अरण्यादेव तद्विष्णोः सपुष्पं स्यादिति श्रुतिः ॥
 भीक्षतां पुण्डरीकाच्च सन्नेयमेक्षरो ऽपि ।
 तर्हिन्दुष्टे अगस्त्यं प्रीक्षिते प्रीक्षितं जयत् ॥
 यदसाहजकृतं कर्त्तव्यं ज्ञानतावाप्यज्ञानता ।
 साङ्गं भवतु तत्कर्म श्रीहरेर्नामज्योत्स्नम् ॥

इत्यादिना अङ्गपुष्पिं समाप्य दक्षिणहस्ते जलं गृहीत्वा एतत् ग्राहकर्म
 श्रीविष्णवे समर्पितमलम् । इति समर्थं कर्मं विधेत् । ततः ग्राहकर्म
 श्रेयभोजनं कर्त्तव्यम् ग्राहं कृत्वा विर्भोगादिकं न कर्त्तव्यम् । तयाहि—

पुनर्भोजनमध्वानं दूताध्ययनमेवम् ।

दार्भं प्रतिपद्ये सन्ध्यां ग्राहं जलाटं चर्चयेत् ॥

Colophon. इति सामवेदिपार्थिवशाहपद्योगः समाप्तः ॥ श्रीगुरुवे नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

विवरणम्—पुस्तकिकम् सामगानां पार्थिवशाहपद्योगोपसर्गः ।

N. B. Under this No. there is another little work, entitled Śrāddhamantravyākhyā.

No. 7. श्राद्धमन्त्रव्याख्या । Śrāddhamantravyākhyā. Substance, country-made white paper, 11×5 inches Folia, 12. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Prose. Not correct. Complete.

A little work explaining the Mantras used in the Śrāddha ceremony, entitled Śrāddhamantravyākhyā.

Beginning. श्रीं नमोगच्छेय ॥ अथ श्राद्धमन्त्रो व्याख्यायते ।

विश्वेदेवास आगतं श्रद्धांशं इमं इदं इदं चर्चयेत् ।

इति विश्वेदेवास इति विश्वेदेवा युष्मं मे मन इमं इदं इदमाह्वानं यद्यदा यद्यतं युत्वा च आगतं आगच्छत आगत्य च इदं चर्चयेत् । रक्षितं कुम्भे आसना-
दीपकस्थिते आनीयदत्त उपविश्य आसमन्तात् प्रकारेण निषणा भवतेति
यावत् ।

End.

एकीदृष्टे तु वचनविपरिणामं योजनीयम् । तथाच पवित्रासि वैश्वो
विष्णोर्नमसा पुनस्तसि एकीदृष्टिं देवहीनमेकार्थकपवित्रकमावाहनाप्रोकरण-
रहितं सप्तस्यमिति याज्ञवल्क्यावचनात् ।

एकस्मानपवित्रार्थं अप्रीकरणाभावात् तच्छब्दसम्बोधनं प्रथितं तं पार्थ
इत्याद्यापि न प्रसज्यते । तेनार्थं पाठः । एहि पितृ सौम्य गन्धीरेभिः
पथिभिः पूर्व्विरेभिः देहाण्यश्च द्रविचंष्ट भद्रं रयिच नः सर्व्वेवोरं नियच्छ ।
अथ पितृनांदयस्व यथाभागमात्रवाचया । अमीनदत्तं पितृ यथाभाग
मात्रवाचिष्ट । नमस्ते पितः पितृर्नमस्ते गृह्णाग्रं पितृर्देहि रुदन्ते पितृर्देव
इत्येव सन्धौ विधातव्यम् ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेष्विन् शालमन्त्राणां व्याख्या वर्तते ।

No. 8. **आह्निकतत्त्वम् ।** *Āhnikatattvam.* Substance, country-made colourless paper, 18×3 inches. Folia, 81. Lines, 5 in a page, with a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out and writing slightly effaced in parts. Prosa. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the *Ābhaikatattva*, a work treating of the daily religious duties of a Hindu, by Raghunandana.

अथ एषुनन्दनकृतमाह्निकाध्यायेत्यमसंपूषे वसन्ते ।

No. 9. **आङ्गिकाचारतत्त्वावगटं ।** Āṅpikācāratattvāvaṣṭam.
Printed after the style of Raghunandan's Smṛtitattva, published by
Babu Bhavānicaraga Bandyopādhyāya, in the same paper, having 67 folio
of the same size in Bengali Character, in Jñānodaya Press, by Siva
prāsāda Sarmap, the Prime Minister of Mahārāja Cooch Behār, without
date. Lines, 3-8 in a page. Appearance, old, worn out. Prose.
Generally correct. Complete.

An appendix to the *Āhnikācīratattva* of Rāghunandana, treating of daily duties of a Hindu, compiled by Śivaprāsāda Sarmaṇ, the Prime minister of Maharājā Cooch Behār, supplying the omissions made by Rāghunandana in his work. We quote below only the introductory portions of the work. Although this is a printed one it is rare now-a-days, so we describe it.

Beginning. श्रीगणेशायनमः नमः शिवाय ॥

तत्तावमिदं ब्रूते सदेवान् सः पश्यते ॥

बयपोह बन्धपटोयमहागुमबयवितापबन्धनादिनिष्ठमहासाहचरिवाचनमु-

सूक्ष्मादि-रघुनन्दनमहाचार्यविरचिताष्टाविंशतितत्त्वैर्गित्यनेनितिकादिक्रिया-
कलायाः शायमी निष्पन्ना एव । तद्यपि प्रमिदत्वादिना तदीयोपेक्षित
रहस्योपेक्षासम्भवं किञ्चित्प्रकाशनाय तत्तत्तत्त्वावशिष्टकरणे च्या कतिपय-
विवर्जनसहायेन प्रवृत्तीऽस्ति अतः प्रामेयं गुह्यादिपरोपकारिसमीचीन-
भूद्दिव्यलेशसंख्यप्रवृत्तिपुरःसरं भामेया भाष्येना भवद्विरनुकम्पयेतदारभ्य
कर्माणि सफलं सति तदवलोकनपूर्वकं विचारयेत् सशोभनीयं । यदेतद-
शेषतत्त्वावशिष्टकरणाच्च बहुकालसाध्यत्वेनापुनोऽनियततया निखिलतत्त्वाव-
शिष्टकरणासम्भवस्तदेतत्तत्त्वावशिष्टकरणे काश्च्येन समीचीनिमी भवन्ति
निवेदनें ब्रह्मज्ञानम् । तत्र प्रथममार्ष्टिकाकारतत्त्वावशिष्टं समाचारः ।
प्राग्मे

न किञ्चित् कथञ्चित् सिध्येत् सदाचारं विना यतः

तस्मादवश्यं सर्वत्र सदाचारो ह्यपेक्षते ।

End.

प्रदोष परियमी यामी वेदाभ्यासेन वै नयेत् ।

यामस्य श्रयानन्तु ब्रह्मभुवाप कल्प्यते ।

इति दक्षवचनात् वाचेः पवित्रयामं सुवीर्यतो वेदमचीत्य आनी न पुनः
स्वयेत् ।

नविस्पष्टमधीयैत न शूद्रजनसद्विधी ।

न मिश्रानो परिव्रानो ब्रह्माधोत्य पुनः स्वयेत् ।

इति मनुवचनादिति कुतूहलकण्डः । आशुर्वेदे

वासानटी सनुमाने तदहिः पार्थे तु दक्षिणे ।

स्तत्तु दिगुर्ध्वं वामे ततः सुप्यादयथासुखम् ।

निद्रासमयमासाद्य साम्बलं यददात् व्यङ्गीत् ।

पर्यङ्कान् प्रमदं भालान् पुष्टुं पुष्पाणि मन्त्रकान् ।

Colophon.

इति महावाजाधिराजकोशविहारविपतिमन्त्रिणीशिवप्रसादशर्मसकलिते
कृतितत्त्वावशिष्टे आष्टिकाचारतत्त्वावशिष्टं समाप्तं ॥ ० ॥ ० ॥

विवरणम्—अत्र कुशविहारमहाराजाधिराजमन्त्रिणीशिवप्रसादशर्मसकलिते
शिष्टं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 10. व्यवस्थोसारसंग्रहः । Vyavasthāsārasaṅgrahaḥ. Substance, country-made colourless paper, 21 x 3 inches. Folia, 151. Lines, 8-10 in a page, with a blank about one and half inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ! Appearance, very old, worn out and torn in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

A digest of the Hindu Dharmasāstras treating of daily religious performances &c. under the name of Vyavasthāsārasaṅgraha, by Rāghavendra. A work different from the work of the same name noticed in No. 120 Smṛiti.

Beginning. श्री नमः कृष्णाय ।

प्रथमं चरणाभोजं यथोदात्तनपादिनः ।
व्यवस्थायाश्च निर्णीताः आर्त्तादीनाञ्च संपदे ।
एकञ्च करणैस्त्वाप्तमन्वातर्था गिरानया ।
राघवेन्द्रस्तनोतोर्म्य व्यवस्थासारसंग्रहम् ।

अथ प्रातःकृत्ये । तव वामनपुत्राचम्
ब्राह्मी सुहर्ते बुध्येत अरेदेववरादयीन् ।
ब्रह्मा सुरारिस्त्रिपुरानकारो भातुः प्रसी भूमिमुतो बुधय ।
गुरुय युक्तः प्रनोराष्टकेन कुर्वन्तु सर्वे नमः सुप्रभातम् ।

ब्राह्मसुहर्तेनाह पितामहः—

रात्रेश्च पश्चिमे दामि सुहर्तो ब्राह्म चक्षते ।
पश्चिमे दामि शिवाङ्गवन्दरे । तवापि सूर्योदयान् मानङ्गवन्दरे हो सुहर्तो
तवापो ब्राह्मी द्वितीयो रीद्रः ।

In this way all rites to be performed in the morning are treated of exhaustively. After them Sandhyopāsana is taken up, from which we quote the beginning portion only below :—

तत्रीपासनायाः सध्यान्वमाह व्यासः

उपास्ते सन्निवेशायां निशाया दिवसस्य च ।
तामिव सध्यां तच्छास्त्रं प्रवदन्ति मनोविचः ।

सध्यामयसाधारणस्यस्यमाह योगियाप्रपञ्चः

जयायां चैव द्विनां ब्रह्मादीनां समादये ।
सन्निः सूर्या सुराणाञ्च तेन सध्या प्रकीर्तिता ।

संस्थापयत्य निवृत्त्य निवृत्त्यमाह सन्धीयपरिमिटम्—

अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि संस्थीपासनात् विधिम् ।

अनर्थः कर्मणां विघ्नः संस्थाप्योनी यतः श्रुतः ।

तथा—एतत् संस्थाप्यं शीतं प्रादुष्यं यदभिहितम् ।

यस्य नास्मादस्तेन न स प्रादुष्य उच्यते ।

प्राप्तातपः

अत्राष्टाष्टाष्टु यद् शीता षट्पिण्डा तत्त्ववादिना ।

आदौ राजश्वतसेवा द्वितीयः क्रयविनायी ।

तृतीयो वृद्धवायुः स्वाश्वतुर्ध्वं वामपाञ्चकः ।

पञ्चमस्तु श्वतसेवां वामस्य नगरस्य च ।

अनन्तरतानु यः पूर्वो सादिवा चैव पश्चिमा ।

नीपासीत द्विजः संस्थां न वृद्धीऽन्नाग्रयः कृतः ।

अत्र संस्थापयत्य निवृत्त्याभिधानात्

सर्वकालमुपस्थानं संस्थायाः पार्यवेद्यते ।

अथ न सूनवाग्रीचविभमातुरभीतितः ।

इति विष्णुपुराणोक्ते । सर्वकालं प्रातर्भ्याह्नसायंकपकाग्रयणं । विभन-
पितविधेयः । तेन अतादावपि संस्थानाचरन्ति । अतएव योगिप्राप्तवत्कृतः

सर्वावस्थोपि यो विभः संस्थीपासनतत्परः ।

प्रादुष्योऽपि न क्षीयेत अन्यजन्मगतोऽपि सन् ।

सर्वावस्थोऽपि निवृत्तं सेवादिविकल्पनिरतः यदोचितमौचेऽप्यशक्तावपौति
रमाकरः, अन्त्याश्ववस्थापत्रोऽपौति ध्रुवम् । संस्थाकावस्थद्वोरपि सन्धि-
रूपमुद्भूतमिह । तथाच दृष्ट

अक्षीरस्य यः सन्धिः सूर्यनक्षत्रवर्जितः ।

स य संस्था समाख्याता मुनिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ।

सूर्यनक्षत्रवर्जितः । तथाच ब्रह्मः

अर्हसि मया संस्थां व्यक्तोभूता न तारका यावत् ।

तेजःपरिहानिरवशाभागीरर्होर्दर्थं यावत् ।

अत्राद्यन्ततोता परिमाचमाह दृष्टः

रावन्तकाली नास्ती वे संस्थादिकाल उच्यते ।

दर्शनादविदेखावास्तदानीं मुनिभिः श्रुतः ।

नाही दण्डः। अह्नाह योमियाप्रवस्थाः

आसन्नही तु सततं दिनारामोपयाक्रमम् ।

सन्ध्या मुहूर्तमाख्याता क्रासे वही समा श्रुता ॥

मुहूर्ते प्रमत्तकालमाह आतातपः

प्रातःसन्ध्यां च नचदागुपासीत यथाविधि ।

सादित्वा पश्चिमा सन्ध्यामह्नाह्नमितवभाकराम् ॥

अतएव योमियाप्रवस्थाः

सन्धी सन्ध्यागुपासीत नास्मि नोद्वेते रवी ।

मध्याह्नसन्ध्याया मष्टममुहूर्तकालमाह श्रुतिः

पूर्वापरे तथा सन्धेः सनचरे परिकीर्त्तिते ।

समन्व्येऽपि मध्याह्ने मुहूर्तः सप्तमोपरि ॥

सन्ध्याकाशातिक्रमे कालान्तरे प्रायश्चित्तं कृत्वा तस्याः करणं तथाच व्यासः

सन्ध्याकाशे व्यतीते तु न च सन्ध्या समाचरेत् ।

गायत्रीं दमधा कदा पुनः सन्ध्या समाचरेत् ॥

यत्तु कामौख्यं विविधा तु कृता सन्ध्या कालातीता इया नवेदिति तदकृत-
प्रायश्चित्तपरम् ।

After this the hymns uttered in the Sandhyā prayer, the mode of reciting the Sandhyā prayer, worship of gods, its varieties, mode of performing the worship, a list of gods to be worshiped, mode of recitation of mystic words or holy names (Japa), distribution of rice etc. among the lower animals, feeding the guests, time of taking food by the Hindu house-holder, actions to be performed after taking the daily meal, etc. are most exhaustively treated of in the first chapter. While in the second Tithis (Lunar days) and rites to be performed in the each of them respectively, as well as fasts observed in Janmāṣṭamī, Rāmanavamī, Śivacaturdaśī and others, are extensively described. This chapter includes also the worship of the goddess Durgā, Kālī, etc. definition of a Sankrānti, how many Sankrāntis are in a solar year, their respective names, as well as ceremonies to be performed in them. Śrāddha ceremonies of different kinds and modes of their performance are fully discussed in the

third chapter. The codex being an incomplete one, we could not supply the accounts of the remaining portion of it, nor the last colophon.

বিবরণ—পুস্তকেখিন্স্ রাঘবেন্দ্রকৃতীষ্যবল্লাসারসংবহীঃসম্পূর্ণা বর্ত্তে ।

No. 11. **দোলযাত্রাপ্রয়োগঃ ।** *Dolayātrāprayogaḥ.* Substance, country-made red paper, 13×5 inches Folia, 14. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. - Prose. Generally correct. Complete

A guide to the performance of the Hindu festival known as Dolayātrā in Bengal and Holi in other parts of the India, performed during three or five days commencing from the full moon of Falguana under the name of Dolayātrāprayoga. Anonymous.

শ্রীকৃষ্ণস্য দৌলযাত্রাবিধানবিবরণীঃখ্যং বিবৰণ ।

THE SCIENCE OF MUSIC.

No. 1. **সঙ্গীতদামোদরঃ ।** *Saṅgītadāmodaraḥ.* Substance, country-made white and yellowish paper, 18×3 inches Folia, 66. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1633. Appearance, very old, worn out. Verse Generally correct. Complete.

A work treating of the science and art of the music with the allusions of Kṛiṣṇa's amorous plays in the Vṛindāvana with milkmaids in Sanskrit verses under the name of Saṅgītadāmodara, by Subhankara, son of Śrīdhara. This work is complete in five stavakās or chapters.

Beginning. श्लोकः ।

भावी हावानुभावी गति सम्यग्दशाख्येन दूतीविभावाः
 श्रीपुंसौ नादमीतस्तरगमकाणां सूक्ष्मेणा वग्तानाम् ।
 यामो रागाधिपताश्च श्रुतिचचिव कलावाद्यमावाङ्महारा
 नृत्यं निर्दोषमानानति नयनरसाः कृपास्वीलां वदन्तु ॥
 गङ्गा यत् पादसङ्गात् सरिदुषपरि परिक्रीडतेऽनङ्गहारी
 यस्याङ्गाङ्गकटा सज्जति दिविसदामुत्तमाङ्गे मणिलम् ।
 इन्दुयन्त्रेषुभावद्वत इति लगदानि + + रोचिस्तरङ्गः
 पद्मोत्सङ्गाङ्गरागं हरिममृतहृत्पद्मन्तु धिनन्तु वाचः ॥
 जलयति सततमिदमतीव भीरुं स्त्रीचनयोः ।
 सङ्गीतकलावे दशरूपे नाट्यदर्पणे यवः ॥
 सङ्गीतपूङ्गवसि रत्नकोपसङ्गीतसर्वेष्व गटीरशेषु ।
 वसन्ति सर्वे च गुणाः प्रयुक्ता भावास्त्वै तारदमारदासु ॥
 यदयश्च सारं भरतादिषु तत्तत् समाकृष्य रसाङ्गुरार्भम् ।
 प्रभङ्गः सञ्भूतमन्दरेण सङ्गीतदामोदरमातनोति ॥
 यद्यस्ति सङ्गीतसरोजिनीनां सप्रवशाहेषु विपासु भावः ।
 विपासवः केनचकैलिषहं सङ्गीतदामोदरमाद्रियञ्चम् ॥
 पुष्पाणि पञ्चस्रवका सुरारेर्विलासहासीज्ज्वलकैसरौघाः ।
 सङ्गीतदामोदरके बुधानि चेतो हराः सङ्गद्यना विचिन्ताः ॥
 कार्यं न भावेन विना, न भावेन विना रसः ।
 न भावेन विना श्रुत्यं न भावेन विना अगन्तुम् ॥

अतो भावस्य प्रधानत्वात् रसहेतुत्वात् स्वनिवृत्त्याश्च प्रथमतो भावनीयो-
 दशमः ।

- काश्चिन्दीपुनिनाक्रोहे क्रोडनं सेवितुं हरिं ।

राधायाभीरुनारीणां भावाः पञ्चमदायताः ॥

रसान् भावयन्तीति भावाः ।

विरिचिनारदी रम्या वृद्धभरतमुमुहः ।

पद्मे ते नाट्यमानां पत्तारो लोकविश्रुताः ॥

तेदन्तास्त्रिविधा भावाः ध्यायि मध्यादि कालिकाः ।

स्त्रायि भावा नवेन स्वरयन्त्रसुर्भिवारिणः ।

नयस्त्रिंशदिति ध्याता अवाप्ती कालिका मताः ॥

प्रथमे यः समुद्रतलस्थानोऽप्यवतिष्ठते ।

स्थायी भावः स विश्रये व्यभिचारो गतोऽन्यथा ।

ये तूपकर्तुमाद्यान्ति स्वायिन भावमुत्तमम् ।

उपलब्धं च गच्छन्ति कथ्यन्ते व्यभिचारिणः ।

अत्यन्तस्थिरचित्तान् सत्यमुपयते गुणः ।

तेन सत्तेन निर्भूताः सात्विका परिकीर्तिताः ।

Afterwords these three Bbhāvas Sthāyī, Vyabhicārī and Sāttvika are enumerated with their respective names and Rasas also to which they belong. They are followed by Havas, Anubhāvas, with which the first chapter is finished. The subjects treated of in the second chapter are नायिका, नायक, नाद (sound), गीत (song), ज्ञानं सूत्रं (?) भुङ्क्ते, सङ्कट, निरासक, etc. The third chapter begins with स्वर (such as ष, ञ, द, न, प, ध, नि), and treats of मूर्च्छन, राग, रागिणी, (method of singing), and ताल with their varieties. The fourth chapter treats of भुक्ति, नायकसचिव (companions of the hero) कला (fine arts), वाद्य (musical instruments), अङ्गहार (motions of several parts of the body), नृत्य (dancing), अभिनय (acting, including Drama with its varieties, etc). The fifth chapter after enumerating the defects of a singer mentions रस with its varieties as well as definition of each of them. At the end of the work the author gives a short account of his own in this way :—

नारायणानिन्द्य श्रीधरकुलचिन्तु कुसुदिनीवधुः ।

दीवाकरतारक्षोमण्डः स शुभङ्करो जयति ।

श्रीदेवकीनन्दन राजशेखरो सुसेनदामोदरको सहोदरो ।

एषां भद्रीयाद्भुवाचतुष्पां कृति कर्ति वितरसेन पूर्णम् ।

अङ्गभञ्ज एवाप्तु भवसेदिति जायतु ।

साष्टाक्षीयकुले जन्म कविता हरिमन्त्रयः ॥

इदमिदमिदनासे कुमचिञ्जलचञ्च ।

कलुटमिति ज्ञति वाचः किञ्चनोचोः सुरगम् ।

कुरु रति मम न धेवो वन्द्यवाङ्मयददा

दरतरङ्गमसारे पीयमाप्नोक्तसारम् ।

अपिच

अनुदितमिदं किञ्चिज्जातु ताम् सर्वमेतद्

विदधतु मम दीर्घं साधुमन्त्रैर्बद्धाराः ।

अधिरत्रनि शमाहः किं विषयं न्यानि भवो
 तिरयति तिमिरौधं ताडयन्प्रपादे ॥
 व्याकारधृतिकाव्यकोषमरताखड्गारतकाम
 ल्योतिः पिङ्गलनाटकप्रहसनक्रीडासङ्गानोत्रः ।
 यो वैपायनवचिते कश्मिन्कोद्वारे निमग्नान्तरः
 स योमानतमीच्छुम्भहरकविः सङ्गीतदामीदरम् ॥
 सङ्गीतदमीदरहस्तमुक्तावलीमुपासीतनमिव शिवधिः ।
 सङ्गीतशास्त्रे रंदिनेः किमन्येयंवाधियुक्तेषु पुलाकसिद्धये ॥
 यूना यौवतमिन्दिराचनवतां हस्तारकाणां सुषा
 सासाग्यं वमुधामुर्जा मधुलिङ्गां मास्युदचक्षुषुः ।
 किञ्चाश्वो ज्वरिषाधिरामत एव प्रेषान् कुरङ्गीटमाम्
 चेतो शाङ्गि तथैदमस्तु सुखिनां सङ्गीतदामीदरं ॥
 चामंसारमुद्दिशु मंगलं कदा विन्वावरयेविमिः ।
 शौचीं वारिषिदंछन्तां कृतसङ्गानामापुरणम् छिन्नम् ।
 स चनां रुदि किरलोपति मगनौमल्य तुङ्गां रतिं
 सङ्गीतोत्सवसेविनां वङ्गु मन्मङ्गीतदामीदरः ॥
 प्यातो यः कविचक्रवर्तिवदती विद्यावनेरक्षितः
 सोमद्रेयमिन्नं यमज्जुनयमाः सीःजीमनच्छोषरः ।
 तस्य शीलं यमहरस्य भवितो सङ्गीतदामीदरे
 सामीनाः सवकः प्रपञ्चितरघः योमानर्थं पञ्चमः ॥

Colophon. समाप्तचार्यं सङ्गीतदामीदरस्य रतिः ॥ श्रीकृष्णः प्रवान् ॥

रामाग्नि काल चिति(१)नाम शके

- कुञ्जीरये भावति छण्णपचे ।

(१) The date given in the above śloka is a confounding one for after the analysis of the Sanskrit śloka the date appears at first to be 1333 Śaka Rāma - 3, Agni - 3, Kāla - 3 and Kṣiti - 1. That might be the date of original composition of the work. But the meaning and style of śloka leads us to take it as the date of copying the codex. The very appearance of which seems not to be older than one hundred years of 1733 Śaka. In this case we have to take the number indicated by Kāla for 7 Kāla is nowhere used as indicating that number. Kāla generally indicates 3 Bhūta (past), Bhaviṣya (future), and Vartamāna (present). If Kāla be taken for as name of Śiva (यन्त्रम्) number 6 might be obtained from it. Then the date being 1633 the codex would be two hundred years old.

नलासिखच्छीमुद्रपादपत्रम्

सङ्गीतदामोदरसाधयत्नात् ।

श्रीकृष्णः ।

विवरणम्—सङ्गीतदामोदरो नाम शीतविषयकोऽयं निबन्धः छाहाङ्गीयान्वयज शीतसामज
समहरकविक्रमविनिर्णयित । सङ्गीतदामोदरानि सर्वथाशेष श्रीकृष्णलोकाविवयकाशोदय सङ्गीत-
दामोदर इति नाम ॥

EPICS AND PURĀNAS.

No. 1. महाभारतं द्रोणपर्वम् । Mahābhārataṁ Dronaparva. Sub-
stance, country-made yellow paper, 25 × 5 inches. Folia, 429. Lines,
3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not very
old. Verse. Generally correct. Complete

This codex contains Dronaparvan, one of the eighteen parts of
the Mahābhārata, relating the heroism of Droṇa in the battlefield of
Kurukṣetra and his death. It is the seventh Parva.

इत्येकैऽङ्कितं महाभारतस्य द्रोणपर्वस्य नाम वचते ।

No. 2. महाभारतं कर्णपर्वम् । Mahābhārataṁ Karpaparva Sub-
stance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 255. Lines, 4-7
in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, almost fresh.
Verse. Generally correct. Complete

This codex contains a complete copy of the Karpaparvan or a
part of the Mahābhārata relating the exploits done by Karṇa
in the battlefield of Kurukṣetra as well as his death caused by
Arjuna. This is the eighth Parvan.

इत्येकैऽङ्कितं महाभारतस्य कर्णपर्वस्य सम्पूर्णं वचते ।

No. 3. महाभारतं शल्यपर्व । Mahābhārataṁ Salyaparva. Substance, country-made yellow paper, 25 x 5 inches. Folia, 78. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, almost fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Salya Parvan is the ninth of the eighteen Parvans of the Mahābhārata dwelling on Salya's deeds in the battlefield of Kurukṣetra and his death.

পুস্তকেইখিন্ মহাভারতান্নগীত শল্যপর্ব বর্ণিত ।

No. 4. महाभारतं गदापर्व । Mahābhārataṁ Gadāparva. Substance, country-made yellow paper, 25 x 5 inches. Folia, 83. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Gadā Parvan is the tenth of the eighteen Parvans of the Mahābhārata relating the dual fight with Gadā of Bhīma and Duryodhana as well as the death of latter.

পুস্তকেইখিন্ মহাভারতান্নগীত গদাপর্ব বর্ণিত ।

No. 5. महाभारतं स्त्रीपर्व । Mahābhārataṁ Strīparva. Substance, country-made yellow paper, 25 x 5 inches. Folia, 75. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Strīparvan is the twelfth parvan of the Mahābhārata relating the funeral ceremonies of the Kauravas as performed by their respective wives.

পুস্তকেইখিন্ মহাভারতান্নগীত স্ত্রীপর্ব বর্ণিত ।

No. 6. भगवद्गीता शङ्करभाष्यसहिता । Bhagavadgītā Śaṅkarabhāṣyasahitā. Substance, country-made yellow paper, 16 × 7 inches. Folia, 165. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains text of Bhagavadgītā, with the Gītābhāṣya or commentary on the Bhagavadgītā, by Śaṅkarācāryya.

पुस्तकस्थित् परमहंस परिमलाचार्य श्रीशङ्कर भगवत्कृत गीताभाष्यसहिता भगवद्गीता
सम्पूर्ण वर्तते ॥

No. 7. कालिकापुराणम् । Kālikāpurāṇam. Substance, country-made white paper, 24 × 6 inches. Folia, 222 (of which fol. 155 is wanting). Lines, 6-11 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, very old, torn and worm-eaten in parts Verse. Generally correct. Complete.

One of the Upapurāṇas dwelling on the greatness of the Goddess Kālīka, noticed in No. 13 Purāṇas.

इरावतिदत्तपुराणे व्यवहृतम् कालिकासाक्षात्प्रतिपद्यते ।

No. 8. मार्कण्डेय चरित् । Mārkaṇḍeya Caṇḍī. Substance, country-made white and yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 3-9 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of Mārkaṇḍeya Purāṇa, relating three different stories on the adventures of the great goddess Caṇḍī. The Mārkaṇḍeya-purāṇa has been edited and translated by Mr. Pargiter in the Bibl. Ind. series.

Colophon इति मार्कण्डेयपुराणे साक्षात्तिले मन्त्ररे देवीमाहात्म्यं समाप्तम् ॥ श्री
चतुस्रम् ॥

विवरणम्—मार्कण्डेयपुराणान्तर्गत देवीमाहात्म्याभिधनितचतुष्टयमतिप्रसिद्ध एव ।

No. 9. उत्कलखण्ड पुरुषोत्तममाहात्म्यम् । Utkalakhanda Puruṣottamamāhātmyam. Substance, country-made yellow paper, 18×5 inches. Folia, 174. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old, decayed. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of the Utkalakhanda of the Skandapurāṇa dwelling on the sanctity of the Puruṣottamakṣetra or Purī.

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणोद्योत्कलखण्डान्तर्गत पुरुषोत्तममाहात्म्यं सम्पूर्णा वर्तते :

No. 10. काशीखण्डं सटीकम् । Kāśīkhaṇḍam Satīkam. Substance, country-made white paper, 15×6 inches. Folia, 251. Lines, 9-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1761. Appearance, very old, decayed and torn. Verse and prose. Generally correct. Incomplete (Adhyāyas or chapters 1-50 both included being wanting).

This codex contains the last portion of Kāśīkhaṇḍa a part of the Skandapurāṇa dwelling on the greatness of the sacred place Kāśī, (Benares) beginning with 51st Adhyāya upto the end, with the commentary of Rāmānanda in both the margins. At the end of the commentary the commentator gives a short account of his family in this way :—

वेदान्तोपपुराणभारतविद्यो श्रीसत्यव्यासजः
सांख्ये श्रीकपिष्ठः कबाद इह यो वैद्येपिडे मोतमः ।
न्याये धीमनये पतञ्जलिरसौ चन्द्रवभावश्रुभी
महाचार्यं चतुर्भुजो विज्ञयते प्राङ्कार्यं कौमातिलः ॥
आसीत् काण्ठपर्वप्रमृषयमविर्भावो सुतन्ददिव्यो
विद्यो महाधरण्या तनयः सहाय्यरः सम्प्रति ।
मन्त्रार्ज्जुनितरे ततः समसवत् श्रीरामनाथः सुत
सेनेयं विदित्वा हिताय विदुषा टीका बुधैर्ल्लयताम् ॥

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणान्तर्गतकाशीखण्डखण्डान्तर्गतं वर्तते ।

No. 11. वाशिष्ठचन्द्रिका । Vāṣiṣṭhacandrikā. Substance, a thick bark of a tree very skilfully polished so as to be fit for writing, 24×6 inches. Folia, 80. Lines, 4-11 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1476. Appearance, somewhat old, torn and decayed in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

An incomplete commentary on the Yogavāṣiṣṭha, entitled Candrikā, upto the end of the Utpatti-prakarana, occupying nearly the whole of the first page of fol. 45, by Ātmasukha, pupil of Uttamasukha a great hermit of his time. This commentary is followed by another one entitled Vāṣiṣṭha Padadīpikā, by Advayāraṇya, to be described afterwards.

Beginning of the Candrika. श्री भगवत्पदेन ।

अविद्याकलितं हेतुं नरसिंहाभिधं महः ।
 वेदान्तैर्दं वन्द्यं परमानन्दविग्रहम् ॥
 सर्वमुत्तममुखसदातो जीवजातमिति श्रुतिर्मानो ।
 तस्य वेदविदितस्य वर्ण्यते हिं महत्तमविद्यामनो गुरोः ।
 नतमर परिपन्थि दीनदानेकलीलं
 मुनिवरनिष्ठरम्भे पूज्यमानाभिपुष्पम् ।
 विदुत सकलदीवं सर्वविग्रहमूर्तिं
 श्रुतिशतशतमारादाद्यये विद्वन्नाथम् ॥
 यो दीदृक्षोन्मिश्रितः शिष्याज्जगत्
 माद्यान्तरेविरचितापचितोक्तयेव ।
 दृष्ट्यैव वारयति विग्रहानि श्रोत्र्यादभ्यान्
 समस्त सुरवन्दितपादपद्मः ॥
 यस्य महामहिमसागरसन्निगाः
 सद्यः पुनाति सकलत्र जनमाद्यपाकात् ।
 सा ग्राह्या विषयमेव देवैः
 सेव्या समस्त करणाद्य ददातु महम् ॥
 वाञ्छीकिमुनिवाप्यज्ञा सद्वत्तुल्यवादिनो ।
 मन्त्रसानरसम्पाता महर्षांसि पुनात्यजम् ॥
 वशिष्ठ वाचपादाब्ज परिपला विधी मम ।
 वचांसि पुण्यां यान्ति चित्तशान्तिं दीपयाम् ॥

श्रीमद्गुरुभक्तेश्वरभक्तः सहस्रितायंदाः ।

प्रथमं सूत्रावहितः कुर्वे वासिष्ठचन्द्रिकाम् ॥

वासिष्ठमिं तितोर्षामि हनुमानिब लीला ।

रामपादम मकारं चतुर्भुजं सुरयः ॥

अथ सत्ययानानन्दाद्वितीयः परमात्मा भगवन्पारायणः कथादी चेवाहितमः
प्रधानो लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वम् । + +

+ + + +

इमं वासिष्ठसमुद्भवं वैराग्यं सुसुषुप्त्यवहारं लभन्नुपनि स्थापयामि निर्वाण-
प्रतिपादकं चतुर्भुजं लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वम् ।
नादि रत्ननिखिलं सन्तोषकतये यदानति भ्याल्लासानः ॥

End.

नास्ति ।

Colophon. इति श्रीमत् परमहंस परिव्रजकाचार्योत्तमसुखं पूज्यपादमिथ श्रीमदात्म-
सुखकृती वासिष्ठचन्द्रिकायां चतुर्भुजप्रकरणं समाप्तम् ॥

विवरणम्—पुस्तकैकस्मिन् श्रीमदात्मसुखविरचिता वासिष्ठचन्द्रिकायां योगवासिष्ठटीका चतुर्भुज
प्रकरणान्ता वर्तते ॥

It has been already said, that along with the above described commentary the codex contains also another commentary, entitled *Vāsisṭhapadadīpikā*, by Advayāranya occupying last 3½ and half fol. (from the 2nd page of the fol. 45 to 80) This, dwelling on the last three (Sthiti, Upasāma and Nirvāṇa) prakaranas only is also an incomplete one.

Beginning. नास्ति ।

End.

पूर्वोक्तं श्रीमत्परमहंस भगवः सद्गुणमिति मुख्यव्याख्या प्रथमं तत्र
महीधोषादी निष्कामकर्मादिरिति प्रथमाध्यायः यदुमाख्या (१) मूदल
तावदुसवण प्रकारः काकतालीयादिप्रकारेण वै वैराग्यं इत्युक्तं संसृष्टः
इच्छा निष्कुरितः तस्य सर्वदेनस्यार्थभावनं कल्पनात्यागः घटना विसर्जनं
वादेदं वै वेदनराहित्यं यथामिनी संसारे नमसीत्यर्थः ।

Colophon.

अथारण्यनिर्वाचे वासिष्ठपददीपके
संस्काररत्नार्थानिर्वाचप्रक्रियासमाप्तम् ॥

The following lines will throw some light on the origin of the work.

अहिन्द्रनीलदम्भीरजराणि ॥ औलऔकटाच कलयासितस्यवचाः ।
श्रेयसनीतु भवतां सवतापङ्कजा चक्रावुधः शुक्तिविनीततलः ।
चौराभिर्यदङ्गभजेन कायगव्याक्रान्तु समाधीकृता
रजोघैः परिधाकृतः प्रमदितो नीरसतां प्रामितः ।
विश्वमी न विश्व एव सङ्गमश्यानामनां प्रायशो
दीवानामिति पापशङ्कि मनसा शुभे मजे धूर्जटिम् ॥
द्विरथ सङ्कर विभो तरसाश्वश्व
वह्नेन भङ्गतनवाव तरोपचारः ।
यदिह मूल खलनाय विषाणहलः
सत्कर्तितोऽसि भगवान् स्वयमुद्यतस्वम् ॥
द्विजाने वरदपिथा भगवता दक्षस्य सन्धानदे
येन दास्यकर्मशङ्केन कदमाव्यासङ्गमुद्दिभता ।
तेनासौ सक्तवाभिधी * + श्रीभैरवा भावना
म्यासक्त प्रमदपदानरसिकोनिर्वाचचन्मनसिः ॥
यस्याऽङ्गविद्योगभागि विजयायोद्घाटना विष्णुर्द
भम्भुः कैटभ पाटनस्य वपुषा स्वीयं वपुः स्वातवान् ।
मीरी सङ्गविद्युन्नय दटिभो तच्छूलगा धावकान्
माता मौदम + + + वो धावकाः
नमोऽस्तु रामाय निरङ्कुशनिवे नमो वसिष्ठाय विशिष्टकर्मणे ।
नमोऽस्तु वाक्यौक्तिकविष्णुमाभुजे विवेक क्षेत्रोप + कलिशालिने ।
यस्मिन् नीलविधौ निधाय भद्रान् विद्यापचारोद्यमम्
ब्रह्माख्यारमन्धः प्रियासङ्घरः क्षेत्र चचाराव च ।
दत्वा नाम मित्रं लक्ष्मीपङ्कतये विद्याधिकारीचितं
प्रायशं परमं शुभं मुनि महादेवान् सन्मजे ॥
स जयति कविता सुधागिधार्म कुलभूपतिरपिमोऽभिजन्तः ।
अति विपुल भाव्यसमासदामं प्रकटजनीपङ्कति र्यं सङ्घार ॥

विन्दहिर्दं वेदनिविटमिट पङ्कटमुद्रासपदं हि श्राद्धम् ।

चित्रं पवित्रं सकुलपकार्यं मन्त्रेण शस्यं परमार्थमाह् स्यात् ॥

श्रीमद्भस्वक वसनेनवहनिः (१) श्रीश्रीतुरेन्द्रात्मज

श्रीमत्कृष्णसमाह्वयस विद्यादायित रागायणे ।

प्रारब्धः पददीपकः खनु मया यन्निन् सङ्गच्छादिते ।

सारार्थः परिगृह्यते कृतिपरैः क्षेत्रविना सर्वदा ।

+ + + + +

इति पञ्चपारम्यटीका समाप्ता ॥

रससत्तिमुनी त्रिके श्रीजनाहंनदासकः

पद्येपयदिनं रस्यं सुमुच्छ्वां सुच्छावहम् ॥ + + + ॥

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीविन्दाय नमः ॥ वामुदेवाय नमः ॥

श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री यथाहटमिथादिदीप परिहारः ॥ ० ० ० ॥

विहरणम्—पुस्तकेऽङ्कितप्रहारणनिकृतिता पददीपकामिथा क्लितप्रकरणादारभ्यनिर्याण
प्रकरणात्ता वर्तते ॥

• No. 12. पद्मपुराणीय स्नानप्रयोगः । Padmapurāṇiya Snānapra-
yogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 14 x 4. Folia, 1. Lines,
3-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old.
Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide for daily bathing according to the rules laid down in the
Padmapurāṇa, one of the Mahāpurāṇas. We quote below the whole
text,

पद्मपुराणीय स्नानप्रयोगः । यमोपकोटी चहमिहो द्विषाः पर-
धानीदके पचपिधानुहृत्ता नाभिमाकीदके कुमदसः समिरस्मममनं कृता-
श्री तन् मदितुद्वायं चयेयादि चमुक शीतः श्रीचमुकदीपमर्का विन्दमीति
कामः स्नानमहं करिष्ये इति सङ्ख्या श्री नमो नारायणायेति मन्त्रेण चतु-
र्दशान्तिर्हं चतुरस्रं पानीयं स्नानार्थं परिकल्प्ये

श्री विष्णोः पादं प्रसूतासि वैष्णवी विष्णुजिता ।

पादं न स्निग्धस्नानादाजगत्प्रवर्तमानिकात् ॥

तिष्ठः श्रीश्रीऽहं श्रीटी च श्रीर्वागं वायुरसवीम् ।
 दिवि सुमयसरीसे च शानि ते मनि जाइवि ।
 नन्दिनीत्येव ते काम देवेपु नलिनीति च ।
 इन्द्रा पृथ्वी च सुभगा विप्रकाया शिवासिता ।
 विद्याधरी सुप्रमदा तथा श्रीकप्रसादिनी ।
 सेमा च जाइवी चैव शान्ता शान्तिप्रदादिनी ।

इत्यनेन गङ्गासाधारण श्रीं नमो नारायणाय इति मन्त्रेण सप्तवारामिजमं जपं
 विधत्तुः पश्चान् वा मूर्ध्नि प्रक्षिप्य

श्रीं चन्द्रकान्ते रघुकान्ते विश्वकान्ते वसुन्धरे ।
 मृगिके हरि मे पार्यं यन्मया दुष्कृतं कृतम् ।
 सङ्गुतासि दरादेष कृपेण प्रतवाङ्मना ।
 नमस्ते सर्वलोकाणां प्रमथारिणि सुमते ।
 आरुह्य मम गात्राणि सर्वे पार्यं प्रसाधय ।

इत्येताभ्यां मन्त्राभ्यां षडमावन्तः तथा गात्राणि प्रक्षिप्य चरेत् विप्रैश्च
 मन्त्रान्तरं यथा—

श्रीं कुन्दयेवं गयामका मैत्रिषं पुष्कराणि च ।
 तीर्थांयेतानि पुण्यानि स्नानकारि भवन्तिह ।

इति संक्षुब्ध नासार्चिकार्णान् करान्वा पिधाय प्रवाहे प्रवाहाभिमुखः स्त्रिय-
 जने सूर्याभिमुखस्त्रिगन्धर्वम् । गङ्गायान्तु विरेचमन्त्रः

श्रीं विश्वपादार्चं सञ्चूते शक्ते विषयगामिनि ।
 मर्षद्वयीति विष्णवे पार्यं मे हर जाइवि ।
 ब्रह्मया मति सम्पद्ये श्रीमातर्देवि जाइवि ।
 अमतेनाम्बुना देवि भागिरथि पुण्येहि माम् ।

इति पठित्वा मन्त्रेण ।

No. 13. लिङ्गार्चनचन्द्रिका । *Lingārcanacandrikā*. Substance,
 country-made reddish paper, 18×5 inches. Folio, 47. Lines, 10 in a
 page with a gulf of half an inch in the middle. Character, Bengali.
 Date, 1 Appearance, not fresh. Prose and verse. Not correct.
 Complete.

A guide to the worship of Liṅgas or symbols of different kinds of Śiva, compiled by Sadāśiva, son of Gaṅgādhara, after consulting several works on the same subject, entitled Liṅgārcanacandrikā, entirely different from Liṅgārcanatantram, an original Tāntrika work noticed in No. 83 Tantras.

Beginning. श्री नमः शिवाय ॥

सुमा कटितटस्थु रत्न करिवराननाधीकन
प्रसन्नदयं श्रिया सदयमिन्दुचूडं मृदम् ।
प्रचम्य शिरिजाश्वं भजनमावदत्तेष्ठितम्
क्षिताननमनामयं प्रियमुमासदायं सुदा ॥
संश्लिखन् दशपुत्रनामनि सदान् विष्णुर्हिंशापत्तमृत्
सूनुस्तस्य सुधी मदाशर इति क्वाती जययाख्याया ।
तत्पुत्रेषु सदाश्रितेन विदुषा दृष्टा निबन्धान् पुरा
श्रीशिवार्चनचन्द्रिका विरचिता विद्वत्कीरेणदा ॥
विविधगुणगौरवं गुणविवेचका भस्करं
विज्ञाय कथयन्तु तत्तदिह रूपं सत्त्वताः ।
न प्रहृष्टगुणनदूतयेः किमपि श्रीयते नामकं
दीनान्मयमयगंधा किमुदिनेन खेदाश्रदा ॥

Inorder to establish the superiority of Śiva over all gods and goddesses, extracts from Vedas, Upanisads, etc. are quoted here. It shows also that of the eighteen Mahāpurāṇas ten establish the greatness of Śiva though only one undergoes the name Śaiva, while of the rest only four are Vaiṣṇavas, two Brāhma, one Āgneya and one Sāvitra, as—

तत्र शैवानि शैवस्तु भविष्य च हिजोतमाः ।
मार्कण्डेयं तथा लैङ्गं वाराह स्कान्दमेव च ॥
मास्त्रमथस्तथा कीर्त्यं रामनथ सुभौषताः ।
ब्रह्माण्ड च दशैवानि त्रीणि लक्षाणि संख्याया ।
यस्यानां सप्तमा शिवस्तैव प्रकाशते ते ।
असाधारणया मूर्त्या नाथा साधारणेषु च ।
विदन्ति शिवक्षेत्रानि शिवक्षेत्रे प्रकाशते ॥
विष्णोर्हिं वैश्वं तत्त्वं तथा मानवतं तथा ।
भारदीय पुराणश्च गार्हपत्यं वैश्वं विदुः ॥

ब्राह्मं पारं ब्रह्मणो वै चयेपामेवमिदं ।
 सावित्रं ब्रह्मवैवर्तमिवमृतादयं ब्रह्मम् ॥
 दग्धैवपुराणानि साधिकाणि विदुर्मुधाः ।
 वैश्वदेवि च अत्वारि तामसानि मुनीश्वराः ।
 चण्डिकायां श्रीतथर्थाद्येषु तद्देवता हरिः ।
 ब्राह्मे तु राज्ञो वैश्वं श्रेयो सर्वेषु सप्रताः ॥

Then the greater merit of the worship of Siva in a symbol than that in an image has been discussed fully and Lingas (symbols) are also enumerated thus—

वर्णानां परमो धर्मः शिवलिङ्गाद्यं न परं ।
 न तस्मादपरो धर्मो वर्णानां परमो नृपाः ॥
 लिङ्गाद्यं नमभावस्तु वेदेषु वज्रधा नृपः ।
 वेदेरेषि न विद्यातस्तान् मभावो नराधिप ॥

लिङ्गाभावे तु प्रतिमायां शिवपूजनं कार्यम् । विद्याधरसंहितायां—
 लिङ्गं प्राधान्यतः पूज्यं तदावेरख्यौचकम् ।
 लिङ्गाभावे तु वेदः स्नान् पूजायां ह्यापने मनेति ।

पद्मराग-काश्यपी-पुष्कराग इन्द्रनील गीमेदविद्रुमनीलिकाराजत-शोषार्धशोरक-
 पारदवाणप्रमिवनाभः पार्ष्णिचतुस्तरीचरमिति ॥

Afterwords which of these Lingas is to be worshipped by each of the four castes, the definition of each kind of the Lingas, the manner of worship, etc. are treated of with authorities of several Śāstras. It ends as follows—

लिङ्गपूजनं पराये न कार्यं तदुक्तं शिवरहस्ये—
 शिवलिङ्गाद्यं न विद्वो यः परमं कुरियति ।
 स वेदपश्चिपूर्वोऽपि पिशाचो भवति भुवम् ॥
 अनन्यफलदं धर्मं शिवलिङ्गाद्यं नार्जितं ।
 कः प्रवृत्तिं मृदाया परमं जनलोभतः ॥
 शरीरमपि दीयं स्नान् कदाचित् जनलोभतः ।
 फले न दीयमान्यौ शिवलिङ्गाद्यं भोक्तव्यम् ॥
 वेदपारायणैर्धर्मैरननोरपि सम्यक् ।
 स भगवन्तपोभिश्च सत्परायं न विदम्यति ॥

Colophon. इति दशरथपुत्र पाठक सदाशिव कृता विद्याचर्चनचन्द्रिका समाप्ता ।

विद्वत्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवमाहात्म्यात्तद्विद्महेदत्तद्वर्चनपद्धतिप्रभतीनि समन्तात् विस्तरतः समाधीयतामि ।

No. 14. श्रीकृष्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम् । Śrīkṛṣṇāṣṭottaraśata-nāmastotram. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Kṛiṣṇa consisting of one hundred and eight different names from the *Brahmāṇḍapurāṇa* from an interlocution of the goddess of the Earth and Anant.

पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्माण्डपुराणोद्धारविमोदसंवादात्तमेत श्रीकृष्णोत्तरशतनामस्तोत्रं विद्यते ।

No. 15. अक्रूरकृत स्तोत्रम् । Akṛūrakṛita Stotram. Substance, country-made yellow paper, 12×4 inches. Folia, 2. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Kṛiṣṇa by Akṛūra belonging to the *Brahmavaivarta-purāṇa*

पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्मवैवर्तपुराणात्तमेत अक्रूरकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं वर्तते ।

No. 16. विपरीतप्रत्यङ्गिरा नारायणस्तोत्रविष्णुस्तोत्राणि । Viparī-tapratyaṅgirā Nārāyaṇastotra-Viṣṇustotrāṇi. Substance, country-made yellow paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 5-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains three small works (1) *Viparita Pratyāṅgira*, (2) *Nārāyaṇastotra* and (3) *Viṣṇustotra*, each complete in one fol. Of these the first is guide to the sacrifice performed in honour of goddess *Pratyāṅgira* and the last two are prayers to *Nārāyaṇa* belonging to *Kūrmapurāṇa*.

পুস্তকেঃখিন্ দ্রব্যদ্বিরা, নারায়ণস্তোত্র, বিষ্ণুস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 17. দুর্গাস্তোত্রম্ । *Durgāstotram*. Substance, country-made yellow paper, 11×4 inches. Folia, 4. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the goddess *Durgā* belonging to the *Kāśīkhaṇḍa*.

পুস্তকেঃখিন্ কাশীখণ্ডখণ্ডিত দুর্গাস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 18. শনৈশ্চরস্তোত্রম্ । *Śanaīścarastotram*. Substance, colourless Bāli Mill paper, 12×4 inches. Folia, 5. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1809. Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to planet *Saturn* belonging to the *Skandapurāṇa*.

পুস্তকেঃখিন্ স্কন্দপুরাণখণ্ডিত শনৈশ্চরস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 19. গঙ্গাস্তোত্রম্ । *Gangāstotram*. Substance, foolscap paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 9-12 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

A prayer to goddess *Gangā* belonging to the *Padmapurāṇam*.

পুস্তকেঃখিন্ পদ্মপুরাণখণ্ডিত গঙ্গাস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 20. **रुद्राक्षमाहात्म्यम् ।** Rudrākṣamāhātmyam. Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, somewhat old. Verse. Generally correct. Complete.

A treatise on the sacredness of Rudrākṣa seed belonging to the Śrīdharmapurāṇa.

पुस्तकेऽभिन् शोधनं पुराणान्तर्गतं रुद्राक्षमाहात्म्यं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 21. **सूर्याष्टकम् ।** Sūryyaṣṭakam Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Generally correct. Complete.

Eight verses on the prayer to Sūryya, the sun, entitled Sūryya-ṣṭaka, belonging to the Padmapurāṇa.

पुस्तकेऽभिन् पद्मपुराणान्तर्गतं सूर्याष्टकं सम्पूर्णं वर्तते ।

TANTRAM.

No. 1. **राधातन्त्रम् ।** Rādhātāntram. Substance, country-made yellow paper, 15 × 4 inches. Folia, 60. Lines, 2-6 in a page, with gap of half an inch in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika treatise on rites and observances for the guidance of Śakti worshippers in the form of a dialogue between Hara and Pārvatī. Catalogued in No. 76 Tantras.

मन्त्रिपूजादिविवेकसामिनिद्वयविशेषो राधातन्त्रं नाम ।

No. 2. कालीतन्त्रम् । Kālitantram. Substance, yellow paper, 18 x 4 inches. Folia, 13. Lines, 7 in a page, with a gulf of an inch in middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Not correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the greatness of the goddess Kālī entitled Kālitantra. Although the name of the work and the subject treated of in it are the same as in the work described in No. 126 Tantra, the reading differs here and there from that and there is also a chapter more at the end it being complete in twelve chapters instead of eleven.

Beginning. श्री गतः परदेवतायै ।

कैलासशिखरावटं देवदेवं जगद्गुरुम् ।
सदाय पार्थिवो देवो भैरव परमेश्वरम् ॥
देवदेव महादेव सृष्टिसृष्टित्वयात्मक ।
किन्नाब्रह्मसर्वं चाम श्रीगुमिष्टामि तत्ततः ॥
कालिका ता महाविद्यां समस्त भेदसमुता ।

End.

सर्वभेदसंहितां चतुर्भुजकल्पप्रदाम् ॥
अथवा सद्धमी विद्या विष्णु लोकेषु दुर्लभा ।
ब्रह्मलोकिस्त्वहं लु जिह्मलोकिमतेसदा ॥
ब्रह्मं न ब्रह्मते देवि किमन्येर्ब्रह्मभारिते ।
ब्रह्मेण चन्द्रेणापि बालानां च प्रचल्यते ।
ब्रह्मेण साधिका साक्षात् राजदत्तेन सिद्धया ॥
तारा ब्रह्मयो मीका तन्मुखास्तु तया परा ॥
एताः कुशावतिताः कार्याः वात्रा कुशाविका ।
श्रीमूलमिदं सर्वं पूर्वैः कथितं प्रिये ॥
प्रदामो मन्त्रविदेषु कारणं प्रचु सुवते ।
विना योगेन भक्तेन सर्वेणापि समाहितः ॥
सर्वस्यं प्रजपेन्मन्त्र सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् ।
चतुष्पथे शम्भुगृहे पूजयेत् सन्तु चण्डिकाम् ।
न तस्य दुर्लभं किञ्चित् विष्णु लोकेषु विद्यते ॥
स एवमेव देवेभिः सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
एतन् पूजां महादेवि पुण्येभ्योऽपि न ददयेत् ॥
अथवा भैरवाजस्य भवनं + + ब्रह्मम् ॥

Colophon. इति काशीतन्त्रे द्वादशः पटलः । . . .

विवरणम्—काशीतन्त्रमिदं शिरीषतन्त्राद्यन्यतमम् ।

No. 3. कुलार्णवतन्त्रम् । Kulāṛṇavatāntram. Substance, country-made colourless paper, 18 × 4 inches. Folia, 43, (of which fol. 1 is wanting). Lines, 5-9 in a page, with a gap of about an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Verse. Generally correct. Incomplete, (having neither beginning nor end).

An original Tāntrika work attributed to Śiva treating especially of rites of Kulācāras among other subjects such as the creation etc. Noticed in No. 14 Tantras.

विवरणम्—कुलार्णवतन्त्रमिदं तान्त्रिकविषयः कृष्णपारमार्थिकतन्त्रादयः ।

No. 4. मुण्डमालातन्त्रम् । Muṇḍamālātāntram. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 45. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tantra corresponding fully with the work noticed in No. 119 Tantras.

मुण्डमालातन्त्रमिदं तान्त्रिकविषयः संपूर्णं वर्तते ।

No 5. मायातन्त्रम् । Māyātāntram. Substance, country-made colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 35. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse Not correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the influence of Māyā or illusion, entitled Māyūtantra, complete in seven paṭalas.

এই মায়াতন্ত্রাভিষ: কদিনান্তিকনিবন্ধ: সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

No. 6. **লিঙ্গার্চনতন্ত্রম্ ।** Liṅgārcanatantram. Substance, Bali paper of yellow colour, 14 x 10 inches, bound in book form Folia, 117. Lines, 8-13 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work on the worship of Śivaliṅga in the form of a dialogue between Śiva and Pārvatī, entitled Liṅgārcana Tantra.

এই লিঙ্গার্চনতন্ত্র সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

N. B.—Under this number an incomplete copy of the Liṅgārcanatantram, described in No. 83 Tantras, is found also.

পুস্তকেনানৈলসং লিঙ্গার্চনতন্ত্রমপি লিখিত বর্ণিত ।

No. 7. **মহানির্ব্বাণতন্ত্রম্ ।** Mahānirvāṇatantram. Substance, country-made yellow paper, 21 x 10 inches Folia, 89. Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Incomplete.

An original Tāntrika work and the most revered of all the Tantras attributed to Mahādeva. The codex under notice contains only the first half of the text.

এই পুস্তকিহই মহানির্ব্বাণতন্ত্র পূর্ব্বার্দ্ধমাংশ বর্ণিত ।

No. 8. **पिच्छिलातन्त्रम् ।** Picchilātantram. Substance, country-made yellow paper, 23 × 10 inches. Folia, 18, (of which fol. 1-9 both including are wanting). Lines, 11-12 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An original Tāntrika work entitled Picchilātantra, divided into two parts. Of which the codex under notice contains only the first part, complete in 16 Paṭals or chapters of which almost the whole of the first Paṭala is wanting.

पुस्तकेऽस्मिन् पिच्छिलातन्त्रस्य पूर्वभागमात्रं सुष्ठुतं वर्तते ।

No. 9. **शक्तितन्त्रम् ।** Śaktitantram. Substance, country-made yellow paper, 23 × 10 inches. Folia, 9. Lines, 10-13 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not old. Verse. Generally correct. Incomplete.

This contains an incomplete text of the Śaktitantram.

पुस्तकेऽस्मिन् शक्तितन्त्रमसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 10. **तन्त्रसारः ।** Tantrasārah. Substance, country-made colourless paper, 20 × 4 inches. Folia, 231. Lines, 5-3 in a page, having a bluch about 1½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out and writing effaced in parts, with different hand writings. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika compilation, entitled Tantrasāra, by Kṛṣṇānanda surnamed Āgamavāgīśa. Noticed in Nos. 27, 28 and 29 Tantras.

पुस्तकेऽस्मिन् तान्त्रसारगोपीपादिकं तन्त्रागमसंस्कृतोत्तमसाहचर्यं वर्तते ।

No. 11. শ্যামাকল্পলতা । *Syāmākalpalatā*, Substance, country-made colourless paper, 18 x 4 inches. Folia, 74, (of which fol. 59-69 both including are wanted). Lines, 6-8 in a page, with golf of an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A Tāntrika compilation on the greatness, worship, etc. of *Syāmā* (Kālī), under the name *Syāmākalpalatā*, compiled from several original Tāntrika works by Rāma. The codex under notice being incomplete we are unable to describe the work fully. It contains only three stavakas or chapters. Of which the first treats of *Vidyādhara* the way to find out the forms of mystic words (Mantras) and *Vidyāmāhātmya*, the greatness and powers of them. The second is named *Dikṣāprakaraṇopadeśa* or treating of instructions for Gurus in imparting the mystic words to his followers. The performance of daily worship (*Nityapūjā*) etc. are treated of in the third chapter.

Beginning. श्री नमः परदेवतायै ।

आनातीतापि सन्निवृत्तं सज्जति जगदवस्थं विद्वैकदेव-
विश्वं वा बुद्धिचेतःप्रकृतिमहदहङ्कारमात्रा स्वदया ।
वर्णमा वर्णयामा प्रकृतिरिति परा गोपते वैदविहि-
या वा वावाप्त तथे सनतिमिरभिर्दे सर्वसूत्रे नमोऽस्तु ।
अज्ञानभानद्वयं विज्ञानैव कथाभते ।
दीनवाय हवावासे श्रीकृष्णाय नमोऽस्तु ।
दीर्घं दुर्धरदेवदम्भमनो नवा मित्रः पदजे
धृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजलो ज्ञात्वा गुरुवा मत्तम् ।
तेजामाचरन्त्य तन्वाविद्वानाशोक यन्नादिना
आमा कल्पलता सता विवशुते कोदया राम सुधीः
यद्यपि पूर्वागते सर्वैरदृष्टं सुवर्णिता व्यक्तम् ।
तव स्वातन्त्र्ये प्रायो लोको विरक्ति युगधर्मम् ।
अत इह सर्वजनात्मविगीताचारमार्गेण ।
अविद्विद्विद्वि फलितं कल्पलता तन्वते अद्याभिः ।
स्वतन्त्रं गौरतन्त्रं च किन्वादि तन्वमेव च ।
कालिका कुम्भसर्वस्वं काशीवन्त्रं यामले ।
कुम्भसूत्राणिखेव कुमारी तन्वमेव च ।
कुशाखं तथा काशी कल्पं मेरुतन्त्रम् ।

काविका कुलसदायं तथा चोत्तरतत्त्वम् ।

• बोल्य तत् तत् प्रमाणेन नव्ये मोक्षप्रदायिनीम् ।

कनी लम्पट्प्रमण्यां काविका भवभूतिनाम् ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति श्यामाकल्पातापी दिव्यपुत्राग्रभाषी रामचन्द्रोपनिषत्तः ।

विवरणम्—श्यामाकल्पातापी रामचन्द्रोपनिषत्तः श्यामाविषयककाविकी निबन्धः ।

No. 12. तन्त्रदीपिका । Tantradīpikā. Substance, country-made colourless paper, 23×5 inches. Folia, 218. Lines, 3 10 in a page, with a block about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ! Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A big Tāntrika compilation after the way of Kṛiṣṇānanda's Tantrasāra, by Śrīgopāla son of Harinātha and grand son of Āgama-vāgīśa, under the name of Tantradīpikā.

अथ तन्त्रदीपिकानाम श्रीगोपालजिततान्त्रिकसंघट्टनिबन्धो वर्तते ।

No 13. ज्ञानवैभवतन्त्रसंग्रहः । Jñānavaibhavatantrasaṅgrahaḥ. Substance, country-made reddish paper, 15×3 inches. Folia, 1. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, ! Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A short collection of ślokaṣ imparting true knowledge from several Tāntrika works, under the name of Jñānavaibhavatantrasaṅgraha, by Rāmnānandatīrtha. The whole is quoted below.

Beginning. श्रीं नमः परमात्मने ।

या काशी मुदनेश्वरी निरिषुता विद्याप्रपूर्णाग्र्या
मातङ्गीकमलामया च यवला भूमावती चोदयो ।
तारा सा विपुला विशालनयना प्रवहिरा धैरवी
वाला वाक्त्रिविहारिणी सम उदि ह्याता परा मौदगु ॥

अदागमं व्याख्यास्यामः । आगममिति आत्मानं प्रापयतीत्यागत्यः । आग-
म्यते यथादिति वा, येनेति वा आगममश्वेन मन्त्रात्मैकत्वप्रतिपादकमाश्र-
मभिधीयते । एकत्वं विना मन्त्रमापश्यतीपायान्तराभावात् । प्रमाणं
दर्शयिष्यामः । तथाच आगमोऽत्र तत्त्वं तस्यार्थं यदा "तं माति पतितं
शीरे तन्ममिवभिधीयते" इति काशीविलासीय व्युत्पत्त्या शीकार्थः सङ्ग-
च्छते । एकत्वं विना व्याख्यसम्भवात् । एकत्वोपायं दर्शयामि ज्ञानसङ्गती-
तत्वे

मन्दपूजाजपध्यानकर्मात्मकमेतदेव च ।

होमो बलिस्तथा चर्म एतत् सर्वं निरर्थकम् ।

अध्यात्म विद्या हि मृणां सुखमोचकरो भवेत् ।

कुर्याथैव तु

उत्तमा सुहृदावस्था मध्यमा ध्यानधारणा ।

अथवा मपदपा च होमपूजाऽथाथमा ॥

क्रियायाश्च पराः कैचित् मन्त्रार्थपरपायनाः ।

अज्ञानसंयुतामानः सचरन्ति प्रतारकाः ॥

मन्त्रोच्चारणं होमाद्यैर्धर्मिताः क्रतुविराटः ।

एकभक्तोपवासाद्यैर्मिश्रैः कायशीलवैः ॥

मूढाः परीक्षमिच्छन्ति मम माया विमोहिताः ।

तथादिग्यादिकं कथं लोकरक्षणकारकम् ।

मोचय कारवं साधात् तत्त्वज्ञानं कुलेदति ।

भावदूष्टमयो तु मित्रं प्रति दुर्गा

वेदहोने दिने दीव यथा मन्त्रोद्धतधमः ।

विष्णुभक्तिं विना दीव भक्तिर्न प्रभवेत् सदा ॥

ज्ञानतत्वे

पुण्यं पापं सुखं दुःखं कर्म्मणि माययाश्रिताः ।

माया मुक्तवती मूढा आमवेद्रससागरे ॥

रसरूपः स एवास्मा स प्रभुः परमो मतः ।

स जातः स मृतो बहः स सुतः स सुखी पुमान् ।

स स्त्री पुमानपुंसकः स विघ्नोऽनघ एव सः ।

नामा ध्यानसमाधौगाद्यान्तर्लं भजते प्रभुः ।

एकएव स एवास्मा रसरूपी सनातनः ॥

कुमारवैत

कर्मवत्तः सदाजीवः कर्मसुक्त शिवः प्रिये ।
 अस्ति देवि परं ब्रह्म अरुणी निर्मलः शिवः ॥
 निर्गुणः सच्चिदानन्दसदंश जीवसंक्राः ।
 भानिबद्धः सदा जीवी भानिसुक्तः सदा शिवः ।
 यदा जले अर्धं चित्रं चोरे चोरं हृते हृतम् ।
 अविशेदो भवेत्तद्विद्यात्मपरमात्मनीः ॥

मानस्ये

आत्मानं तन्मयं जला सोऽहं भावेन सर्वदा ।
 विचरेत्तुदिनमाहूतः स्वात्मानं परितोषयेत् ॥
 अद्याना भावनायां प्रतिमाः परिकल्पिताः ॥

Colophon. इति रामानन्दतीर्थकृत मानवेभवतल संदहः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीरामानन्दतीर्थेन तत्त्वज्ञानविषयकानि वचनानि भाषातन्त्रेभ्यः संगृहीतानि ।

N. B.—Under this number another little work of the same author with the name of *Yatibhāgavata*, complete in nine folia of the same paper of the same size having lines 2-7 in a page is to be found. But folia 6-8 (both included) being wanting it is turned an incomplete one.

In this work the unity and nature of the supreme being *Parabrahma* is ascertained after quoting authorities of several *Paurāṇika* texts.

पुस्तकेऽस्मिन् तथैव श्रीरामानन्दतीर्थोक्त्या पराकृतिर्येविषादवत् नाम नवपञ्चमिका वर्तते । तत्र भाषापुराणवचनानुसृत्य परब्रह्मस्वरूपमद्वितीयसच्चिदानन्दघनं निर्णीतं । परं पुस्तकस्यास्य ६, ७, ८ पद्यावामसङ्ख्यान् खण्डितमिदं सञ्जातं पुस्तकम् ।

No 14 **षट्चक्रादिनिरूपणं ।** *Ṣaṭcakraḍinirūpaṇam.* Substance, country made white paper, 9 x 3 inches Folia, 11. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of *Ṣaṭcakra*s or circles in the body called *Mūlādhāra* etc, by *Pūrṇānanda Paramahansa*.

Beginning. श्री गुरवे नमः ।

अथ तन्त्रागुसारेण षट्चक्रादिकमीदृशः

उच्यते परमानन्दगिर्याहः प्रथमोऽङ्कः ॥ १

End,

योऽधीने निग्रिमभ्ययोरेण दिवा योनी म्भावव्यती

सो षट्चक्रानिदानमैतदसिद्धं गुह्यं सुगुप्तकम् ।

श्रीमच्छ्रीगुरुपादपद्मगुणलासञ्जीव भग्नमर्न

स्तस्यावय्वमभीष्टदैवत पदे पीतो मरीचकपते ॥

ColoPhon. इति श्रीपूर्वार्णन्दपरमहंसविरचितं षट्चक्रं समाप्तम् ।

पुस्तकेऽस्मिन् तन्त्रशास्त्रविनिर्णयैतं मूलाधारादि षट्चक्रनिरूपणं वर्तते ।

No. 15. **दुर्गास्तनामस्तोत्रम् ।** *Durgāstanaṁastotram.* Substance, white foolscap paper, 8 x 4 inches Folia, 6 Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete

A hymn to the goddess *Durgā* consisting of one hundred special names of her uttered by *Śiva* at the request of *Pārvatī* in the fourth *Pātala* of *Mahāṣamardīnī Tantra*.

Beginning. श्रीदुर्गायै नमः । श्रीमदगुणेश्वर ।

नाथ कालीमयी माया चण्डोदयेण विप्रमथी ।

या मन्त्राक्षि परा शक्तिः सा दुर्गेत्यभिधीयते ॥

तस्या नाम फले किञ्चित् किमेषा योष सोऽदम् ।

त्वं मूर्द्धि भगवन् देव जगतां हितहितये ॥

शिव उवाच ।

देवि तन्नाम बाह्यार्थं देवीऽपि न हि वेदतम् ।

न सम्भवति तं शक्रः पञ्चवक्त्रोऽप्यहं शिवे ॥

কীট বর্ষস্বয়ং প্রতেন মুখিতেন য ।
 স্বেচ্ছাশীলাং পুষ্ণী ন তৎ বহুং যমৌ যবেৎ ॥
 নবাধি কিসিহস্ত্যানি বদ্যমান মদ্যনি ।

End.

ততস্তু যতবারন্তু যঃ পঠেৎ সৎ ফলং যত ।
 ইচ্ছাশীলাং নৈ মুক্তা স্বয়ংকী মুক্তাশীলাং ।
 ততোঃনী য মদ্যশল্য লীকে সমীক্ষমণ্ড ।
 ততীক নিপুণীকে য চিরং যমতি যাম্য ।
 ততী যম্য যম্যশীলাং মদ্যশীলাং যম্যশীলাং ।
 ততনৌ চক্ষিকা খে কে যম্যে যম্যশীলাং যম্যে ।
 তথৈব যাম্যশীলাং যম্যশীলাং যম্যশীলাং ।

Colophon.

ইতি কৌশলদ্বয়নির্মিতেন মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং দ্বয়নির্মিতেন
 মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং
 মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং

বিবরণ—দুর্গাগতনামস্তোত্রম্ ইতি নামকো বিবরণ ।

No. 16. দুর্গাগতনামস্তোত্রম্ । Durgā-gatanaṁstotram. Sub-
 stance, white foolscap paper, 8×4 inches. Folio, 10. Lines, 3-6 in a
 page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh.
 Versa. Generally correct. Complete.

A different work of the same name but treating of the same
 subject with different words as well as in different manner, belonging
 to Mūḍamālātāntra.

Beginning, শৌর্য্য উবাচ ।

যাদ্যদমুনি বাধেই প্রতিদ্বন্দ্বি পুরসরে ।
 মুনি যদ্বদে খীরে লম্বাশি মনোমুনি ॥

End.

ইতি মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং
 মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং
 যঃ পঠেৎ মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং
 মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং মদ্যশীলাং

সম্মানার্থে দিখানোনি নিয়াবা না নিয়াসুখে ।
 পঠিতা সতনামানি মন্তসিদ্ধিভবেদম্বন ॥
 অশালা স্ববরাজঘ দশবিঘা ভজেদ যদি ।
 তথাপি দেব সিদ্ধি: স্যাম্ সখ্য সখ্য মউদরি ॥

Colophon. ইতি মুণ্ডমালাতমে দ্বীদুর্গামন্ত্রোৎসবসমাপ্তং । শ্রী তৎ সৎ শ্রী ॥

+ + + +

১৭৭৭—মুণ্ডমালাতমেদেবী দ্বীদুর্গামন্ত্রোৎসবসমাপ্তং ॥

No. 17. **দুর্গামন্ত্রঃ** । Durgāmantrah. Substance, polished bark of yellow colour, 8 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old, Prose. Correct. Complete.

This contains some mystic words used in the worship of goddess Durgā, entitled Durgāmantra.

অত্র দুর্গামন্ত্রোৎসবঃ ।

No. 18. **দুর্গামন্ত্রঃ** । Durgāmantrah. Though it has been labelled with the name of Durgāmantra, yet the contents of the codex is different from that. It really contains two folia of different description, fragments of two works on different subjects ; not worthy of notice consequently we reject them

সমাপ্তোৎসবায়োম্মলাত্ম পরিত্যক্তং প্রস্তুতমিদম্ ।

No. 19. **আর্য্যাস্তোত্রম্** । Āryyāstotram Substance, country-made colourless paper, 18 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to goddess Durgā, entitled Āryyāstotra.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃসৌম্যং বর্ণনং ।

No. 20. সটীক নিঃশ্রেয়াদিষ্টুতিঃ । *Saṭīka Nihśreyādistutiḥ.* Substance, country-made yellow paper, 13×5 inches. Folia, 7. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the goddess Durgā, entitled Nihśreyādistuti on account of its beginning with the word Nih-repi with an explanatory commentary on both the margins. Anonymous.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ নিঃশ্রেয়াদিষ্টুতিঃ সটীক বর্ণনং ।

No. 21. জগদ্ধাত্রীপূজাপ্রয়োগঃ । *Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.* Substance, country-made yellow paper, 10×4 inches. Folia, 9. Lines, 69 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly old. Prose. Not correct. Incomplete.

A guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, entitled Jagaddhātrīpūjāprayoga. The work is not only incomplete but the leaves are in disorder.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ জগদ্ধাত্রীপূজাপ্রয়োগঃ সটীক বর্ণনং ।

No. 22. কালীকবচং । *Kalikaracam.* Substance, country made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 2. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Incomplete.

This codex contains an incomplete amulet under the name of Kālī karaca.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ কালীকবচমন্ত্যে বর্ণনং ।

No. 23. **पूजाविधिः ।** Pūjāvidhiḥ. Substance, country-made yellowish paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to worship in general according to rules laid down in the Tantras, under the name of Pūjāvidhi. Anonymous.

पुस्तकेऽस्मिन् तस्योक्त पूजाविधिर्वर्णितः ।

No. 24. **अपराजितास्तुतिः ।** Aparājitāstutiḥ. Substance, country-made colourless paper, 11×4 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Verse and prose. Not correct. Complete.

A prayer to the goddess Aparājitā to be recited for easy performance of difficult works.

पुस्तकेऽस्मिन्नपराजितास्तुतिर्वर्णितः ।

No. 25. **महिम्नःस्तवः ।** Mahimnastavaḥ. Substance, white foolscap paper, 9×4 inches. Folia, 18. Lines, 2 in a page, except first 3 fol. which containing a commentary incomplete in both the margins have 7-12 lines in the page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A prayer to the god Śiva generally known as Mahimnastava, on account of its beginning with the word Mahimnah, meaning greatness, by Puspadanta a Gandharva, who being destitute of his own supernatural power by the anger of Śiva, composed this prayer in order to satisfy him.

पुस्तकेऽस्मिन् महिम्नः स्तवाख्यं सुरसिद्धं शिवस्तोत्रं वर्णितम् ।

No. 26 **महिम्नःस्तोत्रम् ।** Mahimnastotram. Substance, Bili Mill colourless paper, 9×4 inches. Folia, 9. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1713. Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the Mahimnah stotra, copied by a Brāhmana named Ramānātha in Śaka 1713.

পূৰ্ণদেৱিত্ব মাহিম্যঃ শ্লোকঃ সপ্তমঃ বর্ণিতঃ ।

No. 27. **মহিম্যঃস্তবঃ** । Mahimnahstavaḥ. Substance, foolscap paper, 9×4 inches. Folia, 5. Lines, 1-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verso and prose. Incomplete.

Although the codex is labelled with the name of Mahimnah stava it contains one line only of the same subject. The other pages of it are filled up with fragments of the following subjects Jagaddhatristava, Meghadūta etc. consequently not worth description.

No. 28. **মহিম্যঃস্তবটীকা** । Mahimnahstavatikā. Substance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 14. Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Complete.

A complete commentary on the Mahimnah stava. Anonymous.

পূৰ্ণদেৱিত্ব মাহিম্যঃ স্তবটীকা সপ্তমঃ বর্ণিতঃ ।

No. 29. **বিষ্ণুপঞ্চারভেদকবচং** । Viṣṇupañjarabhedakavacam. Substance, country-made yellow paper, 10×4 inches, page one only having nine lines. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

An amulet under the name Viṣṇupañjarabhedakavaca, belonging to a discourse between Hari and Hara. As the whole text is complete in nine lines only, we quote below the entire text.

শ্রী মনী গণেশায় ॥ শ্রীমহাব্যাসায় ॥

বিষ্ণুপঞ্চারদ্বিষ্ময় সর্বপাপনাশকং ।

সর্বরক্ষাকরং তুলায় যশস্ব মনস্বয় ॥

हवीक्षमः शिवः पातु कष्टं पातु मृदाहृतिः ।
 वराहः पातु वी सखी वाह मं मनुष्यदमः ॥
 रुद्रं वासुदेवस्य मर्त्यं पातु जगद्गमः ।
 इहं विविक्षमः पातु कष्टं पातु मृदाहृतिः ॥
 मध्ये पातु सदा शक्तिः कुची पातु मरीचकः ।
 वी पात्रीं पुण्डरीकाक्षः गुह्यं पालयतः सदा
 अङ्गुलिं पद्मनाभस्य आङ्गुं मे पुद्गलीकमः ।
 जहां दामोदरः पातु मीनिलपरबहयम् ॥
 दक्षिणः पातु सर्वं सर्वार्थे परकीधरः ।
 सर्वमात्मनवी देव शरीरं रक्ष मे सदा ॥
 लिखिता भूर्जपत्रे च करे शिरसि धारयेत् ।
 संदाने विजयेत् जनु गवहः कृष्णलिं यथा ॥
 राजद्वारे स्मशाने च सकटे राजविष्टे ।
 न भयं क्वचिदाप्नोति विष्णुना कोर्तितं स्वयं ॥
 इति श्रीहरिहरसत्वादि विष्णुपञ्चरत्नदकवच सम्पूर्णम् ॥

No. 30. नवग्रहकवचं । Navagrahakavacam. Substance, country
 made yellow paper, 15 x 5 inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page Charac-
 ter, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Generally correct
 Complete.

This codex contains a Kavaca or amulet relating to Navagrvhs
 or nine planets of the Hindus, as mentioned in the Grahayāmala, an
 original Tāntrika work. We quote below the whole.

श्री ॥ अथ नवग्रहकवच । श्रीपार्वतीपुत्राय
 ब्रह्मायै शान्तिजनकं सर्वोपद्रवनाशकम् ।
 सर्वसम्पत्तिजनकं सदायै वद स्तु भवो ॥
 श्रीशिव उवाच ।
 ब्रह्मायै कवचं देवि दुर्गं भं सुवचनये ।
 पाठमात्रेण देवेशि बह्वीशनिवारणम् ॥
 गीबरे वा विमर्षे वा दुष्टवदसमाकुले ।
 बाह्योक्ते वा मित्रके कृष्णलोकिगुमृष्टे ॥
 यदि दुष्टवदस्त्रिभेत् शुभं त्याग्य पाठमाचतः ।

अथ नवग्रहकवचस्य विष्णुसर्वाविस्त्रिष्टुप् कन्दः । श्रीनवग्रहो देवता यक्षोप-
द्रवशालाये विनियोगः ॥

श्रीं ललाटे मे रविः पातु कण्ठं पातु कण्ठस्थम् ।

हृदयं भूमिपुत्रयोदरं रक्षतु सोमजः ॥

गुरुः कटिं सदा रवेदं गुह्यं रक्षतु भागेश्वरः ।

शनेश्वरः पातु जहां पादौ रक्षतु दैत्यजः ॥

केतवः पातु सर्वाङ्गं केतवः पातु सर्वदा ।

इदं हि कवचं देवि दृष्टव्यहनिवारकम् ।

रक्षतुष्टिकं मन्त्रे सर्वसम्पत्तिदायकम् ॥

इति पद्मयामने हरपार्वतीसंवादे नवग्रहकवचं समाप्तं ॥ श्रीं तन् सत् ॥

विवरणम्—नवग्रहकवचं पद्मयामनीकं सम्पूर्णं मन्त्रं वर्तते ।

No. 31. अवधौतगीता । Avadhautagitā. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 2 (not marked). Lines 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

This codex contains only the fifth and sixth chapters of the Avadhautagitā, by Dattātreya.

इति केऽस्मिन् दत्तात्रेयविरचिताया अवधौतगीतायाः पञ्चमषष्ठप्रकरणे वर्तते ।

No. 32. कल्पलतातन्त्र । Kalpalatātāntṛa. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Correct. Incomplete.

This codex contains only the fifth chapter of Kalpalatātāntṛa, dealing with the worship of Dakṣiṇākālīkā, its proper time and the good result derived from it.

पुस्तकेऽपि नू कल्पलतातन्त्रस्य सप्तमपटलो विद्यते ।

No. 33. कामधेनुतन्त्रम् । Kāmadhēnutantram. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 51. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work treating of Mantras or Vijaṣ, entitled Kāmadhēnutantram. Noticed in No. 9 of vol. 16 of the descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

पुस्तकेऽपि नू कामधेनुतन्त्रं सम्पू र्णं विद्यते ।

No. 34. कालीतन्त्रम् । Kālītantram. - Substance, country-made reddish paper, 13 × 2½ inches. Folia, 10. Lines, 7-9 in a page, with a gap of ½ in. × 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, Śakāvdā 1697. Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work on the superiority of the goddess Kālī, noticed in No. 2 App. Tantras of this Catalogue. But it differs from that Ms. in a few passages and in the number of chapters it contains. It is complete in eleven chapters, while the other in twelve. From the colophon we see that it was copied by one Kālīprasāda Sarmā, during the month Śrāvana of the Śakāvdā 1697.

विवरणानुक्रमपूर्वम् ।

No. 35. कल्यादिस्तवः । Kalyādīstavah. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Verse. Not correct.

This codex contains the prayers to Kālī, Nārīyana and Śiva.

পুস্তকে কালী নারায়ণাদি দেবতার পূজার প্রার্থনা আছে।

No. 36. কালীজর্দহাম্ণায় । Kālīrddhāmnāya. Substance, country-made yellow paper, 13 × 2½ inches. Folia, 18. Lines, 3-6 in a page with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

This codex contains an exhaustive explanation of the principles of Tantra in the form of a conversation of Kālī and Śiva, entitled Kālīrddhāmnāya, upto the end of its tenth chapter. Noticed in No. 22 Tantras vol. 16, descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

Beginning. श्री परमदेवताये नमः ।

सर्वभाष्यमयीं विद्यां सर्वभाष्यममृतम् ।
सर्वसिद्धिप्रदां देवीं नमाम्यखिलदमिणीम् ।

श्रीदेव्युवाच ॥

देवदेव महादेव परमेश पुरातन ।
प्रसीद गुह्यं मे ज्ञानं कथयस्व प्रियम् ।
सर्वशालेषु तन्त्रेषु गुह्यं यदहं वक्तव्यम् ।
तत्प्रकाशय मय्यस्ते यदाहं तव वक्त्रमा ॥

शिव उवाच ।

कथने कथयिष्यामि गुह्यं यत्तत्त्वज्ञानिकम् ।
स्त्रीसमाधानादयत्नं न जानासि सुखप्रदम् ।

श्रीदेव्युवाच ।

सुशिराहं भविष्यामि भावना हं हितत्परा ।

श्रीशिव उवाच ।

देवतायुक्तमन्त्राणामेकमात्रेण भावयेत् ।
प्रत्येकमन्त्राद्य मन्त्राणामर्थं येदात्मवज्रमम् ।

चतुष्टयमखलाकारं व्याप्तं धेनु चराचरं ।
 तत्पदं दर्शितं धेनु तथै श्रीगुरवे नमः ॥
 चक्षुरतिमिताम्बलं शङ्खाध्वजमलकया ।
 चतुर्दशोत्थितं धेनु तथै श्रीगुरवे नमः ।
 ततो, प्रमथं चरिहि दीधे समन्ततलिकं ।
 नायोः शरीरं सविहि चदमाङ्गुलमङ्गलं ।
 सत्तुर्दशेषु दिवसि शरीरं विविधं प्लुतं ।
 कारण्य तदा सूर्यं स्यूतं परमात्मनः ।

श्रीद्विमुखाय ।

निर्द्विमुखायसीधरा सत्यस्यायमनात्मनः ।
 कथं स्वर्गादिकत्वं च ब्रह्मण्य उपपद्यते ।
 येतन्म सप्तकाशं सयं श्रोतिर्गर्भं विभुं ।
 निर्द्विभुकारं महाभावाय्यात्मानमादधेत् कथं ।
 यतो माया ततो रूपानाद्यतीति च भास्करः ।
 तदेव मायाऽप्यात्मानं नायतीति कुतश्चरः ।

श्रीमिष चत्वार ।

सायया सवर्णं ब्रह्मकारकं द्दिष्टां प्रभुः ।
 दुर्घटलसन्धियाया भुवन्धं न तु दूषणं ।
 प्रज्ञाया जायते द्विष मन्त्रं चैव रूपकं ।
 मन्त्रत उपपद्यमानोऽयमङ्गारस्त्रिधाऽभवत् ।
 सात्त्विकादिषु भेदेन शक्तिभेदः कदाहवेत् ।
 सात्त्विकी ज्ञानशक्तिः स्वात् क्रियाशक्तिश्च राजसी ।
 तामसी द्रव्यशक्तिय जगती मोहकादिषु ।
 दिग्भ्यो वायुश्च सूर्यश्च वरुणः सृष्टिकर्तृसकः ।
 कर्मापपन्नाय विज्ञेया शान्तिद्विधाधिर्दिवताः ।
 दानशक्तेः प्रजायन्ते क्रियाशक्तीरिमेगुणाः ।
 अग्निशक्त्य विष्णुश्च भिन्नयापि प्रज्ञापतिः ।
 कर्मोद्भयमता देवाद्यामसाय परे सुराः ।
 इन्द्रो ब्रह्मा च रुद्रश्च येनयः चैव संस्थितः ।
 एते पञ्चदशादेवा जगत्त्रयं सुसाधकाः ।

Colophon.

As this codex is incomplete, the last colophon is not to be found, but at the end of its tenth chapter we find the colophon.

इति श्रीकाशी जहांगीरे दशमपटलः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकाशीजहांगीरनामकतन्त्रनिबन्धस्य दशपटला विद्यन्ते ।

No. 37. चिन्तामणितन्त्रम् । Cintāmapitantram. Substance, country-made reddish paper, 14 × 2½ inches. Folia, 12. Lines, 7-9 in a page, with a gap of ½ in. × 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1696. Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work treating mostly of the Yonimudra, and the power and meaning of Mantras, entitled Cintāmapitantra, complete in seven chapters, including an amulet named Mātrikā-jaganmangala Kavaca at the end.

Beginning. श्री नमः शिवाय ।

श्रीपार्श्वसुवाच ।

देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

गुह्यपात्रे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ।

सर्वं हि परमेशान् द्रुतं तव सुखात् प्रभो ।

एवं पृच्छामि देवेश गुह्यमन्त्रं त्वत्प्रभञ्ज ।

मन्त्रतर्कं महेशान् चैतन्मयं तपोधन ।

योनिमुद्रां महादेव तत्त्वव्यपरात्परं ।

तत्त्वत्रयं महादेव कथ्यतां मे पिशाकपुङ्गव ।

End.

न विद्यां परमेशानि दीक्षां कुर्यात् श्रद्धाविते ।

दीक्षां कुर्यान्महेशानि महाविद्यासु पार्वति ।

विद्यां हि वज्रजायानां प्रथमं दीक्षितां प्रिये ।

न कुर्यात् परमेशानि कदापि शूद्रजातयः ।

कवचं प्रपठेद्देवि वज्रजायासम्बन्धितं ।

एतत्तत्त्वं महेशानि यो जानाति नरोत्तमः ।

स एव तु महादेवो देवीपुत्रश्च साधकः ॥

Colophon. इति चिन्तामणितन्त्रे हरपार्श्वदिग्वादि मादकाश्रीजगद्धात्री नमः कवचं समाप्तम् । श्रीकाशीपदमर्थशा लिखितं पुस्तकमपि तस्य प्रकाशः १९८६ ॥

From this colophon we see that this Ms. also was copied by Kālīprasād Śarmā to whom it belonged.

पुस्तकेऽस्मिन् चिन्तामणितन्त्रनामधेयी योगिसुद्रादिविषयकस्तान्त्रिकानिबन्धो वर्तते ।

No. 38. जगद्धात्रीपूजाप्रयोगः । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country made yellow paper, 10 x 4 inches. Folia, 9. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, named Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.

पुस्तकेऽस्मिन् जगद्धात्रीपूजाप्रयोगोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 39. जगद्धात्रीपूजाप्रयोगः । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 9 x 3½ inches. Folia, 10. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out and torn in some parts. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, entitled Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.

पुस्तकेऽस्मिन् जगद्धात्रीपूजाप्रयोगोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 40. जगद्धात्रीपूजापद्धतिः । Jagaddhātrīpūjāpaddhatiḥ. Substance, country-made yellow paper, 11 x 3½ inches. Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains a small portion only of Jagaddhātrīpūjā-paddhati, a guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī.

পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ নিম্নজগৎ। পৌপূজাপদ্ধতীরংশমাত্রং বিদ্যতে ।

No. 41. जपरहस्यम् । Japarahasyam. Substance, country-made reddish paper, 13 × 2½ inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page, with some marginal notes. Character, Bengali. Date, ! Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A guide to Japas or muttering prayers, entitled Japarahasyam.

Beginning. अथ जपरहस्यं ।

जपकर्म प्रवक्ष्यामि श्रुत्वा कर्मज्ञानने ।
 येन विना न सिध्येत कल्पकोटिभूतैरपि ।
 विपरीतफलचेव सकलं कर्मयोगतः ।
 कुतश्चां मूर्च्छि संजय दशपादौ जपस्य च ।
 दशपा प्रजपेत् हृदये सावकीयतः ।
 कच्छदिग्मे महादेवे तु प्रजपेद्दशपा ततः ॥

End.

अति गुप्तधर्मं सर्वं न प्रकाशये कदाचन ।
 गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेच्छुभमात्मनः ।
 न दीर्यं परमिष्येभ्यो ध्यानमक्तिहोनाय च ।
 प्रिये ! कुलाचार विहीनाय दुर्व्यं नाय शठाय च ॥
 दीय भक्त्या मित्राय वदान्याय मन्त्रात्मने ।
 देवतागुरुमन्त्रेषु समभावपराय च ।
 निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पण्डित्यो नैव दर्शयेत् ॥

Colophon. इति जपरहस्यं समाप्तम् ।

পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ জপরহস্যনামধেয়ী জপবিষয়কঃ নিবন্ধী বর্ণিতঃ ।

No. 42. तन्त्रराजटीकामनीरमाख्या । Tantrarājaṭīkāmanoramā-
khyā. Substance, a kind of polished bark fit for writing, 20 x 4½ inches,
Folia, 159. Lines, 9-13 in a page, with a gap of nearly 1½ inch square in
the middle. Character, Bengali. Date, ? Śākāvda, 1648. Appear-
ance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Tantrarāja or Kadīmatatantra, entitled
Manoramā, by Subhagānandanātha, surnamed Prapañcasārasinīha-
rājaprakāśa. Noticed in No. 24, 25 Tantras, of vol. 16 of descriptive
catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

The colophon there is not complete. We quote from this codex
the complete colophon below :—

इति श्रीश्री नित्यतन्त्रेषु श्रीकादिमताख्यस्य परिपूर्णस्य तन्त्रस्य प्रपञ्चसार-
सिंहराजप्रकाशमभिधानेन शुभगानन्दनाथेन विरचितायां मनीरमाख्यायां
देवतादेशिकशिक्षप्रपञ्चादीनां परमार्थसंक्षेपप्रकाशनपरं षट्त्रिंशपटलं
परिपूर्णं परावर्तं । अन्यसंख्या षट्त्रिंशपटली ज्ञेया शिवतन्त्रमयी च ।
अप्यर्हसुतवदितव्याख्यायन्ताः शतद्वयं ॥ २९० ॥ तन्त्रे प्रकरणाव्य-
श्रीमत् कादिमताख्ये । यत्तानां नवमं लेखं विंशता च समन्वितं ॥ २९१ ॥
सुक्तिं भूमा न माधुर्यं माग्यं गन्धैर्हृदिगा । संसृष्टरश्मीरित्येकविंश-
त्यक्षरसंख्यायाः यन्त्रावि श्रुः ॥ २९२००२९०२९१२९१२९१०६४६४ ॥

कादिमते तन्त्रे श्रीकान्ति तम च ।

काष्ठदन्ताश्चनक्तानि आदिदूर्ध्वोत्थितानि च ।

सम्भूय श्रीकादिमते तन्त्रे व्याख्यानसंख्यया ।

श्रीमत् कादिमते तन्त्रे व्याख्यानं अन्यसंख्यायाः ।

सहस्राक्षं द्वादशमं न्यूनं पञ्चाशतेरितं ॥ १९२५ ॥

काश्मीरराजस्य गुरुः श्रीकण्ठेशो विजेश्वरः ।

दक्षिणापचण्ड्रीय परिपालाद्वीरदधिः ॥

कदाचिदागती द्रष्टुं रामसेतुं खल्लेषया ।

तेजोबाहुमृद्वीतीऽभून्मध्ये मार्गे नृसिंहराट् ॥

तलाख्यधीतर्षाण्यस्त्रिणां तेषु निर्दिष्टी ।

व्याख्या मनीरमाभिध्या तेषां कादिमतस्य तु ॥

शुभगानन्दनाथेन द्वाविंशपटलावधि ।

शराभ्यावशिष्टानां पटलानां विनिर्गमे ॥

चतुर्दशाशी तन्त्रिणः प्रकाशानन्ददेसिकः ।

तां सुन्दरवर आभयशास्त्रां प्राक् सम्प्रदायतः ॥

समाप्ता शेषं तन्त्रराजटीका मनोरमा व्याख्या ॥ सुभसद्गु + मक

१६४८ ॥

From this colophon we find that Śrīkantheśa, the spiritual guide of the king of Kāśmīra, in course of his pilgrimage to Rāmasetu, visited the king Nṛsiṃha, who studied the Tantras from him. It was at the instance of the latter that Subhagānandapātha composed this commentary, upto the end of the twenty-second Paṭals, while the remaining fourteen Paṭalas were completed by his pupil Prakāśānandadesika with his permission.

No. 43. तन्त्रसारः । Tantrasārah. Substance, country-made yellow paper, 20 × 7 inches Folia, 282 and 3 supplementary folia, containing an index and the Yantras. Lines, 7-10 in page, with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of the Tantrasārah, the famous Tāntrika compilation by Mahāmahopādhyāya Kṛiṣṇānanda Bhaṭṭācāryya, published by Prasannakumār Sāstrī.

पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकृष्णानन्दमहाचार्यसंस्कृततन्त्रसारः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 44. तान्त्रिकसन्ध्या । Tāntrikasandhyā. Substance, country-made white paper, 10 × 3½ inches Folia, 13. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains Tāntrika Sandhyā or daily prayer according to the Tāntrika system and a general rule of worshipping Iṣṭadevatā.

पुस्तकेऽस्मिन् तान्त्रिकसम्प्रदायोद्भवतापूजनं च वर्तते ।

No. 45 तोड़लतन्त्रम् । *Todalatantram Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 8-10 in a page, with a gap of 1 inch eq in the middle Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, torn out, obliterate in some parts. Verse. Generally correct. Incomplete.*

An original Tāntrika work on the ten Mahāvidyās, entitled *Todalatantra* upto the end of the ninth chapter. Noticed in No 34 Tantras, vol. 16 of descriptive catalogue of Sanskrit Mss of Sanskrit College Library.

पुस्तकेऽस्मिन् लोकतन्त्रनाम्नेयो महाविद्योपासनादिविषयकतन्त्रनिर्देशोऽसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 46. दक्षिणकालिकास्तवराजः । *Dakṣiṇakālikāstavarāja Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 6-7 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct Complete.*

This codex contains a prayer to Dakṣiṇakālikā, known as *Stavarāja* taken from *Uttaratāntra*, an original Tāntrika work. *Parasurāma* appears here as an interlocutor.

मेरु उवाच ।

स्तवराजं यत्तु राम कालिकाया मनोहरं ।

यस्याः अरण्यभाषेण कालिकायि प्रसीदति ॥

End.

पूजार्जपविहीनाय दुष्टाय निन्दकाय च ।

गुह्यमक्तिविहीनाय असम्मानप्रवर्तिने ॥

यत्तु राम प्रयत्नेन खड्गमेतद्वदर्थयेत् ।

प्रमादाद् दर्शयेद् नापि तस्य सिद्धिर्भवेन्न हि ॥

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे परप्ररामभैरवसनादे शीदक्षिकालिकासवरराजः समाप्तः ॥ ० ॥

प्रसक्तैः सितरतन्त्रोक्तः शीदक्षिकालिकासवरराजो वर्तते ।

No. 47. दक्षिणामूर्तिपञ्चरः । Dakṣiṇāmūrttipañjarah. Substance, country-made yellow paper, 12 x 3 inches Folia, 4. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains in the form of conversation of Kārtika and Nārada the Dhyāna (description) and amulet of the Dakṣiṇāmūrti of Mahādeva.

Beginning. ओं नमः शिवाय ।

वटतस्तनुवाग्बद्धदं
अग्निनिकराय विवेकमादिशन्
पद्मपतिमगवाजकन्दकायै
अरु रुदि आयु वितीर्णसमाप्तं ॥
प्रपद्ये मान्मनीमानं शिरसा वैनको मुनिः ।
विनयावन्ती भुला वदच्छ स्तुन्दमादरान् ।

नारद उवाच ।

मयवन् परमेशान सञ्चालीष्विषयास्तक ।
स्तुन्दसेनापते भामिन् पाञ्चैतीप्रियवन्दन ॥
यज्ञपान् कवितादिषा शिवे भक्तिषु शायती ।
अवाप्तिरश्मिमादीनां सम्पदाम्पातिरेव च ।
भूतप्रेतपिशाचानामनरलमरोमिता ।
महाविज्जानसम्पत्तिर्नृपराजमुपुश्रिता ।
वरप्रसादी देवानां महाभोगार्हसम्पदः ।
नटद्रव्यस्य संसिद्धिस्तथा निगडभीषण ।
रि(क्त ?)च दारिद्र्याशय तनववाप्तिरेव च ॥
अद्भुतस्य प्रबन्धस्य सम्पत्त्याख्यासमेव च ।
प्रतिभीन्देस(व ?)नयैव प्रवन्धरचना तथा ।
भवन्त्यधिरकालिन तदद्भुदि हर सुमग ॥

End.

भोगयुक्तः स एव भवान् भगवतां कीर्तिमयते ।
 पुष्पा' कुलकरादास सम्पदाने न संशयः ।
 चाप्रवाद दक्षिण राज्यं तथा बभूवुर्भोग्यं ।
 पुष्पते दक्षिणप्राये कल्याणस्य वराहना ।
 इह भुक्ताखिलां भोगान् तन्नेवाभीष्टतामपि ।
 कैलासे सुचिरं धित्वा दक्षिणामूर्तिमत्रिणी ।
 प्रसदेनस्य देवस्य स्वायुज्यस्याधिनश्यति ।

Colophon. इति गुह्यनारदसंवादे दक्षिणामूर्तिपद्धतः समाप्तः ॥ • ॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

पुस्तकैः धिन् गुह्यनारदसंवादेन विरचितं दक्षिणामूर्तिपूजां कथयति च विद्यते ।

No. 48. दीपान्वितादीपिका । *Dīpānvitādīpikā*. Substance, country-made yellow paper, 13 x 3 inches Folia, 19. Lines, 5 in a page, with a gap of an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Sakāyda 1757 Appearance, old, torn in the margins Verse and prose. Generally correct Complete

A guide to the performance of the worship of the goddess Kālī on the night of the new moon of Kārtika, by Dvija Bhairava.

Beginning. श्री गौरी गणेशाय ।

प्रथमं कालीपदपञ्चयुग्मं
 दीपान्वितायामिह कालिकायाः ।
 पूजाविधि र्थः शिवपञ्चकाद-
 निनिःसृतस्तत् कतिशी त्रयीनि ॥
 याथायै खलु वेत्ति तस्य भगवत्पत्नीः प्रदायीरहं
 यत्तस्य गदधं महत्कालिमतामुच्चायत्तं धीरत ।
 शायकः किल गनुमन् च कृताभाचारसदृष्टिभि-
 र्विपरीतं विज मौरयो वितनुते दीपान्वितादीपिका ॥

तत्र पुजाविधेः कालवर्णनञ्च । प्रथमतः कालं परोक्षते । स च रात्रि
 विधीयः ।

কাৰ্ত্তিকী মাসি দেবেশি অমাবস্যা তথা তিথিঃ ।
তস্যো রাবী বিমৰ্শেণ পূজয়েৎ কালিকাং শিবা ।

इति इन्द्रप्रोक्तस्तम्बचक्रनाम् ।

मूषारामिं गते मूर्ध्नि दीपयामा मिशाम् च ।
इति तन्मन्त्रचक्रनाम् ।

अग्निपूजादिकं सर्वं मिशायै क्रियते तु यत् ।
इति विश्वसारतन्मन्त्रचक्रनाम् ।

रात्रौ पूजा वकर्त्तव्या रात्रौ चैव विमुञ्चनम् ।
इति श्योमकीर्तननाम् ।

End.

নতু সন্দেশে মাৰ্গিকপ্ৰাণে কাৰ্যং ন তব প্রৱৰ্ত্তিঃ । কাৰ্যং বা এতদ্বিস্তৰাক্ষৰ্ম্মণি
প্রৱৰ্ত্তিত্যিত্যাদি

यदिष्टं देवीभावा सा पर संसीदकारणं ।

विशये बह्वचिन्तय सर्वमिन्द्रियसंयमम् ।

भरणं व्यकुटुम्भानी चाभनय निरन्तरम् ।

इत्यर्थं ब्रह्म ॥ ० ॥

Colophon.

We find no colophon in this codex, but at the end of it, we find this śloka.

শাকি সাগরবায়বাজিকুমিণী যবঃ কুতোদ্যং ময়া
নরাণাং মুখকীৰ্ণায় ত্বং সত্যং সন্তুদ্যে সন্তুজতিঃ ।
যজ্ঞান্নির্ভীষগুডমন্মরবহিঃ স্যাদেব নিত্যং সত্যং
অমাতুলমযুক্তমুক্তমযবঃ সৰ্ব্বং যুগাঃ কাষ্যতাম্ ॥

No. 49. दुर्गागीता । Durgāgītā. Substance, country-made yellow paper, 13 × 4 inches Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct Complete.

A hymn to the goddess Durgā from the fifty-seventh chapter of the Mundamālātantra.

Beginning. श्री ईश्वर उवाच ।

मानात्मगतं देवि मानाद्यर्थं प्रकाशितं ।

ब्रह्मरूपं विद्यातु कः सप्रथो महीतये ॥

End.

शक्तिमार्गे परित्यज्य श्रीऽन्वयमार्गे हि धारति ।

करणी स मयि स्यात्ता मृतिभारं प्रधावति ॥

Colophon.

इति श्रीमण्डसाम्नातन्त्रे सप्तपञ्चाशत्पट्टने श्रीदुर्गागीता समाप्ता ॥ श्री ॥ श्री

तत् सत् श्री तत् सत् श्री बदधरमित्यादि ॥

पुस्तकेऽस्मिन् मण्डसाक्षात्कोक्तं दुर्गागीते वर्तते ।

No. 50. दुर्गापूजामन्त्रः । *Durgāpūjāmantraḥ.* Substance, country-made yellow and reddish paper *Folia, 4 Lines, 6-9 in a page.* Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose and verse. Generally correct Complete.

This codex contains only the *Saptamīpūjā* or the worship of the seventh lunar day of the goddess *Durgā*, including *Validāna Mantra* or the Mantras on the sacrifice of a beast to the goddess.

Beginning. अथ सप्तमीपूजा स्वस्तिवाचनं कृत्वा सूर्यः श्रीम इति पठित्वा विल्लहचमप्यर्चा
कृत्वाञ्जलि पठेत्

श्री मेरुमन्दारकैलास दि(न)वल्डिहारे गिरी ।

कार्त श्रीफलवृक्ष स्वस्तिवाया सदा प्रियः ।

पुत्रायुर्धनवृद्धये नैष्यामि शक्तिवाचय ।

विल्लहाद्या समाश्रित्य स्वर्गो दानो भयच्छ मे ।

End.

श्री महिषघ्नि सङ्ग्रामाये देवदरपनिस्तुति ।

छागलेन वलि दसि रच भां सज्वेतः प्रिये ॥

सतः सर्वमङ्गलमङ्गल्ये इत्यादि स्तुति पठेत् । यदा शक्ति प्रथामं कुर्यात् ॥

Colophon.

नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् दुर्गाया वनिदानमङ्गलसप्तमोपुजामन्त्रं वर्तते ।

No. 51. दुर्गापूजापद्धतिः । Durgāpūjāpaddhati Substance, country-made yellow peper, 13 × 3 inches Folia, 28. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse Generally correct. Complete

A guide to the worship of the goddess Durgā according to the rules laid down in the Viśvasāra Tantra, entitled Durgāpūjāpaddhati, with a stotra or hymn to the goddess from the Tantra, consisting of one hundred special names of the goddess, entitled Durgāśatanāma-stotram and an amulet of that goddess from Kubjikātantra, named Śrīdurgākavacanam.

Beginning. दुर्गापूजापद्धतिः । अथ प्रातःकर्म । ब्राह्मे मूर्ध्ने चत्वार्य श्रव्यावागुप-
विश्वं स्वशिरसि स्थिता धीमुखसद्वक्त्रकमञ्चकचिन्ताकर्तृत्वविश्वकोपाकार-
ईशव्याघ्रौष्ठे शुद्धं भावेद ।

End. एवं प्रायं संस्कारमुद्रया निष्क्रान्त्य महीला देवतां हृदयमानीय ऐशान्या
मञ्चलिकां कृत्वा तत्र किञ्चिदुच्छिष्टमेवेत्यादिकं दत्त्वा श्रीं शेषिकायै नम
इति निवेद्य चमस्तेति विसर्जयेत् । ततः पादौदकं पीत्वा निष्क्रान्त्य
शिरसि विहृत्य यथासुखं विहरेत् ।

Colophon. इति विश्वसारमन्त्राया पुजापद्धतिः समाप्ता ।

Beginning. दुर्गास्तननामस्तोत्रम् ।

ईश्वर उवाच ।

शत नाम प्रवक्ष्यामि शृणुष्व कमन्धामने ।
यस्य व्रसादमात्रेण दुर्गां प्रीता भवेत् सती ।
श्रीं सती साध्वी भवप्रोदा भवानो भवभीषनी ।
आर्या दुर्गा जया चाद्या विनेवा शूलधारिणी ।
मीमामात्रस्यां निशाभागे चन्द्रे शतभिषां गते ।
विलिख्य यः पठेत् स्तोत्रं स भवेत् सत्पदा पदम् ।

End

Colophon. इति विश्वसारमन्त्रे दुर्गास्तननामस्तोत्रं समाप्तम् ।

Beginning. श्रीदुर्गाकवचम् ।

ईश्वर उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि कवचं सर्वसिद्धिदं ।
पठित्वा धारयित्वा च नरो सुखेन सह्यताम् ।

अशाला कवचं देवि दुर्गाभक्त्यै वीजयेत् ।
 स जायते कलं तस्य परे च मरुतं प्रेक्षेत् ॥
 रणे राजकुली वादे मर्त्ये च विजयी भवेत् ।
 मर्त्ये च पूजामाप्नोति देवीपुत्र इव वीर्यवान् ॥

• End.

Colophon. इति कुलिशातन्त्रे श्रीदुर्गाकवचं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकस्थितिं विश्वसारतन्त्रसम्बन्धतां दुर्गापूजाप्रवृत्तिः विश्वसारतन्त्रात् दुर्गापूजाप्रवृत्तिः
 स्तोत्रम्, कुलिशातन्त्रात् श्रीदुर्गाकवचं च वर्णनम् ।

No 52 दुर्गापूजाप्रयोगः । Durgāpūjāprayogaḥ. Substance,
 country-made yellow paper, 9 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 5-8 in a
 page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh.
 Verse and prose Generally correct Complete.

Another guide to the worship of the goddess Durgā from a
 different Tantra, entitled Durgāpūjāprayogaḥ, with an amulet of the
 goddess from the Māyātāntra.

Beginning दुर्गापूजाप्रयोगः । श्रीं नमो दुर्गायै । अथ दुर्गापूजाप्रवृत्तिर्लिखते
 तत्रादौ सामान्याद्ये कृप्यात् यथा स्वयम् त्रिकोणवर्तुष्वर्च्यं त्रिलिङ्ग
 श्रीं आधारशक्तये नम इत्याधारं संपूज्य कङ्कितं पात्रं प्रक्षाल्य साधारं यज्ञं
 तत्र निधाय नम इति मन्त्रेण जलेनापुष्पीकुम्भमुद्रया सूर्यमण्डलात् श्रीं गङ्गे च
 यमुने चैव गोदावरि सरस्वति । गङ्गेदे सिन्धु कावेरि जलेऽपि सन्निधिं
 कुरु । इत्यनेन त्रीर्धमावाह्यं पश्चेन गन्धादीभिः स्त्रियं चेतुर्मुद्रां प्रदर्श्य श्रीं
 इति दमया जप्त्वा कङ्कितं तन्त्रलेखं दारपूजां कृप्यात् ।

End.

ततो निर्माल्य मिरसा धत्वा यन्त्रलेखं बामहस्ते कृत्वा दक्षहस्तनिष्ठया
 माघावीजं त्रिलिङ्गं श्रीं यं य म्प्रमाणं धादैन श्रीं मां पश्यति चक्षुषा । स
 एव दासतां यातुं राजानो दृष्टदृष्टवः ।

इति मन्त्रेण ललाटे त्रिलिङ्गं धत्वा नेत्रेऽप्येवं किञ्चित् स्वीकृत्य अथवा यथा
 योग्याय दद्यात् ।

Colophon.

इति दुर्गापूजाप्रयोगः समाप्तः ।

After colophon the Gāyatrī of the goddess is given, viz.—

अस्या गायत्री । महादेव्यै विद्महे दुर्गायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयात् ।
इति गायत्री ।

Beginning. दुर्गास्तवम् ।

दुर्गे मातर्नमो नित्यं देवदुर्गायै नमः ।
भक्तानां कल्याणिके नारायणि नमोऽस्तुते ॥
सर्वभद्रलभद्वय्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
गरुडो वामके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥

End.

अस्यास्तु कवचयेत् दुर्गास्तवम् यो कपेत् ।
अस्यानुनिधनीं सुखीं भवत्येव न संशयः । श्रीं तत् ।

Colophon. इति श्रीमायातन्त्रे हृदीयवटके दुर्गास्तवम् समाप्तम् ॥ + ॥

No. 53. दुर्गास्तवः । Durgāstava. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 7-8 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to the goddess Durgā, entitled Durgāstavaḥ. Anonymous.

Beginning. नमः विष्णुमित्रा कपुः ।

देवि प्रसौद परमं खिलमूचये
चिद्रूपिणी परमपूज्यतरा सदाशिवे ।
न भूयसे न च दृष्टापि च लभसे त्वं
न ध्यायसे च परमाद्य हृदा नमसे ।

End.

एवं शिव सकलपुत्रपुत्रपुत्र
भीमं विनेत्रमपि सत्त्वपरं मदभ्रं ।
सदा कथं कृतविभावतरा स्थितासि
स्तेनं निरोध दारा कलु जीवकायान् ॥

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकैः किन्तु दुर्गास्तवः वर्तते ।

No. 54. दुर्गाकवचम् । Durgākavacam. Substance, country-made yellow paper, 9×3 inches. Folio, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains an amulet of the Goddess Durgā from the Viśvasāratantra.

Beginning. अथ दुर्गाकवचम् ।

अथ वक्ष्यामि कवचं यदुष्य कर्मसामने ।

यं शाला सावकाः सर्वे नमो दिव्यमुत्तमा ।

End.

एवं स्मितासि देवि त्वं त्रेक्षीश्वरसथात्मिके ।

एष मां सर्वपापेषु दुर्गे देवि नमोऽस्तु ते ।

Colophon. इति श्रीविश्वसारतन्त्रे दुर्गाकवचं समाप्तं । श्री गन् गन् ।

पुस्तकैऽभिन् विश्वसारतन्त्रोक्तं दुर्गाकवचं विद्यते ।

No. 55. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 4. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains two prayers to the Goddess Durgā each consisting of one hundred special names of the Goddess entitled Durgāśatanāmastotram, one from the Muṇḍamālātānta and the other from the Viśvasāratantra, and an amulet of the Goddess from the Kubjikātānta.

पुस्तकैऽभिन् विश्वसारतन्त्रोक्तदुर्गाशतनामस्तोत्रं, सुष्टमालातन्त्रोक्तदुर्गाशतनामस्तोत्रं कलिदासतन्त्रोक्तदुर्गाकवचं च वर्तते ।

No. 56. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country-made yellow paper, 14×3 inches. Lines, 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains a prayer to the Goddess Durgā and the Brahmagāyatri with its explanation.

Beginning.	दुर्गास्तोत्रम् । श्री दुर्गा स्तवम् । स्तुतिर्गया । श्री दुर्गे शिवा शान्तिकरी वक्राक्षो वक्राक्षः पिता । सर्वलोकप्रथितोऽयं मन्त्रमामि सदाशिवो ॥
End.	कायेन मनसा वाचा त्वत्तो नान्या यतिर्मेव । चलायारोच भुतानां द्रष्टुल परमेश्वरि ॥
Colophon	लिखितोऽयं श्रीमधुसूदनदेवप्रसादा श्री गुरवे नमः ॥

No. 57. नारदपञ्चरात्रम् । Nāradapañcarātram. Substance, country-made yellow paper, 16 x 4 inches. Folia, 125. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. - Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A very old Vaiṣṇavatāntṛa on the superiority of Viṣṇu, by Nārada, called Nāradapañcarātra. Nāradapañcarātra contains the following six parts (1) Lakṣmīsaṁhitā, (2) Jñānāmṛitasārasaṁhitā, (3) Paramāgamacūḍīmaṇḍisaṁhitā, (4) Pauṣkarasaṁhitā, (5) Pādmasaṁhitā, (6) Vṛiddhabrahmasaṁhitā. See India office Catalogue, Part VIII Tantras, Page 846, No. 2530. This codex contains the Jñānāmṛitasāṁhitā which consists of five parts, called Rātras. As this book has been already published by Rev. K. M. Banerjee in Bibliotheca Indica, we need not give here a detailed description of it.

Although from external appearance this manuscript differs from the printed books in the last part only, as it contains twelve chapters whereas the other contains eleven only, but on a careful perusal we find that the matter is the same in both, chapters being correctly divided in the printed book, and wrongly divided in the present Ms. In the Ms. we find the abrupt elevation from the fourth chapter to the seventh, though there is no omission of matter, as we find on comparison with printed books.

पुस्तकेऽस्मिन् नारदपञ्चरात्रस्य शान्तस्तोत्रसहितं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 58. निरुत्तरतन्त्रम् । Niruttaratantram. Substance, country made reddish and yellow paper, 13 x 3 inches. Folia, 26 (of which fol. 24 are reddish, with a gap of $\frac{1}{2}$ inch square in the middle, and the rest are yellow without any gap). Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Generally correct. Complete.

An original Tantra attributed to Mahādeva containing various information about the Goddess Dakṣiṇākalikā, and the Kaula form of worship. Noticed in No. 285 of the Notices of Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra. It is complete in fifteen chapters and is named Niruttara or 'without answer', as Mahādeva answered here all the questions put forth by the Goddess Durgā, rendering her quite speechless.

Beginning. श्री नमः परदेवतायै ।

देव्युवाच ।

सर्वविद्या पुरा श्रोता यन्मन्त्रादिकाणि च ॥

नानाभाष्यभेदेन सम्यगे जायते प्रभी ॥

भाष्यभेदेन कथय लोकनितारकारक ।

सर्वेषां तन्मन्त्राणां विद्वान् विष्णुसम्पत् ॥

पारामारस्यना केन भावेन परिणयते ।

पावां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ।

तत्प्रकाशय सर्वधे येन यानि निश्चरं ॥

End~

पादमानः परानन्दः परमानः परोरसः ।

पावमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पाययात्यहम् ।

पावमानं विद्या ज्ञानां वायुवीजिन शोधयेत् ।

रमितं वज्रबोलेन सदस्य मन्त्रमिदिति ।

काली तारा महाविद्या कीदृशी सुवनेश्वरी ।

भैरवी विघ्नमस्तां च विद्या धूमावती तथा ।

वगला विद्विष्या च मातङ्गी कमलाबिका ।

एता दसमहाविद्या विद्विष्याः प्रकीर्तिताः ।

कालीतारा तथा विद्या मातङ्गी सुवनेश्वरी ।

चमपूजा तथा दुर्गा विद्विष्यास्तुमर्दिनी ।

वरिदा विपुला मन्त्रे भैरवी वगला तथा ।

विपुटा च तदा नित्या कमला च सरसती ।
 जयदुर्गा तथा भद्रे तथा विपुरमुन्दरी ।
 चटादय मङ्गाविद्या तन्त्रादी कविता श्रिये ।
 नाम काव्यविद्युहिः स्थातु समया समयादिर्ह ।
 न वारतिदिनचत न योगकरं तथा ।
 सिद्धिविद्या मङ्गाविद्या श्रियेन कविता पुरा ।

Colophon.

इति निरवतन्त्रे देवीनरसंवादे पञ्चदशः पटलः ॥ + १०१०१०॥

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् निरवतन्त्रनामविषयकपूजादिविषयकः तन्त्रनिबन्धः सम्पूर्णं वर्णितः ।

No. 59. निर्व्यापतन्त्रम् । Nirvāpatantram. Substance, country-made reddish and colourless paper, 14 x 2½ inches. Folia, 20 (of which fol. 3 and 4 are wanting, and folia 6, 10, 12 and 19 being colourless, the rest being reddish). Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, Bengali era 1211 (†) Śakābda 1709. Appearance, old. Generally correct. Complete.

A original Tantra treating mostly of the origin of the universe and its description, the mundane creation, Goloka and other celestial regions, Tattvajñāna, praise of the Brahma whose name is formed of ten syllables, and the characteristics of an Avadhūta hermit, generally named Vṛihannirvātantra. Noticed in No. 274 of Dr. Rajendralal Mitra's Notices of Sanskrit Mss.

Beginning. ओ नमः परमदेवतायै ॥

केनामपुष्पं ते रघ्ये नानारघोपदीभिते ।

विपरीतरतामला चण्डी पवन्त महर् ॥

चण्डीकोशः ।

निराकारं निर्गुणं च श्रुतिगिद्याविषयितं ।

श्रुतिव्यं सर्वकर्तारं सर्वतोत्तमं श्रुतिपतं ।

सद्वादिरचितं नामं किमाकारं प्रतिष्ठितं ।

तस्मादुत्पत्तिर्देवस्य किमाकारेण कथ्यते ॥

श्रीगङ्गा सहाय ।

गङ्गा देवि परं तत्त्व वसुंतीतां वरेश्वरीं ।
 दुष्कालयां गुणातीतां क्षुतिनिन्दाविचर्जितां ।
 आकाररहितां निन्दां तथारागादिचर्जितां ।
 पुजनार्थाय देवेशि स्वयमुत्पत्तिकारिणी ।
 येन रूपेण ब्रह्माण्डा लायन्ते गङ्गा तच्छिवे ।
 आकाशाब्जायते वायु बायोद्धत्पद्यते रवि ।
 रवेरुत्पद्यते सौम्य सौम्यादुत्पद्यते मही ।
 पथभूतैश्च ब्रह्माण्डा भवेयु पर्यतामजे ।
 ब्रह्माण्डस्यापनार्थाय कूर्मपुङ्खे घनन्तक ।
 तन्मूर्द्धिं बालुकाकारा ब्रह्माण्डा बहव क्षिता ।
 कारणवारि मध्ये तु कुर्याद्य इति नियमः ।
 अहमेव दिग्भिन पालयामि पुन पुन ॥

End

इति ते कथित काले अतुरात्रतल्लवण ।
 न वक्तव्य पथीरये मायानेऽपि सुरेश्वरि ।

Colophon

इति अष्टिकाशङ्करसहादे निम्नाद्यतन्त्रे अतुरात्र पटलः ॥ श्रीकालीमहा-
 शम्भौ स्तावदस्मिन् सन (१२) ११, १०८, १६ व्यंठ ।

From the colophon we find that this Ms was copied by Kali-
 prasad Sarma on the 26th day of the Jaistha of the Bengali era
 1211, Sakavda 1709

विषयः । १। ब्रह्माण्डीत्पत्तिकथनम् । १। सृष्टिनिवृत्त्यर्थम् । १। प्रकृति
 प्रशंसा । १४। सञ्जासाद्यवस्थाकथनम् । ब्रह्माण्डलक्षणम् । १। १। १०।
 ८। श्रीकालीकादिकथनम् । ८। १०। ज्ञानपदकथनम् । ११। तल्लक्षण
 कथनम् । १२। वैश्वतल्लक्षणम् । १३। दशाक्षरमन्त्रादिनाम् । १४
 अवधूतल्लक्षणकथनम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्माण्डीत्पत्त्यादिविषयकी निम्नाद्यतन्त्राभिधेयं तन्निर्दिष्टो वर्णितः ।

No. 60. नीलतन्त्रम् । Nilatantram. Substance, country-made reddish paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 1-8 in a page with a gap of nearly one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Saka 1698. Appearance, old. -Verse Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work attributed to Mahādeva, treating of the worship of a form of Māyā named Nilasarasvatī, attended with the performance of the Śākta rituals belonging to that worship, complete in 15 chapters, entitled Mahānilatantram.

Beginning. श्रीं नमस्तारायै ।

केश्यामिश्ररासीन भैरवं कान्तसंस्थितं ।
सदा च सादरं देवी तद्वचसि समाश्रिता ॥
पुरा प्रतिष्ठितं देव काली-तन्त्रप्रकाशने ।
नीलतन्त्रप्रकाशाय तद्वदस्य सदाशिव ।
यस्य विज्ञानमात्रेण विजयी तु विज्ञायने ।
यज्ञात्मा साधकाः सर्वे नायज्ञानसमाश्रिता ।
यस्य तु ज्ञानमात्रेण कविता चित्तमोदिनी ।
भवत्युच्य नृणां देव कथयस्य समासतः ।

End.

एतत्तन्त्रं नृपेयानि न प्रकाशयं कदाचन ।
गुरोराज्ञां विना देवि प्रकाशान् तन्त्रनिषेध ।
विशिष्टानि नृपेयानि कुर्याच्चैव पराशरे ।

Colophon.

इति श्रीमद्रीलतन्त्रे सत्यंतन्त्रोत्तमोत्तमे श्रीभैरवपार्ष्णीसुखादे पञ्चदशः
पटलः । इति श्रीमदानीलतन्त्रं समाप्तं ॥ श्रीकालीप्रसादमर्कट, नावर-
मिदं । शकाब्दा १६९८ वैशाखशुक्ल चतुर्दशदिने समाप्तम् ।

From this colophon we see that this Ms. was copied by Kālī-
prasād Śarmā and the copy was completed on the fourteenth day of
Vaiśākha in the Śaka 1698.

विषयाः— १ । नीलसरस्वत्याः सिद्धमन्त्रकथनं । २ । १ । नीलसर-
स्वतीपूजामुद्धानविधिकथनं । ३ । पुरस्सरविधिकथनं । ४ । होम-
विधिकथनं । ५ । दिव्यात्मविधिकथनं । ६ । पूजायाः सामविधि-
कथनं । ७ । दिव्यादिभावानां निवसनकथनं । ८ । नीलमायामाचन-
कथनं । निवामाचनकथनं, सुरासाचनकथनं, मन्त्रादिप्रीधनं । ९ । नील-
सरस्वत्याः पूजापञ्चकथनं, तारामन्त्रकथनं, मन्त्रोद्धारविधिकथनं । १० ।

दीयाः सप्तविधिकथनं, कथनं, श्रीगुणकथनं । १९ । पटकथनकथन-
कथनं । १९ । आमुण्डाप्रकारकथनं, श्रीकरपविधिकथनं । १८ । सुरा-
गोपनं । १५ । महाभोजनकथनं, गृहिकासिद्धिकथनम् ।

पुस्तकेऽपि न् दुर्गासङ्करकथाच्छेदिन श्रीसरस्वतीपूजाविषयककथनविषयो वर्तते ।

No. 61. पार्थिवशिवकवचम् । *Parthivaśivakavacam*. Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verso. Generally correct. Complete.

An amulet to be read in the worship of a Śiva-phallus made of earth, from the Uttaratantra, called *Parthiva Śivakavacam*.

Beginning. ओं नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचम् ।

पार्थिवशिव ।

देवदेव महादेव विदमः शिवशिवम् ।

कथय कथय देव पार्थिवशिव महाप्रभो ।

End.

वेदाङ्ग गदितं देवि कवचं सर्वकामदं ।

न दीयं कस्यचिद्देवे यदीच्छेदात्मनो हितं ।

काम्येस्त्वय्यनेन यम पूजयेत् पार्थिव शिवम् ।

तदेव प्रपठेत् देवि फलाधीं फलभाग् भवेत् ॥ श्री

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे देवीसरस्वती पार्थिवशिवकवचं समाप्तम् ।

वरं प्राप्यपरित्यागः शिरसो वापि कर्त्तव्यम् ।

मन्त्रमन्त्रार्थं मुञ्चीत भगवन् शिवशिवम् ।

पुस्तकेऽपि न् उत्तरतन्त्रोक्तं पार्थिवशिवकवचं विद्यते ।

This codex contains along with it (1) a prayer to the Goddess *Indrākṣī* or *Durgā*, called *Indrākṣīstava* from *Nandīkeśvarasāhita*, (2) a prayer to the Goddess *Bhavānī*, called *Bhāvānyastakam*, by *Śaṅkarācārya*, (3) a treatise on the various kinds of *Upacāras* or articles of worship, and (4) a prayer to *Viṣṇu* from the *Kūrmapurāṇa*, called *Viṣṇustotrām*.

No. 62. पार्थिवशिवपूजा । *Pārthiva Śivapūjā*. Substance, country-made yellow paper, 9 x 3 inches. Folia, 8 (of which 5 contain *Pārthiva Śivapūjā*, and the remaining 3 contain an amulet to *Pārthiva Śiva*). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse Generally correct. Complete.

A guide to the worship of *Pārthiva* or earthen *Śiva* called *Pārthiva Śivapūjā* with an amulet of the same, from the *Uttara-tantra*.

Beginning of Parthiva Sivapuja. श्री नमः शिवाय । व्याघ्रवर्मसि कनकाद्यामने
वा उपविष्टः श्रीं आचारगतिं कमलासनाय नमः । इत्यामनं संपूज्य
ततोत्तरमुखा भूयोपविजेत् ।

End of Parthiva Sivapuja.

निहस्तं नृदापुत्रं यः शरीरं सदा नर ।
नोत्पद्यते च संसारं स्यात् प्राप्नोति शान्तम् ॥
तस्मात् सर्वप्रथमेन यस्तु शान्तिं संभव ।
पादस्तु नित्यं प्राप्नोति परमं पदं ॥ ८ । ० ।

Colophon. इति लिङ्गस्तोत्रम् ।

Beginning of Parthiva Sivakarvacam. श्रीं नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

श्रीपार्वत्युवाच ।

देवदेव महादेव विरूपाक्ष त्रिशूलिन ।
रूपदा कथ्यतां देव पार्थिवस्य महाप्रभो ।
कवचं दुर्लभं तस्य श्रीगुणैश्चामि साधतं ॥

End of Parthiva Sivakarvacam.

येहाणु मर्दिनं देवि कवचं सर्वकामद ।
न देयं कल्पविहरे यदीच्छेदात्मनो हितं ।
क्राम्ये स्वयमेव यत् पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।
तस्यैव प्रपठेद्देवि कनार्थं कृपया भवेत् ॥

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे श्रीशिवसत्त्वादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तं ॥ ० ॥ ० ॥ श्रीं नमः ।

सम् ॥ ० ॥ श्रीशिवाय नमः ॥ ० ॥ ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पार्थिवशिवपूजा पार्थिवशिवकवचं च वर्तते ।

No. 63. **पुरश्चरणलहरीतन्त्रम् ।** Puraścaraṇalaharītantram. Substance, country-made reddish paper, 11×3 inches. Folia, 5. Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work dealing with the process of acquiring proficiency in Mantras, entitled Puraścaraṇalaharītantra, with a praise of the sight of Chāyāpuruṣa or Ātmā named Chāyāpuruṣadarśanamāhātmyam, from Śāṅkaragītā.

Beginning. श्रीं नमो गुह्ये ।

कुम्भ उवाच ।

इष्टं क्लृप्तं सद्गमाय नारदो ब्रह्मरुद्रम् ।
 शिष्यस्तं देवदेवस्य पार्श्वेत्याह मन्त्राहुर्नै ।
 एकीधारणमात्रेण सर्वसिद्धीश्चरो भवेत् ।
 किं पुरश्चरणं देवि कथं वा क्रियते वद ।

End.

नारद उवाच ।

सर्वेन शुद्धजातीनां निविष्टा हि पुरस्क्रिया ।
 चन्द्रार्णवविरागे च शुद्धस्य सिद्धिरुत्तमा ।
 जायते सुभगे मातर्गुरुं भक्तिर्भवेद् यदि ।
 तदा सिद्धिमवाप्नोति शुद्धभक्त्या विश्रितः ।
 गुह्यधारा पुरश्चर्या शुद्धजातिषु सुप्रसा ।
 डाकिनी शक्तिभोगिनं शक्तिनीं काकिनीमपि ।
 शाकिनीं डाकिनीमन्त्रं प्रत्यङ् मज्जयेत् सुधीः ।
 न लपेद्यदि मृतात्मा दयया वा निधापि वा ।
 तदा सर्वं भवेद्भवेद्वाकिन्यादेर्लभो भवेत् ।
 आलोकां तु मन्त्राविद्यां श्रियेत् सिद्धिं मजायते ।

दुष्टाच्छिद्ववाच ।

पादपद्मं सद्गमाय कदा पश्यामि तदद् ।
 भस्ति ते सुभगे मातर्गमन्त्यानि तवान्निकं ।
 नास्त्रयेभ्यो नमो नित्यं येषां भिक्षोपजीविका ।
 इन्द्रजा प्रययौ शीघ्रं नारदो न्याससिद्धिं ॥११॥१॥

Colophon. इति पुरश्चरणलहरीतन्त्रेऽष्टमः पटलः ॥११॥

As Chāyāpuruṣadarśanamāhātmyam contains only a few ślokas, we quote the whole thing below :—

अथ शहरतोताया जायापुष्पदर्शनभाषाभाष्यम् ।

ईश्वर उवाच ।

आमर्दं सदादेवि यः पश्यति खरीवरे ।
 छदरेन् सततोवाचि कुलदीकोत्तरं शतम् ।
 दिवोऽभयतः पश्य पतिपत्नं तत्रैव ।
 गुरीरेककुलं देवि सप्रसादनि मानसः ॥
 सुलक्षणमिदं देहं कायाश्रयेण सुन्दरि ।
 यः पश्यति सदाभागे तस्य पुष्पाकलं ययु ।
 ब्रह्मज्ञानेन यन् पुष्पं यन्पुष्पं कृष्णदर्शने ।
 गदाबाहे तु यत्पुष्टिर्दृष्टिमात्रेण तन्पुष्पम् ।
 केदारे च ललं धीत्वा यन्कलं लभते नरः ।
 ततः कीटया च गुणितं चाकामे दीहदर्शने ।
 बाशाचक्षी तनुयाने यन् ललं लभते नरः ।
 ततः कीटया च गुणितं चाकामे दीहदर्शने ।
 प्रयाने वपनं कृत्वा यन् पुष्पं ब्रह्मोपासने ।
 ततः कीटया च गुणितं चाकामे दीहदर्शने ।
 सद्ये सत्यं पुनः सत्यं सत्यमेव सुनिश्चितम् ।
 इयं हि शहरी विद्या न दीया वयं कल्पयितुम् ।
 अर्धोऽर्धकामसीदन्तु लभते नात्र संशयः ।

No. 64. प्रत्यङ्गिराक्षवचम् । Pratyangirākṣavacam. Substance, country-made yellow paper, 10½ x 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page (having writings in the margin on the last page). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete

An amulet to the Goddess Pratyangirā from the Rudrayāmāntantra, entitled Pratyangirāmahāraksāstavarājāḥ.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

श्रीदेव्युवाच ।

भगवन् मुखेधर्म्यं सर्वेश्वरार्थधारय ।

देव्या. प्रत्यङ्गिराक्षवच कवचं यन् प्रकाशितम् ।

Colophon. इति श्रीवन्द्येश्वरसूक्तपात्रविरचितेमहामन्त्रे विनिर्गताश्चिन्तामयप्रत्य
द्विरासिद्धमन्त्रोरे महारक्षा महासन्तापिका महाप्रत्यक्षिरा समाना ॥ श्रीं ।

Beginning of Viparitapratyangira. अथ प्रत्यक्षिरामहामन्त्रः । भैरवतन्त्रे ।

परं ब्रह्मास्त्रीविष्णुः शेषदेवी महेश्वरः ।

वरदः सर्वदेवानां मन्त्रप्रेक्ष समाहितः ।

परं रजः शेष वरद इति- नवाक्षरमन्त्रस्य पुरश्चर्यं कृत्वा प्रयोगं कुर्यात् ।
यथा संपूज्य एतन्मन्त्रं अष्टोत्तरसहस्रं शतं वा मन्त्रं मन्त्रं कृत्वा कृत्वा विंशति दिन-
पर्यन्तं अष्टोत्तरशतशतमन्त्रद्विरास्त्रीं पठेत् । सर्वकाम सिद्धिर्भवेति ।
यथा श्रीं नमो विपरीतप्रत्यक्षिराये । श्रीं श्रीगुरवे, नमः । श्रीं ह्रीं
महामन्त्रद्विरे प्रेतकपालधारिणि दुर्गापद्मवसनतसर्वेश्वरश्चेतिदिनि सर्वविघ्न-
विनाशिनि महाभक्तपालधारिणि अष्टि चादुष्टे परहृतविरुपे एतन्मन्त्र
प्रयोगादिक परं परं सिद्धिदायिनि श्रीं श्रीं श्रीं हं हं हं महामातो
प्रमर्दिनि दुष्टान् यस्य यस्य अस्त्रं अस्त्रं कल्पं कल्पं फे फे फे च य इह ।

End. महादुर्गे तारिणि वधवन्धनिष्टदिनि सर्वसिद्धिप्रदायिनि स्व स्व शं श्रीं श्रीं

Colophon. इति भैरवतन्त्रे विपरीतप्रत्यक्षिरा समाप्ता ॥ + + +

पुष्पकेशिन् प्रत्यक्षिरा विपरीतप्रत्यक्षिरा नामधेयो तान्त्रिकविश्वी वर्तते ।

No. 66. वगलामुखीकवचम् । Vagalāmukhikavacam Substance,
country-made red paper, 17 × 4 inches Folia, 1. Lines, 6-13 in a page.
Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old and torn out. Verse.
Generally correct. Complete.

An amulet to the Goddess Vagalāmukhī from Sanatkumārtaṇtra.

Beginning. अथ वगला कवचं ।

भैरव उवाच ।

प्रष्टुं देवि जगन्नातर्जगदानन्दकारिणि ।

भक्तानां कार्यसिद्धयै कवचने प्रकाशितं ।

यस्य ब्रह्मादाद् ब्रह्मापि अखिलान् सृजति यदात् ।

पालयति च ततो विष्णुर्नामयति च महेश्वरः ।

End अत्रात्मा कवचं देवि यदीच्छेत् साधितं नरः ।

निन्दने याति तत्सर्वं अरयो रोदने यदा ।

इति सत्यं सद्दिशामि सत्यं सत्यं वदाम्यहं ।

अथ इति यै च कुर्वन्ति ते च पातकिनी नतः ।

२ गोपनं कुरु यदेव प्रकाशे ब्रह्महा भवेत् ।

Colophon. इति सनत्कुमारतन्त्रे भैरवभैरवीसंवादे श्रीवगलासद्वचं समाप्तम् । . . .

प्रसक्तिः खिन् सनत्कुमारतन्त्रोक्तवगलामुखोक्तद्वचं वर्धते ।

No. 67. **मन्त्रप्रकरणम् ।** Mantraprakarasam. Substance, country-made colourless paper, 14 x 3 inches. Folia, 5 (of which the fol. 2 are wanting) Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out, worm-eaten. Prose. Generally correct. Complete (except the first 2 folia).

This codex contains Vija Mantras of some Gods viz Rāma, Vāmana, Kṛiṣṇa, Śiva, and of some Goddess' viz. Annapūrnā, Śyāmā, and Durgā.

यद्योऽयं मन्त्रप्रकरणमिदं. दानादिदेवतानां योजनस्यसंग्रहः असम्पूर्णो वर्धते ।

No. 68. **महिम्नः स्तवः ।** Mahimnastavaḥ. Substance, country-made yellow paper, 9 x 3 inches Folia, 10. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse Not correct. Complete.

This codex contains a prayer to Śiva named Mahimnastavaḥ, by Paṣṣadanta. Noticed in No. 23 Tantras Appendix.

विश्वरूपतुल्यम् ।

No. 69. महिम्नः स्तोत्रम् । Mahimnah stotram. Substance, country-made reddish paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 15. Lines, 4-6 in a page (the text being in the middle in bigger character, and the commentary on both sides of the margin). Date, 1. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Not complete.

Another copy of the same work with its commentary.

पुस्तकैश्चिन् सटोक्त महिम्नः शोधं वर्धते ।

No. 70. मायातन्त्रम् । Māyātāntram. Substance, country-made yellow paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the influence of Māyā or illusion, entitled Māyātāntra, noticed in app. Tantras No. 5. In that number the work is erroneously said to be complete in 6 pāṭalas, but really it is complete in thirteen pāṭalas, as we see in this codex. We give a description of this Ms. below.

Beginning. श्री नमः परमेश्वराय ।

ईश्वर उवाच ।

मया देवि प्रवक्ष्यामि तन्त्रमन्त्रान् यथा वृथा ।
 तोयन्त्यामे तु सन्त्येव स्वर्गे भर्तुं रसातले ॥
 विद्ये चेकाग्रंभीमुते न सुराः सुरमानवाः ।
 नैव चित्तिनं वा किञ्चित्तोयन्त्यामवाग्नेयितं ॥
 तदा विश्वम्भरो देवान् सिसृक्षा समञ्जसत ।
 ध्याता समुद्रिसमग्रे भाषा सञ्चार च प्रभुः ॥
 तदा बटदन्तं मुखा तोयन्त्यः समवस्थिता ।
 मतो नारायणं देवं सा दधार सखोलवा ॥
 विश्वधार तदा तोये स्नेह्वाधारः स्वयं प्रभुः ।
 विश्वरत्नं वटदन्ते तोयेषु परमेश्वर ।
 वटदन्तप्रितसख माञ्जुश्लेखी महाभुनिः ।
 ददमे परमेशानं शिवमन्त्रकवपिचम् ॥

End.

इदं तत्तुं भद्रं गानि विपु लोकेषु कोपितं ।

सर्गसिद्धिंकरं साधनं द्वापातकनाशनं ।

* अल्पदुःखसमं श्रेष्ठं पूजयेत् श्रियमाप्नुयात् ।

पठनाद्वारणात् सर्वपापं क्षयति निश्चितं ।

विवादि जयमाप्नोति धने धनपतिर्भवेत् ।

यदात् वाञ्छति तत् सर्वं भवत्येष न संशयः ॥

Colophon.

इति नायातले श्रीशिवपार्वतीसंवादे ऋषोदयपटलः । ॥ श्रीधनश्याम

देवशर्माः व्याचरन् ॥

From the colophon we see that this Ms. was copied by a Brāhmana named Ghanaśyāma Devaśarmā.

पुस्तकेऽस्मिन् नायातले संपूयै वर्तते ।

No. 71. मृत्युञ्जयगीता । Mṛityuñjayagītā Substance, foolscap paper, Folia, 3. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengall Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse Generally correct. Complete.

This coder contains the Mṛityuñjayagītā from the Jñānapradīpa-mahātānta, in which the Goddess Durgā is instructed by Śiva in the practice of Yoga.

Beginning श्री श्रीगुरवे नमः । अथ मृत्युञ्जय-गीता ।

देव्युवाच ।

कर्त्तव्यीयस्य मयसं स्फुटं प्रवर्त्तसाधनं ।

यथाकर्म विनायामं लीलायां देवसाधनं ॥ १ ॥

ब्रूहि मे देवदेवेश योगाभ्यासप्रसाधनं ।

असिधारसमं धीरं मरणं तत् प्रमुच्यते ॥ २ ॥

End

यस्मिन् प्रणयान्नित्यं कथां ब्रह्मपरायिता ।

सर्वपापक्षयस्तस्य ब्रह्मणः सदर्थं प्रजेत् ॥ ३ ॥

सकृत् श्रवणमात्रेण सर्वत्रयफलं लभेत् ।

वेदवेदाङ्गशास्त्राणां पाठस्य च फलं लभेत् ॥ ४ ॥

सर्वेतीर्षाभियुज्यते सर्वेतीर्षावनाहनेः ।

यत् फलं लभते विद्यां पठन्नाथं फलं लभेत् ॥ ५ ॥

मातः पुण्यतमं मार्गं विष्णु र्शोकेषु विद्यते ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीज्ञानप्रदीपे महातन्त्रे पार्वतीप्रसंवादे मयुष्मयगीता समाप्ता ।
श्रीं तत् सत् ॥ ४ ॥

पुस्तकैऽभिन् श्रीज्ञानप्रदीपमहातन्त्रोक्तमयुष्मयगीता वर्तते ।

No. 72. मृत्तिकागिवलिङ्गपूजा । *Mṛittikāśivaliṅgapūjā.* Substance, country-made reddish paper, 14 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide to the worship of the earthen phallus of Śiva.

पुस्तकैऽभिन् मृत्तिकागिवलिङ्गपूजाविधिर्वर्तते ।

No. 73. मेरुतन्त्रम् । *Merutantram.* Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

A small portion of the *Merutantra*, an original *Tāntrika* work noticed in No. 69, Vol. 16 of the *Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss.* of the Sanskrit College, Library, dealing with *Caṇḍipāṭhakrama-vidhi* or the order in the reading of *Caṇḍi*, with an amulet of *Navagraha* or nine planets named *Navagrahakavacam* at the end.

पुस्तकैऽभिन् नवग्रहकवचमन्त्रं चण्डीपाठक्रमविधियामन्त्रं मेरुतन्त्रं संज्ञमात्रं विद्यते ।

No. 74. महार्थास्तोत्रम् । *Mahārthāstotram.* Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the Goddess Āryyā or Durgā from the Brahma-jāmala.

Beginning. ओं दुर्गायै नमः ।

यत्तु वक्ष्ये प्रवक्ष्यामि आर्यास्तोत्रं महाफलम् ।

यः पठेत् सततं भक्ता स एव विन्देत्फलम् ॥

End.

नारसिंहोच्चारादौ सिद्धिदात्री सुखप्रदा ।

भयहरी महारोद्री महामयविनायिनी ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले ब्रह्मनारदसम्पादे महाप्यास्तोत्रं समाप्तम् । ओं तन्मतम् ।
ओं दुर्गायै नमः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महाप्यास्तोत्रं नाम ब्रह्मयामलीकृतश्रीदुर्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 75. मातङ्गिनीस्तोत्रम् । Mātanginīstotram. Substance, country-made colourless paper, 12 x 3 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Appearance, very old, writing omitted in some parts. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

An incomplete hymn to the Goddess Mātanginī or Durgā called Mātanginīstotram. Anonymous.

Beginning. श्रीश्रीराम । श्री नमी गव्येऽथ ।

ओं महादेव नमस्तस्य देवस्य आदभास्कर ।

वस्यै सदगुरुष्वर्पितो मेधं यत्तु यमायम ।

ओं नमी भगवति कृष्णान्तिनि सूर्यकार्यप्रसाधिनि सूर्यनिवर्तकाग्निनि
एकीहि वरं देहि मातङ्गिनि सत्यं नृदि त्वाहा ।

End.

नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मातङ्गिनीस्तोत्रमसम्पूर्णं विद्यते ।

No. 76. योगिनौतन्त्रम् । Yoginītantram. Substance, bark of a tree, 17×4 inches. Folia, 74. Lines, 9-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Versa. Generally correct. Incomplete.

The codex contains a part of the Yoginītantra, dealing with the sanctity of Kāmrūpa.

Beignning. श्री नमः कामाख्यायै ।

प्रधानसाधारणिकत्वसुखविभवावाद्भुवनवलय ।

या विदया व्यक्तमयीह माया ज्योतिः । यथा वायु जगति निवस्य ॥

श्रीदेव्युवाच ।

उड्डयानामिदं पीठं युताहं तारपीठम् ।

इदानीं योगिनिष्कामि कामरूपं निर्वाचय ॥

यदुक्तं तदुक्तमाद्य घोरपापविनाशकं ।

कामाख्यासुखकं पीठं प्रकाशं कनिसुदृतं ।

कश्चिन्मप्यदृष्टानां विचिन्तनां चिकित्सकं ।

मन्त्रेण परमं देव किंचिदप्य कथ्यतां विभी ॥

End. नास्ति ।

Colophon. इति श्रीयोगिनौतन्त्रे सम्पन्नोत्तमे सर्वाङ्गसिद्धाहमे प्रथमतः कामरूपाधिकारि द्वितीयभागे वादमपटलः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् योगिनौतन्त्रोक्तकामरूपाधिकारणोद्घातः विद्यते ।

No. 77. रत्नावलीतन्त्रे ज्ञानरत्नावली । Ratnāvalītantra Jñāna-ratnāvalī. Substance, country-made yellow paper, one being of mill-made blue paper, 12×3 inches. Folia, 4. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Versa. Generally correct. Complete.

A portion of the Ratnāvalītantra, dealing with Tattvajñāna or supreme knowledge, named Jñānaratnāvalī.

Beginning. श्री गुरुवे नमः । अथ रुद्रावलीः ।

दैत्यनाथ ।

कस्मिन् स्थाने वसेन्नरः कस्मिन् स्थाने दिवाकरः ।

कस्मिन् स्थाने वसेदामा कस्मिन् स्थाने वसेन्नरः ॥

End.

अष्टत्यक्षमतिशयं विनाशोत्पत्तिवर्धितम् ।

केवलं निर्मलं यत्नं ग्रहस्तिकसन्निभम् ॥ ४८ ॥

कारणस्य तयं यत्नं हेतुसाधनवर्धितम् ।

आयते परमात्मानं स योगी योग ईश्वरः ॥ ५० ॥

Colophon. इति रुद्रावलीतन्त्रे ज्ञानकाण्डे ज्ञानव्यावली समाप्ता ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रुद्रावलीतन्त्रोक्ता ज्ञानरसवती नाम तत्त्वज्ञानविषयकं तन्त्रनिबन्धो वर्तते ।

No. 78. रुद्रचण्डी । Rudracandī. Substance, country-made yellow paper, 16 × 2½ inches. Folia, 6. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, and torn in some parts. Verse. Generally correct Complete.

This codex contains the whole of the Rudracandī, described in No. 117, Vol. 17 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library, with a short process of worshipping the Goddess Rudracandī, in the beginning, and of making her free from the curse of Śrīkṛiṣṇa so as to make her fit for conferring boons to her worshippers. This latter portion is entitled Rudracandīpūjā-rāpoddhārah. This portion being dilapidated in parts cannot be fully quoted here, only a small extract is given from the very beginning—

श्रीहरिः । अथ रुद्रचण्डीपूजायाप्रीङ्गारः । द्री हृदयाय स्वाहा । द्रु
श्रिछाये नमः । + + + तस्य वृष्टाभ्यां अस्त्राय फट् । ध्वानं । पादा-
दिभिः पूजयेत् । श्रीं द्रीं रुद्रचण्डिकायै ॐ स्वाहा । इति मन्त्रं ज + +
मारुद ऋषिः श्रीकृष्णदेवता ऋष्य (शाप) शोचने विनियोगः । श्रीं द्रीं

दीं हं हं वीरचण्डी महाचण्डी साचाङ्गमरुपिणौ । दूषिता कृप-
मापेन तं यदा भव मुनते ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीश्रीरुद्रचण्डीपूजायावीडारप्रहितरुद्रचण्डीनामधेयतन्त्रनिबन्ध-
सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 79. रुद्रयामले कुलाचारसमाचारः । *Rudrayāmala Kulācāra-
samācārah. Substance, country-made yellow paper, 14 x 3 inches. Folia,
27. Lines, 5-7 in a page with a gap of ½ inch square in the middle.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.*

This codex contains only the fifth chapter of the *Rudrayāmala* dealing with the *Ācāra* or duties of a *Kaula*.

Beginning. ओं नमः परमदेवतायै ।

अती वल्ये च संक्षेपात् समसाधारणवृत्तिः ।
यथा विज्ञानमात्रेण साधकः सिद्धिमाप्नुयात् ॥

End. आसनं संवर्तनं धारं ग्रथनं वस्त्रमूषणं ।

परेषां नैवकर्तव्यं यदीच्छेदीश्वरोर्विषं ॥ ० ॥

Colophon. इति रुद्रयामले कुलाचारसमाचारे पञ्चमः पटलः ।

No. 80. लिङ्गार्चनतन्त्रम् । *Liṅgārcanatantram. Substance,
country-made reddish paper, 16 x 3 inches. Folia, 7. Lines, 6-10 in a
page with a gap of ½ in. x 1 in. in the middle and marginal notes in some
pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse.
Correct. Not complete.*

This codex contains upto the seventh chapter of the original *Tātrika* work, *Liṅgārcanatantram*, described in No. 83, Vol 16 of

the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

विवरणानुक्रमम् ।

No. 81. लिङ्गार्चनचन्द्रिका । *Lingārcanacandrikā*. Substance, country made reddish paper, 16 x 3 inches. Folia, 17 with an index at the beginning. Lines, 5-10 in a page with a gap of 1 in. x $\frac{1}{2}$ in. in the middle and with marginal notes here and there. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex lays down the rules for the worship of Śiva in the form of a Phallus giving all the rituals in detail, called *Lingārcanacandrikā*, by Sadāśiva, son of Gadādhara and grandson of Viṣṇu, belonging to the race of Daśaputra. Noticed in No. 1944, Page 267, Vol. V of the Notices of Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra L. L. D.

Beginning श्री नमो गणेशाय नमः ।

उमाकटितटस्फुरत्करिबभ्राननालीकन-
प्रसन्नद्वयं भिक्षा सदयमिन्दुचूडं चक ।
प्रबभूव गिरिजाधवं भजनमात्रदोषित
स्मितानन्दमनामयं वियमुमासदायं सुदा ॥
अयेऽस्मिन् दशपुत्रनामनि महान् विद्वद्विज्ञायास्तभूत् ।
सुगुलाय सुभीमदाधर इति ज्ञातो ज(ग)त्याख्या ।
मत्पुत्रेषु सदाशिवेन विदुषा दृष्टा निबन्धान् पुरा ।
श्रीलिङ्गार्चनचन्द्रिका विरचिता विद्वत्कोटिदा ॥
विविध्य गुणगौरवं गुणविवेचका मत्पुत्रं
विदाय कथयन्तु सद्यदिह दूषणं सज्जनाः ।
न फल्गुजनदूषणेः किमपि ह्यीयते सासकं
दिनाश्रयणगर्हणा किमुदितेन खेदानदा ॥

चक्र पूज्यस्वरूपापरिचरानि पूजायां मन्दफलत्वादादौ पूज्यस्वरूपं शिव
पूजायाः श्रुतिस्मृतादौ सर्वोत्कृष्टत्वं सर्वोत्तमदत्तञ्च प्रदर्शयते ।

End.

निद्रपूजनं परार्थं न कार्यं । तदुक्तं शिवरहस्ये ॥

शिवलिङ्गाद्यं न विधीयः परार्थं कुरियति ।

स वेदराशिपुण्ड्रोऽपि पित्राचो भवति ध्रुवः ॥

• अनन्तकण्ठं धर्मं शिवलिङ्गाद्यं नास्मिन् ।

कः प्रयच्छति मृदाका परस्मै धनस्रोमतः ॥

मरीरमपि दीवं श्यात् कदाचिद्वननीमतः ।

फलं न दीधमन्यके शिवलिङ्गाद्यं नोद्वेगं ।

वेदशाखायनेर्धर्मैरननोरपि सर्वदा ।

अपानन्ततोमिथ तत्पार्थ न विनश्यति ॥

Colophon.

इति श्रीदशरथपुत्रपाठ्यसदाशिवकृता निद्रार्चनचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयाः—सहादेवस्य पुन्यता । तत्र शैवपुराणाभिगणना । अत्युपपत्तिता
 दीनां शिवपूजाधिकारः । लिङ्गे शिवपूजनमाश्रयम् । तत्र लिङ्गमन्त्रमु-
 पपत्तिः । लिङ्गान्तरे प्रतिमाया पुजनं कार्यम् । पद्मरागादिलिङ्गकथनम् ।
 ब्राह्मणादिधर्मभेदे लिङ्गम् । वाचलिङ्गलक्षणकथनम् । स्टाटिलिङ्गकथनम्
 शुभमेदि लिङ्गकथनम् । कक्षी पार्थिवलिङ्गमाश्रयम् । पार्थिवलिङ्गाद्यं न
 विना अन्तर्देशाद्यं नादिकं निरूप्यम् । शिवस्य प्रधानसाधनानि । योक्
 शीपचारकथनं वृष्टोपचारकथनं च । अत्यन्तामूल्यं पुन्यमाश्रयम् । कामनामेदि
 लिङ्गपूजनम् । कामनामेदि संख्यामात्रभेदाः । कामनामेदि लिङ्गभेद
 कथनम् । अतुमेदि लिङ्गपूजायाः सिद्धिभेदकथनम् । पुष्पमेदि लिङ्गपूजने
 फलम् । शिवलिङ्गाद्यं नम्यं निरूप्यताकथनम् । शिवलिङ्ग-पूजाकरणे प्रत्य-
 बायः । शिवपूजाकरणे इतिहासादिः । शिवपूजाधिकारिकः । स्त्रीशूद्राणां
 लिङ्गस्पर्शविधानम् । सधवास्त्रीणां भर्तृराज्याया पूजाधिकारकथनम् ।
 शुद्धवैदिकानां पूजाविधिकथनम् । पतितानां पूजने मन्त्रकथनम् । अग्रीवे
 पूजाविधिकथनम् । भस्मास्त्रीणां शिवपूजाविधानम् । शिवपूजावैदिक-
 कार्कादौ भस्मब्रह्मचार्यव्यावृत्तकथनम् । विभूतेर्गोमादिकथनम् । सङ्गन-
 कथनम् । त्रिपुण्ड्रधारणविधिः । ब्रह्मचार्यविधिः । विप्रपन्नरहित-
 शिवपूजानिवेधः । प्रसादविलम्बवत्त्व अभावे पुनरर्चनाः । अथ पुथावि ।
 करपीरस्य प्रसादस्य पुनः प्रसाददानम् । नम्यपूजाविधिः । गन्धनिक्षेपकम् ।
 मिल्काष्ठकथनम् । तिन्नादिना पूजाफलम् । धूपनिक्षेपकम् । दीप
 निक्षेपकम् । निहितजलम् । जैत्रिकाकथनम् । सहजानैवद्यान्तयादि ।
 ताम्बूलम् । अभिषेकमन्त्राः । अभिषेकप्रण्यासः । प्रटविषा ।

नमस्कारः । शिवनेदेयमन्त्रमन्त्रिर्गन्धः । वरुणेदे पादिरलिङ्गे शक्तिकामेद-
कथनम् । पूजाकालकथनम् । पूजापराधकथनम् । लिङ्गघटनाविधिः ।
लिङ्गस्थापनविधिः । लिङ्गदानविधिः । अर्घ्यदानानि । लिङ्गदानानन्तरं
दम्पनानि । तत्र प्रयोगे पञ्चाक्षरजपविधानकथनम् । उपदेशरहितानां
अपविधानम् । गुरोर्विशेषोपदेशकथनम् । अर्पाने पुञ्जासमापनम् । शिव
चरणास्तुपादकनः । शिवपूजने वीषायनसूत्रम् । वीषायनोक्तक्रमेण
पार्थिवशिवपूजा । पञ्चाक्षरस्य स्रष्टृकन्दादिकम् । स्त्रीपूजादीनां शिव-
पूजाकथनम् । शिवलिङ्गार्घ्ये परार्घ्यं कृते पापम् ।

The Ms. noticed by Dr. Rajendralal Mitra contains two additional slokas at the end which show that this book was written by Sadāśiva under the auspices of King Jay Singha. But the colophon of this Manuscript bears the reading श्रीहरवत्सुवराट्य etc. which the other does not contain ; the other has—

इति पद्मनाभसेन श्रीहरवत्सुवराटसेन सदाशिवेन विरचिता लिङ्गा-
र्घ्यनचन्द्रिका समाप्ता ।

शिवरचम्—पुस्तकेऽस्मिन् दशपञ्चकुशावतंसवीरिण्यवीर्यदायकात्मजवीरदाशिवकृतः लिङ्गा-
र्घ्यनचन्द्रिकानामधेयः सविस्तरशिवार्घ्यनविषयकतन्त्रनिबन्धः सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 82. वगलामुखीस्तोत्रम् । Vagālāmukhīstotram. Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 2 Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct Complete

A hymn to the Goddess Vagālāmukhī or Durgā, from the Rudra-yāmalātānta.

Beginning. अथ वगलामुखी स्तुतिः । अथ श्रीवगलामुखीमुखीवन्दनस्य गारुडो
भगवान् अविः श्रीवगलामुखीदेवता मम मन्त्रिहितानां वृष्टानां विरोधिनां
दुष्टानां वार्चं मुखपदजिह्वावर्णाद्यां स्रष्टृनाथे विनियोगः ।

End

ब्रह्माक्षरविरचितं विख्यातं सिद्धलोकेशु विद्युतं ।

— गुरुभक्तस्य दातव्यं न दीयं यस्य काम्यचित् ॥ ११ ॥

पौताम्वरां रिमुजाय विनेत्रां दाहकीज्जला ।

मिलापञ्चतदसाय खरन् तां वयवामुखीं ॥ श्रीम् ।

Colophon. इति वदयामले देवीवरसन्नादे श्रीवगलामुखीकीर्तनं समाप्तम् ।

विवरचम्—पुस्तकोपिन् रुद्रयामलीकं वगलामुखीकीर्तनं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 83. वगलामुखीकवचम् । Vagalamukhikavacam. Substance, country-made yellow paper, $13\frac{1}{2} \times 2$ inches Folia, 2. Lines, 3-8 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, very old Verse. Correct. Complete.

An amulet to the Goddess Vagalamukhī, from the Sanatkumāra-tantra. Noticed in No. 66 App. Tantras

No. 84. वरदातन्त्रम् । Varadātantram. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 6 with an additional one containing its index at the beginning. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tantra giving some necessary informations of the Kaula system, copied by one Kālīprasanna Bhattācāryya.

Beginning. श्रीं नमो गणेशाय ॥

देवदानवमन्त्रैरेवितं विद्मेश्वरं ।

उवाच विनयाविष्टा पार्श्वतो पार्श्वतोपमिं ।

देवुवाच ।

देवदेव महादेव जगदानन्दकारक ।

कामिका वरदा देवी कथं भवति तवद ।

कमिकामि दुराचरं यावन् पातककृत्ये ।

कथं सिञ्चन्ति तन्मन्त्राः कथं च समावृतः ॥

End.

इदं रचयन् कवितं न प्रकाशयिष्ये कथञ्चन ।
 प्रकाशे सर्वनाशः स्यात् प्रकाशाद्विषये भवेत् ॥
 जडता नाथ कर्तव्या मुक्तमूर्तिः सदाचरित् ।
 भेदोपायतया चात्र यथेष्टा तत् समाचरेत् ॥
 अथवा परमेशानि संपुण्यं मुक्तदेवतं ।
 मातृकापुटितं कृत्वा स्वमन्त्रं प्रजपेच्छिवे ॥
 कस्मीनृत्तमाप्सताद्वया तदन्ते किवन्मं मन्त्रं ।
 एवञ्च प्रत्यहं कुर्यादसावधं समाप्यते ॥
 तथापि परमेशानि सुप्यते सर्वसङ्कटात् ।
 यदि प्रकाशिता न स्यात् विमुखा परमेश्वरी ।
 प्रकाशिता च सा देवी सर्वनाशकरी मता ॥ ० ॥ ० ॥

Colophon.

इति वरदात्मनेष्टमः पटलः ।

विषयाः—१ । श्रीकालीमन्त्रोद्धारः । तान्त्रिककुम्भकथनम् । निम्न-
 पूजावगच्छत् । निम्ननैमित्तिककाम्यावस्था । २ । निम्ननैमित्तिकप्यवस्था ।
 रात्रिपूजायां विधिनिषेधः । द्वादशमाघीपूजाकथनम् । ३ । कल्पी काव्याः
 प्रागन्यम् । कविपुत्रे कल्पवती कारणम् । मन्त्रवद्व्याघ्रीनामेष्टिकमना-
 र्थम् । विद्यारम्भादिमन्त्रकथनम् । द्वादशपूजाकथनम् । सुवर्णरत्निका-
 प्रसाधम् । ४ । द्वादशपूजायां योगयुक्तदिनकथनम् । फलएवमित्य-
 हत्वस्य पक्षे पूजानिवेधः । शिष्टायुक्तजवापुषे पूजानिवेधः । शरत्काल-
 पूजायाः सप्तशतीलीनवस्त्रालङ्कारादीनां परिभाषम् । ५ । मष्टरात्रय-
 भागी साधनम् । ६ । मन्त्रार्चनवेत्तनयौलिमुद्राकथनम् । ७ । साधनेऽन्न-
 भक्षे श्रीगुरुपूजनम् । पूजादिव्यतिथिके श्रीगुरोर्लामोचरानिवेधः । मन्त्रदाता
 अभिषेक्ता चेति द्विधा गुरुकथनम् । कालिकाव्यचरीदाने सुन्दर्याः
 श्रीकृष्णवरीदाने आत्मज्ञानिकथनम् । ८ । कालिकायाः एकाचर-
 याचरमन्त्रयोः फलम् । पुरयचरफलम् । शिवावल्लिदानफलम् । वक्ष्य-
 यद्वये ज्ञानिकथनम् । मातृकापुटितजपविधानम् ।

विशेषम्—पुस्तकेऽस्मिन् वरदात्मनाभिषेधः श्रीकालीमन्त्रोद्धारोदिविधिविषयात्मकमन्त्र-
 निबन्धो वर्तते ।

No. 85. **वशोकरणम् ।** *Vaśikarṇam* Substance, country-made reddish paper, 24 × 3 inches. Folia, 1 Lines, 7 in a page. Character, Bengali. - Date, ? Appearance, old, (writings are of two kinds, some in bigger type, the other in smaller one). Prose and verse Not correct. Complete.

This codex contains a means of *Vaśikarṇa* or subduing others by Charms or Mantras, as well as a process of opening a closed door by charms and the means of subsiding, by magic rites, troubles such as disease, death, &c., in a house.

Beginning. सिद्धिः श्रीं गुरवे नमः । कुङ्कुमचन्दनग्रीवधरा नाभोः (*) संस्पृश्य यम्
मन्दं पूर्वैः सहस्रं प्रजप्य यन्नेव मन्त्रेण भिसन्निवृत्तं कृत्वा तिष्ठकं कुर्यात् ।
श्रीं श्रौं ह्रस्वः अतुल्यं वरमानव स्वाहा । इति मन्त्रः ।

End. आपयेत् स्वर्गतीर्थेन ततः शान्तिं विचक्षते ।
अष्टमे च भवेत् मन्दं दापयेत् तिष्ठतः । ॥ क॥

Colophon. शान्तिः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वशीकरणविधिः, उडुगारीश्रीपूजनम्, गृहशान्तिकरणविधिश्च वर्तन्ते ।

No. 86. **वाराहीतन्त्रम् ।** *Vārāhītantram*. Substance, country-made colourless paper, 24 × 2½ inches Folia, 15. Lines, 5-6 in a page with a gap of about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Generally correct. Prose and verse. Not complete.

This codex contains only the eighteenth, nineteenth and a portion of the twentieth chapter of the *Vārāhītantra*, an original *Tāntrika* work, treating of the worship of Śākta Goddesses.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वाराहीतन्त्रस्य अष्टादशपटलः ऊनविंशतिपटलश्च सम्पूर्णे वर्तते, विंशतिपटलस्य चांशमात्रं विद्यते ।

No. 87. विपरीतप्रत्यङ्गिरा । Viparītapratyaṅgirā. Substance, mill-made blue paper, 9×3 inches. Folia, 1. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

A prayer to the Goddess Pratyāṅgirā, named Viparītapratyaṅgirā, described in No. 65 App. Tantras.

No. 88. बीजतन्त्रम् । Vijatantram Substance, country-made reddish paper, 10×3 inches Folia, 3. Lines, 8-11 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verso. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work on the Sanketa or inherent force of the alphabets forming the Vijamantras.

Beginning. ओ नमः परमदेवतायै ।

तत्रादौ बीजवर्णाणां सङ्घं तं स्फुटमुच्यते ।
 दन्तप्रवृत्तये तत्र तन्मायादिन पृथग्भाक् ॥
 वर्णोऽक्षरं रश्मिबन्धौ स्वरान्तरं कथिता अप्य ।
 व्यञ्जनानि ह्रस्वा वर्णा कादयोऽपि प्रकीर्तिताः ॥
 कादीनि पञ्चपदैर्न अनुष्णं यादि शादि च ।
 नादिद्वयं च मालायां स्वरैराद्यो नवादिकः ॥

End एवं पञ्चपदस्यां कामं विष्णुयुतमित्यत्रापि बोध्यं । तन्माईनारीश्वरादि-
 मन्त्रा अपि व्याख्याता इति तत्त्वं । ओमन् कालिकायै नमः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—बीजवर्णसङ्घेतिविषयकं बीजतन्त्राभिधेयसन्निवन्धः ।

No. 89. **वीरतन्त्रम् ।** Viratantram. Substance, country-made reddish paper, 13×3 in a page. Folia, 23. Lines, 5-10 in a page, with a gap of about 1 in. x 1 in. in the middle Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

An incomplete portion of the Viratantra, an original Tantra dealing with some Tantrika subjects such as, गुरुकृतः or varieties of Gurus or spiritual guides, etc., containing twelve chapters and a small portion of the thirteenth one.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

मन्त्रोः सर्वविचारवन्धनमुप. सन्नाममार्गं निधि
स्ते दाता सदसत्त्वसेतुनिपुणस्तं ब्रह्मवर्चीवि च ।
देव लज्जानपारे पद्मवति न हि यत्तादृशं काञ्चन ।
तन्मैशानि न जायते मम पुनरायं विचार्य गुरोः ।
तदुक्तं मरता तनं तत् सर्वं दुःखसिद्धिदं ।
विना पापैर्विना दुःखैस्तत् सिद्धं नृदि न मयी ॥

श्रीमन्नानुशास ।

विना दुःखैर्विना पापैर्विना पुरस्त्रियादिभिः ।
सिद्धत्वं प्रवक्ष्यामि मया पाल्यति सादरं ।
येनानुष्ठानमात्रेण भीतिन मीचमाप्नुयात् ।
वीरतन्त्रं मया गुरुं कोपनं सर्वकारणं ।
मोघनीयं प्रवक्षेण मम सिद्धिप्रकाशनं ।
जीवानुपपन्नानां गुरुवत्तान् प्रकाशितम् ।
गुरुवः सर्वसन्तानां कारणं केवलं विधा ।
सिद्धयो नहि मन्त्राणां पारम्पर्यक्रमं विना ।
तमादीं गुरुपञ्चकोनां विधानं कल्पतेषुना ।
पुरा मन्त्रमसङ्गेन प्रत्यक्षे माह ऋषेः ॥

End. नास्ति ।

Colophon.

The book being incomplete, the last colophon is not to be found. We have this colophon at the end of the twelfth chapter:—

इति वीरतन्त्रे मन्त्रानुष्ठीमनोत्तम परमवक्त्रे प्रवक्ष्यामि मया गुरुवः पटलः ।

বিবরণ—পুস্তকটিতে বৌদ্ধতন্ত্রগান্ধারীমন্ত্রাদিবিবিধতান্ত্রিকবিবরণসকলসংগৃহীত।
 আদিতে দ্বাদশপটলা: তথোদগতপটল আটমাত্র বিদ্যন্তে।

No. 80. **শক্তিরত্নাকরঃ।** *Saktiratnākaraḥ* Substance, country-made yellow paper, 17 × 1 inches. Folia, 31 Lines, 5-11 in a page, with a gap of 1½ in. × 1 in. in the middle Character, Bengali Date, 1 Appearance, fresh. Prose and verse Generally correct. Complete.

A complete Tāntrika compilation named *Saktiratnākara*. Noticed in No. 94, Vol. 16 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

বিবরণকৃতপুস্তকম্।

No. 91. **শক্তিসংগমতন্ত্রম্।** *Saktisangamatāntram*. Substance, country-made colourless and reddish papers, the latter being very few in numbers, 20 × 3 inches. Folia, 177. Lines, 7-8 in a page, with a gap of about 1½ in. × 1 in. in the middle, a leaf of the foliage 114 containing only a few Yantras only. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete

An original Tāntrika work containing all informations of the Śākta cult, consisting of four parts of which the first contains 20 patalas or chapters, the second 62 chapters, the third 20 chapters, and the fourth 11 chapters See Notices of the Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra, Vol. I, Page 229, No. 405, and the Catalogue of the Sanskrit Mss. in the Library of I. O. No. 1717, Page 890, Tantra.

Beginning. **ওঁ নমো নবোদয়ায়।**

শ্রীদেবীসুখায়।

অনাদিরূপ মূর্ত্তম্ শক্তিসংগমতন্ত্রম্।

দেবীদেবী বিবিধ বিচারায় সুদেবী ॥

यद्मतोद्यमरान्ते (यत्सुखरान्ते ?) तु द्विसप्तत्युत्तरं शिवः
आविर्भवन्तु द्विविधं दिव्यौघाकारतः शिवे ।

End.

अत्वारिंशत्पुष्पैर्देव ब्रह्मराषचञ्जातयः ।
पुष्पक्रमेण संसाध्य दुष्टानेतान् विनाशयेत् ॥
गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं पुनः पुनः ।
रक्षस्यातिरक्षस्य रक्षस्यातिरक्षस्यकं ।
इति सत्येपतः श्रीर्लं किमन्यत् श्रीतुमिच्छसि ।

Colophon.

इति श्रीमदद्यौष्यतारासंवादे ताराप्र(सू?)क्ते ब्रह्मराषचञ्जातिवर्णने दशम-
पटलः । श्री परमदेवतायै नमः । १९ ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥

श्रीं नमो गुरवे नमो ब्रह्मविष्णुशिवान्ते ।

यदाज्ञानघनसंलोभात् कृतार्था वयमज्ञयाः ॥ ० ॥

From the above extract in the beginning we get a definition of Tantrarāja. A Tantrarāja is an original Tāntrika work generally divided into two volumes, the first called Kādi, and the other Hādi, containing eight parts on the whole, Kādi containing four parts and Hādi also the same. Each part again contains thirty-six patalas or chapters each of which contains one hundred ślokas. The Tantrarāja called Śaktisaṅgama is the best one divided into four parts containing 60000 ślokas.

विषयः—पद्यमखण्डः । १ । २ । सत्त्वकथनं, कृतादिपुननिर्णयः ।
३ । अष्टाष्टकनिर्दपचम् । ४ । पानज्ञानम् । ५ । अष्टविधनिर्दकीर्तिः ।
६ । नामनिर्दपचम् । ७ । दीप्ताविर्दपचम् । ८ । प्रदीपकालकर्म-
निर्दपचम् । युजाटव्यादिकथनं । १० । सेवकथनम् । ११ । पूजाभि-
वेकादिकथनं । १२ । मन्त्रसिद्धिप्रयोगः । १३ । शीररात्रादिनिर्दपचम् ।
१४ । मन्त्रसिद्धिः । १५ । अप्रमतीसिद्धिसाधनम् । १६ । क्रमदीप्ता-
विर्दपचम् । १७ । पवित्रारोपचक्रिया । १८ । पवित्रारोपचक्र-
विधिः । १९ । दशमदीप्ताविधिः । २० । कामवेत्तादियोगकथनम् ।
वितीवखण्डः । १ । परिभाषा । २ । साधकस्य तन्त्रीकविधिना संस्कार-
विशेषकथनादि । ३ । आद्याद्यादिकथनम् । ४ । क्रतिक्रमसत्तुमिद्धादि-
कथनम् । ५ । अष्टविधसत्तुमादिकथनम् । ६ । महाविद्यासिद्धिप्रका-
रादि । आसनभेदकथनम् । ७ । शीरसिद्धेश्वरीसाधनकथनम् । ८ । मृत-
पद्मिनिर्दपचम् । १०—१२ । कोलतीर्थदीपकमुदयलक्ष्यतत्त्वकथनम् ।

साधनप्रकारपीठशक्तितत्पूजाक्रमस्त्रीध्वजपुष्पध्वजपञ्चशोडशचर्चनसिद्धेर्द्या-
 दिविज्ञानशीरपदादिलक्षणादिकथनम् । २० । नवरात्रनिर्णयः ।
 २१—२३ । चन्द्रसूर्यवह्ने मन्त्रत्रयादिप्रकारादिकथनम् । पूजाविधिपाद-
 सिद्धान्तलक्षणम् । २४ । दशमहाविद्यासाधनादिप्रकाः । २५ । १६
 मन्त्राधीनक्रमकथनम् । मन्त्रार्थाख्याक्रमद्विप्रमसामिधक्रममेरवाग्न्यम्बुपात्य
 क्रमकथनम् । तिलकप्रकारकथनम् । २७ । वननाक्रमनिर्णयः । २८ । महा-
 राजक्रमकथनम् । २९ । भुवनेश्वरीसाधनक्रमनिर्देशः । ३० । धूम्रावती-
 साधनक्रमः । ३१ । ब्रह्ममार्गक्रमकथनम् । ३२ । क्रममात्राविनिर्णयः ।
 ग्रीष्मसाधनककथनम् । सुदामहोतकथनम् । ३३ । पञ्चमकार-
 कथनादि । ३४ । सतासाधनसामान्यहोतकथनम् । ३५ । निम्बापूजा
 प्रकारादिकथनम् । ३६ । स्त्रीपूजनमयपानादिप्रकारकथनम् । ३७ । मधु
 धीपसाधनम् । ३८ । सुश्यासनसाधनादि । ३९ । मातापदनिर्णयः ।
 ४० । दीर्घध्वजपञ्चमकारादि । ४१ । विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४२ । सुन्दरी
 साधनक्रमकथनम् । ४३ । श्रवणनिर्णयादिकथनम् । ४४ । मन्त्राध-
 षोदादिकथनम् । ४५ । मन्त्रव्यापननिर्णयः । ४६ । दिगन्तासननिर्ण-
 यणादि । ४७ । चापनारीध्वजपुष्पकदंबीविशेषमन्त्रजपः । ४८ । ताप-
 सिद्धिप्रकरणे ध्वजसाधनकथनम् । ४९ । श्रीमाग्यवदयल्लेखनधारणादि
 प्रकारः । ५० । यल्लेखनाङ्गतिविशेषपदादि । ५१ । मूनी यल्लेखन-
 प्रकारादि । ५२ । माताविशेषजपसिद्धिदिनविशेषकथनादि । ५३ । राज-
 तापकुटीपचारकथनम् । ५४ । सर्वविधमात्राविर्णयः । ५५ । तत्पञ्च-
 कथनम् । ५६ । स्त्रीदीक्षाविनिर्णयः । ५७ । धीमनिर्णयः । ५८ । आधन-
 विशेषजपप्रकारादि । ५९ । कालिकापूजनप्रकारादि । ६० । ब्रह्मरात्रा-
 भिषधीकथनम् । ६१ । सुद्राविषयम् । ६२ । भद्रवन्धवायविनादि ।
 वतीयपञ्चः । ६३ । जपप्रकारादिकथनम् । ६४ । महापञ्चसंस्कारः ।
 ६५ । मातायामन्त्रजपः । ६६ । मन्त्रप्रकारनिर्णयः । ६७—७० । यल्लेखन-
 व्यापक्रम साधनप्रकार-धीमप्रकार-संख्याकर्ष-दीपेष्टादिविनिर्णयः । प्राणादि-
 विनिर्णयः । देशनिर्णयः । श्रवसाधना । देशव्यवस्था । दीर्घपूजनाम-
 वेदपद्यादिनारीपूजनम् । ७१ । धूमकेतुत्वापातादिमहीपूजातन्त्राद्य-
 विनिर्णय-पुरवर्णमिदंभूतनिर्णयकथनम् । दण्डकमहादेवापुष्पनिर्णयम् ।
 महाकात्वादिनिर्णयः । निर्णयकथनम् । ७२ । परकाशेश्वरीप्रसादिकथनम्,
 बृहत्क्रमकथादिकथनम्, काशीनिर्णयविनिर्णयः । ७३ । कथाविशेष-
 सिद्धिप्रकारादि । ७४ । कुम्भपूजाविधीनादिप्राधनप्रकारकथनम् ।

१५ । विप्रचिन्तोक्तमित्येवमसाधनादि । १६ । दीप्तित्याविधानकथनं,
 मोक्षानित्याविधिज्ञानम् । - १७ । घनानित्याक्रमान्नं, वलाकापूजनं,
 मातानित्याविधानं, सुदानित्याविधानं । १८ । मितानित्याविधिक्रमः,
 यद्यधुपकथनम् । १९ । विरक्तारविक्रामनाशकथनादि । २० । सद्यत्
 सरस्यतोमन्त्राशकथनादि । २१ । शत्रुनिघट्टविद्याकथनादि ।
 अतुल्यखण्डः । १ । दशमहाविद्यामन्त्रकथनं । २ । कामरहस्यमन्त्रादिकथनम्,
 अश्ववहादिदिग्गन्धर्वाभोजनः, तन्त्रविशेषाश्चाद्यक्रमः, रागयोगसाधनप्रकारः ।
 ३ । जपविशेषादिप्रकारः । ४ । मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथ-
 नादि । ५ । शक्तिपुञ्जाद्युपविशेषदिग्गन्धर्व्यायमेदिनाद्यायभेदकथनादि ।
 वनसीपत्तिहारवृक्षशोत्पत्तिकारण-मातङ्गीनृपत्तिकारणादि, पङ्कजाव-
 लम्बेन शङ्खनवर्णनं, काष्ठपर्यायेन तन्त्रगणनं, शैवतन्त्रकथनादि । ७ ।
 आचार्यभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८ । पञ्चभेदनिर्णयः । कालिकायाः
 सर्वविद्यामन्त्रपञ्चवर्णनादि । ९ । विद्यासाधनमन्त्रभेदादिकथनम् ।
 १० । छीदीयाविधानं, पुष्पभेदादितिः, अन्नप्रपूजनप्रकारः, साधनकाण्ड-
 निर्वणः, अष्टवल्गादिकथनं, त्रयराजसंज्ञातिवर्णनम् ।

Going through the Ms. we see two additional patalas or chapters,
 one in the first part between the 34th chapter and the 35th with the
 colophon :—

इति शक्तिसङ्ग्रहमहातन्त्रे सतासाधकसामान्यसङ्केतनामविंशत्पटलः

And the other in the third part after the 17th chapter with the
 colophon :—

इति श्रीवट्शम्भवे धटिसहस्रे श्री दण्डभैरवोपे शक्तिसङ्ग्रहमन्त्रराजोत्तमे मितानित्याविधि-
 नाम सप्तदशःपटलः ।

On consideration of the number of chapters marked by the
 colophons at the end of these parts, we see that they are mere
 additional ones, wrongly written by the copyist of the Ms. and as
 they deal with the subjects similar to those in the preceding
 chapters, they must be included in them. Unlike the Ms. referred
 to by Dr. Rajendralal Mitra, this one contains sixty-two patalas or
 chapters in the first part, the other contains sixty-five. On compari-
 son of the contents of these two Ms. we see the subject matter is
 the same. The difference of three chapters lies in the fact that the
 30th chapter of Dr. Mitra's Ms. is included in the 29th chapter of

this Ms. and the 33rd, the 34th and the 35th chapters of Dr. Mitra's Ms. are included in the chapter thirty two of this Ms.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् खण्डचतुष्टयसमन्वितो विविधशास्त्रविषयात्मकः शक्तिमन्त्रमतनामाना
तन्त्रराजः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 92. शाक्तसर्वस्वम् । Śaktasarvasvam. Substance, country-made reddish paper, 13×2½ inches. Folia, 6. Lines, 8-9 in a page, with marginal notes in some pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

An attempt of reducing the Metaphysics of Tantra into a philosophical system. Noticed in Dr. R. L. Mitra's Notices of Sanskrit Mss., Vol. III and IV, Page 13, No. 1027.

Beginning. श्रीगौरी नमः । पुराणाचार्यवरसिंहउद्भुतसमारम्भमुच्यते ।
भक्तिः सिद्धेर्गौरीदेवीत्यत्र सिद्धेः सम्बन्धे भक्तिरेव गौरीदेवी न तु कर्मोदि
तरीयः । तर्हि शक्तिरातद्गौरीतिरिति दृष्टान्तो नास्त्यतः । शक्तिरा
भक्तिः लोकसुखाभ्युदा तद्गौरीतिः सृष्ट्याप्यदकलनशीलायाः सिद्धेः । तदाच
गौतामुदीचीत्यां ब्रह्मानन्दे सुदानन्दानामभिवर्धितत्वात् भक्तिगौरीत्यत्र सिद्धिद
त्वादि अर्थम् ।

End. एवं देवीशुक्तपाठकलकथने भोमिन्प्रभो कृतमिति निश्चिन्नादागमादर्थवैदयोः
ग्रामाद्यामायाति । गौतामुदीचीत्यां योवीशुक्तिः सदोषः शीघ्रविनश्यः
प्रयाविनायुः स एव माया । बुद्धिरुपां योगमाया ददामि दीन भक्ता मां
मायुष्यति । योगान् योगमायासामर्थ्यात् इदं मया दत्तं मायाया
मित्रमन्त्रम् ।

Colophon. इति शाक्तसर्वस्वः (१) समाप्तः (१) ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शाक्तसर्वस्वो नाम शक्तिविषयकः पद्यः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 93. शाक्तानन्दतरङ्गिणी । Śaktānandatarāṅgīnī. Substance, country made yellow paper, 15 x 1 inches. Folia, 71. Lines, 1-10 in a page, cleanly bordered by three lines around. Character, Bengali. Date, Śakavdā 1756, the 6th Chaitra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work on Śaktism described in the Catalogue of Sanskrit Mss. in the Library of Sanskrit College, No. 96, Page 98, Vol. 17. At the end of this Ms. we find the colophon.

इति शाक्तानन्दतरङ्गिण्यां अष्टादशीः ।

माके मेखधारमेवुद्विजे चेतस्य वहे दिने

शाक्तानन्दतरङ्गिणी शुभकरी तैलौकरधाकरी ।

पादाभोजवर्षिषसाधनमहामन्त्रादिविद्योतिनी

श्रीमदामनदासकेन लिखिता विप्रैष गङ्गीदुवा ॥

दानयात्रकालमूर्ति साधुकीर्तिसम्प्रति-

श्रीमद्वैद्यनीहिनीपादपद्मसेवक-

आनमानदानमुक्तविमलकृतम् ॥

श्रीमदन्नसादमुसुखागुद्भवः ।

समाप्तः । गङ्गादाः १०५६ ॥ ६ चैत्र । श्रीश्रीदुर्गा । यथाहट' तथालिखितं
लेखके नास्ति दूषणं श्रीश्रीदुर्गा श्रीश्रीहरिः ।

From the colophon we see that the Ms. was copied by Bāmanāśa, at the injunction of a Brahmin named Annaprasāda.

विदरयन्तु कृष्णम् ।

No 94. शाक्ताभिषेकः । Śaktābhiṣekaḥ. Substance, country-made reddish paper. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the process of ablution of a disciple according to the Śakta rites.

Beginning. अथ कुम्भप्रापनमाह । भेरुवोक्तम्

ईश्वर उवाच ।

मायावीजं समुच्चार्य कुम्भमाग्रीशं यत्नतः ।

ग्रीवयेत् कामवीजेन बागुरेन्द्रेण ग्रीवयेत् ॥

पृथ्वीवीजेन संग्रीह्य मृगिकां तन्मरिचतमम् ।

लघ्वीवीजेन चायस्य नक्षत्रीजेन विमलेत् ॥

End.

नग्नानु विपदः सर्वाः सम्पदः सन्तु सुखिनः ।

अभिषेकेन शाक्तेन पूर्वाः सन्तु मनोरथाः ॥

इति ततः सप्तदेवताहोमं कृत्वा कग्रपण्यादिहोमतिलकं दत्त्वा चाग्रीर्जादं

• कृत्वा दक्षिणादिद्रावचारकं कुर्यात् ततो गुरुं मनोवयेत् ।

Colophon. इति शाक्ताभिषेकः (:?) समाप्तम् (: ?)

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शाक्ताभिषेकोनाम शाक्तशिव्याभिषेकविधयश्च निबन्धो वर्तते ।

No 95. शाक्ताभिषेकः । Saktābhiṣekah. Another copy of the same, being written in a foolscap paper, 18×9 inches, and its letters being effaced and destroyed throughout, we do not mention it here.

No. 96. शांभवेतन्त्रे ज्ञानमहूली । Śāmbhavētantrē Jñānamahūlī. Substance, country-made reddish paper, 19×2½ inches. Folia, 18. Lines, 5 in a page, with a semi-circular gap of about 1½ inches diameter in the middle. Character, Bengali. Date, Śakābda 1710, 29th Māgha. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains only a chapter from the Śāmbhavitantra, dealing with Brahmajñāna, called Jñānasankulī, copied by Vīṇānāth Brahmācāri Bhāṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमो गुरवे परमात्मने नमः । अथ शास्त्रवीतने ।

नमो वेदात्मवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षये ।

नमामि अक्षयुद्धं परं ब्रह्म च सर्वदा ॥

शब्दस्पर्शपरमगन्धाकारविश्वंते ।

साधकानाम् चिदात्मितहेतु पञ्चकम् ।

End. वेदान्तसारसर्वसं समाये शिवाभावे ।

सिद्ध्यन्ति सर्वयोगिनी नामकार्यविचारणा ॥

Colophon. इति श्रीयोगशास्त्रे शास्त्रवीतने समाम्नेत्रसम्पादे ज्ञानसंकुली समाप्ता । ५१

श्रीम् शान्ति रौ शान्ति रौ शान्तिः ॥

योगशास्त्रं महापुण्यं लिखितं ज्ञानमिदमे ।

खल्वद्भयवन्दे तत् शास्त्रे श्रीब्रह्मचारिणा ॥

शकाब्दा । १७१० । तां २८ मार्गश्र्श्र् दिवा बृहस्पतिवारे । ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽधिन योगशास्त्रे शास्त्रवीतनीकः ज्ञानसंकुली नाम ब्रह्मज्ञानविषयको निबन्धो वर्तते ।

No. 97. शिवरहस्यम् । Sivarahasyam. Substance, country-made yellow paper, 20 x 4 inches. Folia, 250. Lines, 4-9 in a page, with a gap of about 1½ inches square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An anonymous compilation from the Tantras giving all accounts of Śiva and his surroundings, and the methods of his worship, under the name of Sivarahasyam. Noticed in Dr. R. L. Mitra's Notices of Sanskrit Manuscripts No. 233, Vol. 1. Dr. Mitra's Ms. is said to be complete in 19 chapters, but this Ms. contains 24 chapters and an incomplete portion of another.

Beginning. श्री नमो गुरवे ।

अथ चतुः ।

सुत वेदार्थतत्त्वत्र शिवज्ञानपरायणः ।

सङ्क्राण्णं वेदात्म्यं कृपाली सुनिसत्तम ॥

शः सैव्यः सर्वदेवेश श्री वा नमो ननु, सदा ।

ज्ञातव्यं कृप वा नित्यं हि वा नमोऽस्माकम् ॥

महादेवं विनायकं नास्ति दुःखनिवारकम् ।
 तत्पूजां कुरु यत्नेन कैशव कैशनामिनी (नामन ?) ।
 अघातममरादीनां शिव एवेष्टदेवतम् ।
 दुःखं विनश्यत्यसिद्धिमिष्टदेवतपूजया ॥
 करिष्यसि यदि प्रीत्या सत्वरं शङ्करार्चनम् ।
 तदा त्वयाधुना भाग्यं दुःखमयं जनार्दन ॥
 कैशवालम्बरद्वित कुरु शङ्करपूजनम् ।
 यदालस्यं तदधार्थं दुःखमयं पुनर्भवे ॥

ब्रह्मोवाच ।

इत्युक्तं तदवतः युता कैशवः सत्वरं तदा ।
 शङ्करं पूजयामास + + + ॥

Colophon.

Being an incomplete one, this Ms. has not the last colophon. The colophon of the 24th chapter is given below:—

इति शिवरहस्ये श्रवसि शिवगौरीसम्बादी नाम अष्टाविंशोऽध्यायः ।

शिवरहस्यम्—पुस्तकैः किम् शिवभावात्मापूजाप्रकारादिविवेकः शिवरहस्याभिधेयः श्रीकमपी
 निबन्धोऽसम्पूर्णो वर्तते ॥

No. 98. शिवस्तोत्रं । Sivastotram. Substance, yellow-coloured palm leaf, 8×2 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verso. Correct. Com-
 plete.

This codex contains a hymn to Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिवस्तोत्रम् ।

अमृतानीकपुष्पदी जगतां श्रीवनायकः ।
 प्रसीद त्वं जगन्नाथ जगदयोनि जगोऽस्तु ते ॥
 तस्यास्यास्यं विभुवने न किञ्चिदपि वर्तते ।
 ऐदिकं किं कुरु दत्त मुक्तिरेव करे त्वया ॥

End.

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवविषयकं लोचनेन वर्तते ।

No. 99. शिवार्चनचन्द्रिका । *Sivārcanacandrikā*. Substance, country-made yellow paper, 18×3 inches. Folia, 184. Lines, 6 in a page, with a gap of about 1½ in.×1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worm-eaten and writings effaced in some parts. Not correct. Incomplete.

A compilation from different Tantras on the worship of Śiva in the initiation of a disciple in the Mantra of that God with the details of its accessories and dealing at the beginning with the process of initiation in general, named *Sivārcanacandrikā*, by Śrīnivāsa Bhaṭṭa, containing only ten chapters and a portion of the eleventh one.

Beginning. श्रीं नमो नवेनाय ।

श्रीमन् सिन्दूरान्नं मन्त्रिगुरुवधरं बभूवीवाभिरामं
महोदधिः सिकगन्धं गुरुदक्षिणितं लोचनं चैव यत्नम् ।
+ + + विष्णुमन्त्रम्
बन्धे सिन्दूरपुटेनिरिवरसुतया चर्चिंसीपुङ्गवम् ।

The lines being generally effaced in the first page, we cannot quote much in the beginning, we quote only a few lines giving an account of the author.

देवीऽस्तिदक्षिणे दिशि द्वाविडाभिरामः
काशीति यत्र वसतिः आरनामकम् ।
पुण्या पुत्री पुत्र नि + न भावयेयं
मीमांसदं ललितकीर्तिरचक्षुषीः ।
आविषेम्भुव हृदयमयैर्विदिधी
यत्र स्वयं भववान् दयया रम्यः ।
अद्यापि हृदिगिरिनाथ इति शशिः
मन्दुगते सकललोकावर्तिनाभिः ।

तन्माहविचदिग्नतः चित्तिसुरैः षट्शस्यविद्वयतु-
 र्देहैः सौपनिकद्विरहसङ्गितैराद्यैः सदाविहितः ।
 पाचिन्वायदिविभुतः धितितने पुण्यामदीतीरम्-
 हेष्टी दामस्यहाहनः सकलदिक्षुसेऽपहारी मरुतम् ॥
 आनेधनीतमस्यमत्रिकाशमिव-
 सचास्ति र५ सुमहास्तस्यसकता ।
 भर्ताभं दीनकृपाश्वशृङ्खलमानां
 षट्शास्त्रवित् समरपुङ्गवदीचितीभुम् ॥
 तस्यान्तःकः पश्चिपतिर्वरपाणिनीयी
 लीलासाकेक्षपि शुभः श्रुतिषु सुदयः ।
 स हादशास्त्रवनाखिलवागपेय-
 घोमाभरी सुमतिरुज्ज्वलदीचितीभुम् ॥
 तत्रन्दनः सकलवेदविदां वरिष्ठः
 श्रौतक्रियासु निपुणः दितघोमदीचः ।
 आसीद्मेघशुक्लरत्ननिधिः इक्षिप्य
 श्रीश्रीनिकेतन इति प्रथितो भुवोद्भूतः ॥
 तत्सुनुः श्रीनिवासः सकलनिरामवित् सर्वशास्त्रार्थवेत्ता
 श्रौतकार्येषु कर्मसूत्रिगणनिपुणः सुकविः स्त्रीयदेशात् ।
 घीर्तः आलम्ब्यराष्ट्रं प्रकटितविभव प्राप्य यात्राप्रसङ्गात् ।
 तत्र श्रीसुन्दराष्ट्री सकलशुक्लनिधिं प्राप्य सहैशिकेन्द्रम् ॥
 तत्पादपङ्कजगुरौ परिचय्य तस्यात्
 प्राप्यामिषेक-अखिलाराममप्यधीत्य ।
 तस्याग्रया समचिन्त्य पुरं स कामी
 तमाकरीह वसतिसाव्यविदां वरिष्ठः ॥
 तत्र स्थितः सकलतन्त्ररहस्यवेत्ता
 मिथैः शिवाचं नपरैः त्रितयेवदीचैः ।
 अर्घ्यार्थतो चित्तनुते सकलारामार्थ-
 सादीदया भुवि शिवाचं वचन्दिक्तां सः ॥

Śrinivāsa Bhaṭṭa was the son of Śriniketana, grandson of Usmāna Dīkṣit, and great grandson of Samarapungava Dīkṣita. He belonged to the Ātreya dynasty, and was an inhabitant of Yāgagṛihāṅkana, a prosperous village in the province of Drāviḍa in the Deccan.

Once in the course of his journey, he came to the sacred place named Jālandhara, and found there Sundarācāryya, a man of wonderful merits, by whom he was initiated and taught various Tantras. Then by his order he went to Benares where he settled and gathered a number of Śaiva disciples, at whose request he compiled Śivārcana-candrikā, from all Tantras.

End. नास्ति ।

Colophon.

The colophon at the end of the tenth chapter is given below —

इति श्रीसुन्दराचार्यवरचरन्तान्तेवासिस्त्रीश्रीनिवासमहर्षिण कृतायां शक्ति-
कायां दशमः प्रकाशः ॥

विषयाः ।

We give below the contents of the Mss. upto the tenth chapter, beyond which we get nothing, the Mss. being an incomplete one.

१ । गुह्यस्थितवचानि । गुह्यस्थितपरीक्षा । लक्ष्मीपूजा, तद्वचनानि ।
योगिचक्रम् । २ । मन्त्रसंज्ञकम् । मन्त्रराशिवाचनीतिव-
चकादि । मन्त्राणां विद्याविद्यादिदोषप्रकारः । साधारणकर्म, तद्वच-
निकादिप्रकारः । अष्टावक्रयोगप्रकारः । मन्त्रपवित्राविविधः ।
३ । योगिचक्रम् । तत् कुण्डलप्रकारः । इतिचक्रम् । तत् कुण्ड-
लप्रकारः । वक्रचक्रम्, तत् कुण्डलप्रकारः । पञ्चचक्रम् ।
अष्टावक्रचक्रम् । पञ्चावक्रचक्रम्, तद्विधायकम् । सप्तचक्रम् । कुण्ड-
लप्रकारः । कुण्डल रूपं तद्वचनाम् । योगसंज्ञाप्रकारं कुण्ड-
लप्रकारः । वास्तुपूजा । तत् फलम् । अष्टावक्रविधिः । दीपा-
कावः । मन्त्रादि । विषयः । दीपविधिः । विधिविधिः । वास्तुपूजा ।
योगः । लक्ष्मी । अष्टावक्रम् । दीपायां वास्तुविधिः । ४ । दीपा-
तन्त्रम् । शरीरविज्ञानकर्मः । अष्टावक्रादि । ५-८ । दीपा-
प्रयोगः । अष्टपरीक्षा । योगविधिः । योगप्रयोगादि । मन्त्रा-
भूतवचनादि । अष्टावक्रमन्त्रमन्त्रादि । योगपूजा । वास्तुपूजा ।
दीपपूजा । मन्त्रादिपूजाप्रकारम् । अष्टावक्रपूजा । अष्टावक्रादि ।
विद्याप्रयोगवचनानि । वास्तुपूजा । योगपूजा । ९ । विष-

पूजाप्रयोगः । शैवानां तान्त्रिकसम्प्रदायः । १० । मातृकान्यासः । क्रियमातृकान्यासः । श्रीकृष्णादिमातृकान्यासः । ओम्बुवनेश्वरीमातृकान्यासः । कामबीजादि । गन्धश्रीकामबीजादि । प्रपञ्चयोगमातृकान्यासः । मूलमन्त्रेण प्राणायामवयम् । योगबीजान्यासः । मूलमन्त्रस्यासः । प्राणप्रतिष्ठादिपुष्पकशिवार्चनम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवस्य शिवसमदीयाप्रसङ्गतः तन्त्रोक्तदीक्षाक्रियाङ्गभूतकर्म्मसमुच्चय-तत्त्वव्यादिप्रसङ्गतो मातृकान्यासादिपुष्पकशिवार्चनविषयकः तन्त्रनिबन्धः श्रीशिवार्चनचन्द्रिका-भिषेयो द्वाविंशत्योक्तयागृह्यङ्गनाथद्वारावाच्यः अविर्भूतभूतसमस्तपुद्गलदोषितप्रपञ्चीकृतदोषित-पीनशून्यनिकेतनपुष्पेण कालिस्तराधिवारिसुन्दराचार्यशिवेण श्रीशिवसमभङ्गेनाखिलतन्त्रसारसुद्धय-रचितोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

—

No. 100. शैवसुधाकरः । Saivasudhākara. Substance, country-made yellow paper, 12 × ½ inches. Folia, 22 Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old, and torn out in some parts. Verse. Not correct. Incomplete.

A Tantrika work on the superiority of Śiva, compiled by Svāmī Sadānanda to please a Śaiva king named Rāmasingha belonging to the solar dynasty. It is an incomplete one and contains only four chapters and a small portion of the fifth.

Beginning. ओं तत् सत् ।

सुखचिन्तनुर्भक्तिनिशी यो नाम्बदं मायया
जीवेशादि विभेदभाक् खपवनाम्यदभूमिह्रोलया
येषां × ५ तमासि नोदय तु मतिं लोकार्थोर्ष, प्रभु-
सिंहात्मकवचार्थुधीर्विलयता श्रीसाम्बसूक्तिः शिवः । १ ।

End. नास्ति ।

Colophon. श्रीमत्सामिखदानन्दविरचिते शैवसुधाकरे ऋद्धंष्टुष्टादिखण्डनं नाम चतुर्थं किरणः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवपूजार्ककर्म्मव्याख्यामातृकान्यासपूजादिविषयकः शैवसुधाकरनामा विविशोऽष्टपद्यश्रीरामसिंहस्य दीप्ये श्रीमत्सदानन्दसामिना विरचितः शैवप्रबन्धोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

—

No. 101. **श्यामारहस्यम् ।** *Syāmārahasyam*. Substance, country-made yellow paper, 14 × 3 inches. Folia, 53 (not marked by any number). Lines, 6-11 in a page (some pages having gap of about $\frac{1}{2}$ inch square in the middle). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of *Syāmārahasyam*, by Paramahansa Pūrṇānanda, noticed in our catalogue Nos. 99, 100, Page 102, Vol. 17. This Ms. has no page marks, and pages are not arranged systematically, nor are the chapters given at the end of the colophon. So it has been very difficult to go through the Ms. On careful perusal we see that it contains upto the end of the seventeenth chapter.

पुस्तकेऽस्मिन् श्यामारहस्यस्य सप्तदशपरिच्छेदाः वर्तन्ते ।

No. 102. **श्रीजयदुर्गास्तवराजः ।** *Śrījayadurgāstavarājaḥ*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the thirtyseventh chapter of *Rudrajāmala* dealing with a prayer to the Goddess Durgā, named *Śrījayadurgāstavarāja*.

Beginning. श्रीं दुर्गायै नमः । अथ रुद्रधामनि ।

सपञ्चिते महाप्रची रात्रौदृष्टातु बभूव ।

भूमिबिम्बमहोत्थाने भुवःश्रीतिविपत्सु च ।

End

शत्रुनाशकरं श्रीम् दुर्गम् विद्धि मन्दरि ।

एतस्य पाठाभिपुत्रो महादेवेन ध्यातः ॥

रात्रौ रात्रौनाथेन हतो पुष्टि महाप्रभः ।

इत्यथ कंसः कृष्णेन सारलास प्रयोगतः ॥

Colophon. इति पार्वतीश्वरसन्वादे रुद्रधामनि सप्तविंशत् पटलः ॥ २० ॥ श्रीजयदुर्गास्तवराजः (:) समाप्तः (:) ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रुद्रधामनि सप्तविंशत्पटलीक श्रीजयदुर्गास्तवराजः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 103. श्रीदुर्गाशतनामस्तोत्रं । Śrīdurgāśatanāmastotram. Substance, country-made yellow paper, 9 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains a prayer to the Goddess Durgā with her hundred names mentioned in it, called Śrīdurgāśatanāmastotram, from the Muṇḍamālātāntṛa, and an amulet to the Goddess, called Śrīdurgākavacam.

বিবরণ—পুস্তকেঃঈন্ মুণ্ডমালাতন্ত্রোক্ত শ্রীদুর্গাশতনামস্তোত্রাভিধেয় শ্রীদুর্গায়াঃ স্তোত্রং তস্যাঃ কবচং च वर्णिते ।

No. 104. षट्कर्मादीपिका । Satkarmadīpikā. Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 52, with two additional ones containing the index. Lines, 8-11 in a page, with a gap of about 1½ in. × 1 in in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Correct. Complete

A compilation from various Tantras on the six Karmas or rites of the Tantra, viz., (1) Śānti or cessation of troubles or remedy of diseases; (2) Vāśyatā or subjection of enemies, etc. (3) Stambhanam or suppression of the functions of a faculty by incantation. (4) Vidveśana or producing malice among friends. (5) Uccātana or banishing one from his own country or causing his ruin by incantations. (6) Mārana or killing or destroying an enemy. By Kṛiṣṇa Vidyāvāgīśa, complete in ten chapters.

Beginning. श्री गुरवे परमात्मने नमः । अथ षट्कर्मादीपिका । श्री तत् सत् ।

कन्या देवी नमस्तु तया विपुलमुन्दरै ।

भद्रकाशीय देवी श्री तया षट्कर्मादीपिकाम् ।

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण भोमता ।

क्रियते विदुषा मोक्षे कन्या षट्कर्मादीपिका ॥

क्रीडाञ्जलिं क्लृप्तं वसनीं
 सृष्टिं दृष्ट्वा दितिं वसनीं ।
 भीमं नदनीं प्रथमामि कृत्यां
 रीत्यमानां सुषयोयकालीं ।
 सन्ध्याभैरवीतन्नात् किङ्करीडमरात् तथा ।
 तथाच मालिनीतन्नात् तथा कालीचरादपि ।
 सिद्धयोगेश्वरीतन्नात् योगिनोभानसम्भवात् ।
 सर्वतन्नात् समाकृत्य षट्कर्माविधिबध्यते ।
 पुस्तके लिखिता विद्या येन सुन्दरो जयते ।
 सिद्धिर्न जायते इति कल्पकोटिशतैरपि ।
 गुरुं विनापि शास्त्रेऽस्मिन् नाधिकारः कथञ्चन ।
 अष्टाभिधाष्टे यथेऽस्मिन् सम्यक् षट्कर्मावस्यते ।
 सर्वतन्नागुसारेण प्रयोगस्तसिद्धिदं ।

षट्कर्माणां सर्वकालिकत्वमाह । श्रुतिः ।

त्रैलोक्यानि कामानि निपतन्ति यथा यथा ।
 तथा तदेव काश्चापि न कालेषु विधीयते ।
 शान्तिव्यसक्तमनानि विहेषीघाटने ततः ।
 सारथ्यान्तानि त्रसन्ति षट्कर्माणि सप्तोपिधः ।

This six karmas are thus defined :

रीमकृत्यादङ्गादीनां विनाशः शान्तिरीरिता ॥ १ ॥
 वयं जनानां सर्वेषां विधेयम् समुदीरितम् ॥ २ ॥
 प्रहमिरीधः सर्वेषां स्तम्भनं समुदाहृतं ॥ ३ ॥
 सिद्धिमात्रं देवजनन मिथो विधेयत्वं मतं ॥ ४ ॥
 उघाटनं स्वदेशाद्भैरवं परिकीर्तितम् ॥ ५ ॥
 नाभिनां प्राणहरत्वं सारत्वं समुदाहृतम् ॥ ६ ॥

End.

अथ श्रीमादिद्रव्यमाह ॥ ७ ॥ तदेव ।

मोदकेः प्रयुक्तेषां जैः प्रकृमिरिच्छपञ्चभिः ।

मारिकेलेष्वभिः दृढैः सुपकैः खट्वोपकैः ।

इति षट् द्रव्याणि ॥ ७ ॥ ० ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीदुर्गा ॥ श्रीदुर्गा ॥

श्रीदुर्गा ॥ श्रीदुर्गा ॥ ० ॥

वगन्तामुद्धीविद्यया क्षात्रधनम् । वगन्ताश्चैतद्विधिः । वगन्तास्तुतिः । ६ ।
हरिद्रागपेशपटितापरमकारस्तश्चनदिकदधनम् । द्विवगन्तादिगानाजीवानां
क्षात्रनाकर्षणादिकदधनम् । हरिद्रागपेशमन्त्रकदधनम् । गणेशपदम् ।
७ । गणेशलाकर्षणमन्त्रः । विपुलापकरणे चाकर्षणम् । कामनञ्जायाक-
र्षणकारः । विवेकम् । ८ । उद्याटनम् । ९ । मारणम् । अदि-
ज्ज्ञानम् । अद्विज्ञीध्यानम् । दुर्गाध्यानम् । भद्रकालीध्यानम् । कृत-
पुरश्चरणा मयोनि अधिकारः । वगन्ताकर्षणयोः अष्टध्यानं तत् स्त्री-
ध्यानम् । मारणे दुर्गाभद्रकालीध्यानकदधनम् । शृङ्गपञ्चकदधनम् ।
१० । मद्द्विपमर्दिनीदधुनाकानोपूजादि । तड्डानम् । अनयोः पुर-
श्चरणम् । हीमद्वयनियमः । मद्द्विपमर्दिनीकवचनम् । मद्द्विपमर्दिनी-
स्यावरजद्वयविषयाश्च । अतिरिक्तविषयाः— हरिद्रागपेशकवचनम् । गणेश-
प्रीतम् । गणेशज्ज्ञानानि । हरिद्रागपेशध्यानम् । हीमद्वयविधिः ।

विषयम्—पुस्तकोऽभिज्ञं श्रीरुषविद्यावागेश्वरतः वट्कर्कदोषिकाभिधेयः ज्ञानिकव्यतादिपद-
कान्तेविषयकस्तत्तन्निबन्धः दशोद्देशमनतः सन्मुखी वर्तते ।

No. 105. **संक्षेपनित्यपूजा ।** Samkṣepanītyapūjā. Substance, country-made yellow paper, 10 × 3 inches. Folia, 6 Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, Appearance, old. Prose. Correct. Incomplete.

A guide to the daily worship of the goddess Durgā, not complete.

Beginning. श्री नमः परदेवतायै । अथ संक्षेपनित्यपुकारयोगः । तत्रादौ श्री
आत्मतत्त्वाय स्वाहा श्री शिवतत्त्वाय स्वाहा इत्यनेनापश्य द्वारदेवी सामा-
न्याच्च कुर्यात् ।

End नास्ति ।

Colophon. मासि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीदुर्गाया नित्यपूजापद्धतरेखमाणं विद्यते ।

No. 106. **सूर्यकवचम् ।** *Sūryyakavacam.* Substance, foolscap paper, 10 × 2½ inches. *Folia*, 2. *Lines*, 6-7 in a page. *Character*, Bengali. *Date*, ? *Appearance*, fresh. *Verse*. Not correct. *Complete*.

This codex contains an amulet to the god Sūrya from the Sāmbhavatantra.

Beginning. **ॐ** नमो भगवते वासुदेवाय । **ॐ** श्रीगणेशाय नमः । **ॐ** श्रीशिव उवाच ।

मूर्धन्य कवचं द्विवि श्रुतं प्राणवहमे ।

रोगमादधयो यस्यात् कवचात् सिद्धिरागय' ।

अथ योग्यैकवचनं कथं स्यादिति चेत् अहो दिनेश्वरता दिनकारकत्वपाते
विनियोगः ।

End. नवापुण्यैः समभ्यर्च्य सदीपिकात् प्रज्ज्वयते ।

धारयेद्द्विषे हस्ते तस्य शीघ्री न जायते ।

Colophon. श्री इति श्रीमहाभारतने दीक्षीयरसम्वादि श्रीमूल्यावचं समाप्तं । श्री
तत् सत् ॥ श्री

यद्वचरं परिभटं मायादीनञ्च यद्वित् ।

प्रथमंभवतु नत् सन्ने तत्प्रसादादिवाकरः ॥

श्री जगद्गुरुमहाराज काश्यपेयं नमस्यति ।

ध्वान्तारिं मर्त्यपापघ्नं प्रथतीत्य दिवाकरम् ।

इति मूढदैर्घं पश्यमेत ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीशान्मयवतन्त्रिणां मुख्यकवचं विद्यते ।

No. 107. **सूर्यकवचम् ।** *Sūryyakavacam.* Substance, country-made reddish paper, consisting of two folios, one 9×2 inches, the other 15×2 inches. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Generally correct Complete.

This codex contains an amulet of the god Sūryya, from the *Brahmajāmalatantra*, named *Trilokyamaṅgala*.

अथ श्रीसूर्यकवचम् । श्रीसूर्य उवाच ।

साम्ब साम्ब महाबाही भूष भं कवचं शुभम् ।

चैतन्यमङ्गलं नाम कवचं परमाद्भुतम् ॥

End.

अथात्मा कवचं दिव्य अपेत् सूर्यमनुसम ।

सिद्धिं नं लायते तथ कल्पकोटिशतैरपि ॥

Colophon.

इति ब्रह्मयामने चैतन्यमङ्गलं नाम श्रीसूर्यकवचं समाप्तम् श्री तत् सत् ॥

विवरणम्—गुणकैऽङ्गिन् श्रीब्रह्मयामनोक्तं चैतन्यमङ्गलाभिधेयं सूर्यकवचं वर्णितं ।

No. 108. श्रीगुरुगीता । Strigurgitā Substance, country-made yellow paper, 10 × 2½ inches. - Folia, 4. Lines, 3-6 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the Dhyāna (meditation), Stuti (prayer) Kavaca (amulet) and Gītā (eulogies) of a female Guru or spiritual leader, taken from the Mātrikābhedaṇṭra.

अथ श्रीगुरुध्यानम् ।

सहस्रारि महाप्रज्ञे किञ्चलद्वयशोभिते ।

प्रफुल्लवपप्रभासो घनपोनपवीचरा ।

प्रसन्नवदना श्रीचमप्या ध्यायेच्छिवो मुने ।

पद्मरागसमामासा रक्तवस्त्रमुशोभना ।

रत्नकङ्कषपाशिश रक्तपुत्रशोभिता ।

शरदिन्दुप्रतीकाशरक्तोद्भाषितकुण्डली ।

सनातनशमभाससां परामन्त्रकराश्रुजा ।

इति ते कथितं देवि श्रीगुरुध्यानमुत्तमं ।

गोपनीयं यद्यत्रैव न प्रकाशं कदाचन ॥

End.

पार्श्वशुवाच ।

लोकेश कथ्यतां देव गुरुगीता मयि प्रभो ।

गोमयवागुवाच ।

यथ तारिणि वत्यामि गोतां ब्रह्मस्यो परा ।
 गुरुस्त्वं सर्वशस्त्रास्त्रामहर्षिव प्रकाशकः ।
 त्वमेव गुरुद्वेष्य शोकानां नाष्टतारिणो ।
 गयागङ्गाकाशिका च त्वमेव सकलं जगत् ।
 कादरेर्यमुना रेवा करसीया सरस्वती ।
 गोमती चन्द्रभागा च त्वमेव कुम्भपालिके ।
 ब्रह्माण्डं सकलं देवि कीटि ब्रह्माण्डमेव च ।
 नहि ते वक्तुमर्हामि क्रियाशालं महेश्वरि ।
 उक्ता चोक्तां भावयित्वा भिक्षुकीर्णं नगाक्षजे ।
 कथं त्वं जननी भूत्वा बभूवुस्त्वं मम देहिना ।
 तव चक्षुः महेशानि अतीतं परमात्मनि ।
 इति ते कथिता गोता गुरुदेवस्य ब्रह्मणः ।
 संसेपेथ महेशानि त्रभुरेव गुरुः स्वयं ।
 जगत् समस्तमास्याय गुरुस्त्वं कीर्ति केशवे ।
 इति तं तोषयित्वा च दुःसिम्भितुमिच्छया ।
 नामाविधद्रव्यदानैः छिद्यः स्थान् साधकोत्तमः ॥ ४ ॥

Colophon इति छोगुरुगीता समाप्ता ॥ ४ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्ने मातृ हामेदतलोक्तछोगुरुगीतास्तुतिगीताकवचानि वर्तन्ते ।

No. 109. होमप्रयोगः । Homaprayogah. Substance, country-made yellow paper. 8 x 3 inches. Folia, 2. Lanes, 11-12 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Correct. Complete.

This codex contains the Tāntrika process of Homa or oblation to the fire, with the mystic diagram in the margin.

उदयप्रासिद्धिस्तथा रक्षाः कृत्वा माययेषु श्रीं मुकुन्दाय नमः एवं ईशानाय,
पुरन्दराय इति अंगुल्य उदययेषु श्रीं कृष्णाय नमः एवं वैद्यमताय, इन्द्रे
प्रहारादिमनोऽन्तेन पुनर्यत् ।

End.

ततो मूलैः पुनरुक्तिं दत्त्वा श्रीकारमुदया स्तेरुदयता उदयमागीव चममेति
विद्यया दक्षिणी दत्त्वा विद्वान्धारं कृत्वा ।

Colophon. इति समाप्तम् ॥

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् तादृशस्योपयोगी वस्तुसंग्रहो वर्तते ।

TANTRA SUPPLEMENT.

No. 110. तत्त्वसारः । *Tattvasārah*. Substance, country-made yellow paper and foolscap blue paper, 12 × 2½ inches. Folia, 7 (of which 6 being yellow and 1 blue). Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse Generally correct. Complete.

This work deals with the Paramatattva or Supreme knowledge in the form of a dialogue between Mahādeva and Kārtikeya ; by Kamalākara Bhaṭṭa, son of Rāmakṛiṣṇa Bhaṭṭa, grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭa.

Beginning. ओवीरुदयता ॥ अथ तत्त्वसारः । श्रीं गुरुवे नमः ।

महेश्वरे सुखासीने देवदेवे जगद्गुरु ।

ममस्य विरसा मुमौ भक्त्यो मयममनीनम् ॥ १ ॥

अनितेऽस्मिन् त्वया नाथ अनेकेः प्राज्ञकोटिभिः ।

मनविद्यान्तरे श्रीरे मन्त्रोऽपि व्याकुलोक्तः ॥ २ ॥

तत्त्वसारं न जानामि वक्षितीऽपि त्वया प्रभो ।

सारात् सारतरं युद्धं हनुष्टान्तवर्जितम् । ३ ॥

कथयस्व महादेव यदि चास्ति त्वया मयि ।

शुभा वाच्यं कुमारम् प्रकृष्टो मयवान् मिथः । ४ ॥

End.

देवेन तत्पुण्यादेन सुक्रीडं भवसागरात् ।

अथ मे सफलं भव्य अथ मे सफलं तपः । ११८ ।

अथ मे सफला भक्तिरथ तीर्थं भवार्थवात् ।

अथ तीर्थं पुनर्जन्म देव पुण्याभ्युदये पुनः ।

यदा प्रदीपे सम्यागे तमो गच्छ गच्छीदरे । ११९ ॥

Colophon. इति महादेवकार्तिकेयसुव्यादे तत्सारा समाप्तम् ॥ १ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽपिन् महादेवकार्तिकेयसुव्यादे तत्साराभिधेय, परमतावद्विषयकी
निबन्धी वर्तते ।

PHILOSOPHY.

VEDĀNTA MANUSCRIPTS.

No. 1. अथर्वशिखोपनिषद् । Atharvasikhopanisad. Substance, country-made white paper, 8 x 3 inches. Folia, 4. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh Prose. Generally correct. Complete.

An Upaniṣad belonging to the Atharvaveda, entitled Atharvasikhopaniṣad.

Beginning. अथाथर्ववेदीयाथर्वशिखोपनिषद् । अथ हैमं पिप्पलादीश्विरा सनत्-
कुमारपापत्वांसमुवाच ॥ १ ॥

मगरन् हिमादी मयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं किन्वध्यानं की वा ध्याता की वा
धेय इति । २ ॥

End. कृतस्मोद्वारगतित्वं सर्वध्यानयोगदानां कृतस्मोद्वारी वेद । परं श्रान
वा शिव एकी धेयः शिवइव । सर्वमन्यत् परित्यजेति । १० । समाप्ताथर्व-
शिखा एतामभीत्य विज्जी गर्भवासादिभूतो विमुच्यते इति सदीप्त्यनिति । ११

Colophon. समाप्तयेदमथर्वशिखोपनिषत्संहितेति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अथर्ववेदीयाथर्वशिखोपनिषत् सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 2. अथर्वशिर उपनिषत् । Atharvasira Upaniṣat Sub-
stance, country-made white paper, 8 x 3 inches Folia, 6. Lines, 3-6 in a
page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh
Generally correct Incomplete.

One of the modern Upaniṣads of the Atharvaveda, entitled
Atharvasira Upaniṣad.

Beginning. अथ अथर्ववेदीय अथर्वशिर उपनिषत् । श्री देवा इ वे स्वर्गलोकमगम
ते देवा इदमपृच्छन् को भवान् इति ॥ १

End. नास्ति ।

Colophon at the end of the second chapter.

इति अथर्वशिर उपनिषदि द्वितीयोऽध्यायः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिप्रायं वेदीया अथर्वशिर उपनिषत् असम्पूर्णा वर्तते ।

No. 3. आत्मबोधटीका । Ātmabodhātīkā. Substance, foolscap paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, fresh Prose Generally, complete. Complete

A commentary on Śaṅkarācāryya's Ātmabodha, by Madhusūdana Sarasvatī.

Beginning. श्रीं ममी दुर्गाये तव भगवान् गङ्गाचायं उत्तमाधिकारिणा वेदान्तप्रस्थान-
तय निर्णय तदवलीकनासमयांगी मन्दबुद्धीनामनुदहाय वेदान्तसिद्धान्त
मयङ्मात्रबोध दिदम्भविषुः प्रतिज्ञासीते तवीभिरिति कृष्णान्द्रादणमित्य
नेमित्तिकानुष्ठानद्वयेनवाभि श्रीवानि पापानि रागाद्यन्तःकरणदीपा धवा
तेषां नित्यनेमित्तिकोरेव कुर्त्तव्यो दुरितक्षयमिति वचनात् ।

End. दिग्दे शक्यानादिति धी विनिश्चय. परमार्थसः आत्मनः तोये भजते सर्व्ववित्
सर्व्वज्ञ सर्व्ववशः परमात्मस्वरूपत्वात् अमृतशुक्ली भवेत् कथं भूत आत्मतोये
दिग्दे शक्यानाद्यनपेक्षैरसर्व्वगत जीतादिदन्दुःखानि हरतीति श्रीतादिकम्
नित्यसुख मोक्षानन्दप्रापकत्वात् इतरतोयेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तत्त्वादात्मतोये
आत्मस्य न किञ्चिद्विशिष्यते इति भावः ।

Colophon. इति आत्मबोधटीका सम्पूर्णा ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन् श्रीमच्छङ्कराचार्य्ये तत्त्वार्थबोध श्रीमदमधुसूदनसरस्वतीकृतटीका
सम्पूर्णा वर्तते ।

The codex also contains three pages in the beginning containing the Rāmātāpūya, a work on the divinity of Rāmacandra. The work being incomplete, we do not think it necessary to describe it.

No. 4. **ईशावास्यप्रश्न-मुण्डक-तैत्तिरीय-छान्दोग्योपनिषदः ।** *Īśa-vāsyapraśna-Muṇḍaka-Taittirīya-Chāndogyaopaniṣadah.* Substance, country-made yellowish paper, $9\frac{1}{2} \times 3$ inches Folia, 62. Lines, 3-15 in a page. Character, Bengali Date, 1609 Śaka Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains only the text of six Upaniṣads, viz. Īśāvāsyā, Praśna, Aitareya, Muṇḍaka, Taittirīya, Chāndogya, of which the first belongs to the White Yajurveda, already described in our Appendix; the third belongs to the Atharvaveda; described in No. 181, Vol. 2; the fourth belongs to the Black Yajurveda, described in No. 147, Vol. 2; and the fifth belongs to the Atharvaveda; described in Nos. 155-56-57-58-59, Vol. 2 of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit College Library. The Second Praśnopaniṣad belongs to the Śaunaki Śākhā of the Atharvaveda and the third Aitareya belongs to the R̥gveda. These two being not described in our Catalogue before, a short description is given below —

Beginning of Praśnopaniṣad. मुक्तेना च भरद्वाजः शैब्यश्च इत्येकानः शौवीयश्चैव
माय्यः ।

End. त्वं हि नः पिता योऽकाकमविद्यायाः परं पारं शारदसीति नमः परमर्षिभ्यः ॥

Colophon. इत्यर्च्यदेष्टुं शौनकीशाखायाः प्रश्नोपनिषत् समाप्ता । श्री शान्तिः ।

Beginning of Aitareyopaniṣad. श्रीं नमो विश्वेश्वराय । आत्मा वा इदमेव एवाय
आसीद्भान्तु किञ्चनमिषत् ।

End. अक्षीराभान् सन्ध्याभ्युदितं वदित्यामि सत्यं वदित्यामि तन्माभवतु तदकार-
मवतु अवतु भामवतु वकारं अवतु वकारम् ।

Colophon. इत्यारब्धे द्वादशोऽध्यायः ।

The colophon at the end of the Chāndogyaopaniṣad runs thus—

इति सामवेदे छान्दोग्यसंज्ञकोपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायाम् अष्टमं प्रपाठकः
समाप्तः ॥ १ ॥ श्रीं तत्सत् ॥ हरि श्रीं सन्मुखो छान्दोग्योपनिषत् ॥ श्रीं
हरि श्रीं ॥

छान्दोग्योपनिषत् कात्यायनसुहृन्मनमर्षिणा ।

उद्दिष्टं विधौ शान्तिं व्यलेख्यमानमुत्तरा ॥

श्रीमुकुन्दरामदेवशर्माः आचरन्ति ते तन् पुनरुक्तम् । ब्रह्मार्पणम् ।

It shows that the Ms. was copied by one Mukundaram Sarmā of Benares, in Saka 1600, to whom it belonged.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ईशावास्यसुब्रह्मसूक्तोपनिषद्वादीश्वरामधेयाः षट् उपनिषदः वर्तन्ते ।

No. 5. केनोपनिषद्भाष्यम् । Kenopaniṣadbhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, (29 + 21) 50. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh Prose. Not correct Complete

This codex contains the complete Bhāṣya of the Kenopaniṣad, by Śaṅkarācāryya.

Beginning of Bhāṣya of sentences. श्रीश्रीमद्ब्राह्मणः । अथ वाक्यभाष्यं लिख्यते । समाप्तं कर्मात्मभूतवाक्यविषय विज्ञानं कार्यं चानेकप्रकारं । यद्यीदृक्कल-समुच्चयावुष्ठानान् दक्षिणीतरायां सुदिभ्यामावृत्तनाडी भवतः अत ऊर्ध्वं फलनिरपेक्षज्ञानकर्मसमुच्चयावुष्ठानान् कृतकसंस्कारश्लोष्टिज्ञानज्ञानप्रति-बन्धकस्य द्वैतविषयदीर्घदर्शिनी निष्ठांतामेववाक्यविषयत्वान् संसारदीर्घमज्ञान उच्छिद्धिमतः इत्येवात्मविषयजिज्ञासो, केनेवेतिमित्याद्याभिरुपेतसंविज्ञानाय अयमध्याय आरभ्यते ।

End of the Bhāṣya of sentences

अनन्तेऽपारे अविद्यामात्रात् स्वर्गलोके सुखे निर्दुःखात्मनि परे ब्रह्मणि यो महति सर्वमद्वैति सर्वमद्वैतरे अतिष्ठति सर्ववैदानवेद्यं ब्रह्मात्मत्वे नावगम्य तद्वै ब्रह्म प्रतिपद्यते इत्यर्थः ॥ + + ॥

Colophon of Bhāṣya of sentences. श्रीमत्परमहंसपरिज्ञाजकाचार्यश्रीमद्भोविन्द-भगवत्पुण्यपादशिष्यश्रीलच्छरभगवत्कृतौ सख्यकारशास्त्रीपनिवत्सुद्रगणे नाथविवरणं समाप्तम् ॥

सं श्रीमि शङ्कर ज्ञानरूपिणं परमेश्वरं ।

अर्थसं परमात्मानं भगवा परमया सकृत् ॥ + ॥

श्रीरूपचन्द्रे मतिरन्तु निव-

मध्यविधानामर्शना हि निव्ये ।

न हि सिद्धिदद्यात् परमात्मतत्त्व-

ज्ञानं कदाचित् वयमर्थयाम ॥ १ । १ ।

Beginning of the Bhasya of words. श्रीं नमो विघ्नेश्वराय ॥ केनेवितमित्याद्योप-
निषत् परब्रह्मविषया ब्रह्म्येति नवमव्याख्यानस्यारम्भः । प्रागेतस्मान्
ब्रह्मोऽप्यशेषतः परिहृतापितानि समस्तकर्मोपपन्नतत्त्वानि प्राचक्षीपासना-
न्युक्तानि ।

End of the Bhasya of words. अनन्तशब्द औपचारिकीऽपि स्यादित्यत आह ज्ये
इति ज्ये व्याससि सर्वमद्वयरे स आत्मनि मुख्य एव प्रतिष्ठति न संसारं
सापद्यत इत्यभिप्रायः ॥ ० ॥

Colophon of the Bhasya of words इति श्रीमद्गौडिन्दभगवत्पुत्रपादशिष्यस्य
परमहंसपरिब्राजकाचार्यस्य श्रीशङ्करभगवत्कृती पदभाष्यं संपूर्णं ॥ श्रीं
शान्तिः श्रीं शान्तिः श्रीं शान्तिः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् परमहंसपरिब्राजकाचार्यविरचिते केनोपनिषदः पदवाक्यभाष्यं
सम्पूर्णे वर्तते ।

No. 6. छान्दोग्योपनिषद् । Chândogyopaniṣad Substances
country-made colourless paper, 10 × 3½ inches. Folia, 11. Lines, 7-13
in a page (some of the pages having a gap of nearly 1½ in × ½ in. in the
middle). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Price,
Generally correct. Complete.

An Upaniṣad of the Sāmaveda described in Nos. 155-56-57-58-59,
Vol. 2, of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. of Hanksell
College Library.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No 7. न्यायनिर्णयव्याख्या । Nyāyanirnaya-vākhyā. Substance, country made colourless paper, 13×4 inches. Folio, 39 Lines, 1-14 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Not complete

A commentary on Śāṅkarācārya's Śārirakā Bhāṣya of the Vedāntasūtra of Vidyāśa, named Nyāyanirṇaya, by Anandagiri.

Beginning. ओं तत् सत् । ओं नमो गणेशाय ।

अथ व्याख्यानपूर्वकमर्थमभिप्रेक्ष्य प्रारम्भमाचरिष्ये

लक्ष्यं लक्ष्यभेदतः युक्तिवत् निर्धृतमाध्यायिकं ।

आद्याद्यान्तविभातसर्वविभवसुखादिरुद्धं परं

सत्यज्ञानमनर्थकार्यविधुरं ब्रह्म प्रपद्ये सदा ॥ १ ॥

यो लोके सकलं पुनाति मित्रता यं प्रादुरेकात्मनी

व्याप्तं यत्नं जगज्जननिं सततं यथै नमस्तुभ्यते ।

यथादाविरभुदर्थवममरा यत्नं प्रसादायिनी

यस्मिन् पश्यवसासति स्फुरद्दिदं तथै नमो विष्णवे ॥ २ ॥

योनुपायुपायः जगद्वतिं सुखसागावययं लभते

सर्वे निर्व्यानि येन युक्तिपथपदिका बोधकात्मना च ।

यथै यथादृष्ट्यान् परिभवचकिता यत्नं सरोचयते

विन्ता यस्मिन् ब्रह्मा भजविशदधियं सद्यै तं गिरौमम् ॥ ३ ॥

मिथ्यामतिनिधिं दृष्टावदानि प्रत्युद्भवैरभवाणि तानि ।

राजाजमाज्ञातपरम्परायामाराधुपासि गिरिजामिजातम् ॥ ४ ॥

श्रीसदाशिवप्रयोगिनिधिनिधिरसौ सत्पुक्तिपङ्क्तिभू

म्भुक्तात्मनवदृष्टयविप्लवप्रदोतिविद्यामणिः ।

आनि ग्रान्तिहती दयेति सरितामकालविशानि मु-

र्भ्यान् सततं मुनीन्द्रसकरवेचिद्ययं येष्टे ॥ ५ ॥

यथाप्याम्भुजजलमधुरमेवोमपुष्पावर्णा

मायव्याचिष्यं समवमकृतं ज्येष्ठे विनिर्दिष्टम् ।

यस्मिन् युक्तिपथो सुगुणमुनिभिः स्याद्विस्तं सर्वभौ

तथै भाव्यकृते जमोऽस्तु भववत्पादाभिधौ विभक्तं ॥ ६ ॥

यत्पादात्मजसरोचिष्यं निर्व्यापमागंधोना

पङ्क्तिमुक्तिमिदं दुर्गदुरिता वाच्यमानामिदं ।

यस्मिन्निमित्तं अमादि समसूक्ष्मादुरी नं यत्

यथावत्सूक्ष्मावयव गुरवे तथै परथे नमः ॥ ७ ॥

मातर्लभानि भवतीमव प्रायेये ली
 चेतः सरस्वति पराव्य परार्थमये ।
 शरीरके मद्रुयसम्पद-
 मेकारमन्तु वृत्ता सङ्ग सम्यगये ॥ ८ ॥
 श्वाभक्तो पुरोचाय विधायामभावना ।
 शीमच्छरीरके भाये करिष्ये व्यापनिषदम् ॥ ९ ॥

नित्याभ्यनविष्णुपादायितवेदान्तचोभिरापाततः प्रतिपन्न मास्तरभोपा-
 यिकं अनुबन्धजातं व्यायती निश्चितं भगवान् बादरायणः सन्निवृत्तकालपाती
 ब्रह्मजिज्ञासेति ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् वेदव्यासकृतवेदान्तवै श्वरायणकृतशरीरकभाष्यस्य शीमदानन्द-
 गिरिप्रभोता व्यापनिषदाख्यव्याख्याऽसम्पूरा वर्तते ।

No. 8. माण्डूक्योपनिषद्, ब्रह्मोपनिषद् । Māṇḍūkyopaniṣad, Brahmapaniṣad. Substance, country-made yellowish paper, 9½ × 4 inches. Folia, 11 (of which pages 10 belong to the Māṇḍūkya and one to the Brahmapaniṣad). Lines, 6-17 in a page. Character, Bengali Date, Appearance, old. Prose and verse Generally correct. Complete.

This codex contains the texts only of two Upaniṣads (1) Māṇḍūkya, (2) Brahma. The former being already described, we need not give any detail of it. The latter only which is an Upaniṣad on Brahma, belonging to the Atharvaveda, is briefly described below.

Beginning of Bramhopaniṣad. अथास्य पुरुषस्य अक्षरि ज्ञानानि भवन्ति ।
 नाभि इदं कण्ठं मुखं च । तव अनुपादं ब्रह्म विभाति जगदिने ब्रह्मा
 स्वप्ने विष्णुः सुषुप्ते ब्रह्मः पुरीयमक्षरम् ।

End. आश्वविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषद्पदं तद् ब्रह्मोपनिषद्पदं ॥

Colophon . इति ब्रह्मोपनिषद् ॥

३ मनी हि विविधमोक्तं यद्वा यद्वाहमिव च ।

अथर्हं कामसंस्कृतं यद्वा कामविनिर्गमम् ॥

४ मम एवैकमुखायां कारणं ब्रह्ममात्मनो ॥

विवरणम्—पुस्तकऽभिज्ञं अथअवदीर्घा माण्डूकीयनिषत् ब्रह्मोपनिषद् मन्त्राणां वनम् ।

No 9 बृहदारण्यकोपनिषद् । Vṛhādāraṇyakopaniṣad Substance country made colourless paper 10×4 inches. Folia 28 Lines 14 16 in a page Character Bengali Date 1 Appearance, old Prose Generally correct Not complete

An Upaniṣad of the White Yajurveda described in No 136 of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss of Sanskrit College Library

विवरणान्तपूर्वम्

No 10 वेदान्तसारटोका सुबोधिनी । Vedāntasāratīkā Subodhini Substance country made yellow paper 13×4 inches Folia 53 Lines, 7-8 in a page Character, Bengali Date 1510 Śaka Appearance nearly fresh Prose Not correct Complete

The famous commentary on the Vedāntasara, by Nṛsiṃha Śaraṇa, entitled 'Subodhini', described in No 132, Page 81, Vol III of the Descriptive Catalogue of Sanskrit College Library

विवरणान्तपूर्वम्

No. 11. श्रीभगवद्गीतादीपिका । Śrībhagavadgītādīpikā Substance, country-made yellow paper, 14×6 inches. Folia, 254 Lines, 3-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains the commentary on Śrībhagavadgītā, entitled Gūḍhārthadīpikā, by Śrīmadhusūdana Sarasvatī.

पुस्तकेऽस्मिन् गूढार्थदीपिका नाम श्रीभगवद्गीताटीका सम्पूर्णा वर्तते ।

No 12. श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् । Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat. Substance, country-made colourless paper, 17×3½ inches. Folia, 2. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, 8th Jyāistha, year not mentioned. Prose and verso. Not correct. Complete.

A very modern Upaniṣad belonging to the Atharvaveda, on the divinity of Dakṣiṇakālikā, named Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat, copied by one Sambhunāth Sarma.

Beginning श्रीकाली जयति ।

श्रीं चर्तुनां ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मसद्विभोमाप्नोति सुमतां त्रिगुणा । सुमता तु कामरेन्दिरा बिन्दुमेषनदया सप्तटिकारिणी ।

एतन्निगुणितामादां तदनुकूलं य ।

शूर्चं बीजन्तु श्रीमदष्टस्वरविन्दुमेषनदयम् ।

End.

गुरुसमधि शिष्याय सत्कुलीनाय विद्याभक्ताय सुदुष्ये स्त्रियं भूः। अथ परिपूज्य निगदायां बिन्दुदेविकाः । शिष्यरटे सद्यः तदर्थं वा जगत् दद्यात् । श्रीं श्रीं श्रीं सत्यं सत्यं तत् सत् ।

Colophon.

इत्याद्यर्थाधिके श्रीमायकाष्ठे श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् समाप्ता ॥ +
अथैकस्याष्टमदिवसीया क्षिपिरिषं श्रीमन्भुनादयम्भंभं स्वाधरतिदम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् चतुर्विधा श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् वर्तते ।

No. 13. **सभाष्ये शाखास्योपनिषत् ।** *Sabbāṣyāśāṣyopaniṣat* Substance, country made yellow paper, 10 × 1 inches Folia, 13. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose Generally correct. Complete.

This codex contains the text of the *Isopanishad* of the *Vājasaneyasaṁhita* of the *White Yajurveda* with its *Bhāṣya*, by *Śaṅkarācāryya*, systematically arranged, the text being followed by its commentary. Described in No. 174, 175, Vol. 2, of the *Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts of the Sanskrit College Library*.

পুস্তকে ঈশ্বর আদিত্যপরমহংসপরিব্রাজক আচার্যমহাশাখাচার্যকৃতভাষ্যসংহিতা ইন্দ্রোপনিষদবর্ণিত।

No 14 **हस्तमलकस्तोत्रम् ।** *Hastāmalakastotram*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches Folia, 1. Lines, 6-13 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old, worn out Verse. Generally correct. Complete.

A work containing sixteen lines in the form of a dialogue between *Śaṅkarācāryya* and his pupil *Hastāmalaka*, on the principles of *Vedānta Philosophy*, entitled *Hastāmalakastotram*, by *Śaṅkarācāryya*.

Beginning. श्रीं नमो ब्रह्मणे ।

कस्त्वं शिष्यो कस्य कुतोऽसि ब्रह्मा

किं नाम ते त्वं कृतं प्रागसीसि ।

एतन्मयावीतो ब्रह्म चार्थकं त्वं

मत्प्रीतये प्रीतिविवर्तनोऽसि । १

End

यदा वेद दृष्टेयं ते सूत्रादी

दृष्टा बुद्धिस्तत्पश्यते सूत्रादी

दृष्टा बुद्धिस्तत्पश्यते सूत्रकेति ।

तथा वेदवेद्यं विदुह्यन्मया

स्वकीयं गृहीतं विवादः कार्यं ते । १६

Colophon.

इति हस्तमलकस्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—इलामलकसीमनामकोऽर्थं महाराचार्यइलामलकयोः प्रतीतरच्छलेन महारा-
चार्यकृतः सुप्रसिद्धवेदान्तनिबन्धः ।

NYĀYA MANUSCRIPTS.

No. 1. भावार्थदीपिका । Bhāvēarthadīpikā. Substance, country-made white paper, $1\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 140 (of which the first one is wanting). Lines, 4-11 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1745. Appearance, very old, worn out, writings obliterate in parts. Prose. Not correct. Complete (excepting the first page).

A commentary on Tarkabhāṣā, a brief treatise on the Nyāya Philosophy, by Keśava Miśra based on Gautama's Nyāyasūtra and on Nyāyabhāṣya, entitled Bhāvēarthadīpikā, by Mahāmahopādhyāya Gourikānta Bhaṭṭācāryya.

Beginning. नास्ति ।

End. तेषां वादजन्ययोरेवानुदेवितत्वान् विचार्यमानान् शुद्धया सतीर्थे वां सङ्गवाद-
कथायामेव अधिकारादाल्लभ्युत्पद्यन्तेत्याह दृश्यम् कृतत्वादिति भावः ।
एतदेव दर्शयति एतावतैवेत्यादिना ।

इं धीरासकंभाषायां न कर्तव्याधीरणा ।

शास्त्रार्थः सर्व एवात्र सूक्ष्मविद्यते यतः ।

नावग्रेया तर्कभाषा बालकेदूष्यते यदि (इति)

वानरेर्लङ्घितो(द्ये)वः नागाध(त्सः ?) (इ) मदीदधिः ।

अन्येषामपि संवि(क्षी)क्य विवृतो सद्यस्मिभाषाकर ।

मानुस्यं() मनसा विहाय कलये व्याख्या मदीवामपि ।

मावार्थः (?) एतिसदृशानि हृदये कोऽपीह धीरो यदि

स्यादेवाम तदा विनिश्चितिविषयावार्थनिर्धार्य श्रमः ।

पिपाठयिषया बाला(न्) (मिथ्या) ना (वा ?) निहङ्गमया ।

मीरीकान्तेन धीरेण तदा भावार्थदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमदामहीपाध्यायगौरीकान्तभट्टाचार्यविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
समाप्ता ॥ क ॥ संवत् १७४५ समये पौषशुद्धशमीशनिवासरे काशीचे
लिखितं कर्णटकनामेशमतेन ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महामहीपाध्यायगौरीकान्तभट्टाचार्यविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
केशवमिश्रकृततर्कभाषाया व्याख्यानं वर्तते ।

No. 2. भाषापरिच्छेदः । Bhāṣāparicchedaḥ. Substance, fool-
scap paper, 12 × 3½ inches. Folia, 7 (one of them being larger than the
rest). Lines, 7-12 in a page, with marginal notes in some pages.
Character, Bengali. Date, the 21st Bhādra, 1282 Bengali era. Appear-
ance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains Bhāṣāpariccheda, an elementary work on the
Nyāya Philosophy, by Viśvanātha Pañcānan, son of Mahāmahopā-
dhyāya Vidyānivāsa Bhaṭṭācāryya, with a short commentary by the
same.

पुस्तकेऽस्मिन् संक्षिप्तटीकासमेतः महामहीपाध्यायविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
केशवमिश्रकृततर्कभाषाया व्याख्यानं वर्तते ।

From the colophon of the Ms. we find that it was copied by one
Śaradācaran Kavirāj, at 11 a.m., on the 21st Bhādra in the Bengali
era 1282.

No. 3. वादार्थदर्पणम् । Vādārthadarpanam. Substance,
country made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 6 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally
correct. Not complete.

This codex contains only a few pages of Vādārthadarpana, a book
on the dissertations of logical controversies, by Rājavallabha Kavirāj.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गाय नमः ।

वादार्यवादसततक्रिययानुमाने-
 रौप्यशुक्तिनिवर्तः खलु तत्त्वमोक्षं ।
 श्रीमं विश्वोक्तप्रवक्तु भजे मिदान-
 सुतृपत्यद्वयितिक्षये अग्रतामनीशं ।
 महादमार्गपदसाधनमूर्च्छितानां
 वादार्यदर्पशनिमं तनुते शिष्टशुभा
 श्रीधाय तत्त्वगद्यसिद्धापकारकं तनु
 न्याह्वय सारमिहर्षं परकागमाम्भेः ।
 अति गाढनिवेष्टनं घटयोऽन्यत्र बुध्यते ।
 वचनपरिपाक्येष्टं शिष्टमिष्टैष्टते सुखम् ॥
 वादः परस्परैकोक्तं विरुद्धं शास्त्रपूर्वकं ।
 विविधः स च अन्यत्र विनया च विधीयते ॥

End. नास्ति ।

Colophon at the end of the first chapter—

इति श्रीराजब्रह्मकविराजज्ञान वादार्यदर्पणे प्रथमोऽध्यायः
 निवपथं नाम प्रथमाध्यायः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीराजब्रह्मकविराजज्ञान वादार्यदर्पणनामार्थं वर्तते ।

SĀṆKHYA MANUSCRIPTS.

No. 1. साङ्ख्यकारिकाभाष्यम् । Sāṅkhyakārikābhāṣyam Sub-
 stance, country-made colourless paper, 13 x 7 inches. Folia, 39. Lines
 9-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old
 Pross. Generally correct. Complete.

A Bhāṣya on the Sāṅkhyakārikā of Iśvara Kṛiṣṇa, by Vijāna
 Bhikṣu.

Beginning. श्री नमो गुरुभ्यः ।

कविनाम नमस्तुते येनाविद्योदयो जनति मये ।

वाचस्पत्यान् संज्ञामयो श्रीरिव विहितं प्रथमपाठः ॥

मन्त्रपदस्य स्वयम् प्रमाणं सिद्धान्तद्वयभिर्युक्तं ।

शास्त्रं गिष्यद्दिताय समामृतं॥५॥ भवद्वाभि ।

दुःखत्रयाभिघातात् जिज्ञासा तदवधानकं चिन्ता । दृष्टे साधार्थां चिन्तका-
न्त्यात्यन्ततोभावात् ॥ अथवा आर्षार्थाः उदीहास्त क्रियते । इह हि भगवान्
ब्रह्मधृतः कपिषी नाम तदध्या—

सुनकश्च सुनस्य वृत्तीयश्च समाप्तः ।

आसुरिः कपिश्चैव बोटः पञ्चशित्तुशया ।

इत्येते भाष्यपुष्पाः सप्त प्रोक्ता महर्षयः ।

कपिलस्य मुह उग्यद्राणि घृष्टां ज्ञान वैराग्यमैश्वर्यमेति ।

End

पुरुषार्थी मोक्षसदये ज्ञानमिदं गुह्यं रहस्यं परमपवित्रं श्रीकृष्णपितृपिशा
समाख्यातं सम्यगुक्तं यत्र ज्ञाने भूतानां वैकारिकानां भित्तुत्पत्तिप्रलयवस्थाना-
मानाविर्भावतिरोभावान्तर्यामिनि विचार्यन्ते येषां विचारात् सम्यक् पद-
विंशतितत्त्वविवेचनादेव सम्यग्यते सम्बन्धिरिति ॥ ० ॥ साङ्ख्यं कपिश-
सुनिना मोक्षं संसारविमुक्तिकारणं हि यमैताः सप्तविधमार्गाः सा-
मोक्षसाधकम् ।

Colophon इति विज्ञानभिरुचिरवित्ताद्यभाष्यं सम्पद्यते । + + +

विशेषम्—पुष्पकोष्णिन् ईश्वरकृतकलायाः कारिकायां विधानमिव कृतमायं सत्यं वर्तते ।

YOGA MANUSCRIPTS.

No. 1 गोरक्षसंहिता । Gorakṣasāṁhitā Substance, country-made yellow paper and blue foolscap paper, 9 x 3½ inches. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Generally correct. Complete.

A guide to Yoga by Gorakṣanāth.

Beginning ଶ୍ରୀ ଗୁରବେ ନମଃ । ଅବ ଗୋପେଷପଦ୍ମିନୀ ।

* यः शैलकानां वपुषा विभर्ति

गढाकृष्णपैः सुरदीर्घिकाश्च ।

नमोऽस्तु तथै गुणमायकाय

आनाय निर्व्वं अभिज्ञेयराय ॥

गोरचरसंस्कृतं वक्ष्ये योगिनो हितकाम्यथा ।

ध्रुवं यथाविरोधेन ज्ञायते परमं पदम् ॥

End.

योगी कनकसङ्घातं हृदि विन्दुममममं ।

आवायासन्दर्शयानि सङ्कल्प सङ्कल्पम् ॥

Colophon.

इति गोरचरसंहिता समाप्ता श्री नमः परदेवतायै ॥ श्री नमः मित्राय ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गोरचरसंहिता नाम योगविषयको निबन्धो वर्तते ।

No. 2. पातञ्जलभाष्यम् । . Patañjalabhāṣyam Substance,
country-made colourless foolscap paper, 10½ x 3½ inches. Folia, 37.
Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance,
nearly fresh. Prose. Generally correct Not complete.

A Bhāṣya on the Patañjalayogasūtra, by Vedavyāsa.

Beginning. श्री नमः योगिनाय ।

यत्प्रज्ञा रूपमाद्यं प्रभवति जगतीनेकधादुपपाद्य

प्रथीयते मर्यादिविषयविवचरोनेकवज्रः सुभीतो ।

सर्व्वज्ञानमनुतिभेदमपरिचरः प्रीतये सज्ज निर्व्वं

ईशोद्दीप्तः स योग्यान् मितविमलतनुर्व्विदो योगयुतः ॥

अथ योगानुशासनं । अथैतदधिकाराद्ये योगानुशासनं शास्त्रमभिज्ञतं

वेदितव्यं योगः समाधिः स च साधोभौमचित्तस्य धर्मः ।

End.

नास्ति ।

Colophon.

नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् वेदव्यासविरचितं पातञ्जलयोगसूत्रस्य भाष्यमवस्युषे वर्तते ।

No. 3. राजमार्तण्डः । *Rajamārtapṇḍa*. Substance, country-made white and yellow paper, 12 x 7 in a page. Folia, 58. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1761. Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A Vṛitti on the Pātāñjalayogasūtra, entitled *Rajamārtapṇḍa*, by Mahārāja Bhojadeva; published in the Bibl. Ind.

Beginning. श्रीं तन् सत् ।

देहाईदीग, शिवयो. स त्रेधासि तनीतु वः ।
 दन्तावमपि सत् क्षुत्वा जनः कैवल्यमनुते ।
 त्रिविधान्यपि दुःखानि सदनुत्तरणानृणा ।
 प्रशान्तिं सद्यो विनयं तं नृम' शिवमन्यथ ।
 पतञ्जलिमुनेरिति काव्यपूर्वा लघुवर्गी ।
 पुंश्रुत्योर्विद्येऽपि योगं दन्त्यते यथा ।
 लघुनि वाच' फलिभर्तुरनर-
 स्वरुतमः क्षीम निशाकरत्विवः ।
 विभाष्यमनाः सततं मनीसि याः
 सता सदानन्दमयानि कुर्वन्ते ।
 शब्दानामनुशासनं विदधता पातञ्जलि कुर्वता
 इति राजयोगादुल्लेखमपि च व्यासवता पेशकं ।
 वाकुर्देवीतुपुष्पा मनः फलभरता भर्त्तु यैर्नोदुत-
 सत्य श्रीशरणमकनुपते र्वाधो लयस्तुञ्जलाः ।
 दुष्प्रीत्य सदगीव सहितनृति स्पष्टार्थमनुक्तिभिः
 स्पष्टार्थेतिविन्दति विदधति व्यर्थः समासादिकैः ।
 अष्टानेऽनुपयोगिभिश्च नष्टभिर्जल्पैर्भमं लन्वते ।
 श्रुतुश्चानतिवन्तुविज्ञवदतः सर्वेऽपि टीकास्त' ।
 उदष्टस्य विसरमुदस्य विकल्पजा सं
 फलपुष्पकाश्चमवधार्य च सम्यग्दर्शान् ।
 श्रीमत्पतञ्जलिमते विवर्तिनं देव-
 भातस्यते नृपजनपतिरौषट्ठेन ।

अथ योगानुशासनम् । १ । अनेन सूत्रेण शास्त्रस्य सम्यग्भाविधिवयोग्यता-
 व्याख्यासने । अथ शब्दोपेक्षिकारणोक्तक. महत्कार्यं प्रुक्तिर्विग. पुन-

সমাধৌ অটুঞ্জিতং ব্যাখ্যাত্তে স্বচক্ষুঃশ্রীপায়ে তেন তদুদ্ভাসনং যৌগাভাসনং
তন্ আশাশ্রয়পরিসমাপ্তে বহিষ্ঠতং বৌদ্ধমন্দির্যঃ ।

End

বিশ্রামবাদে নিরাভ্য সাধারবাদে প্রতিষ্ঠায়া পুঙ্খপাণ্ডিত্যমুজ্জ্বল
চারিণ মনুষ্যবহাৱনিযুক্তিদুপায়া পুঙ্খপাণ্ডিত্যমুজ্জ্বল
যায দশমিঃ সূচীঃ ক্ষণিকীপটীকিতোঃ সূচীমিমায়া প্রাচ্যাকরেঃ সূচীতদেব
মিস্ত্রদুপায়া সৌন্দর্যদেব নিৰ্মিতমিতি ব্যাখ্যাত্তে সৌন্দর্যদেবঃ ॥ x ॥

সৰ্ব্বং যস্য বশাঃ প্রতাপবশতঃ পাদানুসেবামতি-

প্রমগ্নানুকুটে শু সূচীয়া দশম্যায়া চরিতীভূতঃ ।

যজ্ঞানুজমাত্য গর্ভমসম বান্ধিতা মদিতা

স যৌঃ ভীষণপতিঃ প্রচাধিপতিকৃতমুচীয়া ভূমি মদিতা ॥

Colophon.

ইতি বৌধীরেশ্বরভীষণদেববিরচিতায়া রাজমার্গেশ্বানিধায়া সৌন্দর্যদেবদ্বয়-
পাদঃ সমাপ্তার্থঃ কথ্যঃ ॥ অর্থাৎ তন্ সন্ ।

প্রাকৈ অষ্টশ্লোকস্বীধরচরিতমিতং সমাপ্তং + +

সৌন্দর্যদেবদ্বয়ানি মলিনকুলবতী মন্দহারি বসতি ।

যৌগাভাসনপাদাঃ সূচীয়াপুঙ্খপাণ্ডিত্যমিত্যভিধাতী যজ্ঞমুচীয়া

যৌগাভাসনপাদাঃ দ্বিজবংশকুলজো ভূমিধাতী অষ্টশ্লোকঃ ॥ ১ ॥

অর্থাৎ তন্ সন্ ।

যৌগাভাসন মদিতায়া তানিমিত্য যজ্ঞানু অষ্টশ্লোক মদিতা

ভূমি যৌগাভাসনপরিভূতী যৌগাভাসন যৌগাভাসন ॥

From the colophon we find that the Ms. was copied by a Kulina Brāhmin named Tārānātha.

বিরচকম্—গুণকৈঃ সূচীয়া রাজমার্গেশ্বরভীষণদেববিরচিতা রাজমার্গেশ্বানিধিপাদাঃ সৌন্দর্যদেবদ্বয়-
পাদাঃ সমাপ্তার্থঃ কথ্যঃ ॥

STOTRAS OR HYMNS.

No 1. অষ্টশ্লোকস্বীধরচরিতম্ । Aṣṭaśloka-stotram. Substance, foolscap paper, 11 x 4 inches. Folio, 1. Lines, 12 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, nearly fresh. Verses, Correct. Complete.

A prayer to Rāmacandra by Aṣṭaśloka, from the Brāhmaṇḍopraṇa.

Beginning.

অদলীয়ায় ।

অথ কতাব্যি জগন্নিবাস
 পাদারসংসদরজঃকণ্যামহঁ ।
 সন্মাসি যন্ দংসজ্ঞহরাদিभि
 বিদ্যম্যতে রন্বিতমাগমে: সদা ॥
 নিত্যং সীতামির্দ'অপন্ রচুপতি' মজ্জা হৃদিষ্য' ধরন্ ।
 জাযন্ সুক্তিসুপৈতি কিং পুনারসী স্বাচারযুক্তো নর: ॥

Colophon.

ইতি মজ্জাখণ্ডপুরাণে অদলীয়াহৃতসীত' সমাপ্তম্ ॥

বিবরণ—পুস্তকেঃখিন্ মজ্জাখণ্ডপুরাণীকরুহন্যাহৃতং সীতামসীত' বর্ণনৈ ।

No 2. **আদিত্যহৃদয়ম্** । *Ādityahṛidayam*. Substance, country-made yellow paper, 9×2½ inches. Folia, 16. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date. 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the sun from the *Vispudharmottara*, named *Ādityahṛidayam*.

Beginning.

সৌ নম: সৌম্যায় ।

জ্ঞাতানীক অস্বাথ ।

অথমাদিত্যশুভমস্তুপতিহেত্বীজীতম ।

এতন্মে বুদ্ধি বিমেন্দ্র মপ্যে মরৎ তব ॥

End.

উদয়গিরিসুপেত ভাস্কর বদ্রহস্ত

নিখিলসুবলমেব স্ববরসৌভাগ্যময় ।

সিমিরকরিতমেহঁ সৌভাগ্যং ধর্ম্মগীর্জা

সুস্বরসমমিষ্টম্ সুন্দরং বিদ্যদীপম্ ॥

Colophon.

ইতি বিষ্ণুখণ্ডোত্তরে সৌতখণ্ডোত্তরোক্ত আদিত্যহৃদয় সমাপ্তম্ ॥ সৌ সন্
 সত্ ॥ সৌভাগ্যসৌভাগ্যবিদ্যারত্নমহাশাখ্যেখ পুস্তকমিহঁ ॥ সৌম্যায় নম: ॥

From this colophon we see that this Ms. belonged to *Kālikānta Vidyaratna Bhattachāryya*.

বিবরণ—পুস্তকেঃখিন্ সৌবিশ্বখণ্ডোত্তরোক্ত আদিত্যহৃদয় নাম সৌম্যায়সৌ বর্ণনৈ ।

No. 3. **क्षयस्तोत्रम् ।** *Kṣayastotram.* Substance, country-made yellow paper. Folia, 13. Lines, 2-4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Śrīkṛṣṇa. Anonymous.

Beginning. श्री कृष्णाय नमः ।

यं वेदविदवि प्रियमिष्टिराया (१)

यद्वाग्मिनीरहस्यमभ्युहो नो धाता ।

गोपायबालसुखना वनमालिने तं

गोधूमिधूपरश्मिरोरमरीरमंत ॥ १ ॥

End.

वदने नवगोतमभवाङ् वचनेऽघरघरचातुरीपुरीचं ।

नयने कुङ्कुमायमनायवेवापरधं कीमल तापुर्बं कुमारं ॥ १०१ ॥

इत्यस्तुत्तुष्टिप्य यातोऽसि वलाम् कथं किमदुतं ।

उदयाद्यादि निवासि धीर्बर्ध मय्यामि ते ॥ १०४ ॥

Colophon. मालि ।

पुस्तकालयम् श्रीकृष्णस्तोत्रं वर्णनं ।

No. 4. **गङ्गास्तवः ।** *Gaṅgāstavaḥ.* Substance, country-made yellow paper, 17 x 2½ inches. Folia, 4. Lines, 1-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Ganges, from the Vṛhattdharmapurāṇa.

Beginning. श्री गङ्गा विमलवदनायै नमः । अः पावनमहः स्रवणाये वैश्वदेवमात्म-
सन्देशपाये श्रीकृष्णवशीतल्लगावतिमिरापसारकपद्मश्रीतीरपादे । अथ
दपनापतिमहद्विहतरसनादेवोपहारकपद्ममावतरसावनामनदपाये मूर्ति-
मध्ये कोटि कोटि चन्द्रकलायै मकरावनाये नन्दे द्वि विमर्षि विमर्षदी-
हवे इवमवगारायकनेत्रःशरीरद्वयरीरे परमात्मन् प्रबोध प्रदीप ते नमो
नमः ।

नमसे द्विर्द्विर्द्वि नन्दे विमर्षाविति ।

विमर्षने येनदये नन्दविमर्षाविति ॥

End. नमः कल्पवृक्षे च श्रीगङ्गायै नमो नमः ।
सर्वतोर्ध्ववाये च सुप्रभायै नमो नमः ॥

Colophon. इति श्रीवृक्षस्यपुराणे गङ्गास्तवः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीवृक्षस्यपुराणीकगङ्गास्तवो वर्तते ।

“ ”

No. 5. गङ्गास्तोत्रम् । Gangāstotram. Substance, country-made yellow paper, 10×3½ inches. Folia, 2. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verso. Correct. Complete.

A prayer to the Ganges from the Padmapurāṇa.

Beginning. गङ्गे देवि जगद्वात्रि पादाभ्यां सन्निभे तव ।
स्वामि त्वपराधे मे प्रसन्ना वस्तुमहंसि ॥
स्वर्गलोहपद्मोपाने त्वदोषमुदकं शुभे ।
अतः स्वामि पादाभ्यां नमस्तुभ्य नमिरे ॥

अथ गङ्गास्तोत्रम् ।

गङ्गे समस्तजगदम्ब अक्षतरङ्गेऽ-
नङ्गाद्विचारादतरमस्तकपुष्पमाने ।
कंसारिषाद्वरचययरेष्टद्वि-
मत्ता नमामि दुरितचयकारिणि त्वाम् ॥

End. परं ब्रह्मस्वप्नां त्वां सर्वभूतैकमातरं ।
गङ्गोमि किमहं क्षीतुं भालयितोऽयं मीषदे ।

Colophon इति पद्मपुराणीकगङ्गास्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पद्मपुराणीकं गङ्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 6. **दुर्गास्तोत्रम् ।** Durgāstotram Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

A prayer to the Goddess Durgā, by Arjuna at the instruction of Srikrishṇa, in the Kurukṣetra war, taken from the Mahābhārata.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा । सद्य उवाच ।

भार्तराष्ट्रवल् दृष्ट्वा बुद्धाय समुपस्थितम् ।

अर्जुनस्य हृत्ताप्याय कृष्णो वचनमब्रवीत् ॥

श्रीममवागुवाच ।

यदिभूम्ना महाबाहो संशयाग्निमुच्छ्रितम् ।

पराशयाय तूष्णीं दुर्गास्तोत्रमुदीरय ॥

सद्य उवाच ।

एवमुक्त्वोऽर्जुनः संख्ये वासुदेवं धीमताः ।

अवतीत्य एवात् पापैः स्त्रीवन्नाह कृताघृतिः ।

अर्जुन उवाच ।

यौ नमस्ते सिद्धममे पापेऽहं मन्दबुद्धिनि ।

कुमारि कानिके पात्रि कमले लक्षद्विजिह्वे ॥

End.

गुह्यः पुष्टिर्भूतिर्दोषिदन्तादिचरिर्वाहिनो ।

मृतिर्भूतिमतां काङ्क्षे शीत्यसे सिद्धचारवेः ।

Colophon. नास्ति ।

निवरणम्—पुस्तकालिखितं महाभारतस्य कुरुक्षेत्रस्य श्रीकृष्णादिमादर्व्युत्पन्नं दुर्गास्तोत्रं वर्णितम् ।

No. 7. **दुर्गास्तोत्रम् ।** Durgāstotram. Substance, country made yellow paper, 10 × 3, Folia, 1. Lines, 8 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Goddess Durgā, by Mahādeva from the Brahmapurāṇa.

Beginning.	প্রাচীণী বীজদণ্ডা তং সৃষ্টে যাঙ্কুরদম্বিণী । বঙ্গী ব দাঙ্কিকা শক্তির্জমি শৈলসদম্বিণী ॥
End.	কিং সৌমি পদ্মবজ্রিণ রক্ষসলী মদিশরি । কৃপা কুরু মহামায়ে মম শত্ৰুঘ্নং কুরু ॥
Colophon.	ইতি ব্রহ্মবৈবর্তে মহাদেবকর্তে স্তোত্রম্ ।

বিবরণম্—পুস্তকটিয়িহ ব্রহ্মবৈবর্তপুরাণে মহাদেবকর্তৃদৃষ্টং বর্ণিতং ।

No. 8. নীলকণ্ঠস্তবরাজঃ । Nilakanthastavarājaḥ. Substance, tree-bark, 10 × 3 inches. Folia, 5 (the first two folias wanting). Lines, 4–8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āśāḍha, Śākāvda, 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

বিবরণম্—পুস্তকটিয়িহ স্কন্দপুরাণে নীলকণ্ঠস্তবরাজাভিধেয়শিবলীঙ্গমসম্বন্ধে বর্ণিতং ।

No. 9. প্রজ্ঞাবর্দ্ধনস্তোত্রম্ । Prajñāvarddhanastōtram. Substance, country-made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part being blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvarddhanastōtram, taken from the Saṅgskumārsambhitā.

Beginning. শৌ নমো নমোহায় ।

Beginning.	इत्यानां वीजवपा त्वं सुष्टेयाद्गुरवपिचो । वज्रो च दाहिका शक्तिर्जले त्रैलोक्यवपिचो ॥
End.	किं कीमि भयवज्जेव रथवस्तो मष्टिग्रि । तथा इह महाभाये मम शत्रुघर्षे कुरु ॥
Colophon.	इति ब्रह्मदेवर्षे महादेवकृतं स्तोत्रम् ।

विवरणम्—पुष्पकऽस्त्रिन् ब्रह्मदेवर्षपुराणीकं महादेवकृतदुर्गास्तव' वर्णन ।

No. 8. नीलकण्ठस्तवराजः । Nilakanthastavarājah. Substance, tree-bark, 10 × 3 inches. Folia, 5 (the first two folias wanting). Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āṣāḍha, Śakāvda, 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete.

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

विवरणम्—पुष्पकऽस्त्रिन् स्कन्दपुराणोद्योगीशकण्ठस्तवराजाभिधेयशिवस्तोत्रमसम्पूत्रे वर्णिते ।

No. 9. प्रज्ञावर्द्धनस्तोत्रम् । Prajñāvarddhanastotram. Substance, country made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part being blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvarddhanastotram, taken from the Sanatkumārsambhitā.

Beginning. श्री नमो नमोऽस्तुते ।

वीगोत्रो महाभक्तः कार्तिकेशोऽग्रिमन्दनः ।

स्कन्दः कुमारः सेनानी. स्वामी शङ्करदत्तः । १ ।

End.

महाभक्तमयाकीर्ति मम नामानि कीर्तयेन् ।

महाप्रज्ञामयाकीर्ति माय कार्त्तविवारया ॥

Colophon. इति श्रीसनत्कुमारसंहितायां श्रीपद्मावर्द्धनस्तोत्रं संपूर्णम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पद्मावर्द्धनस्तोत्रनामधेयं श्रीसनत्कुमारसंहितोक्त पद्मावर्द्धकं श्रीकार्तिकेयस्तोत्रं वर्तते ।

No. 10. मङ्गलाष्टकम् । Maṅgalāṣṭakam Substance, palm leaf, 8 x 3 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct Complete.

A prayer to the Goddess Durgā by the Sun, consisting of eight ślokas, and therefore called Maṅgalāṣṭakam, taken from the Kāśī-khaṇḍa of the Skandapurāṇa.

Beginning रविहराच ।

ईषि त्वदीयचरणान्मृजरेणुगौरां
मालव्यनीं वदति यः प्रवर्तिवशीचः ।
नान्मरिऽपि राजनीकरवाहयेछां
तां मोदयत्यतितरां किम् तस्य पुंसः ॥

End.

स्तुतेति तां हरहरार्द्धशरीरशोभां
श्रीमङ्गलाष्टकमहाशिवनेन सागुः ।
देदीक्षु दीवमष्टकम् परितः प्रवक्ष्य
तूर्णीं बभूव कविता शिवयोः पुरातान् ॥

Colophon इति श्रीस्कन्दपुराणे काशीखण्डे मङ्गलाष्टकं स्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणकाशीखण्डोक्तं रविकृतं मङ्गलाष्टकं वर्तते ।

No. 11. विष्णुस्तोत्रम् । Viṣṇustotram. Substance, country made reddish paper, 18 x 2½ inches Folia, 1. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Viṣṇu. Anonymous.

Beginning.	ब्रह्मा श्रीगणेशाय नमः सद्योऽपि ह्युदयिष्ये । वन्द्यो च दादिका यत्किञ्चित् यैवमवशिष्यते ॥
End.	किं स्त्रीभिः पञ्चवक्त्रैश्च रक्ष्यते मनुजैः । कर्म कुरु महात्मायै नमः शत्रुघ्नयै नमः ॥
Colophon.	इति ब्रह्मवैवर्ते महादेवकृतं स्तोत्रम् ।

विवरणम्—पुस्तकं किञ्चिद् ब्रह्मवैवर्तपुराणोक्तं महादेवकृतदुर्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 8. नीलकण्ठस्तवराजः । Nilakanthastavarājah Substance tree-bark, 10 × 3 inches Folia, 5 (the first two folias wanting). Line 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āṣāḍha, Śakāvd 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete.

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

विवरणम्—पुस्तकं किञ्चिद् स्कन्दपुराणोक्तं नीलकण्ठस्तवराजं निवेद्य शिवस्तोत्रमवशिष्यते ।

No. 9. प्रज्ञावर्द्धनस्तोत्रम् । Prajñāvarddhanastotram. Substance country-made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part being blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvarddhanastotram, taken from the Sanatkumārsambhitā.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

योगेश्वरी महादेवः कार्तिकेशोऽपि नन्दनः ।

स्कन्दः कुमारः सेनापि. आसीत् महारथधरः । १ ।

End.

महानन्दमवाप्नोति नमः नानार्थं कोट्यम् ।

महाप्रज्ञामवाप्नोति नमः कार्तिकेश्वराय ॥

अग्निनामार्चनं कृत्वा स्रष्टानं नवः पार्थिवः ।
स्रष्टानश्च ततो जन्वा मातृकामोऽभवत्तदा ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे शनैश्चरशोचं समाप्तम् ।
यदक्षरं परिमलं भाषाहीनञ्च यद्वैतम् ।
पूषे भवति तत् सञ्चे तत् प्रसादात् शनैश्चरम् ॥
भोनाम्नश्चयमाक्षरविभुतं महायज्ञः ।
वापाया गर्भसंभूतं वन्दे मन्त्रा शनैश्चरम् ॥

एवाचिसप्तदशशतशकान्दीयश्रीशपाटन तथोदशंमे समानं शोचम् ।

From the colophon we see that the Ms. was copied on the 13th
Āśāḍha in the Śākābda 1732.

पुस्तकोच्छिन्नं पत्रं राशोयशनैश्चरशोचं वर्त्तते ।

No. 13. गिवस्तोत्रम् । Sivastotram. Substance, foolscap paper,
11 x 2 inches. Folia, 1. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, ?
Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A hymn to Śiva. Anonymous.

As it contains only seven slokas, it is given in full below.

श्रीं नमः शिवाय ।

श्रीकारं विन्दुमंयुतं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः ।

कामदे मीचदै चैव श्रीकाराय नमो नमः ॥ १ ॥

न जाति नैव सम्भूतं चक्षो यन्त्र न विद्यते ।

नमन्ति देवताः सञ्ज्ञा नकाराय नमो नमः ॥ २ ॥

महादेवमहात्मनं महायोगिन्देवम् ।

महापापहरं देवं नकाराय नमो नमः ॥ ३ ॥

शिवं शान्तं अद्वयार्थं लोकानुसङ्गकारकं ।

शिवमेतत् परं ब्रह्म नकाराय नमो नमः ॥

वाहनं हयभी यन्त्र वायुकिञ्चलमयम् ।

वामे शक्तिहरं देवं नकाराय नमो नमः ॥ ५ ॥

Beginning. देवा ऊचुः ।

ओं नमः कृष्णाय जगद्देवनाय गोविन्दपुरुषोत्तमवामुर्देवनिखिलजगद्व्य-
संघातक-विविध पाप विमर्दिष्य-विधिनिकर भास्करदेवादेवैकैष्टव्यपुरुषोत्तम
सकलसुरनरपुरुषोत्तमानामाग्रैरेषु त्वं मनश्चतुःशतसंज्ञायाधिष्ठा-
नानुदाय वाक्पाणिपायूपमनीषिष्ठाये कर्मरूपाय महात्मने शीघ्रतः
निर्मल्लाय ते नमः । एवञ्च ।

हर + + शुक्लं जगदीश्वर ।

काले प्रादुरभूद्देव' काग्रपम्य गृहं प्रभुः ।

अदितिदवाच ।

तद्यै नमो कृष्णाय हरये परमानन्दे ।

अथाय आदिनेयाय काग्रपाय नमोऽस्तु ते ॥

End.

रुद्धारकारकः शब्दः सत्यमेव न सत्यः ।

स्वयं पालककर्ता वै तव मात्मीह संशयः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुनर्लेखितम् श्रीविष्णुस्तोत्रं वर्तते ।

No. 12. ग्रन्थस्तोत्रम् । Sanaīscarastotram Substance, country-
made yellow paper, 10×2½ inches Folia, 4 Lines, 5-7 in a page.
Character, Bengali. Date, 1732 Śakāvda. Appearance, old. Verse.
Generally correct. Complete.

A prayer to the planet Saturn, belonging to the Skandapurāṇa,
described in App. Tantras, No. 18; as it was only named there, we
give a short description below.

Beginning. ओं नमः ग्रन्थराय ।

अविदवाच ।

वसुधैव कुटुम्बकम् वाक्पादः पुरा ।

चक्रवर्ती स विज्ञेयः सप्तदशविधः हतो ।

End.

वरदधनु संघाप्य वाक्पादः पुरा ।

अथ कृतार्थमात्मार्थं नमस्कृत्य ग्रन्थं ॥

शनिनामाञ्चनं कृत्वा खल्लानं यतः पादिवः ।
खल्लानञ्च ततो गत्वा दातकामोऽभवत्तदा ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे शनैश्वरस्तोत्रं समाप्तम् ॥
यदक्षरं परिभटं नाचाह्वीनञ्च यद्वेत् ।
पुष्पे भवति तत् सत्त्वं तत् प्रसादात् शनैश्वर ॥
नौनाञ्जनस्यपाचरविश्रुत मन्त्रायतः
व्यायाया गर्भममूर्तं बन्दे मन्त्रा शनैश्वरम् ॥

पञ्चाचिमतदशशतशकाष्टीयसौषपादस्य त्रयोदशशे समानं श्लोकम् ।

From the colophon we see that the Ms. was copied on the 13th
Āśāḍha in the Śikāyda 1732.

पुस्तकालिखन् पञ्चाशत्तोर्यशनैश्वरस्तोत्रं वचने ।

No. 13. गिवस्तोत्रम् । Śirastotram. Substance, foolscap paper,
11 × 2 inches. Folia, 1. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, 1
Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

A hymn to Śiva. Anonymous.

As it contains only seven ślokaḥ, it is given in full below

श्री नमः शिवाय ।

श्रीकारं बिन्दुमयुक्तं त्रिजं ध्यायन्ति योगिनः ।
कामदं भीषदं चैव श्रीकाराय नमो नमः ॥ १ ॥
न जातिं नैव सम्भूतं लक्ष्यं यत्नं न विद्यते ।
नमन्ति देवताः सर्वा मकाराय नमो नमः ॥ २ ॥
महादेवमहात्मनं महायोगिमहेश्वरं ।
महापापहरं देवं मकाराय नमो नमः ॥ ३ ॥
त्रिंशं शान्तं त्रयश्रयं श्रीकानुषङ्गकारकं ।
त्रिंशमेतत् परं ब्रह्म मकाराय नमो नमः ॥
वाहनं हृषीकेशं वायुकिञ्चिदुत्पथं ।
वानि शशिहरं देवं वाकाराय नमो नमः ॥ ४ ॥

धत यत्र खितौ दीनो जगन्नाथो महीधरः ।
 जगन्कर्ता जगद्भर्ता सकाराण्य जमीनमः ॥ ६
 पद्मचरमिदं श्रीमं यः पठेत् शिवसहिषी ।
 कीदृजशक्तं पापं सत्पथादेव नश्यति ॥

इति शिवस्तोत्रम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवस्तोत्रं वर्णिते ।

No. 14. सूर्यगणेशस्तोत्रे । *Sūryyaganēśastotre*. Substance, country-made reddish paper, 18 × 2½ inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

Prayers to Sūryya and Gaṇeśa. Anonymous.

Beginning. व्यास उवाच ।

यद्यत्र हिजमाईल सूर्यस्तोत्रं महापुत्र ।
 यत् तुला च पठित्वा च सत्त्वपापैः प्रमुच्यते ॥

End

इति ते कथितं सर्वं यत् पृच्छोदमिति तदा ।
 कैमिने तपसे भक्त्या वाप्यदृष्टं यथातथं ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सूर्यगणेशस्तोत्रं वर्णिते ।

No. 15. सूर्यस्तवः । *Sūryyastavaḥ*. Substance, country-made white paper, 10 × 3½ inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

The well-known prayer to the Sun, from the *Sāmvaṇṇapurāṇa*.

केऽस्मिन् सान्दपुराणोक्तसूर्यस्तोत्रं वर्णिते ।

No. 16. **सूर्यस्तवः ।** Sūryastavaḥ. Substance, bark of a tree, 9×2 inches. Folia, 2. Lines, 5-6 in a paper. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

Another copy of the same.

No. 17. **श्रुतिपादस्तोत्रम् ।** Śrutipādastotram. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 7. Lines, 7-9 in a page, with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 4th Śrāvana, 1176 Bengali era, (as seen in the margin of the first page.) Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Gaṅgapatī by Jaiminī, entitled Śrutipādastotram.

Beginning. श्री गङ्गाय ।

यस्मान् सन्ने समुत्पन्नं चराचरमिदं जगत् ।

इदं नमी नटेनाथ तस्यै कारुण्यमूर्तये ॥

End.

इत्यनेन सवेनेनं लुब्धाभी जैमिनिर्मुनिः ।

सैवाशुपुत्रेनयनः प्रथमानं समापति ।

मुद्रमुद्रः विषयीकृताश्च शास्त्रवसामर्शः ।

सर्वान् कामान् चयाप्यान्ने नाथपदमवाप ॥

Colophon.

इति श्रुतिपादस्तोत्रं समाप्तम् ॥ श्री श्रीगङ्गाचराचरमोदके ॥

सम्याताश्च वचनसूत्रं टिप्पणान्तराशीयवदः ।

नङ्गामङ्गपरम्परारहितं विष्णुं तु पारमिष

आदात्तुं रमसादिसारिसकरोद्यममादुपतं

भीमोदं प्रसमीत्य सा जितमुषो देवान्महा पातु नः ॥ १ ॥

श्रीगुरुवे नमः ।

विषयवत्—पुस्तकेऽस्मिन् जैमिनिजतं श्रुतिपादस्तोत्रं निषेध शोधवदतिथी ॥ चर्चते ।

SMRITI MANUSCRIPTS.

No. 1. অর্শরোগপ্রায়শ্চিত্তব্যবস্থা । *Arśarogaprāyaścittavyavasthā.* Substance, country-made yellow paper, 15 × 2½ inches. Folia, 2. Lines, 2-7 in a page Character, Bengali, Date, 1 Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

This codex describes the expiatory rites to remove the sin committed in previous birth, indicated by piles.

Beginning. অর্শব্যধিসংস্পৃশিতজন্মানরোগাতিপাতকারিব্যপাৎকামিন পরাক্রমদায়া-
যমন্তী বিশৃঙ্খল্যাপসীদানরূপে প্রায়শ্চিত্ত কার্যং দৃষ্ট্বা ন যদা-
মন্তীতি বিদুষা পরামর্শঃ ।

End. ততঃ ক্রতেঃকিন্ম কলৌষি যন্ কিঞ্চিদবৈগুণ্যং আতং তদ্ব্যপন্নমগ্নাৎ শ্রীবিষ্মাঃ
অরথমর্গ করিষ্যে ইতি বিষ্ণুং স্মৃতা প্রত্যহং যজ্ঞার্থপার্বণ্যে কৃতা দশাশ্বন-
ব্রাহ্মণানু ভীজয়েদिति ।

Colophon. নাস্তি ।

বিবরণ—পুস্তকেঃকিন্ম অতিশাস্তীকার্শরোগপ্রায়শ্চিত্তব্যবস্থা বর্ণনে ।

No 2. আচারনির্ণয়ঃ । *Ācāranirṇayaḥ.* Substance, country-made yellow paper, 18 × 2½ inches Folia, 100. Lines, 6-7 in a page, with a gap of 1 inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Prose. Generally correct. Not complete.

A Smṛiti work dealing with the Ācāras or mode of living of the Hindus, by Gopālcandra Śarmā.

Beginning. শ্রী গোপালস্য নামঃ ।

শ্রীজগদ্ব্যবস্থায় শ্রীমদাশ্বমেধস্য ।

আচারনির্ণয় শ্রীরাঃ ক্রিয়তে পুস্তকং সত্যং ।

আচারস্য শ্রেয়ঃসাধনত্বমাহ হারীতঃ ।

End. নাস্তি ।

বিবরণ—পুস্তকেঃকিন্ম আচারনির্ণয় নাম শ্রীগোপালচন্দ্রশর্মাবিরচিতঃ স্মৃতিবিবরণঃচন্দ্রশর্মার
বর্ণনে ।

No. 3. तत्त्वचिन्तामणिः । Tattvacintāmaṇiḥ. Substance, country-made yellow paper, 12 × 2½ inches. Folia, 25 (of which 24 containing the text, and 1, the index only). Lines, 6-10 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse Correct. Complete.

A Smṛiti work dealing with the various religious rites of the Hindus, by Vācaspati Miśra.

Beginning. श्री नमः परमदेवताये । श्रीतत्त्वचिन्तामणौ नमस्तत्त्वमाय ।

सुक्तामात्रिभवेदुद्योगेमेदवन्नविदुनाः ।

पद्मरागं मरकतं नीलं रत्नं नवेति च ।

श्रीतत्त्वचिन्तामणियस्यान् विद्यमानि प्रमाणाणि विवक्ष्यते ।

सामान्याद्ये स्वामी तु विग्रीवायै भस्मभुजैः ।

अर्च्यस्तोत्रततः कार्यं साधमाचमनं मय ।

कुम्भाद्याल्लक्ष्यैश्च यवग्रीहितिष्ठानपि ।

आल्लक्ष्यैश्च यवैश्च देवार्च्यमपि यथा ।

End. तथामोक्षे पूजाविधानं ।

सुतकादी वरारोहे न त्र्यम्बकपुजनं ।

महागुरुनिपाते तु सवराचं परित्यजेत् ।

प्रकारान्तरनवरत्नमाह राजमार्गयोगे ।

मविमुक्ताप्रदानं च सर्वे रीत्यै तदेव च ।

रेत्यै ताम् तया वद्धं दत्तेति नवरत्नकम् ।

रेत्यै पितरैः । श्रीतत्त्वचिन्तामणि प्रतिशतत्वे आर्त्तन व्याख्यातम् ॥ १ ॥

Colophon.

नानि ।

विषयाः—नवरत्नप्रमाणम् । अर्च्यदिष्टापनयनम् । अर्च्यदिव्यप्रमाणम् ।

पाद्यादिव्यप्रमाणम् । कुम्भप्रमाणम् । होषाद्यनवरत्नप्रमाणम् । कल्पप्रमाणम् ।

नृत्यप्रमाणम् । धूपदीपादिकथनम् । आरत्निकविधानम् । तत्र चक्र-

सुताप्रमाणम् । नेत्रेणनिवेदनविधिः । तत्र पञ्चमुद्राप्रमाणम् । नेत्रेण-

निवेदनविधिः । तत्र पञ्चमुद्राप्रमाणम् । तत्र ताण्ड्यादिदानम् । आन-

कथाध्यानादिप्रमाणम् । निमन्त्रादिप्रमाणम् । मन्त्राधिकारदान-

विधिः । अष्टाङ्गादिप्रमाणम् । अद्वैतचरणानामनरं दर्शनमासादि-

दानम् । अधिवासकथनम् । व्यापनकथनम् । आनुवाककथनम् ।

तथागुरुव्यादिप्रमाणम् । विहराः । होषाप्रमाणम् । तत्र अना-

पनाकादि । तत्र वेदीप्रमाणम् । अष्टपदोत्तरप्रमाणम् । अष्टपद-

पापानां नाशयितुम् । पशुहितपुण्यैः पुजानिषेधः । अपामार्गादिष्व-
 कथनम् । विहितपुण्याणि । शैवाश्विनवर्षकृत्यम् । तत्र दमनारोपणम् ।
 तत्र विश्वसुद्राकथनम् । वैशाखकृत्यम् । आषाढादौ पवित्रारोपणम् ।
 श्रावणकृत्यम् । भाद्रकृत्यम् । आश्विनकृत्यम् । कार्तिककृत्यम् । अ-
 षाढकृत्यम् । पौषकृत्यम् । माघकृत्यम् । फाल्गुनकृत्यम् । चैत्रश्रीप-
 चारकथनम् । दीवादिने गुरुशिवयोर्वपवासनिषेधः । देवप्रतिष्ठाकथ-
 नम् । देवगृहोत्सर्गकथनम् । यन्त्रप्रतिष्ठा । क्षीरपाठकथनम् ।
 संक्षेपदीक्षाकथनम् । कुप्यानां व्रतनादिकम् । योगादिकुण्डलम् ।
 ब्राह्मणादिवर्षभेदे कुण्डल्यवस्थाकथनम् । मेखलादिरहितकुण्डे दीवश्रुति-
 कथनम् । गुरु शुक्लचक्रम् । होमविधिकथनम् । स्थूलकथनम् ।
 होमद्रव्यकथनम् । ओषावाप्यव्यापनम् । तर्पणं सुद्राकथनम् । बटु-
 कादीनां वसिदानम् । पञ्चगव्यवसायम् । अर्घ्यलक्षणादायम् । अग्नीषी-
 पूजाविधानम् । राजमासंश्लोकनवरचम् ।

विवरणम्—पुस्तकैः अस्मिन् ब्राह्मणादीनां विविधधर्मागुष्ठानविवदकलक्षणविज्ञानाद्यभिषेधः कृति-
 निवन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No 4 निर्णयसंग्रहः । Nirṇayasamgrahaḥ. Substance, country-
 made reddish paper, 16 x 2 inches. Folia, 15. Lanes, 6-8 in a page,
 having a gap of about one inch square in the middle. Character, Bengali.
 Date, 1 Appearance, very old Prose. Generally correct. Almost
 complete.

This codex contains three Smṛiti works, viz. (1) Saṁkrānti-
 nirṇaya, (2) Śuddhinirṇaya, and (3) Sumbandhanirṇaya, by Gopāla
 Nyāyapañcānaṁ. The first deals with Saṁkrānti or the passage of
 the Sun from one zodiacal sign to another; the second deals with
 purification, and the third with relationships in general. The first
 is incomplete.

Beginning of *Samkrantinirṇaya*.

श्री नमः शिवाय ।

श्रीलक्ष्मणश्रीनमःकरन्दप्रवृत्तः ।

न्यायपञ्चाननी विद्वान् बलि सक्रान्तिनिर्णये ॥

On comparison of the contents, we see that this is the same as Ms. No. 297, in volume 2 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library, though the latter has been described as anonymous.

Beginning of *Suddhinirnayaḥ*.

‘सौ प्रथमं खण्डादौ त्वं दीपावर्धनः ।

अद्वैतनिर्णयं कृत्वा त्रिदशैः पृथिविषयैः ॥

End. अद्वैतोपादौ दास्यमिह सुनिर्मलं दृष्टव्यं संकीर्णमृताः । महीर्षिमृताः ।
परस्परसम्बन्धः ।

Colophon. इति दीपावर्धनस्य सप्तमोऽध्यायः । अद्वैतनिर्णयः समाप्तः । त्रिदशैः
प्राधान्यादवर्धनः ।

Beginning of *Sambandhanirnayaḥ*

‘सौ ममी नरेन्द्राय । अद्य मन्त्रनिर्णयः । मन्त्रस्य परिवर्धनस्योदयः
समीक्ष्यमानस्य परब्रह्मस्यैवैव पदविषयः ।

Then the author goes on defining the Sambandhas supporting the definitions by quotations from different authors.

End. वाचा दत्ता मनीदत्ता तनवीनुत्तमदत्ता ।
उदकवर्धिता वा तु दा व वाचिभ्योऽपि दत्ता ।
अग्निं परिधत्ता वा तु पुनर्मममया व वा ।
वन्देताः आग्रयेताः ददन्ति वृक्षमग्निवत् ॥
तनवीनुत्तमदत्ता उदकवर्धिता । उदकवर्धिता उदकपुष्पे दत्ता ।

Colophon. इति दीपावर्धनस्य सप्तमोऽध्यायः । अद्वैतनिर्णयः समाप्तः ।
मन्त्रा दृष्टानिर्णयः निमित्तं विवक्षितः ।
उदाहरणार्थं श्रीमान् रामनारायणो विष्णुः ।
सुमन्त्रो मन्त्राणां । सौ ममी नारायणाय । सौ ममी नरेन्द्राय वादुः
द्वेष्टाय । श्रीदत्ताः मन्त्राणां । श्रीमान् । श्रीमान् मन्त्राणां ।

विषयम्—पुनः पुनः दीपावर्धनस्य सप्तमोऽध्यायः । मन्त्रनिर्णयः अद्वैतनिर्णयः ।
मन्त्राणां अद्वैतनिर्णयः ।

No. 5. প্রয়োগতত্ত্বম্ । *Prayogattattvam.* Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 Folia, 36. Lines, 3 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose. Correct. Not complete.

A guide to the ritualistic observances of the Hindus, by Raghunandana.

Beginning. श्री नमः ।

प्रणम्य सशिदानन्दं जगदात्मकमीश्वरं ।

प्रयीमत्तत्वं तन्मधीत्ये वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

अथ ब्राह्मसुद्धर्तकृतम् । ब्राह्मे सुद्धर्ते सव्यापूर्वदशह्यात्मके विबुध्य पठेत् ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रघुनन्दनकृतप्रयोगतत्त्वामिश्रितकृतविषयम् । समाप्ते वर्तते ।

No 6 श्राद्धनिर्णयः । *Śrāddhanirṇayaḥ.* Substance, country-made reddish paper, 17 × 2 inches Folia, 14. Lines, 2-8 in a page, with a gap of above ½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śākānta 1632, Saturday, full moon, Śrāvana. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to the Śrāddha ceremony or solemn obsequies, performed in honour of the manes of deceased ancestors, by Gopilcandra Nyāyapaūcānan Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमः कृष्णाय । अथ श्राद्धनिर्णयः ।

The author in the beginning gives an explanation of the word Śrāddha supporting his explanation by quotations. Then he says,

समुद्रकरपदभाष्ये ।

अपुत्राणाम् नारीणां पतिः कुर्यात् समिच्छती ।

न्यूमितिसभिः सार्द्धमेवं चर्च्य कथ्यते ।

Colophon.

इति गोपालन्यायपद्याननभट्टाचार्यविरचितः पार्वत्यगाइनिर्ययः समाप्तः ।

श्रीहरये नमः ।

शनेश्वारे पूर्वभाषां यावत् मासि यत्नतः ।

नला कृष्णपदद्वयमखिलं ग्राह्यनिर्णयम् ॥

युगमन्तु शकाब्दा १८३२ । श्री गङ्गायै नमः ।

The codex contains another work of the same author, namely *Saṁkrāntinirṇaya* which has been described under निर्णयपत्र; and from the colophon of the latter, we see that both these Mss. were copied by Rāmanārāyaṇa Sarmā.

विवरणम्—पुस्तकैः द्विन् गोपालन्यायपद्याननभट्टाचार्यकृतः ग्राह्यनिर्णयौ नाम ग्राह्यविषयकः अतिनिबन्धौ वर्तन्ते ।

LITURGICAL MANUSCRIPTS.

No 1. ऋग्वेदोपा होमपद्धतिः । *Rigvedīyā Homapaddhatih*. Substance, bark of a tree, 18 x 3 inches. Folia, 19. Lines, 5-7 in a page, with a gap of about 1 inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

This codex contains the process of oblation to the fire according to the *Āśvalāyanaśākhā* of the *Rigveda*.

Beginning. अथ होमपद्धतिः । तवादी अस्तिवाचनं तदायां ब्राह्मणान् नमःपुत्राणां श्रीं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः श्रीं अथेवादि अदेवपरिमितरजत-तुलापुत्ररमहादानमखर्यैश्च श्रीं पुण्याहं सुवसोऽविश्वरूपिणि विः श्रावयेत् । श्रीं पुण्याहमिति विः ते ब्राह्मणा वदेयुः । एवं अस्ति अदिह वाचयेत् ।

End.

पौराणिकाय श्रीं सुरास्तामनिदिहन्विनादि सर्वेष्टामानेतिहये इत्यम् ।

मिति पौराणिकाभिप्रेतः एवं कृताभिप्रेतो यजमानस्तत्कल्पीतकर्म
कुर्यात् ।

Colophon. इति सार्वभौमस्य आश्रयमयाऽष्टादशोपनिषद् श्रीमत्तुलसीदासविरचिते श्रीरामचन्द्रायनमः ।

विशरणम्—पुस्तकेऽभिन् शब्दे दोषाश्चक्षयनमाख्योया दौमपइतिः सम्पूर्णा विद्यते ।

No. 2. चन्दनयात्रा । Candanayātrā. Substance, country-made reddish paper, 13 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This work deals with the Candanayātri of Viṣṇu (Jagannātha) held on the third lunar day of the bright half of the month of Vaiśākha, in which Viṣṇu is specially worshipped with Candana or Sandal-paste.

Beginning. अथ चन्द्रनयाः । तत्र स्थाने इन्द्रायम् प्रति जेमिनिवाक् यथा

वैशाखादिषु मासेषु देवदेवस्य शान्तिः ।

या द्वादश्यायां स्युः सावित्रि वत्स्यामि ते श्रद्धा ।

बैशाखे चान्दनी याता लोहे आपन्यदोरिता ।

भाषाटे रदयावा आच्छावणे शायनो तथा ।

भाट्टे दक्षिणपार्श्वे वाग्निने वामपार्श्वेका ।

જોડ્યાનો કાર્તિકે માસિ છાદનો માર્ગશીર્ષકે ।

पौषे पुष्याभिषेकः स्यान्नाषे मास्योदनो तदा ।

फाल्गुने दीर्घावा स्थायै वै दमनभक्षिका ।

एकैका सुनिदा मोला धर्मकामायेसाधना ।

तथा—

वैशाखस्य सिते पक्षे तृतीयाचतुस्रश्रिता ।

सद्यः सा लिपिर्द्विगन्धर्विपनैरतिशोभनेः ।

तथा—

बैशाखसप्तमि पक्षे तृतीयायास्तु चन्द्रर्न ।

मानादिधीपकाराथ श्रीकृष्णाय निवेदयेत् ॥

End.

अथ याताकालः । तत्र यद्युपयदिने द्वितीयात्रामस्तत्र परदिने यात्रा ।

रक्षाप्यां वर्ज्यंशिला न द्वितीयां मुनिवचनम् ।

अथैषु देवकार्येषु मन्त्रयुक्ताः प्रशस्यन्ते ।

इति ब्रह्मवैवर्तात् । अथ मन्त्रो दत्तपतिस्तत्तत्प्रियतुर्वी ।

वैशाखे च द्वितीयायां पूर्वविहा करोति यः ।

इत्थं देवा न गृह्णन्ति कर्त्तुं नैव विनामदाः ॥

इति वचनाच्च ।

गुह्याग्निहोत्रभूतानि वष्मन्वीजैर्मुरभ्युपो ।

द्वेष्टेण हादमो युक्ता अतुर्दंष्ट्रा तु पूर्वमेव ।

प्रतिपदाप्यमावस्या तिथ्योर्ध्वम् मन्त्रादर्थः ।

एतद्वक्तुं मन्त्राधीनं इति पुण्यं पुराकृतम् ॥

इति गृह्यपरिशिष्टधृतनिबन्धवचने द्वितीयावतीवधीर्दुर्मन्त्रकीर्तनं रक्षात्रयं परम् ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैः अस्मिन् वैशाखमासि सितपक्षोपवतीवधादि कर्त्तव्यं । श्रीविभीषणनवावती-
समी वर्ज्ये ।

No. 3. चैत्रकृत्यम् । Caitrakṛityam. Substance, country-made red paper, 13 x 4 inches. Folia, 3. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This work describes the rites of the Hindus on the 11th lunar day of the bright half of the month of Caitra and also the worship of Rāmacandra on the ninth lunar day of that month, called Śrī Rāma-navamī.

Beginning. अथ चैत्रकृत्यम् ।

चैत्रप्रह्लादादष्टा मातः इत्थं समापयेत् ।

निवृत्तपूजा विधायाय कृत्वा दीपान् पूर्वमती ॥

End. — মনস্কু—

খৌঁ দশাননবধায়্যে ধর্মমন্ত্যাপনায় য় ।
 দানবানী বিনাশায় দেবানী নিধনায় য় ॥
 পরিমাণায় সাধুনা রামী জাত স্বয়ং হরিঃ ।
 যদ্বাখ্যায়ৈ ময়া দত্তং ষাট্ঠমি. সঙ্ঘতি মম ।
 পুষ্পাঞ্জলিঃ শুভদেবায়ামে যামে স্বতনিতঃ ।
 পুষ্পধিহিধিবদ্ব ভক্তা দিবারাবৈ নদেদমুখঃ ।

इति पञ्चाष्टा रात्रसां अथ मेषं गते क्षुपादाभान् प्रागुक्तमेषपदं चक्ष-
 रमिति ।

Colophon. नाति ।

पुस्तकैऽङ्कित् चैत्रमासोद्यपल्लेखादमोक्तं चोराननवनीपूजा च वर्जते ।

No. 4. तर्पणम् । Tarpanam. Substance, tree-bark, 9 x 2 inches. Folia, 3. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete.

This codex contains Tarpana or the rite of offering of water to the deceased predecessors of one belonging to Sāmaveda.

Beginning. अथ तर्पणम् । खौँ मद्मा हव्यता । खौँ विश्वहव्यता । खौँ ब्रह्महव्यता ।
 खौँ मन्त्रावतिष्ठव्यता ।

End. खौँ पिता अग्निः पिता अर्कः पिता इति परममप ।
 पितरि जीतिमापये जीवन्ते कर्मदेवता ।

Colophon. इति तर्पणं समाप्तम् । ४ ५

पुस्तकैऽङ्कित् सामवेदीयतर्पणविधिर्वर्जते ।

No. 5. **তীর্থযাত্রা ।** Tīrthayātrā. Substance, country-made colourless paper, 18×2 inches. Folia, 33 (the Ms. beginning with the page-mark 48 and ending with the page-mark 80). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, Śākābda 1643. Appearance, old, worn out, dirty, and torn in the margin. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A general guide to the pilgrimage of a Hindu, specially describing the rites to be performed by a pilgrim to Kāśī and Gayā, by Kamalākara Bhatta.

Beginning. স্বপ্নতথ্যে নমঃ ।

শ্রীনারায়ণপিতরং নমোহাশ্রয়্যে ।

সমস্তাকরসংগ্ৰহে তীর্থযাত্রা বিবিস্তিতে ।

End

সত্যং যস্য যস্য প্রসাদে কুসংতাংসি পঠিত্বা সম্মুখং বা বাসিষা কক্ষ-
শ্রবণং সঙ্গমুখং সুভোত ন তু মননশাস্ত্রমুদযাচী । যাঃ সৎপূজন-
সাধীক্রেঃ । তদেবেশ্বরেণ তথৈব প্রকারীকৃত্যেতি সত্বেপ ।

Colophon.

ইতি শ্রীনারায়ণমহামূর্তিস্মরণামন্ত্রমহাত্মজকমলাকরমহাজ্ঞানী সৰ্ব্বতীর্থে
বিধিতশাক্ত্যস্ব কমানম্ ॥ শ্রমমণ্ডল প্রকাস্যে : ১৬৪১ ॥ শ্রীঃগাঃ শ্রবণ ॥
নমো নমো নমঃ ॥ ০

বিবরণ—সঙ্কলিততীর্থযাত্রাশাক্তকরক্যানি । তীর্থযাত্রাভিধানম্ । তীর্থে
মননশ্রবণম্ । সৰ্ব্বতীর্থবিবরণবিধিঃ । তীর্থযাত্রাঃ । কাম্যীকৃত্যম্ ।
অনুষ্ঠানযাত্রা । যজ্ঞকীয়যাত্রা । জৈত্রে মন্ত্রাভিধান বিবরণ । যজ্ঞকৃত্যম্ ।
গয়াযাত্রা বিবরণবিধিঃ । প্রৈতপব্ধিতকৃত্যম্ । প্রৈতপব্ধিতে আশ্বদিনকৃত্যম্ ।
দ্বিতীয়দিনকৃত্যম্ । তৃতীয়দিনকৃত্যম্ । অনুষ্টুপদিনকৃত্যম্ । পঞ্চমদিন
কৃত্যম্ ।

বিবরণম্—পুস্তকঃখিনি শ্রীনারায়ণমহামূর্তিস্মরণামন্ত্রমহাত্মজকমলাকরমহাজ্ঞানী সৰ্ব্বতীর্থে
বিধিতশাক্ত্যস্বকৃত্যবিবরণকঃ তীর্থযাত্রাভিধানী বিবরণী বর্ণিতৈ ।

No. 6. **তুলাপুৰুষমহাদানমন্ত্রকর্মবিধিঃ ।** Tulāpuruṣamahādāna-
makṛhakarṁabidhiḥ. Substance, wood cut into the shape of a paper,
18×3 inches. Folia, 21. Lines, 2-7 in a page, with a gap of 1 inch

End. " সমস্তু—

শৌ' দশাননধার্য্যে ধর্ম্মংস্ত্যাপনাত য় ।
 দানবানা বিলাসায় দেবানা নিধনাত য় ।
 পরিমাণায় সাধুনা রামী লাত' স্ত' হরিঃ ।
 যদাযাণ্যে ময়া দর্শন মাভমিঃ সচ্চিহ্নী মম ।
 পুণ্যচর্চ্ছিত্তি পুনর্দেব্যা ঘামি ঘামি স্তননিতঃ ।
 পুণ্যদেহিচিহ্নে ভক্ষ্যা দিব্যরাত' নদেদুঃখঃ ।

इति एवमाद्या राक्षसाः अथ मेर्यं गते ह्यष्टपादानां प्रागुक्तधेयपदं चतु-
 ररसिति ।

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् चैत्रमासोद्यपलौकादशोक्तं श्रीरामनवमीपूजा च वर्णते ।

No. 4. तर्पणम् । Tarpagam. Substance, tree-bark, 9 x 2 inches. Folia, 3. Lanes, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete

This codex contains Tarpaga or the rite of offering of water to the deceased predecessors of one belonging to Sāmaveda.

Beginning. अथ तर्पणम् । शौ' ब्रह्मा दध्यता । शौ' विश्वमध्यता । शौ' रुद्रमध्यता ।
 शौ' प्रजापतिमध्यता ।

End. शौ' पिता स्वर्गः पिता धर्मः पिता हि परमनाथः ।

पितरि वीतिषापसे प्रीयन्ते सर्वदेवताः ॥

Colophon इति तर्पणं समाप्तम् । + + +

पुस्तकेऽस्मिन् सामवेदीयतर्पणविधिर्वर्णते ।

No. 5. **तीर्थयात्रा ।** Tīrthayātrā. Substance, country-made colourless paper, 18 × 2 inches. Folia, 33 (the Ms. beginning with the page-mark 48 and ending with the page-mark 80). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, Śākāvda 1642. Appearance, old, worn out, dirty, and torn in the margin. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A general guide to the pilgrimage of a Hindu, specially describing the rites to be performed by a pilgrim to Kāśī and Gayā, by Kamalākara Bhaṭṭa.

Beginning. गणपतये नमः ।

श्रीरामकृष्णवितरं जलोभाष्या च मातरं ।

कमलाकरसंज्ञेन तीर्थयात्रा विविक्षते ॥

End

ततः यस्य कृत्या प्रसादं कुर्वतामिति पठित्वा सम्पूर्णतां वाचयित्वा कर्म-
श्रारं च सङ्गृह्य भुञ्जीत न तु गमनवशमनोपवासी । याज्ञदेवपूजन-
माचोक्तैः । तथेवेत्यनेन तथैव प्रकारोक्तैरिति सविधः ।

Colophon.

इति श्रीनारायणभट्टमुनिमुनिरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरमङ्गलतीर्थं सर्वतीर्थं
विधिगणनात्मकं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु शकाब्दाः १६४२ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
जमी जमी जमः ॥ •

विषयः—सङ्ख्यादितीर्थयात्रायाश्चर्यानि । तीर्थयात्रादिनित्यम् । तीर्थं
मन्त्रवत् स्थानम् । सर्वतीर्थोपवासविधिः । तीर्थयात्रम् । काशीस्थम् ।
अनङ्गुष्ठयात्रा । पञ्चकोशयात्रा । छेदे मन्त्रादिना विधिः । गयास्थम् ।
गयायाज्ञे विधिष्वप्युक्तैः । प्रेतपञ्चकम् । प्रेतपञ्चके आद्यदिनकृत्यम् ।
द्वितीयदिनकृत्यम् । तृतीयदिनकृत्यम् । चतुर्थदिनकृत्यम् । पञ्चमदिन
कृत्यम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्ने श्रीनारायणभट्टमुनिमुनिरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः सर्वतीर्थं
विधिकामौगयातीर्थकृत्यविषयकः तीर्थयात्राभिधेयौ विषयो वर्तते ।

No 6. **तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः ।** Tulāpuruṣamahādāna-
makṣakarmabidhiḥ. Substance, wood cut into the shape of a paper,
18 × 3 inches. Folia, 24. Lines, 2-7 in a page, with a gap of 1 inch

square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains *Tulāpuruṣādānavidhiḥ* - or a rite consisting of the distribution of gold and other valuables among Brahmins, equal in weight to the sacrificer.

Beginning श्रीं नमः सुरेश्वराय । अथ तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः । अथ यज्ञ-
मानः समुपजाततुलापुरुषमहादानेभ्यः प्रथमं विष्णुमित्रविनायकानां
पूजायै गन्धपुष्पादिसामग्रीवस्तुनैवेद्यानि ब्राह्मणार्थं गार्ग्ये गन्धमाल्यसामग्री-
वस्तुनाश्च इडिवाहसामग्रीः स्तुतिवाचनायै गन्धमाल्यसामग्रीं सप्तटीकवासी
मगरथं (१) सुवर्चसोलकमयं सोम्यादिषु परिशीलितायां भूमौ अनुर्ध्वमख-
घटनायै स्तुत्यर्थं ब्रह्मादिदेवैः ।

End. ततः शीघ्रं सं सुवर्चं यथावत् दद्यात् । अथ दानवाक्ये अनुकर्म्ये अनुक-
र्माच्च इत्युक्तं तन्निमित्तीकृतः कर्मव्ययः ।

Colophon इति तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः सम्यक् वर्तते ।

No 7 तुलापुरुषदानमखाङ्गभूतहोमादिः । *Tulāpuruṣādāna-*
makhāṅgabhūtahomādih. Substance, tree-bark, 18×3 inches. Folia,
(14+15+17)=46. Lines, 4-7 in a page, having a gap of about
one inch square in the middle. Character, Assamese. Date, ?
Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete

This codex contains the Homa or sacrificial offering to the fire and *Sāntika* or benedictory mantras belonging to the *Tulāpuruṣādāna*, according to the *Mādhyandīnaśākhā* of the *Yajurved*, the *Kouthu-*
masākhā of *Sāmaveda*, and the *Sounakasākhā* of *Atharvaveda*.

Beginning of the Ms.

अथ होमप्रक्रिया । तत्रादीं स्तुतिवाचनम् । तद्यथा । ब्राह्मणान् गन्ध-
पुष्पाभ्यां श्रीं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः श्रीं अद्येत्यादि खर्द-
परिमितरजततुलापुरुषमहादानमखकर्मविधि श्रीं पुण्याहं भवन्तीं सुवर्चसि
वाचयेत् ।

In this way the author gives in the beginning the ceremonies common to all the Vedas.

Then the rites peculiar to the Yaju, Sama and Atharvavedas are dealt with separately.

Colophon. इत्यथर्ववेदोद्योग-श्रीनक्षत्राख्योद्योग-निकायः समाप्तः ।

विवरणम् — पुस्तकः खिन्नु तन्नापुस्तकमहादानमखाद्रम्यो यजुर्वेदमाध्यन्दिनशाखीयो सामवेद-
कांदुमशाखीयो अथर्ववेदमोनक्षत्राख्यो च होमपद्धतिशानिकाध्यायो वर्तेते ।

No. 8. दुर्व्याटमौव्रतकथा । Dūrvāṣṭamīvratakathā. Substance country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 2. Lines, 3-10 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Proso. Correct. Complete

This codex contains Dūrvāṣṭamīvratakathā or a fable connected with the religious vow voluntarily undertaken on the eighth day of the bright half of the month of Bhādra, from the Bhavisyapurāṇa.

Beginning. अथ दुर्व्याटमौव्रतम् । तत्र पञ्चवर्षरजोभिरहस्त्वप्य निष्ठाया तन्मध्य
घटं संस्थाप्य स्निग्धाचनपूर्वकं कृत्वा कुर्यात् ।

End. इति ते कवितं तथैव गुह्यं दुर्व्याटमौव्रतं ।
कुलहडिकरं सत्यं कामदेवं कथयिष्ये ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणे दुर्व्याटमौव्रतकथा समाप्ता ॥
ओ नौत्रोत्पन्नदन्त्राणां सर्वदेशागुरेक्षिता ।
विष्णुर्देहोद्भवा पुष्टासमृत्तेरभिधेयिता ।
सर्व्येवात्राता दुर्व्याममरा विष्णुद्विषा ।
दिव्यसन्तानसंदातो धर्मकामार्थदायिनीम् ॥

विवरणम् — पुस्तकः खिन्नु भविष्यपुराणोक्तदुर्व्याटमौव्रतकथा सम्पूर्णा वर्तते ।

square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains Tulāpuruṣadānavidhiḥ or a rite consisting of the distribution of gold and other valuables among Brahmins, equal in weight to the sacrificer.

Beginning श्री नम. ईश्वराय । अथ तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः । अथ यजमानः समुपश्रान्ततुलापुरुषमहादानेभ्यः प्रथमं विशुद्धिविनायकानां पूजायै गन्धपुष्पादिसामग्रीवस्त्रनैवेद्यानि ब्राह्मणार्चनार्थं गन्धमाल्यसामग्री-वस्त्राणि उद्दिष्टाहसामग्रीः स्वस्तिवाचनार्थं गन्धमाल्यसामग्रीं सप्तदीक्षाग्रीं समग्रं (१) सुवर्कतीलकमयश्च तीर्थादिद्वयपरिमोचितायां भूमौ अनुर्द्धमखण्डघटनार्थं अन्धधर्मशालिदिर्ब ।

End. ततः शोच्यते सुवर्णं यथावत् दद्यात् । अथ दानवाक्ये अनुर्द्धमे अनुक-काल इत्युक्तं तन्निमित्तोक्तेषुः कर्तव्यम् ।

Colophon. इति तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 7 तुलापुरुषदानमखाङ्गभूतहोमादिः । Tulāpuruṣadāna-makhāṅgabhūtahomādīḥ. Substance, tree-bark, 18×3 inches. Folia, (14+15+17)=46. Lines, 4-7 in a page, having a gap of about one inch square in the middle. Character, Assamese. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete

This codex contains the Homa or sacrificial offering to the fire and Śāntikā or benedictory mantras belonging to the Tulāpuruṣadāna, according to the Mādhyandīnāsākhā of the Yajurveda, the Kouthu-māsākhā of Sāmaveda, and the Śounakasākhā of Atharvaveda.

Beginning of the Ms.

अथ होमप्रक्रिया । तत्रादौ स्वस्तिवाचनम् । तद्यथा । ब्राह्मणान् गन्ध-पुष्पाभ्यां श्रीं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः श्रीं अथर्व्यादि सहदेव-परिमितरजततुलापुरुषमहादानमखण्डविधि श्रीं पुण्याहं भवन्ती भुवन्ति वाचयेत् ।

In this way the author gives in the beginning the ceremonies common to all the Vedas.

Then the rites peculiar to the Yaju, Sama and Atharvavedas are dealt with separately.

Colophon. इत्यथर्ववेदीय-ग्रीनकशाखीय-शान्तिकाध्यायः समाप्तः ।

विवरणम् — पुस्तकैः किन् नृपापुरवमहादानमखाड्यमती यजुर्वेदमाध्यन्दिनशाखीयो सामवेद-
कीयुमशाखीयो अथर्ववेदग्रीनकशाखीयो च दीमपडविशान्तिकाध्यायो वर्तेते ।

No 8. दुर्वाष्टमीव्रतकथा । *Dūrvāṣṭamīvratakathā.* Substance country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 2. Lines, 3-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete

This codex contains *Dūrvāṣṭamīvratakathā* or a fable connected with the religious vow voluntarily undertaken on the eighth day of the bright half of the month of Bhādra, from the *Bhaviṣyapurāṇa*.

Beginning. अथ दुर्वाष्टमीव्रतम् । तत्र पञ्चवर्षं रजोभिरष्टद्वयं च निर्माय तन्मन्त्रे
चष्टं संस्थाप्य सतिवाचनपूर्वकं सद्यन्त्रं कुर्यात् ।

End इति ते कथितं तन्त्रं मुनिं दुर्वाष्टमीव्रतं ।
कुलहङ्गिकरं सर्वं कामदं कल्पवृक्षम् ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणे दुर्वाष्टमीव्रतकथा समाप्ता ॥
ओ नीलोत्पलदलश्यामा सर्वदेवसुरेष्ठिनी ।
विष्णुदेवीह्रस्वा पुण्यामन्त्रैरभिषेचिता ।
सर्वेभ्यो राजरां दुर्वासमरां विष्णुदण्डिणी ।
दिव्यसन्तानसंदात्री सर्वकामार्थदाहिनी ॥

विवरणम् — पुस्तकैः किन् भविष्यपुराणे दुर्वाष्टमीव्रतकथा सम्पूर्णा वर्तते ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् चाग्निने मासि शुक्लपक्षपक्षिणावारस्य शुक्लतृतीयेन सप्तम्यादमाने नवरात्रिप्रसंगे वर्तते ।

No. 11. नारायणस्नानमन्त्रादि । Nārāyaṇasnanamantrādi. Substance, country-made red paper. Folia, 1, one being 19 × 3½ inches, the other being 13 × 4 inches. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Correct. Complete

This codex contains the Vedic Mantras for bathing Nārāyaṇa and a prayer to the God.

Beginning. शानादिमन्त्रा यथा ।

श्री इदं विष्णुर्ब्रह्मणे वेधा निदधि पदं ।

समूहमस्य पाशुलि ॥ १

End.

पुष्कराव निमग्नोऽहं मायाविद्यामसागरे ।

माहि मां देवदेवेश त्वमी मायोऽस्ति रचिता ॥

Colophon.

नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीनारायणस्नानमन्त्राद्यस्य सप्तय वर्तते ।

No. 12. बलिकर्मवैश्वदेवकर्मणी । Balikarmabaiśvadevakarmanī. Substance, country-made yellow paper, 11 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Valikarma and Vaiśvadevakarma.

Beginning. अथ बलिकर्मवैश्वदेवकर्मणी । सप्तमोऽती कुशदत्ताः प्राप्नुयतामादिवाचे कर्म निषाद्य आद्रोमन्त्रकपरिमाणं सप्तदशमन्त्रादाय तन्मन्त्रादिकमादाय श्री मः स्वाहा श्री भुवः स्वाहा श्री देवहृतम्येवमीऽवयवममसि स्वाहा । श्री पितृहृतम्येवमीऽवयवममसि स्वाहा ।

No. 9. দেব্যা: সহস্রনামকথনম্ । Devyāḥ Sahasranāmakathanam. Substance, country-made yellow paper, 13 x 3 inches Folia, 7. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the thousand names of Durgī from the Kūrmapurāṇa.

Beginning. হিমবান্ সভাচ ।

অথ মী সফলং জন্ম অথ মী সফলং তপঃ ।
 যন্মে সাচ্চাদুমা ব্যক্তা প্রসঙ্গা হৃদিগোচরা ।
 তথা সৃষ্টং জগত্ সৰ্ব্বৈ প্রধানাথ' স্মৃতি স্থিতং ।
 সত্যেব লৌক্যে দেবি ত্বমেব চ পরা যতিঃ ॥

End - প্রসঙ্গান্ কবিতং বিপ্রা দেব্যা সাহস্রনামকথনম্ ।

অতঃপরং প্রজাসমী ধৃষ্টাদীনাং নিবোধত ॥

Colophon. প্রতি শ্রীকৃষ্ণপুরাণে মহাপুরাণাখ্যে ব্রহ্মযজুঃসামাযজুঃবতুর্ষ্বৈদ সমন্বিতায়া
 মাহাত্ম্যে বৃহস্পতিস্বাক্ষর্যে সংহিতায়া বৈয়াসিক্যা শ্রীমৎকৃত্যবতারাদিসম্বা-
 দিবুপনিষৎ পুর্বেভাগে দেব্যা নামসহস্রকথনং নামৈকাদশীধ্যায়ঃ ।

বিস্বরসম্—পুস্তকেঃখিন্ শ্রীকৃষ্ণপুরাণীকৃতং দেব্যা: সহস্রনামকথনং বর্ণিতং ।

No 10. নবরাত্রিব্রতম্ । Navarātrivratam. Substance, country-made yellow and white paper, 12 x 3½ inches. Folia, 1. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Not complete.

The codex deals with Navarātrivratam or a vow observed from the first lunar day of the bright half of the month of Āśvina to the ninth.

Beginning. কলমিত্যকিঞ্চ: স্কৃতিবাক্যনপূর্বেকং সহস্রং কথ্যাদ যথা । অথৈতাদি প্রতি
 প্রতিদ্বাভারম্ যৌক্তরাদিত্যপূর্বেকানুশ্রুতিবতুর্ষ্বৈদকলমিত্যকিঞ্চ: যজু-
 নবমী ধাবত্ নবরাত্রিব্রতমহং করিষ্যে ।

End. নাস্তি ।

Colophon. নাতি ।

বিশেষ—পুস্তকেঃখিন্ আত্মিনে নাতি পুস্তকটিপাঠ্যাবারম্ পুস্তকবসীপদ্যনং সন্যাসনানং
নবরাতিভ্রতং বর্ণনং ।

No. 11. নারায়ণস্নানমন্ত্রাদি । Nārāyaṇasnānamantrādi Sub-
stance, country-made red paper. Folia, 1, one being $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches, the
other being 13×4 inches. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains the Vedic Mantras for bathing Nārāyaṇa
and a prayer to the God.

Beginning. স্নানাদিমন্তা যথা ।

খৌ হুদ্বিখলিঁচক্রমে বেধা নিদ্বি বর্দ ।

সমুদস্য পাঠ্যে ১ ১

End.

পুস্তকো দিমন্তোঃ মায়াবিশ্বাসদরে ।

নাতি না দিবদ্বিষ ললী নাম্বোঃলি ববিতা ১

Colophon.

নাতি ।

বিশেষ—পুস্তকেঃখিন্ শ্রীনারায়ণস্নানমন্ত্রাভ্যস্তা যথা বর্ণনং ।

No. 12. বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী । Balikarmabaiṣṇavadevakar-
maṇī. Substance, country-made yellow paper, 11×3 inches. Folia, 4.
Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance,
old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Valikarma and Vaiṣṇavadevakarma.

Beginning. অথ বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী । উপবীতী কুম্ভকঃ প্রাশুস্তাসাদিপাণে
জন্ম নিধায় আদ্রাসনকপরিমাণং সপ্তদশমায়ায় সপ্তদ্বাদিকমায়ায় খৌ
ম্. স্বায়া খৌ মুবঃ স্বায়া খৌ দিবজতল্লেনসীঃবয়জনমসি স্বায়া । খৌ
পিতৃজতল্লেনসীঃবয়জনমসি স্বায়া ।

End.

শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ

শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ

শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ

শ্রী' শ্রী' নমঃ । শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ । শ্রী' শ্রী' নমঃ ।
শ্রী' শ্রী' নমঃ ।

বিশেষ্য—বলিকর্ম্মবৈষ্ণবদেবকর্ম্মণী ।

No. 13. বলিকর্ম্মবৈষ্ণবদেবকর্ম্মণী । Balikarmabaisvadevakarmmani.
Substance, country-made reddish paper, 12 × 3½ inches Folia, 1. Lines,
9-11 in a page, with marginal notes. Character, Bengali. Date, ?
Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

২ বিশেষ্যপূর্ণম্ ।

No. 14. বলিকর্ম্মবৈষ্ণবদেবকর্ম্মণী । Balikarmabaisvadevakarmmani.
Substance, millmade blue paper, 12 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 10-11
in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. ?
Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

১ বিশেষ্যপূর্ণম্ ।

No. 15. মন্বন্তরাঙ্গি । Manvantarāṅgi. Substance, foolscap white
paper, 9 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.
Complete.

This codex mentions some of the holy tithis or lunar days of the
Hindus, such as Manvantara etc.

Beginning. अथ मन्त्रान्तरा ।

अथ शुक्लं दृष्ट्वा नमो दादमी कान्तिको तदा ।
 द्वितीया चैवमाशुभं तथा माद्रदम्ब च ॥
 फाल्गुनस्याशुभमावत्ता पौषमेकादमी तथा ।
 आषाढस्यापि दशमी तथा माघेन सन्मी ।
 कान्तिको फाल्गुनी चैवौ औष्ठे पञ्चदमी तिला ।
 मन्त्रान्तरादयस्ते ता दत्तव्याः चकारिकाः ॥

End. अर्द्धद्वयोदः । स च रविवारव्यतिपातद्वयनचक्रदुष्टा चेत् पौषमाघयो-
 रमावत्या तदा भवति ।

अमाकंपातद्वयचैथंठा चेत् पौषमाघयोः ।
 अर्द्धद्वयः स विज्ञेयः कीटिपूयंघटैः समः ।
 दिवैव योगः अस्तोऽयं न तु राशौ कदाचन ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् मन्त्रान्तरादिति विषयकः कृतिनिबन्धो वर्तते ।

No. 16 रथयात्राप्रयोगः । Rathayātrāprayogaḥ Substance,
 country-made red paper, 13 × 4 inches. Lines, 7 in a page. Character,
 Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct.
 Complete.

A guide to the Rathayātrā ceremony or the ceremony of the pro-
 cession of Jagannāth's car, performed from the second lunar day of the
 bright half of the month of Āśāḍha to the tenth day of the month.

Beginning. श्री नमः परमात्मने । अथ रथयात्राप्रयोगः । तत्र कार्यापूर्येदिने हाके
 समये कृतनिश्चयः कर्ता अस्त्रिवाचनादिकं कृत्वा संज्ञा कार्यादिवर
 कुर्यात् ।

End. ततः पत्यर्चं नवमीपर्यन्तं अष्टिकासक्ये भद्रवर्तं पूजयित्वा नैतशादमहीत्
 मवेन दिवाशांतिं नयेत् । ततो दशम्यां गृहप्रवेशाय पूजयन् कामी
 कुर्यात् ।

Colophon. इति रथयात्राप्रयोगः ॥

विवरणम् पुस्तकेऽस्मिन् श्रीजगन्नाथन रघुनाथमयोगः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 17 वैशाखकृत्यम् । Vaisākhakṛityam. Substance, country-made reddish paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Correct Not complete.

A digest of the various rites observed in the month of Vaisākha, from different Purāṇas.

Beginning. ओ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ अथ मासविशेषे क्रियाविशेषः । तत्र वैशाख-
हास्यं । क्रियायोगसारे ।

आद्याते माधवे मासि पवित्रे माधवप्रिये ।

आदित्रं मैथुनं तैलं विष्णुभक्तो विचर्जयेत् ।

प्रातः समाचरेत् स्नानं माधवे मासि वैश्वदेवः ।

परित्यजेत् पराश्रमं न कुर्याच्च द्विभोजनं ॥

End. नास्ति ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् विविधपुराणीकवैशाखकृत्यानि वर्तन्ते ।

No. 18. शिवरात्रिव्रतम् । Śivarātrivratam. Substance, country-made yellow paper, 11×2 inches. Folia, 1. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Generally correct Complete.

A guide to the religious vow of Śivarātri; described in No. 360, Vol. II, Page 335 Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ।

No. 19. शिवरात्रिव्रतकथा । *Sivarātrivratākathā.* Substance, country-made yellow paper, 13×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 in a page, with marginal notes in some pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

This codex contains *Sivarātrivratākathā*; described in Nos. 359, 360, Vol. II, Pages 334-335; Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

No. 20. श्राद्धमन्त्राः (सटीकाः) । *Śrāddhamantrāḥ Satikāḥ* Substance, country-made reddish paper, 9×3 inches. Folia, 5. Lines, 6-11 in a page (the text of 1—3 lines being in the middle of a page in bigger type, and the rest containing its commentary in smaller type). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Not correct. Complete.

This codex contains some of the Mantras of the *Śrāddha* ceremony with their explanatory notes.

Beginning of the Text. श्रीं वक्रिवासि वैष्णवी । श्रीं विष्णोर्मन्त्रा पृतनसि श्रीं शङ्खी-
देवीरभिष्टये शङ्खी भवन्तु दीतये शंखीरभि शुभन्तु न ।

End of the Text. आमावाजस्य प्रसवी कल्प्यादिने दाया शयिवी विष्टये आमागन्तं पितरा
भारता युवमाता श्रीमोऽष्टलाय नमः ॥

Colophon नान्ति ।

Beginning of the Commentary. आपः नोऽध्वार्य कथाय कुर्वन्तु किं भूता देवी
देवतादिपुत्राः देव्य इत्यर्थः किमर्थं अभिष्टये उपपद्याय दीतये श्राद्धाय
च किञ्च नोऽध्वानभिष्टयन् अभिष्टया भवन्तु किमर्थं शंखीः
कल्याणसंयोगायैवार्थान् आपोऽध्वानुपपद्याय दायाय कल्याणसंयोगाय ।
अभिष्टया भवन्ति आर्द्रमावाकथाय । शदिरनेन मन्त्रेण दहते पूर्व-
मभिष्टय इति तन्मन्त्रोऽर्थं युक्तः । देवीरिति वा इत्यमोति पूर्वमर्थं
अभिष्टय इति हेतुः शब्दसङ्गतयोः अभिपूर्वस्य ह्यः क्रिप् ह्यः पूर्वस्येति
योगविभागान् मन्त्रसारं तादर्थ्यं अनुर्वी शंखीरिति शंखान् शङ्खान् यदुत
विति दुः अनुर्थं यही । हे पवित्रं वैष्णवी भवति विष्टदेवता नान्ति ।

विष्णोर्मनसा चिन्तनेन भूतैर्ह भवसि वैश्वीति प्रत्ययेन स्वीत्वं विष्ट वै
यज्ञः यज्ञार्हासीति यावत् ।

End.

तथा समदसः पूर्वः पित्रभिः समानचिन्ता एकचिन्ता सन्तः क्रुदः यमराज्ये
यमानां राज्ये तेषां पित्रणां लोकः कल्पतां समर्थो भवतु मेत इति शेषः
तथाच स्वधा च कल्पतां तथा नमो नमस्य कल्पतां तथा पुरवरप्रभृतिषु यज्ञः
श्राद्धं कल्पतां प्रेतस्य सपिण्डमन्तरं पुनः श्राद्धकरणे देशानां सान्निध्यं कल्पित-
पितामहान्दोकं भवत्वित्यादि शास्त्रे । ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु
मानकाः तेषां श्रीर्मयि कल्पतामस्मिन् श्रीके भर्तुं समाः ।

Colophon.

नास्ति ।

विदरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कति सटीकश्राद्धमन्त्रा विद्यन्ते ।

No. 21. श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । Śrīkṛṣṇajanmāṣṭamīvrataṁ.
Substance, country-made yellow paper, 16×3 inches. Folia, 4. Lines,
3-6 in a page, with marginal notes in two pages Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Śrīkṛṣṇajanmāṣṭamīvrata, a religious vow observed on
the eighth lunar day of the dark half of the month of Bhādra, on the
celebration of the birth of Śrīkṛṣṇa.

Beginning. नमो दुर्गायै । अथ कृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । सत्रं प्रातः स्नानं कृत्वा प्रातः
सन्ध्याञ्च कृत्वा सस्त्रिवाचनं कृत्वा सूर्यः सीम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात्
यथा विष्णोर्भूतसदोऽयं भादे मासि कृष्णे पक्षे षष्ठ्यानिधौ प्रातः सप्तमी
चेत् सप्तम्यानिधौवारम्भं अमृतमीनः श्रीअमृतकदेवमन्त्रा श्रीविष्णुमीतिकामः
श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतमङ्गं करिष्ये ।

End

ततो यं दिवं दिनकी देवी वसुदेवाद्जीजनत् ।

भीमस्य ब्रह्मणो गुप्ते तस्मै ब्रह्माकने नमः ।

सुब्रह्मवासुदेवाय श्रीब्राह्मणहिताय च ।

शान्तिरस्तु शिवं चान्तु इति पठित्वा ब्राह्मणान् विसर्जयेत् । पारणमन्त्रः श्री
सर्वाय सर्वेश्वराय सर्वपते सर्वेश्वराय गोविन्दाय नमो नमः । ततः

समापनमन्त्रः श्रीं मृताय मृतैश्च मृतपतये मृतसम्भवाय गोविन्दाय नमो
नमः ।

Colophon. नान्नि ।

विवरणम्—पुनर्लेखिन् श्रीतत्त्व जन्माष्टमीव्रतं सम्पूषे विद्यते ।

No. 22. सङ्कल्पचन्द्रिका । Sankalpacandrikā. Substance, country-made reddish paper, 13 × 3 inches. Folia, 52 of which first-fifteen pages are wanting. Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1685. Appearance, very old, some letters being obliterate. Prose. Not correct Complete.

A work on the Sankalpa ceremony which is performed at the beginning of each religious work. Anonymous.

Beginning. नान्नि ।

End. वैशाखे मासि शुक्ले पक्षे प्रतिपदि त्रिपदी चतुर्कर्मार्थं करिष्ये । इति सङ्कल्पवाक्येन प्रतिपद्ये वैशाख शुक्लप्रतिपदि तत्तत्कर्मार्थः प्रतिष्ठातवेन प्रतिपद्ये तत्तत्कर्मार्थानां चरके प्रत्येकः सप्तान् मन्त्रैश्च चयात्रादीन् च नमस्कोक्तान् च यः पदस्य एतद्विचार्यकतया रावौ सङ्कल्पे कदमपदप्रयोगः । इति चेन्न । चरः पदस्य चरकोत्तरार्थत्वात् । अतएव विष्णुः सहस्रनामं वादनादि क्रियः इत्यादिकं चरः पदस्य चरकोत्तरार्थक + + इत्येतान् । + +

Colophon. इति सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता । + सुरभक्तैः नमः । इह १६४१ । + +

विवरणम्—पुनर्लेखिन् सङ्कल्पचन्द्रिका नाम सङ्कल्पविषयकप्रवृत्तौ वर्तते ।

No. 23. सन्ध्याप्रयोगः । Sandhyāprayogaḥ. Substance, bark of a tree, 9 × 2 inches. Folia, 9. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

A guide to the daily prayer or Sandhyā of one belonging to the Sāmaveda.

No. 24. **सन्ध्याविधिः ।** *Sandhyāvidhiḥ.* Substance, country-made yellow paper, $17 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 2-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

विवरणपूर्वम् ।

No. 25. **सामवेदीयसन्ध्याप्रयोगः सटीकः ।** *Sāmavedīyasandhyā-prayogaḥ Saṭīkaḥ.* Substance, foolscap paper, slightly coloured with yellow, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 9. Lines, 8-12 in a page, (2-8 lines containing the text in bigger size, the rest containing its commentary in smaller size). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same with an anonymous commentary. As the text has been described before, we give here a short description of the commentary only.

Beginning of the Commentary. श्री गुरुः इत्यादि । अथवा. आप सवेदसमवाहि ज्ञानि शं कल्पार्थं मोक्षार्थं कुर्वन्ति शिवः । तदा नूत्याः अनुपदेशमवा आपः शमन. सन्तु शं कल्पार्थं मनोति क्षिप् सनन. कल्पार्थं प्रायिकाः सन्तु तदा समुद्रियाः समुद्रमवा. आपः मोक्षार्थं शं कुर्वन्तु तदा नूत्याः नृपमवा आप. शमनः सन्तु धन्या नूत्या इति भवेच्छन्दसीति सन् नूत्या इत्यकारभोप हान्दस. समुद्रिया इति समुद्रादयः ।

End of the Commentary. श्री ज्ञानवेदस इत्यादि । सर्वे ज्ञानवेदसे अद्वय मोक्ष एव विज्ञेयं सुनयनं सुनुधीमहि अहोमि स ज्ञानवेदा वराती वन. वरानोन् वरि. तान् निदत्तामि भक्तीकरोति तदा वेदः वेदं परिब्रूय तु रामी करोतु मोक्षार्थं इत्युभयतः योजनं तदा विचारितं अदि. अदिना अर्थात् दुष्टिनामि अदिनामि नावा निरुक्तिव मोक्षया नदीमिव सुनयनीति ओट अन्नपुत्र एव वरवचनम् ।

सटीक सामवेदी

वेद इति विनोदार्थे वदन् ।

Colophon. सन्ति ।

विवरणम्—पुस्तकस्य सटीकसामवेदीयसन्ध्याप्रयोगस्य नाम ।

Beginning. अथ सध्याप्रयोगः । प्रचान्दितपाविषाद् आचान

ओं गन्ध आपो धमन्वाः शमनः सन्तु नृणाः ।

शमनः समुद्रिया आपः शमनः सन्तु नृणाः ।

ओं दुपदादिव समुचानः निन्नः स्याती मन्दादिव ।

पूतं पवितेचेवाज्यमापः शुभान्ते मेमसः ।

ओं आपो हि हा मयो भुवस्तान् कर्त्तुं दधातन ।

महे रवाय चक्षसे ॥

ओं यो नः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः ।

उपतीरिव मातरः ॥

ओं तन्मा अरुद्रमास वो यम्य स्याय जित्तय ।

आपो जनयदा च नः ॥

ओं सतस्य सत्यसाभौतापसीऽध्यगायत ।

ततो वाताजायत ततः समुद्रीर्भवः ।

समुद्रादर्थवादधि संवत्सरीऽजायत ॥

अहीरावाणि बिदधत् बिन्द्य निदती बभौ ।

नृणांचन्द्रमसी धाता यथा पूर्वमकन्दयत् ।

दिवस इदिवीक्षासरीचमथी स ॥

एभिः मन्त्रैः शिरसि कुशायेव जलविन्दुप्रक्षेपात्मकमार्जनदपमनस्त्राणं कुर्यात् ।

End.

ओं नमो विवस्वते ब्रह्मन् भासते दिव्यतेजसे ।

जगत्सविते श्रवणे सविते कर्मदायिने ॥

इदमर्थः ॐ श्रीगूर्याय नमः ।

Colophon

इति सध्या । + + + + + + + + + +

ओं यदस्मिन् परिषदं माताहीनस्य यज्ञवेत् ।

पूर्वम्भवत् तन् सन्त्ये तत्पठतादात् सुरेश्वर ॥

इति प्रार्थयेत् ॥ इति सामवेदिना सध्याप्रयोगः समाप्तः ॥

विवरणम्—पुनर्कीर्तयितुं सामवेदिना सध्याप्रयोगः सम्पूर्णो वर्त्तते ।

No. 24. **सम्भ्राविधिः ।** Sandhyāvidhiḥ. Substance, country-made yellow paper, $17 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 2-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

विवरणरूपपूर्वम् ।

No. 25. **सामवेदीयसम्भ्राप्रयोगः सटीकः ।** Sāmavedīyasandhyā-prayogaḥ Satīkaḥ. Substance, foolscap paper, slightly coloured with yellow, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 8-12 in a page, (2-8 lines containing the text in bigger size, the rest containing its commentary in smaller size). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

Another copy of the same with an anonymous commentary. As the text has been described before, we give here a short description of the commentary only.

Beginning of the Commentary. श्री गुरुः इत्यादि । धन्वन्ताः आपः मरुद्देशभवानि जलानि शं कल्याणं नोऽप्याकं कुर्वन्ति शिव । तथा नूय्याः अनूपदेशभवा आपः शमनः सन्नु शं कल्याणं मनभीतिं क्षिप् सवनः कल्याण-प्रापिकाः सन्नु तथा समुद्रियाः समुद्रभवा । आपः नोऽप्याकं शं कुर्वन्तु तथा ब्रूयाः कुपभवा आपः शमनः सन्नु धन्वन्ता नूय्या इति भवेच्छन्दोति यन् नूय्या इत्यकारलोपः छान्दसः समुद्रिया इति समुद्रादयः ।

End of the Commentary. श्री जातवेदस इत्यादि । यथे जातवेदसे अग्रये सोम यज्ञ-विशेषं सुमन्त्रं मुनुषीमहि करोमि स जातवेदा अराती यतः अरातीन् अहि-मान् निदताति भस्मीकरोति तथा वेदः वेदं परिषदं तु रागौ करोतु नोऽप्याकं इत्युभयत्र योज्यं तथा विष्ठाविर्षं अघि-अग्निना स्वर्गानि दुरितानि अतिक्रामति नावा मिन्धुवि नौकया नदीनिव सुमन्त्रमिति सोऽट छतमपुष्टं वज्रवचनम् ।

सटीक सामवेदी

वेद इति द्वितीयाधे प्रथमा ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेशिबिन् सटीकसामवेदीयसम्भ्राप्रयोगी वर्णते ।

No. 26. सामवेदीयसन्ध्याविधिः सटीकः । Sāmavediyasandhyā-vidhīḥ Saṭīkaḥ. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 in a page, (these 5 lines in bigger size containing only the text, but the text being surrounded on all sides by the commentary of smaller size). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same.

विवरणानुरूपम् ।

No. 27. स्नानयात्राप्रयोगः । Snānayātrāprayogaḥ. Substance, country-made reddish paper, 13 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide to the Snānayātrā ceremony of Jagannātha, a ceremony performed on the full moon day of the month of Jaiṣṭha for the celebration of the bathing procession of Jagannātha.

Beginning. अथ स्नानयात्राप्रयोगः । तत्र यात्रापूर्वदिने सार्वधमये कृतनित्यक्रियः कर्त्ता पादौ मृदास्त्रावने उपविश्य द्वादशमं विष्णुं संकृत्य स्नानं वाचयित्वा सकल्याचार्यं वरयेत् । यथा श्रीं साधु भवानात्मानित्याद्यनन्तरं श्रीजगन्नाथस्य स्नानयात्राकर्मणि आचार्यकर्मकरपात्रं अमुकगौतमं श्रीधमुकदेवशर्माणां मेभिः पाद्यादिभिरभ्यर्च्य भवन्तमहं हवे । ततो श्रीं दद्याद्विहितं कर्म कुरु इति कर्त्ता यथाज्ञानं करवाचोन्वाचार्यो वदेत् ।

End ततो दक्षिणादिना आचार्यं धरितोष्य आश्रयान् भोजयित्वा अर्चिद्रावधारणे कुर्यात् ।
ततो द्रव्यगौतमाद्यादिभिर्द्वादशैः नयेत् ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीजगन्नाथदेवस्य स्नानयात्राप्रयोगः संपूर्णो वर्तते ।

VAIDYAKA MANUSCRIPTS.

No. 1. चिकित्सारत्नमाला । Cikitsāratnamālā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 2½ inches. Folia, 15. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct. Not complete

A work treating of the medicinal properties of drugs.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा ।

प्रथम परमं देव दुःखवधहरं परं ।
समारम्भाद्यतोत्तारहेतुं सेतुनिर्विघ्नतम् ॥
अथाय रत्नमालियमायुर्वेदायै बोद्धव्या ।
विविध्यते समासादि नातिशयेपसंभवा ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विषयम्—पुनर्लेखितं चिकित्सारत्नमाला नाम द्रव्यगुणविषयकायुर्वेदप्रबन्धीऽसंपूर्णा वर्तते ।

No. 2. ज्वरनिदानम् । Jvaranidānam. Substance, country-made yellow paper, 13 × 2½ inches. Folia, 8. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct. Complete.

A work treating of the Nidāna or causes of fever.

Beginning. नमो गणेशाय नमः ।

प्रथमं लघुद्वयपक्षिध्वितिसंस्कारकारणं ।
स्वर्गापवर्गयोर्हारं वैश्वोत्तराकारणं निवे ।
नानासुनीना वचनैरिदानीं
समासतः सङ्क्षिप्तजानिद्योगात् ।
सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गी
निबध्यते रोगविनिश्चयोर्व ॥

मानातन्त्रविहीनानां भिषजामन्त्रमधस।

मुक्त्वा विधातुमातङ्गमयमेव भविष्यति ।

निदानं पूर्ववत्पाणि रूपाण्युपशमनया ।

समाप्तिरिति विज्ञानं योगाद्यां यज्ञधा स्मृतं ॥

निमित्तहेत्वायनप्रत्ययोत्थानकारणैः ॥

निदानमाहुः पर्यायैः पापं येन न लप्यते ॥

End.

दाहः खेदोद्गमलृणा कम्पो विद्रिद (१) संश्रिताः ।

क्रज (न्द १) नद्याय वै गम्य (दौर्गन्धाः) माहति (१) ज्वरमीदधैः ।

खेदीनम् (द्रम १) त्वं (१) शिरसः कम्पः पाको मुखस्य च ।

चक्षुश्यान्ननिषा च ज्वरमुक्तमलक्षणम् ॥

Colophon.

ज्वरनिदानम् ।

गुर्जतिस्त्रिग्वक्षोन्मत्तवस्यन्तातिशीतनैः ।

विद्वद्वाध्यामनाजीर्णविषमैश्यादि भीजनैः ॥

श्लेहाद्यैरतिपुक्तैश्च मिथ्या (१)

विवरणम्—पुनर्कीदृशम् ज्वरनिदानं संपूर्णं वर्तते ।

No. 3. ज्वरनिदानम् । Jvaranidānam Substance, country-made reddish paper, 14 × 2 inches. Folia, 18 Lines, 4-6 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, old Verse Not correct. Not complete.

Another copy of the same.

विवरणनूतपूर्वम् ।

No. 4. नादीज्ञानम् । Nāḍījñānam Substance, country-made yellow paper, 16 × 2 inches Folia, 15 (of which the first three are wanting). Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali Date, Śākāvda ?

Thursday, the seventh Vaisākha, full moon Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete

A work on the examination of pulses so as to diagnose a disease
Beginning. नानि ।

End. श्रीरीगादिकमपि रक्तादिकमेष ज्ञातव्य ।

कचिन् प्रकरणीयेष्वान् कचिर्दीर्घायमावतः ।

कचिद् देशान् कचिन् कानान् महीध्वजदन्तिययः ॥

नाडीपरिचयद्वार प्रायगो नैव दूषते ।

तेन भाट्टानन्दयोक्तं यन् तत् समाप्तेयमुक्तम् ॥

Colophon. इति नाडीज्ञान ॥ ० ॥ ॥ शिवाय नमः । श्रीगङ्गाहरिसैनस्य पाठाद्योऽयं
मन्त्रैरितुः ।

तस्य पुष्पकमेतद् वै मनोवाय विराजते । ० ॥

श्रीगङ्गाहरिसैनस्य मातः कानहरप्रिये ।

भावुके सुततं देहि वीर्यं (चित्तं) कीर्तिं यमोऽपि च ॥ ० ॥

निरुक्तं श्रीगङ्गाहरिसैनस्य वैशाखस्य मन्दिरेषु पीठमाया तिथौ
ब्रह्मन्तिवारः । शोहरः ॥

From the colophon we find that the Ms was copied for Gangā-
hari Sen to whom it belonged.

पुष्पकेश्विन् नाडीज्ञानविषयको वैद्यप्रबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 5. राजवल्लभद्रव्यगुणः । Rājavallabhadravgyagunah Sub-
stance, country-made reddish paper, 13—15 x 2 inches. Folia, 21. Lines,
5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old.
Prose and verse. Generally correct Not complete.

A work treating of the medicinal properties of drugs by
Nārāyanadās Kavirāj, entitled Rājavallabhadravgyagunah.

Beginning. श्रीरामः । नमो गणेशाय ।

परमानन्दसन्दीपं वन्दे भद्रकरं सदा ।

इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोविन्दं जन्दनन्दनम् ॥ १

श्रीनारायणदासेन कविनामधेय धीमता ।
 प्रतिभामिश्रिते द्रव्यगुणोऽयं बाजवत्प्रभः ।
 प्रभाते प्राप्नोम्याङ्गापराङ्मनोभवाः ।
 इति पद्यपरिच्छेदा यतोऽप्यनीपधायकः ॥
 ब्राह्मे सुहर्षे सत्याय सुखो रक्षायमाप्नुयः ।
 शरीरधिनो निरुन्ध मेते कथं समाचरेत् ॥
 सैते मलभुजोन्मृगैः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीनारायणदासकविनामधेयबाजवत्प्रभद्रव्यगुणाभिधेयवैद्यनिबन्धोऽसंपूर्णो
 वर्तते ।

No. 8. सन्दिग्धार्थप्रकाशिका । Sandigdhārthaprakāśikā. Sub-
 stance, country-made yellow paper, 13 x 2½ inches. Folia, 5. Lines, 7-8
 in a page, with marginal notes in the first two pages. Character, Bengali.
 Date, ? Appearance, old Prose and verse. Not correct. Not
 complete

A work on medical science giving some instruction for general treatment.

Beginning. नमः ज्ञेयाय ।

अथ तावत्तदीमोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रकाशयन्ते दीपोभूताः सुनिश्चिताः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सन्दिग्धार्थप्रकाशिका नाम वैद्यकनिबन्धोऽसंपूर्णो वर्तते ।

JYOTISA MANUSCRIPTS.

No. 1. अक्षरचूडामणिः । Aksaracūdāmaṇiḥ Substance, country-made colourless paper and yellow paper, $2\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 24 (of which 21 being colourless and 3 being yellow). Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

A treatise on astrology in which letters are used as means of prediction, generally known as Hanumānakerali, by Keraḷyācāryya.

Beginning. श्रीं वसो गये शाय ॥

यदुपचितमन्त्रजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणः दंति ।

अथपति शास्त्रमित्तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥

श्लोकैश्च हिताय दिव्यचूडामणिं मयि ।

वक्ष्यामि दिविधान् वषाण् मण्डलानि स्थिरचतस्रः ॥

End.

प्रथमवर्गे द्वितीयवर्गे चावसोजः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गे आकाशः ।
चूडायाम् निरुद्धैश्च स्थितौ मणिरसप्तमः । गण्यते ज्ञानयोगिनां चूडामणिरयं
ततः ॥ १०॥ इति श्रीहनुमानकेरलीयम् ।

Colophon.

इति श्रीकेरल्याचार्यविरचिताक्षरचूडामणिः समाप्तः ॥ ०॥ सम्पन्नं प्रशस्तं-
चरैश्च प्रशस्तिकं इति सम्पन्नप्रशस्तं विचार्य या योनिरधिका सैव याद्या न
हीना इति सम्पन्नप्रशस्ताः सम्पन्नप्रशस्तौ ॥ ००॥ श्री हनुमते नमः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अक्षरचूडामणिनामधेयः श्रीकेरल्याचार्यविरचितो ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 2. अङ्कप्रस्तारः । Aṅkaprastārah. Substance, country-made foolscap paper, 1 ft. 4 in \times 5 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 1 Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worm-eaten. Prose and verse. Correct. Complete.

An work on the permutation and combination of numbers with a Bengali translation at the end, taken from Līlāvati.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अङ्कप्रस्तारविषयको ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 3. ज्योतिःसारः । Jyotiḥsārah. Substance, foolscap paper, 11 x 3½ inches. Folia, 38 Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, wormeaten in some parts. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A digest on astrology by Rāghavendra Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमो भगवते श्रीगुरुभ्यः ।

मत्वा भर्तारमज्ञानां ज्ञानायाश्चतुर्लोपहं ।
तन्वते माघवेन्द्रेण ज्योतिःसारः सुधीमयः ॥
सितेन्दुबुधजीवानां वाग, सध्वं त ओमनाः ।
भानुभुवतमन्दानां शुभकर्मणु किञ्चपि ॥
रवी वर्णं चतु, पद्म सीमं सङ्ख्य तया ।
कुंजं पञ्चदशैव बुधं पञ्चदशैव ॥
गुरो सप्तमसहैव निचत्वारि च भार्गवे ।
ज्जावाद्यच्च पञ्चस्रं ऋषयः परिवर्त्तयन् ॥

End.

प्रतिपदि गृहं कृत्वा दु खं प्राप्नोति मानवः ।
चापनागो भवेत् पञ्चमीकादश्यां विषहन् ।
पञ्चम्यां श्रीरभौतिः स्याद्गम्याच्च सप्तम्यां ।
दीर्घमास्याच्च रिक्तायामर्दनाशस्तथा भवेत् ॥
एतद्विज्ञास्तिथयः शशस्ताः । * ॥

Colophon.

इति राघवेन्द्रभट्टाचार्यकृत ज्योतिःसारः समाप्तः । * ॥ श्रीगुरवे नमः ॥
श्रीहरये नमः ॥ * ॥

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीराघवेन्द्रभट्टाचार्यकृतो ज्योतिःसाराभिधेयो वारवेलादिनद्वयार्थ-
ज्योतिषवचनात्मको निबन्धो वर्तते ।

No. 4. **प्रश्नसारकेरली ।** Prasnasārakeralī. Substance, Mill-made foolscap paper, 9½ × 3 inches. Folia, 8. Lines, 2-7 in a page, with marginal notes in two pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Not correct. Complete.

An astrological work dealing with the solution of any question about a lost thing by means of alphabets, by an ogress named Nikasā.

Beginning. श्रीं नमो गणेशाय ।

नराणां प्रश्नमात्रेण यद्यद् वक्ति शुभाशुभम् ।
 तां हृदिशोभद् वन्दे सारतो (१) परमेश्वरीम् ।
 विना लय (१) विना भाव (१) विना यद्विवारणम् ।
 अक्षरी (अथ १) दर्शनार्थे प्रश्नज्ञान निदधति ॥
 अ इ ए ओ व सा (शा) खीव आ ई उ श्री च मूलकं ।
 क ऊ ञ अक्षरा धातु प्रश्नयोनिरमा (अथ १) इदम् ॥

End. अथ चौरस्य नामाद्यज्ञान ।

अक्षर (पिण्ड) द्विगुणं कृत्वा मावापिण्डं चतुर्गुणं ।
 अष्टगुणं चौरस्यमावादिबर्णनिर्णय ।
 पञ्चगविस वर्गान्तरद्वयानुदीरितं ।
 यां दिग्ं शोधते प्रष्टा यच्च सम्योपि पृच्छति ।
 चौरस्य वस्तुतो वापि तां दिग्ं तद्दिनं वदेत् ।

नष्टस्य प्रश्नाक्षरपिण्डं विहायादननकुभागात् ।
 विक्रीतसंस्थापितभूषितञ्च त्राच्यन्ततः पञ्चदशतमगेषात् ।
 नष्टं गृहे भूतले चाथ देवालये विदेशेषु हत परेषु ॥

Colophon. ईति श्रीनिकसा (या) नाम्नी राचसी रचिता प्रश्न (अथ १) सारकेरली समाप्ता ।

विवरणम्—प्रश्नसारकेरली नाम श्रीनिकषाराचसीविरचितो नष्टवस्तुविषयकप्रश्नसमाधानात्मको ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 5. **स्वप्नाध्यायः ।** Svapnādhyāyaḥ. Substance, country-made colourless paper, 11 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 2-9 in a page. Charac-

ter, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

A short chapter on dreams and their results. Anonymous,

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा जयतात् । अथ स्वप्नाध्याय ।

केन स्वप्नेन किं पुण्यं केन मोक्ष (धौ ?) भवेत् सर्वम् ।

की(s)पि की(s)पि च सुम्नप्रसन्नं सर्वं कथय प्रभी ।

श्रीभगवानुवाच ।

वेदेषु सामवेदस्य प्रस(ग ?)न्न. सर्वकर्मपु(सु ?) ।

तथैव कात्र(अ ?)शाखाया पुण्यकाण्यी मनोहरे (१ : १) ।

सुव्यक्ती शयर्थं स्वप्न(१) शयत् पुण्यफलप्रदः ।

तत् सर्वं निखिलं ताव कथयामि निशामय ।

स्वप्नाध्याय प्रवक्ष्यामि बहुपुण्यफलप्रदं ।

स्वप्नाध्यायं नरः श्रुत्वा गङ्गाक्षारं फलं लभेत् ।

End.

महिषा भञ्जका उष्ट्रा मु (ग ?)करा गर्हमासदा ।

कष्टा धावन्ति यै स्वप्ने स रोगी निद्रितं भवेत् ।

रक्तचन्दनकाष्ठानि स्नानात्तानि च धीःशुचीत् ।

गायत्र्या च सहस्रेण तेन शान्तिं विधीयते ॥

सहस्रधा जपेदी हि भक्त्या सां मङ्गलदत्तं ।

निद्यापी हि भवेत् की(s)पि दुःस्वप्नी (३ : १) सुस्वप्नी भवेत् ।

Colophon. शान्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् स्वप्नाध्यायी नाम विविचस्वप्नफलविषयकः प्रबन्धो वर्तते ।

VEDAS.

No. 1. छान्दोग्यमन्त्रभाष्यम् । Chāndogyamantrabhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, 12 x 3 inches. Folia, 81. Lines, 5-7 in a page, generally with a gap of about 1 x ½ inches in the middle with the exception of some pages only. Character, Bengali. Date, 1261 Bengali era, the 21st Māgha. Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A commentary on the Chāndogyaṃantra by Guṇaviṣṇu. Noticed in No 165, Vol. I. Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library. As the codex was not described there, a brief description is given below.

Beginning.

महाराय नमोऽस्तु सत्त्वानां यत्प्रसादत ।
स्वात्मनिर्हितदूरस्था भावा भाति यथायतः ॥
स्थापुर्वि मावहारः किनाम्-
दधीत्य वेदं न विजानाति सोऽपि ।
अथैवित् सकलं भद्रमनुते
नाकमेति ज्ञानविधूतकर्म ।

End.

अतो मन्त्रार्थज्ञाने यतितप्यम् ।
पुनः किंभूतं प्रभुः देव्य आत्माधिष्ठित एव देवः सर्वकार्येषु प्रवर्तते रतः
पुनः किंभूतं, सर्वेष्व जगत ईश सर्वस्वैव जगदात्मधिकारत्वान् पुनः किंभूतं,
विश्वभूक् विश्व भोक्ता भोक्तृत्व महापुरुषत्वं स्वयमेवं स्वयम् पुनश्च देव-
मभिव्यक्ष्यितोऽनेन निशाचरजनेन प्रीणात् इत्याशंसावाक्यार्थः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्गुणविष्णुनिरुद्धे ब्रह्मोपनिषद्भाष्ये ध्यात्वा श्रीगुरुपरमेश्वरपरम-
जगदीश्वरीपरदेवतायै नमः । (१) पदमहो ब्रह्मादिभिरुचितं श्रीगुरुचन्द्रशेखर-
निरुद्धः । सन १२६१ सान २१ एकविंशति दिवसे माघश ।

From the colophon we see that the book was copied by one Kṛṣṇacandra Śarmā.

विवरणम्—

No. 2. देवीसूक्तम् । Devīsūktam. Substance, tree bark, $8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1861. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An invocation to the goddess Durgā, an incarnation of Māyā, named Devīsūktam taken from the Śatapatharashasya in the R̥gveda. It is always recited during the recitation of the Devīmāhātmya.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अग्निदेवीवस्तुपदपरिच्छेद-देवीसूक्तं सम्पूर्णं वर्णितं ।

No. 3. **देवीसूक्तम् ।** Devīsūktam. Substance, country-made white paper, $9\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Versa. Correct. Complete.

Another copy of Devīsūktam preceded by a hymn, a Kilaka, and an amulet of the goddess.

विशरणम्—देवीसुतिकौलककवचसहितं देवीसूक्तं सम्पूर्णे वर्णिते ।

No. 4. **रुद्राध्यायटीका ।** Rudrādhyaatikā. Substance, country-made yellow paper, 10×3 inches. Folia, 19. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A commentary on Rudrādhya, the Vedic prayer to Śiva, belonging to Yajusamhitā, by Sāyanācāryya.

Beginning. श्रीगम गिवाय ।

यस्य निःश्रुत वेदा यो वेदधीःप्रतिष्ठे जगत् ।

निर्गमे तमहं बन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

इष्टकाचितम्. सर्वान् यन्त्रेषु हि समापिताः ।

रुद्राध्याये पद्यमे तु चितासी होम उच्यते ॥

कर्म्मप्रकरणे पाठात् कर्म्माङ्गत्वमपीयते ।

शाने हेतुत्वमप्यस्य सर्वोपनिषदोरितम् ॥

किं जप्ये नामस्तत्प्रो ब्रूयुको मुनिर्जगौ ।

मत्तद्विद्वेदकेति आवावा आमनन्ति तम् ॥

मृग्यागमपुराणेषु रुद्राध्यायप्रश्नसमम् ।

ब्रह्मसि तद्विस्तरेण रुद्रकल्पे विधास्यते ॥

इह कर्म्मगता या दिव्यर्चिता ब्राह्मणेन सा ।

बोद्धुं शब्दार्थमावश्य विवृतिः क्रियते स्फुटा ।

End.

ते रुद्रा भीष्माश्रुतयन्तु सुखयन्तु ते च न सुखिनः कुर्वन्तु य—वैरिणं
तृणमिव स्थितमपि हिंस्रं ये च वैरिणोऽप्यान् तृणमिव स्थितमपि हेष्टि

तमुभयविधं वैरिणं च रुद्रा वो युष्माकं जग्धे विदग्धितमुधं दधामि म्यापयामि
तमिममेकादशानुशाकात्मकं रुद्राध्यायं निपुङ्खे ।

Colophon. इति सायनाचार्यविरचिते एकादशानुशाकं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् सायनाचार्यविरचिता काण्डगोपीयद्राध्यायटीका वर्तते ।

No. 5. रुद्राध्यायभाष्यम् । Rudrādhyāyabhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 4-9 in a page, with marginal notes in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Correct. Complete.

A commentary on the Rudrādhyāya, by Sāyanācāryya. Noticed in No. 550, Vol. I. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Library of Sanskrit College.

विषयचतुष्टयम् ।

VEDĀNTA.

(Continued after Page 537 App.)

No. 15. अध्यात्मविन्दुः । Adhyātmavinduḥ. Substance, country-made reddish paper, 12×3 inches. Folia, 7. Lines, 6-7 in a page, with marginal notes here and there. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old and worm-eaten in its edges. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A metaphysical work by Rāmānanda Tīrtha, complete in three chapters.

Beginning. श्रीं नमः ।

ऊच्यते वेदात्मनो भक्त्युत्तमं नमः संसारवेदात्मनो
योनेर्मां योनिकथं विस्तृतुष्वर्थं सङ्क्षिप्तविधिम् ।
प्राप्नोमं प्राप्नोमं सुखमयवस्तुं प्राप्तुम् इदं
आत्मविन्दुं विन्दुमिति आत्मविन्दुमर्थं सुवेद्यम् ।

अथ भागवतीकवेदान्तः । तत्त्वार्थम् ॥

विद्युत्तं किञ्चिद् भागं प्रत्यक्षमप्यवस्थितम् ।

सत्यं (स ?) पूर्वमनाद्यर्मे निर्मुक्तं निवसन्वयम् ॥

End.

ऐक्यात्कत्वात्कदा न सत्यं-

तदा न कदाचन विरोधतः ।

योऽयं पदार्थाविव भागवत्तथा

युज्येत तत्त्वं यदयोरदोषतः ॥

कीदृशं यद्यपि तत्त्वदाहति-

विभाति सद्भावं नष्टिकीपयो यथा ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतोषकतीर्थकृतोऽध्यात्मविन्दुः समाप्तः ॥ * । श्रीश्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥०॥

Here follow some verses from the Kāśīkhaṇḍa of the Skanda-purāṇa.

विदग्धम्—पुस्तकेऽपि न श्रीरामानन्दतोषकतीर्थकृतोऽध्यात्मविन्दुः समाप्तः । श्रीश्रीकृष्णार्पणमस्तु निवसः
सन्मुखोऽवस्थितः ।

PROSODY.

No. 1. श्रुतबोधः । Srutabodhaḥ. Substance, country-made yellow paper, 14 x 3 inches. Folia, 3 Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse Correct, Complete. .

The famous elementary book on metres by Kālidāsa noticed already.

विदग्धम्—पुस्तकेऽपि न ।

NYĀYA.

(Continued after Page 535. App.)

No. 4. तर्कप्रकाशः । Tarkaprakāśaḥ. Substance, Palm-leaves, 15 × 1½ inches Folia, 76 Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out, worm-eaten, almost incapable of reading. Prose. Generally correct Incomplete.

The codex contains 76 scattered leaves of Tarkaprakāśaḥ, described in Nos. 338, 339 Philosophy Mss. of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss in the Sanskrit College Library.

विवरणानुपूर्वम् ।

No. 5. नादवादः । Nādvādaḥ. Substance, country-made reddish paper, 13½ × 3½ inches. Folia, 9. Lines, 8-9 in a page, with a gap of 1½ in. sq in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out. Correct. - Not complete.

An incomplete copy of Nādvādaḥ, by Gadādhara Bhaṭṭācāryya, described in No. 238, Philosophy Mss. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणानुपूर्वम् ।

No. 6. भाषापरिच्छेदः । Bhāṣāparicchedaḥ Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 9. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Incomplete

An incomplete copy of Bhāṣāparicchedaḥ, by Viśvanātha Pañcānana, described in Nos. 351, 429, 435, 436, 438, 444. Philosophy Mss. and in No. 2 Nyāya Mss. App. of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणानुपूर्वम् ।

THE SCIENCE OF MUSIC.

(Continued after Page 420. App.)

No. 2. গীতাবলি: 1 *Gitābalī*. Substance, country-made yellow paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Some eulogical songs on the early life of Kṛiṣṇa with the notification of the mode of music (রস) before each song.

Beginning. অথ গীতাবলি: ।

প্রথম নন্দোৎসবাদি । শৈবরাগিণ ।

পুনঃসুদারনবস্ত যমোদা

সুনয়নি বহুভবনিতরিতিমোদা ॥ স্রুৎ ॥

কৌল্যপনয়তি বিবিধমুপহারং ।

শ্রবতি কৌণ্ডপি জনো বহুবাহ । ১ ।

কৌণ্ডপি মধুরমুপমাযতি গীতং ।

বিকিরতি কৌণ্ডপি সমগ্ধি নবনৌত । ২ ॥

End.

ভজদনবস্মিতিমল্লিখবদে সখি সূদপি বিভস্মিতবৎ ।

কপিতমুদ্রাতনকৌতুকমপিতর হৃদয়ং (স্রু. P) রতি মসুৎ ॥

Colophon.

নাসি ।

বিবরণ—নন্দোৎসবাদিহীতকথ্যাবলীশ্রাবকরাবসহিতগীতপুৰ্ব্বোক্ত্যে নিবলী গীতাবলি-
নামধেয়ো বর্ততি ।

TANTRA.

(Continued after Page 522. Tantra App.)

No. 111. সৌভাগ্যরত্নাকর: 1 *Saubhāgyaratnākaraḥ*. Substance, wood cut in the form of paper, $15\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 6-12 in a page, with a gap of $1\frac{1}{2}$ sq inch in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A Tāntrika treatise on mystic worship upto the end of the ninth Tarāṅgas, by Vidyānanda Nātha, with some hymns and amulets at the end collected from different Tantras. Described in our Catalogue Nos. 102, 103 Tantra Mss.

The codex described in our Catalogue having no beginning, we quote that from this manuscript below—

Beginning.

प्रारम्भे मन्त्रे भग्नं यन्मदसन्देहिनः ।
 कार्याणि प्रपञ्चयन् सं बन्धे वारचाननम् ॥
 सविदानन्दनामात्रिसरोरुद्रयुग्मे भजे ।
 हस्तकटाक्षचक्षुषोपाङ्क्षिशोचं पञ्चकृत्यहम् ॥
 इवाहदया प्रयत्ने प्रयासेऽस्तवर्षिणी ।
 प्रमिषथाके तां ज्ञातुं पदम्या चिन्तयतां भजे ॥
 चान्दोप्य सञ्ज्ञतयाचि चान्दमादीनञ्ज्ञेयतः ।
 ज्ञात्वा शुद्धसुखाचेर्वा रक्षयार्थाय तत्त्वतः ॥
 सविदानन्दनामात्रिसरोरुद्रयुग्मे पदः ।
 यौविद्यानन्दनायोऽहं नीतरागो विरिक्तधीः ।
 विरचन्नेदिनीनेता विद्वद्भिर्मन्त्राकारिभिः ।
 प्रदायि प्राप्तिनः कीदृशं तेषां प्रोक्तद्विषयम् ॥
 पदक्षीतः पदोपाधं तन्मन्त्रमपि सद्गुणम् ।
 समस्तयोगिनीचक्रप्रपातित्वकोष्णम् ।
 निद्यामन्त्रतुल्यैन्दुव्योम्बाजान्त्रिजुम्भितम् ।
 मन्त्रचक्रमन्त्रादीपन्यास आनत(प १) मन्त्रं ॥
 श्रीनाथपादुकाधीतं चतुर्वर्गप्रजापतम् ।
 प्रकाशयामि सौभाग्यवन्ताकरमसिम्भम् ॥

विवरणान्त एवम् ।

EPICS AND PURĀNAS.

(Continued after Page 437, App.)

No. 22. गुप्तवती । *Guptavati*. Substance, Mill-made bluish and white foolscap paper, $11\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 113, (of which folia 109 are bluish and the rest white). Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, Sakābda?—the fifth lunar day of the white half of Śrāvana. Appearance, nearly fresh. Prose Not correct. Complete

A commentary of Saptasatī or Mārkaṇḍeyacandī, by Bhāṣkara Rāya, son of Gambhīra Rāya, named *Guptavati*, described in No. 28 Purāṇa Mss. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library, under the name of Candīvyākhyā.

विश्वरूपसूक्तपूर्वम् ।

From the colophon we find that the Ms. was copied by one Govindacandra Devārmā to whom it belonged.

No. 23. ब्रह्मकृतं स्तोत्रम् । *Brahmakṛtaṁ Stotram*. Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 1. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose and verse Generally correct. Complete.

A prayer to the Supreme Being by Brahṁā, from *Brahma-vaivartapurāṇa*.

Beginning. ब्रह्मोवाच । जय जय जयद जयदीय रन्दितचरथ निर्गुणनिराकार साकार स्वेच्छामय ।

End. इहलोकं सुखं मुक्ता चान्ते दाम् लभेदरे ।
ब्रह्मा अन्तिमाप्नोति सुखं वापि सुदुर्लभम् ।

Colophon. इति ब्रह्मवेवर्त ब्रह्मकृतं स्तोत्रम् ।
विश्वरूपम्—पुराणेऽस्मिन् ब्रह्मवेवर्तपुराणेति ब्रह्मकृतं स्तोत्रं वर्णितम् ।

No. 24. **सनत्सुजातीयं सटीकं ।** Sanatsujātiyam Sattikam Substance, country-made colourless paper, 12½ x 5 inches. Folia, 25. Lines, 5-15 in a page, of which lines 1-7 are in bigger type containing the text in the middle, the rest containing the commentary in smaller type. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains the whole text of the forty to fortysix chapters of the Mahābhārata, called Sanatsujātiyam with its commentary by Nilakantha.

विवरणम्—पुनर्लेखितं श्रीकृष्णटीकासमेतं सनत्सुजातीयं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 25. **सटीक-चण्डी ।** Sattika Candī Substance, country-made colourless paper, 10½ x 4 inches. Folia, 23. Lines, 3-6 in a page, (of which 2 lines containing the text and the rest containing the commentary). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains only the first chapter of Candī with an anonymous commentary, and two extra folia of yellow colour containing the process of reciting Candī.

विवरणम्—पुनर्लेखितम् सातङ्गीयचण्डीः प्रथमोऽध्यायमात्रं सटीकं चण्डीसाद्वनसहितं च वर्तते ।

No. 26. **सप्तशतिसारः ।** Saptasatisārah Substance, palmleaf, 7 x 1½ inches. Folia, 3. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A little poem containing the substance of Saptasati or Mārkaṇḍeyacandī, named Saptasatisārah, described in No. 270. *Paripaṭṭi* Ms., Descriptive Catalogue of Sanskrit Ms. in the Sanskrit College Library.

विवरणम्—सप्तशतिसारम् ।

KĀVYA.

(Continued after Page 399. App.)

No. 21. आनन्दलहरी । Ānandalaharī. Substance, country-made reddish paper, 16½ × 3 inches. Folia, 11. Lines, 4-5 in a page, with a gap of 1 in. × ½ in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1674 Śakāvda. Appearance, old and worn out. Verse. Correct. Complete.

A complete copy of Ānandalaharī, by Śankarācāryya. Noticed in Nos. 2, 3, 4, 169 Kāvya Mss. Vol. VI. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणान्तर्गुह्यम् ।

No. 22. गीतगोविन्दं सटीकम् । Gitagovindam Saṭīkam Substance, country-made reddish paper, 11 × 5 inches. Folia, 42. Lines, 4-5 of the text in bigger type surrounded on all sides by commentary in smaller type. Character, Bengali. Date, 1722 Śakāvda. Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of Gitagovindam, by Jayadeva with the commentary entitled Vālabodhinī, by Caitanyadāsa Pūjaka Goswāmī.

पुनर्लेखितम्—श्रीचैतन्यदासपूजकगोष्ठाभिरुक्तनालबोधिनीटीकासहितं गीतगोविन्दं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 23. नवरत्नम् । Navaratnam. Substance, country-made reddish paper, 13 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, the ninth lunar day, Friday, the 27th Pousa, Śakāvda. Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A little poem described in No. 187 R. Kāvya Mss. Vol. VI. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणान्तर्गुह्यम् ।

No. 24. **नैषधचरितटोका सुबोधिनौ ।** *Naisadhacaritatikā Subodhinī.* Substance, country-made reddish paper, 12 x 3 inches. Folia, 55 Lines, 3-5 in a page, with a gap of $\frac{1}{4}$ in. x $\frac{1}{4}$ in. in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Not correct. Incomplete.

The commentary of only the second chapter of *Naisadhacaritam*, entitled *Subodhinī* by *Bharatasēna Mallika*.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् नैषधचरितस्य द्वितीयप्रबन्धावस्य सुबोधिनौ नाम श्रीभरतसेनसंज्ञक रचिता टोका दृश्यते ।

No. 25. **भोजप्रबन्धः ।** *Bhojaprabandhaḥ* Substance, country-made reddish paper, 13 x 5 inches. Folia, 13 Lines, 13-15 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Not complete.

An incomplete copy of *Bhojaprabandhaḥ*, by *Ballala*.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् बल्लालकृतभोजप्रबन्धोऽसम्पूर्णो दृश्यते ।

No. 26. **रामोदासः ।** *Rāmodāsaḥ* Substance, country-made reddish paper, 11½ x 3 inches. Folia, 4 Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A little poem on the character of *Rāma* by *Rāmānanda Tirtha*.

Beginning. श्री नमो रामाय ।

बाल्यलीलाविलासिन रामो दामरदिर्दरि ।

कौशल्या करमानन्वा याति तिष्ठति मृच्छति ॥

सर्वविघ्नविनाशिन सद्योत्पन्नमात्मनः ।

सोयमाय सदायत्नं सुमेधसौ काविरात्मनः ॥

अविद्या तादृकां हला विद्या लोकां प्रयच्छ न ।

आपसायास श्रीमोऽर्थ नायका काश प्रयत्नः ।

End.

श्रीरामः परमात्मा मे लम्बचेनानरात्मना ।

विज्ञानं जानकीप्राप्ते भरतः शत्रुघ्न मनः ॥

Colophon.

इति श्रीरामानन्दतीर्थकृतसमीक्षासः समाप्तः ॥ • ॥

Then follows the description of Barāha from Harivaṁśa.

विवरणम्—समीक्षासनामधेयः श्रीरामानन्दतीर्थकृतसमिप्यकविभक्तः सम्पूर्णं वर्णिते ।

No. 27. हंसदूतम् । Hamsadutam Substance, country made colourless paper, $15\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 18 (of which fol. 2 is wanting). Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old, writings effaced in parts Verse Generally correct Complete.

A little poem by Jīva Goswāmī, entitled Hamsadūtam, described in Nos. 162, 168, Vol. VI Kāvya Mss., Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणम्—पुस्तकं पूर्णम् ।

LITURGICAL MSS. SUPPLEMENT.

(Continued after Page 572 App)

No. 28. गायत्रीशापोद्धारन्यासस्तवकवचानि । Gāyatrīśāpoddhāra-
nyāsaśṭavakavacāni Substance, country-made reddish paper, $12 \times 3\frac{1}{2}$
inches Folia, 1 Lines, 12-13 in a page, with writings in the margin.
Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.

The codex contains the Śāpoddhārah or the mantras causing the release of Gāyatrī from the curse of Brahmā, Vasiṣṭha and Viśvāmitra, the Nyāsa, prayer and amulet of the same.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गायत्रीशापोद्धारन्यासस्तवकवचानि वर्तन्ते ।

No. 29. गुण्डिकायात्रा । Gundicāyātrā Substance, country-made reddish paper, $11\frac{3}{4} \times 5$ inches Folia, 4 Lines, 7 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete.

A guide to the Gundicāyātrā of Jāgannātha.

Beginning. अथ गुण्डिकायात्रा ।

गुण्डिकाव्यमहायात्रा प्रकुर्वीत चित्तीश्वर ।

साधनानाम् पञ्चग्यामद्वयं चैवगुण्डके ॥

एते ज्ञानाः इत्यादि गुण्डिकाव्यमहायात्रा ।

विशेषान्मोक्षदायाद्वितीया पुण्यसंयुता ।

End. गुण्डिकामण्डपे नु योमन्पुण्यश्रीमन्नेवएव प्रसिद्ध. अन्यथापि देवायतनादुत्तरया दिशि अतिद्विष्टः क्षान्द्यनीय इति ॥

Colophon. नाम्नि ।

विवरणम्—पुनर्कोशितम् यात्रीजनप्रदायकं गुण्डिकायात्रामहायात्राविधिबर्णनम् ।

No. 30. प्रकीर्णकक्रियामसुचयः । Prakīrṇakakriyāsamuccayah Substance, wood cut in the form of papers, $12 \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Correct. Not complete

An anonymous collection of the religious rites of the Hindus in detail named Prakīrṇakakriyāsamuccayah.

Beginning. श्री नमामि गुरुवर्येभ्यः । अथ प्रकीर्णकक्रियामसुचयः । तत्र तुलादि-परीक्षा ।

विशदयत्तुपार्थयन्प्राश्नितानाम् ।

विधायै धर्मशास्त्रं परीक्षाविधिबर्णनम् ॥

प्रमाणं सालुर्ध्वं प्रीतिं निखितादिनय पुनः ।

प्रदर्शनीं विविधं भागं प्रतीयं विविधं मुनिः ।

तुलाम्पदीपविधिं कौपीं दिव्यानीकं विप्रस्ये ।

महाभिदीर्घं तानि शौचकर्म्येतिशोभते ॥

तुनादीनि कोयानानि एतानि पञ्च दिव्यानि ऋद्धि धर्मशान्ते न चार्धशान्ते
विग्रहयं मन्दिग्धार्धम मन्दिहनिष्ठयं दातव्यातीति शेषः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—विविधधर्मशास्त्रीकक्रियाविषयकः प्रकीर्णकक्रियासमुच्चयनामको निबन्धोऽसम्पूर्णो
वर्तते ।

No. 31. व्रतकालविवेकः । Vratakālavivekaḥ. Substance, country-
made yellow paper, 18×3 inches Folia, 9. Lines, 5-8 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct
Complete

A work treating of the times and seasons suitable for the perfor-
mance of religious vows, by Śūlapāṇi. Noticed in No. 259, Vol. II,
Page 234. Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. of Sanskrit
College Library

विवरणम्—सम्पूर्णम् ।